

5.5.0

gro

4-

fl
wie
u

12.50

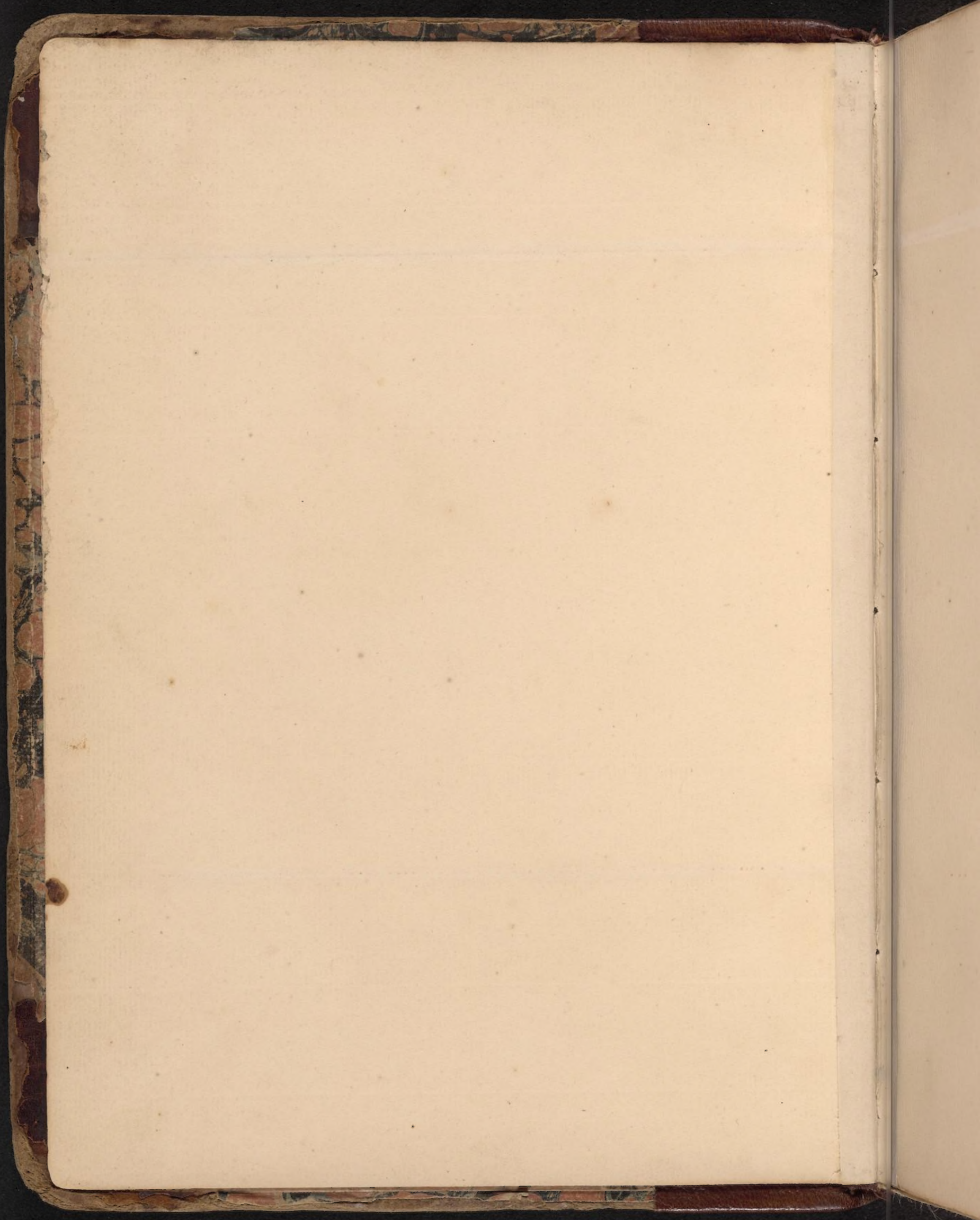
10.1

h

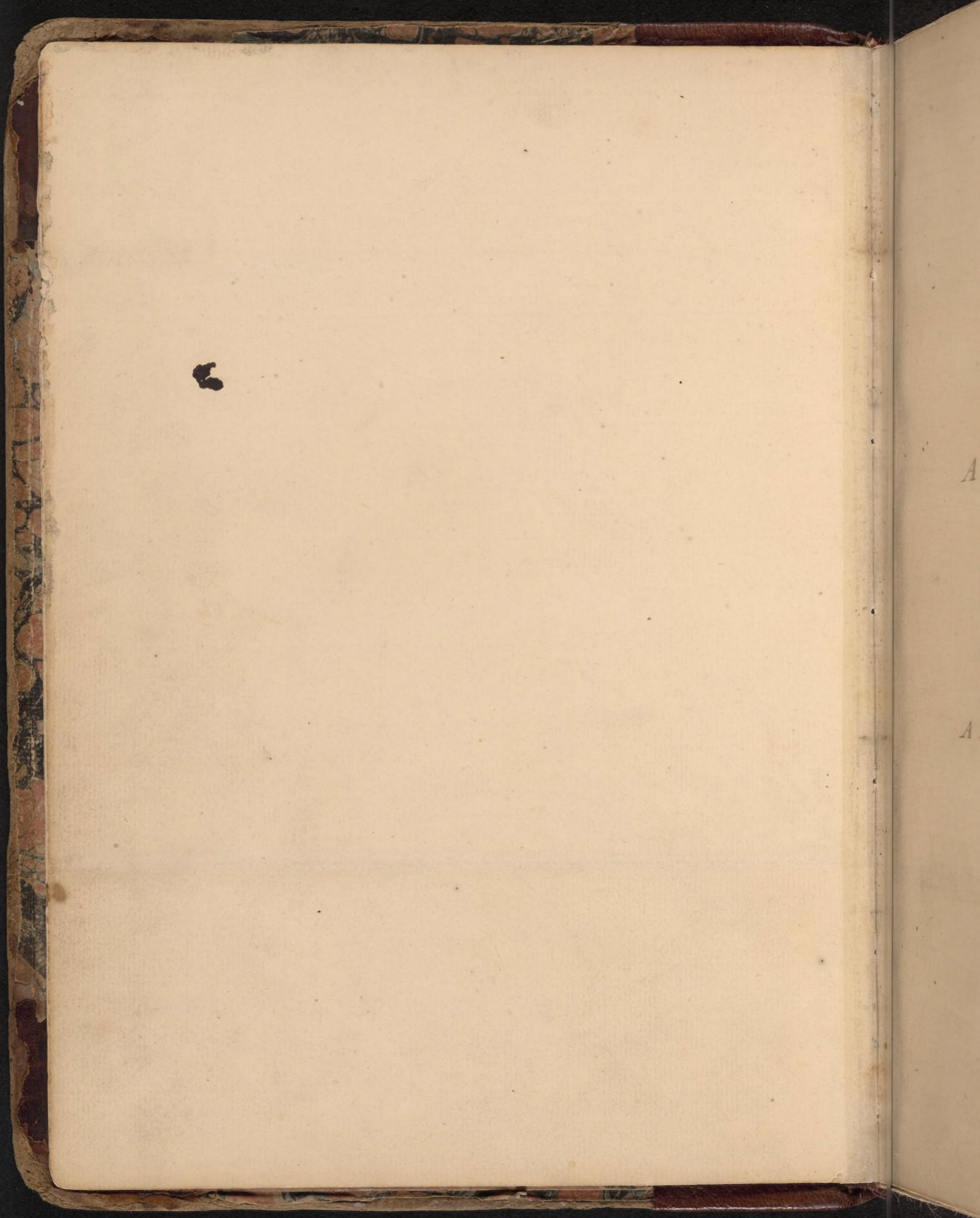
24

yro

W. E. Whitman

gro

T 091

T 798

To harden steel

102

125

L E

Vermifuge

Plaster for ulcers

201

202

T R E S O R

Cancer

203

D E S

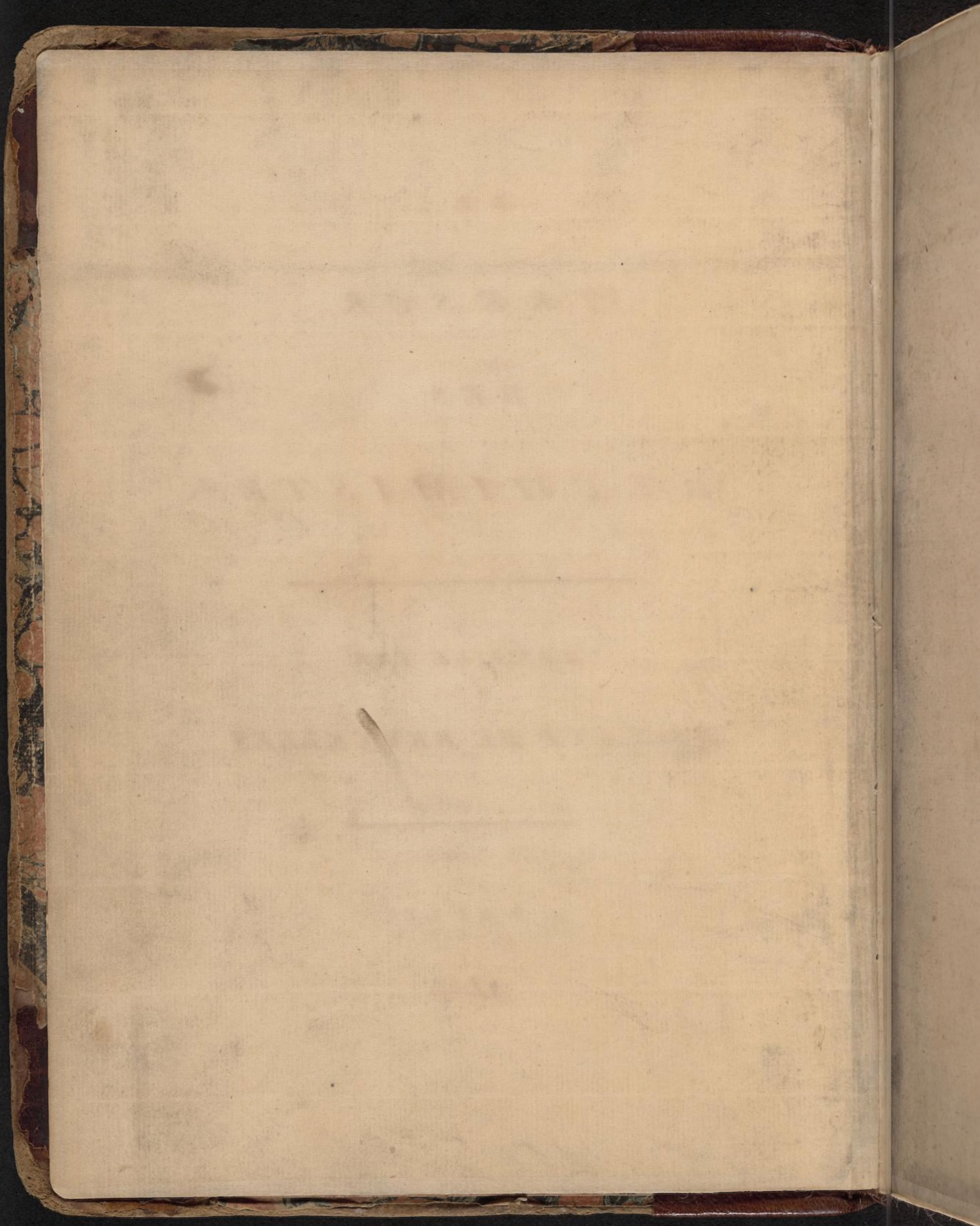
A L C H I M I S T E S

COMPILE PAR

ARNAUD DE BRUXELLES

A N A P L E S,

1489

540.1

W. E. N. Whistman

10548

LE
TRESOR
D
ALCHIMISTES

Compile Par A. NEVD
DE BRUXEL

A NAPLES

En 1489.

An second volume ^{de} contains plusieurs Tri-Barye -
 my containing tracing d'la pierre la plus part d'g quartz -
 more upon specimens d'fossil la composition d'nd -
 quartz in 1430. J'ay maintenant 2045 ont Ma. 1840 -
 Donn. P. 1840 - de L. S. B. Myhnelicre

Libelli contenti in hoc
volumine

Libri Alberti magni super lapide
phosphi qui intulatur semita recta
Omniis sapientia a domino deo est. 1.

Libellus regimmi et ex quibus
componi debet lapis phosphi

Adape de nobilissimo corpore. 17.

De elixire perfecto ad album et rubrum

Recepti virioli romani. 18.

Multe recepte de compositione me-
dianax ad album et rubrum

Libellus Agadim phi de questio-
nibus per eum factis super lapide phosphi
et responsionibus habitis a spiritu. 2.

Dicas michi in spiritibus

De compositione lapidis phosphi et
Ascribit hermeti

Lapis in benedictus de nam...

Alius libellus qui ascribit hermeti
super lapide phosphi et primo ad rubrum

Primeramentum de dela pedra que
es appellada Adebese. 30.

Summa minor Ceterus philosophi
hispalensis super lapide phosphi

Cum solent indagine vniuersorum
Libellus testamenti Ceterus de ex-
tractione fabii ouis verum cor-
porali vitam habentium quod ali-
arum rerum. 64.

Ex tribus rebus animalibus

Libellus Tringra verborum Ceterus
super lapide phosphi

Item in suis qui hanc querit suam. 68.

Libellus duodecim verborum quon-
composuit Ceterus super lapide

Summe aquam distillatam de albu-
mine ouis. 70.

Libellus Rapis de compositione duo-
decim aquarum ad effectum composi-
tionis lapidis phosphi

Libelli huius seriem. 12. capitulis ordinalis. 73.

Libellus de aqua forti et eius compo-
sitione ac eius. 27. virtutibus.

Recepti virioli vniuersales et Salis mi-
De medicina opima ad lunam

Recepti tatarum calanatum optime vi-
De aqua dissolvente omnia metalla
lapides preciosos et extrahente
vini ex corporibus metallis

Recepti primo aquam vite ex vino nigro
Ad faciendum aurum potabile

In principio cimenta aurum. 77.

Libri Raymudi lull de cura eleme-
ntorum et illorum magisterio in opere

De cura et distinctio huius libri. 79.

Libellus epistola eiusdem Raymudi
de insula ayuorica ad dominum
Robertum Regem Sicilie de amara
nunc lapidis benedicti.

Item ego Raymudus de insula ma-
iorica.

Multe recepte perimenta super
Sueris vi

De compositione lapidis philosophorum
filii doctrinam tibi nunc porrigobini

Versus de permutatione aeris
in veram lunam

Mercurius verissima luna fit ala-
ritate

Plura et varia experimenta seu
recepte circa permutationem metal-
lorum et de compositione elixir
ad album et ad rubrum.

Libellus continens modum compo-
sitionis elixir ad album et ad
rubrum.

De his autem nullus phisicus liber
mentionem facit

Libellus qui intulatur Alis Regis
super lapide phosphi

Sic ut Rex qui sapiens res posue-
runt in opere

126.

Libellus continens auctoritates
phoz antiquorum super compo-
sitione lapidis magni.

Se autem dicitur quod lapis iste sit
Libellus de compositione lapidis
phoz: et ex qua materia sit
per Arnaldum de Villanova in septem
capitulis.

En testimonio es a mi deus: al qual
yo no mento.

Libellus continens duodecim a-
vitula super compositione lapi-
dis phoz.

En nom de deu Roy de France.

Libellus factus Johanne
Sassa super compositione
phoz.

En nom de deu comens a scribere.

Quarta opera super compo-
sitione lapidis phoz.

En nom de deu Roy de France.

Libellus magnus
chepm Rem
satione lapidis phoz.

O venerande pater gratus ago.

Libellus questionum Arnoldi
mensis ad magist. Gulielmum
super lapide phoz ad Responsi-
ones.

Primo queritur utrum operatio

Libellus questionum acidentia-
rum super lapide phoz
ad questiones quas michi fa-
ciat.

Fig. a rotunda circularis in quo
ponitur secreta compositionis
lapidis phoz.

Dodecma compositionis lapidis
phoz et vocatur phemino.

Cum tanta diem fluxitate.

Libellus de compositione lapi-
dis phoz. In nomine sapientis morum.

Libellus visumis semis super lapide phoz.

Vidi semem minima claritate fulgetis.

Libellus philippi ducis burgundie.

filij Johannis Regis francie super
lapide phoz.

Benedictum sit nomen dny qui dat.

Testamentum hermetis super la-
pide phoz.

Dicit phs. Verum sine mendacio.

Expositio Orulam super testis
hermetis de lapide phoz.

Veru. Id est veru est quod data.

Libellus Azorem Romani Ad Calid

Regem Emphoz de lapide phoz
quem Castrensis de Arabico in la-
tinu transulit.

Dixit Castrensis legimus in histo-
ria veterum.

Libellus enigmatis de lapide phoz
in theoria et practica.

Servius Rubens Lunam candida
duxit in uxorem.

Isidorus de compositione lapidis
phoz.

Optimo Isidoro quod lapis phoz copiat
ex sole aut luna.

Missae Receptio

Contra Sancti Sancti super Lapide
Phorum Sancti Francisci d'Alfiza

Lapi Phorum Sancti Francisci in
manu.

Cognitio Manuscripta

Libellus Libellus de lapide
phorum. cuius auctor est Sanctus

Libellus Libellus

**Tabula continens libros et capitula
contenta in hoc volumine**

Liber Alberti magni super la-
pide phos componendo: qui mul-
tatur Semita recta qui incipit
Omnia sapientia a dno deo est
Prohemium. Cum igit multas
regiones
De accessu ad autem Alchimie
De experientis et erroribus qui
sunt in arte Alchimie per ea
ignorantes
Quid sit Alchimia
De generatione auri
De generatione argenti
De generatione cupri
De generatione stagni
De generatione ferri
De generatione plumbi
De probationibus contra illos
qui dicunt sciam Alchimie non esse
veram.
De mutatione coloris attamen
Si metalla in aliam speciem mu-
tari possunt
De lazuro ex argento
De mutatione cupri in aurum
De mutatione stagni in aurum
De mutatione ferri in argentum
De plumbi ex quo fit cerusa
et cinis
De preparatione ad artem
De octo preceptis que sunt
attendenda
Vnde artifex sit secretus
De domo speciali habenda
De tempore observando opere
De solitudine et frequentia
Aeris
De necessariis opibus in opere
De vaso quod sunt vasa vel salu-
vitecata

De her sumentia non pulchra per m. apb
De furnello phisico componendo
De furnello distillatione
De furnello vitrificatione
De spiritibus medicinis talibus
et alijs ad artem spectantibus
De spiritibus et eorum speciebus
De mercurio et eius natura
De sulfure et eius natura
De auripigmento et eius natura
De arsenico et eius natura
De sale armoniaco et eius qualitate
De Attamenito et eius natura et
aliter sublimatur
De preparatione
De sale Alkali et qualiter fit
De Alumine et eius calcinatione
De Tartaro et eius preparatione
De viridi eris et eius preparatione
De cinabrio et eius compositione
De cerusa et eius compositione
De animo ex cerusa qualiter fiat
De Momo qualiter fit ex cinere plumbi
Quid sit sublimatio et qualiter
ac quare sunt sublimationes
Quid sit calcinatio et quare
calcinant corpora
Quare et quomodo calcinant
spiritus
Quare et quomodo coagulant
vaporum
Quare et quomodo fixant
Quare et quomodo solvantur cal-
cinata corpora
De distillationibus vaporum
Quare et quomodo fiat Cerario
et quid sit Cerario
Qualiter sunt sublimationes spi-
rituum et primo de mercurio
De sublimatione sulfuris qualiter fit
De sublimatione auripigmenti
De Arsenico et eius sublimatione

De sublimatione salis ammoniac.
 De forma et modo ignis ex quo fit.
 Qualiter sublimata terantur et
 fixentur.
 Alius modo fixationis.
 De solutionibus spirituum.
 De solutionibus corporum calidiorum.
 Qualiter spiritus rubificantur.
 Qualiter distillantur aque.
 Alius modus ad distillandum. 10
 De congelatione aquarum qualiter fit.
 Qualiter dealbatur Venus.
 De modo calanandi corpora.
 Qualiter calantur Venus et Mars.
 Alius modus calanandi.
 De reductione calis corporum in so-
 lidam massam.
 De medicina consicienda ad albu.
 De tribus lapidibus transmuta-
 tionibus.
 De medicina ex rebus componenda.
 De purificatione laminarum
 ferrearum.
 De preparatione Jouis.
 De aceto mali granati componendo.
 De aqua que ponitur loco aque
 Lune qualiter fit.
 Qualiter fit acetum acerrimum.
 Quando debent fieri distillatio-
 nes rerum.
 De sublimationibus quando
 fieri debeant. 12
 De Saturno qualiter preparatur
 et calcinatur.
 De aqua imbibenda ad lunam.
 De aqua loco aque lune qualiter fit.
 Qualiter fit acetum acerrimum.
 De Saturno qualiter preparatur et
 calcinatur.
 Ad lunam aqua imbibenda.
 De oleo tartari qualiter fiat.
 De preparatione eris.

Qualiter citatur Mercurius in Saturno
 vel Jove.
 De aqua atramenti qualiter fit.
 De preparatione Mercurij. 13
 De elixir ad Solem qualiter fit.
 De medicina ad album.
 De alia aqua atramenti.
 De Ottone faciendo. 14
 De preparatione Saturni et eius
 conversione in Mercurium.
 De expositione metallorum.
 De medicina ad album et rubrum.
 De fixatione salis ammoniaci.
 Ad tollendum stridorem stagni.
 De modo sublimandi arsenicum
 vitinum.
 De croco ferri qualiter fit. 14
 Aliter qualiter fit crocum ferri.
 Modus rubificandi vitriolum romanum.
 Experimentum mirabile ad solem
 consiciendum.
 De calcinatione eris. 15
 finis Alberti irragini

Regimen et ex quibus fieri
 debet lapis philosophicus ad album et
 ad rubrum.
 De resolutione lune et separatione
 terre ab aqua.
 De calcinatione terre Solis et lune.
 De congelatione terre in aqua Solis
 lune et Mercurij.
 De extractione aeris a corporibus
 Solis et lune.
 De igne consiciendo seu separando a
 corporibus Solis et lune.
 De elixir ad album faciendo separans. 16

De elixir ad ruberū componendo ex
predicta materia
De separatione aeris solis a sua terra
Epilogo dicti operis parati
De mediana pro sanitare humanā cor-
poris ex dicta materia
De aqua mercurij pro dicto opere
consuenda
De aqua mercurij dissolvente solem
et lunam ac omnia vapora metalloꝝ
De elixir perfecto ad albu et ad ruberū
faciendo Et primo de resolutione
mercurij p spū aque fortis conser-
uando
De dissolutione mercurij in aqua
clarā cum aqua fortis
De dealbatione materie
De rubificatione materie
De resolutione materie in oleum
incombustibile
De tpe transmutationis colorū
De tpe perfectionis unius operis
qđ pfit pōt infra diem naturalem
De mediana cimentanda que fit ex
sole et luna
De quibus fit cimentum
et lune
De fixatione cinabrij Et modus faci-
endi aquam fortem
Ad temperandū lunā cum de aqua
fortis de aqua dulci
Ad faciendū cinabrij pro opere isto
De luna appellanda et amalgamada
Quid et qualiter faciendū de dū cinabrio
De modo faciendi caputellum
De ponendis in capitulo
De pondere caputelli
De madefactione cinabrij
De bullitione cinabrij
De strato faciendis et componendis
cinabrij cum pulueribus amalgame
De lutando et siccando vase et

ponendo in furno reuerberationis
De igne dando et augmentando
De sangibilitate materie
De materia reducenda in cineri-
cium cum Saturno et extractione
lune
De modo strati faciendi
De modo fixandi lunam predictam
et etiam lunam de minera
De modo fixandi et tingendi lunā
predictam
De modo solutionis solis
De sublimatione rez necessariatū
ad predicta
De ponenda bona in materia predicta
In fimo equino
De sigillanda bona sigillo hermetis
De tpe quo stare debet bona in fimo
De mutando fimo
De mutatione materie in oleum
De coagulatione olei in lapidem
De proiectione lapidis sup. 60. partes
lune fixe
De vasis sublimatoꝝ
De opere perfecto ad albu seu lunam
De confectioe aque fortis ad opū pđm
De cimento conficiendo ad opū pđm
De resolutione lune pro tertia parte
in oleum
De calcinatione aliaz duaz pūi lūe
De reductione calos lune in corpus
De oleo lune et oleo salis armoniaci
De modo purgandi et cimentandi
venerarij cum auripigmento
De optimo sulphure ad lunam ex
venerarij
Alia purgandi et cimentandi venerarij
De coagulatione et fixatione mer-
curij

Aqua valde mirabilis dissolvens oia
corpora metallica et lapides preciosos
sine lesione. Et extrahens mercurium
de vaporibus et multa mirabilia
operatur.

Medicina valde bona super venerem
purgata ad album.

Medicina ad convertendum lunam
in verum solem: reperiata in quodam
libro vetustissimo.

Qualiter debet sol calcinari
et pulverizari.

Qualiter debet fieri reum ferri.

Qualiter fit sal azimomacum.

Ad convertendum es in sole optimus
Ad faciendum solem ex ere.

Ad reducendum solem vel sarnam
in pulverem.

De his que augent solem in co
lore et pondere.

Ad faciendum sarnam ex medio sarnae.

Ad faciendum lunam ex azzate.

Aliud opus quod fit ad lunam
ex azzate.

Aliud opus ad faciendum lunam
ex stagno.

Ad faciendum medicinam ad solem.

Sequitur peritiones facte per Aga
dum phm et responsiones facte
per spiritum super lapide phox.

Certi amphorismi super lapide
philopphorum componendo.

Item ponit certi caracteres
ad libitum positi ad significandum
planetas et alia materialia
marie alchimie necessaria
et opportuna.

De compositione lapidis phox
seu lapide benedicti: qui dicitur
esse seu fieri de azzata re: et de
regimine circa compositionem illius.

De compositione verissime elixir
ad album: cuius una pars imgit
in perfectissima lunam 40. partes
eius seu veneris preparati.

De modo elixirioz componendo
et cibando.

Opus perfectum ad album seu lunam.

Elixir perfectum et probatum: cuius una
pars convertit quingentas partes
veneris in veram lunam ad omne
examen.

Ad faciendum medicinam perfectam
cuius una pars convertit 400. partes
mercurij crudi in veram lunam
ad omne examen.

De nominibus et caracteribus metallorum.

Incipit opus altissimi quod dicitur
esse hermetis de lapide qui dicitur
Adepsi: quod est elixir rubrum
cuius medicine pondus unum con
vertit centum partes lune in veram
aurum.

Aliud elixir seu medicina ad album
cuius una pars convertit 400.
partes mercurij crudi in veram aurum.

Elixir seu medicina ad rubrum
cuius una pars convertit 400.
partes mercurij crudi in veram aurum.

De compositione aque vite
seu olei phox perfecti ad rubrum.

De compositione aque resplendent
omnes spiritus.

De elixirio componendo ad lunam.

De elixirio ad rubrum componendo.

De elixirio ad album.

De elixirio ad rubrum: et est ma
gnum secretum et facit magna
operationem.

Elixir seu mediana ad rubem.
 aug vna pars prieta sup. 400.
 cuius sing. corporis conuertit
 in aurum purum. **34.**
Et similiter elixir ad album.
De alio elixirio ad album et ad
rubem.
De elixirio aug vna 3. 40. bisan-
nos in vetu. solem tingit **36.**
De alio elixirio ad rubem.
De elixirio multiplicante solem.
Ad faciendum mediana ad
album aug 19. prieta sup. 400. in vetu. solem **37.**
Item aliud elixir ad album.
De compositione elixir ad solem **38.**
De compositione elixir ad rubem
De elixirio ad rubem **40.**
De elixirio ad rubem: aug vna
pars conuertit. 10. pro lune
in vetu. aurum
Opus ad album vel ad rubem. **41.**
De oleo phox componendo.
Opus ad album.
De elixirio ad rubem
De componendo elixirio ad rubem
 aug vna pars prieta sup. 70.
 partes lune conuertit in solem. **42.**
De calcinando sole
De opere ad rubem. aug vna pars
 conuertit. 40. pro lune
De calcinatione solis in samro
De compositione croci ferri
De compositione eris vni
De coloratione lune in solem
De elixirio ad album aug vna 3.
 conuertit vna. 80. vni
 in lunam
De mediana ad album aug vna
 pars conuertit. 400. et in
 veram lunam
De mediana ad rubem. aug vna
 pars tingit. 40. lue in vetu. solem. **43.**

De mediana ad rubem aug vna
 pars tingit. 70. pro lune in sole
De opere ad rubem. aug vna pars
 prieta sup. 400. argenti tingit
 in solem mineralem.
De elixirio ad rubem aug vna ps
 prieta sup. mercurii conuertit
 10000. in vetu. solem meliorem
 mineralem.
Ad faciendum et vnu rubem
Ad faciendum ex luna solem: aug vna
 pars medicine tingit. 10. partes lue
 in solem
Ad imitandum lunam ad album
 et est opus magis petri de brossa. **44.**
De alia cimentatione lune ad facien-
 do in opus ad album fm eudem ma-
 gis petri de brossa
De elixirio componendo ad album
 et ad rubem. quod est valde bonu
De elixirio componendo ad rubem. **44.**
De faciendo croci ferri.
De mediana ad rubem componenda
 aug vna pars tingit decem partes
 lune in solem.
Opus ad album vt reducat vni
 in lunam. que sustineat mercurium.
Ad deallandum venetum vt fiat
 elixir ad lunam
De elixirio ad solem.
De elixirio faciendo ad conuertendu
 lunam in solem ad. 12. quiratos. **46.**
De elixirio seu mediana aug vna ps
 fixat. 12. partes mercurii in lunam
 in crucibulo super ignem.
Ad faciendum ex sole bonam lunam
Ad faciendu mediana: aug vna
 pars prieta super. 10. lune conuertit
 et tingit in solem.
Ad faciendu ex luna pferu aurum
De mediana seu elixirio pfecto
De mediana ad rubem. **47.**

Opus seu medicina ad rubrum
 cuius una pars conuenit. 20. pres
 satum in solem. 47.
 Ad rubrum ex leuono: et ad albu
 ex ioue.
 Ad faciendam lunam exere purgato
 cuius una. 3. conuenit unam avaram
 in uetam lunam.
 Opus ad albu cuius una pars con
 uenit. 4. pto eius in luna.
 Opus ad albu exere purgato.
 De compositione medicine ad albu
 et ad rubrum. 48.

*Capitula summe in nouis Gibe
 Regis hispalensis*

Summa minor Giberis Regis hispalensi
 phi super arte alchimie Inferiori. fil. et
 Astrologia quia tractat de lapidibus
 planetarum seu ueris metallis significat
 per planetas capitula quatuor. 49.
 De amonitionibus dantis per Giberem
 circa lectionem librorum phi. C. 1.
 De quibus in hoc libro tractaturus
 est commemorat. C. 3.
 De elementariorum quatuor qualita
 tibus cognoscendis. C. 4.
 De oculis manifestandis: et de
 manifestis occultandis: et de egi
 tudinibus cognoscendis. C. 5.
 De reatu ad hanc artem necessa
 riaz spazatione. Cap. 6. 50.
 De diuersa in hac arte laboran
 tium errorum practica. Ca. 7.
 De diuersis modis laborandi in
 hac arte Alchimie. Cap. 8. 51.
 De electione facienda per uoluntate
 operari in alchimia. Cap. 9.
 Secunda ratio super naturas et co
 plexiones materialium corporum
 scilicet siue spirituum. Ca. 10. 52.
 De complens et diminutis seu

sams et egris metallis et primo de
 plubo. cap. 11.
 De altitudine plumbi. cap. 12.
 De altitudine stagni. Ca. 13.
 De altitudine ferri. cap. 14. 53.
 De altitudine auri. cap. 15.
 De altitudine eris. Cap. 16.
 De altitudine argenti. Cap. 17.
 De Marchasita et magnesita. Ca. 18.
 De sulphure capitulum. 19.
 De argento uiuo. Cap. 20.
 De auripigmento. Cap. 21.
 Quid sit atramentum. Cap. 22. 54.
 De sex speciebus atramentorum
 et eorum nominibus et quali
 tatibus. Ca. 23.
 De speciebus aluminu et eorum
 naturarum. cap. 24.
 De natura omniu salium: et ex
 tractione eorumdem. Ca. 25.
 De salibus fixis et infixis minera
 libus et vegetabilibus. Ca. 26. 55.
 De modo extrahendi sal ex vegeta
 bilibus.
 De salibus fixis et infixis ex ani
 malibus. Cap. 27.
 De sale mirco fixo et eius natura.
 De sale armoniaco infixo et eius
 natura.
 De talcho et eius natura. Ca. 28. p. 60.
 Tertia ratio super preparatione
 aquarum ad albu et ad rubrum
 et preparatione aliquorum ro
 poru et spirituum. Ca. 29.
 De aqua claritatis albuminum
 et rectificatione eiusdem. C. 30.
 De rectificatione aque claritatis
 De aqua claritatis vitelloz
 et eius olei: et rectificatione
 eiusdem. Ca. 31.
 De aqua claritatis diuina apta
 ad chymum. appropiata suo sal op
 time rectificata. Ca. 32. 56.

De aqua lumbifica que quide acetum
acerissimum simpliciter separata
dicitur Cap^m 33^m

De aqua solifica duplicat^r facta
et de aqua aqua solifica. C^m 34^m

De prima aqua rubificativa. C^m 35^m

De 2^a aqua rubificativa ex qua
fit rocam ferri nobilis huius
artis. Ca^m 36^m

De 3^a aqua rubificativa ex qua
fit rocam ferri nobilis huius
artis. Ca^m 37^m

De 4^a aqua rubificativa que
aqua fit alba da p^riosa. C^m 38^m

De 4^a aqua rubificativa: que
cum calcantur fit nobiliter et
ibidem rubificatur. Ca^m 39^m 47.

De 6^a aqua rubificativa facta
cum sedma Ca^m 40^m

De 7^a aqua rubificativa que fit
oleu solifica transformati. C^m 41^m

De 8^a aqua rubificativa. C^m 42^m

De aqua rubificativa rubificante
omni spiritus et conuertere v^ris
in elixir solificum Ca^m 43^m

De capitulo fortissimo confectio
et oleo rubundissimo in quo fixat^r
omni spiritus in elixir solificum. C^m 44^m

De aqua rubificativa tingente
oia corpora super que cadit co
lore optimo et firmo. C^m 45^m 48.

De compositione acetum acerissimum
phos^r et rubificatione eiusdem
ad albu vel ad rubu fm q^r
auctor exigit. Ca^m 46^m

De preparatione aque rectifi
cantis oia corpora et sp^rus
festmanter. Ca^m 48^m 49.

De separatione et preparatione
oiz salu et aluminu et attra
mentoz nobilior que esse
potest. Cap^m 49^m

De modo operandi in y^ris aquis
rubificatis Cap^m 46^m

De modo preparationis et separa
tionis salu aluminu et attra
mentoz oiz Cap^m 40^m

De attritione perfectu huius artis
et de compositione eiusde. Ca^m 41^m

De preparatione medicinarum
ad albu et ad rubu. Ca^m 42^m

De separatione garchasinarum
tunaz et magnesiaz. Ca^m 43^m

De talchi calcinatione separatione
et preparatione ad albu elixir co
ponendum Ca^m 44^m

De mediana auz vna pars mille
partes stam conuertere in argen
tum Ca^m 44^m 50.

De separatione et preparatione
gemi vni et attram^r. C^m 45^m

De alio modo separandi et prepa
randi argenti vni et attra
mentum Ca^m 47^m

De separatione arsenici vel
sulfuris ac alioz. Ca^m 48^m

De alia preparatione sulfuris
et auri pigmenti optima. C^m 49^m

De quarta ratione super ablu
tionibus preparationibus et recti
ficationibus corporu et spirituu
ad elixir albu et rubu in com
ponendum. Ca^m 50^m 61.

De ablutione Saturni et perfecti
one eiusdem ad aurum et argenti
et demum ad elixir albu et rubu. C^m 51^m

De ablutione stagni ac eiz compo
sitione ad album et rubu elixir
componendum Ca^m 52^m

De ferri ablutione et compositione
ad albu et rubu elixir compo
nendum Ca^m 53^m

De cupri ablutione et composi
tione ad album et rubu elixir
componendum Ca^m 54^m

De auro et eiz elixir. Ca^m 55^m 62.

De elixirio lune componendo. C. 66.

De argento viuo ad componendum elixir cum aceto simplici et aqua claritatis. Ca. 67.

De perfectione et transmutatione salis coram ouoz ad elixir componendum cum admixtione aceti acerrimi. C. 68.

De arsenico conuertendo in elixir luminis et solis. Et similiter de sulfure albo conuertendo in elixir solis et luminis. C. 69.

De cinabrio qualiter conuertatur in elixir solis. Ca. 70.

Quod ex vaporibus preparata et perfecta potest fieri elixir ad album et ad rubrum. Ca. 71.

De perfectione argenti viui elixir componendum cum admixtione aceti acerrimi philosophorum et excellentia eiusdem. Ca. 72.

Qualiter elixir ad album conuertitur in solis. Ca. 73.

De elixirio magno componendo ad rubrum. Ca. 74.

De elixirio maximo componendo et de multiplicatione eius in septem rursus operatio est Regum et Imperatorum. C. 75.

In testamento Gebii tractatur de omni rerum salu extractione et rerum corporalium vitam habentium et aliarum rerum et metallorum exordium.

De salibus omni metallorum et eorum calcinatione.

De sale Solis et eius calcinatione.

De sale Venus et eius calcinatione.

De proprietate salis metallorum.

De sale Saturni et eius calcinatione cum eo conuersione lune et mercurii in solem optimu. C. 76.

De sale Martis et eius calcinatione ac

eius operatione super mercurium.

De sale lune et eius calcinatione et de fixatione et transmutatione mercurii in lunam cum dicto sale. Et de multiplicatione mercurii ad album.

Et de perfectione unius partis salis super 40. mercurium. Et de perfectione unius partis mercurii super 10. partes et conuersione eius in lunam.

De sale Iouis ac eius calcinatione et congelatione mercurii in eodem.

Et de Saturno calcinando ac sale extrahendo.

De modo reductionis metalloze imperfecte in solem et lunam.

De reductione Saturni in calcem et deinde in salem et postea in solem.

De reductione Venus in calcem et in salem et deinde in solem.

De reductione Martis in calcem et deinde in salem et postea in solem. C. 77.

De reductione lune in calcem et deinde in salem et deinde in solem.

De reductione Iouis in calcem salem et deinde in lunam.

hic tractatur primapaliter de modo omni rerum perfectionis elixir eius compositione. Et primo de virtutibus et proprietatibus medicinis perfecte.

Notificatio omni metallorum circa eorum perfectionem. Et primo circa Iouem et Saturnum.

De speciali notificatione Iouis et Saturni.

De speciali notificatione Martis.

De notificatione proprietatis calis et salis Saturni Martis et Venus et eorum perfectione et medicatione facta ex ipsis et multiplicatione. C. 78.

- De notificatione omnis salu[m] metal-
loru[m] : et compositione medicine ex
ipsis et proprietate eiusdem.
De notificatione extractionis sa-
lium et electionis eor[um] ad electione[m]
medicine. 67.
De notificatione ingressu[m] salu[m]
et calau[m] metallo[rum] in digestionem.
De notificatione congelationis et con-
iunctionis decoctionis salu[m] metallo[rum]
et etiam mercurij
De notificatione putrefactionis salu[m]
et preparatione eiusdem : et multi-
plicationis perfecte
Ad faciendum horacem
De sublimatione et extractione
mercurij solis.

¶ fms testamenti Geben[is]

Incipit liber 30. Verbor[um] Geben[is] sup[er]
practica seruanda in arte Alchimie
exordium

- De distillatione ^{lupidis} et quatuor elemen-
toru[m] separatione p[ri]mu[m] Verbu[m]
De aqua sepius distillanda. 2^m Verbu[m]
Et p[ri]ma aqua itoz sepius distillat[ur]
3^m Verbu[m].
De separatione ignis ab aere. 4^m Verbu[m] 68
De oleo extrahendo per balneum
marie. 4^m Verbu[m]
De perfectione olei sepius distillandi
6^m Verbu[m].
De arte in argentu[m] conuertendo in
tute olei. 7^m Verbu[m].
De conseruatione olei p[er] d[omi]n[u]m. 8^m Verbu[m]
De regimine et gubernatione ignis
elementi extracti. 9^m Verbu[m].
De conuersione ignis in lapidem
10^m Verbu[m]
De maiori induratione lapidis ex
igne. 11^m Verbu[m].

De signo ignis mutantis lunam
in citrinitatem. Verbu[m]. 12^m

De regimine terre et eius reduti-
one in cinoleam. 13^m Verbu[m].

De assatione terre et imbibitione
ac reductione in cinoleam citrina
14^m Verbu[m]

De reductione terre in albedinem
vt cerusa. 14^m Verbu[m].

De protectione terre super eo quod in
albu[m] mutabit[ur] colorem : et de signis
alio[rum] elementor[um]. 16^m Verbu[m]

De coniunctione terre cu[m] aere et igne
17^m Verbu[m].

De alia coniunctione terre cum igne
et aere. 18^m Verbu[m].

De coniunctione terre cum igne. 19^m Verbu[m]

De alia coniunctione terre cum igne. 20^m Verbu[m]

De quantitate tingenda. 21^m Verbu[m]

De ponderibus misceendis. 22^m Verbu[m]

De trituratione assatione materie
23^m Verbu[m].

De inhumatione materie. 24^m Verbu[m] 70

De imbibitione et m[is]tione aque et
olei. 24^m Verbu[m].

De mate[ria] in aquam reductione.
26^m Verbu[m]

De inhumatione et in aquam resoluti-
one ipsius materie. 27^m Verbu[m]

De reductione materie vt fundat[ur]
in terra. 28^m Verbu[m]

De protectione vni[us] partis sup[er] mille
milia eris. 29^m Verbu[m]

De protectione vni[us] partis super mille
et alig[is] m[il]lib[us] vni[us] ex mille super alias
mille partes

¶ fms libri Geben[is] Regis hispalensis
super lapide philosopho[rum] qui dicit[ur]
liber triginta verborum.

In apu liber Gebrius Regis hispa
lensis qui dicitur duodecim Verboz
super aceto phoz. Verbu p^mum.

De compositione unius eius. et b^oadi
clari phoz. Verbum. 2^m

De compositione acie frigide et hunde
phoz. Verbum. 3^m

De compositione sp^us calidi et s^uax^m 4^m

De oleo rubeo et tinctura magna et
de corpore albo et sulfure X^o. 4^m 71.

De pasta puritatis componenda X^o. 5^m

De aia albuminis: et prima porta
puritatis Verbu. 7^m

De sulfure purificato: et sp^uu li
gante q^uercurio. Verbu. 8^m

De conuersione ignis et aque
materie occidentalis et saponis. 9^m

De compositione floris phoz. 10^m

De compositione dixirij albi quod
conuertit. 10000. partes solis in
lunam. Verbum. 11^m

De dixirio componendo ad rubeam
aug una pars conuertit. 10000.
partes Saturni in solem

Finis libri. 12^m Verboz Gebrius
Regis hispalensis. 72.

Secunda hermetis phi^u inuentio r^us
mutationis metalloz

De nobz septem planetaz et eoru
metalloz ac qualitatibus et pro
prietatibus eorundem.

De rebus que sunt penetrabiles

De rebus que clarificant

De rebus que purgant

De rebus que dulcorant

De h^uis que restringunt

De septem salibus necessarijs ad ma
gisterium alchimie et de qualitatibus
et proprietatibus singulor^u salium
ac effectibus eorundem circa
transformationes corporu seu

metalloz

Sal azmomiacum

Sal Gemma

Sal m^urum

Sal calas

Sal comune

Sal alb ali

Sal Alembroz

De requisitis in transformationibus
metallorum

De augendo pondere alicuius corpo
ris metallici

In apu liber duodecim aquarum Rasis

De aqua rubea seu rubianda quo
modo componitur et q^uib^us p^obat^ur

De comburendo etamine seu naassa
et de eis signis et operatione

De aqua rubiginosa componenda.

De aqua ferrea seu r^uro ferri com
ponenda. et eis signis

De aqua rubianda agata seu lapidea
componenda et eis signis

De aqua sulfurea rubianda componenda
et eis signis

De aqua litargiri seu cinere alme
componenda et eis signis

De aqua rubianda seu g^ummi rubeo
componendo et eis signis.

De aqua penetrantia componenda et
eis signis

De aqua rocea componenda de
almarthesie dissolutione in argento
et eis signis

De aqua vitrea molli^uficant^u et in
gredient^u.

De fermento seu aqua azam em
compositione et eis operatione.

Finis libri. 12. aquarum Rasis. 74.

- Qualiter fit aqua foris: et quas
habet virtutes: que possunt ope-
rari et fieri cum ea
- De resolutione mercurij in aquam
et eius fixatione in ruben pferum
- De solutione lune in aquam: et eius
projectione sup azeritum qui conuer-
titur in lunam
- De resolutione auri vel argenti amal-
gamati in aquam: Et ad ea deargen-
tare vel deaurare
- De resolutione eris in aquam: et de
eius tractura in rugu in carne
humana
- De corrosione ferri
- De mutatione pilorum nigroz in
albos: et tam in pilis hominis q̄
equoz
- De mutatione capillorum in colore
citrinu seu aureum
- De corrosione pannoz coloratoz
- De poris aut callis auferendis et
sanandis de carne humana
- De fistula seu cancro sanando: et mala
carne corrodenda
- De inasione apostematis vel carnis
humane sine ferro
- Ad delendas et auferendas litteras
scriptas in carta de pergameno sine
lesione seu corruptione carte
- Ad necandu seu interficiendu aliqd
animal: et no cognoscat causa mortis
- Ad tingendum lanam albam in co-
lorem citrinu seu aureu: et deinde
in scarlatinu: et rubeo. acuzinu. quatuor
viridem: et in alios diuersos colores
- Ad faciendu agutu de alama ma-
x calore vna
- De faciendis ore vstro simili gnatario
- Ad obliandu et infundendu aliquem
ad certu tempus: et ad aurandum
eundem.

- Ad corrodendum aurum superficia-
liter et equaliter: ac ad resoluendu
aurum in totu in forma arene.
- Ad phibendu conceptione: et redu-
cendu in sterilitatem tam viru
q̄ feminam
- De reducendis plumbis margaritis
in pulueres: et reducendis in vna
margaritam maiorem
- Ad destruendum vinum et deinde
novo reparandum
- De reducendis corallis in formam
paste: mollificandisq̄ vt cera
- Ad signandum ensen seu gladium
in aqua in ore vbi eu frangere
volueris
- Ad lerandum aliquem captiuum .74.
- Medicina valde bona ad faciendum
lunam ex ore purgato.
- Ad faciendum oleum arsenici
- Ad faciendum aquam acutam seu
furem
- De resolutione lune in dicta aqua acuta
- De reductione lune in oleu seu laque
- De projectione eiusdem olei lune sup
veretem purgatu: et conuersioe
eius in luna
- De modo purgationis et omentis
troni Venetis.
- De aqua vite mirabili et valde nota:
hili arca transmutatione metalloru
- De febribus habendis de vno ex quo
extracta est aqua vite
- De habendo et extrahendo sale vni
- De conficienda aqua solvente oia
corpora metallia et margaritas
ac oia lapides preciosos
- De conficienda aqua que extrahit
mercuriu ab oibz corporibus me-
tallis .75.

Ad faciendum ex stagio argenti quod ster
in omni examine

Ad congelandum argenti vniu. in du
ritiem lapidis 76.

Ad couertendu oēs calē metallox. i. az. vi.

Mediana multiplicatua ad album

De materia lapidis paoſi.

Mediana optima super Saturnum

Modus. facendi aurū potabile 77.

Ad ſeparandum ſolem a quinta eſſentia

Modus facendi ſal vegetabile

Ad tingendum colorem auri. et ad

ligandum Venerem et lunam in ſole

Qualiter et ex quibus fit gynaſtrū

ad dictum opus in quo ingit ad xlvij.

cazars 78

Inapit liber Raymundi Lully ſuper
compositione lapidis philoſophici

Inapit tertia diſtinctio que eſt de auri
elementoz et illoz magiſtrio in opibz
maiori et minori in compoſitione
lapidis philoſophici

De principali tractatus diuiſione in
theoricam. ſ. et practicam. Et primo de
diuiſione tripla qm theorie vſqz
practicam. euſdem q partes.

De alfabeto ſcripto in radice arboris
philoſophici: per quas lras ſignificat
principia ad hanc artem neceſſaria.

De alfabeto figure circularis. s.

De conſtitutione radice arboris phi
loſophici que eſt tota in hoc capitulo.

De mixtione principioz huius artis
pro fundamento et declaratione eozde. 79.

De 2. parte theoricali: que eſt declara
tio cuiuslibet principij per operatio
nes naturales. et primo de prin
cipio arboris philoſophici. quod
eſt. A.

De 2. principio radice arboris phicalis

De 3. principio radice arboris quod
eſt. b.

De 4. principio radice arboris
quod eſt per. d. designatum.

De 5. principio radice arboris
quod eſt per. e. ſignificatum. et eſt
ſcriptum quatuor coloribus 80.

De 6. principio quod eſt mixtio ſigni
ficatum per. g. ſcriptum duobz coloribz

De 7. principio radice arboris phi
loſophici quod eſt diſſolutio: ſigni
ficatum per. h.

De 8. principio arboris phicalis. quod
eſt potentia vel alteratio ſignificati
per lram. f.

De 9. principio radice arboris phicalis
quod eſt diſſolutio ſignificatum per
lram. l.

De decimo principio radice arboris
phicalis quod eſt generatio: ſigni
ficatum per lram. j.

De vnderimo principio radice arbo
ris phicalis quod eſt generatio colo
res. ſignificatum per lram. k.

De duodecimo principio radice ar
boris phicalis quod eſt ſeparatio ſigni
ficatum per lram. c.

De 13. principio radice arboris phy
loſophici quod eſt alteratio. quod
eſt ſignificatum per lram. f.

De 14. principio radice arboris phy
loſophici quod eſt operatio ſigni
ficatum per lram. p.

De 15. principio radice arboris
phicalis quod eſt perfectio eius ſigni
ficatum per lram. m.

De 16. principio arboris phicalis. qd
eſt fermentatio ſignificatum per lram.

De 17. et ultimo principio radice
arboris philoſophici quod eſt be
nenu transformans. designatum per
q. colores. ſignificatum per lram. 81.

Incipit tertia pars principalis p[ar]te
p[ar]tis huius distinctionis que est de
theorica seu declaratione p[ri]ncipio[rum]
figure. 8. in opere minori s[ecundu]m aucto-
ritatem huius tractatus et alio[rum] ab eo
compositio[rum].

De p[ri]mo p[ri]ncipio figure. 8.

De. 2. p[ri]ncipio quod est. 8.

De. 3. p[ri]ncipio quod est corpus signi-
ficatum p[er] l[et]t[er]am. c.

De. 4. p[ri]ncipio figure. 8. q[uo]d est. d.

De. 5. p[ri]ncipio figure. 8. q[uo]d est. e.

De. 6. p[ri]ncipio figure. 8. q[uo]d est. f.

De. 7. p[ri]ncipio figure. 8. quod est
8. et dicitur euariano. 84.

De. 8. p[ri]ncipio quod est multiplicatio
q[uo]d est significatum p[er] l[et]t[er]am. h.

De. 9. p[ri]ncipio figure. 8. quod est sp[irit]us

De. 10. p[ri]ncipio huius figure. 8. q[uo]d
est argenti vini exuberantia et si-
gnificatur p[er] l[et]t[er]am. l.

De videri p[ri]ncipio quod est sulfur
nature designatum p[er] m.

De duodecimo p[ri]ncipio quod est
tinctura significandi p[er] n.

De. 13. p[ri]ncipio quod est oleum
significatum p[er] o.

De. 14. p[ri]ncipio quod est mercurio
significatum p[er] p.

De. 15. p[ri]ncipio quod est sublimatio
significatum p[er] r.

De. 16. p[ri]ncipio quod est practica
lapis significatum p[er] q.

De. 17. p[ri]ncipio huius artis quod est
elementa significata p[er] y.

De. 18. p[ri]ncipio huius artis q[uo]d est. k.

De. 2. p[ar]te p[ri]ncipali que est pra-
ctica huius artis p[ri]ncipalis

De p[ri]mo modo practicandi in ar-
tore philosophali. 87.

De. 2. modo practicandi in p[ri]ncipio
arboris philosophali.

Sequitur de. 2. p[ar]te p[ri]ncipali que
est de modo practicandi figure. 8. et
tabularum. Et p[ri]mo de modo practicandi
figure. 8. Et p[ri]mo de causis que in
figuram sunt contente.

Sequitur de p[ri]ma consideratione ta-
bularum figure. 8. que est de quolibet
ente per se singulariter. Ut intelli-
gens artifex agat prudenter. 88.

De. 2. tabula que est intra figuram. 8.

De alia tabula sequenti.

De. 4. tabula intra figuram. 8.

De. 5. tabula.

De. 6. tabula

Sequitur de abstractis tabulis a figu-
ra. 8. que sunt extra. 89.

Sequitur practica in opere minori
Quomodo debet fieri calimatio
in opere minori

Tertia pars de modo qualiter terra
sublimatur. 91.

Sequitur modus exuberantie aque
abstracte a terra in hunc modum

Sequitur modus reductionis aque
exuberante aut mestru super corpus suum

Modus liquefactionis et faciendi oleum
de quouis corpore.

De liquefactione cum lunaria.

De reductione humiditatis argenti vini
vel mestru super terram suam.

De modo dissolutionis in aquam claram
que dicitur oleum

De modo mercurialis salis vel sulfuris
cum oleo predicto. 92.

Qualiter n[on] mercurius extrahitur a quo-
libet modis duobus novem designatorum
per. g. l[et]t[er]as. v. b. c. d. e. f. g. h. i. k.

Qualiter n[on] mercurius extrahitur ab
illis s[ecundu]m q[uo]d est in potentia in alijs
rebus naturalibus.

Modus extrahendi mercurium
de. b. et. k.

De secunda tabula que est designas
modum per quem potest extrahi
aerazilis

De modo practicandi fm ternaz
tabulam

De notitia practicandi figure
mediu duoz: et qualiter extra
hat ab eis in aerazig: et in qbo
reperitur ppmquus vel remotus
aut magis aut minus.

De mixtione principioz arboris
phie tm: et de mixtione primi
pioru cum principio phie: et
de mixtione principioz figure.

Sequitur de mixtione principioz

De mixtione principioz d. fige.

De mixtione mlg et condinombg
tertie figure fm practica lla
aliaz d. fige figuraz

Finis duiz que continetur in qto
libro fm Raymunduz lully au
tozen illig libz

Sequitur .12. tabule permutatio
nu singuloz metalloz: et compo
sitionu elixirioz ad albu et rubu.

De aqua vite componenda que
potest sanare infirmitates multa
biles etiam lepram

De aqua aurea potantia. et sanantia
omnes putrefactas passiones corporis
huani: ac etiam peccata certa eis
paze tingit et conuertit metalla
leprosa in perfectu auru.

Copia Alphabeti et significationes
eis ex testamento magistri Ray
mundi Lull.

Epistola magri Raymundi Lull ad
fil. Roberu Regem Sicilie super
compositione Regimine. et acur
tatione lapidis phoe qui .30. diebz

Aciri potest

De dulcificatione cuiuslibet arporis
metallici duri.

De molliificatione vitri: et nerui ar
tracti.

Ad separandu seu auferendu aurum
a rasca seu quocunq vase deaurato
sine liquefactione vasis

Ad sementandum aurum

Ad indurandu ferru vt cu eode possit
madi alia ferru vt lignu

Item ad indurandu ferru

Item aliud experimentu ad induran
dum ferrum

Ad separandu seu diuidendu lunam
a fragno

Ad capiendas aures oi mombus

Ad habendam gratiam et amorem

Ad componendum arguru.

Ad componendu arguru ex plumbo

Ad faciendum lras aureas

Ad faciendu lras argenteas

Ad ponendu aurum in libris seu sup
lras ad faciendum assiam

Ad faciendum colorem incarnatu

Ad auferendas seu delendas lras in
carta scriptas sine lesione carte

Ad faciendu bonu arguru vltra marinu

Ad abluendu seu lauandum arguz
vltreamarinu.

Ad faciendum pastillum

Ad lauandu seu preparandu arguz

Ad faciendu arguru de alamaia

Qualiter debet lauari argurum
de alamaia.

Qualit debet lauare et sparari arguz
vltreamarinu vt possit scribi cu pena

Ad preparandu colorem cu quo possit
deplorari super arguru

Ad temperandu seu sparandum

argurū quando cū pena scribere vis
Qualiter debet fieri cynthium
Qualiter quis deflorare voluerit
cum auro.
Qualiter debet fieri purpura.
Qualiter debet fieri bonū verigrū
Ad faciendū bonū colorem viridem
cum quo scribi possit in libris
Ad faciendū aquam cū qua possit
tingi raris de colore viridi durabili
et eodem modo de equo
Ad faciendū colorem incarnatū
Ad delendum seu auferendū lras
a carta sine ferro.
Ad auferendū sepum a carta.
Ad auferendū oleum a carta
Ad idem alio modo
Ad extendendū cartam que esset
conficta ex combustionē.
Quando carta esset valneata et
in aliū colorem deducta qualiter
reducī posset.
Ad auferendū maculam vini de
aliqua carta.
Ad distemperandū cynthium
vr cū eo bene scribi possit.
Ad faciendū medicinam que
tingit colorem rubēū seu acinū
Alia medicina ad idem.
Ad faciendū agurū pfectum.
Ad faciendū aquam que corrodit
ferrum
Ad conficiendam rollam pro con
fidando aliquo vase. que per aqua
destrui nō possit. et eadem rolla
posset deservire posttrans fissis.
Ad mollicandū cristallū
et ad dandū sibi quocūq; colorem
Ad tingendū cristallū quocūq; colore
Ad dissoluendū cristallū in aquam
Ad delendas mandas facies et red
dendam eam pulchram

De compositione lapidis philosophoz
doctrina elegans composita in centū
versibus et dicitur esse hermetis
Quomodo mercurius conuertit
in veram lunam doctrina in
versibus.
De luto sapientie qualiter fieri
debet
Quomodo fit sal armoniacum.
Modus compositionis viridis eris
Medicina ad albū.
Alia medicina ad album
Ad tingendū lunā in colore auri
Ad colorandū lunam in mris et extra
in colorem solis
De preparatione vniū partis medicine
super 100. lune. et in verū solē conuer
Medicina facta ex busone que mercuriū
conuertit in lunam
De medicina aug vna pars pietra
super 40. lune sparare eam in solē
conuertit
De calanatione solis qualiter fit.
De voco ferri qualiter fit
De ere vstro qualiter fit
De salis alkali compositione seu
salis armoniaci ac medicina conuer
tente lunam in optimū solū.
De augendo pondere auri.
De saturno colorando et conuertendo
in colorem solis
De ere vstro rubificando.
Opus ad rubiū. s. de dando vniū
colorem solis. v. hyntaze. sed nū
sustinet cimenū.
De sale vnioli qualiter fit.
Ad rubificandū alumen fonsi. et alia
alumen
De rubificatione et pparatione vnioli
De preparatione salis vnioli
Vr ex loue fiat opus et pfecta luna

Confectio pretiosa ad album
Pulvis preciosus ad album
De opere ad album ex ore albo.
Qualiter ex Jove et Saturno possit fieri luna bona.
Qualiter ex Jove et Venere possit fieri luna bona. 110.
Item qualiter ex Jove et Venere fit luna
Ad componendum dicitur seu medicinam que projecta super Venere[m] convertit eam in lunam bonam.
Ad dealbandum Venere[m]
Non faciendum ex Jove et Saturno bona lunam.
Ad faciendum ex Venere lunam.
Item ad faciendum ex Venere luna
Non faciendum solem vel luna[m] ex Jove vel Venere. 111.
Ad faciendum lunam ex Jove: et ad auferendum stridorem Jovis
Opus ad rubrum. id est quod apponitur in colore aurum convertit.
Ad faciendum ex sole et luna ana aug. de xvij. paratio.
Ad faciendum ex sole et luna per mistum et fustis per mediu[m] opus bonum in colore aurum.
Ad tingendum Venere[m] in colorem solis.
Ad tingendum et convertendum Venere[m] in colorem et bonu[m] aurum. 112.
Ad tingendum Saturnu[m] in colorem solis.
Item ad tingendum Saturnu[m] in colorem solis.
Ad faciendum medicinam. Aug. una pars projecta super .10. partes lune tingit et convertit in aurum Arabis.
Elixir ad rubru[m]: aug. una .3. tingit .4.
Ad calcinandum mercurium.
Medicina. aug. una pars tingit .40. partes lune in solem. 113.
Medicina ad tingendum et convertendum. 114.

Ad componendum medicinam. aug. 3. una projecta super martham una cu[m] dimidia argenti facit medicinam ad album.
De specibus que sunt ad purgandum eum seu Venere[m]: et ad dealbandu[m] eam.
Ad componendum aquam que dicitur aqua mudificans et fixans o[mn]es spiritus.
De aqua p[re]parata que p[re]parat hunc artem.
De congelatione mercurii: et eius transmutatione in aliam materiam.
Ad congelandum et indurandum mercurium.
Ad dandum lune pondus mercurii: sed non erit luna fixa. 114.
Ad convertendum Venere[m] in colorem solis.
Ad cognoscendum quando Venus est bene purgata.
Ad faciendum sal alkali seu sal Barri.
Item ad faciendum dicitur laug et breuig.
Ad reducendum Venere[m] in colorem solis: et ad afficiendum eam cu[m] sole luna ad quodcu[m]q[ue] opus faciendum.
Ad sublimandum et faciendum de semine album vir mix.
Ad dealbandu[m] eum et faciendum illud dulce et malleabile.
De dando colore solis Venere.
Item de dando colore solis Venere.
Item ad dandum Venere pulchrum colorem solis.
Item ad congelandum et indurandum mercurium.
De oleo tartari faciendo quod congelat et figit spiritus. 115.
Ad faciendum vir argenti semper exeat album ab igne.
De mirabili dealbatione Venere.
De penetratione olei tartari.
Ad componendum medicinam aug. una pars dealbat sexaginta partes Venere.
Ad tingendum et ligandum eum cum sole.
Item ad tingendum et ligandum Venere cum sole.

Item ad faciendum tincturam tinge-
tem in colore rubeo .116.

Item ad tincturam rubeam.

Item de tingendo colore rubeo

Ad faciendum camforam.

Item ad conficiendum camforam in
forma piume

Item faciendum signa seu pr. in decambis

Item ad faciendum cerusam sublimatam

Ad colorandum solum in colore solis.

Ad faciendum sanguinem draconis opt.

Ad faciendum nobilissimum colorem plis

Ad faciendum viride es.

Ad soluendum azarchasitam et faci-
endum viride es.

Ad tingendum colorem viridem. .117.

Ad faciendum pulverem in quo possit
in argentum quodam vas etiam

Ad ligandum et colorandum cuprum in auro
pro medietate et erit auru in pon-
dere et colore vigneriduoze haurit

Ad dealbandu Venetam rubeam

Ad ligandum dictu Venete in argento

Item ad albu Venet et perfectu multo
tunc probatu. ad es seu cupru. .118.

De purificatione dicti eius quatuor fir.

De dulcificatione dicti eius quatuor fir.

Ad dandum pondus denario grossis
non habentibus sufficiens pondus.

De eodem alio modo.

De mutatione solis et operarij
in lunam optimam

De purgatione lune.

De operatione aliquor rege in luna

Qualiter fit dictu oleu auror.

De operatione gumaz que auferunt
soli formam et studorem.

Ad dulcificandum omne metallu

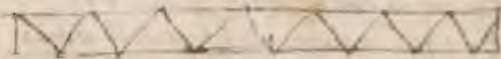
Ad albuandum es pulcherrime. ita q
in modica parte bone lune habeas
cem quasi perfectam

Ad rectificandum stagnum. .119.

Ad faciendum oleu tartari

Ad faciendum ex stagnis vasa malle-
abilia

Ad purgandum solum. .120.

Libellus de compositione medicine ad
rubru super argentum preparatum
prohemium.

De preparatione lubrit

De reductione lubrit in massam

De reducendo lubrit in pulverem
rubrum vel aurum

De sulfure rubeo faciendo .120.

De oleo sulfuris rubeo faciendo

De reducendo ipm sulfur in massam

De calcinatione sulfuris

De desiccando et reducendo sulfur
in pulverem.

De sublimatione sulfuris

De mistura sulfuris cum alijs

De laminatione auri. Causa

De molliificatione et fusibili faciendo

De depuratione armoniaci

De chixre faciendo

De compositione medicine: cuius
vna pars quatuor lune iparate
in verum solem convertitur.

De multiplicatione eiusdem medicine

De notis septem planetaru que
septu planetis appropriantur. .121.

De quatuor spiritibz principibz

De spiritibus emgenibus et colo-
rantibus corpora

De preparatione spirituum

De sublimatione argenti veni.

De sublimatione salis armoniaci

De sublimatione auripigmenti

De sublimatione sulfuris

De resolutione et congelatione duor spirituum. .122.

De aqua salis armoniaci sublimati
 De resolutione salis armoniaci sublimati
 De purgatione et resolutione metalloze
 De aqua acuta qualiter fit.
 De aqua acutissima qualiter fit.
 De aqua acuta optima qualiter fit
 De aqua acuta ad soluendum omnia
 corpora qualiter fit.
 Qualiter purgantur corpora per calcinationem.
 Ad dealbandum metallum
 De vitione corporum cum spiritibus
 De purgatione metallorum.
 De dealbatione metallorum
 De his que tingunt in colore rubi
 De tingentibus in aurum
 De reductione lune in solem
 De reductione cupri in aurum
 De auro ferri qualiter fit
 Qualiter extrahitur oleum de stumento
 De rubificatione atramenti
 De compositione aque aute.
 De ematino qualiter fit
 Ad delendas maculas et lenigmes
 faciei
 Ad faciendum vitru malleabile
 et sustibile ut plumbum .123.
 Ut ex Venere fiat luna.
 Qualiter fit calx ex luna.
 Qualiter fit optimu cinabrium
 De permutatione lune in solem.
 Item de permutatione lune in solem
 De regimine purgationis lune
 De pulverizatione lune
 De singularibus rebus operationibus
 in aluminis
 De calcinatione Venere et auri
 De sublimatione mercurij .124.
 De modo reductionis lune in solem
 1.3. super. 4.
 De reduciendo lunam in solem
 De compositione aque fortis solut
 omne metallu

De aqua forti solvente omnia corpora
 et mollescente. ac desiccante fistu
 lam et sciclam sanante in labijs
 et congelante mercurium.
 De coagulatione mercurij
 De septem herbis attributis septem
 planis
 Ad inducendum fortu.
 Ad lunam faciendam ex mercurio
 De arboze borissa que est similes
 maiorane: et eius virtutibus
 Ad dealbandum es.
 Ad dulcificandum omne metallu
 Ad dulcificandum calibem sive ferri .125.
 Ad temperandum ferri.
 Ad auerendum sauen in lunam.
 Ad findendum cristallum
 Incipit libellus qui vocatur flos Regi
 super compositione lapidis phos phem
 De natura et materia lapidis
 De coloribus lapidis anteq strallij
 De melioratione lapidis in igne
 De diuisione lapidis in masculum et
 feminam.
 De mercurio phos. et non vulga.
 De humiditate lapidis
 De necessitate in operatione lapidis
 De terra alba et rubra lapidis
 De conuersione albi in rubru
 De lapidis humiditate
 De ingrediente lapidis
 De conuersione ingreditis in alio
 colores diuersos et finaliter malleabilis .126.
 Quia in lapide sunt sol et luna
 Quia lapis est una res dicitur et
 vna nature
 De lapidis in aqua conuersione
 De lapidis in aere conuersione ex aqua
 De lapidis in igne et rubedine ex aere
 conuersione. phos
 Quia de vno solo composito fit lapis
 De regimine ignis quando in phos
 lapidis

Qualiter sit si bene operatus est circa
operationem lapidis

De reductione spiritus super corpus

De spiritu qui vocatur aqua vite.

De deatatione et rubificatione am-
positi sine admixtione extranei.

De regimine ignis conservando circa
compositionem lapidis

Finis libelli compositionis lapidis philosophici

Incipit autem philosophia circa materiam
compositionis lapidis philosophici et primo

Hermes *Amaldi de Villanova. 127.*

Aristoteles *Astunij*

Porriem *Splanis*

Alberti magni. *Eximem*

Daurij *Geberis*

Hermogenis *Ideli*

Cuius duodecim sunt concordantes quod de
una re fiat lapis philosophicus. *128.*

Libellus septem propositionum magistri
Amaldi de Villanova super compo-
sitione lapidis philosophici *phemij. 129.*

De resolutione corporis magnesie
in aquam seu argenti vivi. pri-
ma propositio.

De reductione aque in terram seu
corpus. 2^a propositio

De exactione terre cum aqua et igne
seu calore. 3^a propositio.

De gratificatione nature cum natura
et sublimatione. 4^a propositio

Quod in lapide philosophico sunt spiritus corpus
et anima. 5^a propositio.

De transmutatione coloris lapidis
6^a propositio *130.*

De reductione fixi in volatile. et vola-
tile in fixum. et fusione ipsius corporis
7^a propositio.

De proportionibus lapidis super corpora tria.

Conclusio. quod tota ars et scientia lapidis
philosophici consistit in septem
propositionibus et sic iurat. et quod

Argenti vivi. Aurum. Argentum. Aerem
accendit et spiritus non sunt ea que
vulgus ita nominat. sed sunt divina et
philosophica. *131.*

Incipit liber duodecim capitulorum super
compositione lapidis philosophici
quem composuit magister Amaldus
de Villanova orudus de cetera qui
chionatus Montescie Principatus curia
lome. *prohemium.*

De moribus et vita eius qui laborare
intendit in alchimia per eius duodecim
capitulum primum.

De sublimatione spirituum et pri-
mo de sublimatione aeris. *Cap. 1^m. 132.*

De sublimatione sulfuris

De sublimatione arsenici

De sublimatione resalgaris

De sublimatione salis armoniaci.

De calcinatione corporum et primo

de calcinatione lune. *Cap. 3^m. 133.*

Alius modus calcinationis lune.

De sublimatione et calcinatione

Saturni

De calcinatione Iouis

De calcinatione Tartari.

De calcinatione corticum ouorum. *134.*

Capitulum 4^m de compositione aque

acide et corrosive et dissolventium

De compositione alterius aque

resolutive

De compositione alterius aque

resolutive

Capitulum 5^m de modo resol-
uendi et congelandi.

De alio modo resoluerendi.

De modo congelandi. *135.*

De alio modo congelandi

De alio modo congelandi

De modo componendi lucem

Capitulum 6^m de compositione

olei ad inferendum medicinas. *136.*

De alio modo compositionis
olei tartari
Qualiter debet fieri oleū a noxa-
tiz si rectificatum fuerit. hoc est
sal armoniacum .136.
Qualiter potest fieri oleū ex vi-
tellis ouorum.
Capitulum .7.^m De modo misce-
randi medicinas
De alio modo misecandi medicinas.
Capitulum .8.^m De modo diligendi
spiritus sine sublimatione. .137.
De dealbatione sulfuris
De dealbatione Arsenici
Capitulum .9.^m De calcinatione
et humectatione spirituum .138.
De calcinatione mercurij et
spirituum
De humectatione spirituum
calcinatorum.
Capitulum .10.^m Ad sciendum
que est marchasita naturalis
et qualiter in ea operandū est.
et super quod corpus debet poni.
Capitulum .11.^m De preparatione et
compositione salis
Alius modus de compositione salis
vane. .139.
De compositione salis armoniaci.
De compositione salis Alkali
Capitulum .12.^m De congelatione mer-
curij cendi.
De congelatione mercurij in fumo
saturum vel Iouis
De congelatione mercurij in herba
Capitulum .13.^m Qualiter compom debet
vasa ad fundendum metalla. Et qd
debet poni medicina fuso metallo
et qualiter .140.
Medicina ad albu. ubi ponit pondus
vnu super .40. venere .
Alia medicina pro Venere .

Alia medicina pro Mercurio
Amomio augdam scire quod auctor
intendit manifestare. .141.
Alia medicina pro Venere.
De medicina que fit ex marchasita
De alia medicina et eius multiplicata
Qualiter fiat coniunctio corporis et anime
metalloz .142.
De medicina que fit pro Venere.
De purgatione Venere qualiter fit
Medicina que fit super Venere
et diatur tarquina.
¶ Quia Arnaldus de villanova com-
posuit hunc librum in subuentione
pauperum xpi. quem tunc suo dis-
pulo dedit cum esset circa finem vite sue. .143.
Aqua plumbi ad solem pfectu.
Ad sciendum ex stagno argentum ad
omne examen.
Ad congelandum mercurium in dura
terram lapidis qui coniungi potest lune. .144.
Incipit opus fratris Johanne de Rota
sassa. super compositione lapidis phos-
phori quem dedit elactis dei Romane ecclesie.
¶ Frater Johannes de Rota sassa narrat qualiter
composuit hoc opus in adiutorium
fratri Romane ecclesie
per viam prophetie narrat persecutio-
nes quas sustinebit ecclesia Romana.
De materia ex qua componitur lapis
phos. et ubi reperitur
De prima operatione necessaria
pro compositione lapidis phos. .144.
De .2.^a operatione. Extrahere quintam
essentiam ex mercurio sublimato.
De .3.^a operatione. Resolutio quinte
essentie mercurij sublimati in calce
De .4.^a operatione. Resolutio calce
quinte essentie mercurij in aqua. .146.
Modus sciendi. 4.^a elementa ex
quinta essentia mercurij.

De quinta operatione. Expurgare et dealbare acetu virginali in materiam lapidis phoz.

De sexta operatione. Expleto ope lapidis ad albu: procedendu est in imaturam eig ad rubu.

Notandus bonus modus circa operationem in duobus vasis.

Doctrina et modus mixtionis elementoz. circa pfectione opis De maledictione. Contra manifestantes hac scientiam

Qz aucto huc libellu composuit in releuatione laboz sancte mris ecclie: et pauperz xpi fidelium

De modo multiplanoms dni opis fmit.

Qualit ex venere fieri potest opz perfectu ad album. (ratioz)

De operatione ad solem. 24 ky

Rugmi in ydeomate cathalano circa compositione lapidis ad rubu. Et demde ad albu.

Libellus magri Guillelmi. Ad Archi epm Remensem. sup opatione lapidis phoz.

Libellus questionu essentialiu. et alius accidentalium eiusde archi epi Remensis ad dictu magistrum Guillelmum sup lapide phoz. Et responsionu ad questiones.

De compositione medicine augvna pars conuertit. 100. phis met. nuz in veram lunam.

De compositione medicine pmo ad albu demde ad rubu. aug vna ps plecta sup. 1000. in puru dntu conuertit

Figura continens totu magiste. vni compositionis lapidis phoz

Nota phoz ornidantiu virginem habente speculu in manu. In vridario

Dictum haly in libro suo de secretis secretor. sup. copositione lapidis phoz. Vbi dicit septima errasse ante qz ad pfectione deueniret.

Libet phemais de copositione lapidis De nctis circa copositione lapidis

De secretis secretor. lapidis Quo noie noiet hoc archanum

Que sit materia. ex qua composit lapis phoz (composit lapis

De opmionibus diuersoz. Ex quo. De diuersitate nomz quibz antiqui

plu lapidem noiaut Qualit laborandu sit p artificem et ex qua materia.

De modo vasis et fornace in quibz decoquit et perficit lapis

De materia lapidis in puluere reduta. qualz sibi restitui debet humiditas.

De modo projectionis lapidis De dignitate et ppietabz lapidis

De pfectione metalloz ex ar. vi. De gnanone et natura auri.

De gnanone et na argenti. De gnanone et natura cupri.

De gnanone et natura ferri. De creatione et natura stanni

De creatione et na plumbi De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

De natura et creatione argenti vni.

[illegible]

Tomus seu Vetus Liber Primus
de presentia huius. maxime sit. *Tomus*

Semita recta

*Incipit liber quem composuit
Albertus magnus et vocatur
Semita recta in alchimia*
Libre et opus magnum
In 2° tome. T. 1° et 2° et 3°

Omnis sapientia a dño deo
est: et cum illo fuit semp
et est ante eum. Quicquid
ergo diligit sapientiam: apud
ipm querat. et ab ipso: itaqz ipe
dat oibz affluent: et non impro-
perat. Ipe euz est latitudo et
profunditas ois sñe et thesaurus
totius sapientie. qm ex ipso et in
ipso. et per ipm sñt: et sine eius
voluntate nihil potest fieri. Unde
in primordio mei sermone muoni
eius auxilium. qui est fons et origo
oim bonoz. Ut ipe per suam be-
nignitatem et pietatem dignetur
paritatem mee sñe supplere
per gram spūs sñcti. quatenus
per meam doctrinā lumen quod
in tenebris later manifestare valeat
et errantes in viam veritatis per-
ducere: quod ipe prestare digner
qui sedet in excelsis: et omnia dispo-
nit et regit in secula sñloz amen.

Prohemium

Quoniam igit multas regiones: plura
masqz provincias. necno civita-
tes et castella. causa sñe que mu-
cipat alchimia magno labore per-
lustraverim: et a huius viris et sa-
pientibus de ipsa arte ab ipso dilige-
tus inquirerem: et ipsa plene in-
vestigarem: et corrupta oim per-
straberem: et in opibz eoz sepius
et sepiissime persunderem. atqz per-
sudarem: non invenij aliquod verū
in hys que libri affirmant. Asperi-

ergo libros: sicut dicit divicima co-
tradictum: et affirmant: et inue-
ni eos vacuos ab omni opere pfecto:
et ab omni re bona extraneos. In-
veni euz multos prudentes viros:
qui propter eandem artem magnas
faciebant expensas atqz labores: et
tandem deficiebant. Ego aut non
desperavi: quin facerem expensas
et labores infinitos de loco ad locū
vigilans omi tpe: sicut dicit Ainc.
Si hec res est: quomodo non est. Et
si non: quomodo est. Tandem perse-
veravi studendo meditando laborando
in operibz eius: quousqz quod querela
inveni: non ex mea sapientia: sed
ex spū sñi gratia. Unde cū sapiat
intelligere qd ars naturam super-
et: diligentius vigilare cepi. in de-
coctionibus albinis et sublimationibz
et solutionibz. et distillationibus et
rectationibus: calcinationibus: coagula-
tionibus: et in multis aliis laboribz
donec invenij possibilem esse trans-
substantiationem in solem et lunam.
Quod melius est omi nali: et in oī
examinatione et inllesibilitate
Ego aut minime phoz intendo
scribere sicut et amnis meis vera
artem et leuem et infallibilem.
Ita tñ ut videntes non videant
et intelligentes non intelligant.
Unde rogo et adiuro vos. per
creacionem mundi. Ut occultans
huc librum ab oibz insipientibz
Vobis itaqz secreta huius artis re-
velabo. Alijs vō secreta sereno
excludo. propter invidiam istius
nobilis sñe. Multi eam despi-
ciunt. Ideoqz ad ipsam pertinere
non possunt. Unde expositi ea hant.

neque possibilem eam credunt. Ideo in-
tudent illis qui eam operantur. et
dicunt eos falsarios. **C**aveatis
igitur ne in ista operatione alicui
secreta nostra reveletis. **Q**uod si fe-
ceritis: gloriam magnam ex ea ha-
bebitis: qui ista perstravit vobis
malos: et domum sine fine trānos
Item moneo ut sitis cauti: et per-
severantes in operibus: et nolite
fastidium habere. **S**cientes quod post
operationem istam maxima sequetur
utilitas: amicos multos habebitis:
et inimicos vestros pedibus subster-
netis. **A** vobis recedet omnis tristitia
fugiet a vobis omnis tribulatio et an-
gustia. **S**peculum enim est leticie: et su-
gatrix tristitie. **B**eatus ergo qui
invenit hanc scientiam: et qui ad ipsam
vigilat et laborat.

Accessus ad hanc scientiam

Nunc autem qualiter ad tunc opus
laborem accedere debemus
in hoc nostro opusculo vobis et simpli-
ter demonstrabo. **O**stendam in-
primis omnes deviationes et erro-
res: et offendiata huius artis. In quibus
multi et fere omnes erraverunt
et errant. **D**ucam vos de tenebris
in lucem. **U**nde istum librum appello
semitam rectam: quia qui ambu-
lat in ea non offendit. **N**olite ergo
declinare nec ad dextram: neque
ad sinistram: sed semper doctorem
huius libri operationes faciens.
Librum istum exscripsi et defloravi
ex libro cuius philosophi qui fuerunt
inveniores huius artis. scilicet **A**lterum
Aristoteles: **A**ntic: et **R**asius. **G**alium
Morigenis: **P**latonis: et aliorum
multorum: quorum quilibet posuit

suam sententiam super hanc artem.
et omnes super unum sensum con-
cordabant: et probabatur hanc
artem esse veram. **T**amen **A**lex
Hermes: et **A**ntic: ita obstruam
posuerunt suam sententiam per multa
loquuntur: quod vix aliquis est: qui
ante perfectum opus non in tantum
denegat errorem: quod epa non re-
det ipsam scientiam esse veram: quod
in pluribus sum experimus.

De experientia huius artis.

Idem vero quod plures habentes libros
de ista arte: qui propter mi-
niam suam vanitatem: et ma-
ximam suam incredulitatem ac-
certare non valebant.

Idem alios: qui cum omni diligen-
tia faciebant quasdam subli-
manones: et vix procedere non
valebant: quia fundamentum fir-
mum non habebant.

Idem alios sedentes in opinionibus
boni principii faciendo: sed
propter miniam putationem: et a-
lias vanitates mundi opus imper-
fectum dimiserunt.

Idem etiam alios: qui devotiones
et sublimanones et dissilatio-
nes bonas faciebant: sed propter
miniam prolongationem operis
tedio affecti: opus imperfectum re-
liquerunt.

Idem alios qui veram artem
habuerunt: et diligenter opus
perfecerunt: sed in sublimanone a-
miserunt spiritus: propter vasa porosa.
Unde dubitaverunt: et ultimum
artem non curaverunt.

Idem etiam qui artem inpen-
tes investigare: tempus suum

tum non valentes expectare: mi-
nus belores fecerunt suas sublima-
tiones: distillationes et solutiones:
et ideo spiritus inferos. i. demigrato-
muciebant: et aquas plutas et
distillatas turbulentas: unde et du-
bitauerunt.

Udi etiam quod plures, qui cum omni
diligentia operi insistebant: et
tandem defecerunt: quia res pro
sublimatione non habuerunt. quia
dicitur multa. licet sapias reuere
nullus eris. et alibi: cum labor
est in dano. id est unde pauperibus
non valet: quia ista sua vult hinc
expensas sufficientes ad minus
duobus annis. Itaque nullis alijs
operibus sit intentus. ut si non
tingat eum in opere plangere
et errare: non denemur ad ege-
statem: sicut in pluribus sumus
experimus.

Udi etiam alios, qui faciebant
bonas sublimationes, et puras
sed cum puluere figere non vale-
bant. Sophisticationes faciebant
et venerem dealbabant adden-
tes quartam partem lime vel
quintam: et ita se ipsos et alios
deniquebant.

Udi etiam alios, qui spiritus sub-
limabant: volentes in ipsis
tingere venerem: vel martem:
et cum ingressionem non faceret:
nec impressionem haberet: du-
bitauerunt.

Udi vero alios, qui spiritus fixos ha-
bebant: et ipsos cum oleo ingre-
dientes recebant: donec ingressio-
nem in corpore addidero aliquam
partem lime: et tingebant ve-

nerem in albu. qui similis erat
lime in malleatione et albedine:
et non pertransit res examina-
tiones: tamen non sunt perfecti
quia verus non sunt calomata nec
purgata, a sua corruptione. Unde
dicitur A. B. C. Non credo quod metallo
possint substantiari: nisi redigantur
ad primam materiam. i. ad calom
nisi per ignis destructionem, et tunc
bene possibile est.

Udi etiam alios tandem sicut
deus iam placuit viros sapien-
tes et leuatos: qui ad plenum pul-
ueres et spiritus sublimabant: et
figebant: solutiones et distilla-
tiones pulueru faciebant: postea
coagulabant: preterea metalla
calomabant: calomationes non
potui dealbabant ad albu: et eu-
bisabant ad rubru: postea cal-
cem ducebant in solidam massam.
et ipsam figebant in solem et
lunam: quod multis erat melius
naturalis. in omni examinatione et
malleatione.

Udi vero tot errores et defectus
in pluribus, et ideo decem pri-
bere vera, et probata opera. et
melior omni phor in quibus la-
boram, et sum experimus: et mihi
aliud sciam: nisi quod oculis meis
vidi. Ostendam thesauru abston-
diti: quem multi sapientes que-
suerunt: nec pruenire plene po-
tuerunt. Ostendam lapidem, qui
vincit omnem equu armatu.
et qui vincit omnem hominem
fortem. Ostendam vobis lapidem
amoris: lapidem impossibilem: la-
pidem factu: de quo dixit hermes

Nota possibile
quod per ignem
transit in calom
et per ignem in
calom

ad verba
id est
falsitas
quod continet
falsitas
Nota op
res veras
Mo

Lapis in benedictus. de aia regia
spe vinctur et illuminat oia cor-
pora metalloz: et transubstantiat
ipa in solem et lunam. quod est mltu
melis omi nali: in omi examinatione
et malleatione.

*De hinc prologus et incipit
videre quid sit aluminia:*

Aluminia. ab aluminie inuenta
chima eiz grece in latino massa
dicitur. per ipam eiz artem ve-
duantur metalla. que in minis sunt
imperfecta. de corruptione ad similitu-
tem: et de imperfectione ad perfecti-

*meta nobilissima
differtur in solis
et in luna
quod si esset in
terra non esset
in terra*

Et notandum qd metalla differunt
sola accidentali forma: no esse nali.
Sponacio ergo in metallis accidenta-
lis possibilis est. Unde possibile est
per artem artificis novu corpus co-
strui: quia oia metalla gnat in
terra ex sulfure et argento vno.
et assiduatione et decoctione nature
sibi subseruiens.

Et sciendu q natura in principio
sui originis intendit facere solem
vel lunam: et non potest vel pp
sulfur in mercurio mixtu. vel pp
terram fetidam.

Et sicut puer in ventre matris
sue ex corrupta matre contrahit
infirmitatem et corruptione
causa loci parans: qm sparsa
ma fuerit mundus: tamen puer
fit leprosus et imundus causa
matris corrupte.

Sic est et in metallis que cor-
rumpuntur. vel sulfure corrupto. vel
terram fetida. Unde hec est dra
oiz metalloz: quia differunt
inter se. Quando n. sulfur rubeu
et mundu occurrat argento vno

de generatione auri

in terra: inde gnat auru tpe bre-
ui vel longo. propter assiduationem
vel decoctionem nature sibi sub-
seruiens. *De generatione argenti*

Quando aut mundu sulfur et albu
occurrit argenti vno in terra
munda: inde gnat argenti. Et no
differunt argenti ab auro nisi in h.
qd sulfur in auro fuit rubeu: et in
argento fuit albu. *De generatione cupri*

Quando aut sulfur rubeu corruptu
et vrens occurrat argento vno in tra.
inde generat cupru. Et non differt
ab auro nisi in hoc: qd in auro non
fuit corruptu. hic vo fuit corruptu.

Quando aut sulfur *De generatione stagni*
albu et corruptu et vrens occurrat ar-
gi in tra: tunc inde gnat stagnu
et quod staret inter dentes: et inde
velocem habet liquefactionem. et
ideo est: quia vnu argenti no bene
fuit mixtu cu sulfure. *De generatione ferri*

Quando vo sulfur corruptu vrens et
albu occurrat argento vno et
mundo in terra fetida: generatur
inde ferru. *De generatione plumbi*

Quando vo sulfur mgu corruptu
occurrit vno argento in terra:
inde gnat plumbu. Unde dicit Ape
plumbum est auru leprosum.

Tam satis dictum est: unde me-
talla hent originem: et quomo
differunt inter se: accidentali forma.
et no nali. Restat nunc videre de
probanomibus phoz: et auctoritatibz
quomodo probant hanc artem esse
veram. Necno quomodo obviare pos-
sumus illis qui contradicunt eam esse
veram. *De generatione auri*

Solent dicere auri non esse veru
eiz quidam contradicere: et q

*placet: et max
liget aliquid de
regulatur meta
sit mensuris
mensuris et
minime regu
Verbu Ape: Si
spe gnatu
mi de illo qui
la adhuc rere
quod sine dubio
dantur eiz
qd experiment
fecerit et m
Et hoc est ve
metalli est
omni et rale
uatur et m
dones fuit al
rationationes
qd amittit h
et aduham
humiditatem
mota. Et si
in m elidam
post recepte
et rubeam br
Spiritus m
mi puzget
mi auri dicit
Sed q metalla
mi redit
i v m dicit
mone per igne
huc vo non c
et plenus om
fons lapidum
restantur. De
Vnus co
No recipit
No temperat*

plures: et maxime illi qui nō intel-
ligūt aliquid de arte: neq; naturas
cognoscunt metalloꝝ: et nesciūt qđ
sit intensus vel extensus: et di-
mensiones et profunditates metalloꝝ
minime cognoscunt. *Isti. n. obiciūt*

verbu *Abz.* Sciunt artifices albamē
spēs pmutari non posse. *Hoc nō dī-*
mi de illis qui credere volūt metall-
la adhuc corrupta transubstantiare
quod sine dubio vix fieri potest. *Ar-*
diant agūt verbu Abz. quod pfer-
q̄ experimentū destruit formam
speciei. et maxime in metallis.

Et hoc est verū. quando aliquod
metallū est calidū: et inde fit
om̄o et calx. que calx tenet. et la-
uatur. et terat. om̄i aqua acut.
donec fiat alba et vna. et sic per
calorātionem. et medietas duer-
sas amittit humiditatem corruptā
et adustam: et acquiritur aliena
humiditas rectificata. ipsa cor-
rupta. Et sic calx mūdāta redu-
cit. in solidam massam. que massa
potest recipere tincturam albam
et rubeam vt ait *hermes.*

Spēritus corpora ingredi nō pnt
nisi purgata: et non ingreditur
nisi aqua dūce. *Et Abz.* non

credo qđ metalla substatantur possit
nisi reducant. ad naturam p̄mag.

1. vt mūdificentur a sua cor-
ruptione per ignis adustionem. Ad-
huc vō non credendū melius
et plenius obuiare volo. quia qđ
sūmū loquimur. et quod vidimur:
testamur. *De mutatione coloris arseni*

Idem etiam species duer-
sas recipere formas duer-
sas temporibus. sicut patet in arse.

nio: quod est rubeū: et per deco-
ctionem est nigrū: per sublima-
tionem. erit album semp tale.

Idem qđ De mutatione coloris arseni
Atamentū est nigrū in colo-
re: sed per calorātionem est ru-
beū. semper tale. *Si metalla in alia*
spēm mutari possit

forte diceret aliquis. qđ species
de facili possunt pmutari de colo-
re in colorem: sed in metallis
est impossibile. *Quibus respondeo*
ex euidētia per diuersas rationes:
et probationes. corruptionem earū
eorū errorem penitus destruiam.

Vidimur eīz magnificē. qđ ex or-
gento gnat. lazurū: quod vo-
catur lazurū transmutam. in
non sit perfectū in natura sua: ca-
rens om̄i corruptione. Vnde fa-
cilis est destruere accidentalem
essentia. *De mutatione cupri in auricallū*

Idem eīz cuprū colorem reci-
pere citimū: et erit auricallū:
cum: cum neutru sit perfectū: nec
cuprū. neq; lapis calaminaris.
quia in ambobus agit ignis.

Idem eīz *De mutatione stagni*
qđ ex stagno fit litargiū: et
qđ stagnū per minimam decoctionē
et adustionem conuertit in vitri-
ficationem: atq; qđ possibile sit co-
uertere in speciem argenti: cum na-
tura eius sit. *De mutatione ferri*
in argentum

Idem etiam ferrū pmutari
in argentū: quod videt. aliqđ
impossibile. *Nōne dixi supra*
qđ metalla gnat. in trā. ex vi-
uo argento et sulfure. *Vnde dī-*
vi. ar. Xbi grā. Nōne aqua ligda
tpe hiemali per minimam frigi-
ditatem indurat: et est glacies.

nōne glaciō a calore dissoluitur
et est aqua vt prius. *Ita est de vi-*
ae. vbiq; est in terra minutarij
sparsim aliquando. et multa quan-
titate in terra. Et sibi est sulfur
tunc ista duo coadunantur simul: et
sic per decoctionem et tractum
longo tpe induratus est lapis
mineralis, de quo extrahit me-
tallū. *De plūbo. ex quo cerusa et minū.*

Ultimū etiam explicabo qd fieri
cerusa: et ex cerusa minū.
i. color rubens. semper tale ē et em-
dissime erit sans est probatum
quomodo species permittat de co-
lore in colorem: vbi in 3. vel 4. tpe
formam. *Vnde nullo modo est du-*
bitandum: quin metalla corrupta
possint reduci ad similitudinem per
medicinas suas et

Quomodo preparandum est ad artem

Tam postū ad artem videamus
igit. quid superedificemus. Si eis
superedificamus fenu. vel ligna vel sti-
pulas: ignis consumet oia. *Inueni-*
amus qd lapideū quos ignis nō de-
struat neq; corrupat. Vnde seueri
erunt ab omni perturbatione. Et
secundū: qd ea que dixi de impedi-
mento huius artis in principio et po-
stea de probandis eius. hoc ideo
dixi: vt primo cognoscant naturas
metalloz: et inuentores eoz. vt in-
ueni stuerint vnde habeant origines
et quomodo species permittantur suis
delectari incipiant in operantibus.

De octo preceptis que sunt attendenda

At tendendū est. qualiter agendū
sit hoc opus. de quo tpe. et in
quo loco. Et primū preceptū est
seruare octo precepta. *vt artifex sit*
secreus

Primū est. vt artifex huius artis
et operis sit secretus et tacitus.
vt nulli suū reuelat secretū nisi
sibi. quem sciat esse tam fidelem: qd
nulla rone vltius manifestetur.
Nam scias. qd si plures scierint: nullo
modo pertransibit: nisi diuulget: et
si diuulgatū fuit: exitur pro falsario re-
putabimur. et ita est in perditione: et
opus relinquetur imperfectum. *De domo*
spali henda

Secundū preceptū: vt artifex huius
artis. habeat locū et domū spen-
alem. extra conspectū hominū. in qua
domo sint camere due: vel tres. vbi
fiant operationes: ad sublimandum:
calamandum. distillantū. et solue-
dum. sicut in posteriori dicam. *De tpe*
obsequio

Tertū. vt obseruet tempus. in quo
sit operandū: et horas ad sublima-
dum. solutiones et distillationes nō
valent in hieme. Sublimationes vō
omni tpe fieri possunt. hoc aut oia
in operationibus eoz. luade dicemus. *De sedulitate*
et frequentia

Quartū huius artis est
vt artifex eiusdem artis sit sedulus
et frequens in operationibus: et non
sit tediosus: sed perseueret vbi in
finem. Et si inceperit et nō per-
seuerauerit: et res et tempus amittet.
Si aut. diebus. 7. operatus fuit: et alijs
7. vacauerit: et ita de quo in annis
tardabit: et nūq; perficiet. *De natura opificis*

Quintū preceptū est: vt qm annis
institutionem operet. primo in
operationibus. sō in sublimationibus
3. in fixationibus. 4. in calamationibus
4. in solutionibus. 6. in distillationibus.
7. in coagulationibus: et sic p ordine.
Qui aut vult tingere post sublima-
tionem: et solvere: et coagulare: sine
distillatione: hic perdet pulueres suos.

quia cum proiectionem fecerit: non remanebit ex eis quicquid: sed permiscetur corporibus. *De vase qd sunt vitrea vel saltem vitreata*
Secum est: ut omnia vasa in quibus debent poni medicinae: vel aquae: vel olea: siue super ignem: siue non: debent esse vitreata: siue vitrea: quia si in cupreo vase ponantur: aquae acide: erunt viridis coloris. Si autem in ferreo: vel plumbi: demigrantur: et inficiuntur. Si in fictili: ponentur: et destruentur aquae. *De non publicando primariis*

Secundum est: quod cavere debent ante omnia: quod apud primarios et potestates non committat se de aliquibus: quia tunc de tempore ad tempus requireret te: et dicent: Magister quomodo succedit tibi: quando videmus aliquid boni: et non volentes expectare finem operis: molestus reus est: et sic habeo reditum quod maximum. Et si ad finem bonum non perduxeris: indignationem ex hoc perpetua acquires. Si autem ad bonum finem deveniens: committitur te proprio herede: nec permittat abire. Et ita illequeatur es verbis tuis et capitis. *De pauper non se immiscere in hoc opere*

Octavius est: ne aliquis immiscet se de operantibus qui non habeat expensas plenas ad minus duobus annis: et ut omnia possit comparare: que ad artem sunt necessaria et utilia. Quod si immiscetur se: et operans fuerit: et in expensis defecerit: tunc res et tempus amittit. Sane dictum est de preceptis que sunt observanda in arte altissime.

Quomodo fiant furnelli: et ubi et primo de physico.

Unc videndum est: quomodo fiant furnelli: et ubi: et quantum sint necessary. Ad quod sciendum: quod furnelli fieri debent secundum quantitatem operis. Si enim res sint sufficientes: et volueris magnam opus molare: tunc construendi sunt maiores. Si autem exiguum tibi fuerit: tunc furnellos secundum quantitatem pulveris et medicinam conservas. Tamen ego volo ponere doctrinam furnelloz: et quantitatem: secundum quod expedit tam divinis quam popularibus. *De furnello physico*

Primo igitur de furnello physico est dicendum. Furnellus itaque physicus sic est faciendus: Statuat igitur furnellus prope parietem ut meatus ventus melius ascensus habeat. Furnus vero distet a pariete ad longitudinem brachij. Verum in hunc modum. Fiat fouca in terra ad modum unius ulne: vel profunditatem: in amplitudine vero ad duas spatulas vel paulo plus. qui creatus hinc debet esse argilla magisterij: supra quam foueam construatur murus de tali argilla. Accipe argillam simplicem et pone ad quatuor partes ad argillam figulorum factam: que fortissime ignem possit sustinere: que tota sit undique perforata: ad minus habeat foramina quatuordecim secundum quantitatem roste: ad modum digiti minimi. Et superius debent esse arcta: inferius vero ampla: ut carbonem remanentes in foraminibus libere possint descendere inferius. In foueam vero fiat meatus unus per tertiam et parietem: antequam

rota superponat^r: et ille meatus
 sit artus circa fontem. Circa vō
 parietem sit amplius admodum
 vñg speme. Circa vō fontem
 minus ad dimidū: ita ut vñg
 libere et furtive possit subintrare
 qui meatus bene debent lucra
 cum argilla. Quo facto: suppone
 rotam. Ita q̄ amplitudo forami
 nū sit subris: et tūc vñg con
 struat^r murus super murū: sit
 vō altitudinis super rotam murg
 ad longitudinem brachij: et lat
 tudinem vñe vñg. Fornax vō
 in medio habeat foramen supra
 rotam: vbi carbonēs imponant^r
 fornax vō superius habeat forame
 vbi vasa ponantur calinatoria:
 quod foramen postea vñg peri
 atur, cum oportuerit sibi apri.
 Fornax habeat supra nemin
 foramina quatuor parvula.
 vel .6. in amplitudine digi
 torū reum. Preterea viden
 dum est: q̄ supra rotam debet
 poni tripes. de argilla figulorū.
 super quo ponantur vasa sub
 limatoria et calinaria: vñ
 subris possint poni carbonēs.
 Et furnelli debent esse ad minus
 duo. vel quatuor. si hēant vñ
 modus. et fiant p̄ ora
 rota. et n̄ meatu. et forami
 nibus. sicut fornax phylus.
 Excepit q̄ nō debent in tā ma
 gna quantitate. Et si fur
 nelli debent q̄o simul stare:
 vñ vñs possit omnibus mi
 nistrare.

De furnello distillatorio:
Furnelli vō distillationis ita
 faciendi sūt: sicut sup̄ docui
 de furnello magno: hoc modo fiat
 murus rotundus sup̄ terram. ad
 spissitudinē .4. digitorū in al
 tudine tēu spaniaz. et sit am
 plior q̄ furnus phylus. Vasa vō
 sicut furnellus apta sūt. Alia ad
 distillandū. Alia ad sublimandū.
 Alia ad calmandū. Alia ad
 agulandū. quozq̄ formam po
 nam in sequentibus in loco vñ
 usumq̄ eoz.

De furnello vitrificatorio:
Est furnello vitrificatorio nō
 est pretermittendū: qui est
 sepe multū necessarius illis qui nō
 possunt hēre vasa vitreata. que
 docet in hoc furnello de facili
 devitrificari. Possunt enā cali
 nationes in ipso fieri. Insuper me
 dium vitreū desistantur in
 ipso. fiat iḡ hoc modo.

In .4. parietes hoc modo ponantur
lapides in medio parietis. et non
fuerint murus ex ipsis. in argilla
sicut supra dixi. vel in argilla
non bene tincta: murus sit eo
tandus ubique habeat pedes in
longitudine et latitudine sive super
terram ubi sit locus varius. per
dimidium muri: ubi ligna im-
ponantur. Murus itaque sit in latitu-
dine duorum pedum: vel paulo
minus: et claudatur sive in lapi-
dibus et argilla bona. et in me-
dio dimittatur foramen. ubi fla-
ma de subter intrabit. super forma-
tem: in amplitudine semipedis.
Quo facto. fiat murus desuper
per arcum in amplitudine
parue domus: et sic claudatur.
Et fiant superius parua fora-
mina .4. vel .6. ut fumus possit
inde libere exire. fiat quoque in me-
dio fornacis foramen magnum
ubi vasa ponantur ad vitrandum
et calcinandum. et sic obsuatur
per foramen ubi ligna imponantur
et una pars sit arrior quam alia. In
anteriori parte ligna imponantur
et in ampliori carbonem extra-
hantur in os fornacis: ut si va-
getur ignis: ut possit melius
submirare sub fornace superiori

Accipe igitur vas quod volueris
de vitrare: sive fictile de argilla.
figuloze bene coctum. et limas
menus quaque per omnes partes in
minio: sic paratum.

Accipe ergo aquam: et impone
de fermento ceruse vel in minio
quantum ad decimam partem aque
et misce simul. et postea pone
minium: quod tibi videbitur ex-
pedire: et misce simul: postea
limas vas cum magno patello
vel in manu: et permisce sic
rari. Quo facto: pone in arcu
foraminis de subter. Ita ut la-
teat super duo foramina que
in medio fornacis sunt posita.
Et si vis plura ponere melius
est. Tunc claude os fornacis
cum lapidibus et cum argilla.
et da ignem primo lenem. de-
inde maiorem: quousque videas
minium defluere: trahere tunc:
et permisce in frigidari: et a-
perias: et immas vasa bene
mixture. Et tunc notare debes
quod minium factum est de cinere
plumbi. Ista cerusa de quadren-
plo plus valet. Quomodo
autem sit cerusa de cinere plumbi.
in sequentibus docebo: ubi ponam
de omnibus.

De spiribus medicinis salibus et
alijs ad artem spectantibus

De spiribus medicinis. dicendum
est de spiribus et medica-
mentis salibus et alijs ad istam artem
spectantibus.

Et dicendum est quod quatuor sunt
spiritus corporum metallorum. sive generum

Sulfure. Arseniū. et Salarmomianum.
Et ista tingunt corpora in albu aut
rubeū. **N**on eiz prius pnt tingere:
q̄ p̄parent in igne. et hoc n̄ medi-
cins diuersis: ut non fugiant igne.
Vt cum steterint in igne vt meta-
corpora faciūt: facient. n. de Marte
lunam: de Joue lunam. **E**t de Venere et
Solem: et de Saturno. **E**t vt breuius
dicam: oia metalla transformantur
in aurum. et argentiū. quod p̄dialit
om̄i naturali: in oī equi paratione
eoz: excepto illo quod fuit archeta-
non lenificat. **H**oc ergo non mirat-
leptam. Et vultus ex eo faciūt tumescit
quod non fieret ex auro naturali
In alijs aut om̄ibus asseram vtrūq̄
De isto vō 4. sp̄ribus fit matura.
que est elixir: quod sic intelligendū est.
Est eiz elixir nomen arabicu: La-
tine vō fermentū nūcupat. quia
sicut p̄mis fermentat: et lenatur
per bonū fermentū. Ita massē et
materie metalloz transformantur
in albu et rubeū. et maxime per
vini argentiū. sp̄m. n. est fons
et origo oīz metalloz. **De sp̄ribus**
De sp̄ribus aut alijs. quid sint:
et quomodo nominentur sic est in-
telligendum: v3. Salarmomianū.
Sal commune. Sal alcali. Sal miruz.
Sal borax. **A**mmen ^{lugarum} ^{congruus} **T**ar-
tarū. **A**ttamentū. **A**mmū. **C**oruscū.
Oua gallinaz. Teste ouoz. **V**erne
hoīz pueroz. **T**una. **M**agnesia.
Marchasita: et alie res multe: que
non sunt necessarie in hoc libro. Ita
eiz non tingunt corpora ut pre-
parent: sed sunt adiutantes sp̄s
aut enam. Vt n̄ius soluant: et in
aquis eoz reuant calce ouorum.

vt attrahant hūditatem rectifican-
tem ipa corpora. **Q**uomodo aut
hec oia pparent: et varietur
et quomodo calment: soluant
et distillent: capitulum singula
exponem.

De Mercurio et eius natura

Et aut Mercurius aqua viscosa
in visceribus terre. s. vicia
vt sequit sube subtilis albe t̄ree
p̄ calorem remissimū vinita-
tali v̄mione p̄ minima. quousq̄
hūditas et terre siccitas decoquedo
stent superfluum terre planū de fa-
cili propter sui aquositatē: que
illam obtemperat: et illam adherere
non permittit. **E**st. n. materia me-
talloz cum sulfure. s. lapis rubeus
s. de quo extrahit Mercurius. Inue-
nit in montibus aliquando. in tra-
ctibus v̄tribus: in multa q̄ntitate.
Natura eius frigida est: et hūda.
et est fons et origo oīz metalloz.
et ab ip̄o prodeunt oia. vt sup̄
dictū est. **M**yster vō n̄ d̄bus
metallis: nisi cum ferro: nō de
facili: nisi per artem. Ac sine ip̄o
nullum poterit deaurari me-
tallum.

De Sulfure et eius natura

Sulfur vō est pinguedo t̄ree:
in m̄nere terre. per tempe-
ratam decoctionem inspissata: quo
usq̄ induret et sp̄ssa fiat: et dū
indurata fuerit: sulfur vocat.
fortissimam h̄is compositionem.
Et est v̄m fortis s̄be in suis
partibus omogema. Ideo nō au-
ferit eius oleum ab ip̄o p̄ distil-
lationem. sicut ab alijs rebus.
oleū habentibus: sed p̄ aquas

acutus: sulfur in eis decoquendo:
venit in terra aliquando in lapi-
dibus. Et est multiplex. s. Albu-
et rubeu. Viride. Carrinu. et
nigru. Est aut quoddam viu-
et quoddam mortu. Viuum
est illud sulfur. quod de terra
trahitur: et nondum fusi est.
Valer contra scabiem. Mortu-
nu vo est illud. quod fusi in
camis est: sunt distinctiones. in-
ueniuntur.

De Auripigmento et eius natura

Auripigmentu est lapis mine-
ralis attritus. Et sic fit. ster-
quilinu terrestris. In cauetur
terre transiens: sic per longam
decoctionem mutatur in stam au-
ream pigmenta. Duplex est in
eo visio. Una subtilis: altera
grossa. Una tollitur per ablu-
onem: altera per decoctionem.
sic in vrina: quia ea remanere
non possit sublimari: statim ergo
mrederet et fieret flama.

Duobus modis albisficat. s. per
decoctionem: et per sublimationem.
sicut in sequentibus euidenstie
declarebo.

De Arsenio et eius natura

Arsenium est de natura sub-
tili: ardorem habens sulfu-
reum: et est lapis rubeus. Natura
eius est sicut auripigmentu. flos
eius albus et rubeus de faali
et citissime sublimatur. Duobus
modis albisficat. s. per decoctionem
et sublimationem.

De Sale armoniaco

Sal armoniacus multiplex est
s. naturalis et artificialis.

Naturale est quod inuenit in tra-
Azarale est quod fit artificiali-
factu. Et istud est melius in nro
opere: q naturale. Et ipm pl
conuertit in aquam quando re-
curt cum eo. et assatum. et cornu-
tat cum eo in aliquo loco humido
ad soluendum. cum ipso soluitur
azars et yezarsia. Et ipm est
oleu. quod regulant semitas
ignis. Natura vo eius est cali-
da humida: et est spiritus subtilis ad
elixir. Nam sine ipso no soluitur
nec progreditur. Et est sciendum
q p ipm no dealbantur corpora
neq rubificantur: nec transubstantur
sicut per alios spiritus: sed ipse
dat mroitu alijs: et parat
viam. ut precedat. et purgat
et mundat a ingredine. Et tunc
relinquet ibi spiritus cum corporib
permixtis: et conuictos aduna-
tos et per seueratos et reuertit.

De Azamentu et eius natura

et qualiter rubificatur

Azamentu est terra nigra ar-
dorem habens sulfureu. Cu co-
mat in igne. mutat color eig
inger in rubeu: per calcinationem
que nup decoctio admittat. qd
fit fit. Be. Azamentu tribus
manu vis: et pone in ollam: vsq
ad mediu: vel vsq ad summu: ruz
cooperatio: et argilla cooperi. et
permittit siccari: et pone in furno
calcinationis: et da igne prout
leniu per tres horas: et postea
fornorem. donec tota olla rube-
scat. Et sic permittit stare in tali
calcinatione per diem et noctem.
postea permittit infundari. et ex-

trahere: et hebis arcamentum rubi-
ficatum. flos arcamenti rubeus
est. Resua ergo. et quando solu-
tus fuerit rubificatur cum eo sps
naturalis colore rubes: qui nunq
diminuitur.

De Sale communis et eius preparatione

SAL commune etiam spectat ad
hanc artem. Ipse enim humis
latis claudit et aperit omnia. et
sine ipso nullum opus altissime per-
fici potest. Preparatur autem sic.
Be. de ipso quantum vis: et solve in
aqua calida. in mortario ipso
terendo: et quod solutum est cola-
per pernam in aliquo vase ligneo
Et quod remanet in mortario de
sale iterum super funde alia aqua
calidam sicut prius: faciendo. do-
nec non habeas dissolutum. Tunc
accipe aquam illam: et decoque
in vase plumbico si habes. et si non:
in cupreo: donec aqua evanescat:
et sal revertatur ad priorem statum.
Tunc recipe illud sal: et pone in
olla noua. et pone in furnum cal-
cinatorium: et sicut peroptime et
serua: donec te docebo qualiter
soluere debes. et distillare. s. in
capitulo sequenti. fo.

De Sale Alkali et qualiter fit

SAL alkali est spectans ad har-
dorem: quando est bene pre-
paratum: tunc soluit omnes calces et
porum et spiritum in aqua. et po-
stea conuertitur in solidam massam.
Materia eius est calida. et humida.
fit autem sic. Ex cineres quorum
putridissimi magna quantitate bene
combustas. vel proprie cinerem
clauellam: qui inueniuntur ad panos

tingendos: et tere minutissime.
Et accipe totum de calce viva:
et permisce simul: et accipe pa-
nam fortem et spissum: et pone in
tinam magnam recte altissimam.
et desuper pone cinerem mixtum.
cum calce. quantum panis renne
ponit: et funde aquam desuper
calidam bene: et permisce colare
per lestrum: sicut super funde
aquam calidam. et ita super fun-
dendo: donec habeas totam ama-
ritudinem calis et cineris. nunc
dimitte illam statim: et fac alium
statim: et hunc fac sicut prius.
habitam vero totam aqua permisce
in eodem vase residere. usque ad
mane. Tunc decoque eam in cal-
daria: donec tota aqua evanescat.
et non det vaporem: neque fumum.
Tunc permisce in frigida: et
fiet lapis durus: qui vocatur Sal-
alkali. i. fex amaritudinis. Tunc
accipe hoc sal: et pone in ollam
usque ad medium: et pone ollam non
clausam in fornace: et da ei ignem
primo lenem valde: donec rubescat.
postea meliorem: quousque bulli-
endo insaniat: et moveat: et frueat
sicut cerea. Tunc funde eam in folle
fabreo: tenendo ollam in aliam
ollam: et hoc fac in omnem entem:
quia si tardaueris fundere: non
valebit: eo quod nimis induratur.
Et sic hebis sal alkali album: quod
pone in vase vitreo: in loco calido
siccum. Nam si in humido loco ponas:
nunc solueretur in aquam.

De Alumine et eius calcinatione

Alumine est tractandum: quia
multum operatur in arte. et

fit preparat.
vbi: et pone in
sic claudere ollam
sicut calidam
primo lenem
quousque olla
mitte stare in
per diem in
sicut gualie
fuerit. et in
bednis mud
ex ipso fit aqua
ad album.
De Lapide
Alkali
Alkali
fit per amara
grossum al
et imple olla
ollam: et p
narom: et
leni: postea
rubescat olla
et tribus
et respuat
facere eo co
fuit: et omni
De Vinis
Vnde et
ad artem
parat.
dant super
tissum in olla
bona: cum re
ne aliquo ne
nat in loco ca
eius videret. et
tribus ebdom
postea aperia
de eis limum
quibus abrade

sic preparat. **R**e aluminis quatuor
vis: et pone in ollam nudam: et
sic claude ollam: et pone ipsam in
furno calcinationis: et da ei ignem
primo lentum: et postea fortorem:
quousque olla rubeat: et ita per-
mitte stare in tali calcinatione
per diem integrum in igne: po-
stea extrahere: dum infrigidatum
fuerit. et inuenies aluminem al-
bedinis nudi. Serua ipsum. quod
ex ipso fit aqua ad omne elixir
ad album. *seu calcinatione*

De Tartaro et eius preparatione

Tartarus est res que multum
uiuatur hanc artem. Quod
sic parandum est. Accipe tartarum
grossum albi vini, seu rubri:
et imple ollam. et claude bene
ollam: et pone in furno calci-
nationis: et da ignem primo
lentum: postea fortorem: quousque
rubeat olla. et hoc tribus diebus
et tribus noctibus. postea extrahere
et resezua. Et donec te oleum
facere ex eo. quod quo soluetur omne
spiritus: et omnes calces corporis.

De Viridi eris: et eius preparatione

Viride eris etiam valer super omnia
ad artem istam. quod sic pre-
parat. **L**amine eris suspen-
dantur super vaporem aceti for-
tissimi in olla forti. et claudatur
bene: cum coopertorio. et argilla
ne aliquo modo respiraret: et po-
nat in loco calido: ita ut acetum
evaporet. et permittatur stare
tribus hebdomadis. vel quatuor.
postea aperias: et inuenies viri-
de eris laminibus adherere. a
quibus abrade: et sezia: itum

suspende laminas predictas sicut
prius supra acetum. Et ita fac do-
nec lamine totaliter conuertantur
in viride eris. **T**unc reape
illud viride eris: et caloria ipsum.
Et fac per omnia sicut fecisti in attra-
mento: et erit color rubeus.
qui nunquam destruetur. Et quando
solueris in aquam: cum ipsa rubi-
ficat spiritus. et corpora: Et ipsum
est una de zermarulis spiritibus.
et ideo in ipso sunt secreta multa:

De Cinabrio et eius compositione

Cinabrium est res valens
que ad artem istam spectat.
et vocatur cinabrium: et fit de sul-
fure: et vino argenteo. **S**ic autem
fit. **R**e argenti vivi nomine pre-
sulphuris tres partes. et misce sit.
per modum quem scis: et pone in
vas vitreum angustum hunc collum
Vas sit prius bene argillatum
ad spissitudinem unius digiti. et
desiccatum. Tunc impone medicinas
sicut dixi. et pone super tripedem.
et os vasis obstrue: et da ignem
primo lentum fere per medium diem.
vel quousque videris fumum super
rubeum exire. Tunc satis est. per-
mitte infrigidari: et facta fri-
gidatione: frange vas: et in-
uenies cinabrium bonum. Et si non
exercitatus fueris: non videbis
mirabilia. Exercita ergo te: et
videbis.

De Cerusa et eius compositione

Cerusa sic fit. Accipe laminas
plumbi: et suspende super
vaporem aceti: et claude ollam:
et pone in calido loco: et fac per

oia: sicut te donu de viridi eris.
et inuenies cerusam lammibus
adherere. quam collige: donec
habeas in magna quantitate: vel
mulu. et inde fac minimum.

De mmo ex Cerusa qualiter fiat

Minimū aut de Cerusa sic fit.
Accipe cerusam. et tere popne.
super lapidem. et cum bene tuta
fuerit: fac inde epistla. et pone
in vas fictile in modū baculi.
prout hic inferius designatur.
longitudinem habens: non totū
ditatem. Sed prius debes ponere
ollam magnam super lapidem. siue
duos parietes de argilla factos.
in latitudine vniū sporne. et sup
illos parietes pone ollam: ita vt
iaceat super parietem vnu. et tū
pone vasculū vnu cum cerusa
in medio olle: et cooperas illud
cum alio vase sibi coniuncto. postea
clande ollam cum roperculo. seu
roperculo sibi apto. et da ignē
primo leni. postea fortiori per
mediū diem. tunc pmitte infri
gidari: et inuenies iam cerusā
aliquandū tibeam. Iterū tere:
et sicut prius. assando per mediū
diem: et extrahe: et inuenies mi
nimū optimū. De quo fit aqua que
est vnu de remanentibus.

De mmo qualiter fit de mteze plumbi

Minimū de mteze plumbi sic
fit. Pone ollam super pa
rietem sicut dixi tibi: et ipone
plumbū. et da ignem fortem.
et cum plumbū liquefactū fuerit:
habeas videat fieri longum. in
quo debes plumbū mouere hinc in.
et statim maneat. paulatim:

postea da ignem fortem: semper
mouendo: donec vnu remuerat
in mteze: et sola per cerebrū. et
quod colatū fuit contere super la
pidem cum aqua: et fac per oia
sicut dixi de cerusa: contere et
assando. donec habeas valde ru
bē. et serua.

*Quid sit sublimatio: et qualiter
et quare sunt sublimationes*

Nunc procedendo ad diffini
ones alchimie. Videndum est
primo. quid sit sublimatio recte.

Est aut sublimatio rei scilicet per ignē
elevationis: cum adherentia sui vasis.

*Sublimatio vō dicitur scilicet: sicut di
uersitate spiritus sublimandorum. quā
quedam cum ignemone fit. vt Martis
sita. Magnesia: et Tuta. Quedam
fit cum igne mediocri: vt Argenti
vnu. et Arseniū. Quedam cum
igne remisso: vt sulfur.*

Intentio vō sublimationis est: vt
fiat depuratio sustinens illig et
remouens aquositates. Est ergo in
geniū superflue terre ipiū remouē
uere: consistere cum rebus de
quibus affirmatorem non habent.
et sublimatione illig reuerare.

Et hoc quidam est calx totius mundi.
et calx marmore albi: et vnu
minutissimū tūtu: et omne genū
salis preparati per istas nūdis
caput ab illis: et nō nūdis facit
nisi sint in perfectione corpus.
sed corpus ponit superfluitatē
habet. aut oia que ascendunt
cum ipso in sublimatione ipm cor
rupit. Et proprie in sublima
tione a stagno vel plūbo ipm post
sublimationem inferri conspicias

ingredimur. ergo non sublimet. cum illis
cum quibus conuenit. Melius autem est cum
illis cum quibus conuenit: si superflui-
tatem non habeat. **M**odus autem remo-
tionis aquositas fuit superflua est: ut
quando commiscetur cum calibus, a quibus
sublimari debet: recedat: et commiste-
atur illis: quousque de eo nihil appa-
reat: et super ignem lenissimum a-
quositas remoueat. qua recedente
aquositas azerari recedet: sicut in
sequentiis plenius docebo: cum po-
nam modum sublimationis.

**Quid sit calinatio: et quare cali-
nantur corpora**

Calinatio est eiusdem rei purga-
tio: ex purgatione humi-
dum partes consolidans.

Calinantur autem corpora: ut sulfureitas
illa deficiens et corrupta deleatur.
Corruptum enim omne aquositas sulfurei-
tatis ex quacunque re adustina: que
sine calinatione deleri non potest.

Quare et quomodo calinantur spiritus

Specialis autem calinator corporum
mollis est Cerusa: ita indurari.
Inuenimus enim per ingenium manifestum
quod ipsa indurat: citius et manifestius.

Causa autem calinationis spiritus est:
ut ipsi melius figantur: et citius soluantur
in aquam: quia omne genus calin-
nari fixius est: et facilius soluitur.
quod non calinatur. **C**orpora. n. mollia
per solum ignem possunt de facili calin-
nari: sicut superius docui de minio.
Corpora vero dura: per ignem vehe-
mentem: sicut infra docebo.

Quare et quomodo coagulantur corpora

Coagulatio est liquefacti rei ad
solidam substantiam per humiditatis pri-
uationem reductio. Causa enim pri-

uationis est induratio: et medietate
soluatur ab aquositate illis admixta
absolutio. **C**oagulat autem Metarrus
ex frequenti illius precipitatione: nam
violentia ignis et asperitate. Aspe-
ritas enim ignis aquositatem illius re-
monet: et sic in tali vase longo et
alto.

Quare et quomodo fixantur corpora

Fixio est rei sicut conueniens ad
ignem aptatio. Causa vero inuen-
tionis eius est: ut omnis tractura: omnis
alteratio perpetuetur in altitatem. fi-
guntur autem corpora a sua perfecti-
one diminuta per suam calman-
tionem: que absoluuntur a sulfurei-
tate: violentis corruptis. -
figuntur autem sulfur et arsenicum
duobus modis: per duracionem sub-
limationis super illa in vase allu-
del. quousque stant. figurantur et
spiritus alio modo: si in aquis metal-
loze: vel in oleo tartari: sicut in
posterius docebo.

Corpora

Quare et quomodo soluantur calinata

Soluo est inuoluer rei calinate
in aquam dissolutio. Inuenimus
enim. Causa inuentionis eius est: ut
sine intermissione fiat extrinsecum: et
extrinsecus: ut conueniens sit ad di-
stillandum. et sic purificatur omne eius
corruptio. **S**it autem solutio aut
caliditatis cum humiditate: ut in
fimo: aut in frigiditate et humidi-
tate: ut in foueam resolutio.
sicut inferius docebo: si. n. capto
sequenti.

De distillationibus vaporum

Distillatio est distillandorum vaporum
aquosorum in suo vase distilla-
torio collectio. Duetur sicut antequam

quia quedam fit per igne duorū ge-
nerū: quedam per eleuationem in a-
lembico: quedam per destensū cane.
Causa vō gñalis cuiuslibet distillationis
est purificatio liquoris a sorde. vel
fere seu fenulencie: et consuetudo illig
a sua putrefactione. **Videmus** em
vere distillatione quomōdo modo
distillationis puriorem effici. **Causa**
vō spalis fuit ipsius aque pure in-
bibitio spūz et medicinarū mundarū
Et si quandoq; in mibitione aquarū
purarū habeamus: que ferem post
illig resplutionem non dimittit oīa
medicīne nre et spūs mundari et
figi possunt et corrumpi. **Causa**
vō inuentioms: que per destensū
fit: ut sit olei puri in natura
sua detractione: qm per astrūm
in sui nā combustibile oleū here
non potuit. vt patet in petroleo.
Distillano vō que fit per filceum
causam inuentioms habet: que
est aque sola ferentia: sicut in
postetū docebo. **Et quid est cerano**

Quare et quomodo fiat Cerano.

Ceratio est rei dure et nō su-
stibilis mollificatio ad lique-
factionem. **Et** manifestum est
q; causa inuentioms illig est: vt
quod ingressum non habet ex pri-
uatione liquefactionis corporis
ad alterationem mollificatē.
vt fluat: et ingressione heat
putauerit aut quidam tritura-
tionem ex oleis liquidis et aquis
debere fieri: quod erroneū est.
In nullis em hūg humiditas ce-
ratiza inuenit̃ melius possibilis
et appropinquat: qm in sulfure et or-
semo. **Modus** aut cerationis

pprie ille est: ut qm oleū ponit cereda
multiplicent̃ post eoz sublimationē.
quousq; in illud in humiditate sua
remanente fusionem bonā prestat.
Hoc aut non fit ante perfectam
mudationem illig ab omni re cor-
rūpente. Sed michi videt̃ melius
vt eoz olea prius figant̃ per
oleū tartari. Et omni oleis fiat
oīs cerano competens.

**Qualiter fiunt sublimationes
spirituum et primo de mercurio**

Ad sublimationes spūz pzo-
cedendo. Videamus primo
de mercurio: iam eū declaratum est
evidenter: quid sit sublimatio:
coagulatio: fixio: solutio: dissolu-
tio: et cerano. **Illic** igit̃ est vi-
dendū: quo modo spūs sublimat̃
Et primo de mercurio. Accipe
igit̃ de mercurio lb. i. et contere
super lapidem tali modo. Bo cal-
ces roznū ouoz: siue calcem
marmoris albi: siue vnde eris.
et pone ex eo super lapide tali
modo: et superfinde acem fortē:
et contere fortē. postea appone
de mercurio partem: quā con-
tere: donec non appareat. Itoz
appone tantū: et tere sicut prius:
et appone partē de sale armoni-
aco: et tere oīa simul donec
de mercurio nihil appareat.
Item fac ex eo frustula. ad
modū pastilloz: et pone in stu-
rella: et pone ad desiccandū.
in fornace: et caue ne nimis
calidum facias furnellū. ne
per nimium calorem mercurius
evanescat. **Pondus** mercurij
fit lb. i. et tantūdem de calce

cornu ouoz: et pondus salis
armomiaci ad pondus sic forte.
et ita debet conterere: ut nichil vi-
ui appareat. Cum bene desic-
catu fuerit: tere iteru sicut prius:
donec nichil appareat: et pone
ad desiccandu. et hoc est signu
perfectioms eius. Accipe de eo
paru: et papma desic tu sal-
ua. et limas supra denatu ar-
genti. fortiter cum digito con-
terendo. siue fectando ea: et
si adheret digito: non est satis.
Si vo non adheret: satis est.
Cum aut videris. q satis est:
contere minutissime sine
aliqua madefactione. et
quanto magis poteris: tunc pone
in vas sublimatoz: et clau-
de cum suo vase. Sed tu non est
pretermittendu. q in imponis
medicinam: qm super facie eius
requies. in peria planando. tunc
claude vas. et cum argilla limas
diligenter. ne respiceret. et pone
super formam sublimatoz.
et da ignem primo valde len-
tum: pte per dimidui diem.
donec humiditas tota euapora-
uerit per foramen quod est in
alludel. quod sic probabis. La-
minam altelli pone in fora-
men ad horam parvam: et re-
spicias. si sit madefacta lamina.
in illo loco: qui fuerat supra
foramen: et si est madida: no
est satis: tunc iteru fac igne
meliozem: quousq no appareat
madida. Tunc claude foramen
in argilla: et da ignem forno-
rem: vel fornissimu: et cum

utraq eaz sunt asensa: pmitte
infundari: et de mane apere
vas. et quod de eo vniu est ad
hereret in supiori parte alludel.
Altera vo pars subterret fensq
quasi mix puluerizabilis. et tunc
partes inferiores reponet malio
vase: et diligenter conserua. hoc
aut vniu iteru contere sicut prius.
et sublima secundo: et tunc inuenies
ipm totu albu. et puluerizabile.
Et ita contere de ipso exercitio.
donec habeas totu sic pulueriza-
tu et mortuu. Tunc consule
vltreuz non ponas aliquem de
liquore: quia statim reaperet
suam humiditatem: et labor nuy
esset inanis et vacuus. Tunc re-
de sale parato. sicut sup dmi est: et
bene sitato prem vna: et pone dimidia
partem exercitii sublimari: et eu totu
miste simul: et pone in alludel ad
sublimandu: et plana sup: et clau-
de: et sublima: et fac p vnam sicut
prius. Mane aut extrahe: et qd
sublimatu est collige: et proba si
in fensbus plus remansit. hoc mo-
accipe de fere. i. de sale parato. et
pone sub ratione ardente: si fu-
mizat: adhuc qd illud sublima: sic
prius per diem: postea collige di-
ligenter: et ora ista sublimata sit
iteru pone tertio puluerem ad sub-
limandu: sic pa vnam fensq.
Sic et 3. facias. et inuenies mer-
curiu iam super minem dealbatu.
Enam pba. donec heas totum.
Tunc iteru accipe salnouu: et
sublima sicut prius quinquies
vel pluries vel pluries: et re-
sua usq ad fixatio nuy.

De sublimatione sulfuris q̄t̄ fr
Dixi de sublimatione Mercurij
 Sequitur de sublimatione sulfuris.
 Præmo ergo decoquat in aceto
 forti per diem integrum: et sic bñ
 tenui semp accipiendo nebulam:
 postea per mitte desicari. Tunc
 tere ipm: et pone ei tantumdem
 de alumine præparato: et pone in
 vase ad sublimandū: sicut azeret.
 Sciens q̄ tantū ignis non est fa-
 ciendū: sicut sup in azerario.
 Sed cū remissō igne debet subli-
 mari per diem integrū. Tunc
 fr. qd̄ muenies sublimari: et utq̄
 sublima so in eisdem febribus: et
 muenies albug. Et sublima tertio
 et erit albusimū præcellens mūe.
 in albedine sua. Iterū ipm sub-
 lina adhuc quarto: et si opus est
 quinto: et reserua.

De sublimatione Antipigmenti
Sequitur de sublimatione auri-
 pigmenti. Præmo ergo de-
 bes terere et coquere duobus
 diebus in vma et aceto: postea
 apponere ei tantū de fuligine ferri
 et misce simul. sicut in sulfure: et
 ita sublima per oia: sicut doau
 de sulfure: et erit pulvis albus
 vt mix. quem bene suabis.

De Arsenico et eius sublimatione
Arsenici est eiusdem nature
 cum auri pigmento. Sed non
 est necesse decoquere. Tere igitur
 bene ipm: et imbibe in aceto
 quinq̄ dies: et tunc desicca. Iterū
 tere ipm bñ. et appone ei tantū
 de fuligine ferri: et sublima sep-
 ties: sicut doau de azeret. et erit albi-
 se mūe. Reserua ḡ ipm ad fixacionem.

De sublimatione salis Armoniaci
SAL Armoniacus sic sublimatur
 et sic fit. Rx. 7. partes vrie
 antique. et vna pte salis albi pre-
 parati. et vnam pte de fuligine
 ferri. her in pone in patellam: et
 coque. donec sit tota vma cōsupra
 itoz. des alia ferri tantū. itoz coque
 donec sitari incipiat. et hoc fac
 septies. Tunc desicca: et frange: et
 pone in aliam ollam: et tere mū
 tantūdem salis præparati: et sublia:
 et quod sublimari est: est salar.
 bonus. Et hoc fac sine om̄ liq̄re.
 et pone ad sublimandū. et sublima
 mū lenno igne pmo p duas horas.
 postea mū forti igne per diem:
 tunc extrahere quod sublimari est:
 et serua: Et fac om̄a sic in azer-
 ario: et sic sublima in asde feb-
 ribus vel q̄t̄ et sua.

De forma et modo ignis: ex quo fit
Habita doctrina de sublimatione
 spiritus: Restat nūc videre de
 modo et forma ignis. Et dico quib̄
 debet esse de carbonibz duplia causa.
 pmo: q̄ minor est labor in subynedo
 carbones pluribz furnellis: q̄ ligna:
 2. q̄ ignis de lignis dat fumū: et
 p̄ illū fumū non pot̄ considerari
 qn̄ vasa stnderent a calore ignis.
 quia contingit quando argilla nō
 est bona. vel qn̄ vasa nō fuerint
 bene recta: vel combusta. cum sm̄
 dū aliquod vas: statim exir fu-
 mig albus: qd̄ facile videt̄ super
 igne de carbonibz. Et nō sic fu-
 migat: statim deponat ab igne:
 alioquin amitteret sublimari
 Vnde cauendū est ab hoc. Et
 notandū est etiā: q̄ superius vas.

f. alludel, debet vitriari esse: Insuper
vō vas non est nō vitriari. licet
enam qñ medicina in stucella indu-
rat. q non pōt sublimari. Vnde
nec desperandū: neq dubitandū.
Sed 2. debes terere: et apponere
parz de fenibus: et sublima am
igne sublimiori: et erit bene sub-
limari: et reponē bñ ad vñ tñ.

Iam donū colligere diuersos flores
plenos oñz bonoz odoramentoz
in quibus redolet suauitas pul-
critudinis. et gloria mundi. In hoc
est flos floz: et rosa rosaz: et
lilium ouallū. Letare iuuenis
in adolescentia: et diste colligere
diuersos flores: quia introduxi te
in ortū paradisi. faneos ergo ex
eis coronam tuo capiti: et gaude.
fuaris delapsus huius mundi. Nūc
aperui tibi sensum: faneam ergo
te intelligere secreta huius preclare
et sanctissime artis: que diu celata
est: et nūc eam manifestabo in
lucem.

Fixionis

Qualiter sublimata terantur et
superius donū sublimare et
colligere flores et pulueres
et eos reservare. Nūc aut dōbo
ipōs plantare: ut fructus mltos
afferant: et fructus eoz mltos
permaneat. Dōbo terere et
figere pulueres sublimatos: ut in
igne possint permanere: et pōtibz
radunari: qñgi et mlti. Et
hoc fit duobus modis. Ampe-
g de quocūq volūis. It. i. sine
omī alia re. et pone in vase fi-
xionis: et claudē bene os vnde
amī bona argilla vitrariorum.

et pone in furnū: et da ignē per
vñ diem integū: si est multa
quantitas ignis: sit ut in subli-
manone mercurij: post mediu die.
hanc aut factū: verte quod supra
est. deorsum: et hoc ad ming fac-
q. diebz. Tūc aperi: et vide: si
est fixum. per hūc modū. pone
de ipō parz sup carbonē ardentē.
q si dar fumū: non est factum:
Si aut non dar fumū: bonū est
Et hoc est signū in omī fixatione.
Si aut non est fixū. Tūc iterū
pone in fornacē vas pñmū:
per. q. dies. vel tam diu. donec
audies somnū: sicut lapis mbase
cadens: quod sepius contingit: qñ
non est nimis vñm.

Alius modus fixationis

Secondus modus fixationis est.
per mibibronē in oleo tar-
tari. fit aut sic. **R**e. arsemū
vel sulfur, vel auripigmentū sub-
limari: et tere sup lapidem amī
oleo tartari: quousqz totū liqueat.
et tūc pone in ampulla vitrea:
et pone ampullam in moribus
rebellans: et pone vas super for-
nacenū distillanōis. et da ignē
pñmo lenē: ne frangat vas.
Et postea amī tale factum fuerit:
fac ignē meliōre aliquantulū
et deserta medionam aperis ore
sup. Sed ego consulo ut supponas
alembicū: ut accipias aquam que
ab eo distillat. qñ valet ad mltā.
Deserta mediona: franganur
vas: et muenies puluerem indu-
ratū. quem iterū mtere super
lapidem: amī oleo tartari: sicut
pñmū. et pone in aliam ampullā.

sicut prius destillando et distillando.
Et hoc fac. 7.º terendo in oleo et
assendo. postea tere: et mitte in
aliam ampullam: et pone in ca-
lida furni equini. per. 7. dies:
et soluet in aquam. Tunc pone vas
in meribus: et coagula leni igne:
donec induret. Et sic habes spiritus
fixos: et erit mactura bona et fir-
ma. 5.º de ista pulvere parri una
sup. 40. Venus vel maris calomari:
et erit bonum.

De solutionibus spirituum

Soluitur quilibet spiritus duobus modis.
Vno modo. sic superius docui: cum
oleo tartari: i. m. 7. coagulatione
debet poni super lapidem maris mox
in cellarium valde humidum. Ita quod in-
clinatus sit lapis: ut quicquid distillat
statim descendat in vase vitreo super
positum. Et ita dimittat. donec sol-
uat totum. Soluitur etiam alio modo
per aquam salatam: que sic fit. Po-
ne salatam quicquid vis super lapide.
In fontem resolutionis. in cellario
frigido et humido: et statim resoluatur
in aquam: cum qua tunc pulveres
sublimatos: et precipue Mercurij.

Sed hic nota: quod agere postquam publi-
manus est: non debet mitti in aliquo
liquore: nisi in aqua salis roris. vel
cum aqua salis roris. sublimari et as-
sari: et hoc fac. 7.º terendo et assendo.
postea super lapidem pone pulverem
tinctum: et soluet sine omni dubio in
aquam: quam reserua ad distillan-
dum.

De solutionibus corporum calcinatorum

Solutiones corporum calcinatorum sunt
similes ut spirituum. s. flos eris: flos
arcamentum. flos aluminis. flos
ceruse: flos minij. per omnia sicut

de spiritibus est faciendum. Et quia
libet aquam reserua per se ad distillan-
dum.

Qualiter spiritus rubificantur

Nunc est videndum qualiter
spiritus rubificentur. Re primo
aquam arcamentum rubea distillata.
et cum ipsa mibe spiritus: quos vis
rubificare. 7.º mibendo: terendo:
et assendo: et tunc pone super lapide
et soluet in aquam rubundissimam.

Qualiter distillantur aque

Distillans vero sic fit. Pone aquam
quancumque volueris distillare in
vaso distillationis. et pone vas in
cinere sicut superius dixi: et distilla. et
hoc fit firmitate et caliditate. Sicut
tamen caliditate: pone aquam in qua
cineres sunt in caldario paruo super
furnum: et desuper pone vitru: et
firma in aliquo: ne declinet ad
dexteram: nec ad sinistram: hoc
etiam precauere debes: ne vitru
aliquod frigidum tangat. pone in
aquam frigidam: calidam vel feri-
gidum in aquam calidam: alioquin
frangeret. Precauere etiam
debes. ne vitru bulliat in distilla-
tione. Et hanc doctrinam ad omnes
aquas conserva.

Modus alius distillandi

Distillans autem que fit per desten-
sionem kinnie est talis. Re bus
sicile: et pone cineres sive va-
dices: ligna sive lapides: de quibus
oleum distillare volueris: et fac fo-
ramen in terra: et impone vas: quod
subtus stet: binamina: et claude:
ne respiciat. et permittit destillari.
Tunc obstrue vas subtus in terra.
postea appone ignem primo lenem

per horam: postea fortius: augmen-
tando: de hora in horam: ad dimidum
diem: postea dimitte in frigidari: et
inuenies aquam vel oleum distillantem:
serua.

De congelatione aquarum qualiter fit

Congelatio vero aquarum: ex caliditate
et siccitate fit sic. pone aquam
quam volueris destillare in vas vitreum
angustum huius collum. et pone vas
in cineribus super ignem primo lentum.
donec coaguletur. et sic habebis totam
doctrinam artis.

Qualiter dealbatur Venus.

Pro quadam dealbatione Venis.
Accipe igitur in nomine domini unam
partem aque Mercurij albi: et 2as
partem aque sulfuris: et 3as partem
aque arsenici: hec omnia misce sit.
et appone mediam partem aque
lime: hec omnia simul pone in vase
vitreo taliter formati: et claude
vitru: ita ut coaguletur tunc opus
ut nullam habeat respirationem. et
ita pone in cineribus super ignem: et
tantu dimitte quod coaguletur. Cum
autem coagulatum fuerit: erit mixtura
firma ingredientiens per minima
coagulatiua. pone igitur partem unam
super 100. partes Venis: vel mercurij.
et erit lima sine dubio.

De modo calomandi corpora

Modus calomandi corpora nunc
sequitur. Et primo de sole et
lima. Accipe ergo de eo quantum
vis: et lima minutim: et pone in
aceto forti de vino: et permitte
sic stare. 9. diebus: quibus partem
sicca eam: et tede in puluerem mi-
nimum: et pone aquam salatam
recendo: et sicando quinquies: et

pone hoc ad dissoluendum super lapide
dem: ut super dictum est: et distilla: et
resua. Et de hoc per ponas ad aquam
puluerem. Nota tamen quod aqua solis
ponitur ad ruberem: Aqua vero lime
ponitur ad albu. **Qualiter calomantur Venus et Mars**

Calomatio vero Venis et Martis
est talis: Pone laminas cuius
vis: ut calefacias eas aliquam
tulu: postea delimas eas in aqua
salis: quia sal corrodit aquas hu-
miditates coarctantes: que sunt
in orbibus: et pone in vas fictile: et
imple vas laminibus: et pone in
furnum calomationis super tripodem.
et suppone carbonem: et fac ignem
fortem: ita tamen ut non fluat carbonem
calore: et permittit stare sic. donec
destituerit per ignem: mane vel
nocte. et resua: quod est caloma-
tum. Residuum vero quod est in cal-
omatio limas cum aqua salis: et
ita fac: donec sit totum calomatum.

Alius modus Calomationis Venis

Alius modus calomationis ve-
nis est. Ut laminas min-
das ad latitudinem unius denarii
et limas cum aqua salis. postea
minutus ex utraque parte in ar-
stivo preparato cum aceto. postea pon-
in crucibulo stanni supra stratum.
Vas ad similitudinem: Denique claude bene
cum argilla ne respiciat: et per-
mitte sicari. Tunc pone in fur-
num calomationis. et da ignem for-
tem per 4. horas: ut totum vas
bene rubescat. Cave tamen ne per
minimam ardorem fundatur: quod
sepius fit. postea permittit in fri-
gidari. et aperit vas: et inuenies

totu calinatu. et destructu. ita q' tunc
in mortario. vel per lapides in pulue-
rem minutissimuz.:-

De reductione calis corporu in solidas massas

Reductio calis corporu in solidas
massas. sic fit. Accipe calcem
cuiusvis metalli vis. et tere eam.
et pone sup mar more. et lava in
aqua calida bis. vel ter. et turba
lentiam eice. donec aqua clara
exeat. deinde defica eam. et itez
sup lapidem tere. et pone aqua alu-
minis. Jamem mixtam in aqua
salis vis. et tere fortiter. et ibi be-
nigne illa aqua totiens assando. te-
rendo et mibibendo. donec fiat ut
calx alba. et ita remouetur ab
ipsa sulfureitas. quam simpliciter
in terra. Postea tere simul in
sale alcali albo. et pone in reu-
culo. et claude bene cum argilla.
et fac foramen ex vna parte
supius. Unde exeat materia. qn
erit fusa. et foramen sit parum.
et pone in fabricam. et suffla
super eum. et da igne vehementer
ut fundat. Cum aut fusus fuit.
videbis albam materiam et gaude-
bis. Et hoc massa potest aliam mi-
nuzam recipere alba et rubeam.
quia munda est ab omni calore. Si
ad rubeam laborare voluis. mibibe
eande calcem metalloz in aqua
rubea facta ex flore eris. sine ar-
menti. sine mimi. et fac p omnia
sicut supradictu est de sale alcali. et
finde sicut docui te. et erit rubea
materia. et gaudebis valde.

Medicina ad album

Pro quadam medicina ad album.
Accipe vnam partem ageratum

sublimati fixi. et tertiam partem
calis lime. et mibibe in aqua
salis armoniaci. s. supradicti. Et m-
bibe in aqua salis armoniaci. sup
lapidem ter vel quater. terendo et
mibibendo. et assando. sicut supdm
est. Et pone sup lapidem ad solu-
dum. et quod soluit. serua. Aliud
quod no soluit tere. et adde aliqua-
tulum ^{agere} salis armoniaci. et ita sol-
uet totu. Cum aut habes solutu
totu. pone ad distillandu sicut docui
in calida aqua. et distillabit totu.
Cauens aut ne in cinere ponas.
ad distillandu. quia coagularentur
pro maiori parte. Et itez oportet
teret te soluere sicut prius. Cu
aut fuit tota distillata. pone in
curvatura vitrea. et claude. et con-
gela. sicut docui. et erit sicut pspicua
in modu cristalli. liquefens sup igne
sicut terra. ingrediens. et permanens.
Pone q' partem vna sup. 100. anglibet
metalli purgati et calinati. et reducti.
et erit bonu semper in omni opatione
Consulo aut ut non tingas aliquod
metallu non purgatu in ipso. quia
eo euanescente post secundam exami-
nationem sepat ab ipso.

De tribus lapidibz transubstantianabz

Tem tres sunt lapides preciosi
principales in arte ista. s. aliene
res transuprime posite ab Aristotele
in libro de lapidibus. Et isti tres ven-
dicantur sibi p'p'riati. et vni tunc
opent. et ex ipis fit mixtura que
dicitur elixir. quod transubstantiat oia
metalla. et enam no purgata in
plen et limam. quod est melius
omni naturali.:-

congelata lina
fermata in
ro. no ipadit
nec glustia. s.
ponit in asinu

Et sic aut
vnde ponit
canon. s. de
lapidem blis
et mibibe
et que voluit
mut. et non
conem se
lapis non esse
tunc ageratum
sed quia illa
ingant. et
Ampe q' illu
ad magnitudi-
acipe de eo
aque albi
et pone hoc
reant. et
sub fuso. ut
pone ad ager-
tam donec ipso
sit consumpta
cum vino in
mitione. Co-
demon. quia
aqua ad mion-
uonem tunc
mutam in
ipam. quia
tunc p'p'riam
per panem
est lapis et
mos blis in
et in oibus ag-
tis q' paupere
et rarissim. q'
et mionabes
laudet deus
et mionabes
distilla hunc ag-
que remanent

Nota

scilicet
sicut
dicitur
in
libro
de
medicina
et
rebus
facienda

Ego aut. De medicina et rebus facienda

Volvo ponere doctrina de uno tantum. s. de serpione. Sume ergo lapidem ubiq. reperi. qui vocatur rebus: et nascit in duobus montib. ex quo volantes uivamentu assu-
mut: et non accipias eum nisi re- centem su suo sanguine. Et si hic lapis non esset aereus: no uige-
rerit mercurio: nec ingrederetur sed quia filios sui: comissent et co-
munt. et ignis non sepat m eos. Acipe g. illuz: et mada m forpice. ad magnitudme unguis tue. Tunc
accipe de eo. 3. 12. et pone m. 4. lb. aque alkali: et 4. lb. urine pueri. et pone her oia m ollam noua vi-
tream: et pone per aliquod tps sub feno. ut putrefiat. post hor
pone ad regum. et coque lento igne. tunc duc quousq. aque medietas. sit consumpta: quod considerabis
cum bano in foramine de super mtrmisso. Cauens tibi. ne sentias
oderem: quia oderet te. Et cum aqua ad mediu fuerit consumpta. in-
uenies totam substantiam ex illis iam mutatam m aquam: honora ergo
ipam: quia relatu est honoranda. Tunc per mitte m fugidari: et cola
per panuz: et feres prore. Et iste est lapis et non lapis. hunc inue-
nies ubiq. m flamine. et m montib. et m oibus aquis. huc eiz tam diu-
tes. q. pauperes hnt. Est. n. viliss. et rarissim. ex ipo honoraberis.
et m honoraberis. que volantes. laudet deus benedictas. qui creauit
eu rarissimu et vilissimu. Ergo distilla hanc aquam septies. et feres
que remanent m distillatorio sua.

Reape tunc vinu argenti. et decoque m patella ann areto. et sale itaq. purificet a sua ingredine. Sims
deuotionis eius est. m. 4. horis. Tunc habeas ollam parua rotunda.
vitreata. et angusta hntem collu. et m omnem media libra
mercurij pone. 3. 3. ex aqua qua fensti: et claude os olle. Tunc
heas furnellu rotundu. ex bona argilla factu. habens foramen
supius. Vbi ignis et vas ponat
ipm calefarias tam diu: quousq. condescat: Tunc extrahe totum
ignem: et pone ollam m medio fornans. et claude os fornans
optime: et dimitte vsq. mane. Tunc aperi. et extrahe ollam.
et muenies vinu argenti aliqua liter duru: Itaq. pone. 3. 3. aque
predite: et claude os vasis. et pone m furnellu. Et hor far terao
sicut prius. et erit vinu argenti duru. et fixu sine sublimatione.
Pone ergo de ipo p. m. vna super mille partes ferri: et erit bonu
et albu. Tunc accipe de hoc elixir transmutato partem vna. et pice
sup. 40. partes lous: et erit luma multo melior naturali.
Et si voluis hoc fermentu con- uertere in solem optimu. tunc
accipe de ipo mercurio parato: et tere sup lapidem: ei apponendo
vnam. s. de fenbus quas fuasti per mediu diem terendo. postea
pone m olla. sicut prius: apponendo ei vnaas. 3. aque: et pone m
furnu calefactu. mane extrahe et itaq. pone. 3. s. de fenbus. et
tere. sicut prius per oia sicut sup.

ductu est faciendo. hoc factu tunc
tunc accipe de hoc rubeo per vna.
et prout sup. 100. lune p. n. v. n. s. :
et erit bonu sol. Tunc Recipe de
hoc sole rubeo: et prout per vna
sup. 40. per solis: et erit sol opus
melior omni nali seu minerali.
Et hoc est veru elixir. quod rram
substanciat oia metalla sine omi
dubio.

De purgatione laminarum ferreorum

Laminas ferreas sic purifi-
cabis. Accipe tartarum et sal
ro equaliter. et tere: postea lam-
nas pone in aceto: et omni fuerint
madefacte: superpone ipm pulue-
rem: et tunc pone super carbomby
attensis: ut ipse cubestant. tunc ex-
tingue in aceto: et purificabuntur.

De preparatione Iouis

Iouem aut sic parabis. fude
Iouem in cacia ferrea: et sup.
pone sextam partem pias grece.
et fude. 4. viabus. et non ex-
trahas eum de cacia: et in 4.
fusione mitte sup Iouem purum
grece: et ducas omni ferro: et
omni fuerit defecata: assa: et ex-
trahere: et purga bone Iouem. et
in 4. fusione mitte desup par-
salisarmomiam. postea fude
Iouem sepius in aqua salis al-
cali. vel rris aliquantulu pre-
parati: tunc fude Iouem: et
pone parz desuper salisarmo-
miam: et exprime in aquaz
salisarmomiam separaram.

De aceto maligno in ponendo

Acetum malignu granatu sic fit.
Re malu granatu: et ex-
trahere eius succu: et sup adde de

aceto. vmi dulcis: et cola per pa-
nu lini: et dimitte residere ut
clarescat: tunc claudere in oleo
abluto per tres dies. postea distilla
semel: et fiet clara pulchra odorati-
feru et rubicundum.

De aqua que ponit lora aque lune qd fit

Aqua aut que ponit lora
aque lune sic fit. Recipe
calcem vitiu ouoz: et solve
omni alumine sameno: et sale co-
hoc solve in aceto acerrimo. fco
de vmi acerbis per dies. et
distilla per alembicu. hec aqua
valer ad luma lora calis argen-
haber. n. vmi solvendi: et magis
landi. vni finis salis.

Quando debent fieri distillationes

Distillationes / *receptum*
debent fieri de mense a-
ty: vsq ad fine mensis Aprilis
alio. n. t. p. r. b. u. s. no bene tingit
et q debet pausari: donec fu-
mositas odoris euaporet. alio-
quin operatione in gra hns fm
operatione dimitatur.

Dimitte pausare in loco rparato
ollam in aqua frigida. in arena
maxima. qua sic consuat frigi-
duras aque: et muta sabulum
et aquam de quarto in quartu
diem. Et hoc p. 10. dies fiat.
sic virtus aque non gregat. et
est maioris supnitatis: et anu-
tatis: et sic potius conficere
elixir albu et rubu.

De sublimationibus quando fieri de

Sublimationes

Sublimationes / *receptum*
aut debent fieri a mense
may: vsq ad mediu augusti. et
tunc melius dimitatur ut calmet

melig et sublimentur omnes super
fluitates pñc. Et hoc est per .4.
dies pausent. Primo distillentur
sicut facit magis de calce: si hoc
nō fueris: non tingit nec ad ru-
ben: neq; ad album.

Alia aqua lora aque lune qualiter fit

Alia aqua que ponit lora aq
lune: ad elixir fit. Accipe
calcem solis: cum alumine. same-
ni: et sale rōi: hoc solue in aceto
vini albi: per dies .3. sub fimo di-
mitte stare. deinde distilla semel
aquam claram: her. eiz. hebit
vinu solvendi et coagulandi sicut
aqua calis argenti: et est in lora
aque argenti ad elixir.

Qualiter fit aceti acerrimum

Aceti acerrimu fit fit.
Accipe vnas acerbis: de lora
lido sine australi: et exprime in
manibus. rotando cum aceto vini
albi vel rubei super manus. et in
exprimis: cola per pannu reudu:
sepius: et dimitte residere p. 3. dies.
et noctes: et claudat cum oleo ab-
luto: et bitumine per .3. menses:
postea aperit et distilla semel.

De Saturno qualiter paratur et calinat

Saturnus paratur fit et calina-
tur. v3. Accipe Saturnu et
solue eu: et extingue: in vinibus.
in aqua salis rōi: et aceto acerrimo:
ita qd sal sit paratu: nam
sal corroderet in gredine: et aceti
stringit mollitie: deinde contre:
et pone in ollam opilaram: et clau-
de in argilla: et pone in furno pñc:
die et nocte: mane excoche: et ha-
bebis calcem saturni albiissimam.

Ovedam *Ad lunari aqua bibenda*
Aqua fit ad mibendu ad lunam
fit. Et merem tenuisti: et fac inde
lismu bñ forte. postea accipe .10. ova
gallinaz: et coque in hoc lismio:
vt bene ducescant: postea frange
ova fit dura: et munda a venibz
suis: et pista optime: et pone in
de dicto lismio: vt denemur ad mo-
du pastre: postea mitte ad distilla-
duz. in alembico cum igne lomi: et
collige aquam inde distillatam: et
potius: quia ipa valet ad mibendu:
quicquid mibitur ad lunam.

De oleo Tartari qualiter fiat fo. 77.

Oleum tartari fit fit. Et tar-
taru quam hñ vis: et mure
vt fiat bene albu: nūc pone eum
in sacculo lino: suspensu in lora
humido: et collige oleu quod de-
guttabit. in vase virri: et istud
oleu valet ad lunam: et est re-
nandu optimu. Et si hoc oleu
distillaueris: erit melig.

De preparatione eris

Es preparat
fit. Et sal rōe paratu: et tar-
taru optime tritu: et alumen sa-
moni: et aceti acerrimu: miste
oia fit. cum aceto: donec soluantur.
deinde funde eis: et sepius distil-
latur in aqua ista: et erit para-
tum et molle vt lina.

Qualiter nbar mezzurigi in Saturno vel Jone

Olbar mezzurigi in Saturno
vel Jone fit. Accipe mezzurigi
quern hñ vis: et funde plumbu:
et prore super hoc fusu .3. pñc
de azeri. et bene reze per se: po-
stea cum sale optima parato: et
in aqua solui: et sicut sepius vrbz

deinde tere cum aqua salis: et ab-
ut prius. postea tere: et pone sub fimo.
4. diebus: tunc soluetur in aqua: quaz
distilla per alembicum. 4. et exibat
aqua clara. Et iam maritatus est
mercurius in plumbo. Sic. n. potius eu
sublimare cum limaturis cum metal-
lorum. Et sic etiam abar in sone: et
soluitur sale ror: et distillat eodem modo.

De aqua arcamenti qualiter fit

Aqua arcamenti fiat sic. ut
misteatur cum aqua mercurij.
Solue arcamentum rubificatum in uirgula
puerorum. 12. annorum. et distilla. 4. vi-
ribus. Tunc pone ibi. 2. de hac aqua
distillata: et misce in tanta aqua
mercurij abar in Saturno. et di-
mitte per. 3. dies sub fimo. ut bene
fit incorporent. Tunc distilla semel
aquam purissimam mercurij clara
rubundam mercurij. et amonij volo-
ris. Una pars septem Saturni vel
souis mundat. et mutat quando
calificatur. 1. mibitur. quia tunc
melius est. Et sic fac ad lunam
cum aluminis samem. et sale ror
Et mutat una pars. 4. pro eis.
vel souis. Et si vis: potius fa-
cere per. 6. vires. de albedinibus
quas extraxisti a viriditate. et
grossiore salis. in vase: quia grus
est. Dico q. potius parare struto
ad modum caldarii vitreari. et ex
bituminato ex bitumine gypsi: et
albumine oui. et viscositate malue.
et capillis hominis: et bolo armamento.
Et vas poteris facere ex isto bi-
tumine: et erit perfectum ad illud
opus. Et si fueris hoc in vase: no
inuenies viriditatem in sale. et
sic parano salis in isto vase per

septem vires. et erit opus perfectum.
et magis leue alijs: quia parano
est radix huius artis. Et prepara-
tio ista est super omnes alias pre-
parationes.

De preparatione mercurij

Preparatio mercurij in cana
sic fit. Rx. Mercurij vini.
quantum vis: et laua ipsum hoc modo.
Rx. dictum mercurium. et tantum dem
salis roris parari. et hoc ror pone
in mortario de metallo: et tere
rorum forte in simul per magna
horam. postea pone dictam ma-
teriam in una pignara vitreata: et
mitte desuper. 4. pro arenam for-
tissimam. Ita q. mercurius sit una ps
et arenam sit. 4. partes. postea pone
ad bulliendum lenis ignis. vel sup
cineres calidos. donec ror arenam
consumat. postea pone dictum mer-
curium in aqua dulci: donec tota
salsedo ab ipso recedat: et feruendo
ipsum bene in digitis: et post ablu-
tionem videbis ipsum clarum. et
lucidum. Tunc deserta ipsum ad sole.
et custodi bene ipsum a puluere. hoc
facto: habeas unam canaz siccam
fortem et grossam. nodos spissos
habentem. et arripe de dicta cana
vnum frustum. in duobus nodis. viz.
a qualibet extremitate sit unus
nodus. et fac in medio vnius
nodi vnum paruum foramen: per quod
imple dictam canaz de dicto mercurio
sic parato. Et post claude bene
foramen: ne possit mercurius aliquo
modo exire. postea dictam canaz lute
bene creta recta. in luto alba mista
et pmitte siccam ad umbra: postea
fac vna paruum foramen in terra

quadratam: et terra ubi sit fovea
sic plana: in fundo vero dicte fovee.
pone laminas saturum nonnullas.
super quas ponas dictam canam sic
luratum: et firma dictam canam
taliter cum duobus clavibus: vel
alio ingenio: ne aliquo modo mo-
veatur de loco ad locum: propter
impugnationem mercurii: quia
si moveretur. opus totale destrue-
retur. postea imple dictam foveam
usque ad os eius de plumbis. itaque cana
sit in medio plumbi collocata. ut dictum
est. postea supra dictam foveam
fac vnum lectum grossum de luto p-
fano: et dimitte ipsum sursum.
Postea facas super ipsum ignem for-
tissimum: de mane usque ad vespas
et aliquantulum plus. itaque plumbum
fundatur. Deinde exingue ignem
et extrahere dictam canam: et per-
miste in frigidari. et postea feceris
dictam canam: et invenies mer-
curium congelatum optime durum.
et forte albidum ad instar puri ar-
genti. Deinde tere ipsum. et subti-
lissime: et pone in vna ampulla
viri: et pone desuper duas partes
sui de aqua aluminis samem. po-
stea claude os ampulle: ne respi-
cet: et tene ipsum sic per. 8. dies.
postea accipe illam materiam super-
natantem in ampulla: et mitte ipsam
materiam in aliam ampullam. et
vagula ipsum leniter igne. et vide-
buntur materia sic diligenter vagu-
lata: ut pupillam oculi non
sequa eam: quoniam mirabilis est ad
albidum. *De elixire ad solem. qualiter fit*

Elixire ad solem sic fit. R. vi.
violis quibusvis: et pone in

fialam: deinde pone eam in olla
plenam cinere carbellato. ita quod
os fiale solum sit deorsum: postea fac
sub olla ignem lenem: donec fumus
exierit. Et si defecerit fumus:
remoue ollam ab igne: et dimitte
infrigidari. postea extrahere fialam
de olla: postea recipe solis partem
vnam: lute partes duas: liquefac
simul: et fac inde laminas quas
et accipe modicum pulveris predicti:
et pone in reverbulo. si in fundo:
deinde pone laminam: et in re-
verbulo. deinde laminam: et
sic fac saltem usque quo reverbulo
sit plenus. postea lute reverbulo
et dimitte foramen parvissimum.
desuper. et pone super prunas. et
dimitte sic: donec fumus defecerit.
Remoue ab igne. et dimitte in-
frigidari. et invenies quod tibi
placebit. et quoniam maxime si lute
preparabitur purius super. dr.

De medicina ad album

Medicina ad album. R. salis
nitri 2. 2. tartari vni albi
3. 4. mercurii 3. 2. In reverbulo
simul: et distemperentur in aceto
vni albi fortissimo. taliter quod de
mercurio nihil appareat. et ponatur
hoc totum in vna ampulla viri lon-
ga huiusmodi collum. et bene luteur
cum luto rosso alchimico. et fiala po-
natur in pignata infra perforata
taliter quod medietas fiale sit vel
sit extra fundum olle: que pignata
siue olla sit omniquaque perforata
infra et superius: in qua accen-
datur ignis carbonum temperatus
quousque omnis humiditas transierit:
postea versa fialam: et da ignem

maiores: et dimitte infrigidari.
et inuenies in frustra argentea.
quorū vnu prout sup. 12. videris
et sonet omni tanto argento suo
et habebis bonū argenti.

De alia aqua Aramenn

Alia aqua aramenn sic fit.
Be. Aramenn vni die quinz
vis. tere aliquantulum: et pone ipm
in ollam nouam ind rudem. et coo-
peri bñ ollam in cuspertorio suo.
et lita bñ mētutam in luto ma-
gistrati. et pmutte statim ad vñ
bram: postea sepeli ollam in car-
bones accensos. et in principio da
sibi igne bonū. per horas duas.
postea foras igne sufflando omni
manibus foras per duas alias
horas: deinde pmutte infrigidari.
et aperiri ollam: et inuenies ara-
menn totū subifratū. tunc exhe-
ipm de olla: et tze bene: et mittere
ipm sic tziū in ampulla vitri: et
appone supra ipm. 3. ptes sui de
vina puerorū. 12. anoz. p. 8. die
prius resuata. postea distilla per
alembicū. Et si nō posses hze dras
vini: pone loco eius de formi-
simo aceto distillato rubeo. Sed scias
q. forma est multo melior aceto.
et obuia bene os ampulle ne
respiet. et sua diligenter pro-
opere tuo. Et ista est aqua ara-
menn mirabilis pro omni albi-
minio faciendo.

De otone faciendo

Pro otone faciendo. Ar-
ope imaturam eris rubei
2. tunc. lb. et sic pparent. -
pone totū in cucubulo. donec
candescat. postea dimitte inperi-

gidari: et vide si sulta alba fuit.
Et si nō. itz pone ad igne vt
prius doner sublientur. terras
eam deoquendo eam itz. tunc
miste eam in rubus prius pul-
ueris: quinz est. 3. pars illig mine.
carbonū subliissimis puluerizan
et cribari. postea diuide omes
pulueres in terra pte. Deinde
libram vnam eius fide: et in fuit
fuit: pone sup ipam terra pte
tunc predicti: et dimitte ad igne
donec optime mosporent. duādo
bene cum magno carbone. tunc
euagua cucubulu in tza et di-
mitte infrigidari: et fante
in malleo. et lina. et vide si
minus est clarū magis q. prius.
Si non: terna vice videbis atei-
mitatem. et aureū colorem: po-
sta m. 4. vice itz funde oia.
et tane tibi a ventu altissimi.
i. buffonis. et permas eas fido
cucubuli: Sed in venis buffis
cum carbonibz: postea euagua
per carnalem vt fuit vñ.
gule. deinde malleent in mal-
leo si fuerint dulas. et si nō
fuit dulas sponderent quō-
minus malle fuit. faciem ergo
fuit dulas: et nō spondent. fide
ipam in tina: et cum oia fuit
pone desup plenam manū de car-
bonibz rursus et rabellans. et
dimitte simul bullire. in fortis
fuit igne. tunc euagua p rinales
ne spondant. quia pmissum in
tina: quia elano a putredine nō
pmitur in tina. Et quia non
pmitur ventas pntze buffones
quia minus distoperient latones

sed feneret fundum
spondat. Et vt de
libram vnam cum
grat: et totū sit
es colani fuerit
hor pulueri: et m
dulse

De preparacione

Preparatio Sa-
pae Sauri
am liquifacit
sal suphissime p
more vñ in bac
trecubula aq
ad aquam phur
sal a pulueri
necem in aqua
et tibi. Et si a
zani fuit. fac f
se vñ pnt di
medam pnt calat
et tibi de aqua
duo bñ mosporen
ne in ampulla vitri
fuit talis per. n
es pnt in vñ a
Deinde effunde aqua
denique in pnt
pntm aduoc
ablu bñ vel ter
et desita ad pnt
pnt vt supra.

De expellente

Quod sol est aq
naz. mass fuit. d
vñ. pnter fag
vel totū et Sauri
de medicina ad ill

Quod ad all
xix ad albi e

sed feruere fundum cumbuli vel
spondas. Et ut dulcescat. R.
libram vnam gummi: et media pias
gere: et tota sit confice: Et cum
es colati fuerit: prout natus de
hoc puluere: et misce simul. et fiet
dulce.

Questione in ageturum

De preparatione Saturni: et eius vni

Preparatio Saturni fiat sic. Ar.
ape Saturnum. et liquefac: et
cum liquefactus fuerit: superparge
sal supertissime puluerizans: et
mone bñ in baculo: quousque sepe
turbulenta eius. quo facto: fude
ad aquam pluenis: et sepabunt
sal a puluere. Demde lava pul
uerem in aqua munda: et desica:
et reiba. Et si aliquid nō pulueri
zati fuerit: fac sicut prius. Imo
R. vna pñm dicti pulueris. et
mediam pñm calis roznā ouoz:
et tantū de aqua salisat: qd her
duo bñ marpozent sit. postea po
ne in ampulla vitri: et pone in
fimo calido per. 12. dies. et mueni
es plūbū in vīnū argenti. donec si
demde effunde aquam salisat: et
deroque in patella: quousque in statu
pristinū reducat. calce roznā ouoz
ablue bis vel ter. quousque munda fiat.
et desica ad solem. et sua ad vsu
tū ut supra.

De expositione metallorum

De expositione metallorum: Scias
q sol est aurū: luna argen
tū. Mars ferrū. Mercurius argenti
vīnū. Iupiter stagnū. Venus cuprū
vel ranū. Et Saturnus est plūbū.

De medicina ad album et rubrum

Medicina ad album. fiat hoc e
xre ad album et rubrum in uno

opere. et est opus romani. 21. diei

Re aurū purissimū purgatū peme
tū. Argenti puri purgati p mero
rū. añ. 3. 1. Liquefac eos simul
in cumbulo. Demde prout sup
hoc ageturū tracti p canussū
3. 2. et mone aliquantulū sit in
baculo. ut citius et melius marpo
zent sit. Demde prout in aceto
forti: et fiet sicut calx liquida.
Demde tere in mat more añ. 3. 2.
salisat: et sulfuris vini. 3. 2. et
simul bñ remiste fortiter terendo.
donec fiat puluis submiges. quem
mitte in ampulla vitri bñ lutata
luto sapiente: quam pone in fur
nello: et da ignē admodū sublima
rōis. et cum sublimam fuerit: erit
sicut nix. feres que remanent in
fundo: erit colorate sicut aurū.

Re qd vni quodq per se: et tere in
matmore: et pone in duabus am
pulis vitri: et obtura bñ os ipaz
ut nō respiret. et pone ad solū
dum sub fimo equino. per. 3. ebdo
madas: renouando sibi fīmū in
fine ois ebdomade. quibz repleis:
extrahe ampullas de fimo: et pue
mes feres sublimatas: itaq perzū
malaxari. Ex quibus formabis
pillulas paruas: ut granū orobi: et
erit elixir sup ageturū vīnū. vīnū
sup. c. conuenit ut sis.

Elixir vō ad album: muenies resolutū
in aquam: quam congela sup mero
calidos: demde pulueriza: et fac in
ageturū ut sup dictū est.

De fixatione Salis armoniaci

Alexit Sal armoniaci sic.
R. Salis armoniaci. l. 1. et sub
lima. q. 2. vniabus. et salis aliali sb.

limari. 3. 3. salis parati 3. 3. terant
 bñ sit. et bene incorporent in mar-
 more. Deinde soluas duas res contras-
 cum. 2. lb. aque albus oues: et ruz
 fuerit bñ solut distilla per alebriaz.
 tota aqua. nūc vigora igne paulati.
 dū illud quod in eo est spūale ad pte
 supiorē rucibite veniat. Demū qd
 supig ascendit colligat. et fensbus
 gūgat. et bñ incorporent in aqua.
 quam receperis in distillatione soluat.
 et ponat in alembico ad distillandum.
 aquam semper recipiendo. intellige
 totum p. eū. Nam pñr doctrina ex
 hibita fiat processus in aquis. donec
 illud quod spūale est ad corporea staz
 fixam pueniat. In modū lamine soli-
 det in crucibita vbi debet lamina
 virtute ignis minime pot. Effectus
 eū lamine hūc est. Nam qñ in ea
 retabit arseniū sublimat. sulfure
 sublimat. aur. germen sublimat.
 et soluat in fumo: et vagulet de ca-
 lore in calorem per violentiā sibi
 traditā in veram lūmā perduat.

Ad tollendū stidorem stagno

Sis ut supiet sui stidore amittat:
 stat: fūde ipm: et p. 2. in fūco
 porroze. ter vel quater: aut in fūco
 granatoze. acetoze imaturaze: et
 fūco iussuam: et amitter stidore
 suū

De modo sublimandi arseniū

Arseniū arūm sic sublima-
 bis. R. Arseniū rūm soliat
 auter. quāntū vis: et rōre subtili
 et pone ipm sic rēu in olla vitreata.
 rūm. 4. pñbus sui aceti fortissimi.
 In quo fuerit solut per tres dies
 ante sal vñ paratū: et pone ad igne
 lentū. vt bulliat: donec totū aceti

consumat. et arseniū remaneat in
 fundo olle: quasi desiccatū. Tūc extrahe
 ipm de olla. et pone in parapside vi-
 treata: et laua ipm optime in aqua
 clara. vt salsedo recedat. Deinde ad
 solem desiccat: et tere ipm: et pone in
 ollam vitreataz. nū. 4. pñbus sui
 aque aluminis: et fac bullire. vt
 arseniū bñ desicet. Tūc extrahe
 ipm de olla: et misce ipm in duplo
 sui salis parati: et pone ad sub-
 limandū a mane vsq. ad meridiē
 Deinde pmitte infundari: et apte
 vas: et inuenies ipm sublimatū
 et lūidū ad instar cristalli. R.
 ergo ipm: et tere subtili: et mitte
 in ampulla vitri: et pone desuper
 quāntū sui aque aluminis: et ob-
 tura bñ os ampulle: ne respiret.
 et pmitte sic stare. 8. diebz. Dem
 inuenies in supficie ampulle aqua
 clarā qñ vt lac vagulata natan-
 tem sup ipm arseniū. Tūc collige
 dram aquam: et pone in ampulla
 hēntem angustū collū et longum.
 et apta ad vagulandū. Tūc va-
 gula ipam lenissimo igne super
 cineres calidos: et effinet lapis crist-
 llinus quem serua: quia est materia
 vñs ad lūmā vt sis.

De croco ferri qualiter fit

Croci ferri sic facias. R.
 Imaturam agam. lb. 2. laua ac. 2. laua
 ipaz plibz viabz in aqua clara ca-
 lida. et dulci fortiter fecundo. suffu-
 nū mambz: postea fūta ad solem.
 Deinde pone in quadam parapside
 vitreata hēntē fundū bñ largū.
 et mitte super ipam aceti vñy ru-
 bei fortissimi lb. 4. et pone dictaz
 parapsidem ad solem fortem p. 8.

diebus vel .10. donec dicta limatura
sit bene maturata. postea cola eu-
cum panis limi nouo: et pone co-
laturam in loco humido: donec re-
spiret. feres vero pone in quoda-
m vase ferreo amplo et plano in
fundo. quod sit bene lauatū cum ac-
eto: et sale m. Et pone dictam vas-
tū dñs fenibus ad desiccandum
super carbones calidos. Demde
tere eas fortiter ut bene tritent.
Demde mitte dictam puluerem
in dñā parapside cum dicta cola-
tura quā suasti ad solē forte.
et prius palios octo vel .10. dies
demde cola: et desicca iterum: et
miste in dñā colatura ut prius:
et pone ad solem fortem: et
hoc totiens reitera. ut de fe-
nibus nichil remaneat super
panis: cum quo colatur: et tota
limatura sit resoluta in aqua
ad instar sanguinis rubeam. Dein
dñā aqua desiccat: et vagulente
ad ignem. et sua eam: quatuor
habebis reos ferri pulcrū et
preiosum.

Alius qualiter fit reos ferri

Alius modus ad faciendū
reos ferri est. R. lim-
ture ferri pres. 2. sulfuris viij
p. vñā. conficiantur cum oleo ran-
tati: et fiat placentula: quam
coque super carbones accensos.
ita quod eos non tangat. Et ibi
sit. donec suffut a limatura
separaret. et hoc de reos ferri.
A quo si volueris oleum extrahere.
R. reos p. 1. salis armoniaci
sublimati. p. 2. misce. et sublima-
tū bñ a dicto reo. quod pone in

ampulla virri: et pone sub fumo
per sex dies. et dissoluatur. et ha-
bebis oleum ferri.

Modus rubificandi vitriolum romanū

Vitriolum romanū sic rubi-
ficatur. R. vitrioli romani
lib. 2. dissolue ipsum in vñā puri
vel aceto rubeo boni vñi. et im-
bulliat. quod desiccat. Demde clau-
de vas cum luto nro: et pone in
fornace figuli per medium diem
vel plus. et erit bene rubrum.

Experimentum mirabile ad solem

Mirabile experimentum conficiendum
philosophum ad solem. quod
erit tante perfectionis quā nali
aliquo modo non distepat.

R. eris calidum paruos. 2. sul-
furis vñi bñ clari et puri p.
vñā: tere subtiliter. Demde es
calidum p. se: demde sulfur. et
demde misceantur oīa sit in mor-
tario. postea mitte dictam pul-
uerem in quadam olla vitreata
arctū collū hēre: et cooperi vñā
os olle. cum cooperulo suo. et aperire
luto magistrali: et p. m. de
sistat ad umbram. postea pone
ad ignem carbonū fortissimū.
p. 4. horas. demde remoue olla
ab igne: et p. mitte in frigidariū
et extrahere materiam de olla. quā
fortiter et subtiliter quantum plus
poteris tere. in subtilissimū pul-
uerem. Demde R. tantū salis
armoniaci sublimati ad rubem.
et tantū de argento vñi in arca
mento sublimati: si poteris hēre.
quod si non poteris hēre: non in ea
multū mandū. hęc medicina
esset melior. oīa hęc diligenter

armoniaci sublimati
reos p. 1. salis armoniaci
sublimati. p. 2. misce. et sublima-
tū bñ a dicto reo. quod pone in
ampulla virri: et pone sub fumo
per sex dies. et dissoluatur. et ha-
bebis oleum ferri.

¶ Sims Alberti magm phi: sup compo
sitione lapidis phoz: quem libru
intitulauit semita recta:.

25 w^{re} 19. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵

Donrvaliner 2 Venus

M. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845.

Simultaneously to Volume and still earlier
with the regular parties from
Lancaster for our first house four by
four and a half ft. at once four
by four and a half ft. at once.

Receptum de re quibus componitur
velut lapis philosophorum ad
album et rubrum

**De resolutione lune: et separatione
terre ab aqua.**

*Nota hoc
prout confitetur
ne opem
et non pte
huius v. l. l. l. l.
super laqueum
ad non videtur
deponit
apertis dila
tatis m. l. l. l.
longe alia est*

Accipe de nobilissimo corpore
imperfecto: s. lune .3. q. et
pone ad dissoluendum in .10. 3. aq.
Mercurij: postea pone ad purifi-
candum in fimo equino. seu in bal-
neo marie per .30. dies: et dum
videbis ingredmem desuper na-
tantiem: amoue eam subtilius
quo poteris: et sic continuando
et ingredmem amouendo: quousque
nichil appareat de ingredme: et
aqua Mercurij sit clara et munda.
Et sic per dei gratiam habebis duo
elementa scilicet aquam et terram.

*De resolutione
solis: et separa-
tione terre ab
aqua.*

Eodem modo fac de .3. solis: et
terra separata a sole nigra: ut supra:
miste cum terra lune: et aquam
solis pone ad partem: vsqz dicam
tibi: **De calcinatione terre.**

Et terram solis et lune pone ad
calcinandum in vase optime clauso.
per .3. dies naturalis: et habebis
terram albam et claram.

*De congelatione
terre in aqua.*

Quam terram terre subtiliter: et
imbibe eam de aqua Mercurij qua
extraxisti a luna s. quartam sui
partem: et pone ad decoquendum
igne temperato: et aqua conge-
labit cum terra. Et sic continua
imbibendo et desiccando: vsqz bibe-
rit totam suam aquam. taliter
qz bibat .4. pondera aque sue:
et terra fiat alba et clara: et erit
impregnata. Et hoc est quod
dicit Marientius in turba phoz.

Nisi corpus imundum mudaueris: et
cum dealbati reddideris: et in eo
aiam misueris: nichil in hoc ma-
gisterio direxisti. **De extractione aeris.**

Accipe ergo cum dei benedictione
dictam terram albam et claram:
et impregnatam: et pone ipaz
in cucurbita vireea: ad sublima-
dum igne temperato: donec a-
queitas ibi existens ascendat
in alembico ad modum olei
albi: et hoc vocatur aer. **Con-**
tinua ignem in augmentando:
donec totum distillerit: et terra
remaneat in fundo vasis albi
et calcinata: et illo tunc dicitur
ignis. Et sic habebis per dei gratiam
ignem et aerem: quemadmodum
supra habuisti terram et aquam.

*Deigne d.
faciendo
sui spm.
lano*

Et sic habes .4. elementa **elixir ad albu**
Imbibe ipsam terram de aere suo
imbibendo: et desiccando vsqz bibe-
rit totum: et erit fluens vt cera: et
erit perfectum ad album.

De elixir ad rubrum componendo:
Item si ad rubrum laborare volueris:
fac per istum modum. **R**ecipe medi-

etatem de lapide albo perfecto. vt sup-
dictum est: et eam imbibe de aqua
solis: quam supra seruasti: et pone
ad decoquendum. Et sic continua
imbibendo: torendo: et decoquendo
vsque quo biberit totam aquam
ipam. **De separatione aeris et aquae.**

Et hoc facto: pone ad sublimandum
vt fons de lima: Et tunc ascendet
aer solis valde cretus: et mate-
ria remanebit in fundo vasis
valde rubra: quam imbibe in
isto aere: et decoque: et sic con-
tinua vsqz quo biberit totum.

et tunc erit fluens
terram annuati
cucurbita in vna est
cedunt. Et hoc
terram cum alio
in eis. Et in ipa
spm. Mercurij
vbi misit e
cum ei: et amou
ipaz. Sic germen
respondit peder
ante non potest
erit: et germen
celis germen: e
numerum: et n
multiplicatione
Apologus qz
Et sic per peder
planum: et ad
ipam materiam
ipaz confectionem
in terram in gram
habebis: et in ac
ipaz de distillate
qua in a. v. p. m.
qui ascendit: et terra
funde vbi calcinata
ipaz. habebis m
ipaz aduocem: et
in. m. de a. m. p.
id est corpus albi et rubri
Mercurij simul: et con
ipaz aduocem: et a
tantum: ipaz videri
ipaz p. p. p. p. p.
ipaz p. p. p. p. p.
et respiciunt: et in p
m. p. Mercurij vbi
planum: et in h. p. al
v. p. m. m. m.
Separat ergo corpus

et tunc erit fluens, ut cetera. et ca-
lorem continuabis: Vsq; hec duo
corpora in vnu colorem fermenti
reducantur. Et hoc perpendere po-
teris: cum color non variabitur
in eis. Et in ista coniunctione
spiritus Mercurij cum ipso corpo-
ribus misceatur. et viuificabitur
cum eis: et conuertetur in nam
iporum. Sic germen coniungitur in
corporibus predictis mundanis. quod
ante non poterat: propter immunditiam
eorum: et grossitatem eorum. Et tunc eis
crecit germen: et suum augmentum
numquam. et in eis multiplicatur
multiplicatione magna. deo gratias.

Replagatione operis preparati

Et sic per predicta habes corporis
solutionem: et reductionem in sui
primam materiam. Deinde habes
ipsius conuersionem: et resolutionem
in terram nigram. Et postea deal-
bationem: et in aeris leuigationem.
qm tunc distillando humiditatem
que in eo reperitur in aerem conuertitur
qui ascendit: et terra remanet in
fundo vasis calcinata: que est nate
ignis. Habebis etiam conuersionem
istorum admixtionem. et habebis mixti-
onem aeris et corporis. et spiritus sit.
id est corpus albu et rubu. Et spiritus
Mercurij simul: et conuersionem
iporum admixtionem. et augmentationem
tantam: cuius virtus maior est.
q; possit percipi ratione. Et hoc facit
corpus pliu: cum in aqueam nam
est resolutum: et in spiritu regulam
tingit Mercurium viuum in verum
solum. Similiter albu tingit in
veram lunam.

Seperat ergo corpora a ingredime-

in quibus est corruptio: donec alba
fiant: et rubrum fiat rubrum.

Que dissolue sepius et sepe. et habet
magnam virtutem ad sanandum
omnes infirmitates corporum: tam
animalium: q; mineralium. *De medicina p sam
tate huius corporis*

Quantum in corporibus humanis
velius vni in constitutionibus vno.
videlicet in vna libra quintessentie
vni ponas de lapide rubeo pondus
duorum florenorum. et in hieme su-
mas quater in ebdomada dragmam
vnam: qualibet vice ante prandium.
Et tunc veris. ter in ebdomada pon-
dus dragme. Et in estate semel in
ebdomada dem pondus. Et in au-
tumno simili modo. Et redde gratias
deo creatori tuo de omnibus donis suis.

Ad constituendum aquam Mercurij

Aqua Mercurij pro dicto opere sic fit.
Amalgama solum ann Mercurij in
equali pondere: et cum eis misce-
ramus partem Mercurij sublimari
et oia simul corpora. et pone
in ampulla vitrea optime clausa:
que pone subus terram in loco
frigido: vsquequo totum dissoluatur
in aquam: quia distilla in balneo
marie: et distillata misce cum ea
de mercurio rudo aliquantulum.
et iterum pone ad distillandum.
et habebis plus de aqua. Et sic
sic vsquequo habeas satis de aqua.
Et has res q; ista aqua dissoluit
solum et humanum. et oia corpora me-
tallica. Et ista est clausa humis-
sime re.

*De aqua soluenti iule
et luna et oia corpora
metallorum*

De dixie perfecto ad albu et adru-
beum faciendo ^{et pmo de resolutione}
^{mercurij p conservando su aque}

R Cape vitrioli romani lb. Salis
nitri lb. s. Cinabry 3.3. pulve-
rizenr subtilissime. Et ponantur
vnae .10. in vtrinali. ad distillan-
dam lento igne. et cum ceperit
alembicus inflamari muta am-
foram seu recipientem: et claude
cum rostro alembici: et fornifica
ignem paulatim: donec aqua
tota distillet. In qua amfora
posuisti vnam vnam lubri
vel peregrinam si lubri non habes:
paratu. Vt gutta aque distillan-
do dissoluat ipsam lubriam: quia
cum euanesat virtus istius spūs
nisi in corpore cito quiescat. et re-
tineat ab ipso ^{De dissolutione mercurij}
^{In aqua clara cu aqua forn}

Distillata tota aqua. Vide si lu-
bricus qui est in amphora est
dissolutus in aquam claram: in
colore copari: quia si dissolutus
non est pone eum in cineribus
lento igne: donec sit ita clara sic
dixi. **De dealbatione materie.**

Et cum sic fuerit distoperi amfo-
ram: et pone in fornace: et da
lentu ignem: donec tota materia
inspissetur: et sit nigra sicut
vinum: quia si ipsam perferte iure-
nezis: facit veram sennam seu-
tu esse. **E**t tunc fornifica ignem: do-
nec materia incipiat dealbari: et
perfectissime desiccari: et morari
ape vas. et intus remota. et vi-
debis mirabilia: quia omnes colo-
res huius mundi ibi apparebunt.
De quibus non est curandum. ^{De fixatione}

Albedo igitur expectanda erit: eo quod
albedo est signum perfecte fixationis

compositi: Et tunc rursus ^{De rubificatione}
esto sennam esse veram. **D**e
sicato lapide: et minerato au-
gmentetur ignis gradatim: do-
nec lapis perfectissime rubescat.
in colore combusti sanguinis:

seu rori sicut colorem assimar. ^{De resolutione}
Postea fornificabis ad expressio-
nem: donec tota materia sit
fusa. sicut oleum: et fiat venena
hoc est oleum phos. indubitable
et fixum. et fermentum duorum
elixere: et auze phos. **Q**ui her
deducit fermentum: her quod vult.

Lauda deum qui tribuit tibi ^{De transmutatione colorum}
Et scias quod lapis iste liquefit al-
bescit et rubescit minus quam in tribus
horis diei: et penetrabit firmus
in corpus. et spiritus constringentur
et monebuntur de colore in colo-
rem. minus quam in vna hora diei. <sup>De tempore per-
fectionis opus</sup>

Et etiam opus perficitur infra die
artificialem: quod est de mirandis
dei gloriosis.

De rubificatione

Sume sal sennam

grossam vng

l q. de salis: et p

uerget mlt. et m

ul. fnde mlt

m grossam de

dns salis: fndu

ponit de salis f

cemera. 7. q. d

p. x. horis: fndu

postea fndu: a

uerget fac laos: q

m hac aqua fndu

R. vitrioli romani

Cinabry: vndu

cenoz mlt: a

alembicu Tegre

corte. fndu: a

de salis fndu

pro: adu fndu

ab aqua huius: et a

retificata. In qu

de opella ad l

m illa aqua de q

lua cu mercurio

gama facta: et

tropo amalgama

amp: et mlt

quod bene clau

lauisti amalgam

adu de luna p

fer: quia exte

de mlt: a

quod de aqua d

el mlt: a

quod mlt: a

u mlt: a

m mlt: a

g mlt: a

De medicina mimentanda

Sume sal Sardinie: fac strari m. III. in
grositudine vniq. digiti: postea capias
p. y. di. salis: et p. i. salis miri: et pul.
ueriza mst. et capias partem vna de. S.
et W. fonde mst. et ex isto fac lamiar
in grositudine denarij: et cementa cu
das salibus: strari sup strari: et vltio
ponas de sale sic in fudo. luta III. et
cementa. 7. q. daret in quocunq. remeto.
p. xij. horas. semp renouando sales.
postea fidas: et prore in vrga. et
ut ex fac laial: quas pone per. vi. hos
in hac aqua forti. **De cemento**
R. vitrioli romani. p. i. salis miri. p. i.
cinabry: vniuersi eni: tegulaz. sura.
tenoz. coctaz. an. q. pte: distilla p
alembicu: Tegule isto. debent esse
corte. Ignas eas: et prore desuper
de sulphure ad libitu.

*De opus cinabry. lunc er aqua fortem
fixatio cinabry. et modo faciendi.*

In pms fac aquam fortem debito mo. ut a
me vidisti. si distillando distillatione bi
puta: adeo vt fleuma oimode sepetur.
ab aqua bona: et aqua bona erit optie
rectificata. In qua aqua dissolue luaz
de coppella ad libitu. qua dissoluta: pte
in illa aqua de gercurio vi. tm. quousq
lua cu gercurio amalgamet. Amal
gama facta: extrahe aqua p decanta
tione amalgama in fudo remanentez
accipe: et totiens lava: quousq aqua
exeat bene clata: omes aquas in qbz
lauasti amalgama serua: quia ibi est
adhuc de luna predicta sito in aqua
forti: qua extraxisti p decantationez.
Ad recuperandu luaz illam de aqua forti
q. era de aqua dulci distilla p Alembicu
et luaz in fudo remanentez reduc in m
que no valer p ope tuo. Sz. R. amalga
maz italotam: et desira ad solom.

Vas vtru ubi
mimentabz
cynabryz

Deinde pone in vtrinali sup cinetel
calidos: et agita cu baculo quousq
optime siccet. Ex hac amalgama
fac puluerem subtilissimu: et vsui
reserua. **Ad faciendu cinabru p opere illo**

Post hoc fac cinabru ex vna pte
sulfuris: et ex tribus partibus qmry.

Hic cinabru reduc in frustis pms quod er qualis faciendi
ad modu fabe. Ista frusta madesar
in aceto distillato: et sicca ad solem.

Postea fac capitellu ex sola. et calce de modo faciendi capite
vua an. Ex isto capitello R. oz. q. de ponendis in capitell
et adiuget sibi. 3. p. olei tartari. 3. i.
olei salis armoniaci. 3. i. aceti distil.
lati. Et no si capitellu esset illi. cu de pondere capitelli

illis rubg vniq. s. olei tartari. cu renis
bonu esset: sed no est nre. In ista com. de madesa ratione ma
posicione plures madesar ma frusta
cinabry: et desira ad solem. Vltimo de bullione cinabry
dm cinabru. fac bullire in dno ca
pitella. per spacu. q. vniq hore lcto
igne. inde extrahet: et desira ad solem.

Postea madesar predicta frusta in albu
mine oui. s. vna quodq p se: et pone
de pdr puluere supdr amalgame
sup istu cinabru ad modu salis: q. op
time sint cooperte. et fac vnu solare
istg amalgame in fudo vasis figuli:
in dno vase vnde cinabru dm: vt nul
lu frustu tangat aliu: et postea fac
vnu aliud solare sup dictu cinabru
ut bn sit coopertu de dicta amalgame.

Deinde vas optime luter. et siccet: de luto et siccato
postea pone vas in furno reuerbe
rans. et da igne lentu p. xvij.
hos: postea forti fia ignem p. vi. hos.
adeo q vas sit ruben: quo facto per
mite mfigidari. Et respice matiaz
tuam: si sit frangibilis: et in colore
martis: bene est. Sm aut. reduc ad
ignem: vt prius. donec sit contrigat
et factu erit.

*De frusto faciendi
et cooperandi vna
bus in pulueribus
amalgame.*

*De luto et siccato
vasis et ponendo
furno reuerbera
tione.
de igne dando et
augumentando
de frangibilis
materie.*

oleū. ex predictis rebus. Quod quid
sic cognoscet: quia nichil amplius
distillat: quia oleū est fixum: et non
ascendit. Quo facto: istud oleum
accipe: et pone in cucurbitulo optimo
ad lentum ignem: quousque soluat in
oleū liquidū: quia prius erat spissū.
Quo soluto: et eius color erit niger.
Tunc in ipso oleo pice de. lll. vi.
optimè purgato gustando: donec illud
oleū coagulet. Quo coagulato: tua
medicina erit facta: ipsam diligenter
serua.

Purgatio Venenis.

Primo purga Venenem per os cum vili.
postea cimenta illas lanas purgatas
cum pulueribus auripigmenti. 24.
horis. postea accipe istum Venenem
cimentatum: et funde in aliqua olla
non inuictiata: et prout super eum
de puluere tigulaz: et fac quiescit
aliqualem inter carbones sine fu-
sione: et post terram funde: et pice
super ipsum puluerem pormias: et
fac ut prius. Et sic facies de vitreo
pistato: et de tartaro. postea tran-
seas hanc matricem per cinerem. per
illum modum quem docui in fixatione
cinabry. et sic es optimè erit purga-
tum et purgatum. Ex ipso accipe pice
octo: et prout super ipsum pice una
predicte medicine: et habebis hanc
perfectam.

Non sic debet fieri cimentatio venen-
cum auripigmento debet poni sub
terza: ut os olle sit equale cum terra
postea suprapone aliquannulum
de cineribus: et supra cineres pone
ignem competentem per 8. hos:
et post alios 8. hos augmenta ignem

in duplo. Vltimo et in fine. 8. alios
hos da ignem fortissimum: et fac
refrigdari.

Optimum sophisticatedum ad lunam exhaeret

In primis. Be cortices ouorum in mag-
quantitate: et remoue pelliculas. *exsterni*
quibus remonis: cortices tere in mor-
tario: et pone in cucurbitulo ad fun-
dendum cum igne fortissimo: adeo ut
euomiant in albedinem: illud quod
optimè erit albatum. Be. et sua.
No. cucurbitulus debet esse coaptus cum
aliqua tegula.

post accipe partem unam salis ar. per
unam drem calidis ouorum: et per unam
partem sublimati: et oia subtiliter pulue-
rizen: ac misce optimè incorporent.
et pone in aliqua vasa: siue aliquo
sublimatorio ad sublimandum. debito
modo. Ut donum de. lll. 10. Hec sub-
limatio debet reiterari tribus vi-
cibus: semper iugendo sublimatum cum
suis ferulis. Vltima vice remanebit
materna in fudo liquida ad modum
mellis. Hanc magis accipe: et
pone in matmore in loco humido ad
dissoluendum: donec oia in oleo de-
ueniat. hoc oleum distilla per filterum
et serua. Ex hoc oleo accipe
partes. 2. et pone in aliqua venosa
super cineres calidos: ut ferueat.
postquam incipit feruere. Be. per. 1.
artemisi crystallini in fustis minu-
tissimis: et prout paulatim intus:
adeo ut perdem artemisiam dissoluat
in predicto oleo. solutum quod erit. prius
frustum: prout aliud: et sic continua:
donec totum artemisium posueris: et
totaliter dissoluatur. Quo facto: ac-
cipe. lll. 1. Venenis rubri aut albi:
aut tantum de uno quantum de alio.

et forte simul.
remas: et cinerem
coquere. et lumen
salis uno quocumque
alio rone
horis: adeo ut
igne forti ma-
accipe hunc venenem
luna: post lon-
pone in cucurbitulo
et per unam drem
luna: ut cinerem
lumen augmen-
ribus: et bestia
da ignem forti-
ribus aliquam
ueniam: et
prout in cucurbitulo
ponis ligare
que alba erit

Purgatio
Venenis purgati-
q. cinerem
taro: equaliter
uet cum aceto
et semel cum aqua

Ad omnia
Accipe herban-
catur: et ex
in quo sunt
et calefactas
et congelata bit

et funde simul. postea fac laas
tenues: et cimenta in cumbulo
cooperto: et lutato: cu duobz pnbz
salis vis pparati: et una parte
aliois recte. ¶ Cimenta dixer. is.
horis: adeo vt optime Veng purgetur
f. igne forti mediantie. ¶ Postea
accipe huc Venereq: et optime
lana. post lione funde. hoc mo
pone in cumbulo ptes. vi. dn Vengs.
et pti vna dn oter. primo da igne
lentu: vt cumbulu calestat: et pau
latim augmenta ignem: donec ru
buluz rubefcat. quo rubefacto
da ignem fusions: et pti in rou
ribus aliquantulu de tartaro pul
uerizato: et oia simul fude: et
proix in canali. huc Venereq
potius ligare p. q. et habes lna
que alba exir ab igne. q.

Purgatio Veneris

Venus purgat purgat hoc modo
q cimenta Veng cum sale et tar
taro: equalibus ponderib: et la
uet cu aceto tribz viabus distillato
et semel cu aqua alius recte: -

Ad congelandu mercuriu

Accipe herbam que Napellus vo
catur: et extrahe succu ex eade
in quo succo ponas argentu viu
et calefaas ad ignem lentum
et congelabit argentu viu.

Aqua valde mirabilis dissolvens
oia corpora metallina: et lapides
preziosos sine lesione: et extra
hens mercuriu de corporibus.
et multa mirabilia operatur

Fac primo aquam vite ex vno ingro
potentissimo: ad ming seynes distil
latam soleni distillatione: et optime
conserua in vase vitreo forti bene
clauso. ¶ Sedum extraxeris debita
aquam a vino: pone residuu ad
destillandu in vase plubeo. vel vreo
vitreato: vt humiditas recedat: et
terrestritas remaneat: et fac
bullire paulatim: donec aqua
evanescat: et terrestritas rema
neat in fundo: quam calcina in
furno reuerberationis: donec sit
alba ad instar cinis. ¶ Deinde
dissolve in aqua dulci repeda: et
congela leni igne: et habebis
veru sal vini.

Et h. de eo lb. f. et pone calida
vt exir ab igne miz aquam pdriz
vz in lb. i. dicte aque vite: et di
mitte stare per diem: et postea
postea distilla: et habebis aqua
rectificatam: Et sic potes facere
cum sale tartari. ¶ Et nota q
istud est maximu secretu inter
phos: quia ista est vera aqua
et oia corpora dissolvens
et etiam mercuritas: et etiam
alios lapides preziosos sine lesione.
Et extrahit mercuriu de corporibz
et multa mirabilia operatur: -

Medicina valde bona et vera
ad Albu. sup. venore purgati

Rx tartare calcinati optime albi
ut mix: et dissolve ipm in aqua dulci.
Et dissolutu congela lento igne. et
accipe de ipso congelato. lb. m. De
arsenico albo crystallino. lb. i. tere
subtilissime oia in simul. postea
iteru dissolve in aqua dulci tepida.
ut pmo fecisti. de tartaro: quousq
dissolutu fuit. Tunc iteru congela
lentissimo igne ut pmo. Iteru tere
optime: et tenu pone in ampulla
vitrei. ad dissoluendu sub fimo. dissol-
utum remoue a fimo. et habebis
oleu perfectu: quod vocat oleu arsenici.

Postea Rx Arsenici sublimati. lb. i. arseni-
ci sublimati. lb. ii. tere subtilissime
et bene in simul sup perfordum. Intra
seu in bibi multoties cum oleo supra-
dicto superig resuato inbibendo. et de-
stirando sepe sepius: quousq biberint.
pondus eozz. s. arsenici et arsenici su-
pradicti ad solem. vel lentu ignem.
Item postea Rx. lb. ii. viridoli romani.
salis petre. lb. i. que recipe sine sepa-
ratione: Et fac aquam acutam. postea
Rx lune foliata. lb. i. et dissolve eam
in duabz lb. aque supradictz in oie
vibns calidis ut sis. postea recipe
arsenicu et arsenicu supig resuato: et
dissolve in libris. q. supradictz aque.
acuta: put de luna fristi: et oia ponas
cum predicta luna bene inducendo sua-
uitate ut morporem inist. in vestra
vitri. et pone super cineres: et distilla
totam aquam: quam recipe. et iteru
distilla: et sic procede donec no possit
plus distillare: sed remaneat in fundo
ut oleu. Et si non igitur no esse ut
oleu: sed ut lapis. Ampe cu et tere

supra perfordum: et in teca utru in
aqua acuta: quousq sit ad modu pisti
Et hoc modo non fit: nisi ut citius
habeat ingressum ad dissoluendum
sub fimo: vel balneo marie. Quo
dissolutu congela ad solem: vel ad
lentu ignem in cineribus.

Et no q quanto plures dissolueris:
et congelaueris: q nequeat amplig
congelari: augmentabitur preteriones
de qua congelatione prore super
venore purgati ut supig. Super
quot pondera cadit: experimendu
te docebit: quia aliquando cadit
sup maiorem. et aliquando super
minorem quantitate: put magis
citra operatione fuerit bene expulsi:

Medicina reperta in quodam
libro venustissimo ad conuertendi
dum lunam in verum.

Fabro quodam erario existente
in delmeo suo in tra maurorum.
Maurus quidam viginti argen-
teos dedit: rogans illi: ut eos
ad ignem funderet quibus fuso
erarius prore pulueres viridis
coloris: sumu atinu in igne fa-
cientes: et luna fusa versa est in
solem. Et illu solem vendidit
Erarius aureas ad prenu
Solis pretiosissimu: et aureas
inuenit illum pbatissimu
Et erarius dedit ipm pnu mauro.
hec res accidit erario multo
viabus cu eodem mauro. Tandem
maurus ille motus misericordia
erga erariu dixit ei hinc con-
fessione pulueris.

Rx pulueris. s. puluerizati parte. i. Cere
Cron ferri. parte. i. ceri vsti. pti. i.
Daly. ad. in. papi. f. fol. i. b. q. ib.
en galbani e.

Salis Armoniaci ad quantitates
illoz triu. soluat sal armoniacu
et eo soluto: imbibant pulueres
per longam contentionem. postea
totu ponat ad soluenda: et cum
solutu fuerit: coagulet ad igne
lentu cum calidi: sicut aliu: et
illius coagulati pars una tinget
duas partes lune: Et si tertio:
sufficit ad triginta: si quarto. 40.
et sic deinceps. **Neu calcinari**
Qualiter debet & pulverizari
Hoc modo debemus sole pulverizare
Solvat plumbu in vase quod su-
perius modicu habeat fomentum
seu foramen: quasi ad quantitate
vni auri: et superponat aureu
ita q recipiat fumum plumbi fusi. postea
vertat. ut recipiat fumum plumbi
ab altera parte. Et cum hoc aliquo-
tempore factu fuerit: poterit aurum
conteri: et in puluerem redigi.
Qualiter debet fieri rotu fieri
Crocus fieri sic fit. Accipe lima-
turam ferri: tingatur aceto forti
rubeo clavo: et ponat ad sole mca-
lidum duobus ac tribus diebus.
postea rinat aceto: et resuet.
et superponat ad acetu limature
et cum limatura ad solem fiat ita:
donec limatura soluat tota: et
in puluerem reducat tenuissi-
mu. Et utru totu acetu cum lima-
tura desicet ad solem: anteq
miscet cum alijs: abluu debet
cum aqua pura: vel cum aqua
et sale: donec exeat ab eo aqua
limpida. Illam eraziu vidi
Talen: et retulit michi ista eade
retulit cuidam consanguineo suo
sem: et ille cum eodem erazio opati

sunt Toleti. Sed predictu modum
de croco ferri: et ete vsto no appo-
sito auro: et tandem posuerunt
super lunam liquefactam ad igne
et illa luna colorem solis induit.
exterioris: et non interioris: et be-
q qui operat am eis indiget ma-
iori solutione et sublimatione. ut
possit ingredi. vj. **Modus sublimandi**
De sulphure tartari. 3. 1. salen
3. 7. tere et pone vinu bonum
q. Vaso vnu. et non impleatur
medietas cucurbitae: sed minus
medietate. Iunctura vasis ob-
tinetur cum argilla: et distillet
super ignem modicu. pma in
aqua comburit: secunda vso non
sed est medicinalis contra arte-
riam frigide cause.
Ad faciendu sal Armoniacu.
Si vis facere salem Armoniacu
Accipe de metibus clauellatis:
et de calce vna equalit: et distil-
pera cum fortissimo lissinio rubeo
facto ex fete vini: et dimitte in
frigida vsto in sinu. et inue-
nies desuper vna lami az salis.
postea extrahe illam lamiary.
et fac utru feruere lixiuuium
et dimitte vsto in sinu: et in-
uenies aliam lamiary: et ex-
trahe: et reserua.

Transfusa
Transfusa

viginti

Ad hoc utrum
superius fol.
et v. p. c. fol.
ab alio.

Ad conuertendū es in solē opti^m

Accipe gallinas et pone ipsas
in captiuitate: vt nō valeant
comedere nisi hoc legumen s.
lentiaile. deinde accipe alme-
olum optime collatū et
pone intus. xv. oua ex ois.
donec verticillatē facit. tunc
postea accipe ea: et pone in loco
secreto: et dimitte stare ibi vsq[ue]
quod omēs reducant^r in vnu.
Deinde accipe et pone in for-
nace: et dimitte comburē in
bustione sufficienti. Ex ipso
namq[ue] puluere facies solē
optimū: si sapienter serueris
operari.

Ad faciendū solē.

Accipe de masepia puluerizata
3.1. de puluere fine glauo pul-
uerizato. 3.1. de viriolo egyptiaco
3.1. de radiabus bruscom lotis
et postea combustis et redactis
in puluerem. 3.1. et mediam
sed primo ponat^r stratu in fudo
vaso de carbombus bruscom
et postea de pulueribus sup-
dictis: et postea es et pulue-
rem per ordinem: et hoc ad
solē fiat.

**Ad reducendū solē vel satur-
num in puluerem**

Modus reducendi solē vel
saturnū in puluerem. si q[ua]ndo
liquefactū fuerit: misceatur
per aurig simul: quousq[ue] infri-
gidetur.

Sanguis testudinis ad solē
optimus est.

Similiter marcescitra aurra optima est.

Ad colorem Lupini homiⁿis.

Sanguis humanus valet ad
solē: Si ruber hōis fuit con-
uertit de rubro in nigrū: et
de albo in Rubrū.

Sanguis testudinis recens da-
vel auget pondus: et saporare
et clarescere facit: et vni fiat
si solutus fuerit cum prauis
rebus: vel facientibus prauum.

**Ad faciendū aurū. 22. Chiratoz
ex equali pondere aurū et argenti**

Accipe ducatū vnu veneni vel flo-
rentini: et tantūdem ponderis ar-
genti purgati pimeritū: et fide
simul in crucibulo: et fuso illo acci-
pe viridis eris puluerizati quantū
in tribus digitis capere poteris et p[ro]-
mucabulo: et comisce bene: et de-
pone illud bñ fustum in canali ferreo
Et postea laua vngam tuā in vrina.
Et postea iterū funde p[ro]-ciendo de
viridi eris: miscendo: p[ro]-ciendo in canali
et lauando in vrina: et eo modo
facies sex vel septē viabus: et vltima
vice vnge vngā illam auream in
crucibulo distemperato cum vrina
et deinde iterū fide: et fac inde vngā
tuam: et erit aurū viginti duoz
chiratoz.

Ad faciendum lunā ex Marte.

Accipe unū ligulem vitū. si potes habere vitū: et unū bufonem vitū: et pone simul in vase uno: ita qd unū animal comedat aliud. et sigilla vas excepto vno foramine in superficie: per quod videat quādo fumus cessabit in combustione ipsorum super fornacem: et tunc fumus cessauerit: extrahatur vas idem ab igne. De ipso eius puluere proice super es liquefactū: et conuertetur totum in Lunam.

Ad faciendum lunam de Marte.

Alind est quod sit ad operatioē Martis. Accipe salē Armomiacū. 3. 2. et de sale alkali. 3. 2. et de sale mirri. 3. 3. et terras poptine: et distempā cum vrina pueri virginis nō q igne est penetrantia et nū distantia eorum: et 2. 3. vrine rassi. qd inueni in libro nugdā pbrī: qui laudauit eam multā. postea accipe laminas ferreas factas de Marte ad quantitatem. ix. 3. et non plus. si tūc pulueres duplicent. ix. debet duplicari: deinde accipe pulueres supradictas: et proice super laminas voluēdo semp vsq ad finem. et postea pone in allutello: sufflando fortiter cū manticello. et allutellus debet esse clausus: ne fumus exeat. s. vt dicitur ibi per spanū draxe horax. quousq videatur plurius. dico tibi in veritate q si in marte fuit sapientia habebis lunā optimā.

Ad faciendū lunā ex Marte.

Alind aut in quo magni concordati sunt sapientes. q aliqui cogitauerunt de arte ista sed hūc suauerunt modum.

Accipe duos bufones qui porci venenū senti. et habeas inde. x. seu quot inuenire poteris: et accipe affodillos verentes: et elaborū albū in magna quantitate. et terras per optime. deinde accipias aliquantulū aceti: et comiscum eis in olla rudi. sit cooperta vt nō euaporet: et dimitte eos quousq succus consumptus sit. postea accipe: et pone eas in fornacē: et dimitte per dies. 2. nocte. Deinde extrahē et pulueriza bene. et videbitur tibi puluis quasi rubens. Ex isto eius puluere accipe. 3. 11. de ppter et de puluere itassi. 3. 1. et de sanguine draconis. 3. 1. et de sanguine hōis rubei. 3. 1. et de sale armomiacō. 3. 11. et de sale alkali. 3. 11. de sale mirro. 3. 11. de sale strem. 3. 1. et omēs isti sales debent pmo sublimari: et in receptione poni. et postea ponē cum Marte. s. quod supra dictū est. et si posueris aliquantulū sulfuris albi. s. sublimati: dico tibi in veritate q tu gaudebis cum eo: et ipse tenum.

De luna. ex stagno.

Accipe acetū. et crines: et salēm. et ordeū. et funde stagnū. et put in ista aqua. vsq ter: et per det stendorem: et malū odorem. De hoc stagno accipe. ix. partes. et. 1. de mercurio: et funde totū isimul. et tale fac. et mitte ipm

in aqua de mercurio: et calefac
et tinge in hac aqua. vsq. ter.
Vltimo modo ita madidu mitte
in reuabulo. ad coquendum.
et cum coctū fuerit: inuenies
illud quod minus est liuidum.
et aliud albu et bonum.

De Sole. medicina seu elixir

Sume foliū aurī: et madae mi-
nutatim: et misce .xxij. partes
argenti viui: et amiscet simul
cum digito. in quodam vasculo
petreo. aut ligneo: et mitte
in reuabulo super prunas: et
temper calefac cum folle fa-
bino. Tunc habeo ferrum
bene politum: et tamdiu
misce quousq. ferri sumitas
sit aurata. postea proice in
aqua ferrum: tunc tractū de
aqua ponas sup lapidem por-
phyreum: et misce sulfurem:
et tere tamdiu: donec totum
veniat ad nigrum colorem:
et iterū pone in reuabulum.
super calidissimū cinerem: et
tamdiu dimitte: donec aurei
coloris efficiat. et sic pone in
aliud vas: et diligenter laua:
donec oī imūdiā recedat: et
utere.

Acipe tunc: viridis: partes duas
sulphuris .ij. et vitrioli .i. et
mole bene: et tribra: et acipe
denarios argenteos: et ablue eos
cum tartaro: et sale cōi: et aqua:
et quando fuerit bene loti: suta
eos: et mitte in argento viuo:
vsq. ad tertiam horam. et pōd
pulueres mitte in reuabulo super
eos dictū argentū. et super eos

puluerem ita vitissim: donec
sit plenū: et cooperi bene:
et mitte in uis viuos carbones
et ibi iaceat per diem et noctē
et postea extrahe: et misce
et extrahe hoc argentū qd
erit coloris morati: et mitte
tantū de sale puro: quantum
erit de argento isto. et funde
in reuabulo. Iterū mitte aū
cat ad fundendum: et cū factū
fuerit: q. cooperiat dolū. et
mitte de super pulueres sulfuris
paucos. postea mitte puluerem
de maxatiz minus minutum
mitte: et super hoc parū tinct.
et post hoc mitte in sulfure
minuto. et cooperiet ex eodem.
deinde corabis cum aqua. post
her acipe salis mō partes .ij.
et .i. de azethe. et vnam. de assob.
et .i. de calcant. et sit molitur
et tpratur cū aqua. et calefac
igne de sulfuris ordeī. per .ij. dies.
et extinctū in aqua. de qua dicit
de fusion.

Acipe salem preparatū qui nō
saliat .3. ij. sitz .3. ij. de azethe.
et mole. et misce. et mitte in
reuabulo bene clauso. et subito
da ignem continue p. .v. dies
et noctes. et acipe .3. ij. sulphuris
bene molit: et misce cū isto pul-
ueribus alijs. post acipe dimidia
lb. de sosa molita. et .ij. p. de
calce viua. et tertiam bone Crense.
et mitte in olla perforata. et
super funde bonam aquam. et
colabatur. Et hoc fac ter. Acipe
aut de hac aqua plenam ollam.
et mitte in ea hos pulueres.

prescriptos: et coquat. quousq;
deueniat ad tertiam ptem.
et sit aqua ut stralata.

Acipe .3. i. de mercurio: et
mitte in scutella vitriata.
que sit calida: et super cola-
tura mitte de ista: deguttado
et trahendo istud n̄ fuste.
donec moriat. et q̄ capias
eū in manu. et hunc mercurio
mitte .v. denarios argenteos
de falo. et ita multū. donec fiat
amalgama: et ex hijs denarijs
tres integri. et misatura eos ar-
genteos: donec massentur. post
accipe stagnū: et mitte in
melle: et funde ter: et in q̄ra
vire funde: et ex hac medicina
mitte pondus .v. denarioz sup
3. xxxij. et sedendo sup ignē
videbis colorem pallidum. post
liuidum. tūc remoue ab igne.
et m̄frigida: nūc per aite forat
cum martello: et remouebit
vitex desuper. et inuenies
opus bonum.

Acipe sulfurem. et mitte in olla
cui forat aceto. et mitte etiam
in ea simul parū tritici: et
bulliat ad ignem fortiter. et
cum videris tritici rotum.
extrahe ollam. et ablue bene
sulfur n̄ aqua dulci. et mole
bene super zalam. Demde
accipe albonū quod sit bene
planū in fundo. et nō sit
alū. et extende in fundo per-
gamenu. et super ipm fac
vnu stratu de istis pulueribz
et adde de argento. et sic vsq;
ad sumū copearas. albonū.

hoc tamen precus: q̄ argenti
sit bene extenuatum: et altū
in aqua aluminū. et sale: et
sit ablutū tabus vinibus. et
quarto sit missa in mercurio.
ultimo vō sit missa in alboro.
Vt supra scriptū est. et subice
magnum ignem nocte et die. co-
tinue. vsq; ad .v. dies. post hoc
inspice: si inuenieris album:
si autē ruben: subice ignem
donec inuenias album. Sic
fit hoc attadiz deluna. et sit
fit de sole: Sed illum debes
post abluere in aceto.

Tolle attadiz deluna: et mole
ipm multū super marmore
cum sale rosto. post hoc laua
n̄ multis aquis: donec totus sal
exeat: et aqua sit duras. et sita
post hoc pone in testa vitreata
super ignem laic. Cum aut fuerit
calidū: mitte super ipm aquam
bndam: spūa mouendo super eū.
cū ipa. et quando fuerit imbibū
sicut amalgama: coque in oleo
in oīo. donec deueniat mgtū
post hoc mole super marmore
cum creta rosta igne: et tempe-
rata in aqua frigida: post hoc
laua in aqua ferrea: donec
exeat oleū. demde misce illi
de sale bene preparato: arse-
nico: et de sale armoniaco: et
mole multū. post hoc laua aqua
dulci clara: donec sapor salis
recedat: et pmitte strari: et
redue super ignem. Cum autē
calefactū fuerit: misce ei aqua
bona spūe sicut p̄mū: et quando
fuerit amalgama: iterum

coque in oleo sicut prius: post hoc
mole super marmore cum creta: et
laua ut prius. et mole cum suis salibus
primis: et laua: et reduc super ignem
sicut prius usque ter: Cum autem fuerit
bene lotum: coque ipsum aqua bona:
et mitte ad soluendum sub fumo
equino: usque ad septem dies: et in-
uenies resolutum in aqua: Tunc vero
mitte in rotabulum: et claude eos.
luto sapientie: et suspende eos in vaso
fereis: et de forma eorundem: Ita in
quod in nulla parte ipsa vasa contingant.
tunc ipsa vasa mitte in ollas calido
cinere plenas: ut sint ipso cinere cooperta
deinde superemple ollas ipsas cinere
minuto et viuo: donec bene sint re-
plete: sicut ante vasa ipsa bene clausa
luto sapientie: et ipse olle bene co-
operte: sequenti vero die exorabe
rotabulas: et inuenies intus duas
diadramas de atichia. et hic est
lapis secretus: cum quo erit elixir.
Tolle gerezium bene ablutum: et mitte
in vitreata super ollam in qua sit
aqua: et quando fuerit calidum mitte
desuper. 3. 1. de alio gerezio de
elixire puluerizato: et incorpora
semper cum aridume: et quando
erit fuerit factum amalgama: re-
moue ab igne: antequam coctum: et
iterum mitte in rotabulas: et
mitte sub fumo. et indurabitur
in modum gutturi. post hoc accipe
3. 1. de alio gerezio bene abluto
et mitte in vitreata sicut prius
fecisti. et cum fuerit calefactum
mutas istas alias. 3. 1. super ipsum
incorporando cum aridume: do-
nec fiat amalgama: et iterum
mitte in rotabulas. sub fumo.

et ita augmentabis ipsum hor-
modo: donec faciat aroma.
et ista aroma mittas super res
de gerezio bene abluto in olla
vitriata. unde et incorpora bini
cum aridume: et mitte ipsum in
in stercore: et coque eum bene
et mitte desuper merem cali-
dum: et rota cum aqua: et co-
operas bene panis: quod sit bene
calida: et iaceat ibi septem diebus
proinde ante: ut olla sit bene lota
cum aceto: in quo sit resolutum
asseb. 2. alimen album.

**Sequitur petitiones et responsiones
facte per Agadum phis a spiritu sancto
lapide phox petito**

Dicas michi tu spiritus potest fieri lapis
qui de lapide phox transfor-
mans omnia metalla in auro vel ar-
gento: spectans omne ignis iudicium

Spiritus. In auro sunt omnia metalla essen-
tia cum sui terra diuersorum colorum: et
ex ipsa essentia fit lapis. de sua natura
superflua remouens: et diminuit
supplens simul et semel super metalla
praecata. perpetua fuerit huius perseverantia

Phis Qualis est auri haec essentia?

Spiritus. Est anima mediantem natura. i. segregata natura
que non permittit unam speciem aliam mutari

Phis Quod opus anima mediantem natura?

Spiritus. Angeli homines nec abissi propter
eius subtilitatem intrinsecam nec videtur
nec preponderare possunt: hanc deo in se
relinquit: cetera vniuersum secundum eius
speciem sive tribuit

Phis potest homo hunc lapidem componere?

Spiritus. Omnia que creauit deus per suam benedictionem
hanc illud in homine est. Sed difficile est
valde homini hunc lapidem componere

Phus. Atia mediate nā hī aliq̄ corp̄

Spus. Color auri est corp̄ mediate nā

Phus. Quid p̄t separi color ab auro.

Spus. Media natura in sua caliditate

et humiditate separ et gūgit sū et sēt.

Phus. Color auri est albus vel niger

ac cuius coloris est. **Flavius**

Spus. Albus est visui huāno spū auri

Phus. Quāto color ille vel ex quo gnāt

Spus. Natura generat eū ex terra

pura et aqua pura et labit quasi

aqua prodeste: dū plus in igne mo-

reatur completus pulchrior efficitur.

Phus. Color iste est in omni metallo

Spus. Non, tantūmodo in metallis

sed in omni igne terra et aqua et aere

color ille absconditus est

Phus. Quā vrentē hīc lapis iste rōpōt

Spus. Omnia corpora metallina et

huāna ab oī leprositare sanat. me-

tallina vō vsq̄ ad ignē eternū. **Iudicij**

huāna vō vsq̄ ad mortē nature pua

quantitate cōdēntia de illo nulla in-

firmitate p̄ter ipām mortē nature

pariūt. et gnāno eoz fortissima.

terribilis mē alios cur. plus opat

Phus. Quereō est **Ut audisti.**

quā corporis humani.

Spus. Est ignis purus celestis vite

Phus. Iste ignis purus celestis vite

habet in se mediā naturā.

Spus. propter hāc mediā naturā

vocat̄ deus creator oīz quecūq̄

in se sūt ipē mediā naturā hēer

posse creare celū novū terrā

mare et oīa que in eis sūt. et oīa

ei obedirent. diceret facta-

essent. mandaret. et data esset.

mediā aut nā nature imperat

et ita sunt.

Phus. Virgilius habuit hūc lapide

Spus. non ipē tantū: s̄ multi phi

hūc lapidē habuerūt. et multa oc-

cultando nomen. de ipō strepserūt.

Phus. Quid nō vocat̄ lapis iste.

Spus. In hoc tibi duo lapidē: plus

aūc nō est michi datum desuper.

Phus. Intra quod ipus potest

fieri lapis iste.

Spus. Duodecim menses sunt

necessarii. A primo die in cepi-

oms: per triginta dies naturā

terre a Saturno generat̄ infra.

post centū dies aerarius gnāt

aqua. Completo aut̄ sexaginta

diebus est generatus aer. a Ioue.

In reliquis ann̄ dieb̄ ignis dñat̄

a Sole in fine p̄ntis ann̄. mediā nā

de celo descendit in hanc terrā:

et inter fiat supior et inferior in

virtutē ignem. hominē vincer

et regionem eius confit malit-

m corde ventris eius: vsq̄ ad

gnationem ignis eterni iudicij

non plus.

Explicat̄ penthones phi. et re-

sponsiones spūs super lapide

magno phoz. sig. decibus. 1481.

De compositione lapidis phos.

Scias q̄ imūdum corpus est plu-
būm. quod alio nōie azorop
interpretatur.

Corpus v̄e mūdū est stagnū
quod alio nōie alenēt nūcipat.

Leo v̄reidē est vitēū

Almaga est Laton: vnde su-
perius terrā rubeam dixi.

Sanguis est auripigmentū.

Terra f̄inda est sulfur fēdū

Serendū hōz om̄z est sercēū
quod. s. alio nōie mescha sinā
dicitur: quod latine dicitur

Sex vitri imūdia p̄t.

Fum̄g v̄o rubeg dicitur auri-
pigmentū rubēū.
Sunt eīz illius ḡna. s. n̄ring
et rubens

Fum̄g quoq̄ albus est. az. vi.

Fum̄g n̄ring est sulfur citrū.

Et iam tibi exposui nōia spe-
nerū: quaz̄ tibi t̄et ad o-
tūm opus sufficiūt. Id est
Fog albus fum̄g albus. Leo
v̄reidis: et aqua fēda.

Igitur tres species: et suam cō-
fessionem nemini dicas vel
doteas. sed hoc magisteriū
n̄ra quelibet alia q̄ extrahe
v̄sz sol et luna in v̄ū corpus
d̄rigant: quod ante dei p̄ceptū
aduente non potest. **E**ximāt
aut̄. quidam: q̄ sercēū huius ma-
gisterij sit terra. aut ouū. aut
sanguis. aut vrina. aut acētū.
et per se oīa serūt. i. fallunt.
et a sua d̄fectione extrahūt
et extractū sepeliūt: quod iux̄
suam op̄mionē facere credūt.
ut suū error confortet. et

nec desperent de hoc quod cedūt
inuenire. **S**ed scio a terra. et
lapides et oīa huius ad hoc maḡ
sūt mūtia: et malū exitum
habentia. **H**oc te scire cōue-
nit: q̄ maxima huius op̄eris
efficacia in suo igne p̄datur.
nam in minime aptant: et
male aīe in suis corporibus
retinent. em̄s quoq̄ ignis
et tota huius rei veritas ac
perfecta probatio. quicquid
etiam ad hoc magisteriū
p̄fferetis. In huius p̄m̄cipio
veritas nō euenerit inuile
est. quomodo namq̄ bonū
potest separari: nū ip̄a res
non soluit: nec se in imūdo
comiscat. Ita sc̄z. vt in v̄ū
corpus redigantur. Si aut̄
h̄m q̄ dixim̄z ^{ita tractaueris} in v̄ū corpus
redigant: auxiliū diuinitatis
tua implebit tua intentio.

Quod igit̄ iam dixim̄z: et
tu bene intellige: et intel-
lecta bene comenda memo-
re: et iuxta suū ord̄mem
illa confice: et in eorū cō-
fessionē frequenter stude.
Nam em̄s frequenter studiū
tibi eius viam rectorem
ostendet.

Similiter scias q̄ magna
radix huius op̄eris est in
quāstione rerū seu sp̄erū
que sūt meliores. et hoc
maḡ. **N**am queq̄ minera
multarū est generū. de hoc
quoq̄ de fumo m̄rogasti
scire te conuenit: q̄ fum̄g
albus est m̄ctuzar. et oīa

१८

Scia ista in pmo pedit saluz in bno
multo quam tu no cognoscs :
caue, stude bene: et hebis: quia
no sut nisi tres species.

Census 9 9

Det DZ 11 V

De lapide philosophorum

Lapis noster benedictus deasata refertur
sicut dixit hermes. Verum sine menda
no. rectum certissimum

Sublima subtile a spisso suauiter in
magno ingenio. ascendat a terra in
celum. iterum descendat in terram.
quousque bene rectificatum fuerit.
occuli lapidis albi rectiter quan
tum vis assidue. quem subtiliter
coniunges. et molas in vitreata.
absque omni re alia. ibique per diem et
noctem fermentari dimittas. de
inde in fumo equi in vase vitreo.
bene sigillato. ut non respiciat. ad
inhumandum per 3. ebdomadas di
mittat. Ita ut in singulis ebdo
madis renouetur cinis. i. finis

Et completo numero. mittatur
de lapide lib. 8. in aludel et reapi
erit duo bene sigillatis. cum
luto magisterii. et lutetur super
lat preparatum. cum suis vasibus et
aqua et cinere mediocriter fiat
fuit. et hoc fiat in principio cum
leno igne per 2. horas ad rem li
bitum. post viginti ignem paulatim
quousque eius aqua candida distilla
bitur. hec aqua vocata est aphis
sal armoniacum. argenti viuum.
lac virginis. et aqua vite. et aqua
penetrans. et sensans. et domos il
luminans. et ibi candelas accendes
ois eius obscuritas fugat de domo.
in qua rectificata fuerit usque ad fine
cum tota eius substantia in aqua.
oleum ignis. et terra calcinata. fiat
fuit. **I**tem inhumabis per modum
per ebdomadam. et distillabis sicut pre
dictum est. et hoc fiet iterum post per mag
inhumationem. inhumando et

distillando. hoc facto. distillet tantum
in vase. cum cinere tribus vicibus. post
serua ad opus tuum in vase vitreo bene
sigillato. cum cera tunc. postquam aqua
vire. 7. per alembicum. Et cum distil
lata fuerit. probata aliquantulum
de ere ignito. ad modum muretur.
in aqua tribus vicibus. et si videbitur
dealbatur intus et extra. bene est.
Similiter. reduc eam ad primum opus.
quousque ita fiat. Simili modo opere
ter ut rectificentur. cum humida tunc
eius oleum. ita ut albus fiat. et cum
probatione eius similiter ut dealbetur
in eo. post reserua ad opus tuum.
in vase vitreo bene cooperito. sicut
dictum est superius in aqua vite. Ignis
vires remanebit in fundo vasibus sicut
et niger. quem seorsum reponere.
in vase concluso. Quibus per
actis. exteriora lapidis. a tela pur
gabis. et in vitreata. vel non vi
treata. vel non vitreata vase terreo
vndique argilla multum diligenter
cum cooperito terreo bene terro.
in quo tribus foraminibus factis.
et in cubano siguli quatuor diebus.
dimittit ut nimis candore assumat.
huius parte una aque vite rectificate
6. partibus vas vitreum usque ad duas
partes impleatur alembico super po
sito cum suo receptaculo. clausis
iuncturis omni luto magis. ita ut
non respiciat. ipsumque in vase simili
terro terro i. fumo reponere. Deinde
in alio vase cum aqua ponat. et subice
leno ignem per totam ebdomadam.
vel usque nichil inde aque distillet.
die noctique refrigerari permittit. et
inuenies in fundo vasibus cristallina
laminam. redde ei aquam suam que

et ebdomadas
mutatione finis

alca distillat
per reserua
De die
Hec est compositio
ad album
Accipe ergo cum
parato alio the
duplo sui aque
et solari et disti
et mibe cum eo
calorari alio
et mibe cum eo
sublimari et cal
et iterum soluc
tice. quia est
ipm in lapide
vando mibe
33. et fac ipm
nam. Et cum
ea ignem leno
suis noctibus.
alio diebus du
et fortissimum
nocte. et sic di
et frange lam
quam in fundo
ea. et pulueriz
et dimittit in
ignem carbon
ipm de oleo ph
donat fundat
retata est. Et si
ad cruculum
tando quatuor
in migne
3. ex ea. the
fiet luna optim
et cum vire
diana ex pino
sup. 40. 3. lute
et apm cum d

ab ea distillata est. vsq; dñ totū ebibat
post refectū vsq; quo dicam tibi.:

De elixir ad albu

Hec est compositio verissime elixir
ad album

Accipe ergo cum auxilio da. de. ar. vi.
parato albo lbz. 5. et solue ipm cum
duplo sui aque sat. ar. parati albi.
et solui et distillati p. alambicum
et imbibe cu eo lbz. i. ar. vi. sublimati
calcinati albi et iterū solue et distilla
et imbibe cu ea ar. cini et sulfure
sublimati et calcinati albi añ. 3. 3.
et iterū solue et distilla ter vel sep-
ties: quia est ultimū. tunc coagula
ipm in lapidem: et contrete: et re-
uando imbibe ex predicto oleo phis.
33. et fac ipm descendere in lami-
nam. Et cum descenderit: fac sub
ea ignem leuem duobz diebus cu
suis noctibus: mediorem vñ igne
alijs diebus duobz cu suis noctibus.
et fortissimū fac vna die cu sua
nocte. et sic dimitte mfrigidari.
et frange laminam cristallinam.
quam in fundo inuenies. Accipe de
ea: et pulueriza dragmā vnā.
et dimitte in crucibulo tenui sup
ignem carbonū. et prout super
ipm de oleo phis albo gutta et gutta
donec fundat. vñ cera sine fumo.
retata est. Et si non: reduc ipam
ad crucibulū super carbonē gut-
tando gutta et guttam: donec fir-
co ntingat. tunc pba: et pite.
3. i. ex ea. lbz. 3. separati eris. et
fiet luna optima. cu dei adiutorio
et eūo virtute. Et ite fac me-
dicinā ex pñe spebz. et pite. 3. eig
sup. 40. 3. lune separe: et effinet
sol. apmū cu dei virtute.:

De elixir componendo

Hic est modus elixirūz compo-
nendo cibando

Accipe de Linnatura argenti separi
lbz. 5. et de ar. vi. separato semel
et rectificato cum calce vna. lbz. 7.
et cruba ipm cum predicta linnatura
in mortario lapideo: et contrete
in simul fortiter: donec ar. vi. co-
bibat linnaturā. et fac quasi bu-
trū. Ita q; nō inuenias de linnatura
tū. et abluē fortiter cu aceto et
sale nō separato: donec acetū purū
et clarum inde exeat. Tunc abluē
inde salern. cum aqua dulci clara
et pmitte siccari. Et cu siccatus
fuerit: adde ei ar. cini et sulfū
sublimati et calcinati albi. añ.
3. 3. et contrete quasi vñū corp.
Tunc in cera ipm cum 3. 6. sat.
ar. sublimati solui et rectificati.
et mitte in aludel alembico sup
positū. cum suo recipiente lutans
cu luto sapientie. et pone super
tenor. et fac ignem leuem sub eo
donec tota humiditas desiccretur.
tunc vigora ignem sub eo: do-
ner sublimet. et dimitte mfrigi-
dazi. tūc extrahe: et id quod
super eleuatur fuerit: reduc
sup feres suas. terendo: et reddedo
ei aquam suam. cum contritione
et imbitione: tūc remitte malu-
dello predicto mō ad sublimandū
et ita fac donec nichil inde subli-
met. semper reducendo aquam
suam super eo donec nichil inde
distillet. postea mitte in vñā
sint dictū est. tūc 5. pite de eo
3. i. sup. 34. eris separati. et fiet
luna bona. Et si aptam fuerit.

post syononem: et solutu in aqua
puram: et coagulatu et coctum
ultima coctione sicut predictu est
multiplicabit in proiectione.

Opus ad album

Acape. ϕ . sublimati .7. v. ben
blanch: e enbeulo ab aygua
de. ϕ . o de. ϕ . o de. ϕ . dissolt
ala quantitat del tot. cab vna
deles dures aygues sia lodit
 ϕ per .7. v. tota via enbeuet
e desitane. et quant may ho
assaras may valra entrosus
que correque sobre laminas
1.3. de aquest spirit qual que
sia tny .xx. de. ϕ . en. ϕ . le
quey dissolues tota via *
Aquesta es dita venera
bilis e ab ella obra hom mara
uellosos obres. diat auctor
q veru est p deu viuu

De elixir perfecto.

Elixir per fer e per nos prouat
Lo qua fizas in aquesta manera
Rx. miga. lb. de. ϕ . la qual sia
molt sotlment limada. o
fullada. e feula dissoluer en
aquesta aygua ques segueix
Rx. 1. lb. de. ϕ . et vna lb. de
 ϕ . e .x.3. de vermelle. ques
a dir emabre del qual tehe
fet mensio al laltre capitol
dauant: e piccalo tot molt
fort: e rebalo. e puy tu ho
posa dms vn vrial ab ale
mbich dessus. e posa ho distillar.
la primera aygua tu zeuilla
a vna part. e guarda la.

E quant veuras lo cap del
alembich mudar e tornar
vermell. e tu met lampolla
e recull aquella aygua:
que vendra: car es bona
e fort: en la qual tu pausa
la. ϕ . limada. o supalmet
fullada. e dissoluer sa. **E**mpo
posa lampulla aquella on
es laygua ab la. ϕ . sobre
cendra calent. puy tu
pren. ϕ . blanch ben sepat
et parat assi com saps. e
to dit dessus. lo qual ab a
questa preparatio pto
temar. e o ϕ sublimat
4. vegades almenys de
casu de aquest .33. puy
tu pren de ϕ sublimat
7. vegades. 1. lb. tot
aquest res spiritus sien cal
mato: et preparats lux
sublimatio en aquesta ma
nera.

Rx. de ϕ . 8. parts. de o ϕ
et de sal. e de alum lamem
e * de totes aquestes sals
separades e preparades de
casu. e tu pren vna part:
puy tu fa ab clares dous
am caus maior mesclades.
aygua per alembich: en
la qual tu fazar dissoluer
aquestes sals sobre dites.
e laygua sia dos tants que
les altres roses sobre dites
en la qual aygua tu la fa
reposar. per vn dia ebna
nt. puy tu la posa dms
vn vrial et fa distillar
la humiditat p alembich

e quant tota la humiditat
sera de fora: et tu hauras
plata de .8. calda: e posa
deler sals: les quals son
dms lornal sus la plata.
e Veyes si volran fondre.
axi com a cera. E si no: fes
ho altra vegada: e tu les
dissol com te dit dessus. e
ago fes tantes vegades:
entro que venga axi com
yo te dit.

Adonchs tu pren de aquells
sals pparades e dissoltes una
part de ϕ sublimat: e alt
de arremch .7.3. e encorpoza
ho be sobre una pedra de mar-
bre: et sopniment: e posa ho
dms un vrnal e alembich de
sus. puy tu ho posa a distillar.
E puy tu hoc picha que
sera remas dms lvrinal
ab laygua que sera distillada.
de aquells. E altra vegada
tu ho posa a distillar. E ara
sia fet: entro sia be calinat.

Adonchs tu ho pren ab aygua
dolça clara: e tu ho lava en
tal manera: que tota la sabor
dela sal sia parnda dell. e ell
romanga tot calinat.
Et despuys tu pots tota les
spirits ras calinats: e quant
seran calinats: mescla los
ensempe: e picals fortment e
sopn. sobre una pedra de mar-
bre. e encorpoza los ab niga
lbr de aygua de \ast pparat
e fix axi com yo te mostrat
dessus. E posa ho dms un vri-
nal. o vna ampolla ab lonch

coll. E puy tu ho posa dms
vna fossa. la qual haur una
cana de pregon: e sia plena
de fems de cauall fresca. e de
voloms. E sia la bocha dela am-
polla ben tanchada. E casun
dia sien aquelles fems rozzes
ab aygua calda. en manera
que laygua no tochi lampolla.
E los fems sien refrestats
de .7. en .7. dies. E dissoluer sa
dms .lx. dies. o en .xxx.
puy tu ho posa quant sera
ben dissolt dms un vrnal. e
lo alembich dessus. axi com
saps. e posa ho al fornell dms
un capell de terra plen de
cendra: e donali lent foc.
tro tota la humiditat sia
de fora: la qual tu recull
en vna ampollera de vidre.
E quant sera distillat: e tu
fornifica lo foc. poch a poch.
per .2. dies et .2. nrs. puy
to lexa refredar. E quant
sia fet. e tu trobaras vna
part de aquella materia
la qual posast dms lvrinal.
E sis tendra al lat del vrnal
e laltre part que sera fix al
fons del vrnal. pren ho tot
e picha ho en senyes sobre
vna part de marbre: e enbeuho
ab aygua que era distillada
de aquesta matryxa materia.
E posa ho a distillar. axi com
facest de primer. tota hora
ab foc lent: tro tota la humi-
ditar sia fora. E adonchs tu
li fornifica lo foc. may. E mpo
recordati de recbre laygua:

la qual distillara. E aço sia fet
tantes vegades. go es a saber
pirant sobre lo marbre: e puy
enbeuent. puy distillant per
alembich: entro la materia
la qual es dms l'vzinal no
pustha pus montar. Adonchs
tu ho pren: e pichha ho fort
sobre la pedra de marbre molt
sopulment. e quant seraben
pichhar. e tu gerta vn pes
sobre. d. de. O. separat. e
for ho dms vn cresol sobre
el for fort. e tornara en
vera. O. e fina sostenent
tota proua. de que nous tal
duprar. Lausa deus sobira:

400. Venus

Luna

Ad faciendum Lunam perfectam

Si vols fer obra blancha a l'ua
vnl e profrisa. la qual no por
esser pus bella ni pus fina. car
deus saber. que vn pes de aqsta
go es posar sobre. 400. de ger
niz. cen. dms vn cresol gron
sapias quel convertiras en
vera luna bona e fina. la qual
tu pots posar a tot ludia.

verder
aromero
rolo

Adonchs pren de X^o . e de X^o
de castan de aquest vnaltr.
e de X^o . bo e vert miga ltr.
e mabre. go eide aut vermello
4. onzes. vtes aquestes coses
e tu pichha fortment. e subtil
castina per si a sa part. e
ceibales. E puy quant tu
les hauras pichades e ri
bellades molt be: e tu les en
corpora molt fort. vtes en

semps. / puy tu ho posa fort
dms vn vrmal. ab alembich
desus. lo qual hi sia molt
ben lutat. / puy tu pausa
aquest vrmal ab son alembich
dms vn capell de rendre.
be recnuda. Lo qual capell
tu posa sobre lo fornell.
e donali lent. forch: e recull
la primera aygua: entro que
tu veges lo cap del alembich
mudar en color de forch. / E
quant tu ventas aquest
seryal sus al cap del alembich:
e tu acosta lampolleta en la
qual tu reculleras laygua
primera: posahi altra am
polleta: en que reculliras laygua
segona. car aquesta es bona
e fort. / En la qual tu posa
miga ltr. de. O. molt subtil
ment fullada ho limada. / E
tant tost tu clou fort la bocha
dellampolla. e la O. dissol
uerfa tantost. e laygua
aquella tornara tota vert
Donchs tu pausa lampolla
sobre semis talent: en la
qual sia entro que laygua
sia quaix consumada.

Luna

Luna

sal

la sal

Luna

guarda que sia
tu hauras delay
en la qual tu
sobredeus. O. e
vegades: r
sal sen sia
e tu la pren
sol. e quant
e tu la fa al
in aygua for
axi vny fess
E altra vega
dissoluer en
la qual sia
O fullmar
vnes. e et
e blanch fi
dissoluer aq
cada vn pe
fort. axi m
en ampolleta
sercan dissol
aygues. en
la. O. dissol
sobredeus d
ampolla de
ben bullir
dms vn ca
dra. empe
ampolla si
forch. axi d
dies nanz
obre per r
aygua que
ampolleta
sobre el forch.
tu tota lay
tot al ter
asta del forch
la qual sta d
tu en tray. E

guarda que sia ben fredda. puy
tu haies delaygua clara e dolça
En la qual tu l'aua f'ocment la
sobredita. O. e axi sia fer f'at
vegades. tzo tota la sabor d'a
sal sen sia parida. Adonchs
e tu la pren: e fa la f'ecar al
sol. E quant sia ben f'ecada:
e tu la fa altra vegada dissoluer
en aygua fort. puy la l'aua.
axi com f'ist desy e f'ecala.
E altra vegada tu la faras
dissoluer en aygua fort: en
la qual sia. Puy tu pren
Φ sublimat bell e blanch. X
vnses. e o to sublimat bell
e blanch fix. q. onces f'es
dissoluer aquestes. z. sp'rits.
cada vn per si en aygua
fort. axi com f'ist la. O.
en ampolletes. e quant
f'ecan dissolt: tu auis f'at
aygues. en vn. co es sobre
la. O. dissolta. els sp'rits
sobredits dissolts en vna
ampolla de couze e f'ri ho
ben bullir ab foch lent.
dms vn capell plen de cen
dra. empero la botija d'a
ampolla sia cosa. Al qual
foch. axi cosa sia p. xij.
dies naturals: puy tu la
obre per tal que aquella
aygua que es de dms aqlla
ampolleta puscha euapozar
sobrel foch. el qual sia tant
tzo tota la ygua aquella
torn al terc. Adonch tu la
asta del foch. E la materia
la qual sta dms l'ampolla
tu en tray. E axi com yo te

comandi delaubi la. O. tu
laua aquesta materia. puy
fes la f'ecar al sol. puy la
embuy ab aquesta aygua
que axi fa.
Be. blanch dous: e dela cals
maior. tu les emcorpora.
e posa ho dms vn v'inal
de vidre. el qual l'ambich desus
e traue la ygua: la qual
tu posa a part. E puy tu
haies vna l'ir de X. la q'l
tu en corpora ab vna l'ir. de
altra de cals maior. molt
fort. E mpo guarda ti si pots
dela pudor. del aquell: e ab
aygua calent e tu ho dissol. cc.
puy tu ho distilla tot p' m'cha
puy tu ho fes congelar que
sia aquest X. axi fala tu
la posa a dissolre en loch hu
mit. E dissolt que sia ven
ras si nas vna. l'ir de aqlla
aygua. ab altra l'ir dela ay
gua del vayo rectificada ab
cals maior. axi com te dit
desus. en la mescla: e fes la
distillar per f'eltre o per
m'cha. e distillada que sia
poch a poch tu n'beu la me
diana sobredita sobre vna
pedra de marbre. Puy
posa la sit vls en vna am
polleta ab pl radon. e ab l'ond
oll. la qual f'ro star en f'ort
calent p. 14. o 20. dies. car
mellor e puy entrant ne fa.
Si no la materia embeguda
que sia: axi com tay dit desy
posa la dms vn v'inal e
lo alembrich desus. axi com

luna

mercurij
4. 2.
arcturij

luna

luna

luna

Arcturij

no

Arcturij

saps. e posa ho a distillar. e
laygua que sta distillara e
tu la posa a part e guarda
la. **E** quant se cessara a di
stillar. e tu sforca lo foch p
sa. puy tu ho lexa refredar.
E treahen la materia: piccala
molt sopnilment. **P**uy la
emben ab laygua que fo
distillada sua. e com sera
ben embegada: e tu la posa
dms vn vrial: e tu la fes
distillar axi com fest de pmer
recullir laygua: e distillara
dms vna ampolla. **E** axi
sta fet tantes vegades distillar
e embuent e congelant. tre
tota ta matzia remanga al
fons del vrial fixa en ma
nera que no puscha montar.
E si tant sera que montas e
laygua del **X** ab aquella dels
blanchs dels ous que de fallis
torren fer daltra axi com
fest la primera materia.
a picar e senbeura. e a distillar
axi com fest de primer. e
sa congelar. e axi tantes veg
des tre tota ta materia re
manga fixa e ferma dms lo
vrial. **A**donchs tu lentay
e molt sopnilment tu la picla
sobre vna pedra de marbre
e posa la dms vn cop de vidre
o en vna ampolleta. la q
4. Vegades o moltes sta be
lutat ab tres lurs fets de
brach de saulesa. la vna
sobre laltre. puy lo posa a
seccar. e quant sera ben seccat.
e tu lo posa en forn de reuer.

beradons: en lo qual sta perz.
lorno. natural. puy tu lon
tray. e romp la: e trehamos
dms ta medicina. la qual
es molt ben purgada de tota
lagesa. **A**donchs la pren:
e picla la molt sopnilment
sobre vna pedra de marbre.
e quant sera ben trita: e tu
lomben ab aygua **X** fix e
fondent. la qual aygua faras
en aquesta manera.

Re. **X** e picla be: puy fa lo dis
soluer en aygua calent e clara
e dolça: e quant sera be dissolt
e tu lo lassa reposar dms aqsta
aygua per tot vn dia natural.
puy tu lo fay congelar dms
vna gran fridella de. **S**. sobre
cebra calent. o dms vna cassà
de. **S**. car olla de terra no la
poria sustenir: e quant sera
congelada. tu lentay. e fay la
ben seccar al sol. o al foch. calat.
e quant sera ben secca. e tu la
picla sopnilment. puy la posa
dms vna olla de terra. la qual
olla sta be vidriada. e clausa la
bocha della. ab brach de saulesa.
e puy fa seccar aquell brach e
posa la olla dms lo forn del pa
quant lo pa sera de fora. e sta
dms lo forn per vna nit. Len
dema tu lentay. e picla la
molt sopnilment: et fay la dis
soluer en aygua calent dolça
e clara. puy lassa reposar.
axi com facist de primer. puy
distilla la per filtre. o p mecha
puy falla congelar axi com
fest de primer. puy tray

la ben e picla
axi que picla
dissoluer e dis
tant sia per
lo picla molt
rapitell lo qua
e cendra per
forma de her
dissolue e re
puy lo fes di
e seccar al fir
de primer. puy
la fay dissolue
distillar. e con
axi sia foch
gades. puy
quant de
masses be
payada. e f
fich. entre sia
ala terra par
la fay distillar
alombich. Equ
e tu fa en aq
la sal sobre di
que aqua sta
per tal vna
gelant. 7. veg
fin e tula me
ab tal vna
ben picat so
bragze. puy
fay dissolue
e congela lo a
lo ben seccar. a
ment e sopnil.
de marbre e p
mit. en lo qual
aquella sal sob
solue sui en la
si dissolue. e p

la ben e puchala e seca la
axi que puchant e secant e
dissoluent e distillant e conge-
lant sia fet .7. q. Adonchs
lo pucha molt sopnilment e en
capitell lo qual sia fet de rals
e cendra per eguals parts en
forma de heru etu ho fes
dissoluer e reposar per vñ dia
puy lo fes distillar e congelar
e secar al forn axius com fet
de primer puy altra vegada
la fay dissoluer en capitell de
distillar e congelar e secar e
ago sia fach per capitell tres ve-
gades puy tu haies gran
quantia de vrina densans
mas des verges la qual sia ben
payuda e fay la coure sobrel
foc entro sia consumada tco
ala treta part. Adonchs tu
la fay distillar per feltre o per
alembich Equant ago sera fait
e tu fa en aquesta vrina dissoluer
la sal sobre dita e congelar axi
que aquesta sal sobre dita passe
per tal vrina dissoluent e con-
gelant .7. vegades puy en la
fin e tula mescla per equal pt
ab rals vina empero la sal sia
ben piccat sopnilment e ab fort
bimage pausant desus etu ho
fay dissoluer puy tu ho distilla
e congela lo axi com saps e fay
lo ben secar al sol e piccat fort-
ment e sopnil sobre vna pedra
de marbre e posala en vn loch hu-
mit en lo qual tu laysa star tat
aquesta sal sobre dita tco si dis-
solue sus en la pedra E axi com
si dissoltra e tu recull la ygua

30
E quant tot s'adissolt etu fay
passar aquesta aygua p' alembich
E co que en poras haure posà a
part e les fetes tu pucha sobrel
marbre et laissa ho dissoluer axi
com fect de primer Equant sa
dissolat e tu ho fay distillar per
alembich axius com desus es dit
e ago sia fait tant tco que tota
aquesta sal s'adissolt sia passat p' alembich
E quant tot ago sia fait tu auista
tota ta aygua e pausata dms vn
vrinal e fes la tota passar per
alembich E ab aquesta aygua tu
enbeu la medicina sobre dita E
ago sia fait tantes vegades en-
beuent e fixant e incorporant
e distillant tco tota ta medicina
fonduda remangan al fons del
vrinal axi com a seta la qual
laysa star fonduda sobrel foc
per tñch dies naturals adonchs
tu la preni quant sera ben feda
e puchala molt fort sobre vna pedra
de marbre en la qual sia tco sia
en aygua dissolta puy tu la fay
aquesta aygua distillar p' feltre
axi com saps E quant sa distillada
e tu la posas dms vn vrinal de
vidre lo qual no haia maye de
vn palm dalt e sia fait en la
manera que yo ti mostray desora
co es saber en la fi de aquest
alixre e posà lo vrinal dms vn
capell plen de semsa rezunda molt
sopnilment lo qual capell tu posà
sobrel fornell e dalt lent foc
entro que aquella aygua que es
dms lo vrinal sia congelada e quan-
ta ben congelada e m lo mol sobre
vna pedra de marbre la qual

pedra posā en loch humit abla me-
dicina desus ben puchada. E guarda
ti que la hon posaras la medicina
pedra no toch vent ne pluja e
dissoluer sa. e quant sera dissolta
tu la distilla omi faist de primer.
puys la congela. e aco fay tres ve-
gades. putant e dissoluent. puys
distillant per filtre e congelant.
E quant apo sera ben fet. e tu
pren ta medicina. e puchala. puys
haves vn cresol. en lo qual tu posa
la. vna part. e hmadura de
d. ab vna part de ofo ben puchada
e puys desus de ay. 1000. vnt. o tar
quant volras. e gitta vn pes sobre
lo m. e adonchs tu claus lo cresol.
estaus sobre carbons. e tornas la en
argent e fin.

De nobis et caracteribus metalloz

Argentinum . operariis. zahibach.
azoth. laro. ferrus fugitivus. aqua
vire. lac virginis. vna. mudi
rodigulum. aceti phoz. paror
mineraze.

Sulfur. Insidiator. perungit. cabuch.
corpus comburens. terra arima.
feram. terra ferida. sulfur pal.
lidum.

Auripigmentum. argemini. zarnoch.

Luna

Seruenus.

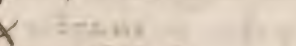
Auripigmentum

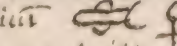
Jupiter

Acerum

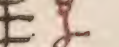
Metallum

Ignis

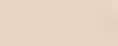
Sol

Ferrum

Sal coe

Sulfur viuu

Sal armoniac alimissadiv

Azerariis

Sal petre

Agi comenga la obra dela Albi-
mia de hermes. e parla pri-
merament dela pedra que
ell apella adebesi. e comenga
en aquesta manera.

Ad Ruben elixir faciendū

Primierament. Be. dela pedra
que es apellada Adebesi. e sia
puchada forment. e en apres
sia forment presa. 3. parts. e de
 vna part. e sia la mes-
clada ab. 2. parts d'aygua dous
e sia ben dissolta la ab lay-
gua. apres sia presa vna
dome de 20. o 24. Anys fins
a. 14. Anys. e de aquesta vna
sia presa quarta part. E tot ago
mes a dire la pedra adebesi et
 ab aygua dissolta e la vinya
sia tot mesclat ensens en vna
sudella enuezmada. e sia ben
tubert. que no puscha res ve-
spirar. e axi sia per vn dia.
e p vna mt. o p 2. e axi lexaho
fermentar. depuys siaolat
p vn drap diligentment. e les
fetes sien gittades que no valé
e la coladura sia mesa en vna
sudella de terra enuermada
o en vaxell de vidre. E apres
mesclay vna. 3. de alum de
pedra. e. 2. tant de l'elixir que
fa lo sabo. E tot ago sia ben
mesclat. car tot ago marauo-
llosament se pendra e axi en
vn vaxell envernicat sia tot
mes. Lo qual vaxell haia vn
cobertor en que haia vn forat
petit en manera de vn urzo.
per lo qual pusche fer.
ab vna serra de fust de auella

E aqull forat
que nill fin
que nill fin
E axi posat al
aptes sia p
en vn forat
lent roch de
tar. e ago por
vegat per lo
e vn serra ay
per vna mt.
ment sia v
nars per la
e la gress
ayll la m
la qual ha
la qual ha
qual ay
e calent e
xell e cong
rossa. puys
sal sobre fo
bert e sigella
fich per vn
falo. e qn
mut. e axi
gades no q
gelat. puys
posaras vn
pes de e

Elixir ad all
Sien presa
e vna pr de
des en aquesta
des. puchaler
caluna per si.
solat en aygua
ben dissolt en
part. e ta les for
puys congelat

E aquell forat fort segellar ten-
queras ab vn pent de cendra
que nul fum ne puschue exir.
E axi posal al sol a setar. e
aptes sia posat sobrel foch:
en vn fornell. e couho ab
lent foch destu torn alamey-
tat. e axi poras trobar ab la
verga: per lo pertus dell vaxell
e vn sera nyt. le xal xefredar
per vna mt. e puyt diligent-
ment sia vbert e tancats los
nars per la fetor dela pedra.
E lo grex: que sia desus: re-
nyll la en vn vaxell de vidre
la qual haia **vermell**
la qual haia vermell. dela
qual aygua posaras sobrel
f. talent en vna losa. o va-
xell e congelar sa en color
rossa. puyt pren lo f. e po-
sal sobrel foch: e sia ben ni-
bit e segellar e cogua ab let
foch per vna mt. apres tal
falo: et gutali delaigua da-
mut. e axi faras tantos ve-
gades rzo que sia ben con-
gelat. puyt si de aquell ay.
posaras vn pes sobre. e
pes de θ fera ϕ pur.

Elixir ad album. :-

Sien presen. 2. parts de ofo.
e vna pt de θ . e sien sepa-
des en aquesta manera: e ppa-
des. pichales molt subtilmet
cassina per si. puyt fay les dis-
soluer en aygua: e quant setan
ben dissoltes: cassina per si a sa
part. e tu les fay distillar p filae
puyt congelades. E quant fan

congelades: e tu les fay ben setar.
puyt tu les pausa cassina p si:
dms vna olla viderada. la qual
sia ben segellada ab fort lut. puyt
tu les pausa dms lo forn del pa.
quant lo pa ne sia exit. en lo ql
sia vna mt. puyt tu les en-
tray. e picha molt sopnilment
les sals cassina per si. a sa part.
e fay les dissoluer axi com fassit
de primer. et distillar e congelar
puyt setar. E axi tu ho fay. 7.
vegades. o tantes vegades rzo
tota la ofo haia perduda la stri-
dor. **E** adonchs tu pren aquest
sals: cadauna per si a sa part: e
pichales molt sopnilment. e
fay les dissoluer en vrina de in-
fants vergens. La qual vrina
vne que sia cuyra e consumada
rio ala. 3.^a part: e be sumada:
e distillada per filtre: E quant
la sal sia ben dissolta en la dita
vrina: e tu la fay distillar per
filtre: puyt tu la congela e
setcha: e quant sia setch: e tu la
picha molt sopnilment: e fay
la dissoluer en vrina: axi us
com fassit la primera desus
e distillar e congelar. e axi
sia fet. 7. vegades. **E**mpero
recordati que quant Lauras
congelat en vna olla viderada
la qual sia ben tanchada ab brach
de samiesa. puyt que la pauses
dms lo forn de pa. quant lo pa
ne sia de fora: e fay lon staz p
vna mt. **E** quant axi sia tot
fet: e tu lo picha molt sopnilmet
e fay lo dissoluer en vmagre
molt fort. cassin tota hoza

a sa part. e puyx foy lo distillar
e congelar dms vna olla de
o. o de o. puyx tules picha.
e crebella molt sopalment: e
fayles dissoluer axi com facist.
desus en fort vmagre. E axi
sia foyt dissoluent m fort vm-
agre e congelant e desiccant.
dms en lo forn del pa. quant lo
pa ne fa de fora per .7. vegades.
E adonchs tu picha molt sop-
alment: e crebella lo. puyx pausa-
lo dms vn alludell: lo qual sia
molt ben segellar: e pausar sobre
fornell. axi com saps. per vn
dia e vna nit. e sapies que sub-
limar sa a forma de. La qual
haura ab si gran forza molt fort
desaladura. E daxius pots
sublimar castina sal. Adonchs
tu pren ofo aquest. vna part
e del A. axi adobada vn altra
part. e pichales molt fort: e
puyx crebella les e enorporeales.
ab aquesta aygua dolça: la q'l
fazas en aquesta manera.
R^x serigot de cabres: lo qual
sia enagrit. mija lbz dch omu.
lo qual sia distillar p allembrich
.7. vegades. vna lbz de mel
blancha. vna lbz e ab cor ay
tu enorpore les sals sobre dres.
e puyx tu ho pausa dms vna olla
vidriada: la qual sia ben segellada
ab brach de saniesca. dms lo forn
del pan: quant lo pan ne sera
de fora en lo qual sia per vna
nit. Adonchs tu len tray e picha
la sobre vn a pedra de mazbre.
o sobre vn tallador de vidre:
tu ho pausa en loch humit: e

dissoluer sa en aygua: E quant
sa dissolt. e tu ho fay distillar
per vna mecha. o p allembrich
e quant sa distillar. e tu la pausa
e auista ab ell son pes daygua.
de blanco dous: la qual sia distilla-
da ab la rals deles forzes delo-
ous. E quant fin aquestes
dues aygues mestrades en semo:
e tu les fay congelar. dms vn
vinal ab son allembrich verber
langua: la qual distellara en vna
ampolleta. E congela que sia la
matéria dms vinal e en la
picha: e fay la dissoluer axi com
facist de sus. puyx tala distilla
per mecha: e fala congelar ab
fort sol. e congelada. que sia:
hues vna plata de. o. ben ca-
lent: e pausa dessus vn pauch
de aquesta sal axi prepatat
e veras si voltra fondre axi
com a. o. E si vol fondre
axi sapies que bona es. Si no
torna lo pichar: e pausa lo alt
vegada a dissoluer e congelar
axi com tay dit de sus. e acota-
res vegades tro que fonda.
Adonchs tu pren aquesta ma-
teria axi adobada. e pichala
molt fort. puyx crebellala. e
guta ne vna dragma sobre vna
lbz de. ay. en aquesta manera.
Pren vna lbz de. ay. e pausa la
dms vn respl sbrells razbons
vius: e quant venras lo. ay. fi-
mar. e tu guta a quella dragma
sobre dita de aquest alixer de
aquestes sals sbrell ben menat.
ab vn bastonet. puyx tu cobre
aquest respl ab qualque coberta

e lexell far libe
per vna hora
tray. e lexell
trebaras aquell
en bona. o
nes moltet v
granas

Ad Rucum d
fuerat pa pos

Pren ofo e sia
crebellar. al q
alreerant de h
e alreerant de
da e ben creb
sia be enor po
vmagre ruy
ferrat. E qua
e tu ho picha
sa ho a sublima
puyx tu haier.
de. oo. lo qual
E quant sera be
aquell. o. dms
puyx tu pren a
lo dire tu g
dms aquell. o
nant fort m
sia ben enor po
ab aquell. oo
ho pausa a rep
saben fort. e t
forment sbre
bre. e pausa h
polla o vn all
a sublimar. axi
lmar sa en riler
Adonchs tu pren
oto sublimar. q
com tay dit de
fixat ab aygua

e lexell star sobre los carbons.
per vna hora adonch tu len
tray. e lexall refredar. e a
trobaras aquell. axi conuertit
en bona. O. E ago hauem
nos moltes vns fets. Deo
gracias.

*Ad Rubellum elixir. una pars
rouerit. qoo. ptes. axi. enu. m. aux. v. e.*

Pren ofo e sia ben picthar e
cribellat. al qual tu anista
alretant de hmadura de O
e alretant de ofo ben pictha
da e ben cribellada: e tor ago
sia be enuorporat. e ab fort
vinagre rupat. puys ben
sectat. E quant sera ben seth
e tu ho pictha e cribella e pau
sa ho a sublimar axi com saps.
Puys tu haies. ϕ . 3. ptes. e vna
de. oo. lo qual faras fondre.
E quant sera ben fis: e tu pausa
aquell. ϕ . dms. vn drap de li.
puys tu pren aquell drap ab
los dits tu gitta aquell. ϕ .
dms. aquell. oo. fondur. me
nant fort tota hora tro lo ϕ .
sia ben enuorporat. e mozn fiat
ab aquell. oo. Adonchs tu
ho pausa a refredar. e quant
saben fet. e tu ho pictha molt
forment sobre vna pedra mar
bre. e pausa ho dms vna am
polla o vn alludell e pausa ho
a sublimar. axi com saps. et sub
lmar sa en color sanguineo.
Adonchs tu pren vna lbz de
oto sublimat. 4. vegades. axi
com tay dit desus. lo qual sia
fixat ab aygua ^{de plom} dog. la qual

aygua sia passada ab cals maior
e distillada per alembich. puys
tu pren. 2. lbz de aquest ϕ . axi
sublimat com yo tay dit. e. 2. 3.
de. O. calomada. ho. 2. alimens
e casma de aquestes causes tu
enben molt fort p si sobre vna
taula de vidre ab aygua de
* fixa fondent. e pausa ho
puys a dissoluer en loch humit
en lo qual no fra vent: ne pels
e dissoluer sa en aygua e vr
naz dms. 60. d. ho pauch plg
E quant sa tot dissolt. goes a
saber. lo ofo axi sublimar e
fixe. com hi yo tay dit el. ϕ . e
la. O. e tu mescla totes. 3. aqstres
aygues: e pausa les dms vna
carabaga de vidre orba e lam
bich dessus. la qual carabaga
sia pausada alent forch. e si causa
es que vulla distillar alomna
aygua: reculla en vna am
pollera al qual forch sia la
carabaga sobredita. tro aquesta
medicina sia dms la carabaga
seta. Adonch tu la lexa re
freadar. e tray ne la medicina
e pictha la molt forment.
E sia causa es que aygua ne
sia distillada: embenlen: e
pausa la altra vegada dms vna
carabaga de vidre. axi com
ferist desus sobre forch lent
E ago sia fcyt tanres vegades
tro que res no distilla dela
medicina sobredita: mas que
re manga fusa dms aquesta
carabaga. E si donchs tu
laues. 3. 3. de. ϕ . be calomada
dela qual calomadura yo tay

fayr capitell desus. en la pparato
dela q. e. e fay la dissoluer en
aygua vermella. la qual se fa sanch.
(de vitells dous e non aires de
alia) et de .oo. e de cabells. segons
que y te dire prop de aquest ca-
pitell. e ab aquesta aygua tu enbeu
la medicina sobre dita: e pausa la
a dissoluer en loch humit. e dissoluet
sa en .9. dies. o pauch plus. Adonchs
tu la pausa a congelar. dms vna
carabaga de vidre. sobre foch lent
axi com tay dir dessus: e quant
sera ben congelada: e tu la piccha
molt fort: e enbeula ab aygua de
sanch sobre dita: e fayla congelar.
Empero fay la en manera que
aquesta medicina sobre dita enbe-
uent e congelant venga vna lla-
de aquesta aygua sobre dita: puy
tu la tray de aquella carabaga
e picchala molt forment. e en-
beula ab aygua de *q. e.* la qual
aygua faras en aquesta manera
Re. q. e. e preparalo axi com tay
dir e mostrat de preparar lo o fo
puy tu lo fay fondent. Adonchs
tu la piccha sobre vna pecca de
marbre. e tu la pausa. en la qual
sia tant tro en aygua sia roznar.
la qual aygua tu pausa a distillar
p allembrich. e aco queri poras
hauer. e tu pausa a part: e co
que romandra congelat al
fons del original vrial. tu
piccha e pausa ho a dissoluer en
pedra de marbre. axi com facist
desus. e quant sera dissolt: e tu
pausa aquesta aygua dms lo
alembrich. e fay ho distillar axi
com facist de primer. e aco fay

tanres bogades tro tot aquest
sia tot passat per alembrich.

Adonchs tu ainsta tota aquesta
aygua la qual as aguda de aqst
q. e. e fay la tota distillar p alem-
brich. car tota ha mester. que
pas per alembrich: e mellor e
pus fort ne sera. E ab aqsta
aygua tu enbeu la medicina
sobre dita tanres bogades en-
beuent e picchant e en corpo-
rant e dissoluent tro tota aqsta
medicina al fons del vrial
sua romanga axi com a sera
la qual fonduda fay star per
.4. dies fusa dms l'vrial sech.

Adonchs tu lo fay refredar e
congelar sa: e quant sa bon feda
e tu la piccha molt fort sobre la
pedra de marbre. en lo qual sia
tro tota sia dissolta en aygua.
fay distillar per lenguas: e distillada
que sia: tu la pausa dms la cara-
baga del vidre. secha. e fala con-
gelar. e congelada que sia e re-
fudada: tu la piccha com tay
dir dessus. e fay la dissoluer axi
com dessus e puy congelar.

Adonchs tu la piccha fort met
e guta ne vn pes sobre. cccc.
de q. ayur dms vn crestel. e
romueza la en ver. Lo
qual no pot ess millor.

*De compositione aque vite seu
olei phox. perfecti ad ruben*

Aqua que hic pnoiat est ista
Re de aqua * dissoluta et disti-
llati .3. ad ming .3.6. et de oleo
rectificato .3.6. et misce misce
et mibe .3.6. de lamina sup-
dicta sup posita paulatim.

vel per tabulam
rota colat: et
omne forme
tro. 3. dms
cure her m
vire am dms
et sigilla de
et mitte in ve
mandi per q
inmanal lam
aquam albam
tu fimo de q
est aqua vite
est in oleo
nureans et p
attendens: a
et super qua
rati fur: et cu
ome volante
sulfur et ac rem
accreto et sulf
limes et calim
dicta sunt in li
De compositione
Ampy sal * lib
et distillatuz et
resoluit et disti
si soluit fuit au
distilla et conge
soluit ora comp
et combusta. e
et calinatio. p
accubulo super
am auxilio de

vel sup̄ tabulam vitreā. donec
totū ebibat: et cū totū absorbuir̄
dimitte fermentari in vase vi-
treo. 3. diebus: quarta aut̄ die p̄-
tute hoc m̄m. 2° libris aque
vite iam dūte et mitte mdausa
et sigilla os eig. et nō respiret.
et mitte in ventre equi. ad mhu-
mandū per. 4. dies. Et. 6. die
Inuenies laminam solutam in
aquam albam vrlac. murato
tū fimo. de. 4. m. 6. dies. her
est aqua vite completa: et hoc
est eig oleū phiaū: et aqua pe-
necans et serenans: et candas
attendens: et domos illuminas
et super quam omēs p̄hi susten-
tati sūt: et cū hac aqua remer̄
omē volante et fuga. p. 4. et
sulfur et az remin. et epam aquila
arremin. et sulfuris. 4. dies sub-
limata et calimata que oīa supra-
dicta sunt in libro Veteri et

De compositione aque resoluentis q̄s spūs

Amp̄e sal * sublimam et solutū
et distillatū et congelatū et itoz
resolutū et distillatū et ita ter. et
si solutū fuit cum aqua vite. 7. et
distilla et congela et in fine resolutū
soluit oīa corpora calinata. limata
et combusta. et omēs spūs sublimat
et calinatos. solutione mirabili in
occululo super ignem. in hora vna
cum auxilio dei. et eig virtute.

De elixire componendo ad. 7.

Componamus elixir nrm bene
dictum cum dei adiutorio. et eius
virtute Accipe de. p. calimato. 1. lb. 2.
et de cfo. et. 00. calimato. 4. lb. 2.
et de aqua alumina composita et
rectificata iam dfa vnaas. 13. et da
ei ad bibendū paulatim sup̄ porfirū.
opime ablutū: vel in parapside vi-
treata. quod melis est: et cū pistillo
vitreo. ita vt totam ebibat. et
tam ita factū fuit: mitte malud
ad sublimandū in alembico desuper.
cum suo zeroprando duo bene sigilla
cū luto magisterij: ita vt nullo mō
respiceret. ut loct̄ super atenoz
et accende ignem leuem sub eo de
radibus. vsq̄ dū tota humiditas
desicet. postea vigora igne me-
diocrem per. 6. horas. et fortim
p alias. 6. horas. nūc dimitte m̄fri-
gidari. Et cū m̄frigidatū fuit extrahē.
et remitte in parapsidem vitreata
Et si super eleuata fuit de eo aliqua
paznola: redue sup̄ feros suas re-
tendo cum pistillo vitreo in sanitatē
reddendo ei aquam suam. que
distillata fuerat ab eo. post da ei
ad potandū alias. 33. de aqua phia.
pzenoiata: et si pigritauerit ad
surgendū. assa ipm in alludell
cum amplo ore super alembico.
superpositū: et concluso. vt respi-
rare non valeat: et hoc fiat cum
leno igne: donec totam ebibat. Et
sicut fensh in pma vice: ita fac in
2° vice. remitte ad sublimandū
et distilla tribus viabz da ei p̄dō
modo alias. 33. de aqua p̄dicta.
cū reddendo ei aquā suam ab eo

caue in ore is
ne deydatur
ante oīa dū
se que dicitur
pidem m̄m be
nedictū deaūm
Re 2° sup̄ p̄z
7. folia

distillatam: et ita fac donec inde
nichil distillet. Et ita factum
fuit: Inuenies in fundo vasis
laminam crystallinam factam
stantem penetrantem: profunda in
gentem permanentem. angps
i. d. se sup eo adiecta fuerit: in
verissimam. Q. transmutabit.
Et hermes dixit in suo sermone:
i. sup. 47. 9. S. Rogo te p fidem
dei. ne tantu sercem alicui ostendas
nisi filio nro: et qui de hoc archano
dignus fuerit: erit in filius: et deus
allemer super te. Vt omni exaltatus
fuis sup oculos huius mundi. i. tua
res: memento visitare pauperes.
et pupillas et viduas et huius filios
in tribulationibus eorum. Vt valeas
in die iudicii audire verbum dei
promissum. Venit benedicti patris
mei possidere regnum dei etc.
Intellige. qd si in principio posueris
terram partem de humore lime
humate et calmate albe: multum
valebit plus: sed rempta in illa
vite quam ego dixi tibi prius.
Sic ergo deus benedictus p multa
secula seculorum amen. Bonu via
tunc habeo factu: no doceas nisi
filio nro. quia magnu secretu est:

De elixirio ad rubrum componendo.
Hic est modus elixiriorum rubri.
et hoc eodem modo fit elixir rubrum
si loco humore lime posueris
humorem solis. et aquam salis
*. si fuerit ante imbibitionem un-
bificata. et in aqua atramentum
solui et distillari et rectificari
an. cum octo annalis summe
rectificato. et predicto modo sub-
limari et iterari. et tantundem
Q. separari conuerteret in solem
bonu quantum. et predicta conuerteret
S. m. Q. cum dei auxilio et eius
virtute. si ea solvere volueris: tunc
multiplicabis bonitas eorum in pro-
tectione. Si vero ante imbibitionem
aque salis *. imbibatur. cum
pondere sui aqua calmata pre-
dicta: deficeret qd et sublimetur
i. calmer. in aludell donec nichil
deco ascendat. post teneat cum
aquam salis *. sicut predictu est. et
compleatur predicto modo erit.
fortiores et meliores. ergo quodcumq;
vis quia ego in silu vlt no possideare
Item. accipe atramentum distillatum
et tere cum eo. oo. et imbebe et
distilla. et reuerte aqua super
illud. sic em facies. q. et exiet
puluis albus et etiam mollior. Si
aut iteraueris operationem
in igne confirmas in quo dixi.
Confite. O. cum tacta pingue-
dine. quantum ipse est: et pone
in vase vitreo: et mitte super
ignem: et quando inceperit
bullire in pinguedine exorta-
bit ab igne et depuratur
et nigredine sua. Et sic 7. re-
ueretur operatio: et fiet albus et
fiet sine ardore.

Comiste. ∞ . cum melle: et fa-
cias bullire cum igne lento. et
quando multiplicabitur imo eius:
extrahat et remoueat ab igne
hoc enim multiplicet fiat: et erit
album. **S**ume oto et tere
cum tanto salis et aque quantum
illud est: et dimitte in sole quatuor
per diem vnu. deinde desicca et
assa in igne. et extrahas. laua
illud: et desicca: et retempera
tionem super illud cum sale: et
erit album ut mix. postea mibe
illud cum oleo distillato. et macta.
et fit massa alba. cum deo que parit
ignem.

Sume oto circini prem vna
et rubei partem dimidiam.
et totum quantum cere albe: et
dissolue in igne lento mittes
super ea an parum de cera: et quando
minuit addat alba. et fiet
massa alba cum deo: et sit super
ignem. et elongate opus. ne
propter festinationem suam de-
perdatur opus.

Incipiamus nunc dicere operatio-
rubedinis cum deo. Sume de
distillata aqua: in qua sunt
dissolutae. 4. partes rubedinis
et 4. rubei pars vna. ∞ . de
albati resurrexi. ps dimidia.
et tere in marmore: et spade
super eas totum aque: quantum sit
omnes species. et tere: et sic
erit post cum fuerit desiccata
tere per horam vnam eas. et
assa in ampulla vitreata p
horam vnam. hoc enim facies
donec congeletur in massa vna

rubea. cuius pars vna cadit
in 100. D. Et si deies hor-
feretis dissoluendo exibat sol
optimus. **A**mpete cinere
senem et. ∞ . album et re-
surrectum: que non sit equalia
sit eis de cinere ps vna. de. ∞ .
nr. 4. ps. et aque rubee sint
partes. 10. mibe et assa fiat
supra diximus: quia fiet aqua
rubea: cuius pars super. 40. d.
tingit ϕ obrison.

Sume de cinere eig partem.
et tere bene. et mibe cum
quatuor tmi aque rubee. 4. vni-
cadit vna super. 300. mibit
corporis volueris in ϕ . Et
si desuper aspergeris. 4. tmi
aque rubee. dissolute in hu-
manueris p. 40. dies. soluitur
totum in aqua. non habente
ferem. Congela ergo eam in
orbo. et tingit vna pars. 10.
cuius nique corporis volueris.

De elixiro ad album.

Modus elixir ad album mirabilis
Ampete oua nigra: et pone ea
in vase vitreato: et roperiat
bene. et spande supra totum deal-
bumine ouorum: quantum coopri-
at ea. et dimitte usque in 4.
dies ut dissoluantur. post di-
stilla ea. in aqua scilicet in alba
et azina. Et quando aqua ru-
bea inteperit distillata. muta
alembicum. quod habeat os lar-
gum. et augmenta ignem
donec distillet quadrante.
et ardor eig et nihil in fere.

remaneat: post accipe corti-
ces: et tere bene: et pone in
ampulla miterata post in pasta
m. 10. pibz sue aque albe.
et pone in fornace figuloru.
et dimitte amburere: et
extrahe inde omni mfrigidatu
fuerit. Sic ergo facies donec
dealbetur totu. post sume de
aqua alba: et in pasta in ea
q. sublimam. et assam igne
leno. in ampulla miterata.
hoc est facies. 3. Et sic in
aque m. onaquaz mibibitoe
quantu possit gungere pro.
congelabitur aut in elixir albu.

Resurget ergo dragma eius
60. augmz corpus volu-
tem accipe partes. 2. de aqua
ysg: et omnis cortu p. vna
et de aqua albom p. 3.
de miteratione rubedinis p.
denam. et in humo p. 40.
dies vt dissoluatur: quia deuenit
aqua pura ut inteu. distilla
ergo eam: et congela in orbo
congelabitur eis in substantia
albam. p. 3. d. facies ita igne
subtus de ligno et candela: et
resurget 3. eius. 400. augmz
corpus volu- m. O.

Et si massa ista mibibat aqua
capilloz. reiteta. 4. vices.
que sit tantu quantu ipa fuit:
et assando congelabit in massa
albam. Resurget. 3. eis. 3000.
augmz corpus volueris: Et
si dissolueris mibibendo de aqua
capilloz per vices: dissol-
ueat in aquam puram et sub-
tilem p. 60. dies. Congela g

eam: quia congelabit in
massam albam. Resurget eis
3. eis. 10000. augmz corpus
volueris m. O. alba.

Sume de cortibus ouoru
sublimatoz parte: et de aq.
alba partem. et tere miera-
tionem m. 6. 2 p. aque
albe per horam vna: post
expande illud quod remansit
de aqua sup. et supra p. 40.
dies donec dissoluatur. post
pone omni eadem aqua nitina
partem vna. et de rubea p.
et reuertere in humatione
p. alios. 40. dies: donec depn-
zet: post congela eam in
orbo. et resurget. 3. eis. 3000.
bisannoz augmz corpus
volu- m. O. obrison. in deo

Et si mibiberis eam mibibitoe
aque albe. donec coniugatur
hec fiat humida: et reuertabis
eam dissolutionem: dissoluet
in aquam puram sanguinis.
pone ergo in eadem aqua rubea
tantidem. et congela sicut
prediximus: resurget 3. eius
10000. bisannoz augmz cor-
pus volueris:

De elixir
Elxir nem ad
est magis forte
magnum opus
Accipe q. vna
aqua m. 10.
et in eadem
m. 10. p. 10.
fala dissolu-
amplata dis-
sic aquam v-
aquam albam
pone aquam
est. q. m. 10.
super furnell-
et de ignem
accipe aqua
in ampulla
aqua m. 10.
nallo. p. 10.
ipm. et distil-
confini m.
ignem. quo
si aquam m.
omni aqua m.
O. et desita
st substantia
pulle. Po
substantia e-
pone ibi de
hbac. q. vna
et pone con-
sine alembic-
nali pone p.
oto m. 10.
in furnello
sub furnello
substantia de
desitara per
de vna m.
lucio mudan

De elixire ad rubrum

Elixir nrem ad Ruben. quod est magni secreti: et facit magnam operationem.

Accepe a^{ro} . et x . et fac aquam in qua dissolvatur. O . et in eadem aqua spe dissolvitur. f . ita in qm una fiala dissolvitur. O . et in alia ampulleta dissolvitur. f . et O . fac aquam viridem. et f . fac aquam albam. **H**oc facto pone aquam in qua dissolvitur est. f . in vtrinali cum alembico super furnellu cum cineribus. et da ignem sub furnello. et accipe aquam que distillabit in ampulla: et recepta tota aqua invenies in fundo vtrinalis. f . rubificatu. Accipe ym: et dissolve utrum in aqua consimili in spe. ad parvum ignem. quo facto iuge sit. f . aquam in qua est dissoluta cum aqua in qua est dissoluta. O . et deserta ad ignem. usquequo sit substantia alba in fundo ampulle. **P**ostea quando ista substantia erit alba et spissa. pone ibi de sale separo a feribus. q^{ro} 2 x . q sal viride et pone totu hoc in vtrinali. sine alembico. et mra in vtrinali pone parvum olei. et parvum o f o mixtum. **E**t pone vtrinale in furnello ut sit. et da ignem sub furnello: quousque tota illa substantia desiccat. que desiccata fiet quasi nigra ex de vtrinali in fide eam in panis lineo nudam vinctu ad oleo in

crucibulo ut argentarij: et acurant cum bono igne rarbouu. et pone in crucibulo quando inreperit rubescere. de x . vel de f . et rarus funder. **E**t illud quod invenies in fundo crucibuli erit. O . remada de f . locuti sunt phi in carminibus. que capiunt. **E**st fons miris. **Q**ue O . statim dissoluta. et admixta cum f . de dissoluta: infra supra modo. efficitur. **S**ed dicta guler phi dicens aliqui facient in duplo. et aliqui in triplo. aliqui in quadruplo. Aliqui in decuplo. Aliqui in centuplo. Aliqui in milleuplo. usque ad infinitum. **D**issoluto predicta f est ut primo mcorperet cum. f . sicut faciunt aurifabri. quando volut deaurare. post istud amalgama ponunt in aqua forti de sale x . et a^{ro} . dissolvitur. f . in parvo igne de carbone. et f remanebit in fundo ampulle. calomaris in pulvere subtili et ronu. quo facto remoue aquam. f . a pulvere. in alia ampulleta vitreata. et deserta pulvere ad parvum ignem. vel ad sole. **Q**uo facto: pone ibi de aqua x et * . iuxta quantitatem pulveris dissoluti q 3. pulvis f in aquam roream. et pulcrum et lundam ad modum stopanoms. in colore. **H**oc facto iunge equali pondere cum. O . et dmi ut ad sole

vel in fumo equi calido. per
aliquos dies. post pone totu
hoc in vtrimali in alembico in
furnello ut solet. et da ignem
et recollige aquam in stala.
et quod remanserit in fundo vi
nalis fundas in cucubulo de
sale Σ . vel de caparosa Σ
et nig. fundetur. et erit
 ϕ Veri de quo poteras de
aurare et ora facere sicut de
bono ϕ Cui ϕ si fuit
3.1. reiteta ad dissoluendum
si vis ut dictu est superius. per
eandem viam per quam superius
fuit. et adde 3.2. ϕ . remate
ut dictu est per eandem viam
per quam fuit superius: et
habebis 3.3. ϕ De quo ϕ
si acceperis 3.1. et addas in 3.2.
 ϕ . remate. ut dictu est per eandem
viam. habebis ϕ 3.4. ϕ De
quibus si itraueris 3.1. cum
3.10. et sic usque ad infimum. Et
est magnum secretum in arte
ista. erat melior ϕ . que fuerat
in illo libro. de quo ego eam ab
straxi. sine addito et diminuto ϕ

De elixirio ad rubem. vni p. d. 3. p. 400.
 ϕ Elixire mem. ϕ De senene semle
longum: quod cognoscit p. 4. di
gitos: et distilla. et pone semen
aquam eius et oleu: demde co
bure corticem eius: et pone
put post reuertere aquam in di
stillatione vel dissolunone donec
purgetur. Demde remisc ea
cum cinere cortici. que sit 10.
partes apig: et inhumata ut dis
soluatur. et pone in parte co
gela oleu in cucurbita. et
si est estas. in sole. Et si est hi
ems: in cinere calido. post
pone illud in pano lino et
liga lecta ligatione. et alium
pannu cooperias: cooperas
super gerra habente superius
cooperitulu: quod habeat
suspendiculu factu de lino
 ϕ Et pone vnam distillata
in ventre illu sup fornace
parua: et accende sub
ignem lentu p diem et nocte
post extrahere ab eo vnam
reiterando opatione. donec
deueniat tinctura rubedis
et nichil remaneat de eo.
 ϕ Post accipe istas vmas
rubeas. et pone in cucur
bita: et distilla: quia erit
vma alba: et remanet
rubedo in cucurbita. habes
ergo semoti: post sume qd
remansit in ligamine pami
quod est in gummi nigru:
et pone in cucurbita: et spade
illud aqua kali. et dimitte
p sero vnu. et post pone
in sale: et reuertea super illud

aquam kali
demget ϕ la
senem. post
fuit ad partem
et ex parte
tere in mar
mum: et pon
postea pone su
quanti est ag
quanti est gu
et reuertete m
mte p. 40.
et purgabit
congelabit
resurgit ϕ
corpus v
 ϕ Pro albedine
intem aqua
superaddito
eam sup me
per horam
et inhumata
pone super il
tantu quanti
comone fore
illud in hum
getur. post
gelabit in
et resurgit
 ϕ . auglibet

aquam kali et opatione, et no demigret. O laminam: et pone semotim. post sume aqua quaz suasti ad parte nudietate eius et expande sup eam mrezem: et tere m marmoze vitreo p hora unam: et pone m fimo vt dissoluat postea pone sup illud de gummi tmi quantu est aqua. comoue fort quantu est gummi tami rubedinis et reuerte m humatione. et dimitte p. 40. dies. quia dissoluet et purgabit. Congela ergo quia congelabit m massa rubea. que resurget. 400. bisantia nungni corporis volueris.

Pro albedine vo. sume medie tatem aque que remansit m supradicto capitulo. et expande eam sup mrezem: et tere eam per horam m mortario vitreo. Et mhumia vt dissoluatur. et pone super illud de gummi albi tantu quantu est aqua: et comoue fortiter: et reuerte illud m humationem: vt purgetur. post congela: quia congelabit m massam albam. et resurget. 3. cy. 400. m. O. anglibet corporis.

Deelixio

Inapit ratio phoz compone doz ex predtis speciebus. Accipe ergo cu dei adiutorio h mature. O. 40. separati. sube. 3. 1. 40. et 40. separati et calimari lbz. 1. comiste msit ai aqua salis. pati et rectificati. lbz. 5. et sitta et assa. lem assanone: et contere subtilit. Et mitte m aludello cu alem bico. et recipiente. Luta: et pone sup attenuor sublima tionis: et attende igne leue sub eo: donec ois humor re sistat m recipiente: et palem bitu tenderit: Tunc vigoram ignem paulatim p duos dies et duas noctes. donec subhet ad latera vasis vna pars me dicine: et alia m fundo figat: et dimitte m frigidari: et frage vas: et conuerte quod ascondit superius sup eo quod remansit m ferrus fortiter reddendo ei aspi suam: que ab alem bico m re cipiente tenderat: et assa eam assanone mediocri. tunc utru contere. et ad sublimandu re mitte predicto modo. Et sic reutera sup ipm sublimandoz conzinonem. et assanone semper cum vigorando assa nonem: donec de eo nichil sublimet. **T**unc ergo tere ipm et imbibe m bibitione teredo. cum 3. 1. olei phi: et sic ipm descendere m butaru. i. a belat. Et attende sub eo igne leuem donec bene calefiat. Tunc fur ignem fortem die ac nocte

septem diebus fac post foriore
alia die. in sua nocte. Terna
vñ die cum sua nocte fac igne
forissimu sicut est ignis su-
dendi. Tunc frange butanum
et laminam quam inuenies
in fundo vasis factam: deinde
3. i. ex ea: et cetera altera cetera
none in crucibulo remi sup
ignem leuem: et fac cadere
super eam guttam de oleo phur-
iam dicto: donec fundatur. qñ
cetera. tunc extrahere crucibulum
cum medicina ab igne: et in
refrigidata fuerit. proce pñ
vnam sup. lbz. et pparari. et
fieri. O. bona et recta in auxilio
dei. et eius virtute.
Et si oia soluta fuerit in aqua
prima preclara et coagulata:
duplicabitur virtutes eius.
Et si vis hoc ordine pducere
ad rubeum: pone quagñ vice
rem albam: Sed si loco lima-
ture. O. Innaturam et po-
sueris separabitur melius:
Et inqñtera fuit medicina pñ
de ipa sup. O. separam. 3. i.
sup. lbz. et fieri et bonum.
Et si posueris medicinas pre-
dictas in fixo in aludello ad
soluendum donec fiat aqñ clara:
et post congelaueris in lapide
et lapidem illum ceteris sup
ignem cum oleo phur: fac
qñ laboris tui fructus multi-
plicabitur. Et si eam semel
ad minus in plure fuerint
p alembicu distillaueris: in
quaduplo augmentabitur
fructus.

in rubrum tingit

De elixiro cuius 1.3. 40 bisantios

Elixire mñm 25 Summe. qñ conge-
latu in marchasita citrina: et
tantidem atamenti: et qñtu
est atamenti: tñ. 100. atam
et quantum est. 100. tñ. * et
tere hoc totu cum aqua in eis
queras. morans in aqua
qñ horas: vt dissoluatur. post
assa totu assanone lenta: et sit
tere: et assa. p. vices. 24. et
no mibibas illud in aqua cinis
nisi pñma vice: deinde subha
maludello. p. 3. vices: et exier
rubeu. Et si exierit album
mibibe illud cum aqua * in
qua sit dissolutu atamenti tñ.
et calcam. Et sit de vno quogñ
tñ: quantum est. 4. ps aque.
et assa illud donec pueniat ru-
beu: vt epar. mibibe: et assa.
et proba sup laminam: que
dissoluit. statim postea dissolue
et mibibe cum eo ceterem et
quem diu in capitulo inez-
ior. et pone in fimo: et dissolue
in aquam rubeam. post conge-
la qua congelabitur in massam
cuius 3. i. tingit. 40. bisantios. O.

De elixiro ad rubeum

Elixir ad rubeu. Rx. 4.3. de et
et. decem dragmas de. et
ferret. i. amalgama sobrela p.
marbre: et lauato cum sal gema
et cum aqua. e subialo tñs
vegades. de qui qñ zoniaga el. O.
fixo co. et de pñys emboualo
cum sal * rubificat e fix. e de
aquest metras vn ped. sobre-
io. de. O.

De malitioso
Her est malitioso
ex dñe
Re. 5. am de
vñm vel dñe
volueris: et fac
quomodo mñm
pñm
dñm
et ponas et
O. et resolu-
mñm ad fñm
dñm ibi pñ
inde curia a
et remanet
ampullar. qñ
ponas ad desic-
ad ignem totu
reor sol: et
fia: et dissolu-
Dupli. et rubi-
qm in aqua
Et ita fiet mñm
Et deinde mñm
sit: et pone ad
operabitur aqua
sed remanet
nebit albus
nebit calat
Donde habet
ponas in ca
soluent: et pñ
calida et ex
alembicu tñm
sunt mel. et
et imponas lan-
ad spissitudinē
pñm: et sit lan-
que balneabitur
opñm. quod

De multiplicatione solis

Hec est multiplicatio ☿ que oritur ex elixirio

R. g^o cum dei voluntate unū florenū vel duos. aut plures quot volueris: et fac ex eis amalgama quemadmodū sūo. et accipe duplū ☿ rubificati. quam tunc ponas donec tingat Luna. in colore ☿ et ponas ☿ amalgamati in aq. ☿. et resoluet. ☿. et ☿ desideret in ferig ad fundū calinati. quod dimittas ibi stare p^o die unū. deinde euania aquam in ampulleta. et remanebit ☿ calinati in fundo ampullette. quod ☿ accipias et ponas ad desiccandū ad solem. vel ad ignem temperatū. si nō apparet sol: et repones ipm in aqua sua: et dissoluet. Deinde accipe duplū ☿ rubificati p^odicti: et pone ipm in aqua ☿. et dissoluet. Et ita stet in sole p^o mediū diem. Et deinde misce ambas aquas sit: et pone ad distillandū: et recuperabis aquam et nō rotam: sed remaneat tertia pars. et remanebit albius omī mīue: et remanebit calces in fundo alembici. Deinde habeas aquam ☿ et ponas in ea calces p^odictas: et soluent: et ponas in meribus calidis. et extrahas de aqua p^o alembici tantā: quousq^{ue} remaneat sicut mel. et remoue ab igne. et imponas laminā subtilem ☿ ad spissitudinē dorsī auctelli seu perne: et sit longa: et tantaps que balneabitur conuerter in ☿ optimū. quod si nō fuerit: addes

ibi de ☿. rubificato dissoluto in aqua. ☿. tunc quousq^{ue} faciat experientiam predictam. Et quando fuerit p^oham et experientiam predictam: reponas in ampulleta cum collo longo: quam ampulleta ponas in olla magna plena fimo equino cū multa aqua: et reponas in furnello cū lentō igne: et bulliat tantū quousq^{ue} conuerter in spissitudinem butiri.

Et hoc facto: reponas in cineribus calidis: donec desideret. Et iterū dissolue in aqua ☿: et repones in ollam cum dicto fimo equino. et bulliat: quousq^{ue} conuerter in spissitudinē butiri: et erit per fortū elixir. Deinde accipe calcem ☿. et dissolue in aqua ☿ et quantū dissoluta erit: ponas in ea tantū de dicto elixirio: donec recipiat colorem ad similitudinē florem: et ita stet mixtū per duos dies in fimo: Deinde extrahes aquam posita ampulla super merces calidos: et remanebit calx crocea in fundo ampullette. Deinde Deinde si volueris reducere calcem in corpus. ☿. R. 3. partes. ☿. et ☿. ☿. et ☿. sagimp seu pinguetudinis butiri. et ☿. ☿. et oīa hec sūt: quita pars calis ☿. et ☿. et sit tantūdem. ☿. cū ☿. et pinguetudinis butiri. et ☿. saltauratio

Si vis operari ad ☿. reponas in aqua sua: et quando resoluta fuerit: extrahas aquam p^o alembici: seu in meribus calidis. et accipe cineres: et redur in ☿. in rebus supradictis: et iterū dissolue in aqua sua: et recuperabis

calcem : et reduces In. O. Et ita
facias tribus vel quatuor vicibus
Accipe. O. et dissolue in aqua
f. et pone de elixirio pur sup
dictum est : et extrahere aquam
et accipe calcem : et reduce in corp
nri rebus supradictis.

Ad faciendū medicinā ad albū

Si volueris facere opus ad albū
videlicet ad limam : quod est op
vile : nec potest esse pulchre nec
melius. Et scias q pondus vni
huius proietti super .400. pondera
φ. rudi in vno reuabulo magno
nonnoctit ipm in veram. O. optig
ad omē sudiciū et examen.
Accipe Capazose : et vridis eis
mugher ipoz lbr. 1. et virtuli
boni et vridis lbr. 1. et mabry
3. 4. et her oia contresco supnlis
fime quodlibet de per se : et reibella
singula de per se. Quibus pistis
et reibellatis : oia optime morpora
et comiste simul : et repone in bri
nali alembro superposito optime
lutato : et repone in vase terreo
pleno meribus reibellatis super
fuznellum : et igne leno supposito
collige primam aquam in ampulla
donec videas mutari caput ale
bri in colorem ignis. Et viso
hoc signo in summitate caput ale
bri : aufer ampullam in qua
recolligisti primam aquam : et
reponere aliam ampullam : in qua
recolligas secundam aquam. in
ista sit bona et fornis. In qua
pone mediam libram lime sub
nitet foliare : aut hmate : et

statim claude os ampulle : et dissolue
lima : et effinet aqua eadem vridis
Deinde pone ampullam in meribus
calidis : in quibus stet quousq aqua
quasi tota euaporata sit. Deinde
habeas de sale sepepat et resolutu
in aqua dulci rapida. Et in sal dis
solutu fuerit : et proicias in lime
dissoluta seu resoluta in aqua forti
et scias q fiet alba : quam dulci
euania in ampulla vitrea : sed q sit
bene frigida. Et deinde habeas
aquam clarā dulcem : in qua
lima supradictam lime fornetur.
Et hoc fiat totiens : quousq tota
paleo separet. Deinde accipe
dictam lime : et deserta eam ad
solum seu ad leni ignem. Quā
desertam resoluas in aqua forti
quam deserta sit et lauis et sta
bis v. sup. f. Et iterum
resolue in aqua forti in qua stet.
Deinde accipe qteritū sublimati
albū et fixū iet ex eo vmas. 4.
et argenti sublimati albū et
fixū. 4. 3. et facias resblu istos
duos spiritus quilibet p se in
aqua forti. quemadmodū f. de
lima in ampulla. et quando re
solutes fuerit : coniuge tuas aquas
simul in vno vase. v. lime supra
dictam : et spiritus supradictos dissol
utos in ampulla vitrea. et facias
bene bullire cum leno igne in pa
rella plena meribus reibellatis calidis
clauso nichilominus orificio ampul
lette. In quo igne sit clausa sit
per diem vnu naturalē. Deinde
aperi os ampulle : ad hoc v. aqua
ibi existens euaporare possit posita
in sup igne : ubi stet : donec euapo

et remaneat tertia pars aque.
 Deinde extrahere ab igne. et materiam
 quamque est in ampulla exire.
 et aquam lime laua q̄ istam ma-
 teriam. quam desicabis in sole.
 Et cum mibile in aqua m̄scaspra.
R. albumina ouoz et calcem maiora
 et ea m̄scipora: et pone in vtrinali
 vitreo. in alembico desuper: et extrahere
 aquam. quam reponere ad partem.
 Deinde habeo lib. i. armomian.
 quam m̄scipora cum vna alba lib.
 talis maioris fortis: et calcem n̄bi
 a putredine et ferre eiq̄. et n̄biq̄
 calida dissolue. c̄c. de m̄ distilla.
 per filtrum: et deinde congela. Et
 congelato armomiano: illud reponere
 ad dissoluendum in loco humido: quo
 resoluatur et liquefacto: videas. De
 hac aqua habueris libram vnam.
 et aliam libram aque albuminam
 ouoz rectificatam mixturam calcem
 maiorem. quemadmodum n̄bi dixi si-
 perius commiste: et distilla p̄ filtrum.
 et distillans eius paulatim mibibas
 medietatem predictam in marmoreo.
 et deinde si vis reponere in ampulla.
 nam fundo rotundo. et cum collo longo.
 quam reponas in fumo equino ca-
 lido per. xv. aut. xx. dies: et tunc
 melior et penetrabilior erit.
 Et resoluta et mibibita d̄ca ma-
 teria pur p̄dixi: reponere eam in
 vtrinali in alembico: ad distillandum
 et aquam distillatam reponere ad partem
 et consue eam bene: et r̄p̄e distil-
 lationis augere ignem in septuplum.
 et p̄mittas m̄stigidari.
 Et extrahere materiam ex ampulla
 et conterere subtilissime: et mibibas
 in eam. aquam distillatam suam.

Et cum bene mibiberas. et tunc reponere
 in vtrinali: et distilla aquam pur-
 purig feristi: intelligendo aquam
 distillatam in ampulla. Et sic
 conueniens facies distillando mibibedo
 et congelando: quousque tota ma-
 teria remaneat in fundo vtrinali.
 fixa: ita ut amplius ascendere ne-
 queat. Et si forte ascenderet
 et aqua armomiana: et albumina
 ouorum desiceret: reficias aliam
 pur purig feristi: terendo et m̄-
 bibendo et distillando prout purig
 feristi et congelando conueniens donec
 tota materia remaneat fixa in
 fundo vtrinali. Quam extrahere
 et subtilissime conterere in lapide
 marmoreo. et reponere in vtri-
 nali vitreo. aut in ampulla.
 quater optime lutata luto sapie.
 vno super aliud lutum: quam
 ponere ad desicandum: et sicca cum
 fuerit: pone in furno reuerbe-
 rationis: in quo stet tribus diebus
 naturalibus: et extracta r̄sp̄e.
 et in ea muenies tuam medi-
 cinam optime purgatam ab omni
 humiditate. Quam accipe: et
 subtilissime conterere in lapide
 marmoreo: quam optime recta
 mibibas aqua salis fixi et sim-
 dentis. que aqua fit hoc modo.
R. et conterere et fac resolu-
 m̄ aqua calida clara et dulci: et
 ea resoluta. dimitte requiescere
 in hac aqua per vnum diem natu-
 ralem: deinde fac distillari p̄
 filtrum: et distillans fac congelari
 in magna stupa plombea: in
 m̄mentibus calidis vel in parilla
 etrea: quia terrea n̄ potest sustinere

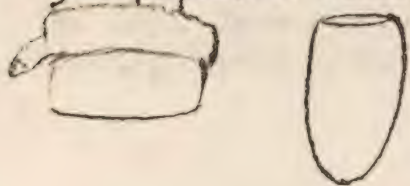
et si congelata fuit: extrahe eam
et facias optime siccari ad solem
vel ad ignem: Et si sicca fuit:
contrete eam subtilissime.
Deinde repone eam in olla terea
munita: aug. oreficiu. lustralis
et claudes luto sapientie: et fac
eam siccari ita q. luto sicca sit.
et repone ollam in furno calido
extracto pone: quam ibi dimit-
tes per noctem unam. Sequenti
die eam extrahe: et contrete sup-
tilissime: et fac resplui in aqua
calida dulci clara. quam dimitte
requiescere et refrigerari ut pg.
quam distillabis p. filtru. et fac
congelari ut prius: et iterum extracta
contrete. desicca et dissolue ac di-
stillata et congela. sic faciendo
septem vicibz. Et deinde con-
crete subtilissime: et repone in
capitulo facto ex calce virga: et
meribus in equali pondere ad
formam lincii: et fac dissolui
et requiescere in eo p. diem
vnu. Deinde fac distillari fa-
congelari et siccari in furno
pur prius fusti: Et deinde
fac resplui in capitulo. distil-
lari congelari et siccari: et
hoc fiat per capitellu. tribus
vicibus. Deinde habcas bona
quantitatem urine pueroru.
masculor. virginu. bene puri-
de et veteris: quam deo qui fa-
nas sup. ignem usq. ad con-
sumptionem totius partis: et
deinde fac eam distillari per
filtru. aut p. alembicu.
Et hoc facto: fac eam distil-
lari p. alembicu. et hoc facto

fac distillari dissolui etiam ma-
teriam in dicta virga pueror.
et congelari: Ita et taliter q.
septies reiteret in dicta virga.
Et tande misce eam in calce
virga: contrito prius subtili-
dicto sale. super fust. aceto forti
in quo respluatur: et deinde
distillet. et congeletur. ut sis.
et desicet ad solem: et con-
teat subtiliter in lapide mar-
moreo: et reponat in loco hu-
mido: ibiq. stet tandiu donec
dissoluat sup. lapide qm. mar-
moreu. qua resoluta recollige
et distilla per alembicu. et
quod distillatu fuerit conglu-
ad partem: et feres contrete in
marmore: et ibi dissolui per-
mitte in loco humido ut prius.
Et ea dissoluta distilla per
alembicu. pur prius fusti.
Et sic facies totiens donec
dictu. Sal. totu. distillatu
sit per alembicu. Et hoc fit
omne tota aqua nra in vno
vri nali: et distilla p. alembicu.
si necesse sit ut tota distillet
per alembicu. Et in hac aqua
mibbas nra medicina sup. dicit.
Et sic fiat totiens mibbendo
secundo in incorporando et distil-
lando: quousq. tota medicina
fusa remaneat in fundo vri nali
tanq. ceta. quam sic fustam
dimittes stare super ignem
4. diebz naturalibus: quam
refrigeratam et congelata
capiet et fortiter contretis
sup. lapide marmoreu. sup.
quem stet quousq. in aqua

distillata facit
dictam aquam
sic: et distilla
vri nali virga
vno palmo
et forma puri
et desicet m
xiii. et repon
in parolla r
ribus reibella
et suppone
aqua que est
gelata: que
terat in lap
et reponet
sic bene an
humido ut
cane ne ve
eandem vno
tuebur: et d
distillatam d
et congela
vel quater
soluendo dist
et congeland
paci: atque
et eam conte
atque ceta
nra vnam p
solu. et
cum modis
trui. et pon
400. 3. sic q
et propter po
dicta q. et n
cunabula sta
raboru. et n
optimu. azg
habet form.

dissoluta fuerit: deinde distilla
dictam aquam p. filtru pur
sis: et distillatam reponere in
vtrinali vitreo: altitudinis
vni palmi tantu facto mo
et forma pur nbi ostendi,
et destilpsi in fine pnnis eli
xxij. et reponere dictu vtrinale
in patella terrea plena mie
ribus rebellans subtilissime
et suppone igne lentu: quousq
aqua que est in vtrinali sit co
gelata: que congelatam non
teras in lapide mar moreo:
et reponere eandem medicinam
sic bene contritam in loco
humido vt dissoluatur. Sed
cane ne ventus aut pluuia
eandem contritum et non
turbent: et dissoluet. quam
dissolutam distilla vt prius
et congela: et hoc refusaq.
vel quater. vnterendo dis
soluendo distillando p. filtru
et congelando. Et hoc fir
pacto: accipe nam medicina
et eam contritas. deinde
accipe ceuabulu in quo po
nas vniam partem lmanure
plu et lmanure plu
am modico salis sepan bene
triri: et pone desuper. ϕ .
400. 3. seu quantum volueris.
et prout pondus vna sup
dictu qzeru: et clande
ceuaulu stano sup ignem
carbonu et conuertetur in
optimu argenti.
hoc est forma vtrinalis

Ad faciendu elixir ad album

Hic tractat de elixir ad albu.
Re. o. sublimatu. ϕ . sublimatu
sicut sup dictu est an. de quolibz
et puluerizato pmo in mortario
post sup lapidem imbibendo
cu oleo tartari. post pone
in vna fiala rotunda ad modu
palmi: cu paruo foramine.
sup. et coopezi bene rotam
fialam cu luto sapie: ex quo
foramine. post pone in ti
neribus madefactis et rebel
lans: et da igne lentu, quousq
exeat humiditas. deinde clande
os fiale in dno luto. et da igne
forte de mane vsq ad noctem
hieme. de mane vsq ad meridiem
in estate: post dimitte mferi
gradari. et frange fialam: et
inuenies in fundo lapide dur.
Istu lapidem pulueriza in mor
tario: deinde sup lapidem: et
imbibas cum oleo tartari sup
lapidem ad solem p. 7. dies.
Et da sibi tantu de oleo quat
vice: q possit esse sicut lumen.
semper imbibendo: et desiccado.
post pone in alia fiala sub
tineribus sicut prius p. 4. dies
dando igne die ac nocte desup
cum carbombus. Transacto
illis. 4. diebz frange fialam
et inuenies lapide durissimu
post istu lapidem pulueriza
prius in mortario: deinde sup
lapidem. Et in isto puluere iuge
tantu idem * sublimari: et
terere bene ad vmbra p. 6. dies
sup lapidem. Et in illis. 6. diebz

pone lapidem in loco securo.
et munda ipm ex vna pte
aliquantulu: et suppone sui
tellam vitream in qua cadat
quod solutu fuerit. Et semper
de die in diem: mole ad ming
semel: quousq; no exeat de illa
substantia plus de aqua.
Accipe istam aquam. et mte
cum pulueribz qui sut super
lapidem: molendo et mibedo
ad solem: quousq; sit mibita
tota illa aqua: et no sit tediu.
post cu totu fuit stit: pone
in alia fiala sicut dictu est p
.6. dies: die ac nocte faciendo
ignem desuper cu carbonibz.
Transacto illis diebus. frange
fialam: et inuenies lapidem
durissimu sicut ferru. que
pulueriza in mortario: post
super lapidem multu: quousq;
fiat sicut sapo seu medulla: et
hoc erit signu eig. Et cu hoc
signu apparebit: tu accipe
fialam sicut urinale. que ha
beat collu sicut piru: et fo
ramen strichu: in quo ponas
medionam tuam: et claude
bene desuper cu ceta vel cum
luto. Istam fialam pone cum
ramistello de fistibus: et stet in
medio: et adus non tangat
fundum. Post pone in fimo
equoz vsq; in .40. dies. semp
de .10. in .10. dies mutando
fimu: et ponendo aliu nouu.
Et hec est solutio perfecta: et
mediona perfecta: Que fit
in .40. diebus. Si fueris com
plete que supradicta sunt.

Transacto aut illis .40. diebus
extrahe fialam: et distilla me
dionam p filtru. vel palem
bru. Et pone eam sic solutam
in vitro spisso: sicut sindella.
hoc vitru pone in concha plena
mte crebellata in furnello
tuo: et da ignem die ac noctu
quousq; vagidet in pulue
et de isto puluere pone vnu
pondus super .100. pondera
S. Et sine aliqua falsitate erit
bonu in mterio: et in omibz
pbationibz. Sed si in isto spri
ribus quando ipos omnia
pones tertiam partem. S.
calomate. Et feretis sicut p
dictu est: et q sit totu mst
solutu et congelatu: cadit
vna pars. sup. 40. S. no pur
gate. Sed si est purgata sit
supradictu est: cadit vna ps
sup. 40. S. et erit melior
S. minerali pro certo.
Exphat opus. 4. spirituu
quod experis est magz coraloru
et pferit ipm in .4. mētibz
Carissime non dicas: quia
magnum secretu est p certo.

De compositione elixir. ad solem

Hoc est elixir ad ☿. quod
est magnum secretu et vtile pcreu
Be ☿. et fac amalgama cum
☿. caue ne promas in aqua.
non. sed pte in aqua facta de
sale nitri. et rapazrosa. tu
dimitte stare in illa aqua ad
solem vel ad lenu ignem

et p distilla
et q euan
pulle sunt ell
substantia e
illam a pulue
aquam in v
ad ignem. sup
et distilla aqu
melior erit p
vinalis iuu
ni. distilla
separa que si
et iste ☿. er
in colore aqu
qui amagist
mudu tima
vel ad lenu
lignu distilla
aqua facta de
et q sit
tertia pars sal
clari ☿. et
mstet vna
☿. substa
sine rapaz
mar ad mdu
non. ista hab
☿. vonda et g
f. quatu virg
de virga in
uureo. et hoc
terti virga il
p.3. dies: et
tigitur de vir
maximu secre
in aut de ☿.
q sit v dictu
tunc firmen
regulam in la
in odore bono
facere multa

et. ϕ dissoluet^r in aqua claram.
et ϕ remanebit in fundo am-
pulle sicut esset hmarura ϕ
subalissima. et n^o separa aqua
illam a pulvere illo: et pone ip^{am}
aquam in vtrinali in alembico
ad ignem. sup m^otes vt s^o.
et distilla aquam in ampulla: q^{uod}
melior erit priore. et in fundo
vtrinalis iuuenies ϕ . rubifica-
m. dissolue iteru ip^{am} in aqua
separa que sup dicta est ab ip^o
et iste ϕ . rubificamus dissoluet^r
in colore aque clare. ϕ . v^o
qui remansit in ampulla ad
modu hmarura deficta ad sole
vel ad lenu ignem. post pau-
lulum dissolue ip^{am} defictam in
aqua facta de sale ϕ . et sale m^o.
et q^{uod} sint. 2. p^{ar}tes salis m^ori: et
tertia pars salis ϕ . dissoluit^r et
claris ϕ . et ϕ . rubificam
misteat. vna pars m. 2. p^{ar}tibus
 ϕ . rubificam et m^oreus. v^o
sine capilli dicit^r. quousq^{ue} ve-
niat ad modu butiri. in colore
roxi. Ista habent facere de v^oga
 ϕ . r^onda et granli ibi apposta
s. quantum vnguentu ten gerit
de v^oga in colore roreo et
aureo. et hoc p^{ri}ma die. si ste-
terit v^oga illa in illo vnguent^o
p. 3. dies: et erit ϕ . quod re-
tigerit de v^oga. et hoc est
maximu sercet^r in azur. Et
in f^uit de ϕ . et ϕ . signum
q^{uod} sit vt dicto p^{ro}ph^{et}ia habent.
tam^{en} fermentu in pasta. et
regulum in lacte. et musus
in odore bono: et quod habet
facere multa.

Quomodo aut. ϕ . sic nutritus
sit docetur. Nam ip^{is} nutritio
est: q^{uod} facias pbanone. ϕ . et
q^{uod} p^{ro}ueniat ad modu butiri
q^{uod} p^{ri}mo defictet in furnello.
vsq^{ue} ad confirmacione rene
partis: et recollige aquam si
volueris. post pone id quod
in fundo remanserit ad sole.
in tacea vitrea: vel ad igne
in ampulla. et pone ampulla
in furnello. Ita q^{uod} in furnello
pones finu equi: sine ponet
m^otes in faciendo aquam.
et fac ignem. et ibi effineur
butirum. idest ad modu butiri
et fures de saturno ϕ . vt d^{ic}t^u
est. Et in hoc f^uit. deficta
ad solem: vel in m^oreus ad igne
Et quod in fundo remanserit ex-
trahet et pone in mortario mar-
moreo: et dissoluet^r in aquam.
per se. et illa aqua facit ϕ . q. d.
 ϕ . et ϕ . et omia alia in colore
 ϕ . et vngendo p^{re}dicta metalla
et ligna n^{on} p^{re}dicta aqua: et hoc
est certissimu. :-

De compositione elixir ad rubeu

ϕ . p^{ar}tes. 2. ϕ . p^{ar}tes. 2. ϕ .
rubei. p^{ar}te 1. f^unde fit: et fac la-
minas. de spissitudine duoz m^ore-
nensi^u alboz. ϕ . vitrioli ro-
mani quando volueris: et pone
in patella vitriata: et pone sup
igne tam^{en} q^{uod} fiat bene sicut et
rubeu pulueriza subtiliter. et
miste cu azmo m^ore. an. simul
miste f^unt^r ϕ . vitrioli r^udu
azmomiacu alumen de pluma.

no.

añ. de quolibet vni pondus. sic
 de viridi eris: et de croco ferri
 de viridi de quolibet vni pondus
 ita omnia mizporent parata
 sic. R. reuabulu. et pone de
 primo cemento vni lectum.
 et super pone laminam: et
 operi de eodem cemento. et
 sic per ordinem: donec reuabu-
 lu impleat: et claude ac lum
 sapientie: et tu erit desinam
 pone reuabulu ad ignem. de
 carbombus: et dimitte stare
 donec sit bene calefactum.
 Et tunc suffla plane donec
 reuabulu sit bene eubeum
 post extrahe: et si erit fu-
 mig nunc repone ad ignem
 donec cesser fumare: et post
 extrahe: et dimitte mfrigi-
 dari. Et quando erit bene
 frigidum. Recipe laminas
 et lana cum aqua. salis: do-
 nec separentur medicina et
 hoc fac quinquies. donec
 luna recipiat similitudine
 florenoz. R. secundum
 cementum cum bono vitriolo
 crudo. sine illo vno añ. q. sit
 spissa: et pone in reuabulo
 sicut primo fecisti: et hoc duali
 viribus. hoc facto pone conchi-
 et laminas sicut prius: tonens
 donec colorem bonu et fusibile
 habeat. R. de ere vsto. bene
 rizo partem vna: de sale ar-
 momar pñ et pone in vni-
 mali: et claude ac si velles sub-
 limare aliquam rem. et pone
 in patella plena cineribus. et
 fac ignem fortem p mediu die.

Et in tertia. accipe de ista
 materia vel medicina partes
 vnam: et de vitriolo rubifi-
 cato duas partes. et mole mui
 simul. R. de antedicto ere vsto.
 sic preparau. et mupasta in
 aceto supra petram: et di-
 mitte siccari. et quando erit
 siccū iterū mupasta. in aceto.
 et sic sicut. sal spissa. de quo
 glumabris laminas illas: et
 fac vni lectu de laminis:
 et alterū de puluere vitrioli
 rubificati: et claude et pone
 in igne donec reuabulu sit
 eubeum. Et hoc fac ter vel
 quater. et erit bone et
 malleabile. Si in ista aqua
 nonem viribus eis extinguis:
 habebunt colorem florenorū.
 et erit. 21. quadratoz. quā
 aquam require mfriz sub tali
 signo. † folio. 43.

Ad Rubem

R. vitriolu et meli apzinum
 q. 20 manū. et calona ipsum
 in fornace in vno vase crudo
 de terra: et pone in medio for-
 naci. post modū dissolue in
 aquam demittens: distilla
 per filtrū: et futa ad ignem
 lentu. post modū tuta ipm in
 terna parte salis armoniaci.
 et pone vna. 3. sup. 4. lime
 et habebis q. m. 20. quadra-
 to et plus.

Ad Rubrum.

Rx. Lime libram vna. auripigmenti. 3. 3. vel. 4. et misce ora simul. et imbuta: et post tere et pulueriza. Et post accipe istum puluerem: et impasta in clara omi. et pone in fundo vasis. et sit vas de vitreo ad modum pyxidis factu. et desuper istam pastam positam in fundo vasis pone stratum vermiculi. Ita quod vnu stratum non tangat aliud. nec latera vasis. post modum pone desuper de predicta pasta sicut primo bene calcando. et hoc fac quousque vas sit plenum post cooperari et luta bene ne respirare possit. Et pone istud vas vitrei sic positi in vno testo bono. super vnam ollam. in qua sint merces vibratae de superius. et desuper sint merces ad spissitudinem duorum digitorum aciculata: et calca bene cineres vndique. postea fac ignem de carbombus. p. 10. vel. 20. dies. hoc facto: extrahere: et tere optime. et misce cum tantumde mercurio reudi. et mitte in vimali cum alembico: et sublimare. Et hoc fac ter semper reponendo cum vermifello illud quod sublimaretur vel fac tantum quod vermifellus fundatur in fundo vimalis in. 4. vel. m. 9. vrbis. Post accipe illud fustum. et pure de eo partem vnam super. 10. lue fusa. et erit aurum optimum deo granis.

Opus ad albu vel ad Rubru.

Rx. lbz. 3. olei laterum factu inferius scriptu est. et libram vna. auripigmenti dissoluti in capitulo infra scripto. et misce simul. et destilla per alembicu. Et totiens id quod distillauerit redur super id quod distillatum non fuerit: sed remansit in fundo vasis. et destilla donec totum misculum distillatum fuerit. **T**unc **R**x. lbz. 1. de pdris distillatione. et ponas super. 6. lbz. mercurij sublimati in alembico habente largum fundum locati. positi. et superpone alembicu. et sigilla iuncturam: et fac ignem de carbombis: et si velles sublimare p. 3. dies et p. 3. noctes. et si aliquid distillat collige et pone ad partem et dimitte in frigidari. et immemores tuam massam duram extrahere et mactam et mactis albam vel lue fixam in frangibilem. de qua pone partem vnam super. 40. vrbis. neque preparat in sale separ. sicut preparat lima ad finendum aurum albu. ut inferius distinet. et inuenies dealbationem ita bona sicut est boarum postea misce cum tanto bone lime quantum ista est: et funde in reuabulo: et habebis limam bona. ut est tyronensis grossa et continue exit alba ab igne et sustinet fusiones. et omnes dectiones ut proprie lima. Et si recipias. q. 3. plumbi et 3. 1. solis solan. et facies amalgama. et laues ipam in aceto.

et sale ut sup. ut sup. dixi et ex-
sutaueis in panis lmi. de huius
dicare. et post posueris eam
in mortibira parua ut decet. et
sup. posueris ei de dicta distilla-
tione olei laterum et auripig-
menti. 3. i. et sup. posito alebri
ignem dedero 1. 3. dies et 3. noctes
ut supra fecisti. de germenio sub-
limato. et inuenies massam ru-
beam ut sanguis frangibile fixa
quam affina in cineribus. et re-
manebit. 4. 3. de auro tali qd
est florens. Et eodem modo
eadem preparatione fixat amal-
gama factu de germenio et huius
et enam amalgama de venere
et germenio. Et eadem prepara-
tione et eodem modo debent af-
finari in cineribus sicut affina
amalgama de sole.
Oleum laterum fit ut supra
ut infra continetur in fine istius
operis. Et fuit sup. ad ca-
pitellum domini Alberti monachi. ca-
pitellum supradictum fit fit.

Re miris de vinibus aut de cam-
pi. cineribus quibus paruo. 2.
et calas vine. pte. 1. Et si no
habet cineres. loco ipso accipe
cineres lenis. Et facias qd ha-
beas de tali portione ad qua-
ritatem. 1. lbz. et maiorem
capitelli quantitate si vis fac.
accipe plus secunda calas et
cineres. et pone in olla honte
foramen vni in fundo. sup.
quod foramen sit frustu rale
quod super occupet vndiq. fo-
ramen. et hoc ut aqua laterum
exeat per ipm. et cassa cineres

et calcom paulatim vel solati
donec. 2. pns olle impleantur
et imple ollam post de aqua
calida. aut frigida. et calore
dimitte. et recipe solatiam
in vase vitreo vel vitream.
Et nota qd debes implere olla
de aqua rubra aut quatuor
vinibus. idest donec mapiat
guttate foramen olle. infra.
et tunc preste no des plus de
aqua. Et si fortis capitellum
facere volueris. reuera rubra
vinibus sicut pmo fecisti.

Et. 2. lbz. oo. pulueriz an.
subassime. et mibibe in aqua
vitrioli et vridis eris. sup.
marmore ad modum coloris
molendo multum et multum
itaq. veniat subnissimum et
fit liquidum tanq. color de quo
debet pungi. tunc accipe dictum
oo. sic mibibi. et pone de
eo in capitello paulatim tunc
bulliente in vase vitreo vel
de vitro locato in cineribus
rubellans. ducendo continue
in baculo ad findendum in suam
rate quousq. totum. oo. fit frustu
et dimitte in frigidari.

Et nota qd oo. dissolueundum
est. et capitellum debet esse. 6. vel
8. lbz. Et si no esset bene soluta.
adde de capitello. donec bene
totum soluat. et cola prius quod
est solutum. et pone capitellum
super non solutum. Et istud
oo. in frigidari quod in capitello
prius de aere albo fortissimo
quantum ipse in toto capitello et
plus quousq. totam falsed me

extraxit a co.
et saluando usq.
atq. post lina
9. mifendo et
et aqua post col
oia absque
fira ad solen
ignem ut veni
ignis de quo
in opere infra
alba. Et lami
propagare lina
lma. et semina
remissio bene
quod melius est
p. 12. videri. et
et vas habet
et sup. per vni
donec sit lina
gibili. et tunc q
et est aqua alba
inveniam. et sup.
Et quando volue
rare. Et sale a
tatione an mib
et fira et finde
et erit dulcis. Et
et vna ista pul
modo possunt ca
cum sale ppa
vase. vel mte
et calina lina
mipus cum pu
Et hoc fac tal
habebis pulve
idem fones de
et reducendo +
De oleo phlog
Hoc est oleu lac
tractatur in ist
Et lapides salice

extraxerit a. co. colando aceniz.
et saluando residentia. obtime. et
itey: post laua ipm in aqua.
9° misceudo et residere dimittendo
et aqua post colando tam diu q
ois absuleris ei falsedine: et
sicta ad solem: vel remitte ad
ignem vt recipiat sile colore
ignis. de quo .oo. sicta. et misto
in opere infra scripto. du. q est
albu. Rx laminas eius puri
preparare lune ad faciendum
luna. et sementa nuni sale non
nimbust bene trito. vel no trito
quod melis est. et dimittre igne
p. 12. vices: et sic medio recte.
et vas habeat firmam desuper.
et sup per totu aperitu. hoc fac
donec sit luna alba et bene fran
gibilis: et nunc est bene purgata.
et est aurum albu recipiens omes
tincturas: et sustinet ignem.
Et quando volueris ipm dulcifi
care: Rx salis armoniaci et salis
tataron an nimbibe omia in vno
et sicta et sinde luna in isto reb
et erit dulcis. Et sicut parit. q.
et vna istig pulueris. Et eodem
modo possunt calmare hanc q
cum sale sparato vel n. in
vase vel inter lateres nouatos
et calina lunam et redur in
corpus cum puluere iam dicto.
Et hoc fac tribus vicibus. et
habebis pulcre. Et illud
idem fanes de venere calimado
et reducendo tribus vicibus.

De oleo philosophorum: -

Hoc est oleu laterinu de quo
reartatur in isto opere qd sic fit
Rx lapides silicet regulas antiqs

vel alias novas: et frange eas
in lapillos paruos. vt folia vel
mucellas. et calefanas eas in
capsa ferrea. vt bene sint igni
et cidentes. et exingue eas in
oleo antiquo posito in aliquo vase
interius vitreum de terra: et
iteru calefar de alijs lapillis
nouis: et exingue in dicto oleo
donec totu nimbibit: et pone
ad distillandu in nimbibita
lapillos: et occupent partes
2. et no plus. per tota diem.
Reape quod distillat: et pone
in vase vitreum de terra et
si n. ibi. 2. pulueriza de regulis
antiquis vel nouis. 3. 2. et cale
fanas: et ignias. in capsula ferrea
et exingue in dicto oleo distil
lato: et superpone sicutellam.
et si flamazet vt exinguat.
et repone totu ad distillandu
vt supra: et habebis oleu late
rinu. i. benedictu. quod valet
omni gaudente

Opus ad albu

Rx humanitate auritalchi. lbz. i. q.
Et pista in mortario marmoreo
cum pistillo ferreo cum sale et
aceto. et pone q. paulam in
predicis. et pista bene et fac p
forta malgamam sicut sicut per
longam trinitationem. demu
ablu bene ipam in sale et aceto
fortissimo. donec limpida et pulza
remaneat: post in aqua. donec
exeat limpidissima. post dimittre
nam malgamam p vnu diem.
et si plus melis erit. post deinde

dunde massam istam p paruos
boronos et muelue illos in car
ta bombias. fmdeluna pure
libra vna. et ipa fusa proice
nos boronos paulatim. ita q
in vna lbz. lune ponas de yhs
boronos. 2. lbz. et proice in cana
libus sepo vntis: et proice in
caccata. et habebis de his. 3. l.
duas. dealbano ms: de qua po
tes facere bonu opus.

De elixirio ad rubeu

Hoc est elixir ad rubeu.

Re. o. o. lbz. 1. et de stoberia fzi
tam q possit facere cursum
stram ad modu nste ntelu.
non puluerizata in fundo nste
super quem stram scobie fac
aliu stram de o. o. subniter
puluerizau. de grossitudine
medy digit. et superposito st
limatorio. 1. stutella superiore
et in inferiore ntilarut ne re
spirer lutata. pone ad sublima
dum in testa cretata locata sup
furnellu: et in humiditas re
casserit: claud orefnu in peria
hni: et vigora ignem a mane
vsq ad vesperam. et dmi te
mfrigidari. et inuenies. o. o.
sublimari bene. et quod non
fuerit sublimari sup feres re
manens acipe et tere: et
iteru in eisdem fens vel in
reteribus sublima vt primo.
Et acipe o. o. sublimari. et
pone in ampulla. nus due
pro fmr lutare: et terna
disuoperta: que sit locata.

in testa cretata sup furnellu.
ad sublimandu: et da ignem
lenem. vt calefiat ampulla
paulatim. et recedat humi
tas. et in videbis quiescere
ampullam: in carta claud o. o. eiq
omni pena hni. et fortifica igne
donec fundat. hic in fuerit
fusi ad ignem debiliorem.
contrariu de mane vsq ad me
ridiem: et dmi te mfrigidari
et inuenies rufalgardum. et
in fundo ampulle inuenies vnu
lapillu rubeu. quem runde
saluq fac. nam optimus q
ad mchizam rubeum. 1. 1.

De componendo elixirio ad rubeu
cuius vna pars pvenit super 70
partes lune. conuenit in solem

Re. Virioli lbz. 1. verdet lbz. 1.
o. 3. i. viridis cris. 3. s. distilla
tun mfmul palembim. et coll
ge aquam que distillat: et
mista aqua dissolue. 43. p. tribz
vmbz. Et nota q in aqua vmbz
lbz. viridi et medie libze verdeti
et 3. 1. o. 3. s. viridis cris
facta no debet dissolui. nisi 2. 3.
p. 1. mornuq sublimati et debet dissolui
tribus vmbz: semp renouando
aquam. et semp tantu aque po
nendo: additu pondus mornuq
sublimati. Quare fac tantu de
aquam q tibi sufficit. Et si plup
hic ferens. 1. dissolue: melius
valebit. Re. g. istig. p. fm. 43.
et. 1. 3. p. calomati vt mfrigidari
docabo. cum o. 2. p. 3. i. et. 1.
reor. 1. supradicti. et mste totu
mfmul. et mcorpora. in vno
agro. distillato sup marmorem

medando ad modum
fusa. in testa
degitati distilla
que est dicta
plurima rora
et dissolue rora
nibus vel plu
ram melius
mchizam et por
bita vnta h
luna ipa doni
morsum ad 5
for fmr sup
Completo r
frigidari. et
rubeu fmr
cuius est pars
Veneris. 1.
Calomati. 1.
p. 1. 3. s.
fmul totu et
viridis. 3. i. sup
locati in rubeu
rondo in piff
vnu p. 1. o.
manebit rubeu
in colore rubeu
facere de p.
H.
De opus
Opus ad rubeu
vigan. p. 1. i.
vst. 1. p. 1. s.
ma ad pondus
mste dno p
more in dno
nam ad dissol
equino calido: o
gila in igne
calido. deni
gila. et pon

molendo ad modum coloris et de-
fecta in testa vitreata. Et hoc
desiccabitur dissolue in aqua mltia
que est dicta sup. itaq. bene
soluat tota materia. et in gola
et dissolue tribus vel quatuor vi-
nibus vel pluribus et quanto plu-
tanti melius. et magis ascendit
in tura: et pone in ampulla for-
vitrea vincta luto sapientie qd
lumi ipse docuit. et pone ad vin-
mensum ad ignem fortem: ut
stat semp fusa in fundo vasis.
Completo termino dimitte in
frigida: et inuenies lapide
rubrum sicut sanguis. proterio
eius est pars vna sup. 70. Q.
Veneroz. *De calanando sole.*

Calimano talis est. R. 73.
Q. et 3. i. et amalgama
simul totum. et pone. ∞ pulue-
rizari. 3. i. sup. istu malgama
locati in reuiculo ad ignem du-
rondo in pistillo fortes quousq.
totum. ϕ . et ∞ . fugiant. et re-
manebit tibi ϕ puluerizans
in colore rubeo. Idem potes
facere de ϕ . sed non ponis ∞ .

De opere ad rubrum

Opus ad Rubrum R. ϕ pulue-
rizari. p. i. cion ferri: et oris
vsi. 1. p. R. aque salis arino
maci ad pondus illoz tui. et
miste dno puluores in maz-
more. in dicta aqua. Demde po-
nantur ad dissoluendu in fumo
equino calido: et eos dissoluit in
gola in igne in mrezibus
calidis: demde accipe de eo ro-
golas: et pone parit vnam

sup. 9. ptes. D. et erit opus
bonum. Et si illud magulatu
erit dissoluit duabus vinibus
suffiat ad 20. ptes. D. et si tribus
vinibus: ad 30. et si quatuor vi-
nibus ad 40. ptes. lunc. *De calanatione
solis in fumo sari*

Et ϕ sic debet puluerizari fide
plumbu in vase habente stratu
illu. et pone ϕ desuper: et ster-
aliquantulu: postea potius pulue-
rizare. propter fumum plumbi.
*Cionum ferri sic fit: sicut instig
doretur. v3.*

De de immatura ferri et terrarum
um aceto forti rubeo et pone ad
solem duobus vel tribus diebus:
quousq. siccetur. Item iteru accipe
acetu forte et mibe et mole in
marmore. et desiccat ad solem:
quousq. humanum desiccatur. et
teratur donec conuertatur in sicut
lissimu puluerem. *De eius vsti com-
positione*

Es vsum anteq. in istis rebus
misteatur debet ablu et lauati
um aqua pura vel in lacte ad
solem. et donat exeat aqua clera
et munda. *De coloratione lune in solem*

Vnus operans sicut volens qui
um roro ferri et cre vso no
apposito auro colorauit humanu
in colorum solis et proleat ea
in aqua ϕ .

De elixiro ad albu

Elixir ad albu
Accipe. o. citrinu Ro. i. et tere
bene. et extrahere fumum eig et m-
gredmem a face sua. et impasta
illud in aqua et sale: et assa. post
laua et desiccat et tere. et reterea

secunda vice operatione: donec
dealbetur. et non demigretur
argenti lamina. dissolue ergo
illud. et pone in parte. post
sume azeurum sublimatum pro
albo. et tere. et dissolue in pte
post sume cinerem stagni cum
busti. et micta eu. et dissolue
et coniunge istas tres aquas eque
pone in dissolutione: donec depu-
rentur. et sublimentur. post con-
gela in orbo illas. quia conge-
labitur in massam. sicut azorep
tingit. 3. eig. Ro. S. vertens
in saluatorem. *In veram lunam.*

Mediana ad albu. cuius vna pars dealbat. 400. eig.

De elixirio ad album

Ad albu. R. o. o. cinerum. et
dunde sumu eius. et impasta in
2. 3. mellis. et sit arteminum.
Ro. 1. et tere. et reiteta opatione
3. viabus. deinde sume illud in
aqua salis. et assa. hoc em facies
donec fiat albu. et lava illud
in vna quaq vice. et reiteta-
operationem. post tere illud in
sale. et sublima: donec no faciat
negredinem. *Postea impasta*
cum albumine onore. distillare
cum cinere cinerum. salis allzali.
et tere cum eo: donec deficiat.
et in ampullam mictetata pone
restringe caput eius. et pone
in igne fimi per 7. dies. et
stude ne ignis moriat. quia
exit massa alba totum ergo
pone in partem. post
sume azeurum congelatum.
in odore azorepi. et tere ipsum
cum tantidem vitrioli. aut
salis assati. et assa ipsum in sero

vno. in igne leni. et pone
in aludello cum alembico. et
stringe iuncturas et sume
rorem eius. cum lava sunt
sal. post lava alembicu et
pone in opertula. et sublima
ipsum per tres vices. reuertes
inferius quod est superius. et
in vnaquaq vice post sub-
lima ipsum. per tres alias vices.
conscendo cum eo tantu de salis
amari. post sublima ipsum per
tres alias vices. cum cinere ossu
et pone in parte. *Pomide*
subie cinerem ar. et dissolue
eam. et micta arteminum dealba-
tu. et dissolue. Et micta aze-
urum ordinatu. et dissolue et
coniunge supradictas aquas
equaliter. et reuertete eas
in dissolutionem quia pur-
gantur. et sublimantur in 40
diebus. post congele ea in
orbo. quia congelabitur in massa
alba. et tingit. 3. eig. 400. S.
cum saluatore.

No q. quando tenet q. re-
cipit colorem pulchru cum *
et *distempans in aqua.*
ut dictu est. Sin aut teneat
S. defecatur et demigretur.

Mediana cuius vna pars tingit. 40. lue
in colorem solis valde bonu.

De elixirio ad rubru

Elixir ad Rubrum.

Recipe igitur azeurum congelatu
pro rubedine Ro. vnu. et tere
cum tanto artemento quantum
illud est. et mibe in aqua
calida. et oo. que sic fit.

Re oo. cinerum quantum voluit

et omisit in calce. et tere bn
et coque in aqua donec ad ru-
bedine deueniat. Deinde distilla
num aqua Ro. in ista aqua.
et tere supradicta. vt no videat
aliquid de eo vnu. post desicca.
et tere: et pone in aludello. et
sine humiditatem eius. et sub-
lima illud ter. et reuertere qd
sublimat superius ad id quod est
in frig: sicut diximus in alijs
operacionibus. Post mibibe
de aqua supradicta. et assa
illud sepius omi leni igne
et in septima vice desicca illud.
ter in tauername vna alia ratio
camia de vitro: que fiat pua
et reuersa et sublima tngens
cum ista quodius corpus. de
tinctura optima. et sitrueris
cum veneris dissolut: et assa
per vires donec resurgat et
currat super laminam argenteam
tngens 3. vna. 40. O. m co-
lore. Valde bonu.

Mediana aug vna ps tngit. 70. lue in solem

De elixirio ad rubem

¶
¶

Elixir ad Rubem
Be hercurij congelati. Ro. vnu
quod sit mibitum in atramento
et auripigmento. tantu quantum
illud est. sed auripigmentum
vnu sit medietate atramen-
ti et teneat cum aceto vnu p hora
vnam. et pone in eo tantu sat
assati. quantum sunt atramentum.
et sublima in medietate sui cal-
canti. et tantu de vudis eris.
et sublimat rubem. Deinde m-
bibe in aqua atramentum dissolutum
et assa illud. et sic facias donec

resurgat. et no fumiget. eig
3. i. tngit. 70. O. m. Er
si iteraueris opus illa no m-
digerit vniunctione aliaug:

Tinctura in sole mineralem ps vna sup. 40. azaropi

De opere ad rubem

Opus ad Rubem.
Be fel hircini. et fel taurini.
et dissolue in aceto maligra-
nati. et mali siluestris: et sor-
baru. et pone sub fimo p. 4.
dies. vt melius misculat mar-
porerit. omes supfluitates
propria parua et melius
subliment. beneficio acutans
et acetositas sorboz: post di-
stilla. aquam claram rubeam.
vtriusque vregulis vregulatum
post accipias in ipa crina pte
ipij de aqua salis armoniaci so-
luta in aqua vitreoli. et pone
iteru sub fimo. per vnu diem.
quia semper sublimat paruos
eig melius acutate salis. et
tincturam salis armoniaci vel
vitreoli se mcorporant cum
aqua. fellis hircini et tauri
post cola. in omere anyme
vsq ad tertiam media. 3. m.
40 milia azaropi preparati
mutat in et mineralem.

De elixirio ad rubem

Ad solem aug vna 3. mutat. 1000. in sole opti

Sanguine draconis et calce
peregrinorum: que fit de albisimis
auriculis piscium marinoz: que
melius suscipit tinctura et rubedi-
nem ppter sua albedine calas.
sit lib. 1. Sanguis draconis sit me-
dia. vt mediam mtingat ipam cala

Soluendo ipsum ~~calce~~ in san-
guine drachonis in aceto ma-
ligzanati: et strigax: et de aqua
composita sic tere et mibibe
calcem peregrinoze mulonel
donec finiantur aceti: aquando
et mibibendo calcem et desicando
et aceto mibibendo et desicando
nam aceti mibibit et desicatu
prestat tincturam in sanguine et
sublimant omnes superfluitates
ipso illoz acuitatem: et aceto
firatrem saporis et caloris erit
extra alba ut mib: et erit in
tinctura rubea. Demde solue
nim acuitate salis armoniaci
et aramentis puz resolutis.
et in urinam pueror: .v. anoz
primo cocta et dissipata: Et
de hac aqua sic composita
erit calx rubificata. et solue
duobz diebz: post cola in fine
calido ad elixir. 3. l. mutat
x. milia. in optimo solen
et melio minerali.

Ad faciendū es vsti rubenm

Hic doret facere ruben et vsti.
Et esusti et contrite subtiliter
post mactura in ipso ronder
salis armoniaci: et mure ad
sublimandū ad lenem ignem
et salarmoniacis sublimabit
rubens: Et esusti remanebit
infirig ruben aliqui ponat
cum ipso cinabru.

Ad faciendū ex luna solen: aug

Ad rubenm una ps tinget: 10. pro luc

Et esusti et reuque in igne
et prout in oleo m: et sale
malis viabus. s. 70. viabus
et accipe delitargiro quantum
de excocto: et ambo fundant
a tenor: et fiet lapis rubens.
Accipe 2. pro ipso lapidis en-
ber. et unam partem solis.
et funde totum in reuabulo
et fiet rem elixir. post accipe
lunam bonam. et funde: et
de isto pone pondus unum
supra. x. et erit.

Ad cmentandū lunā ad albu

Opus ad Albu magu perer
de brosa.

Et salis armoniaci et calno
vnde an. et pone vicesima
parte salis tartaron et mpastr
et reponere totum in olla mui tee-
ata. cum aqua pluviali: et bul-
liat: et fiet aqua coloris alestis
in eadem olla. Reape tenui-
bulu quadran cu suo copulo
quod mizer minus reuabulum
p digiti vnu. quod sit forte
ad sustinendum ignem.

Item accipe malgamam de
luna fina. et fac stann ad pond
duoz denarioz in fundo vasis
Demde aliud stann de mabro
ponderis tui denarioz. et
sic facias donec vas sit quasi
plenu. Demde pone tantu aque
supradite q voperat totum.
demde claudant et opime in-
tent reuabulu optimo luto
magistery: et ponat sup igne

caloria in g
reubali wh
miam heran
am miferi
diquoz in a
can dgar m
et non vltia
doret om
lunam. Dem
et ponat m
finandum
Forma Vast
talis

De cmentandū
Ad albu eui
de brosa.
Et ydrogus
Duplo pui m
m sile in aceto
aceti aceto et
et salis armoniaci
dissoluenti et
ydrogus per
post lauerit o
dicto. Demde
et habet g
et fiat stann
mud y pedit m
conclat fieri
put factes fi
luna: et m da
ponas dictu p
mde superpona
reudm bono
ne desuper agn
per don ynu n
prore ipm sup
tū mclando
demde ponat

carbonu. ita q. cooperiatur
reusculu. vbi. et ita stet per
mediam horam. Deinde auge
ignem infra et super et ut
iniquaq. ita q. reusculu. vbi
candescat per vnam horam
et non ultra. quia si amplius
duraret cinabriu. consumeret
limam. Deinde accipe vnam
et ponatur in meritis ad re
finandum.

Forma Vasis seu reusculi fir
talis

De imentatione lune

**Ad album eiusdem magri petri
de brossa.**

Re ydrognos. et recludatur in
duplo panni lini. et lauetur opus
in sole in aceto. Deinde accipe
aceti acce et sal tbe. et verdeti
et salis armoniaci et pone ad
dissoluendum. et ad bulliendum diu
ydrognos per mediam horam.
post lauerit opus in aceto p
dicto. Deinde fiat fovea mtra.
et habeas gypsum albu et reudu
et fiat stratu ad albidum men
medij pedis in fovea predicta.
confectu. foras et constructio gyps
put. facies si cementare velles
luna. et in dno modo seu stratu
ponas dictu ydrognos. et de
inde superponas gypsum albu
reudu. bene conuolutu. et po
ne desuper igne calidu desuper
per diem vnu naturale. Deinde
proce ipm super lapide marmo
reu. molendo cum aqua salis. et
deinde ponat ad dissoluendum

myum tamen optime in aznab.
ouoze et anatron. et eo resb
luo in aquam. cam recolligas
et misteas cu suo fratte. et
lauda deu qui nbi ostendit.

De elixire ad albu vel rubrum

Elixir ad albu vel ad rubrum.
Sunt fensh nuy sale bern crudo
et limatura calibis sic fiat de
viriolo rubificatu.

Re 3.1. salis bern crudi. 3.1.
limature calibis et virioli rubi
ficati. et simul mixtura in
mortario vel lapide. et sicca.
et pone in ampulla et sublima
tor. v. alias sublimasti. et q
in oi vice et omi. subli
matione ponderes. sublimasti
tantu quantum diminit om
vice addat de crudo. ita q in
primo pondere remaneat om
vice fortior et diu absq om
liquore. in maiore mixpo
renit. hoc factu ex de limatura
calibis et limatura. Elixir et
virioli. preparatu an
tiz. 1. vel. 3.1. et cum aceto
distillatu. et terendo de stru
post modu mru mole in por
fido. et fac spissum sicut esset
firmata. habito magis alem
bino vitriato. et pone in ipo. et
duc leniter hinc et inde. itaq
ullo alembici adheret et la
bis vlt ad ppe arnolum vbi
recolligetur aqua. sed aptat ut
pennu non descendat. pophne
desiccat pmittatur. post modu
superponat nouebita. in qua

cucurbita sic calx vicia: cineres
clauellati: cineres feni vni
id est cineres tartari: et aceti
fortissimu: et in cineribus ad
distillandu ponat: et sic stan
dissolutionem recipies plena
superioru corporu. in pulueri
aqua: que nunq visa fuit. et
id est pulueri roreti: quod nunq
in arte viderimus: supplicamus
q apud vos habeant: ipm ma
nibus meis fecimus in aiam nram
et p istam viam habuimus dis
solutionem lunc artem: et
operari in istam: hoc est ipa
die de qua aqua sal Crystalli
nu recipimus: quod aduictu nro
oleo tartari in aqua albuminu
nitet omnia corpora.

Figitur aut ipm sal annu abet
oleo tartari in aqua albuminu
in qua sit dissolutu alumen q
iamen de sale. ad aliu loquim

Sal aut ad rubem non indiget
fixatione: quia oia fixa sunt: sed
maceret in oleo rubeo distillato
virellor ouoz: quod sit parat

Facto oleo virellor ouoz p distil
lationem alambici: feros que re
manent fortissime calcinent:
in vase obnizato: et calcinande
facta moletur in lapide cum
ipso suo oleo: et bulliant parum
et dimittat ita mixtura miza
bilem: et fixam distillet per
filtru. Et istud est oleu nigrum
Et ista medicina abetur luma:
et nunq pulueris opus visum
fuit. **R**ecet fortissimu set
distillat. i. lbz. salis bezn set
sublimari in sale vi. octi sublimis

puluerizati lbz. i. et pone cum
dno aceto ad distillandu et de
tali distillatione debes mcedere
spuo: et cola dissoluendo sal
aut quod remanet in fundo
est aceti pulua et p oia actu
dissolubile.

De elixire ad rubem

Elixire pro eubedine

Recet ematit. 3. 4. croci ferri. 99#
3. 2. pulueriza subtilissime et
miste simul: et incorporata in
vino aceto sup marmore ad mo
dum coloris. et sita. et acipe
bis in salis armoniaci rubifi
cati et miste simul in ampulla
in cineribus transactis a mane
vsq ad tertiam: et da ignem for
tem post exitu humiditatis: post
talem donec fundatur: et ascen
dat salis armoniaci quantitas.
sed non tota. Et tempta cum
aliqua re vt saas quando fusi
est: et dimitte in frigidari
quod fusi inuenies in fundo
tere subtili et dissolue in aceto
distillato bis: tribus vicibus
distillando et congelando. et
tere illud: et macea in oleo
virellor ouoz. q. vicibus vt
6. vel pluribus: Et acipe duas
partes Lime pute: et pone
vnam azerarij sublimari et
saas de istis simul fusi la
minas subtiles et sementa
plati ipas in dno mo pulue
macerato in oleo virellorum
in crucibulo: et oppila vt sis
et fride.

Croci ferri sic fit

Croci ferri qualiter
se imolantur
in aqua ferri: et
ferri et remanet
fugit. De ista
miste in reatu
in ferre vicia
debet vel pluri
plus sit: meli
est optimu re
tum no q si p
man macea
virellor meli
De migen de
Ad rubem
De 3. 3. argenti
Et 3. 1. plumbi
et malgama
aqua facta de
media lra salis
virellor ouoz
huius aque de
et plati mace
pone ad congel
bri aquam re
reddet et macea
congelando
et la. cum aqua
uasi. et reponi
et macea et p
manet fima
congelat ad ignem
pars ag pice
luma est sol.
Ad reducendum
Lunam vt fusi
Opus ad album
De salis armoniaci
pignem. azerari
quemlibet per se
simul sup marm
tartari: et hoc b

Crocu ferri qualiter fit

Re linauram accendi: et solue
in aqua forti: et congelata in cassi
ferri: et remanebit rubra ut
sanguis. Re ista puluerem: et
miste in crucibulo ad calidum
in fornace vitri vel calis. 6.
diebus vel pluribus: et quando
plus stat: melius est. Et hoc
est optimu crocu ferri.

Item no q si predictam medi
nam mitteris in oleo phis
vna bit: melius est p reu.

De tingendo ad rubrum luna

Ad Rubrum et vna ps sup. 10.

Re. 3.3. argenti vni sublimari:
Et 3.1. plumbi: funde in simul
et malgama: post dissolue in
aqua facta de 1. lbz vitrioli et
media lbz salis mris. et 3.3.
vridis eris: et in aliqua pl
hinc aque dicti azerum
et plumbi malgamam dissolue
pone ad congelandum per alem
brui aquam recipe: quam sibi
redde: et mitta: et repone ad
congelandum et mitta: et m
gela. in aqua quam reser
uasti. et repone ad congelandum
et mitta: et congela: usq re
maneat firmu fissum: q no
congelet ad ignem. in vna
pars. sig. p. 10. bona
luna erit sol.

**Ad educendum Venerem in
Lunam ut sustineat mercuriu**

Optu ad album.

Re Salis armoniaci: azetm: auzi
pigmenti. azerum. et sublimo
quemlibet per se: post unge omes
simul sup marmorem. in oleo
tartari. et hoc bis: et desura ad

446
solem: vel ad tenui igne. postea
descente totu simul in furno de
sensu m. Postea quando
descenderit totu. recipe totu
illud et mole sup marmore.
ita q bene puluerget. post
mibe dm puluerem in aqua
salis armoniaci: et albumi
ouoz. post distilla p filtru
et congela ad ignem. quando
erit distillat. et erit tunc in
prima vice. et pone vnu pond
sup. x. post mole et mibe in
duo actio. et post distilla per fil
trum et congela ad ignem. et
erit vnu pondus sup. 10.
Et pro qualibet vice reser
ita q in tria vice erit sup 100
Et qualibet vice duplica vna
Et pone vnu pondus sup ve
nens preparari. et terna ps
lune. et erit albu de igne.
et sustinebit mercuriu.

**Ad dealbandu Venerem ad elixir
her est dealbano eris seu Venus
et est elixir ad albu**

Re. 1. lbz de optima luna imata.
et lbz 1. de mercurio ter subli
mato pma et secunda vice cum
vitriolo. terna aut vice in calce
ouoz. lbz 5. de sale armoniaci
semel sublimato in vitro: vel in
x stallo. et lbz de arsenico semel
sublimato cu q. 1. blanqueto.
et in bacinura eris: et in ce
rusa. deinde quemlibet de p se terre
subtilissime et conunge oia
in simul et pone ad sublima
dum per decem vices: et semper
sup stam salis preparari. et

et muenies in fundo calcei
albissimam. De qua calce ac-
cipe lbz. 3. et de limatura op-
time lune lbz. 1. et tu aqua
sequenti micta donec calce
sup laminam deaurat. de qua
pones vna partem sup. C.
veneris. **E**t si dissolueris
cum aqua azerizy sublimari
et coagulaueris duplicabitur
aia. 3. donas melle rothi et di-
spuma. Et si solueris dicta
medicina in sale armoniano
et aqua azeriziali equalis
ponderis erit elixir.

Hec est aqua. Accipe salis ar-
moniaci: salis altali: vni-
eris salis ppazari in. 3. 4. ceteri
vnam distillata per filtruz.
3. decem vime puerorū annue
rote et despumate. 3. quiden
dissolue sales et congela in loco
igne ad modum mellis: ista
dissolue in fimo: ~

De elixirio ad solem

Elixir ad Rubem.

R viridif eris: et finde in sale
armoniano ter vel quater de ob
an. post separet sal armoniam.
et redurat cum sale verdetti. et
amarion. et asparzosa. post de
isto viridi eas fuso et de sole
finde an. et de illo fuso facas
laminas et ista mmentes cum
pulvere facto de asp. et pr. 2.
de sale armoniao. de orrea. et
de regulis anniquans rubens.
et de sale ppazato de amarivom
pr. 1. post vtru fendas et amens
quousqz recipiat matura ista

nobilis. et omni vice reducat
cum reductione supradicta.
Et si sat armoniaci accideris
erit melius quanto plurico re-
duxeris ad ignem cum tanto
supradicto fragm. et sic affinar
osp. in infimū. donec no se-
labit plus. et de. 6 lbz. hebz
32. purissimi. et est sicut leg
creatur in mineris.

De elixirio seu medicina ad tingendū lunam in aurū.

Elixir ad rubem

Re limature eius: seu leurom
et plus valebit: quam tanabiz
decies in aqua: in qua solutu
sit sal: et desuta in meribus.
post accipe acetū fortissimū
rubeū in quo dissolutū sit
sal armoniacū: et reponē in
ampulla: et fac stare in sole
et remoue singulis diebus
ter vel quater. et efficitur
multū nobile verdetū. quod
dulciter finde in igne cum
X. et efficit multū rubem
illud es: et conserva ad opus
tū. postea purgabis bene.
et proies. 3. 1. sap. 70. salis
albi: et dabit. ei tincturam
duble et hoc est verū et pro-
batū. v3. q. ascender color auri
ad. 22. quinzos.

De auro albo. si bene quesueris
superius descriptū est de modo
compositiois eius. sup. p. 7
fol. 14. fol. 3. Elixir fol. 75. fol. 7

Elixir ad album
De lib. 1. salis ar-
et ferre ferre
distilla adda
m. et distilla
ferre. Et tunc in
distilla melle
salis m. et distilla
ferre et aqua
accipe ipse ferre
albe eis m. m. m.
eis no m. m. m.
et pone in fimo
1. qui in fimo
2. qui in fimo
et congela in m.
ignem. de qua v.
partes m. m. m.
reualibz. m. m. m.
lunam. et distilla
verum. et p. 7
de libro m. m. m.
Ad facendū de
lunam
Opus ad album
De 2. partes salis
et vnam partem
et calce. m. m. m.
duorum in duplo
salis. et tunc qu.
dende non solum
abulo. vel in m. m.
pone in lapide m.
dissoluitur. et m.
dissoluitur in m.
dende distilla aqua
et congela. m. m. m.
Cum ista aqua in
m. m. m. m. m.
ponderis et distilla

Elixir ad album. ex o. i. j. i. ps. 12.
R. lbz. i. salis vis et distilla
et serua feres: et in aqua
distillata adda aliam lbz. salis
vis: et distilla: et sua iteru
feres. Et iteru cum ista aqua
distillata mibibe aliam lbz. a
salis vis: et distilla: et serua
feres: et aquam. hoc facto
accipe istas feres. et istas sales
adde eis tantumdem alig salis
vis no distilla: et misce simit
et pone ad sublimandu: et ph
1. quod sublimatu erit adde.
2. pro aque pdr distillare.
et congela in ampulla sup
ignem: de quo una pars. 12.
partes azeruz: congelat in
circulo sup ignem in veram
lunam: et istud capitulu est
verum: et sicut extractum
de libro refertur.

**Ad faciendu ex Ioue bonam
Lunam**

Opus ad album

R. 2. partes salis azmoriani.
et unam partem salis alliali.
et calcem recentem rotarum
quorum in duplo de pondere
salis: et tere quodlibet per se.
deinde totu simul finde in cru
culo: vel in capsula fixa: et
pone in lapide marmoreo ad
dissoluendu: et reape aquam
dissolutam in ampulla vitrea.
deinde distilla aquam p filtru
et congela eam: et dissolu.

**Cum ista aqua mibibe artem
cum sublimatu albu. in equali
pondere. et desica. Et deinde**

accipe istus artemi parv. una
et de calcis Iouis pro dea. et co
misce simul: et impasta in areo
forti albo: et distilla p alembicu
et remanebur ad modu paste
ex quo conficiet frustra in mo
du tabellaz. et desicabis ad
solem: deinde pones partem
unam sup aliam in circulo
cooperio et sicut. et deinde pone
in igne ad fundendum: et de
scendet bona luna. deo grās

**Ad faciendum ex Luna solem
optimu. una ps super 10**

Opus ad Rubeu

R. 4. dragmas solis. et dea
azeruz: fac malgama in
lapide marmoreo et lava in
sale gema: et in aqua. et sub
lima tonens: quousq azeruz
remaneat fixus cum sole. et
postea mibibe eu cum sale az
moriani rubificat et fixo. et
de hac medicina proit parv
unam super .x. lime.

**Ad faciendum ex Luna perfectu
aurum.**

Opus ad Rubeu

R. 3. partes solis et eius leuton
sim partem unam. et finde dia
sit. et lima: et fac inde malga
ma cum novem partibz mer
curij. molendo cum sale et aazo
et postea accipe illam amalgama
et mitte in uno vase vitreo et
dimitte stare per .7. dies. postea
accipe .4. partes auripigmenti. et
bozaris parv unam. et virioli
albi .2. carubes et artemi: et
cinabry .2. carubes et virioli
franne .2. carubes. et .2. caruba

fallis tunc hirci: et miste ora
simul in vase vitreo ad mensura
confertione: et claude bene in
luto sapientie: et tunc vas deinde
luta luto sapientie: et postea sicut
ipm in miete calido. et postea
moperi cum cinere calido per
vnam noctem. in mane inue
nies puluerem. postea accipe
lune parum vnam: et solis
aliam partem: et finde instilul
et proice desuper de dicta con
fettione. et erit sol pferm

De medicina seu elixir pferro

Snas quesitum arno yhg. qd one
opus iste 3. speneo sufficimr. si
fimus albus. leo vridis: et aq
fenda.

Ca. orienus dixit in alio loc. q
fuit fimus albus. leo vridis:
et amalgama rubeu. et inu
dicia moran: her ora dissoluta.

Th. orienus frat de fimo albo et
de fimo rubeo simpliciter

De medicina ad rubeum

Ad Rubeu
Accipe gzeritum. et purga sicut
in libro suam purgationem inue
nies. et ipm purga sublimaz.
sicut videtis in libro sublimacionu.
et post ipm rubeifacas. ut in
libro inuenies. post dissoluas ipm
ter. et post pone in parre. post
lunam: et calma ter vel quat
et postea pone in parre. Accipe de
gzeritio aliu: et sublima: et subli
manu rubeifar. et postea accipe de
luna iamditta. et de gzeritio ru
bificato iamdittu: ita q gzeritum

sit maior pars q lunem de
paribus: et postea mibibe in
aqua iam dicta supig. et assa
et fac sic mibibendo et assando
donec totam aquam bibar. et
postea dissolue. et postea assa
et post dissolue. et sic fac de
ries. dissoluendo et assando. et
est elixir ad rubeu.

Opus ad Rubeu. pur dixit Almus not. Terart de mostah.

Be sulfuris mgi. et arceni.
rubei an. et tere subtilissime
quodlibet yse. deinde pone
in aceto ad bulliendu donec
desiccetur aceti. et desiccatu
pone in olla bene lutata. et
moperi eam bene. et dimitte
per diem vnu naturalem in
igne calido. et apertu ollam et
inuenies totu mgiu. Deinde
fac bullire in olio lini. et deinde
pone in fimo equino calido per
40. dies. et extrahere: et finde
20. dragmas sanzini. et pur
desup. 3. i. yhg martizoi. et ha
bebis solem. Cum voles fideze
sanzinu cum medicina. pone
simul. 20. pars in vna medicine
cum hoc q heas retribulum
preparatu cum mizerino mgi.
ita rebellatu pone sanzinu in
medicina et pone retribulu
sup carbones. et finde in follihu
tali modo q venas no zunar
medicina. quousq sanzinu
bulliat. nec cesses sufflare. in
folle. et tu videris q amphi no
bullit extrahere et dimitte infei
gidari. forma basis.

Ad ruberum ex laurino. et ad album

Opus ad Ruberum *ex laurino*

Re salis armoniaci pte. 1. et 2. ptes. Vitri sublimi moliti: et rora parte limante eris seu lentum et terat bene totum in simul. et mitte in olla istam perfectione et ita qd olla sit parua. talit qd impleatur. et sit bene clausa ita qd no possit respirare. et stet per die naturale super carbores ardentes cuius sol.

Eodem modo si vis facere lunam: mitte de limatura stagni: et erit luna: cetera fac vt supra.

Ad Lunam vna. 3. sup vna crucha

Opus ad albu

Re artemisi albu sublimatum et cristallinatum: et imbibe in oleo cartati ad modum paste. et postea sicca ipm et imbibe ipm in aqua salis armoniaci fixi: et sicca ipm et fac puluerem: et accipe septem partes eris purgati: et vnam partem istius pulueris: et fonde ipm in simul. et mitte ad vnam marcham vna. 3. line et erit luna bona.

Mediana aug vna pars vadit

super. 4. eris purgati.

Hic doret facere elixir sup. 4. p. Re mercurij sublimati. 3. partes artemisi exaltati. 2. ptes. et amoxatix fixi vna prem et salis armoniaci. 2. ptes et mitte totum in aqua de baurach et exortam tot vel amphig: et erit opus magna sup. x. vni pondus sup. q.

Opus ad albu

Re de anago. et mole. et mitte in aquam claram: et fac bullire: et quando fusi fuerit mitte ibi salis armoniaci fixi: et habearis furellam vitreata et pone in igne de carbombis et mitte mercurij sublimati in aqua illa: ita in qd aqua illa no roperiat totum: et mone bene in vniulo quousqz sit puluis. et potes mittere de illa aqua duabus vel tribus vniabus eodem ordine furellam. monendo in vniulo qualibet vire. quousqz sit puluis: et terat bene qualibet vire. Et si esset ibi sal armoniaci exaltati in supradictis rebus. esset bonum. Deinde accipe de venere munda 3. 4. et fonde. et quando fusi fuerit mitte aliquantulum de puluere supradicto. et parum de artemisi ita qd puluis sit ligatus in panno lino. et in vniulo mitte in reu vniulo: et teneas bene in illo vniulo. et roperi tam cito in panno: et moueas sufflatozium: et quando fusi fuerit: habearis aquam de squilla: et sit ibi de fumo iusquamini: et de fumo moimieris amari. et pone aquam istam in aliquo vase: et super aquam istam habearis pannum quem ponas super illam furellam: ita qd pannus sit madefactus in illa aqua. et proice venere in illo pannus et colabitur ab omni sordine. et

et ita reitera totū ter. vel q̄ter.
si nōtē fuit nō oībus sup̄dō. Et
in quarta vel quinta vice mitte
ad .2. ptes venis. q. p̄r. lūe pure
post modū habeas de tartaro et
de sale: et de alūe decorta: et
finde in aquam: et fac bullire
et mitte ibi frustū istig lūe
et post recognōne dimitte
aliquantulū m̄frigidari: et mitte
in aquam istam: et fac bullire
aliquantulū: et extrahe: et fac
cum p̄ano: et laua cum aqua
clara. Et ita potes facere re-
cognōnem pluries. sicut fe-
cisti istam alburionem siue in
blanchimentū melius quod possit
esse. Et tunc: q̄ nō recortum
fuerit argenti: dimittas eum
refrigerari aliquantulū: et
deinde potest ponere in hac de
albarione seu blanchimento
hec enim aqua habet mollifi-
care et m̄dulare om̄e metallū
benedictus sit deus amen

Nō q̄ q̄n venis findit nō lūma
ponit in cannali ferreo: cum
hoc q̄ cannale sit calidū: et
lutatū. et vinctū aut nō oleo. vel
nō sepo: et postea lūma bullita
in hoc cannali ferreo: dimitte
ibi stare donec frigidū factū
sit.

*De compositione medicine ad albu
et ad rubeum.*

Opus ad albu vel rubeū: finde
venere: et ex om̄que in oleo fimo
limpido quousq̄ fiat molle. s.
q̄o. viabus. Et postq̄ factum
fuerit molle: calidū laua: et si
m̄frigidatur: calefac ipm: et

lūma multoniens: post m̄ste
ipm sic limatū cum duplo
sui arcenti citrim: et tere
ipm durissime: quousq̄
fiat puluis subtilissimū. De-
inde ipm puluerizati sit m̄te
in vase eneo facto ad similitudine
vriualis: post fac fornacem
in qua parua olla sit: in qua
loret vas illud eneu. in quo est
puluis. ita ne tangat illam
ollam: sed sit quasi pendens
in ea: et habeat roperiorū
factū de terra ad modū ibun
ipm vas eneu: nūq̄ foramen
sit parū. Deinde fiat ignis
subtilis temperatus: et videbis
fumū exire diversorū colorū.
Et postq̄ cessauerit fumū: aufer
vas ab igne: et puluis quem
inuenies m̄tū m̄gerum est que
pones in mortario: et admistres
ei sale: et ponet in eo aqua
nūq̄ mediu sit aqua alba: et
alia medietas vrina pueri. dem
pone in rancha vitrea: et dimitte
quosq̄ resideat post proter aqua
et puluerem pone in mortario
in sale. et post aqua: et facit p̄
fisti: s̄ fac fa dū quosq̄ puluis
sit clare rubeg. vel clare albg.
dem appone in eo set sale in mor-
tario: iterado sicut p̄ig: donec
nō feruat sapore salis: deinde de-
fiet: et si fiat crumbulo q̄dratū
q̄ possit tolerat ignē et nō soluat
neg frangit: et admistat q̄dō
pulueri si est rubeus tota ps. set.
limari: si est albg. 3. ps lūe limari.
dem fiat i crumbulo vnglecty de sale:
et albg de pulue. et fiat quosq̄ totū puluis
sit in crumbulo. dem fidat: et erit sol.
vel lūa. in hora senāda leois: vel lūa
ipa hora in cancro existente:—

post misce
in nim duplo
et tunc et tunc
ne: quoniam
bnyssimam de
ezazani sic mite
facto ad situm
sic firmitate
olla sic in qua
enon. si quo est
rangar illam
quasi pendens
ad modum ubi
aug furamor
emendat par ignis
et tunc erubescit
dicitur fore relore.
et non solum aspe
t pulvis quem
ingerimus et que
cradistibus
nec sine aqua
- aqua allali. et
viri na pueri dom
virrea: et dmitti
post prout aqua
pone in martano
ingrui. et fides in
dui quisque pulvis
vel clare albi.
eo fit sale in me
linea perq. donec
te salis donde le
omululo q. itam
aque et ne soluat
admittenz q. do
leue extra po fit.
et si huc inuati.
do vnglecty de file
- har quicq. totum pulvis
in nido et ecce si
enda a leone. vel huius
et existeret.

nota et scribo

de hunc
in hunc
in hunc

de hunc
in hunc
in hunc

Insuper summa minor Gebis Regis
in palentis philosophi illustrissim
super arte alchimie Inferiori sig astro
logia quia tractat de lapidibz planetariz

Ovm solerti indagine vni
uersarum rerum artifex
philosophia comperit: sed u
litas tamen carissime filii
exquisitionis sagacitate altissime artis
magisterium adiuuent. quod ca
temus reliquarum rerum ppollet
argumentum. quatinus ipm in
secretioribus nature abditis
reperitur. Non enim sufficit
huius artis operari res appare
tes et manifestas, tantum co
gnoscere naturas. Ars enim
hec est de philosophia occulta.
et est illa pars philosophie
que metamica vocatur. Lo
quitur enim hec ars, non solu
de eius elevatione et depresso
ne spirituum: Verum etiam
elementoz. Et scias hoc quia
est magnu secretu. Scias insup
hanc autem inferiorem vocari
astronomia. et superiori prime
preeminere esse comparata. Lo
quitur enim superior astronomia
de stellis fixis in firmamento.
et de erraticis que planete vo
cantur. quia motu contrario
motui firmamenti gradiunt.
Inferior vo Astronomia lo
quitur de lapidibus fixis in
igne: et de hys que de igne
fugunt. Lapidēs vo qui stelle
fixe vocant. sunt Auru, Arge
tum, plumbum, stagnu ferru
es, Et reliqui lapides qui
igne non fugunt. Lapidēs

vero qui planete vocantur sunt
Argentum viuū, fulfur, Arse
nium, Sal armoniacu, magnesia
Tutia, cum similibus.

Isti enim super ignem non
perseuerant: sed paulatim ab
eo fugiunt: nisi ad ipos perfi
ciendos et rectificandos qui
busdam artificiosis ingemis
et vniculis indissolubiliter
constringantur. quod diutur
mitate et distantia et subali m
dagatione indefessa non festine
sunt philosophi asseriti: post
multiplicatos labores fallaci
as operationum diuersa so
phismata. est philosophia per
fectissime consecuta. et eorum
archana suis reliquit filijs.
Si enim alius q doctrine filij
hoc attemptare presumpserit:
vix indignus pennis repulsus
parietur. Et si opus impensam
amisse merito deplorabit.

Vocantur quoq preacti la
pides fixi super igne corpora
et substantie. Lapidēs vo fu
gentes ab igne spiritus et acci
dentia noiant. Et sicut corp
sine anima non viuit nec exi
gitur: nisi spiritetur: sed iacet
quasi mortuu. Sic etiam
predicta corpora quasi mortua
iacent: nisi cum predictis spiri
tibus viuificentur et erigantur.

Et sicut operatio nature in mi
nerijs suis et hoc fit in milibus
animoz viuificat corpora: sic opante
phie in suis a suis fossa minerijs: et illud fit de
rationem respectu operis nature
vno vt vniq faciat sit in hora vna: tamen
fit in medicatione mine

et modum
suo benefi
sic lapides
proprietate
sunt acciden
qualitatem
tueri substant
Lapides fugien
possunt suas
tutes: nisi cu
monentur et v
bili. Et scias
gnum secretu
predicti lapid
adiuuent
fuerit op
et recipit
spiritus corp
corpora: et
et nisi sit ab
perfectissime
de sunt: corp
et conuersio
operatio perfe
corpora de
natione et sp
et ligantur
ignem. Et
magnu secre
ignorant scie
num suspensa
dum em hoc
gaudet op
De amonitum
qua lachrima lib
Rogo itaq
latione ph
reus vniq
atem magister
metallu. Quon
libris pgi. genit
de rebus promp

De anominiombus dans p^rgebre
circa lectione libror^{um} phy^sic^{orum} Cap^{itulum} 2^m
Rogo itaq^{ue} fili^{um} ut ineffabili
electione philosophic^{orum} libror^{um} scru
toris^{is} ut eius filius esse: et hui^{us}
artem magister^{um} habere sagant^{ur}
merearis. Quomam^{modo} qui legendis
libris piger ^{et desid^{iosus}} extiterit in prepara
dis rebus promptus esse nō potit^{ur}.

al' macerit²

Various

de elixir :

et transubstantiando

Aueas igitur ne ad componendum procedas antequam agnoueris compositionis pondera completa quia secundum perfectionem ponderum componentium.

positi operant. Et scias. qd
poteris perficere nudificare m
prius nudatoru nuptas. et q
egritudines bene cognovis.
Sunt enim in prelibatis corporib

et spiritibus quedam egerit
dies: quas partim a mine-
ris: et partim ^{ab} elementis
contrariis habent qualitatibus.
Omnis etenim res elementata
quatuor in se continet quali-
tates: duas activas: et duas
passivas: duas exteras: et
duas interius: ^{et} molliem: sive
duriem: et quarundam me-
diū. Verbi gratia. Res si
exterius est calida et humida:
et mollis: Interius est frigida
et siccā: et dura. Quia omnis
rei manifestū suo contrariū
est occultū: Quæras hoc: quia
est magnū secretū.

De multis manifestis et occultis

Unde si perfecte cognoveris
exterius rerū consistentias:
interiorū de leui cognosces: et
econtra. Et occulta manifesta
re querens: scias et manifesta
occultare. Sed in quibusdam
rebus totum manifestū ocul-
tari: et totum occultū mani-
festari oportet. In quibusdam
mediū occultū manifestari
tantū: et mediū manifestū
occultari: ut ad sanitatem
perfectam veniant. vel salte
ad naturalitatem beneficiū
perducant decenter. Et scias
hoc: quia est magnū secretū.
Et scias etiam: quia res quedam
sunt sane: quedam sunt egre:
et quedam sunt nature. Sane
dicunt ille. in quibus quatuor
qualitates: cum molliem et du-
ritie ita equaliter existunt: quia
nulla vniatur a sua contraria.

*ita plerumque et in omni viscerum
ferit et sanant. ut argenti puri et argi
albi: quibus sola natura fixa marumtas
restaurat.*

Sicut in auro perfecto. In ipso
namque sic sunt equare: quia neutra
superfluit alteri. Et sic dicitur
quibus inest hoc contrariū: neutrum
dicat. In quibus si non equa pro-
portionibus tunc inest: qua
tamen parū vniatur ^{alia} auri colorū
et argenti nigri: quibus sola
natura fixa restauratur. Et
scias hoc: quod magnū secretū est.
Vnde hoc tu facere vniatur non
emittere. Et tu labora. ut intel-
ligas: et dominus illuminabit te.
Et scias quod quæris ita subtili
artificio: et coniunctione insep-
abili adiuvem sunt a natura
equaliter commixti: quia in qualibet
re: omnis res existit per potentiam:
quod per visum in ea non com-
prehendatur. Et hoc licet in re-
bus liquefactis clarus quia in alia
re discernitur. Sunt enim auri
interiora argenti: et converso.
Et in eue et argento similiter
sunt aurum et argentum potentialiter
non visibilibus. Et in eadem sunt
fortis plumbi stagni: et in his sunt
et converso. argenti et aurum:
quod plenarie totum tibi patebit
cum eorum preparatione: et sub-
stantiarum eorum transformatione:
et naturarum commutatione. sicut quia
naturarum actione. Et scias hoc:
quia est magnū secretum.

*De eorum naturarum ad hanc arte
preparationem.*

Et scias etiam: quia non convenit
cum lapidibus non paratis
aliquid operari. Est enim prepara-
tio. thesaurus rei: et auspiciū
complementi. Si ergo perfecta
et completa processerit preparatio:

perfecti et con-
diti. Et si in
et quantum per
parationem: tunc
non opus in
et non alia
bus perfectis
perfecte prepar-
fieri successio
Que a quibus
quibusdam re-
aliis: a quibus
ita est: dicitur
discrepat ab
paribus ab
completi. Et
hæc in si
hoc opere com-
sequens re-
a spissis. Et fa-
cili secretum
de rebus pro-
pura non super-
verum enim: et
omnem perfectum
modi opere qu-
mentum de
modum: que
que huius ma-
dilatanda res
fieri preparatio
et superflua
possunt nisi le-
nec leui nisi
fieri debet
fugido nec fugi-
humida: nisi sic
humida: nec dicitur
mollis: nisi dicitur
modo quilibet
omni alternam
generatur et est

perfectum et complementum ad eum in
effectu: Et si diminuta: diminuta
Et quantum perfectionis deest in p
paratione: tantum expectet diminutionis
operis in perfectione. Semper
cum aliquid perfectum ex vili
bus prestolatur rebus: prout dubio
perfecte preparationes modo recte
fiat: successio procedere debet.
Que a quibusdam administratio: a
quibusdam rectificatio: a quibusda
ablutio: a quibusdam separatio nuncupatur.
Ipsa est separatio: que puriores pres
disgregat ab impuris: purioribus
paribus abiectionis opus non leuius
impleatur. Et hoc dedit intelligi
hermes in suo compendio: quod de
hoc opere composuit: cum sic ait.
Separabis terram ab igne: subale
a spisso. Et scias hoc: quia est ma
gnum secretum. Et scias quod q
de perfecte preparationis modo: non
solum circa superfluum remotionem
verum etiam circa deficientium adiuncti
onem versatur. Item quod in quodam
meo opere quod lumen luminis
intitulavi de — hermes
moriarum. que inter secreta secreta
que huius magisterii subtilitate
diligenter reseravi. dixi quod per
fecte preparare est absenta supplere
et superflua demere. quia non
possunt nisi leuia superius graviora
nec leuia nisi graviora inferiora
fuso deinde: nec potest calidum nisi
frigidum: nec frigidum nisi calidum: nec
humidum nisi siccum: nec siccum nisi
humidum: nec durum nisi molle: nec
molle nisi durum: adiunctione subli
modo quolibet temperari. Sic igitur
omni alternatim congrue disponitur.
generatur ex eis substantia temperata.

quam non potest ignis violentia
superare. nec terre ferilitas vi
nare: nec aque limositas conde
sare: nec contactus aeris perturbare
Et hermes huius doctrine princeps.
in ea quidem sententia in fine sui secreti
prenotati operis sententia volens quo
modo: et ex quibus lapis quem
predixerat: omnem rem subtilem
vincere: et omnem rem solidam pe
netrare. cum composuit esset ostendere:
hoc etiam insinuat insinuat. cum
dixit. Sicut hic mundus creatus
est: ita lapis quem predixi est
creatus. id est: sicut mundus ex qua
tuor elementis essentis factus est:
et sic lapis. Et sicut hic mundus
sensibilis in quo sumus est ex gra
uibus et leuibus: mollibus et duris:
calidis et frigidis: humidis et siccis
mixta scilicet ad invicem a natura non
cordi pace ligatus perennis est factus: ita
ita est lapis quem predixi: qui
omnem rem subtilem vincere et pe
netrare: et omnem rem solidam potest:
ex predictis creatus est. Et scias hoc
quod magnum secretum est. Preparatio
perfecta corporis et spirituum post
superflui depressionem: et absentium
adiunctionem: extractione quatuor
regiminum adimplet. Primum est
ad naturam ignis redactio. Secundum
eorum in aquam resolutio. Tertium est
eorum in aerem leuigatio. Quartum est
eorum in terram compressio. Primum
fit calcinando. 2^m soluendo. 3^m per
alambicum distillando. 4^m in igne
leni congelando. Et hec est eorum inter
graa preparatio. Et hec meminit
hermes in suo prenotato secreto.
cum dixit. Suauiter cum magno
ingemo ascendit a terra in celum.

obscure

sensibilis in quo

de mo p

lapida p

nota in

tautissim

facim

a p

ad p

ad p

ad p

ad p

ad p

prius tamen subtile separatum a
spisso. iterum descendit in terra.
per hoc. n. dedit intelligi corporis
calcinacionem: et spiritum cum sub
limatione et fixatione. quia hoc
est eius calcinatio. Et solutione
ostendere volens ait. Nutrix eius ^{et dicitur inhumatio} est
inhumatio eius. ^{et dicitur inhumatio} Vniuersitate est
per ipsam. Et eius res que prius
fuerat cum calcinatione morti
ficata nutritur et reuiviscunt
cum liquore mundante super eam
reducitur. Aqua prius in aerem
leuigatur. licet in terram postea
reuertatur. Item ut ostenderet

nonne inquit
integrum si uis
et ad fixa
ostenditur

distillationem per Alembicum inquit.
portauit illud ventus in uentre
suo. Cum enim aqua per alembicum
distillat. ipsa prius per ventum fu
mitur aerem leuigatur. et ab infe
riore parte uasis alembici in ven
trem deportatur. licet ibide pro
conclusionem in aqua iterum reuer
tatur. Hanc aut distillationem
quidam in rebus liquorosis loco
sublimationis habent: et ipsam
sublimationis nomine vocabant id
ut ostenderet congelationem siue
coagulationem inquit. Vis eius
integra est si uersa fuerit post in
terram et per eius artificium ad
fixationem. Et ut ostenderet
generaliter inquit quid prius per
partes expresserat: dicit. Et re
cipiuntur unum superiorem et inferi
orem naturam superiorum et infe
riorum elementorum. quia licet a
lembicibus exordium forciat: debet
tamen in grauiores congelari. ^{terminatur et}
ad hoc ut super ignem perpetuum
habeat efficaciam. vel per seue
rantiam. Hic ergo loquens de

paratione. vni illos tantum. que
ad componendum lapidem philo
sophorum requiruntur. Explicando ^{exemplificando}
de vno ut breuius ^{et in} vnoquoque
singulorum preparationem integram
demonstraret. quia tunc parata
est perfecta paratio: omni uersa
sunt in terram ad fixationem super
ignem: et fusionem faciliorem
sine fumigatione. et tunc uincit
omnem rem subtilem. omneque
rem solidam penetrabit. sicut
quod ipse dixit. Et scias hoc quod ma
gnum secretum est.

De diuersa laborantium in hac arti
oratione paratione ^{Ca. 7^m}

Quod scias quod quidam propter
longitudinem et difficultatem
integre preparationis ^{quidam} in agendo
pretermittunt unum predictorum
regiminum: quidam duo: quida
tres. Et cum vno tantum predictum
ad componendum calcinant tantum.
Alij componunt et comprimunt.
Alij calcinant solunt et compri
munt. et sic de alijs seu de reli
quis. Vnde scias quod predictorum
multiplices emanauerunt compo
sitiones: sicut varios diuersorum
philosophorum processus tantum
cum igne: tantum cum solutione
tantum cum vnoquoque illorum. vno
qui cum igne solo operantur. du
plex erat processus

De modis diuersis operandi in hac
arte alchimie ^{Ca. 8^m}

Quidam ergo accipiebant
tantum predicta separata
et contrebant in unum. forant
et sublimabant subtile a spisso
semper reducendo quod erat
superius: super illud quod erat

infectum: donec
nobis inferius
ignis semper
quidam uo
cum solutione
ita sonabant
albans: et e
fusione facieb
perat elixir
Et hec sunt
solo igne ope
vo qui cum
sit gemma
via predicta
quod per
duas de nou
pondera pe
gelabant m
elixir perfe
semina philo
accipiebant
et componeb
et soluebant
Verum tamen
lutione: aqua
binis distilla
hoc erat comp
ipso: et esse
tunc preterio
tione: quod per
in aqua clar
in lapidem
et illud diceb
verissimum.
vnoque preter
erat semina
soluebant sicut
dissolutos: et p
tione figebant
soluebant ut
et inde in bibel
sublimatos: et

inferius: donec illud totu rema-
nebat inferius. Et incepit nata
ignis semper apud
Quidam vō spiritus prelibans
cum solutione figebant. et po-
stea sonabant eos corporibus
albanis: et ex eis corpus cum
fusione faciebant: et dicebant
q̄ erat elixir firmu sup igne.
Et hec sunt vie illoz qui in
sole igne operabantur. Illoru
vō qui cum solutione opati
sūt gemina erat via. quida
via predictaz separationis vnu
quodq̄ per se soluebant. et
duas de nouo. i. secundū iuxta
pondera permiscebant. et con-
gelabant in lapidem: quod erat
elixir perfectu. Alij vō huius
semina philosophie sequentes
acquirebant predicta oblata
et componebant oīa simul.
et soluebant. et congelabant.
Verū tamen quidam facta so-
lutione aquas solutas per ale-
bini distillabant: dicentes q̄
hoc erat complementu claritatis
ipoz: et resplendorem mren-
tine proiectionis aggrega-
tione: q̄ proueniebat natura
in aqua clarissima. quā postea
in lapidem putu coagulabat.
et illud dicebant q̄ erat elixir
verissimu. Illoru vō qui in
vtrōq̄ procedebant duplex
erat semita: quidam enim
soluebant simul corpora spiritus
dissolutos: et postea sū sublima-
tione figebant. quidam aut
soluebant corpora calinata:
et inde imbibebant spiritus
sublimatos: et postea predicto

modo congelabant. Quidam vō
soluebant spiritus sublimatos: et
inde imbibebant corpora calinata.
sed in tantis diebus erat elixir.
Quidam aut cum sulfure et ar-
senico separo imbibebant alias
coagulabant corpora sub quoda
pondere suo: et postea soluebant.
et potabant in duplum sui ar-
genti vini separati. Et iterū sol-
uebant et coagulabant: et di-
cebant q̄ erat elixir rectum.
Et eoz quidam vō cum corpori-
bus solutis cum sulfure et ar-
senico hoc dictū est ababant
argentū vini: soluebant. et
coagulabant: et dicebant q̄
erat elixir. quia elixir ex
quatuor debet constare rebus.
eiusdem reuersis. et nō diuersis.
et non ex pluribus vel paucioribus
quia tūc corrūperet opus. Com-
ponebant igit elixir ex quatuor
spiritibus principalibus. scilicet
argento vino arsenico sulfure
et sale armoniaco. Ita tamen
q̄ argentū vini prius sublimado
figebant: et postea soluebant
cum sale armoniaco preparato
soluto et distillato. et postea
distillabant prius sal armoniacū
cum alembico: demū distillabat
argentū vini: et coagulabant.
et dicebant q̄ hoc erat elixir
verissimu huius artis. et magne-
sia: et lapis et non lapis. et
corporeū spirituale: et spiri-
tuale corporeū. et illud quod
remet omne volatile a fuga.
et fermentū et tinctura duoz
elixirū. Et argentū vini
accidentale. illud quod preuenit

se auro. et recipit illud. et illud
quod occidit. et vivere facit: est
vltimū argentū viūū coagula-
tū. et principū ouū mteabi-
lū hūū magisterij. postea
vō soluebant ipm in aqua sal-
armomiaci preparati fixi. m.
biberūt q̄ cum eo argentū viūū
sublimatū et sulfū. et arsenicū.
preparatū. et soluebant. et distil-
labant. omnia simul. et coagula-
bant. et vltima. et ratione tēra-
bant. et dicebant q̄ hoc erat ve-
rissimū elixir.

*De datione operacionis facienda p
volentem operari in allumina. c. 9.*

Ego aut nouissime dico. q̄
quodamq̄ prescriptū cor-
porū et spiritūū si perfecta p-
paracione fuerit preparatum.
vō summa volantis superet sumas
fixi. et esset per se solū. erit
albu et ruben elixir. et hoc
apparet lucide in quarta
ratione hūū libri. scilicet in
c. v. de cinabrio. Et scias
hoc: quia decens est maxima
secretū hūū libri. Licet autē
q̄ plures sint. ad hūūmodi. ex
prescriptis etiam corporibus
et spiritibus elixir componendi.
Et obscurissimis verbis her-
metis dixeris emuleans
philosophis. ex prescriptis in
isti laudabiliores et veridici.
quia existit q̄ rei veritate
per experimentū am dei
summi auxilio sum securus.
Itaq̄ tu fili carissime. secundū
quemcuq̄ volueris modorū
providere. nec ad alios modos
tua dedimet interio. q̄ si fm

ipos operatus fueris. meriti
opus. cum dei auxilio sine
conclues optimo. Et sic pma
ratio hūū libri claudunt.

Secūda ratio super naturas
et complexionēs materialū
corporū. siue spiritūū.

capitulum. 10^m

Omnia corpora. que a lu-
nari globo inferius a
sumo condita sunt. opi-
fice. quatuor alimentis parti-
cipant: quatuor humoribus
naturalibus: et quatuor nam-
rarū complexionibus: et quatuor
principalibus coloribus: et qua-
tuor saporibus: et quatuor odo-
ribus: et duobus sexibus. fm
tres fm dimensiones. scilicet altitu-
dinis latitudinis. et profunditatis.
Quatuor vō elementa sunt.
Ignis: Aer: Aqua: et Terra.
Quatuor naturales humores sunt.
Sanguis: Coleta: fleuma: et
melancolia. Quatuor natura-
les complexionēs sunt: Calidi-
tas. frigiditas. humiditas. et
siccitas. Quatuor principales
colores sunt: Albus niger. ci-
trinus. et rubens. Quatuor
sapores sunt: Insipidus. acidus.
dulcis et amarus. Quatuor
odores sunt: bonus et odorifer-
fendus. acutus. et remissus. i. re-
dolens. Duo vō sunt sexus
masculinus. et femininus.
Altitudo vō corporis eius ma-
nifesta. profundum occultum.
latitudo horū medij participat.
Ergo oia corpora predicta fm
has tres dimensiones predictas

omnibus fulgent. / daret corpus si
ni sua altitudine est tereu: in
eridit frigidu, sicu melancolicu
acridu, feridu, et ferineu. Et
per consequens in suo pfundo
est aeru, calidu, humidu, san
guineu, acridu, dulce, odori
feru et masculinu: Et si in vno
latere est aquatu: sequit q
est frigidu, et humidu, albu
insipidu, redolens, feridu.
Et per consequens in alio late
est igneu, calidu, sicu rubeu
amaru, acridu, masculinu.
Et si sunt ligamina quibz
corpora oia admixta collu
gantur. ^{q' in vngelans clarissime deprehendit}
Sunt autem ^{q' in vngelans clarissime deprehendit}
muri seu amu et ignis metallu
et pmo de plumbu.

Incipiamus igit ostendere
tibi prout perfectius medi
tari mente: et sermone aperius
possum recitare. **A** plumbu
sortita origine, ut complens
et diminuis congelatur ^{agm' p'ab'}
agularu cognitoy: in qua eoz
dimensiones sunt complete: et
in qua diminuitur expeditu, et
absq' confactibz ad operandu
iter inuenies. Duo autem ^{hic}
completas: quas in p'senti
ratione vocauit sanas: et di
minutas, et quas idem dixi
neutras, et egras. Sanas
eiz perfata res est. Egritudo
et neutralitas diminuta. Per
fectu ergo magisteru est, ^{pot'g}
pora oia tam ad sanitatem q
ad neutralitatem reducere. Et
c' faciat vtriusq' facile et possi
bile: licet quidam sophiste na
turaliu rerum insci: et secretor

philosophie ^{ignorantes} exorta et regime
roz eius improbi scripturas de
rebus non intelligentes. Cum post
opus ^{met'} vel in manibus suis inue
nat: errorem imperiat sue
philosophie ascribens: hoc opus
non solum difficile: veru etiam
impossibile predicat. De quo
philosophia non ait. Non
eiz omes ad hoc exercitiu phia
mea conuocat: sed illos tantu
qui huius mense actubitu: et
istius modi epulis digni sunt,
refectioe inuenti. Sarage ig
ne sis sophista. Vt reru vnetu
res non in meditatione solu
veru etiam meditatione ^{ex}
perientia cognoscas: medita
tio eiz sine experientia nil
pdest: sed potius experientia
sine meditatione. Vnde plus
est experientia q' meditatio
perquirenda. Nam in experi
entia huius rei furoris affectu
in hoc discipulus philosophie
eris. Et per consequens inter
predite mense ^{comparas} mto
nummandus: et eius fortulis
que superant omia veruminu
danatu p'ecui dulcedine et af
fectu ^{de} p'ecui facandus. Vnde
cum ^{de} dicitur, huius rei experientia
nemo possit per se in prima sco
te, perfectus esse: vel discretus.
tibi suadendu promidi: vt ab
hac ^{retractione} rone non cesses: si prima
vix perfate no fueris operatus
Bis vel ter vel quater et amplis
si opus est reiterando non cesses
quousq' quod appens perfectus
deprehendas. Nec ab hac re te
labor manu teneat p' exp'is.

dimoucant. quia cum instantia
vinctes: et cum patientia superabis.
Et ad illud deo dicitur venies. quod
optasti: de manuum labore mer-
cedem: et de sumptibus re-
pensam habebis. nec indigebis
huius operis retributione. si viuis
annos mille millenos. ex quo scit
ipm recte peregristi. Et si pma
vel 2. vice laborare fanga-
tus es. et in expensis deterritus.
subsistens te quando non au-
gmentu sed detrimentu noueris
intuisurum. Igitur anteq mapias
delibera: et ne mapias nisi con-
sumare disponas. Si neq in mapia
pensione auz tuu agi hys pmissis qd sup
pelleantur suz acipe

De altitudine plumbi. ca. 12.

Scias qd plumbum in alti-
tudine sua argenti mgeu
est molle et terreu melancolicu
frigidu et sicu fendu et femi-
neu. In profundo est auru. aeru
sanguineu calidu et humidum
citinu dulce odoriferu et ma-
sulinu. Duo latera eis sunt
stagnu vel argenti viuu. quia
vniu sunt nature et complexi-
ons. s. stagnu et argenti viuu.
Est ergo aquu. fleumatu
frigidum et humidu albu in-
cipidum. alias redolens. et fe-
mineu. In vno latere est feru.
vel es. quia es et feru vniu
sunt nature et complexioms.

Et ideo vnu pro reliquo intelli-
gi potest. Est ergo igneu. coloru
calidu et sicu. rubeu. amaru
acutum masculinum ^{conuenit qd fualig m}
^{argenti qd malus}

De alio latere stagni. Cap. 13.

Stagnu est in altitudine sua
Argenti viuu. aquu. fleuma

fendu feru. In alio latere est auru. aeru. san-
guineu calidu et humidu. coloru dulce odoriferu
masulinu.

ricum. frigidu. et humidu. albu. et
insipidum. redolens et femineum.
In suo profundo est es. vel feru.
igneu. coloru. calidu et sicu.
rubeu. amaru. acutu. masculinu.
In vno latere est plubu vel argen-
tum vniu terreu. quia plumbu
et argenti vniu sunt complexi-
ons. Argentu tamen. persanuz.
et plubu peregru. est ergo male
auctu. frigidu et sicu. ingruum
acidum. fendu. et femineum.
In alio latere est auru. calidu et
humidu. coloru. dulce. odoriferu.
masulinu. Est ablu. ergo ipm in
auru vel argenti conuerti. qd
aliud corpus. Quia sicut dicitur
quareipartitus. factus est ad la-
tera deuenire. qd ad profundu.
Et memini me dixisse in summa
maiori in fine. de examine ex-
positionis corporum. super va-
pores auctoz. ipm stagnu ma-
xime. et perfectiori modo ap-
proximate in opere maiore or-
dimis. Et scias hoc. quia est ma-
gnu feru. Ex dicitur ergo. et
dicendis si subalis fueris in da-
gator. perquirere poteris in
quo potestatum genere consistit
opus philosophia.

De altitudine feru. Cap. 14.

Aerum in altitudine sua est
es. igneu. coloru. calidu
et sicu. rubeu. amaru. acutu.
et masculinu. In suo profundo est
argenti viuu. aquu. frigidu et
humidu. fleumatu albu et in-
cipidum. redolens et femineum.
In vno latere est auru. aeru. ca-
lidum et humidu. sanguineu

Argenti viuu est in sua altitudine stagnu
aqueu. fleumatu. sicu. et ha. albu. insipidu
et femineu. In suo profundo est feru. vel es
igneu. coloru. calidu et sicu. rubeu. amaru. acutu.
masulinu. In vno latere est plubu vel argenti
feru. melancolicu. sicu. et sic. ingru. acidu. fendu. feru.
In alio latere est auru. aeru. sanguineu. calidu. et hu-
midu. dulce. odoriferu. masculinu.

Sub m
ap. 17. fol.
171. G. 17

croceū. dulce. odoriferū. masculinū. In vno latere est plūbū vel argentiū. terreū. melancolicū. frigidū. et siccū. mīgū. acidū. fēdū. et ferreū.

De altitudine auri. Capitulum. 17.
Aurū in sua altitudine aereū calidū humidū sanguineū. croceū. dulce. odoriferū. et masculinū. In suo profundo est argentiū mīgū. vel plūbū. terreū. frigidū. siccū. melancolicū. acidū. et fēdū. feminēū. In vno latere est ferreū. vel es igneū. colerū. calidū. et siccū. rubeū. amarū. acutū. et masculinū. In alio latere est argentiū vīū. vel stagnū. aqueū. fleumatiū. frigidū. et humidū. albū. mīpidū. redolens. et feminēū.

De altitudine stanni. Capitulum. 18.
Stannū in altitudine sua est ferreū. igneū. colerū. calidū. et siccū. rubeū. amarū. acutū. et masculinū. In suo profundo est stagnū. vel argentiū vīū. albū. fleumatiū. frigidū. et humidū. albū. mīpidū. redolens. feminēū. In vno latere est aurū. aereū. sanguineū. calidū. et humidū. croceū. dulce. et odoriferū. et masculinū. In alio latere est plūbū. vel argentiū mīgū. terreū. melancolicū. frigidū. et siccū. mīgū. acutū. fēdū. feminēū.

De altitudine argenti. Capitulum. 19.
Argentiū in sua altitudine est plūbū. albū. durū.

terreū. melancolicū. frigidū. et siccū. acidū. fēdū. et ferreū. In suo profundo est aereū. sanguineū. calidū. et humidū. croceū. dulce. odoriferū. et masculinū. In vno latere est stagnū. vel argentiū vīū. aqueū. fleumatiū. frigidū. et humidū. albū. mīpidū. redolens. vel remissū. et ferreū. In alio latere est ferreū. et est igneū. colerū. calidū. et siccū. rubeū. amarū. acutū. et masculinū.

De Marchesita et Magnesia. Capitulum. 20.

Magnesia et Marchesita sunt lapides fusibiles. multorum generū. que lime. et solis. et omnium metallorum speciem representant. compositi naturaliter ex mercurio. et sulfure. in terre mineralis compati. Et ideo quia ab igne fugiunt. ideo sublimant. Nare vō omēs sūt. et sū natura metalli representant. Et ideo de ipso quo ad altitudinem et profunditatem. et latere. sicut de consimilibus metallis est dicendum. Scias ergo quia magnū est secretū. Tutia vō sub genere fimozeū. plūbi. et stagni computatur. vō in summa maiori luolenter. est demonstratum.

De sulfure. Capitulum. 21.

Sulfurū in sua altitudine est ferreū. vel es igneū. colerū. calidū. et siccū. amarū. rubeū. acutū. masculinū. In suo profundo est argentiū vīū. vel stagnū. aqueū. fleumatiū. frigidū. et hu-

midu, albu, insipidu, redolens.
et femineu. In vno latere est
aurum, aeru, et sanguineum.
calidum, et humidum, croceu,
dulce, odoriferum, et masculinu.
In alio latere est argenti vel plu-
bium, nigrum, terreu, melancom-
icum, frigidu, siccu, acutu, fen-
dum, et femineum.

De Argento vniu. Caplm. 20^m

Argenti vniu in sua altitu-
dine est stagnu, aqueu, fleu-
matu, frigidum, et humidum,
album, et insipidu, remissum
vel redolens, et femineu. In suo
profundo est es, vel feru, igneu
coleriu, calidu, et siccu, rubeum,
amaru, acutu, et masculinu. In vno
latere est argenti, vel plubium,
nigrum, feru, melancolicu, frigi-
dum, et siccu, acutum, fendum,
femineu. In alio latere est aur-
u, sanguineu, calidum, hu-
midum, croceu, et dulce, odor-
iferum, masculinum.

De Auripigmento Caplm. 21^m

Auripigmenti in sua altitu-
dine est es igneu, vel fer-
u, coleriu, calidu, et siccu,
rubeu, et amarum, acutu, mas-
culinu. In suo profundo est stagnu
vel argenti vniu, aqueu, fleu-
matu, frigidu, et humidu, albu
insipidu, redolens, et femineum.
In vno latere, est aur-
u, aeru, sanguineu, calidu, et humidum,
croceu, dulce, odoriferu, mas-
culinu. In alio latere est argenti
vel plubu, nigrum, terreu, melancoli-
cu, frigidu, et siccu, acutu, fendu, et
femineum.

Nota quod est Aramentum. Caplm. 22^m

Aramentum est quoddam
genus aluminis, rubeum,
citruum, vel vride in manifestu.
Vinctuosi pinguis, terre mi-
neris composu ex sulfuribus.
Quod est gustu lingue ponnay
et sponu. Vt allumen albu ge-
minu. Et ideo nei antiqui sapi-
entis allumen rubeu vocave-
runt: quod als ab eis vtridolu
dicit, et calcanti. Ab aliquibz
vo nei tpris dragam appellat.
quod valde necessarium est in solis
tinctura et spretn retinendo.
Et hoc ideo: quia ipm arame-
tum est vreginu operis in hac
arte. Et solis tinctura valde ex-
altat per seipm tingens: et in
adiunctis rubeis tinctura addens.
Et est lumen luminu: et sulfuro
vride philosophorum: fixum, et
fissum. Sed est per se valde male
penetrationis, nisi coniungatur
cum suo compari albo, quod sul-
fur fixu albu philosophorum
appellat. Et ipis nagi fm pon-
dora veritatis conuictis per-
subtile in sexum, emanat quda
sulfur diuinu phox, ab ipis
duobus sulfuribus abstractu qd
venenu ipi phi vocauerunt: eo q
meat per corpus phox, tanq
venenu p corpora homi. Voca-
uerunt etiam ipm acutu acru-
mu: quia sicut acutu dissoluit
ipm corpus philosophu: et ab
eo anima atrescit, et conuertit
ipm in spiritum. Et multu, et
quasi infinis nobis fuit a
parentibus meis absconditu. Et ideo
precauit deus pze oibz lapidibus

prenosus: illud sulfur diuini.
 Et nulla res est: que habeat oia
 salia. alumina. et olea et aq̃s
 et ipm corpus philosophici per
 fecte tingere: nisi solu atrame-
 tum. Et est tinctura cu rubeis
 et albis. Et in rubeis augme-
 tationem addens: sine quo sale
 elixir perfecte non tingit. licet
 ipse elixir cum rubeis et albis co-
 prehendar. Est. n. atramentum
 in sua altitudine sulfur. breide.
 coreu. vel atrinu. aureum
 calidu. humidu. Aereu. san-
 guineu. dulce. odoriferu. et
 masculinu. In suo profundo est
 sulfur nigrum. terreu. argenti-
 vel plumbu. melancolicu. fri-
 gidum. et siccu. acutu. feri-
 du. et femineu. In vno latere
 est sulfur rubeu. igneu. calidu
 et siccu. ceu. vel feru. cale-
 ricu. amaru. et masculinum.
 In alio latere est sulfur albu.
 frigidum. et humidu. stagnu.
 vel argenti viu fleumaticu.
 insipidum. redolens. et femineu.

Sunt etiam sex genera atra-
 mentorum. primum ab im-
 toribus dicitur Calcedo medioru
 pingue: quod in manifesto est
 atrinu. 2. genus dicitur calca-
 tar: reous supradictu. ex colo-
 re simile. non multu pmiens
 est huic operi. 3. genus
 dicitur Sorham: reous et vi-
 luis. oibz atramentis. Est om̃
 quedam terra subnigra. sulfurea
 ponderosa: fensa quadrata hēns.

de gallia deportat. Et ideo dicitur
 vulgareu terra gallicana: que
 quando igne magno per omnia
 permittitur: lenis fit. et com-
 mune. Et cum in aqua calida
 ponitur: eam non tingit: et imp-
 tiens est huic scientie. 4. m
 genus dicitur calcaminu. quod
 est in manifesto viride: coreu
 vel circinu. De quo superius so-
 narratu est. quod est pmaxig
 melis et nobilis oibz atramentis.
 De quo copia maxima in hyspa-
 ma reperit. hoc solum in scientia
 inter cetera commendatur. Differt
 tamen in natura ab omnibus
 quia oia alia atramenta in ma-
 nifesto sunt calida. et sicca fer-
 rea. et aerea ignea. hoc solu
 est calidum et humidu: vt su-
 perius est narratu. Et quia
 habet naturam et qualitatem
 cum purissimis: ideo aurum
 ab aliquibus sepe notat. 4. m
 genus vocatur Ciprinu: quia ex
 Cipri insula deferretur. rubeum
 in manifesto: et atrinu in occulto.
 huic pertinet scientie. 5. m
 genus dicitur Vtriolum roma-
 nu: quod valde est salsum duoz
 colorum subreleste: quod a quibusda
 cuperosa nominat. hoc om̃ mo
 repellit a scientia. Ex his ergo
 atramentis supradictis s̃m sunt
 atramenta in tincturis parati
 maiori est necessarium: cum ex ipso
 et suo compari albo componat.

Sequitur de speciebus aluminu
 et eoz naturarum. Caplm. 22.

Allumen est quoddam vngue-
 tum: quod vagulauit siccitas

ignis terre. quod est illuminatio
omnium corporum et spirituum eorum
retinens incorporati. Cuius sunt
tres species. Vnu quod dicitur vul-
terreum quod preparatum sit chri-
stallinum quod ab aliquibus vo-
catur alumen gladii. et de
sosa. et sale perra fit aqua for-
tissima. que dissolvit omnia corpora
metallica excepto sole. et omnes
spiritus sublimat. excepto argento
vivo. 2^m Alumen vocatur zur-
carinum quod deferretur ab Alexan-
dria. et grecia. et preparatum
conuenit in aliquibus operibus
minoris ordinis. 3^m Alumen
est plomosum quod gemem vo-
catur. quod est melius et pulchius
nobilius et pinguis. et vtilius
omnibus supradictis. Est enim lundum
in seipsum splendens ut limba. et
in nullis provinciis nobilior. q^m
in hispania reperitur seu inuenitur.
Omne autem alumen lingua sen-
tium salsum ponitur scriptum
quod commixtum salibus alijs
duplilat vnu. triplicat 2. et
quadruplicat 3. et sic semper
addit vnu pondus perfectioris.
Et omni albis et rubris in ferri
claritatem. et recipit virtutem.
Potest ponere bonum allumen loco
sulfuris viridis fixi fundens.
in desertu ipso in compositione
aceti acerrimi philosophorum
et maxime ad album. Est enim
in suo manifesto argenti. In suo
profundo aurum. In vno latere
stagnum. Et in alio latere es.
Sequitur de natura omnium
salium et de extractione eorum

S Alia sunt multiplicata. horum
quedam sunt mineralia
et quedam vegetabilia fixa.
Et quedam vero animalia fixa. Sed
istarum specierum salum multa tam
animalia. q^m mineralia. q^m vege-
tabilia inueniuntur non fixa. ut
inferius patebit. Fixa mineralia
sunt. sal panis quod extrahitur
a mari. vel ab aquis puteorum.
Item sal gemma quod est clarus
albus. et transparent. ut cristallus.
Et mollis supradictis. Et sunt
due species. quarum vna est cristal-
lina alba. Alia vero rubra diaphana.
Nascentur et trahuntur in terre mi-
neris. locis sulfureis. habens sub-
stantiam diuisam per lapides
magnos. Inueniuntur autem et ha-
bentur specialiter in hispania.

I Nfixa vero mineralia sal natrium
et cretaceum quod etiam in his-
pania inuenitur in locis aquosis.
ex congregatione aquarum plu-
uiarum non habentium exitum.
Vegetabilia vero fixa et infixa
sunt. quasi infinita. quia ex ortis
arboribus saliet earum cinerum
et herbarum possent fieri lixivia
fortia. et aqua ab eis euaporata
remanet sal in fundo vasculi. secundum
qualitatem et complexionem
cinerum. remanet sal fixum vel
infixum. Arbores et herbe viscase
faciunt sal fixum. de quo cum sapis
conficimus vitrum. Inmixta vero
non fixum. Quod vero fixum
vel infixum fuerit. experien-
tia te docebit.

De salibus fixis et infixis animalibus

Alia fixa
a mineralibus
quorum galli
alia infixa
falsus calom
et albumen
et superfluum
pura a sang
nec et huius
duo genera
est fixum. e
fixum vero
infixum vero
et ista duo
in hac sicut
est mineral
aliquid et
falsibile. ac
pax sulfuri
in hac arte
dicitur. et e
dicto emanat
lophosum
mentis phlo
in suo pro
aurea et in
pallidum frag
est sulfur et
Sal vero de
volans modo
et extrahit
et animalium
ora rationata
in aquam om
et sale nitro
fima. que dicit
in vna herba
fundamentum
in huius azo
q^m hoc est digne
na et virente

Salia fixa animalia extrahuntur
 a cornibus omnium generum
 ouorum gallinarum et omnium vola-
 tilium. Infixa vero extrahuntur ab omni-
 febibus calmaris. vitellorum ouorum
 et albuminum. et ab omnibus fentibus
 et superfluitantibus animalium. ut
 putra a sanguine: verma: et ster-
 core: et huiusmodi. Sunt etiam
 duo genera salium: quorum vnum
 est fixum: et reliquum est infixum.
 Fixum vero vocatur sal mirum.
 Infixum vero sal armoniacum.
 Et ista duo sunt valde necessaria
 in hac scientia. Sal vero mirum
 est minerale. sulfurum. In sua
 altitudine est sulfur album fixum
 fusibile. argenti album. et com-
 par sulfuris viridis fixi fundens.
 In hac arte laude pre nimia pre-
 dicatur. Ex eo vero cum suo copari-
 dicto emanat sulfur divinum phi-
 losophicum. ut supra in attra-
 mento philosophico declaratum est.
 In suo profundo est sulfur roceum
 aurum. In vno latere est sulfur
 pallidum stagnum: et in alio latere
 est sulfur cretum.
 Sal vero armoniacum est spiritus
 volans incombustibilis quod habet
 et extrahitur ex mineris humanis
 et animalibus. habet enim virtutem
 omnia caliditate mortificandi. emedi-
 in aquam convertendi. Et ipso vero
 et sale mirum emanat aqua fortis-
 sima: que dissolvit aurum et tollit
 in vna hora. Sic spiritus est et
 fundamentum multarum composi-
 tionum huius artis. Et dicit aliqui
 quod hic est angelus. qui divina pote-
 tia et virtute coniungit animam cum

corpore: et corpus cum anima.
 et facit eam glorificatam resurgere.
 Et sic agit cum omnibus spiritibus.
 et corporibus mortuorum. Salia
 vero fixa cuiusque generis sunt pre-
 parata in coniunctione verment
 infixa.

De Talcho et opus natus. Cap. 18.

Talchus est lapis terreus duorum
 generum. ad solem per similes
 lucidissimus foliatus naturaliter
 compactus ex cinere et flore terre
 albisime atque sulfuris. Cuius fo-
 lia minuta ex vnaque parte sunt
 lucida et subtilissima ad tactum digitorum
 velut in arenam minutissimam
 splendentem rediguntur. hic lapis
 quia terreus non bene convenit
 cum metallis. Dicit philosophi
 terreum cum terreo: metallinum
 cum metallo: hic lapis prepara-
 tus pertinet huius scientie. In suo
 manifesto est calidus: et siccus.
 In suo profundo frigidus et hu-
 midus: in vno latere calidus et
 humidus: in alio latere frigidus
 et siccus.

Lata ratio super preparatione
 aquarum ad album et rubrum
 et preparatione aliquorum corpo-
 rum et spirituum. Cap. 19.

Secundum sermone aliquod
 corporum mineralium expli-
 cate vel explicite infri-
 mus. eorumque complexionebus
 quod subtiliter exquirere potui eorum
 practicum in mandam cum dei
 auxilio proficiat ab aquis que
 sunt eorum medicamentum inopiendo.

Sequitur de aqua claritatis
aluminum: et rectificatione eiusdem

Cap^m 30^m

Recipe albumina ouorum in
magna quantitate: et aqua
fortiter in cuculla vitriata.
Donet conuertatur omnino in spu-
mam: et dimitte die ac nocte: et
spuma conuertetur in oleum: Inhu-
metur tribus septimanis in fumo
equorum: demum distilla in alem-
bicis: aqua et cinere medianalis.
et habebis aquam claritatis seu
distillatam: distilletur tribus
viabus sine febris: aqua et ci-
nere mediante: et habebis aqua
claritatis tribus distillata viabz.
Demum distilla quatuor viabus
per alembicum cinere sicco: et quod
libet vice in una libra ipsius
appone libra una calis cor-
nati ouorum calomatoze: et habebis
aquam claritatis perpetua septies
rectificatam: Extingue in ea
et ignitum: et si deestbar ipm
mitis et extra: optime est recti-
ficatum. Si aut rectifica ipm
cum calce cornati: donet se ve-
niat. Et in vase inuolabiliter
obturato reseruetur: ad opus
necessitatis:.

Sequitur de aqua claritatis vni-
lorum et cuius olei: et rectifica-
tione eiusdem.

Cap^m 31^m

Recipe vitella ouorum in bo-
na quantitate: et aduige
eisdem quartam partem sulfuris
albi fixi fundentis: misceantur
per optime: et fumo equino ca-
lido per tres septimanas in vase
paruo inuolabiliter obturato.

reponatur. demum ponatur ad
distillandum: aqua et cinere me-
dianibus: et habebis aquam
claritatis nobiliozem predicta
rectificet tribus viabus aqua
et cineribus medianibus: et
quatuor viabus cinere: et quod
vice infundendo in libra una ipsius
aque vnam vnam calis cor-
nati ouorum. In ultimis quatuor
actis distillationibus probe re-
staur prima cum cinere ignito:
Et demum inuolabiliter clausa re-
seruetur: quia aqua claritatis
perfectissima in hac arte laude
preminima predicatur. **Ferretur**
vbi que post primam distillationem
remanserunt ponantur ad distilla-
dum: cum fortissimo igne: igne
quidem in principio leni: et
sic igne fortiter adaugendo: do-
nec oleum reuertitur spiritum fieri
ab ipsis febribus emanatum: Rectifi-
cetur septies cum caurela: quatuor
vice ponendo in libra una ipsius
vnam sulfuris viridis fixi fu-
dentis: separari et calomati rubei.
et habebis oleum claritatis odo-
ris ferri currim: et preiosum. In
vase inuolabiliter obturato re-
seruetur ad opera necessitatis:.

Sequitur de aqua claritatis diu-
na apta ad dixeria: appropi-
mata suo sali: optime rectifi-
cata.

Cap^m 32^m

Recipe calis cornati ouorum
calomatoze partem vnam.
Aqua claritatis septies rectifi-
cata: partes octo: misceantur
in simul in vase paruo bene.
ut tota calx dissoluatur. clauso

vase ponatur
de septem diebus
quod soluta fuerit
et soluta in o
predite clausa
perit: et am
distillata: ab
essentia: ab
fuerit: pon
landum: aqua
ante: ut ha
Et aqua dist
vase obturata
tans diuina
veneris mu
albi virgula
ouorum in sep
Reseruetur
clauso.

Sequitur de
quidem arte
separari: donet

Recipe vitella
ouorum in bo-
na quantitate: et aduige
eisdem quartam partem sulfuris
albi fixi fundentis: misceantur
per optime: et fumo equino ca-
lido per tres septimanas in vase
paruo inuolabiliter obturato.

Sequitur de
arte: facta.

Recipe sal
sals per
aqua ut de
et talum:

Vase, ponantur in fimo equino cali-
do septem diebus vt resoluatur, et
quod solutum fuit, erit pars nobilis
et soluat in octo paribus aque
predite claritas sub fimo, vt
prius. et cum tota calce fuerit
dissoluta, distillet per filtru cla-
rificata, abiectis fenis si que
fuerint. ponat aqua ad distil-
landum, aqua et cinere medi-
ante: vt habet in sima maiori.
Et aqua distillata resuetur in
vase obturato, quia aqua clari-
tatis diuina vocatur. In fundo
vinalis inuenies sal cristallinu,
albu angelatu: quod sal viciu
ouoru in sequentibus appellatur.
Reseruetur mude in vase paruo
clauso.

Sequitur de aqua lumbica, que
quidem aceti acerrima simpliciter
separata dicitur. *Capitulum 33^m*

Recipe Vitioli viridis quod
dicitur calcantur. xvij. oz.
Salis petre. oz. viij. puluerizent
subalissime: et misceantur simul.
et ponantur ad distillandu vt mo-
tis est: et serua. Ista vocatur
aqua acuta lumbica. vt in se-
quentibus ostendet. De qua
oportet habere magnam qua-
ritatem: sicut de aqua claritat.
Cum oia materialia huius aeris
in ipso decoquantur et purificentur.

Sequitur de aqua solis duplici
ater facta. *Capitulum 34^m*

Recipe salis armoniaci oz. tres.
salis petre vna vna: fiat
aqua vt decet: que dissoluit sole
et talchum, in vna hora, vel

aliis, et melius. Recipe de aqua
lumbica acuta. lib. i. et s. dissolue
in ea libra vnam salis armoni-
aci. Semis salis petre. Tunc
ponatur ad distillandum, cum
lenissimo igne in principio: et
in fine, cum forti. Ista etiam
vocatur aqua acuta solifica
nobilior predicta. seruetur in
vase clauso.

Incapunt aque rubrificantes
quarum prima est ista. *Capitulum 35^m*

Recipe aque lumbice acute
libram vnam. eris vbi oz.
duas. ferri fusi limati, vnam
vnam. primo dissoluat eos vbi
in predicta aqua. postmodum
pone minus ferri limati. Sulfu-
ris viui puluerizati ad pondus
quarte partis ferri. et arsenici
rubei communis ad quantitatem
sulfuris. et misceantur oia bene
cum aqua. et ponantur ad distil-
landu, primo cum igne lenio.
postea cum forti. Aqua tota di-
stillata reducantur super feres, et
iteru distillet. postea renoua
feres. solummodo de ore vtro et
ferro, sine albis rebus dimissis.
distilletur renens super istis fe-
ribus renouando eas. de drabus
in duabus distillationibus: quo-
usque distilletur rubea. alias sit
vt sanguis, tunc inget oia
supra que cadet tinctura prima
ad omne examen: —

De secunda aqua rubrificante
ex qua fit rubeum ferri, nobiliss
huius aeris. *Capitulum 36^m*

Recipe aque acute lumbice.
libra vnam. dissolue in eo

limate ferri fusi .oz. tres. Cal
mittis vridis separati et calmati
oz. 1. Tunc pone ad distillanduz
et distillet decies: qualibet vice
renouando limatez am areamē
Et in prima vice distillabitur
rubricada. sicut sanguis: et im
get oia supra que cadet tinctura
fixa: que non recedet p examen

De terna aqua rubificatoria ex
qua fit rocam ferri nobilius
huius artis Capitulum 37^m

Recipe aque acute lumificē.
libra vna: limate ferri
fusi .oz. tres. dissolue limatez am
in predicta aqua: et distilla. et
distillet totiens super limatez
quousq; rubricada distillet. de
duabz in duabz distillationibz
mutando limatez am: et imget
oia super que cadet colore fir
mo et fixo. Omnes vō fetes re
suerunt quia conuersi sunt in
rocam ferri nobilius q̄ possit esse
in hac arte. Aqua vō in vase
clauso seruetur.

De quarta aqua rubificatoria
que aqua fit alfadida preiosa

Recipe aque Capitulum 38^m
acute lumificē. libra vnam.
dissolue in ea .oz. tres eius vsti. Et
distillet totiens super fetes. reno
uando eas de duabus in duabus
vicibus. i. distillationibz: quousq;
rubricadissima distilletur. et imget
oia super que cadet colore firmo.
et nunq; sepabit ab eis. fetes vō
resuerunt. quia conuersi sunt in
Alfadidam nobiliorem que esse
possit in arte. Aqua vō resuet in
vase clauso.

De quinta aqua rubificatoria que
cum calcanto fit nobilior. et
ibidem rubificat. Capitulum 39^m

Recipe vitrioli viridis quod
calcantū dicit. separati libras
duas: pone ad distillandū in prim
cipio cum leno igne: in fine cu
fortissimo. quousq; tota sit degus
tata. et vitriolum remanebit in
cucurbita rubeū vt scizletū in
fundo. Redde ei aquam suam
totam: et pone in alembico omes
fetes. Et natus alembici intret
in ventrem cucurbitę. clauso
vō foramine alembici superiori
ponat ad distillandū ad len
tū ignem. Et precipiet
totiens: quousq; tota aqua fe
rat om̄ fetibus. augmentado
ignem paulatim. et vni for
miter continuet. quousq; tota
medicina fortiter desiccatur.
et rubificetur sicut vstis. Vstis
Ponatur in loco humido. ab
stracto vase: et in oleū rubeū
preciosum dissoluet. Reseruet
in vase clauso. quousq; dicam.
hys peractis. Recipe aque lum
ficē partem vnam. Olei predicti
partem aliam: ita q; aqua sit ad
quantitatem totius olei. et po
natur ad distillandū in lenissimo
igne in prim apio: et cu fortissimo
in fine. Et distillet totiens super
easdem fetes: quousq; aqua in de
gustatione rubeam acquirat da
ritatem: et resuet in vase bn
clauso. quia nō habet parem.
fex vō conuertet in calcantum
rubicadū preiosū q̄ possit esse.
Reseruetur mude ad opera
necessarios.

De sexta aqua
libram v
sine vel en
dissoluet q
zati in pred
lent totens
nouando de
vribus. i. dist
degustet rub
Et imget oia
lore firmo. R
lone clauso

De septima aqua
libram v
canu rubific
quint aque su
m fecantur in
primo cum le
fortissimo: et
super calcantū
in rubu dist
de calcantū
lanone rubm
Et imget om̄
colore firme
tunc argenti
examen. A
resuet in va
solisimū rōn
quonibus no

De octava aqua
libram v
Recipe aque
Recipe solis
dissolue in ea v

De sexta aqua rubificativa
facta cum sedma alant

Cap^m 40^m

Recipe aque acute lumifice
libram unam. Turie vel
sedme vel ementos. oz. tres.
dissoluat^r quousque eaze pulueri-
zata in predicta aqua. et distil-
letur totiens super feres ipsas re-
nouando de duabus in duabus
vicibus. i. distillationibus. quousque
degutter^r rubea sicut sanguis.
Et imget oia super que cader co-
lore firmo. Reseruetur in vase
bene clauso.

De septima aqua rubificativa
qua fit oleu solis cum transfor-
matione

Cap^m 41^m

Recipe olei claritatis septies
rectificati libram unam; cal-
canti rubificati ut dicit^r in fine
quinte aque supradicte. oz. tres
misteantur simul. et distillent^r.
primo cum leni igne. In fine cum
fortissimo; et distillet^r totiens
super calcanti. de tribus in tribus
in tribus distillationibus renoua-
do calcanti. quousque in distil-
latione rubina sumat claritate
et imget omnia supra que cader
colore firmo. feres vero conuer-
tunt argenti in aurum ad omne
examen. aqua vero sine oleu
reseruetur in vase clauso. quia oleu
solis cum transformatione in se
quennibus nominantur.

De octava aqua rubificativa

Recipe aque
acut^r solis libram unam
dissolue in ea vinas tres calcantis

separi et rubificati. distilla primo
cum lenissimo igne. et in fine
cum fortissimo igne. et aqua di-
stillata reducat^r super feres.
et hoc fiat totiens. quousque
rubinam sumat claritatem.
de duabus in duabus distillatio-
nibus renouando calcanti.
Seruet^r in vase nudo paruo
bene clauso. Deinde recipe
aque acute lumifice. libra una.
dissolue in ea vinas duas cal-
cantis viridis separi rubificati.
et vniens distillent^r supra cal-
canti. quousque rubinam sumat
claritatem. renouando calcanti
de tribus in tribus distillationibus
Ista aqua coniungatur in prima.
et distillet simul. distillabit^r et
rubinda sicut sanguis. et im-
get omnia super que cader co-
lore firmo optimo.

Sequitur de aqua rubificativa
rubificante omes spiritus. et
conuertente visum in elixir
solis cum

Cap^m 42^m

Recipe albedina libram unam
Salis armoniaci spati. ii.
vnam subtilit^r triti. et simul
mixti. ponant^r in capsula ferrea
ignita. et stagnu fluet sicut
mel. proinde illud super aza-
lavam. i. petram marmorea.
stagnu frigidatu pondera. et
adde de arsenico quantum de-
fuit et fac ut prius. hoc fac
totiens quousque de arsenico nil
perdat^r. tunc pulueriza et
dissolue in septu paribus aceti
communis fortissimi deguttam^r
clarificau. congeletur ad leni

De capitulo fidei. Item. confitendo me de
reos habere. Item. si quis. confit. me. fidei.
et. omnia. et. cetera. in. parte. dicitur. ca. 11.

4

De aqua duodecima, ad finem. m.
 304. v. corpus i. super q. ad m.
 104. optima et firma. m. m.

De modo adoptandi nem. his aquas
substantiis

Non miser quis. quia feri-
sta substantia. non feri-
mi. quia volui rem producere
ad equalitatem. Et licet ipse
sit plura: propter magnitudinem tamen
sit breuioribus. Si ergo vis in
ipso accipere. quam volueris. tu

bisasse: et mī
cūq; vno supē
et affa eom: m
facit in prim
hoc opus: don
sacritus: et r
cedunt ad d
admirante.

Sanguine de
arum phal
bificatione e
vel ruben

L M dei r
nervze

artis altissimi
a sapientibus
moriri: quia
fiat ac per
et perficitur om
formantes.
quia ment per
am: sicut vo
hominu.

Dicitur aqua
permanet ad
Dicitur artem
dum dicitur in
reperit et fit
una hora

Vinū: de az
De sulfure: qu
essentially

om calida et
 frigida et humida
 Et est ignis et
 essentialis: quia
 rationalis non
 in natura: cum
 essentialis non

bificare: et imbibere eam ex qua
cūq̃ vis supradictarū aquarū.
et assa eam: impressionem eam
faciet in prima vice. Denū itē
hoc opus: donec fiat rubea sicut
sarcinatus: et rubundior fiet. et
reduceret ad equalitatem: deo
adiuvante.

Sequitur de compositione aceti
arcturū philosophorum et en
bificatione eiusdem ad album
vel rubē. fm q̃ auctor exigit.

Cap. 47.

In dei nomine. hoc est se
cretū secerū quasi totius
artis alchimie: quod appellatur
a sapientibus aqua vite: et aq̃
mortis: quia vivificat et morti
ficat corpora oīa: et spiritus.
et perficit omīa opera huius artis
firmante. Et dicitur venenū:
quia meat per corpus philosophi
cum: sicut venenū per corpora
hominū.

Dicitur aqua permanens: quia
permanet ad ignis pugnam.
Dicitur acetū arcturū: quia
dividit: tingit: et dissolvit oīa
corpora. et spiritus huius artis in
vna hora. Dicitur argentū
vini: de argento vino. et sulfū.
De sulfū: quia vere et realiter
essentialiter et perfectissime ista
duo sunt in predicta aqua. Est
enī calida et siccā in quarto gradu.
frigida et humida in quarto gradu.
Et est ignis et aqua realiter et
essentialiter: quod quidem est mi
rabilius contra naturam: et sic
in natura: cum ista realiter et
essentialiter contrariantur. Et ideo

quidam philosophus detritus dixit.
Athenor philosophi: qualiter igne
et aquam sibi ipsi placibiles esse
sensit: quousq̃ in regimine sit
habuauerit. Philosophi vō
arte eorū notificata dixerant.
Sic ut si ignem et aquam fa
nas esse concordēs: opus tuum
deo fauente rexit.

Ista aqua a duobus sulfuribus
extrahitur: vel trahit naturam
et originem. Ideo dixerūt.

Accipe rebus. i. bis res. Dant
rebus montes. dracones demq̃
fontes.

Accipe ergo sulfuris
viridis fixi fundens. vnaas
sex. Alias. x. sulfuris albi
fixi fundens vnaas octo. pul
uerizent subtiliter: et misceant
simul: ponantur in vernali ale
bro supraposito: cum suo recipi
clausis iunctis: vt non respiciat
intra alia. vnaas collocato vt
debet: inter omnes. subire len
tū ignem: vt tota aqua degut
tetur: que deguttare poterit.

Denū augmenta ignem paula
time: et recipe totam aquam in
fine cum fortissimo igne. Qua
distillata: fetes abiciantur: et
aqua in vase inuolabiliter obtu
rato reseruetur. quia acetū a
rcturū simpliciter separari nō potest.
Tunc subtile separatur est a spisso.
Et terra separata est ab igne. vt
gravioribus abiectionis partibus
opus nō. cum lenioribus com
pleatur. Ipa. n. distillano puri
orū vere partes disgregat ab
impuris: quia causa corruptionis
harū rerū terrestris earum su
sibilis substantia. Causa vō

perfectiōnis in alijs est mediocrius
illaz substantia. Si ergo ex ipis
sulfur diuinū quod acetū salicet
acerrimū dicunt philosophoz
habere volumus: necesse est a fe-
tulentia et eoz terretate mū-
dare: quod conuenientius per
modum sandictū habuimus. De
isto aceto acerrimo oportet hēre
magnam quantitatem.

*De purgatione aque rectificantis
intra respoza et spūs festinantē*

Post modum recipe lapide
in caputulis notum: de quo
hermes senex pater nō dixit
in tabulis lapideis: quas
set filius ade dimisit. Item
noe pater in archa recondidit.
Scitote quoniam nulla sit trinitas
nisi ex rubeo lapide habeat.
Tunc lapidem puluerizabis
subtilissime: et dissolues ipm
in aere foris cōtinuū distillato:
et dimitte residere: et distilla
alro tonens: quousq; rubadine
firmat claritatem. Deinde de
sitet sole diebus iunij vel iulij
ad lentum ignem aliquo tēpore
quo desiccato: puluerizetur sub-
tilissime: et recipe de eo libram
semis: aceti acerrimi philosophoz
simpliciter separati superius resuati
libras tres: mustentur. et in con-
tinenti predictus lapis dissoluetur.
ponat in vimali in suo alebivo.
et recipiente: clausis iuncturis
collocato inter cineres: ut decet
subire ignem lentū: et continua
ipm: quousq; tota aqua distillet.
Reduc eam super feres: et iterū
distilla: ita fiat septies: tunc hēs

aquam mortiferam. pfecte recti-
ficatam. que acetū acerrimū
philosophoz pfecte rectificatū
in hac arte laude ptemmo
predicatur. spūm in vase mū-
olabriter obturato reseruent.
Feres vō que erūt rubee et
spūm in vase paruo clauso
reseruent ad opera necessitat.
Quia quīs mediocrius substan-
tia istaz rerū duaz esset ab
ipis abstracta in primo regi-
mine: non tamen erit apta ad
perficiendū corpus philosophici.
nec ad aurū vel argenti crea-
tionem. quousq; sic fuerit recti-
ficata sup corpus suū: a quo tra-
xit naturam et originē. Quia
patres nri dixerūt. Ut acetū
nrm perficiat. necesse est hūdi-
tatis purgatio: que est aerea: et
vinctuosa: comburens. et metalli-
diuidens. et secūde que est flu-
matica euaporans: vel perfectiōne
conferens: sed diuidens et substra-
hens. Si igit acetū acerrimū
nrm fuerit purgati taliter: ut
vnaquaq; careat in se mitate.
superflua prima. secūda et tūa.
que est mediocrius substantia illi
remanet: que est hūditas radi-
calis. et naturalis erit purū oīo.
ad aurū et argenti pfectiōnem.
de creatione albarū quoq; disiecti-
one cōgrua sequemur. Ista aqua
prensosissima predicta rectificat
oīa corpora et spūs fēstinant
ut in sequenti apparebit. Si ve-
nerit ergo in intellectū inquirētiū:
relet ab insipientibus: ne penus malū
fiat. Et sic terminat aqua rubifi-
catma cum laude dei.

O Mne go
uāt
Dmte
Alro tonens
siman sumat
vase plati m
lonā. ita q; a
er non bulliat
sitet ad solē
me separā
fit ipso modo

Recipe de
partem
et distilla in
aque acite lū
ad distillandū
et aqua distilla
vō distilla in
daturans spūm
predicta aqua
per alembicū
vel quousq; fē
ignem sine
et erit optima
gemis alumin
modo: et prop
Armenoz fē
et preparatio
ritans ponat
et rectificatū
Sequitur de
hūis azis et
cūdam

Recipe sal al
partes. Sa
aluminis gama

Sequitur de separatione et
preparatione eius salis et alu
minii et aramentorum. mod
us qui esse potest. Ca. 40.

O Mne genus salis dissol
uitur in aqua calida et
dimittit residere: et distilla
filice totiens quousque scirent
simam sumat claritatem. In
vase plumbi congelatur ad igne
lentum. Ita quod aqua evaporetur
et non bulliat. Congelatum de
sciat ad solem. Et sic erit opti
me separatum. preparatio eorum
fit isto modo. De modo prepara
tionis et separationis salis aluminii et
aramentorum. Ca. 41.

Recipe de quousque eorum separa
partem unam: pulverizet
et dissolvat in quatuor partibus
aque acute limificet: deinde pone
ad distillandum in lenissimo igne
et aqua distillata refuet. Sal
vero dissolvat in octo partibus aq
claritatis sepius rectificate: et
predicta aqua claritatis distillet
per alembicum sepius super ipsum sal.
vel quousque fundatur super lamina
ignitam sine fumo: et intret.
Et erit optime preparatum. Omne
genus aluminii separet per
modo: et preparet. Omne genus
aramentorum separet predicto modo
et preparetur: Sed loco aque cla
ritatis ponat oleum claritatis sepi
us rectificatum: —

Sequitur de amicitia per ferro
hunc artis: et de compositione
eiusdem. Ca. 42.

Recipe sal alcali separa quatuor
partes. Salis vis: gemen
aluminis gemen: et salis armo

mati separatim ana. partem unam
pulverizet et misteantur simul.
et una pars istorum dissolvatur
in quatuor aquae acute limificet.
et ponantur ad distillandum in len
tissimo igne: aqua distillata re
fuet. Atmchar vero dissolvat
in octo partibus aque claritatis
rectificata sepius. Aqua vero di
stillet per alembicum sepius super
ipsum atmchar predictum in lenis
simo igne: et erit optime pre
paratum. Iste sunt meliores prepa
rationes et separationes salium.
vel aluminii et aramentorum que
possint esse in arte alchimie.

De preparatione modorum. Ca. 43.

Omnia corpora imperfecta cal
cant sicut habet in sima
maiori: libro tertio: et libro quarto.
et erit optime separatum: et prepa
rentur sic. Recipe de quousque
eorum partem unam: arsenicum se
parat albi partem aliam. Salis
vis separa partem aliam: misteantur
simul: et pulverizentur: et ponantur
ad sublimandum: et quod sublimatum
fuerit: redit supra feros: hoc
fiat quater. Deinde reape ar
senicum separa albi partem aliam:
salis vis separa partem aliam: miste
antur simul: et pulverizentur: et
ponantur ad sublimandum: et quod
sublimatum fuerit: redit supra
feros: et hoc fiat quater. Deinde
reape arsenicum separa partem unam
aque acute limificet: partes quatuor
dissolvat arsenicum in predicta
aqua: postea distilletur aqua ab
ipso per alembicum: lento igne: fuerit
arsenicum vero quod remanebit in

fudo alembici dissoluatur in octo
partibus aque claritatis septies
rectificata. et ipsa aqua distille-
tur per alembicum super ignem arsenicum
in lenis igne. Denique recipe
de arsenico partes duas. Attamen
salicet supra dicti partes una pul-
uerizentur. et misceantur simul.
De ista confectione recipe partem
unam. et de calce corporum
imperfectorum sublimata in ar-
senico ut dicitur partes duas mis-
ceantur simul. et reducantur in
corpus: tunc est optime prepara-
tum ad recipiendum albam et
rubeam medicinam. Et ista est
melior preparatio corporum que
fit in arte alchimie.

De preparatione Theriacalis Linte-
et magnesia.

Omnis genus Maris sitaze
Turarum, magnesia sub-
limet. ut habet in summa maiori.
libro terzo. Preparatio fiat sic.
Recipe de quavis earum partes
dissoluatur in quatuor partibus aque
acutissime et distilletur aqua ab
ipsa per alembicum in lenis igne.
Aqua distillata seruetur. dissoluatur
quod remanebit in fudo alembici
cum octo partibus aque claritatis.
septies rectificata. et ipsa aqua di-
stilletur septies in lenis igne: per
alembicum super ignem. et erit optime
preparata. Sed est notandum quod
Turia, Marquestia aurea: et ma-
gnesia aurea debent dissolui in
aqua acuta solutissima: et rectificari
cum oleo claritatis: debent reser-
uari ad opera necessitatis.

Sequitur de alio modo
separatione et preparatione ad albu
mixturam componendum. Cap. 99.

Recipe talchum albu foliatum
quantum volueris: pone eum
in vase ferreo ad magnu ignem
carbonu: donec sit fortissime
ignitum: et stet sic ignitu una
hora: et mundabitur a terreatate
que est in eo. Deinde puluerizetur
subtilissime: et trahatur: et re-
cipe de eo unam unam salis armo-
niaci: quartam parte unam salis
alchali unam semis: salis miri
quartam partem unam: pulueri-
zetur: et misceantur simul ponantur
in crucibulo: et statim fundentur
cum fortissimo igne in mortario.
sales vero resident: et talchum re-
manebit fustum. fusione
et peroptime separatim fornetur. denique
preparatur sic.

*Medicina cum una parte partes
mille stagni conuenit in Argento
Capit. 99.*

Recipe salis armoniaci: libra una
Salis miri: libra una: sulfuris
vini unius duas: puluerizentur: et
ponantur ad distillandum in lenis igne.
quia propter sales necessaria est leni-
tudo ignis. dissolue in ea paulatim
libra una salis armoniaci: vel quantum
volueris: quia prima aqua in ar-
moniaco potest multiplicari in infi-
nitum. tunc pone ad distillandum: et
habebis aquam clarissimam. que
loco aque acutissime in omnibus
operibus ubi illa ponitur potest poni
quia melior fortior et subtilior est.
In octo partibus huius aque distribue
sive dissolue partem unam calce su-
perius separati: Da istam aquam ad
potandum. argento vincto parato.

in vna alembi
suo recipiente
super fudo quatuor
denique fortissime
seruetur dicta m
zeta et com
partione aqu
distilla: et sup
Tunc una part
mille partes
cum ad omne
bilior preparat
har ore. Az
est ad quant
Separatio et
vini et argenti

Solutio
dicitur in fudo
et recipe unam
ipm cum sui po
separat: ut m. c.
est expressum: n
salis admixtu
octo: et reser-
in fortissimo a
terreatate de
quousque totum
et ut in octo
postea aqua m
vna: tali tam
distilla: et m
argente extrah
acutissime: et
reponere ad ass
fiat septies: d
limanda pulue
et desuper ponat
sime separati: e
simile mui. f
rem: tribus v

in vimali alembico supra posito in
suo recipiente. Et distilla torrens
sup. feres: quousq. totam biberit.
Demde fornifica ignem: et bene de
siccetur dicta materia et pulueri
zata: et coniuncta dissolue in octo
partibus aque claritatis septies re
ctificata: et super eu distillet septies.
Tunc una pars eius conuertet
mille partes stagni in veni argen
tum. ad omne examen. Ista est no
bilior preparatio que possit esse in
hac arte. Argenti vni debz
esse ad quantitatem talchi.

**Separatio et preparatio argenti
vni et attramenti.**

Soluatur argenti vni. fiat
diar in summa maiori. li. 3. c. 9.
Et recipe vna vna. et mortifica
ipm cum sui pondere de attramento
separato. vt m. c. de mercurio limato
est expressum: cum aceto fortissimo
salis admixtionis ans separ. 3.
octo. et vix solui. atq. soluantur
in fortissimo aceto. in duplo sui.
terendo aceto dicto et desiccando:
quousq. totum acetum sit consumptum.
et ut in extorio non appareat
postea assa in vase clauso nocte
vna: tali tamen igne vt materia
desicet: et mercurius no reduret.
Hanc extrah. et tere ipm in
aceto forn: et bene fornifica. et
repon. ad assand. alia nocte. h.
fiat septies. Demu ponat ad sub
limand. puluerizant vt decet.
et desup ponant extrah. salis
gome separ: et sublimabitur
simile mui. Ista sublimatio reu
retur tribus vmbus. qualibet

vire reconando materialia separata
sicut attramenta itum et salia
simili pondere. et erit optima. se
perant et pparant alio modo.

**Alij modj separandi et pparandi
argenti vni et attramenti. p. 47**

Recape d'illo sic separo parte
vnam. Attramentis supra
scripti per se solui partem vnam
mifcant per minima: desicet
ad solem augusti. demu ponat
in alembico supra posito
cum suo recipiente ad distilland.
et quod eleuatu fuerit: reducat
super feres suas: terendo super
porphyrum: et reddendo eis aqua
suam. Et sic reiteret ter. vel
donec non sublimet de eo. De
inde recape de aqua pluviali.
distillata per alembico. et dissolue
predicta sublimatione in quadru
plo sui de aqua. Totum em
attrament soluet. et Mercurius
remanebit in fundo per apsidis
calidatus albus: distillatur
aqua ab eo p linguam: et mfu
datur de aqua romani sup eu
et separet. Et hoc fiat totiens
quousq. salsedo attramentis oio
recedet: et mercurius remaneat
albus vt crystallus. tunc desicet
prudenter absq. vento et puluere
Et desiccato: dissoluatur in octo
partibus aque claritatis lum fice.
et cum lenissimo igne separetur
aqua. qua separata dissoluatur.
in octo partibus aque claritatis
septies rectificata. Et predicta
distillet septies. super ipm. tunc
erit optime preparatu. Et hec
est melior pparatio argenti vni
quo possit esse in hac arte.

Separatio Arsenici vel sulfuris
vel alioz melior que esse possit

Ac sic aquam per alembicum
de solo vitriolo viridi. quod
calcanti dicitur. siue draganturum.
et fac de ea bonam quantitatem.
Tunc recipe de Arsenico vel sul-
fure. vel de quo ius eoz libra
vnam. puluerizetur subtilissime
et imbibatur cum predicta aqua.
forziter: quousque reducat in mo-
dum medulle. Tunc ponatur
in vase vitri. coqueatur de pre-
dicta aqua tribus digitis. et
ster sit tribus diebus. quotz
die voluendo bis vel ter cum
baculo. postea dimitte reside
et distilla aquam ab eo in ligua
filtri: et desicca sole. Et iterum
imbibe ut prius. cum aqua
nova. et fac sicut prius. Et hoc
fiat ter: vel quousque dealbet.
Ultima vice desiccat. Et postea
recipe de ipso. libram vnam salis
alchali separati. libram vnam alu-
minis gamem separati. vncias
octo. salis geme. vncias quatuor.
puluerizentur subtiliter. et mi-
stentur simul: et ponantur in
vase exaltationis. In cuius fundo
ponatur stratum vnum calces tachi.
i. calchi calcinati in aceto. igni-
endo calchum. et rostando desuper
arenam: et super ipsam ponatur
stratum salis geme. separati: et in
lenissimo igne sublimetur. Ista
sublimatio fiat ter: renouando
materialia. qualibet vice. denum
sublimetur duodecim viabus
cum aqua sui aluminis gamem
separati. qualibet vice renouando

alumen. si aliquid de eo remanet.
cum alumine dissoluatur alumen.
cum aqua comuni distillata
salida. facta vltima sublimati-
one. refectur munda: quia opus
est separatim. **P**reparatio eoz.
Preparatur omni modo. nichil
addito. nichilque remoto. sicut
argentum viuit. Ista est melior
separatio sulfuris. et auripigmenti
que possit esse in arte Alchimie.

Alia separatio sulfuris et auripigmenti optima Caplm. 4^m

Rubificetur omnes calces cor-
porum et spirituum. salium pre-
paratorum vno modo. Recipe
de quo ius eoz partem vnam.
puluerizetur. et imbibatur in vna
de duodecim aquis rubificantibus
supradictis. que liquebit in prima
imbibitione impressione faciet.
Denum imbibatur iterum. qualibet
vice assando subtiliter. quousque per
imbibitiones rubina summa cla-
ritatem. Tunc est rubificatio
perpetua et permanens ad omne
iudicium examen.

Terminatur tertia ratio huius

Alchimie magister:

Quarta ratio super abluitiones
preparationes et rectificationes
corporum et spirituum. ad elixir
album et rubrum componendum

Caplm. 6^m

Pertractato fideliter de na-
turis. compositionibus se-
parationibus et preparati-
onibus corporum omnium et spirituum
in rubus precedentibus rationibus
Nunc cum deo ad prefatam trans-
mutationem eoz. ad medicinas
compositas exipis determinate

necesse est. Si
pertractatum
A. Sarraceni

Sequitur de
et perfectio
et argenti
album et rubrum

Distillat vna
in octo partibus
lunaticis distilla
alembicum lon-
gum. distilla. redi-
distillat. hoc
ducatur in com-
modo. et erit a-
conuertitur
reducatur in ro-
in octo partibus
lunaticis noue
aqua. predicta
viabus. Redi-
cum Arsenico
et erit aqua
conuertitur
duodecim fiat
est rectificata
fieri. distillat
partibus aqua
lebit aqua
Quia distillat
partibus aqua
rectificat. et
viabus super
album. Quia
quidem partibus
tum ad omne
uenerit in elixir
duodecim redi-
aqua acuta lunt
viabus distilla
soluat simul in

neresse est. Sicut mambus ppis
pertartauing: et veru pnueng.
A Saturno sortita pnu ratione.

Sequitur de ablutione Saturni
et perfectione eiusdem ad aurum
et argenti. et demum ad elixir
album et rubrum. Ca. 61.

Dissolue unam partem Satm.
in octo partibus aque acute
lunifere: distillentur aqua ab eo p
alembicam lenissimo igne. qua
distillata: reducat^r sup ipm et
distillentur. hoc fiat septies. Re-
ducatur in corpus cum Atmchar
neo: et erit argentum. Rectam
conuertetur in aurum. Sic anteq
reducatur in corpus. Dissoluatur
in octo partibus aque acute
lunifere noue. et distillentur
aqua predicta sup ipm quindecim
viabus. Reducatur in corpus
cum Atmchar nostro rubificato
et erit aurum. Reiteretur. et
conuertetur in elixir lunificum.
Anteq fiat aurum: quando sopnes
est rectificatum cum aqua lun-
fica: dissoluatur semel in octo
partibus aque acute: et distil-
letur aqua ab eo. in leno igne.
Qua distillata: dissolue in octo
partibus aque claritatis sopnes
rectificate. et distillet^r septem
viabus super ipm. et erit elixir
album. Cuius pars una conuertit
quindecim partes cupri in argen-
tum ad omne examen. Con-
uertitur in elixir solificum sic
Anteq reducatur in corpus. in
aqua acuta lunifica. quindecim
viabus distillata super ipm. dis-
soluat^r semel in octo partibus

aque acute solific. et distillentur
aqua ab eo. leno igne per alem-
bicam. qua distillata: dissoluatur
in octo partibus. olei claritatis
septies rectificati. et distillentur
septies super ipm: et erit elixir
rubrum. Cuius pars una conuertit
quindecim partes argenti in aurum
ad omne examen.

Sequitur de ablutione et compo-
sitione stagni ad album et rubrum
elixir componendum. Ca. 62.

Rempe aque lunifere acute.
partes octo: Dissolue in ea
partem unam stagni subribit^r
foliati de folio ad folium paulatim.
et pone ad distillandum p alebriam
cum leno igne. Aqua distillata
reducatur sup ipm et iterum distillet^r.
Et fiat septies. Reducatur in corpus
cum atmchar neo. et erit argentum
Rectum. conuertetur in elixir lun-
ficum uno modo. Anteq reducatur
in corpus. dissoluatur in octo partibus
aque acute lunifere noue: et distil-
letur aqua ab eo. Qua distillata: dis-
soluatur in octo partibus aque cla-
ritatis sopnes rectificate. Et ipsa
aqua distilletur septies sup ipm. et
erit elixir perfectum. Cuius pars una
conuertit. xv. partes cupri in bez
argentum. Conuertitur in aurum
sic. Anteq fiat elixir lunificum.
dissoluatur in octo partibus aque acute
lunifere: et predicta aqua distillata
quindecim viabus reducatur sup ipm.
et postea reducatur in corpus cum
Atmchar neo rubificato. et erit aurum
ad omne examen. Conuertitur
in elixir solificum isto modo.
Anteq reducatur in corpus. facta

quintadecima distillatione aque
acute lumbice sup ipm. distillet
in octo partibus aque acute soli-
fice. et distillet aqua ab eo per
alembicum cum lento igne. qua
distillata. dissoluat quod reman-
sit in fundo cucurbitæ in octo partibus
olei claritatis. rectificati sepius.
Et distillatur sepius sup ipm. et
erit elixir ruberum perfectum. cuius
pars una conuertitur quindecim
partes lime in aurum ad omne ex-
amen.

Sequitur de ferri abluione et
compositione ad album et rubrum
elixir componendum. Ca^m 63.

Ande ferri preparatum
preparatione nostra: ut tangit
in. capitulo penne ra-
nomis. partes quindecim. proice
super ipm. fustum partem unam ar-
genti vni preparati: et erit ar-
genti rectu ad omne examen.
Conuertitur in aurum sic. fude
quindecim partes ipsius ferri conuersi
in argenti: proice super ipm. partem
unam argenti vni preparati et ru-
bificati preparatione et rubifica-
tione nostra: et erit aurum ad omne
examen. Conuertitur in elixir
lumbice sic. Dum fuerit ppara-
tione nostra preparati conuersus
in argenti: dissolue in parte una
ipius aque acute lumbice: et distilla
aquam ab eo: qua distillata. dis-
soluat quod remansit in fundo in
cucurbitæ in octo partibus aque cla-
ritatis sepius rectificare. Et di-
stilletur predicta aqua sepius sup
ipm: et erit elixir perfectum. cuius
pars una conuertitur quindecim

partes cupri in argenti perfectum.
Conuertitur in elixir solis sic.
Dum fuerit conuersum in aurum:
dissoluat pars una ipius in octo
partibus aque acute solifice: et distil-
letur aqua ab eo. Qua distillata.
dissoluat in octo partibus olei cla-
ritatis sepius rectificare: et distil-
letur sepius super ipm: et erit elixir
perfectum. Cuius una pars conuertitur
quindecim partes lime in aurum verum
ad omne examen.

Sequitur de Cupri abluione et
compositione ad album et rubrum
elixir componendum. Ca^m 64.

Ande cuprum preparatum pre-
paratione nostra partes quindecim.
et proice super ipm. fustum partem
unam argenti vni preparati pre-
paratione nostra: et erit argentum
rectu. fude partes xv. ipsius ar-
genti: et proice super ipm. partem
unam argenti vni preparati et
rubificati preparatione nostra: et
rubificatione nostra: et erit aurum
ad omne examen. Conuertetur in
elixir lumbice. et solifice eodem
modo sicut ferri.

De auro et eius elixir. Ca^m 65.

Aurum vero non conuertitur in
argenti. nec in elixir lumbi-
cum. De perfecto nolimus facere minus
perfectum. sed conuertitur in elixir soli-
fici isto modo. Dissolue una parte
auri subtiliter filiat in octo partibus
aque acute solifice: et distilla per
alembicum lento igne. aqua distil-
lata dissoluat aurum calcinatum. quod
in fundo cucurbitæ inuenies. in octo
partibus olei claritatis sepius distil-

lan. et distiller
et erit elixir
conuertitur
aurum verum

De elixir lumbice
Dissolue una
partem in
aque lumbice
ab eo lento igne
dissolue in octo
claritatis sepius
sepius distilla
elixir perfectum
conuertitur qu
in vera argen
in aurum sic
unam argenti
partibus aque
distilla per alemb
ta. reducatur
distillet: et hoc
vultus: et erit
durat in corpore
nro rubificati
et erit aurum
in elixir solifi
Dissolue de calo
reducatur in cor
in octo partibus
distilla aquam
remansit in fun
soluat in octo p
tibus sepius re
tut sepius super
perfectum. Cuius
xv. partes lime
omne examen
De argento vero
dum elixir
et aqua claritatis

lati. et distillet^r sup^r ipm^m aurū sepius
et erit elixir perfectū. Cuius una pars
conuertit quindenā partes lune in
aurū rectū.

De elixir lune cap. 66.^m

Dissolue unam partem argenti
limati in octo partibus aque
acutē lumifere. distillet^r aqua
ab eo lento igne. Quā distillata
dissoluat^r in octo partibus aque
claritatis sepius rectificata: que
sepius distillet^r super ipm^m. et erit
elixir perfectū. Cuius pars una
conuertit quindenā partes cupri
in verū argentū. Conuertit^r
in aurū sic. Dissolue partem
unam argenti limati in octo
partibus aque acutē lumifere.
distilla per alembicū. quā distilla
ta: reducat^r super ipm^m: et iterū
distillet^r: et hoc fiat quīdecim
vicibus: et erit calx crocea. re
ducatur in corpus cum armichari
nō rubificato rubificatione nra
et erit aurū rectū. Conuertit^r
in elixir solificū isto modo.

Dissolue de calce crocea. anteq̃
reducatur in corpus partem unā
in octo partibus aque acutē solificā.
distilla aquam. quā distillata: qd̃
remansit in fundo auarbit^r: dis
soluat^r in octo partibus olei clari
tatis sepius rectificati: et distille
tur sepius super ipm^m: et erit elixir
perfectū. Cuius pars una conuertit
xv. partes lune in verū aurū ad
omne examen.

De argento vivo ad compone
dum elixir cum aceto simplicī
et aqua claritatis. Ca. 67.^m

Dissolue partem unam ar
genti vivi reudi bene loti
in octo partibus aque acutē lum
ficē. et distilla cum lento igne.
Reduc aquam sup^r ipm^m: et iterū
distilla. Et ita fiat sepius. Re
ducatur in corpus cum armichari
nō. et erit argentū rectū. Con
uertit^r in elixir lumificū isto
modo. Anteq̃ reducat^r in cor
pus: et dissoluat^r in octo partib⁹
aque acutē lumifere noue: et
distillet^r aqua ab eo. Quā distil
lata: dissoluatur in octo partib⁹
aque claritatis rectificatē. Et
ipā aqua distillet^r sepius super
ipm^m: et erit elixir perfectū. Cuius
pars una conuertit quindenā
partes cupri in verū argentū.

De perfectione et rectificatione
salis corticum ouoz⁹ ad elixir
componendum cum admixtione
aceti acerrimi Ca. 68.^m

Dissoluant^r pars una salis calos
corticū ouoz⁹ in octo partib⁹
aque acutē lumifere. distillet^r aqua
ab ipō per alembicū lento igne.
Aqua distillata: dissoluat^r sal qd̃
remansit in fundo auarbit^r in
octo partib⁹ in aqua claritatis.
sepius distillatē et predicta aqua
distillet^r sup^r ipm^m sepius. et erit
elixir perfectū. Cuius pars una
conuertit xv. partes cupri in
argentū verū. ad omne examen.
Conuertit^r in elixir solificū
isto modo. Dissoluat^r una pars
salis corticū ouoz⁹ in octo partib⁹
olei claritatis sepius rectificati:
et distillet^r qd̃m deū sup^r ipm^m.
sal septem vicib⁹. et erit elixir

perfectum. Cuius una pars conuer-
titur .xv. partes lune in verum solem
ad omne examen. In ultima distil-
latione si oleum separaretur ab ipso sole
aqua et cinere mediantibus: se-
parabitur aurum ab argento.
aurum eleuabitur ab ipso: et ar-
gentum recipiet impressionem
bonam et firmam

De Arsenico *Alixio* Ca^m 63^m

Dissoluat una pars arsenici
sublimati sublimatione con-
in nouem partibus aque acute.
lum fice: distilletur aqua ab ipso
per alembicum. Quia distillata
reducatur super ipsum. et hoc fiat
ter: et dissoluat in octo partibus
aque claritatis septies rectificatae
et predicta aqua reuertetur super
ipsum septies: et erit elixir perfectum
Cuius pars una conuertetur .xv.
partes cupri in verum argentum.
Conuertitur in elixir solifacium
hoc modo: Recipe octo partes
aque acute: distilletur septies super
partem unam arsenici sublimati
septies: demum dissoluatur in octo
partibus aque acute solifice: et
distilletur aqua ab ipso per alembicum.
qua distillata: dissoluatur in octo
partibus olei claritatis septies
rectificati: et distilletur super ipsum
septem vicibus: et erit elixir
perfectum. Cuius pars una con-
uertetur .xv. partes lune in verum
aurum ad omne examen. Eodem
modo nil addito: nilque remoto
sulfur album cum sublimatum
conuertitur in elixir lum fici
et solifacium.

De Cinabrio qualiter conuer-
titur in elixir solifacium. Ca^m 70^m

Cap. 5

Recipe Cinabrum puluerizatum.
et ponatur in crucibulo super ignem
carbonum: et cum calidum fuerit -
pone unam guttam: et aliam post
aliam paulatim de aqua nona
rubificativa: et continua ignem
deguttando predictam aquam
super cinabrum: donec conuertatur
in modum butiri: et fluat sicut
mel: et erit elixir perfectum. Cuius
una pars conuertetur .xv. partes ar-
genti in verum aurum ad omne
examen. *Ex corporibus et spi-
ritibus spirans per se possunt fieri
elixiria ad album et rubrum capitulum 70^m*

Omnes predictae operationes
corporum et spirituum predictorum
sunt secundi ordinis. Ex quibus
ostenditur verbum nostrum prime
rationis huius libri esse verum
in quarto capitulo: quod quodam
prescriptorum corporum et spirituum
in preparatione perfecta fuerit
preparatum: per se solum album et ru-
brum elixir erit cum perpetua
adherentia. Cum salibus alu-
minibus: atramentis: marisque
sitis: tutis: et similibus possunt
fieri multe operationes parti-
cularis primi ordinis. Vnde in
summa maiori: in terzo libro
in multis particularibus expres-
satis per nos sufficienter est
narratum: et eas hic obmissimus
quia in volumine isto tantum
modo operationes firmas posuimus:

Sequitur de perfectione argenti
vni ad elixir componendum in
admixtione aerei acerrimi phi-
losopheze et excellentia eiusdem

Ca^m 72^m

si fieri faciendo

Recipe argenti vivi cum odore
stagni vel saturi congelati.
libra una. Salis gemme vncias septem
et misceantur simul. donec totum effi-
ciatur in grana vel medulla. postea
suppone ei libram unam aceti.
acerriim communis. et commiste
totum bene. et pone in vase vi-
triato ad lentum ignem. et fac
bullire bullitione lenta. donec
tota aceti aquositas consumatur.
et sal remaneat siccum. Et cum
tota nigredo argenti vivi in
superficie salis apparebit. la-
uetur bene cum aceto. donec
falsedo omnino recedat. et ar-
gentum vivum argentum habeat
claretatem. desiccatur ut tota
humiditas aceti ab eo recedat.
Deinde pone eum in vase vitriato
prope super ipsum de aceto acerri-
mo phos. septies rectificato vncias tres.
id est quartam partem argenti
vivi. et misceantur bene clauso
vase inuolabiliter. luteatur cum luto
facto ex calce viva. decoctione
facta ex malis. et albumine
oui. et lana pauca. vel capillis
masticis bis vel ter desiccato luto.
ponatur vas in furnum factum
ad modum libelli. ore inferius
versus. sed prius bene calido.
et claudatur optime furnus
parvissimo foramine in superiori
parte furni relicto. et stet ibi.
xij. horis. Infrigidato vase aperit.
et muenes argenti vivi tota
aqua bibita congelata. Suppone
alias tres vncias de aceto predicto
acerriimo phos. septies rectificato.
et fiat ut supra. et hoc fiat iter.
Sed post tertiam vicem muenes

conuertitur elixir perfectum. Cuius
una pars conuertitur mille partes
ferri preparati preparatione nostra fusi
veleris in argenti frangibile
sicut vitrum. de quo argento co-
uerso. pone partem unam supra. 40.
stagni fusi. et erit argentum ad
omne examen. *Qualiter con-
uertitur elixir album in elixir*
solis *capitulum 73.*
Edens sit laudatus. qui ho-
norat quem vult. et non est
alius dens. preter ipsum. sapiens ho-
noratus. Conuertitur autem in
elixir album. *et* solis fusi isto modo
Assumes ipsum. postquam ad istum per-
duxeris ordinem. et prope super
ipsum octo vncias aceti acerriim
phos. et .oz. semis ex fenibus
que remanserunt spisse et grosse
rubee. supra quas acetum phos
fuit septies rectificatum. ut supra
diximus. in duodecima aqua que
acetum acerriim phos dicitur
distillant bene per minima. et
repones in vase suo. modo pre-
tacto in albo. Et hoc fiat ter.
sicut in summa de argento. agit.
et muenes elixir solis fusi. cuius
pars una conuertitur mille partes lute
in aurum tractabile. et pars istius
auri conuertitur. 40. partes lute
in aurum firmum. Hec igitur
est congelatio et solutio que per-
uenit in molliam sicut cera in
molliam et humiditate. et est illud
quod obscurauerunt philosophi
et cooperuerunt. et posuerunt so-
lutionem et congelationem ma-
iorem in opera magna. Et
ex eis fuerunt. qui posuerunt
octo dies et ex eis nouem in humido.

Et hoc totū nō fuit nisi ad custo-
diendū et relandū arcanū. hoc
aut arcanū acervi nū rectificat
omēs lapides si eos decoxeris i
eo. Arseniū dealbat. et fixat
cum eo: et corpus supra quod p-
rectum fuit fixum in colore
suo: et albū cum ppetua adhe-
re-
tia. Et si roxeris sulfur in eo:
fiet hoc illud. Et sic de oībus
spiritibus et corporibus facit
elixir perfectum. dealbat omēs
lapides: extirpat omēs infirmi-
tates ab ipis. Et quia in eo stat
tota operatio maioris ordinis ideo
sine eo factū est nichil in arte.
et nō consideres aliquid aliud q-
stulte consumeres tempus nū.
et sensum. Et si scires hoc deū
laudares.

Sequitur de elixir magno com-
ponendo ad rubēū Ca. 74.

Fac amalgama de vna parte
solis et puri: et tribus arge-
ti vni: ponant in vtriusq. et
desuper ponant octo partes
aque aut luminis: et alombico
supra posito: in suo recipiente
distillet lento igne: et intra
quindecim reducat sup ipsum
Reducat in corpus: erit aut
Conuertit in elixir solis cum
isto modo: Anteq. reducat
in corpus: dissoluat in octo p-
tibus olei claritatis septies re-
ctificati: et sup ipsam materiā
septies distillent: et erit elixir
perfectū. Cuius vna pars con-
uertit centū partes stagni vel
argenti in aurū: ad omē exa-
men. **A**lio modo conuertitur

In elixir maximū.

Fac amalgama de vna parte
auri: et duodecim argeri: po-
stea recipit libra vnam auri: a-
cerim phos. septies rectificati.
et quatuor vncias misceantur
simul. ponant in caniera in
calore vna nocte: mane extrahe
et adde alias quatuor vncias
et ita fiat ter: tunc erit materia
conuersa in elixir. cuius vna ps
conuertit mille partes mercurij
vel alius corporis imperfecti
in solē perfectū teituzabilem
Cuius pars vna conuertit. xv.
lous in aurū ad omē examen.
Potest multiplicari virtus eius
vltis in infirmū. per additionem
auri acervi philosophi.
hunc est operatio Regum et im-
peratorū. Et habito auro arer-
vmo: completur tribus diebus
Illud potest fieri cum mercurio
et in alijs spiritibus simul et
dunim: et cum eisdem pon-
deribus cum albis ad album et
cum rubris ad rubēū.

Explicat summa minor
Geberis

Deo geatias

et nouebat
in vna ps

Ex omib.
eram min.
ex pōtib.
vnam habentibus
ipsi conuētiōe
seu tēreā redi-
fit sal de mercurio
de calce lapidum
xix album vel
fuerit nāturaliter
eius sal fiet album
Sed cuius vna nāt-
debet fieri in vase
sanguis: primo de
malum si in octo p-
soluatur due ps
calmati in fornace
desiccatis: postea
nate vitruis: v-
vel vitruis: et
noctem: vel mē-
duos dies: absq. n-
fuerit carnes ali-
que sicut non p-
vlt bene clauso p-
sus noctibus ne re-
aliquo sale rem-
vntibus: hōm in q-
plumatis decoque-
duas: partem aut

65

In refectorio Gilberti...
de... salis extrahere...
nam... corporalis...
habetur...

Exordium

EX omnibus rebus animalibus etiam mineralibus: similiter ex piscibus volatilibus et alijs vitam habentibus potest fieri sal. ipis combustis: et in cinerem fixus seu terram reductis: eo modo quo fit sal de cineribus lignorum: vel de calce lapidum: ex quibus fit elixir album vel rubeum. Et si res fuerit naturaliter alba vel rubra: eius sal fiet album vel rubeum. Sed cum rerum naturalium combustio debet fieri in vase clauso. Et si fuerit sanguis: primo deficiet: et non est malum: si in octo partibus sanguis solvantur due partes salis communis: calomati in fornace quocumque: deinde deficiatis: postea combure in fornace vitraria: vel figulorum: vel calcinationis: per diem vel noctem: vel inter paulatim per duos dies absque noctibus. Quod si fuerint carnes aliarum animalium que succari non possunt: tunc in vase bene clauso per duos dies cum suis noctibus ne respirent: sine aliquo sale combures. post vana combustionem in quadruplo sui aquae pluvialis decoque: ad consumptionem duarum partium cum dimidia. fac pau-

sare: et distilla per filterum: donec fiat aqua clarissima: sine aliqua turbulencia: deinde congela lento igne: vel quod melius est ad solem: et habebis sal animalis quod superat alia in virtute sensitiva. Deinde resolve in duplo sui aquae pluviae: pone huiusmodi in fumo per septimanam: et erit acutius. Deinde congela ut dictum est: vel fac sine fumo: et pone super metalla: et si ingreditur: bonum est sal animalis. Sin autem: cuncta eius solutionem: et congelationem: et eius efficacia declarabitur ibi per experientiam. Et scias quod totus talpe combustus congelat mercurium: Et Venerem comertur in solem: et Martem in lunam. Quidam tamen operantur cum pulvere eius. Tamen apponendo duplum eius inter salem animalis et salis virri vel mirri.

De salibus omni metallorum et eorum calinationibus

EX metallis similiter fiunt sales post eorum calinationes: et hi sales sunt vni penetrantini et fixatini: ratione subtilitatis et acuitatis. Sive ex eo: quia sunt ex rebus fixis: et dum calomati in igne. Verum quia metalla diversimode calomantur in igne: videndum est quod de calomatione ipsorum que sunt ad evanescere: sicut Sol/Venus/Saturnus.

et Mars. Denū illorū que sunt et
valent ad album: ut limā et supur

Almano solis sic fit in vase
aperto: in furno vitrariorū:
moderem diebus continuus: vel
in viginti diebus in fornace re-
uerberationis: seu in triginta.
Denū extrahe salem eius cum
aqua pluuiāli distillata per ale-
bicum semel vel bis: decoquendo
in vase cupreo. Et sit in qua-
druplum calas: deinde congela.
Et si iterum calcinaueris feres:
dealbabitur in tribus diebus in
furno reuerberationis. Nec mi-
reeris de hoc: quoniam omnis res
rubea: amota sua tinctura: rema-
net alba. quia sub rubedine albe-
do remanet occulta. Sed non con-
uertitur propterea: quia albedo est
sub rubedine. Dico qd si per decem
dies eis solū calcinaueris sine
aliqua admixtione: et denū
sicut dictum est sal extrahas: po-
stea feres suas in terram reductas
assabis: sepeabis a sale: et iterū
calcinaueris: conuertunt in al-
bedinem. Et si eas redixeris
erit argentum verum. Dico
ergo qd si sal solis fenis suis
in albedinem per calcinationem
conuersis reddideris: in salem
fit elixir: tam ad tingendum:

q ad conuertendum argentum
viniū in solem: et ad tingendu-
cum preparatum: et Saturnum.

De sale Venetis et eius calcinatione

Tenus calcinatur in vase apto:
in triginta quinq diebus: vel
quadraginta. ymo etiam per duos
menses in furno vitrariorū: et
remanet ei sola eius tinctura ru-
bea in specie sanguinis: de qua
salem extrahas: ut de sole dictum
est: et fiet elixir.

De proprietate salis metallorum

Tem scias: qd sal vniuersū
metalli debito modo factum
figit et tingit Mercuriū: et mutat
de colore in colorem: et de statu
in statum: rone acuitatis fiet.

De sale Saturni et eius calcinatione ac conuersione in solem

Saturnus calcinatur in attri-
tūm colorem: in furno re-
uerberationis: et est melius in
vase clauso: vel in furno vitra-
riorum: qui quidem non in quin-
decim diebus: neq in viginti quinq
purgatur a sua nigredine. Deice
ergo ipm in furnace per quadra-
ginta dies quasi: aut per duos
menses deiceas. perficiet se ipm
mundum purgatum: vel nō purgatum:
et habebit atrinitatem asperdet

ad rubedinem
ut de sole dictum
fuit tingit limā
Ascendit omni
mercurij partes
cader pars una
lume. Et qd
natur super q
lume. De fenis
alijs dictum est
tissimū est
rei volantis

De sale

Mare calcina-
tionis
in bilibus

bonū ignem: et
vitricum: vel
combustum tri-
Et de eo fiet
Sal extrahitur
ad solem: magis
ipm ponatur in
tribus Mercurij
pulla bene clausa
in cineribus cal-
deceas in pul-
rubundior fit
more fiat alū
simili modo. Quo-
potest imbuere
solū aquam
calce aurū

ad rubedinem. Et fac de hoc sale
ut de sole dictum est. Et cum eo
sale tinges limam in optimo sale.
Ascendet enim pars una super quinque
mercurij partes: huius mercurij
cadet pars una supra decem partes
lime. Et istius pars una pro-
natur super quinque partes alie
lime. De feribus fac ut de
alijs dictum est: Et istud salacu-
tissimum est restrictum cum liber
rei volantis.

De sale Martis et eius calomatione et eius operatione super mercurium

Mars calomatur si fuerit
limatus cum aceto rubeo
in bibulis: et desiccatus ad
bonum ignem: et postea in furno
vitrario vel reuerberationis
combustatur triginta diebus.
Et de eo fac ut de alijs fecisti.
Sal extractum de calce Martis
ad solem coagulationem: si una pars
istius ponatur supra duabus par-
tibus Mercurij bene loti: in am-
pulla bene clausa per dimidium die
in cineribus calidis: congelat
Mercurium in pulverem: qui licet
rubundior sit igne addito: et
morfificat alium mercurium viuum
simili modo. Quem mercurium
poteris imbibere in aqua in qua
soluisti aquam Martis: et demum
calce aurum.

De salis Luna et eius calomatione et de fixatione et transmutatione operari in luna ad solem

Luna calomatur per quinque
dies in predictis fornacibus
et demum cum sale alcali: sed
debet esse per prius per fusionem
purgata. et postea eam feris
tingit Mercurium in albu fixu.
Cum quo Mercurius operatur ut
dictum est super quocumque metallo
et dealbabit ipsum in albedinem
fixam permanentem. Et
potes super Mercurium multipli-
care ad album melius quam ad
rubrum. Quoniam pars una
istius salis tingit quadraginta
partes Mercurij per multiplica-
tionem: prociendo mercurium
tinctum super non tinctum: Sed non
fit ad rubrum. quia maiori indi-
get medicina ut transmutaretur
a natura: quam super addat naturae.
Et huius Mercurij una pars
supra decem eris dealbat. et mol-
liscat: et conuertit in limam.

et de fixatione et transmutatione operari in luna ad solem

de multiplicatione Mercurij ad album

lib. 1. cap. 40. 41

lib. 1. cap. 40. 41

De sale Jovis et eius calomatione

Jupiter inter alios planetas
benivolus in vase clauso
in predictis fornacibus calomatur
solvet vitrario et reuerbera-
tionis: Et eodem quo supra modo
fac sal ex eo. et cum aqua phi-
uiali vel alia distillata per
alembum. Et istud sal invenies
pre ceteris acutissimum ad conge-

lib. 1. cap. 40. 41

landum Mercurium. et maioris
efficacie. q̄ sit sal lime: propter
maiores decoctiones. Et quia
virtus Mercurii in se contrahit
bene. et maior pars eius subli-
atur. cum sale nitri et in sale
communi. sublimatio citius perfici-
tur: qm̄ mercurius nunc erit
minoris efficacie: quia Iupiter
fuit Mercurius in sui minera
a principio sue creationis. *feres*
vō que remanserunt in vase
sublimationis teitura: et inde sal
ut dictum est extrahat. *De Saturno no alit-
nando et sale ex hodo*

Et similiter etiam operare de Sa-
turno: quia eius pars sublimat.
Et de feribus fac ut supradictum
est de Jone totaliter. *Nota tamen.*
q̄ si Saturnus et Iupiter in sua
no reuerberationis per unum diem
in calcinatione sicut figuli fa-
ciunt calcinantur: postea illapulus
fiat in calcinatione. citius perfici-
tur ad faciendum sal: et ea que
intra dicuntur.

Hic tractatur de modo reduc-
tionis metallorum imperfectorum
in Solem vel Lunam.

Proterea sciendum est: q̄
vnuquodq̄ metallorum
non solum in sale ut dictum est:
sed etiam in vera Solem: et vera
Lunam per calcinationem potest
reducere et convertere.

et inde in sole

De reductione Saturni in sale
Saturnus idem calcinatur
per decem dies in predictis
fornacibus. Circa quod sciendum
est: q̄ furnus vitariorum melior
est quoad hoc opus. Sed furnus
calcinationis vilior est ad faciendum
sal. Nec credas. q̄ si aliquod metallum
suerit steterit in igne per viginti
dies. vel viginti quinque. aut plus:
aliquid fugitive substance possit
remanere. Et ut converteretur
in verum aurum metallum amplius
non expedit tibi tenere in igne:
et tunc apparet: q̄ Saturnus re-
uerat in suo profundo est aurum.

Et deinde in Solem

De reductione Venere in Solem
Similiter etiam Venus in vi-
ginti quinque diebus per fuit
in verum aurum cum reducta fuit
mutatur. quoniam in suo profundo
est aurum: sed a latere est argentum.

et deinde in sale et postea in sole

De reductione Martis in calcem

Martis vō limatura per decem
dies. in bibula calina per
duodecim dies. sed tutius est ipm
calcinare decem vel viginti dies:
et habebis opus perfectum in aurum.
Et hoc contingit: ut tute calcina-
tionis et fusionis cum rebus meli-
orificantibus.

*De reductione lune in calcem
et deinde in Solem: et vltimo in sale*

Vna in su-
per se re-
ad hunc con-
in igne per
diebus calcina-
fuo sole. fuit en-
fuit non esse
lūm convertere
non metere
sed propter ad-

Iupiter vō
in igne: d-
et albumine o-
et sapore molli-
et trituro redu-
qm̄ ipm est arg-
tempore decocti-
dima aliqua t-
igne: q̄ in arg-
reperit convertere
nota: q̄ calcem
aurum reducitur
vel cum oleo: et
tacet multum
inbus et fusio-
Albumen vō o-
deparat per in
album.

Luna in suo profundo est aurum.
Sed in se ut videtur immutatam
albedinis continet. Tamen nunc
in igne permanet: nisi forte in multis
diebus calcinatur. Et demum extractio
suo sale: facit eius si calorem entis
forte non esset impossibile quod in ru-
beum converteretur. Tamen quod
nunc immutata que mutat non per se
sed propter adiutamentum.

in calce sale et luna

Iupiter vero in septem diebus cal-
cinatur: demum cum sale alkali
et albumine oui: et sale armoniaco
et sapone molli: et borace de petra
et tartaro reduch in argentum verum.
quoniam ipsum est argentum: sed modico
tempore decoctum. Unde sine me-
dicina aliqua tantum poterit stare in
igne: quod in argenteo: atque aurum verum
reperitur universum. Circa hoc etiam
nota: quod calcem convertendam in
aurum reducas cum vitellis ovorum.
vel cum oleo: et tartaro rubeo. quia
tartar multum valet in reductione
mibus et fustombus corporum.
Albumen vero oui: et tartar albu
deparant potius in reductionibus ad
album.

Hic tractatur primo palatium de modo
omnium rerum perfectionem aliter et
compositum. Et primo de virtutibus
habet et proprietatibus maximis.

Item scias: et est notandum
quod omnis medicina perfecta: con-
tinet in se quinq; virtutes: scilicet
quod per minima penetret: molli-
cat: tingit: veraciter fixat: et
purgat. Eas virtutes continet
in se Mercurius cum sale alkali.
id est metallo: et eandem habet
efficiaciam maxime univoco cum
Mercurio.

Non solum enim metallum
occurrit perfectionem. Et prima
pars Iovis et Saturni.

Dictum est superius: quod unumquodque
metallum cum bene calina-
tum fuerit: sal facit: sicut faciunt
cineres arborum: atque herbarum
et lapidum vitales. Et quod in illo
solo mercurius transmutat omnia
corpora: quemadmodum ipse trans-
mutat: quod est maximum secretum.
Et etiam apparet: quod calcinatio ore:
porum est brevior via ad perfectionem.

Apra sententia tantum notandum est:
quod ipse in se deficiat: non quidem
causa sulfureitatis: sed quia potius pat-
at humiditate non fixa: quam
contraxit a mercurio petrofillo.
Unde in calcinatione ad suam per-
fectionem indiget temperate igne:
quoniam aliter nimis consumeretur.
Temperantia autem decoctionis hu-
miditatem dissipat: et dissipando
consumit. Et ideo hec decoctio fiat

ann ferantur lignorum: et sic ita
debet poni: et desuper cineres. et
postea desuper fiat ignis. Et hoc
tene fecerit. Idem dico pro Sarcino
si velis ipsum solificare. quia non
nisi per maximum ignem rubifica-
tio transmutatur.

De spiritali purificatione argenti

M Ars quia substantiam fixam
inter cetera corpora melior est:
tamen longioris laboris: propter
miniam sui firmitatem. sed tamen ponis
ipsum deducere in albedinem et molli-
tatem argenti: et erit firmus et fixus
in omni iudicio: quia cinerium non
timet. Stude ergo in eo: limaturam
eius funde cum sale arsenico Euforbio
et tartaro calcinato et sale alchali.
facta. et omni alumine de tabia
quod in pluribus locis appellatur
alumen gatum seu gatanum. Et quod
gatti in eo iuxta ignem libenter
dormiunt: et cito funditur. Et omni
vite exingatur in oleo tartari. Et
tamen mares non leuiter funditur.
per se sine adiutore vel ignitione
alterius rei habebis optatum. Et
scias quod multum valet ipsum fundere
cum calce facta de metallo: quia la-
pidem fundere facit.

*De purificatione proprietatis calce
et salis Saturni Venens et aliorum
et emendatione personarum et modum
tunc facta et capite et multiplicati-
one*

Notandum circa calce per sale faciendo facta
Saturni Venens et argenti: quod tamen voluit
calamari: quoniam modo possit in corpus reduci.
nec plus diminui: nec plus mutari de colore
in colore. et quod sit calce acutissima: et tunc fiat
quasi oleum: tunc fixabitur et argenti. et ille qui
curat alia argenti usque in infinitum.

Notandum est tamen. quod si salibus
mixeris mercurium per subli-
mationem: et salern armoniacam
et demum sublimo soluas. et ad solem
congeles. et congelationem et solu-
tionem reiteres ter vel pluries:
congelabis mercurium rudi lotum.
et hoc multiplicetur in infinitum

*De mortificatione aurum salis metalli
lorum: et compositione mediane
ex illis: et proprietates eiusdem*

Sal igitur metallorum extra-
has cum aqua dulci distillata
vel cum aqua vite per abluitione:
congeles ad solem: et iterum per se
solue in fumo in aquam. huius
pars una centum partes lime vel
saturum tingit perfecte. Et pars
eius una argenti rudi lon partes.
quing. et quelibet pars eius tingit
centum: quidam dicunt sal de metalli
extractum iterum esse calcinandum.

*De purificatione extraximus salis
et aliorum salium. ad electionem et
certam purificationem et electionem me-
diane*

Item nota quod melius est extrahi
sal a vaporibus calomaris cum
vino distillata prius et recta et
despumata: vel cum aqua vite de
vino albo in calibus albis. In ru-
bris autem cum aqua vite de vino
rubec distillata. Et idem fiat de

aceto. denum congela sal cum mer-
curio sublimato. et sale armoniaco.

*De purificatione in gressu salum
et calnam metallorum in digestionem.*

Item nota qd circa sal metalloz
et circa calces non habebis
aliud laborare. nisi qd defus in
gressum.

*De purificatione congelatione
et conductione de actione salum
metalloz etiam armoniz.*

Item nota qd siue cum aqua distil-
lata: siue cum aceto distillato sal
a calibus rubris extrahas: quoniam
ad solem: vel ignem suaviter conge-
les: et per se soluas: tamen aquam et
illam deoque lento igne: in vtrinali
desuper clauso. mercurium ^{in pda} vtrum totum
et sub fimo solutum: vel cum aqua
predicta. sales etiam armonizum
predictum. et soluas cum calce aurum.
*Et nota qd sal nō purgat in aq fū de armonio
et nota qd arsenicū sit una et in qd libet qd subli-
mat.*

*De purificatione in gressu salum
et calnam metallorum in digestionem.*

Et arsenici partem aliam: sit
in qd sit per se prius sublimatum
postea cum sale armoniaco. qd sit
duplum ad ista: denum soluat: et
in aqua aluminis sepius exstinguat.
Et sit super ista metalla purgant
cum eadem aqua. non appposito ar-
senico.

Ad faciendum boraxum.

Recipe libram unam cineris rei
bellari: et .4. oz. salis armoni-
aci. et .4. oz. salis mizi: de quo
prior ignis: et soluas hec omnia in
aqua clara frigida: distilla hec omnia
per filtrum: et congela: et erit borax.
Et si vis qd borax sit petrosa: quod
melius est: aut pastosa. Si autem
vis qd sit petrosa: tunc congela ista
aquam distillatam ad solem: et erit
petrosa: Si autem vis qd sit pastosa
quod peius est: tunc congela ista aqua
ad ignem: et tunc erit pastosa. Nota
qd de petrosa emittit lb. p. tribus libris
denarioz. et pastosa p. 24 solidis.

De sublimatione et extrahoe armoniz sours.

Nota de mercurio sours: et eius
sublimatione que forte sublimat
in sale mizi. Tempta sours sit sublimare
Be de eo .3.3. quas amalgama in .3.3.
mercurij: et .3.4. salis armoniaci: et
calis cortici ouce vel gipsi .3.3. sub-
lima sit aliquantulum: donec qd in fudo
vriat residet post sublimatione
reducatur in corpus: in assona argenti
si vis. Item nota qd sal metalloz et
solutum distillatum per filtrum: et ad solem
congelatum dat congelare mercurium
in reuabulo. Item nota qd sal me-
talloy dat solvere mercurium sub
fimo et illud mixtum vagulari
erit perfecta medicina.

Explicat testm Geberis.

Incipit liber 30. Verborum Geber
super practica seruanda in arte al
chimie exordium

Iam tu scis qui hanc queris
sciam: nos eam multis modis.
Explainsse. Nullus aut in
uenit modus in ea adeo facilis
ut hic. preter cuiusdam libri mo
dum. in quo hanc rem. 30. expla
nauius Verbis. in ipso tñ non
huius ordinis. in quo maior in
uenitur alius: et preter quem
nullus sequit' ordo mentionem
ferimus. Cuius modo si deo pla
cuerit. sepiem tractabimus.

Primum verbum. ^{De distillatione et}
^{paratione}
Præius itaq; iam dicemus esse
notum. q; huius regiminis prin
cipium est distillatio: que etiam
est separatio: et hoc est primu ver
bu. quia primu videt' necessa
riu. Huius aut distillatio est. ut
positu lapide in cucurbita. in qua
sit cinis: subattendatur ignis: do
nec aqua egrediat' tota. quam
reconde. Post hoc vō. de aqua
distillata iteru in recipientem
mitte: quod iam fit. ut cu aqua
distillat. simul cum aere descendat.
nec ex eo aliquid virtutis remaneat.
nec minuat. Demūps vō. postq
aqua distillata fuit: ignem subig
forname fac. donec ignis et
aer penitus distillentur: ac di
stillatio oīo desinat. Quod aut
distillatu fuit accipe: et seorsu

pone: ut de prima fensi aqua.
Demū vō. quod est in cucurbita
extractum reconde. et hic est
primus ordo in vno verbo.

Uterq; scias plures homines
in hoc parū errare: eo q; sit fa
cile. un sint grates deo. quibus
ita gestis: primam sume aquaz.
quam distilla sepius in cucurbi
ta. et alembich. et hoc est
verbu. 2^m verbum 3^m ^{De aqua sepius}
^{distillanda} ^{q; prima aq; utz}
^{sepius distillet}

Post hoc aut quod distillatu
sepius fuerit accipe: aut cum
mirro: aut alberasatan sepius
iteru distilla: quod est perfectio
que in ipso est: Cucurbita pre
terea sic composita: s; cucurbita
sit sub cucurbita. vel medicu cu
cubitum sit similitudo super cu
cubitam: cuius inferior pars sit
angusta. s; pars inferioris cu
cubitæ. qui est locus medius
in quo ambe coniungunt'. que
caltando ex albe asatan replere
debes. denique aliud optime iugt.
et sub eo ignem lentum accende
distillabit' etz aqua clara. qd'
et sepius iterabis. Et hoc est
verbum tertiu. Verbu. 4^m

Hic quoq; illud quod in aqua
diximus scias: q; ipso regimine
fortis existit. hanc etiam aqm
in multis nominibus locis. Sedm
hanc similitudine aut pars

plus aut pa
sic mirro: q
et agnoscere
fotam ecom
arz ignis re
mixta sunt
para. et hoc
cognoscere
Regimen ol
ignis et oleu
ipm. etz med
ipm cu alem
te: in qua
mixta non
ea accende
in caldaria
qua ignem
bulliat. et r
et distillet po
in quo sit qu
mirum. h
bus iterando
bita ista ext
ordo: quod e
Post hoc ad
rem dei per
quod ei. s; ex p
deest. et huius
as illud quod
fuit sublimat
cucurbita pon
de ramis ampli
in quibus dist
tas. post vō m
mixtus para

plus: aut parū minus licet vna
sit intentio: quam tu scire debes
et agnoscere. aquam itaq; per
fertam recorde. post hoc olei
atq; ignis regimen mipe: que
mixta sunt. ignem ab oleo se-
para. Et hoc est verbum ^{quartū}
cognoscere verbum. ^{4^m} ^{De oleo extrahendo}
^{1^m} ^{De balneis marie}

Regimen olei postq; facta sunt
ignis et oleū: (nope regere olenz
ipm. eiz melius existit. quapropt
ipm in alembich in cucurbita mit-
te: in qua similiter mreti ramos
mittere non negligas: igneq; sub
ea accende. Cucurbita aut sit
in caldaria aquam hēntē: sub
qua ignem accende: donec aqua
bulliat: et cucurbita calefiat.
et distillet prius oleū album.
in quo sit quedam obfuscatio aut
nigrum. hoc quoq; tribus vie-
bus iterando. Demū vō de cucur-
bita ista extrahe: et hic est vñg
ordo: quod est verbum quintū.

Post hoc ad ^{verbum. 5^m}
remy olei perficiendam tende.
quod ei. s. ex perfectione regimēis
deest. Et huiusmodi est: vñ accipi-
as illud quod ex oleo nūm hūore
fuit sublimatū: et in subali
cucurbita ponas: in qua etiam
de ramis amplius in hac hora.
in quibus distillat clare dimit-
tas. post vō in igne firmi: aut
amoris parū caliditatis hēntis

aut in ignem subtilissimū dimittas.
Distillabitur eiz albu existens clare.
lignū in quaq; vice combur et.
Quapropt quicquid in ea sordiaci
inuentū fuerit expelle: Vnde
et melius est. vñ lignū ibidem
nullomodo ponas. hoc aut septē
vicibus iterando fieri vñemr.
atq; orbis quatuor vñabz color
priorē clarior et splendidiore
apparebit. donec adhuc per-
uenias numerū: debes hoc scire
si deus voluerit: Et hoc est ver-
bum sextū. ^{Verbum. 6^m}

Signum vō quod assēmus est
oleum est: q; cum ignis ferz.
atq; in ipō septies posueris: mul-
tiplicabis ipm: et de maris pro-
prietate in limarem pprietate
conuerteris. virtute dei et poten-
tia. Et hoc est verbum septimū
quod tu cognoscere debes si deus
voluerit. ^{Verbum. 7^m}
^{De matre margariti conuertendo virtute in}

Postea vō recorde oleum: cum
peruenierit ad hūc ordinē: q; si
quid ex eis que tibi diximus de-
fuerit ad ipm regimen: eo modo
quo tibi diximus utz recorde. Et
hoc est verbum octauū. ^{Verbum. 8^m}

V aut istos locos et has stas
cognoscere debes. Vnde sumo pre-
caue: ne in hys error tibi con-
gat. Tuuz eiz opus ex hoc ipō
ledet. nichil est eiz huius senten-
tię nre radix nisi cognitionis et

<sup>De regimine
et gubernatione
ignis olei exm</sup>

cautele erroris. bonitas. quod ena
forte debes. et fm hoc operari.
Post hoc vo ad ignis regimen
redi. postq aquam et oleum qd
est clarum et limpidum repo
sueris: sumopere igit vtra pul
uere custodiat aduertere. quod tu
bene scire debes. **V**ia aut re
gendi ignem est: vt in nomine
dei incipias. et ignem qui in
feriori parte ciuitate reman
setur. s. ciuitate in qua fuerit
oleu. et ipm solu tene. et ad
solem sicut. quod tamen lente fiet
et non siccabit. Quapropter tu
ipm iteru tene: et hoc 20. vrb
facias. iterando diutissime. quaq
vire terendo: et in sole dimittendo.
ipius namq humositas paulati
minui incipiet. Et hoc est ver
bum nonum quod tu scire debes.

Post hoc ena **verbum 10.** ^{in de conversione ignis in laudem}
sume hunc ignem: ipmq tere
et imbibe paz per ex aqua pma.
et tere ipm optime et diutissime
super planu marmor. deinde
mitte in vas: et ore eius clau
so. pone in lentum ignem fini
aut firm aut latis in lentum
ignem: in vase quod in libro de
henda delazauim. i. habens
longam fabricam: quod postq
feceris: fac ignem fortionem.
Et demu postq siccatu fuerit
extrahe. quod per die naturale

per diem et noctem facies. hoc
etiam tamdiu agas. donec fiat
lapis: et non sit liquidu. Et iste
in igne fortis ordo est. quem scias.
Et hoc est verbu decimu.

Post hoc accipe ipm: et paz per
etiam ex aqua pma imbibe: et
fac ignem fortionem: fac hoc donec
fiat lapis priore durior. **H**oc facto
duplica ignem donec possit pati:
vt in furno assetur. Et postq hoc
modo factu fuerit: iam erit com
pletum: Reconde ergo ipm ad ho
ram necessitatis. Et hoc est ver
bum vndecimu. **verbum 11.**

Huius aut ignis signu est: q
mutat limam in armitate donec
in solem vertat. **E**t si tibi defuit
hoc signu: ad ipis regimen redi: do
nec ad hoc signu perueniat. Et
hoc est verbum duodecimu. fac
secundum hoc. **verbum 12.**

Post hoc aure ad terre regimen redi
quam prius optime teras. et post
ex aqua prima fm terendi et assu
di longitudinem imbibas: deinde
in misto quod tibi in capitulo ignis
notauim ipm dimitte in igne. In
quo semper maneat: qui sit talis.
qualis est ignis in ouis volantiu
cum pullos parere volut: donec
in septem dieu spacio siccetur.
In tot eiz diebus siccabit. Deinde
extrahe etiam ex aqua prima
quantu est pondus suum. imbibe

<sup>de maiori
induracoe
lapidis ex igne</sup>

<sup>de signo
ignis mu
tantis
limam in
armitatem</sup>

<sup>de regimine
terre et eius
reductione
in cinerem</sup>

et iteru ipm a
paz eo fortio
extrahe: et ei
imbibe quan
et tunc ne ipm
deus sui medi
aut terra par
quo dixim.
ipm recto m
pondus: et re
ignem vel al
orem. Quo fa
mes iam tale
et hic est or
terre. Et hoc
Post hoc ex
hanc terram
lent cum alia
fuerit: semper
bibe. et super
similiter tere. et
desiccat. Donec
imbibe. et di
retur. hoc qu
timus facies
si poteris tere
et fm volentia
desiccatis m fi
die desiccatur.
die. et si min
ita desiccata f
mitas igne. qu
nate fortiter. et
colorata. et color
reinu. Et hoc est

et iterum ipsum ad ignem primum. Vel
parce eo fortiozem reduc. Deinde
extrahe: et etiam ex aqua prima
imbibe: quantum est pondus suum.
Et cave ne ipsum ex eo quantum est pon-
deris sui medietas: aut pars quarta
aut tertia pars. imbibas nisi eo modo
quo diximus. Quibus ita gestis
ipsum tertio imbibas: quantum est ipsum
pondus: et reduc eam ad eundem
ignem: vel aliquantulum vehementi-
orem. Quo facto. extrahe: et mue-
ries eam talem: qualis est omolea.
Et hic est ordo foris de regimine
terre. Et hoc est verbum tertiumdecimum.

Post hoc extrahe hanc terram: et tere in marmo-
re cum alio marmore: et quod levis
fuerit: semper ex aqua prima im-
bibe. et super marmorem aut alio
simili tere. et per mitte. ut tertio
desiccat. Deinde etiam tere. et
imbibe. et dimitte. ut tertio desic-
cet. hoc quoque per tres dies con-
tinuos facies. bis in die. aut ter.
si poteris terendo et imbibendo.
et semel velocitatem aut tarditatem
desiccationis fiat: quinquies enim si in
die desiccaret. quinquies imbibes in
die. et si minus minus. Postquam autem
ita desiccata fuerit: ipsum in suo di-
mitas igne. quam in parva for-
nace fortiter assabis: exibat enim
colorata. ut color omolee. et vni-
teritum. Et hoc est verbum xij^m.

De reductione terre in albedine ut cerasa
Post hoc mape albisficare hanc terram: quam imbi-
bas prius terendo: et in igne firmi-
suam tot assa. Et hoc tribus vias
aut quinquies: fiat eum sicut cerasa.
in albedine. Eam igitur reponere donec
tibi sit necessaria. Et hoc est unum
regimen quod nobis in xv^o verbo
explicavimus. Eius autem commisi-
onem et fusionem alio xv^o verbis
explorabimus.

Post hoc vero hanc terram si sup-
er lactaveris: ipsum et in albedine
permutabis. Et hoc est eius signum.
scias hoc insuper etiam cognoscas
quod loca ista. si signa sunt transmuta-
ones. et scias. nisi videris unum ex
istis etis facere quod diximus. nullo
modo in opus recipiat. hoc autem signum
istorum etorum sunt pondera. unde si
unum istorum transieris et dimiseris
tunc minuetur extinctione. quantum
erroris fuit in ipsum regimine. Et
hoc est verbum xvi^m.

Post vero terre preparate partes
quatuor. Ignis vero partem unam sume.
et cum ea comiste. cui olei pre-
dicti partes duas superadde: et
cum ea tere et in acet. donec fiat
ut pasta misce. hoc est verbum xvii^m.

Acetum etiam istud est unum ex coloribus eius quod
scias. Et ego loca ista declarabo
tibi postea. Quidam autem dixe-
runt. non nisi tres partes terre:

*De purificatione terre super eis que
in albu marmore mactantur
et de signis alioz etorum*

*De commistione terre cum
igne et acet.*

*De alia terre commistione
cum igne et acet.*

et unam partem ignis. sed regimine
vnu. licet vtriusq; sit verum. Sed primum
melius existit. Et hoc est verbum
decimu octauum. Verbum 19. ^{de mihis} ^{et alio} ^{et alio}

Aly terre partes septem: et ignis
vnam. quod etiam verum est. primum
in melius. Et hoc est verbum
decimu nonum. Verbum 20. ^{de alio} ^{in mihis} ^{et alio}

Aly terre partes tresdecim: et
ignis vnam. regimen vero vnum
est. primum in melius quod tu facias.
licet hoc sit verum. Quia iam zeta
tibi sumas. cum sententia: et
fuerit compositionem ponderum.
hoc est vicesimu verbum. Verbum 21. ^{de quan} ^{ut dicit} ^{genda}

Ego autem redibo iam ad loque
dum de eius compositione. scilicet de
eius regimine donec tingat: et
hoc est ut mistas pondera tua
ut ostendi tibi. Et hoc est verbum
eorum qui de naturis loquuntur: et
est melius. Et dictum est eorum
qui de spiritibus tractant. et
sub isto. licet sit verum in re eos.
tamen existit deus. quod illi qui
de naturis loquuntur. dicunt quod vna
pars duplum sui septem alia
decupli tingat. **A**ly autem dicunt
quod vna pars duplum sui septem
et hoc est inter eos deus. Isti autem
de illorum. nullo qui de signis et
speculis luculentibus loquuntur. dixe
runt quod vna duodecim. quod est
hys omnibus tribus debilius. et iam
ostendi tibi cum hunc dicta. et

quod est melius: et quod est penus
et non dimisi aliquid. fac ergo
quodcumque volueris. horum regimen
vero est vnum: et operatio vna.
Operatio vero atque transmutatio
non sunt vne. hoc quoque est
maius quod oportet. a me habes
ex parte consilij et occultationis
et ego nichil amplius possum.
Et hoc est verbum vicesimu primum.

Postquam vero scueris Verbum 22. ^{de ponde} ^{et mihis} ^{et mihis}
hoc: ad regimen redi. et pondera
ut dixi: mihis autem quocumque vo
lueris. Deinde mihis super tria.

et ignem. tantum aeris: quod ignis
sit duplum. et non est in hoc ad
dum: nec dubietas. hoc quoque est
ex magnis secretis. Unde scias hoc
verbum vicesimu secundum. ^{de mihis} ^{et mihis} ^{et mihis}

Post hoc autem Verbum 23. ^{de mihis} ^{et mihis} ^{et mihis}
eius reiterationem meliora in li
pido vase lapideo optime facto. et
tere. ut in terra dicimus. Deinde
mitte in vas vnum: et in debili
igne assa. quod septem vniuersis
farias. Deinde ex vase extrahere.
Et est secretum verbum vicesimu
tertium. Verbum 24. ^{de mihis} ^{et mihis} ^{et mihis}

Post hoc. quod ex oleo relictum
fuerit mihis: et pone in vas
canarum. et proice in sarchiz per
diem vnum et noctem. extrahere et
considera. et si aliquid inuenias
colorem. quod cum posueris: tunc iam
incipit in vniuerso velenter: quod si no.

reuertere ad ipsam inhumationem
donec colorari incipit. Deinde
stias omnes colores. et post hoc de
vase extrahe. Et hoc est verbum
vicesimum quartum. *Verbum 24^m*

Post hoc aut tere: et imbibe
ex predicto oleo: non eo pondere
quo diximus. et comiste oleum
quod coniungis cum aqua superpon-
deris: et imbibe ex eo. Et hoc est
verbum vicesimum quintum. *Verbum 25^m*

Post hoc pone in vase aceti: et
inhuma per diem unum. vel duos.
ipsum eis soluitur: et in aqua mu-
tatur: ex aceto igitur extrahe. Et hoc
est verbum vicesimum sextum. *Verbum 26^m*

Post hoc aut. *Verbum 27^m*
post solutionem eius ipsum sume:
et in vase vitreo congela: sed eis
ignis sit debilis valde: donec in
lapidem vertatur terrea. Et hoc est
verbum vicesimum septimum. *Verbum 28^m*

Quod si congelatum fuerit: iam
esse stias completum: quod si non fuerit
ut cera. ex predicto oleo et aqua
simul mixtis imbibe: ac semel
assa inter manus ad ignem debile
ignis vero ex cinere sit: donec firm-
etur: et ut cera mutata eleuetur.
Quo facto: iam erit completum: quod
recondas. Deinceps vero declarare
incipiam quicquid ex opere re-
manserit. Quorum primum quod de
eo dictum est: quomodo oleum cum
aqua misceri potest. usque in finem

colorum: et in similitudine cere as-
sumendam. Duo ergo conueniens
esse: ut olei. 7. i. aut amplius
aut quantum vis sumas. oleum vero
sit illud quod iam apparuit: ut
in hoc libro iam diximus. Deinde
in aquarum ordinatam mitte.
Sublimano autem dum super aquam
moratur: et aqua que est in reci-
piente sit eius mensura que
oleo que est in aquarum sit neces-
saria. Et hoc est verbum vicesimum
octauum. *Verbum 29^m*

Post hoc proice ipsum. cuius pro-
portio sit unius partis super mille milium
partis eras: et secundum pondera que
in loco suo affirmamus. Et hoc
est verbum vicesimum nonum.

Modus autem *Verbum 30^m*
proiciendi est. ut unam partem
elixir super mille iacias: similitudine
namque simul mille milium partes
est graue. Cum ergo una pars
proiceretur unam ex illis super
mille proice: et hoc facias: donec
tunc compleatur numerus. Et
hoc est verbum vicesimum.

*Explicit liber Geberis Regis hispalis
super lapide phos: qui dicitur liber
triginta verborum.*

Insuper libet duodecim de quibus
quem composuit debet. *super*

aceto phoz. verbum primum

Sume aquam distillantem
de albumine ouoz ptes
septem. et de calce corti-
cum ouoz partem vna. pone
in vase: et iuncturam claude
et pone in fimo per dies septem
extrahe et distilla cum igne
calido humido. Et quod est in
fundo cucurbitae proice: et iterum
in predicta aqua pone prem
vnam calas: et partes septem
sint de aqua: et fac ut supra
tribus vicibus. Et hoc dicitur
aceti phoz. *verbum 2^m*

aceto phoz.

*impositione
de re et brody
phoz*

Item accipe de omis recentibus
quor vis: pone ea in vase vitri.
et imple aceto phoz primum
et claude iuncturam diligenter.
et pone in fimo diebus quatuor-
decim. postea extrahe et terge
eum ab humiditate: et pone ea in
vase rebellato. et iuncturam claude.
et pone in fimo per dies .xij.
et postea extrahe. et aquam
que distillauit in receptaculo ab
omni dicitur vnde es. Item aqua
que dicitur acetum phoz primum
verbi distilla ut sup. quia dicitur
brodium clarum *verbum 3^m*

de et

in clarum

*impositione
de re et humido*

Lapidem vero quem posuisti in va-
se rebellato frange: et de albu-
minibus extrahe vitella et tere

in palma. et quod magis rubrum
est serua. et pone in cucurbita et
distilla ut moris est per ignem
calidum et humidum: et quod
distillat dicitur anima frigida
humida. et est materia occidental
serua separatim cum suis fenibus.

Postea accipe *verbum 4^m*
dimidiam partem de fenibus tertii
verbi. et pone in ea in spongiis de
pilis et suspende in cucurbita. et
cucurbitam imple de aceto. quod
distillasti. et fensi brodium clarum
in .2° verbo. et bulli in igne
calido humido. per diem naturale.
postea aperui: et oleum quod videris
super aquam studiosse collige. et
sic facias per duas alias vires.
semper distillando brodium clarum.
et oleum serua. quia est spiritus ca-
lidus siccus et materia orient-
alis *verbum 5^m*

*de compositi
one spiritus
calidi et
siccit*

*de oleo rubeo
et tinctura
magna. et
de corpore
albo et sul-
fure*

Item spongias cum fenibus
pone in cucurbita: et imple eam
de brodio clario distillato. et obtura.
et pone in fimo per dies septem.
extrahe: et oleum quod super eleuat
collige. et ita fac per alias duas
vires. semper distillando brodium.
et ponendo in fimo: et colligendo elens
quousque plus non ascendat in aqua.
quia est oleum rubrum. et tinctura ma-
gna: et quod relictum est in spon-
giis est corpus album et sulfure quod
non attendit neque attendit. serua.

*de pasta
Vne accipe
alum mediam
que remanet
et pone in
per eum dis-
tilla quod
deest quartum
materia ori-
manet in
est pasta pr-
inde acci-
minibus ou-
et partes d-
ouoz. et de
tertijs verbi
ne in vase
igne calido
tres. postea
distilla per
quod remanet
et sic facias
vires. et hoc
materia orien-
postea per
Sume postea
quod dicitur man-
aceto. et de cal-
rebellato ou-
pone eam in
horas tres. m-
postea pone
dimittit residu-
et feret pro
vires. nichil
ut in prima
de partes oct-
vnam. et hoc
ficatum. et
serua in parte
Accipe de si-
octauum verbi*

De pasta puritatis componenda

Vnc accipe Verbum. 6.
aliam mediam partem de fenib.
que remanserunt in 3. verbo.
et pone in vase reibellato: et
per eum distilla. et humiditas et
oleum quod distillabit iunctis cum
oleo quartum verbi: quod dicitur
materia orientalis: et quod re-
manserit in cucurbita iacta: quod
est pasta puritatis. Verbum. 7. m.

Deinde accipe calcem de albu-
minibus ouorum partem unam.
et partes duas de calce cortici
ouorum. et de materia occidentali
tertijs verbi partes duodecim. po-
ne in vase aegillato: et assa in
igne calido et humido per horas
tres. postea dimitte residere. et
distilla per sacculum ut nactar. et
quod remanet in sacculo proice.
et sic facias per duas vel tres
vices. Et hoc aqua albuminis et
materia occidentalis. Et est prima
porta puritatis. Verbum. 8. m.

Sume postea de oleo quatuordecim
quod dicitur materia orientalis pres-
octo. et de calce recentis: vel de
cortibus ouorum partem unam.
pone eam in vase et bulli per
horas tres. in igne calido humido
postea pone in fiala de vitro. et
dimitte residere. oleum autem accipe
et ferem proice: Ita fac per tres
vices. nichil mutando: sed fac
ut in prima vice. de oleo pone
do partes octo: et de calce partes
unam. Et hoc est sulfur puri-
ficatum. et spiritus qui ligat. aqua.
serua in parte. Verbum. 9. m.

Accipe de sulfure purificato
octauum verbi partem unam.

et de aqua albuminis. 1. m. octo
dentalis septimum verbi parte una
et de aqua albuminis. 7. m. octo
dentalis septimum verbi partes
duas: pone in vase sustinente igne
et in igne lento et suam agita-
do cum ligno plano: quousque co-
gelet. et fiat sapo. hoc est co-
iunctio ignis et aque. et coniunctio
materie occidentalis. Verbum. 10. m.

Accipe de sapone noni verbi
partes tres. et de ere albo. 4.
verbi partem unam: pone in
fiala cum collo longo: et pone
in fimo per dies: quousque fiat
viride ut viride es. hoc est flos
phorum. tunc distillabis purum
est: quousque dimittat suam humi-
ditatem. de hoc pone partem
unam. et de lima. 4. et si non
fluit: reuertere in fimo: quousque
perueniat in gradu predicto.

Vnc accipe de ere. Verbum. 11. m.
pore quod dicitur flos phorum decimum
verbi: partem unam. et de viridi
ere. 2. verbi partem unam. et
iunge in aliquo vase: et obmura-
diligenter et assa in igne lento quo-
usque veniat ut sanguis. Et hoc
est quod dixit Maria. Iunge viride
es. cum lapide pretioso: accipe
de hoc corpore rubeo partem
unam. et tere cum aqua primi
verbi per diem unum. sicut color.
et in vase sublimationis pone.
et cooperi cum suo cooperulo.
et per diem naturalem in lento
igne assa: usque quo ascendat in
cooperulo. Et si non ascendit.
tunc serua sublimatum et ferem
tere: et fac totum per omnia ut

primis: quousq; tota ascendat. de
hoc pone partem vnam. et de
loue puro. 10000. et hoc est
elixirium albu.

*elixirio ampo
de ad rubicu an
na puru comitatu
poco pte fatum
a solm.*

Sume de aia aluminis septi
verbi. 3. xvi. et de tinctura
maiori. 4. verbi. carrubia
vna. iunge infimul. et effi
aet vubeum. et dicitur amma
tincta. Tunc accipe de albo e
lixirio vndeom verbi parte
vnam. et de aia tincta supra
dicta partes tres. pone in vase
bone obmzato. et igne leno
assa: vsq; quo veniat tinctura
rubea in elixirio albo. quia
efficiet. ut vocam. Et itez
accipe de aia tincta partem vna
et de hoc elixirio. quod est. ut
vocam partem vnam. assa vna.
et efficiet. ut malum. Et itez
far. ut supra: et efficiet. ut
sanguis: et itez ita far. et
efficiet. ut porcidum. De hoc
pone partem vnam. de Samu
no purificato partes. 10000. et
erit sol purissimus.

Explat liber 12. verboru Geber

*Secreta hermetica philosophi
natura transmutacionis metal
lorum. Inquit. 13. 10. 12. 1. 4.*

Septem sunt planete. Septem
metalla. et septem magistra. v
Saturnus est plumbum. quod est
frigidu m. 3. 5. humidu m. 2. albu
m. 3. fixum m. 2.
Mars est frigidus m. 4. humidus
m. 3. al. m. 2. albus m. 2. liquidus
m. 3. ponderosus m. 4.
Mercurius est frigidus m. 1. fixus m.
3. albus m. 3. porosus m. pmo.
fixus m. 2.
Sol calidus m. 3. humidus m. 3.
aereus m. 2. al. 3. fixus m. 3.
ponderosus m. 4.
Luna calidus est. m. 3. fixus m. 2. pon
derosus m. 4.
Iupiter frigidus m. 2. fixus m. 2.
ponderosus m. 3. al. m. 4.
Argentum frigidum m. 3. humidu m.
2. ponderosum m. 3. albu m. 4.
Cyprius est porosus
Saturnus est. non porosus
Mercurius non porosus
Sol non porosus.
Argentum porosum.
Luna porosum.
Iupiter non porosus.
Ista sunt. porosissima
Sal comune / Sulfur / Vitriolu.
Eo vnde / Sal armoniacu
vnum rubeum.
Ista clarificant.
Crystallum / borax / aqua rosar.
Guma arabica
Ista purgant.
Tegula / sales / Arena maris et
borax.

*Sal. bolm
borax. Sal a
Guma arabica*

*Sal armoniacu
m. 2. porosum
habet minime
ad ore. Sic
ficturam po
et pondus co*

*Et fit de san
m. et aqua
Sal gema
albu. m. 3.
rosam m. 3.
dus manu
ditur. albu
Et fit ex sale
et aqua maris*

*Sal nitru est
m. 3. albu
et habet poru
fit de plaga*

*Sal rilos est
m. 3. albu
al. 3. non po
humiditatem
sale mro. et
vel alembro*

*Sal roe calid
Sal alkali. ca
ponderosum
et fit ex sale
rui*

*Sal alembro
magistru. e
derosum rubi
et tunc ajere*

Sal. bolium. Vtrum. maca
borax. Sal ar momiacus.

Guma creas. Guma de prunis

salibz ad

Septem magisteria. vj.

Sal ar momiacu. calidu m. 3. Siu
m. 2. porosum m. 4. album m. 3.
haber minime pondus. et reducit
ad ve. **S**ic is her dare caliditate
siccatem. porositatem. albedinem
et pondus ve metallis rarentibz

Et fit de sanguine hois. et sale
m. et aqua maris. vel salsa.

Sal gema. et calidum m. primo.
album m. 3. fixu m. 4. non po
rosum m. 3. **E**t haber dare pon
dus maius et caliditatem. hu
miditatem. albedinem. fixitatem.
Et fit ex sale alkali. et sale m.
et aqua maris.

Sal miru. est calidu m. 1. Siu
m. p. album m. 2. porosu m. 4. al. 3.
et haber pondus allemare. **E**t
fit de sale gema. et sale alkali.

Sal ralos. est calidu m. 2. humidu
m. 3. album m. 1. al. 3. fixu m. 2.
al. 1. non porosu. pondus allemat
humiditatem confirmat. **E**t fit ex
sale miru. et sale albo. vel ablatu.
vel alembrot.

Sal ve. calidu et siu 2.

Sal alkali. calidu m. 1. non porosu
ponderosum m. 4. obscuru m. 3.
et fit ex sale gema. et miru bona
rui.

Sal alembrotu. est magisteriu omz
magisterioz. calidu humidu pon
derosum rubeu. per se congelat
et tenet ageturru. et limam ve.

acrit in solem purissimu. postea
vna. 8. m. quolibet. al. postea vno
sup. 40. m. quolibz.

De requisitis in transformandis metallis.

Magisteriu in transformandis
est. vt in metallu in aliud trans
mutare volueris. tunc dimitte q
concordant et remone que distor
dant cum dno magistru. Vt in
saturnu voluis reducere ad mag
confidera quod est illud magistru
quod her vrenit reducere grane
pondus ad ve. s. sal gema. mizu
et quod haber dare porositatem.
et albedinem. sal ar momiacu. po
sus ergo istis cum saturno ad
ignem fiet bona luna. **E**t istas
negocij perfectionem. nostendo
q in quolibet gradu in quo na
desinit quam here desideras. pone
debes. 8. partem illig magistru
quod haber illam naturam dare.

De augendo pondere aliorum corporis.

Salis alkali. salis roris. aque
maris. bulliant. et ibi tempera
quod vis augere in pondere.

Insuper libet duodecim aquas

R. asis.

Libelli huius seriem. 12. capitulis
ordmabo. 1^m. de aqua
rubianda. 2^m. de comburendo
naassu. 3^m. de rubigine. 4^m.
de croco ferri. 5^m. de rubianda
agaza. 6^m. de aqua sulfurea
7^m. de cineris alme. 8^m. de
gummi rubo. 9^m. de aqua pe-
netratua. 10^m. de aqua al-
marchaside. in argenti dissolu-
tione. 11^m. de aqua vitrea.
12^m. de fermento. *Primo*

De aqua rubra quomodo ponitur.

Elicyroz. 1. ouoz vitellos: equa-
liter teres: ut in medulle spem
reduantur. totum quidem in vase
vitreato. in allembrich illimini
repositum. aquam rubiandam
et roream spissam emanabit.
Cum autem frigesceat: subtilior erit
et liquida: sed rubiandi coloris.
Signa quidem huius talia sunt.
ut si cum calamo aut perma
albu inmissa delinias: eius
superficies rocam indicabit colore
quem postea in nigru quasi ad-
ustum transformat. *2°*

De comburendo etiam

Naassa liquefacto. sulfur ro-
cum paze et paze et lapidem post
lapidem appone. quod aut combu-
ritur. quo ad nichil sit relictum vi-
assu assume. demceps pisa. et
serua: nullam generabit umbram
Illud autem aqua rubianda qua sup
diximus bis aut ter aut quater
stetabis: et in vase fictili locatu
in cinere ymozas et mizas ad ru-
bozem coque. Cuius her sunt

signa. 13. feda partem confecti
omisi duabus tam supis. q. msta
deliburam diligenter fundas.
et frigesceat pmitas. quod in
extractum fuit. paulo plus pon-
deris et decorem roci suspiciet
coloris. hoc autem bis vel ter ite-
rari oportet: quo ad seriem sit.
eiusque superficies etiam defricata
fuerit: rorea maneat. ipse
namque de ebe qualiter potest ad-
misteri. quod si id feda in marte
preparato ite fundas ipse in
naassu rubiandi coloris intus
et extra transformari videbis
et erit in admixtione tinctura.
et in opere foris sicut tamen
et fragile reddit ipse. 5° m deeb
preparata. *3° de aqua rubigina*

Vide ex aceto compositum quatuor
libuerit assume. cum aceto qd
de vino constet. in marmore
pisa duabus horis aut tribus
mollesceat. et fermentat post
hoc calibet limatur ad 2. prof
adices. et rursum p. 2. horas
contretes. et defricatu consuabio.
nam et huius approbatur signis.
ipse modicum argenteis laminis
superponendum. erit eas rursus
cleididum limaturam resperda
ut cooperiantur per unam horam
dimittes. cum quo abluta fuit.
erit ruborem inuenies.

4° de aqua ferrea.

Elecididum limaturam partem
unam: auripigmenti roci me-
diam. simul pisa: et in vase
liminatio una nocte assa. cu
aut extractum fuerit semel. et ite
quo ad seriem fiat liquefanas.

illud continet
autem vnde
admixtum est
donec dissolu-
et suspendi
quo ad ipse
et ite relati-
luna suspici-
fuerit oportet
autem mizas
lapide repi-
huius talia
ordine per
fate illi
autem trans-
malleari.
Visipig-
2. et mediam
sem quodam
in vase lim-
zeonde: et
nau et limas
donec in ipse
liquefactus
uerat. ut
Cuius her sunt
in modum
sit iusta en-
transforma-
Roci sul-
pisa: et in a-
in calido m-
tem vnam
rursus pisa.
cum aqua
ipse lapidis
paze et paze
verit rubi-
dimidiat sign-
vel anulati et
unges. aurei

fracta bulis dicit
libra

illud continetur in ampulla ad singulas
eius vncias aceti sublimati arba
admistes tandem sub sale candido.
donec dissoluatur quod dissolubendum
est suspendes et hoc .14. dies quousque
quo ad ipsum acetum rubescat. Illud
ergo colatum et in vase pyloni lutatum
lentum suscipiat ignem. Tandem cum
feruere oportet quoad euanescent
acetum mactura relinquatur omnino
lapidis representans similitudinem
huius talia dantur signa. huius 5°
ordine peractis fedalime lique
facte illius modum suspensum in
aurum transformatur sed non debet
malleari. 4^m de aqua lapidea

Auripigmenti croci partes
2. et mediam sulfuris croci. et
sem quosdam rubei medietatem
in vase luto distentionis limbo
recondit et operit. demum super
nas et binas adhibendo pinas
donec in ipso vase calore postquam
liquefactus fuerit in lapidem con
uertatur. ut iam supradictum est.

Cum haec sunt signa. argenti
vno modum admixtum ipsum in igne
sit infra etiam martem gummi
transformatur. 6^m de aqua sulfuris

Roci sulfuris partes. 3. vel .1.
pisa. et in ampulla bituminata
in calido cinere per diem et no
ctem unam assa. inde extracto
rursus pisa. et muret duo vasa
cum aqua feruentis. 2. tribus
ipso lapidis pisa. 2. 2. vel .1.
paze et paze immitte. et in aquam
vertatur eubian dam. Que talibus
diuiditur signis. Quodens minima
vel anulum et id genus eodem per
unges. aureum suscipiet colorem.

vel potius si fundatur et inde
mingas nuntium. sicut non in
durabit. 7^m de aqua sulfuris

Auriferis. 2. 2. vel una. auripig
menti rubei. 3. 3. calas vnde
3. 3. assume. quibus in vase
lutato repositis. aquam bis
feruentem tripliciter superaddes.
Et hoc est signum in huiusmodi
aqua feruente et purga. si mi
nuta mingas. aureum induat
colorem non tamen durabit.

Vox superius. 8^m de aqua rubida
vitellis. eorum aqua vel oleum sub
limetur. eodem quoque fere super
iecta. albu ouorum exaltatur et di
stillatum ut ipsum plus cooperiat
admiste. et lento igne super ca
lido cinere donec rubescat coque.
in fumo tamen vitellus. deinde ab
oleo ipsius gummi cum fere aqua
liquatam in cucurbita alembic
adfecto igne quoad candida sub
limer. locabis. et tincta reliqua
gummi similitudinem retinens. Si
ergo experiri volueris. in mo
dum granoze minima in su
perpones. nam vndeque aurum super
optinebit. quem si multum cale
facies. euanescent. et erit candi
dum. illud idem in argente vi
no inunctum si calefacieris.
in aureum redibit colorem.

Alkali. 9^m de aqua penetrantia
aqua dissolutum conens coquedo
mandam. quoad .14. libras aquae
14. alkali libras. 14° iterando
confirmas. huius. et aqua ora
que in mundo sunt penetrat acetum
cum reas dissolutum in gcedmem
parit.

Almar. 10. De aqua mortua.
Chaside croce. et optime q̄ntuz
vis assumes: et cum aceto sub-
limato per diem coques. postea
siccabis. nam idem in aqua bi-
ta locatu: et allembich super-
iecto. aquam distillabis. Cuius
talia sunt signa. Et namq̄ ense
aut speculu si depingas nigre-
scat: quod postq̄ detraheris ru-
bestet: et aureu inducet colore.

Queris lenius ingrediens
et partes. 2. vel. 3. et calas p̄
1. vel. 2. Salis alkali vna as-
sume p̄bus quidem aque
12. vel. 20. adiectis. per septi-
manam dimitte. et cotidie co-
mone. demceps quq̄ impidis-
simam inuenies aquam. ipsa enī
virtus aque in serenitate con-
sistit. 12. De aqua Attamen.

Attamentu viride purissimu
accipe. in vase lutato prudenter
illinito reponere. et in balnei for-
nace. vel consimili loco per no-
ctem vnam donec rubescat co-
que. rubeu quoq̄ factu tere
acetu sublimatu tripliciter appo-
nes: totuq̄ in ampulla ampla
locatu. 7. diebus dimittes. ter
cotidie remouendo. demceps q̄
sublimatu aquam eduat re-
beam. Hec signum aqua ca-
delas accendit. et deos illuminat
operienam sume necessaria.

Explicit liber. in aqua Rapis.

Recipe vituli 3. 3. Salis m̄ri
3. 3. Emabry. 3. 4 pulueriza
quodlibet per se: postea corpora
via simul: et pone in gressu et
spisso vinali. supposito allembico
et bene lutato cum penis et farina
et clava oui. et pone in olla cu m̄erit
rubellans ad grossitudinem vni grossi
digni: et vndiq̄ in lateribus bene
calcatam: et pone in furnello: et
da ignem lentu: et distillabit q̄da
aqua clara: cuius virtus est magna.
Reserua q̄ ipam in vase vitreo op-
time cu cera obturato. Inde distilla-
bit. 2. aqua multax virtutu. Sig.
aut cognoscendi alia. 2. aquam
talit̄ inquiri. quia si posueris
cullellu sub gutta cadente: corro-
det ab ea. et demigrabit. et bulli-
et super feru: ac si esset super
ignem. Aliud signu est: quia
ascendet quidam fumus rubens.
in caput alembici. ac si esset quod-
dam circumgildum ibi. Aliud est
quia si posueris guttam mercurij
sub aqua gutta cadente deuora-
bit illam. Tunc hys visis signis.
vel aliquo quod sufficiat. mutabis
ampullam seu receptaculu. ampulla
s. eleuando: et receptaculu suffi-
ciens apponendo. et bene lutando
vt non respiceret. et tunc forni-
cabis ignem. quia tunc caput di-
stillare aqua. de qua inferius
faciam mentionem. Et ordina
q̄ receptaculu stet in quadam
olla plena aqua frigida: vtrū
pores aque refrigerent. Tunc
aut fornicabis ignem: donec

nihil penitus distillet. Et ultimo
dabit magnam ignem: quia licet
aliud no distillet: descendit in
quidam fumi fortissimae aqua.
Tunc caue tibi ne ledaris ab ea.
Itaq anteq accipias ab igne: tol
lent ampullam ab alembico: has
ceram paratam: in qua subito
obstrabis ampullam sic statim
q fumi nullus exeat: sed totu
rubeus intus stet. Et serua hac
aquam bene. *De resolutione azerum in aqua
et ex fixatione in rubeu pferbu*
¶ Virtus eius huius aque est pmo. q
si posueris in ea argentu viuum:
statim dissoluit ipm in aquam.
Et si congelaueris ipm in vtruali
apertu: habebis ipm fixu et ru
beu pfectu. *De solutione lune in aqua et
ex fixatione sup azerum in lunu*
¶ 2. quia si posueris argentu bonu
in ea: statim dissoluetur in aquam
claram: quam si protereris super
azeru: congelabit ipm in dera
lunam. *De resolutione auri vel argenti amalgamati
in aqua et in ea de azerum vel de azerum*
¶ 3. quia si posueris in ea aurum
vel argentu amalgamatu. i. com
mixtu cum argento viuo: dissoluet
ipm in aqua. In qua si fuseris
aliquod metalloz: et reuoceris
in igne: deaurabit et de argen
tabit: fm illud quod in aqua fuit.
dissolutum. *Conde de hac aqua.*
poteris scribere super ensen. de
pingere et florere. *De resolutione auri in aqua
et ex fixatione in rubeu pferbu*
¶ 4. q si posueris in ea es: dissoluet
in aqua: quam si posueris super
vultu mulieris vel hois: aut sup
carnem: maculabit eam: nec po
terit liberari: nisi in succo licit.
vel cum oleo tartari: in quo sit
dissolutum de sale armoniaco. *De corrosione
ferri*
¶ 5. quia si posueris ferru in hac

aqua: corrodet ipm statim. *De mutatione piloz nigroz
in pilos albos in aqua*
¶ 6. quia si posueris in fonte equi
migi: cadent pili nigri: et rona
stentur albi. Et hoc idem faciet
in pilis hominu. *De mutatione capilloz
in colore auri vel argenti*
¶ 7. quia si misueris pma aqua
cum. 2. et muretur inde capil
los: efficiunt auri vel argenti.
¶ 8. quia si subtilit limueris de
ultimo aqua panis coloris: cor
rodet ipm statim: etiam si fuerit
antiquatum. *De foris auri calli
auferendis*
¶ 9. quia si posueris vna gutta
sup porru. vel callu. vel super
quamcuq carnem supfluant:
auferet illam statim. *De fistula vel cancro
sanando*
¶ 10. quia si super fistulam non
carnem posueris: penetrabit
vsq in profundu: et corrodet
carnem et os in fistulam. bona
aut carnem non ledet. Et idem
facit super cancro annuo. *De resolutione apostemato
sine ferro*
¶ 11. quia si volueris maderere
apostema sine ferro: vel carnem
aliquam: cooperias totam carne
de cera: et mades ceram. p
vis facere inasionem carnis.
et ponas ibi vnam gutta aque.
predit: quia maderet caro fm
inasionem cere. *Ad delendas leas a ceru*
¶ 12. quia si hac aqua. baneamus
cartam: recedent tre sine carne le
sione. *Ad interficiendu animal*
¶ 13. quia si solueris in ea aliqua
culum azerum sublimati: et dede
ris aliam bestie in nbo vel potu: mor
ti non resistit. *Ad tingendu lanam albam
in colore auri vel argenti*
¶ 14. quia si in quatuor vna
huius aque posueris vnas duas
marcas auri: et aliqua
nila lauat et desinat. dissoluet

in aquam rubicundissimam in colore
 brasili. Et si in hac aqua bulli-
 ente posueris lanam albam: attri-
 nabitur ut aurum. Et si 2.º mis-
 fiet coloris starlatum. Et si 3.º
 acurum. Et si 4.º viridis.
 multiplicando et iterando appa-
 rebunt tibi diuersi colores semper
 variando. *de faciendum argurum de*
 15.º quia si in ea resolueris *alamania ex colore viridis*
 viride es: et in illa aqua bullie-
 rit calx statim subtile et alba
 fiet acurum de alamania *de crevisis pti*
 16.º quia si solueris in ea mo-
 dia ferri: et in tali aqua po-
 nes es vstum: effinebitur similis
 cinabrio *cinabrio*
 17.º quia si posueris aquam p. 3.
 cu. 2. et in ea posueris bractes
 vel ramsiam aliamq. m. ferri:
 per. Cui in balneo aceti et aq. m.
 18.º quia si posueris de ea in aures
 equi: etiam statim inf. m. p. f. nec
 d. m. si fleuor homer. de vena
 testiculoze. *ad obliandū et in faciandū*
 19.º quia si posueris in ea de seie
 insquam: statim dissoluet in aqua.
 de qua si dederis. 3. i. in alio vel
 poti alium. dormiet statim: et
 dormiendo clamabit ut fatuus:
 et non cessabit a magno periculo
 et alijs precus atq. vasis acide-
 ribus: quousq. lauentur sibi circa
 tempora et plures pedum in aceto
 20.º quia si in ea dissolueris part.
 salis armoniaci: et pones florem
 vel argentū sine lesione stulpi
 rari: corrodet vndiq. aurū vel
 argentū. Et si multū dimitte-
 retur peteret fundum: quod herē
 poteris ut arenam.

ad danda pondus p. e. m. e.
 21.º quia si posueris in ea calcem
 de salis resudum: dissoluetur
 in aquam: in qua si bullierit
 pecunia reuertetur pondus. *q. corptione*
 22.º q. si dederis de ipa in potu
 alium volube: subito morietur.
 et de se pilabit. Et homo vel
 femina de ipa comedens nūq.
 generabit. *de soluentis pluzis m. e. g. a. p.*
 23.º quia si posueris in ea peru-
 las: conuertentur in aquam et
 petent fundum sicut firma-
 quam laua in aqua m. et laua-
 turam in pasta cum albumine oui:
 et factas et lotas distilla p. filtrū
 et inde paruas et grossas pone
 ad libitū quas sita ad solem et
 vel quas limas cum oleo limi da
 ad solem sunt. *ad destruendū vnuq.*
 24.º quia si posueris de ea in ve-
 gere plena vno: deuastabunt
 vnu. Quod si reaptare volū:
 mitte in vegete vnum manū
 lūm roris marini. *de corallo molli*
 25.º quia si misueris cum aqua
 prima: et cum eis bullierit corallo
 fiet ductilis sicut cera. *ad frangendū*
 26.º quia si solueris in ea paru-
 arcem in arum: et inde signatus
 ensim per transuersum: non ap-
 parebit signum ibi: et si per-
 curatur ensis franger statim. *ad liberandū*
 27.º quia si posueris in ea vultu-
 omi: nro deuorabit ipm: postea
 bullit ad confirmationē aque:
 distillabis eam oro. et inuenies
 in fundo vasis sicut durū lapi-
 dem et vberū. quod si posueris
 in ore tuo: et loquens cum aliq.
 liberabis. Satis tamen q. in
 qui hoc operaris: debes herē

etiam calcedonium in ore semper
et amansum in manu. et radia
pretzi sub lingua: vel ab alia
parte oris. et hoc est pro libe
ratione.

Medicina valde bona ad limam sup venece
Rx Tartar calcanati optime vt mix. **purgati**

et dissolue ipm in aqua dulci: et
dissolunum congela leni igne.
Rx de ipo congelato. lb. m. de arsem
co albo crystallino. lb. i. tere sub
lissime oia misit. postea itez dissolue
in aqua dulci tepida vt pmo fecisti.
de tartaro: quousqz dissoluti sunt:
tunc itez congela lenissimo igne.
ut primo. itez tere opte: et tunc
pone in ampulla vitri ad dissolue
dum sub fimo dissoluti remoue a
fimo. et habebis oleu perfectum.
quod vocat oleu arsemia.

qualiter fit
oleu arsemia

Postea **Rx** arsemia sublimari lb. i.
herarij sublimari lb. ij. tere sub
tilissime: et bene insimul sup positi
dum in cera seu mibibe multotiens.
cu oleo supradicto supz resuato in
bibendo et desistando sepe sepius.
quousqz biberint pondus eoz. s.
arsemia et herarij supradicti ad
solem vel lentu ignem **De aqua acuta**
consuenda

Item postea **Rx** lb. ij. vitrioli roma
ni. salis petre. lb. i. que recipe sme
sepanone et fac aquam acutam **De resolutione**

Postea **Rx** lune foliate lb. i. et dissolue
eam in duabus lb. aque supradicte.
in cineribus calidis ut sis.

Postea **Rx** arsemia et herarij supz
resuatos. et dissolue in lb. m. supra
dicte aque acute: pur de lima frusti.
Et oia ponas cum predicta lima bn

inducendo suaviter. vt incorporent
insimul in vesica viri: et pone sup
meres: et distilla totam aquam.
quam Recipe: et itez distilla: et itez
sic procede. donec non possit plus
distillare: sed remaneat in fundo vt
oleu. Et si contigerit non esse vt
oleu: sed vt lapis. accipe eu: et tere
super posidum: et incera iteru. cu
aqua acuta: quousqz sit ad modum
paste: et hoc modo no fit nisi vt
ritus habeat mgressum ad dissol
uendu sub fimo: vel balneo marie
quo dissoluto: congela ad solem: vel
ad lentu ignem in cineribus.

De resolutione
lune induta
aqua acuta

De reductione illor
aque lune molu
bellapidem

Et nota. q quanto plus dissolueris
et congelaueris q nequeat aphig
congelari: augmentabitur pro
dione. De qua congelatione pro
ice super venenis purgare vt sequit
super quor pondera cadit expime
tiz te docebit. quia aliqui cadit
sup maiorem: et aliquando super
minorem quantitatem: pur magis
intra operatione fuerit expus.

De purgatione oie
lune sup venenis
purgare et
fieri in aqua

De modo purgationis Venenis et ag Smietatione

Veni purgatur hoc modo. q ciner
tenit cum sale et tartaro equalibz
ponderibus: et lauet cum aceto
rubus viabus distillato. et semel
in aqua aluminis rote.

Aqua mirabilis et valde notabilis

De purgatione
lune

Fac primo aquam vire ex vno mgo
porentissimo ad minus sepius distil
lato solenni distillatione: et consu.
Sed dum extraxeris debitam aqua
a vno: pone residuu ad desistanduz
in vase plubeo vel terreo vitreato.
vt humiditas recadat: et trestreitas
remaneat: et fac bullire paulatim

De ferba lunde
vno: ex quo
tracta est aqua
vire

de reducti
one arse
ni in
aquam

una pace
piena f
con fragor
con letore
in luna

TAcipe oleū olivazū vnde .3.3. et
sulfurio rectori quantum melius vapo-
riū possit .3.1. quod trituratio
subtilissime et imbibas dicto oleo.
et reponas in vase ferreo: et misce
bene cū pistillo ferreo ita q̄ optime
cōmixtu sit: et pone super ignem
et bullas parū quousq̄ sulfū sit

una Dissoluzione
della Posa et me
della

(61)

ma gradualmente
a tutto corpo?

Sehen re

Handwritten text:
...
...
...

диротиснда
миласи пава
диротиснда

De distillanda
aqua.

p[ro]p[ri]um et p[ro]
 et p[ro]p[ri]um in
 vna[m] vna[m]
 tota[m] et supra
 vna[m] in d[omi]n[u]m
 vna[m] in op[er]e

Not. ad conuersionem
de mixto compositum in
2. 1. aut 3.

Calx auris
Rx. 34. auris
maia et ful
postea. Rx m
et lina aum
tota falsida
calcem auris
Rx. 34. auris

202707

11. aqua
 flammare. It
 dunda parat
 12. has aqua
 tataru m bo
 alenditū un
 tissime igne
 aqua vira pr
 et ita fiat de
 paribus: et
 romaneze h
 soluenda. h
 utri omeg
 in quatuor h
 vira. et hoc
 secreto

Suber m. l.
materna lapide
aeris volatilis
et adspersa. S
pistem omg rep
tema ducit ad

fusum. et statim remoue ab igne
et pmitte in frigidat: et impone
vnam vnam argenti vni bene
loti vt supra dictu est. et congelata
bitur in duratiam lapidis et misce
bis in opere stagh. W

Nota et de perix **Ad conuertendum omnes calcem
corporum in argentu viuum.**

Calx auri vel argenti ita fit.
Rx. 3. 1. auri. et 2. 3. salis armo
mari: et sublimia ab inuicem ter.
postea Rx miam in fundo vasis
et laua cum aqua calida donec
totu salido recedat: et sic habes
calcem auri vel argenti. Nunc
Rx. 1. 1. optima calomari albi
lb. 1. aque vite sepeate ab omi
fleumate. lb. 2. quam in rebz
dunde partibus: et vna ptem
istius aque: pone sup dictum
tartaru in bona et distilla per
alembicu iuncturis clausis len
tissime igne. hoc iterabis donec
aqua vite predicta exeat dulcis
et ita fiat de reliquis duabus
partibus: et in vltima fac tartar
remanere humidu: et pone ad dis
soluendu. hec om aqua con
uertit omes calcem corporum
in quatuor horis in argentu
viu. et hoc teneas p maxio
secreto. deo grat.

**Suber m. li. triu verboze de
materna lapidis preciosi.**

Chatteria lapidis preciosi est corpus
aereu volatile calidu et humidu aquu
et adustiuu. Et aqua azda nra est
infern ouis rez inmutabilu qz po
tencia duat ad actuz.

Medicina multiplicatua ad album

Rx Argenti viui cois. qz tam. 3.
argenti viui sublimati. 3. 1. calos
lune. qz tam. 3. Salis gis pparati
tarpez. 4. hec est multiplicatio
in infinitu.

Medicina optima sup Saturnum

Rx Tartaru calcinatu: et quando
extrax. no a fornace calces: pro
uad in aquam frigidam: et dissol
uet. Deinde distilla p filtru: et
facies sal. Et hoc facto: pone in
vna vesica bouis in aqua frigida
et dissoluetur in oleu. Deinde
recipias dictu oleu: et pone in
bona cum alembico: et fac distil
lare igne leui in balneo: et
si alembicus no distillat seu no
guttat: in fundo bona remane
bit oleum tartari perfectuz
a quo est sepata ois humiditas
et est perfectu in omi re: et
maxime si proueneris super Sa
turnum:

Ad faciendum aurum potabile

In principio cimenta aurum: qd sit
finu absq aliqua liga: et lmet
subtilit. postea recipe cucur-
candi partes .4. bñ tritū: et de
dñ sole lauas partē vñā. et tu-
tura oia mst in porfido p.4. hñs
tantū vt ml appareat de pñdñ.
Et hoc fac in loco absq vento.
postea accipe vas vñū latius p-
tū. vt bacile barbutus vñs. et
mitte in eo duas partes aque
vñs distillate p alembicum.
et mitte cucurazū ipm mñs aūd.
et pone vas ipm sup tripedem
ferreū: et fac ignem subm qñ
ad bullitionē aque: et postea
tolle dñm vas ab igne. et per-
mitte mfrigidari: et proice sua-
uiter aquam: et in fundo vasis
inuenies .s. quem desicca ad
ignem. desiccato .s. reuertam
ad porfidū n. 4. partibus cucuraz
candi: vt prius fecisti triturando.
bene: et pone in vase predicto or-
dine priori vt prius cu noua aq
faciendo in oibz ut pma vice.
et sic fac quatuor vñbz: postea
accipe duo vasa argentea fina:
et in vno pone predictū .s. et
desuper pone quicaz essentia aque
vite tantū vt desup sit ad vñas
aut lumen quod vidisti. et postea
incende mñs cū candela curca.
postea accipe vñaz laminā fer-
ream grossā sicut cūrellus
et cum alio vase argenteo operi
vt habeat spaciū inter vñā et
aliā tascam ut mñs possit ardē
aqua vite: et fina mfrigidari tascas

et accipe puluerem .s. et tatura
in porfido p vñā hora aut tantū
vt sit puluis mpalpabilis quē
conserua a vento. postea rmitte
in tascas: faciendo vt prius po-
nendo in .4. cētra tantū ignis
vt pma vice: postea pmitte in
frigidari tascas: et deinde tri-
turando dictū puluerem vt prius.
Et sic fac septies: et erit puluis
mpalpabilis. Tunc accipe .3. 4
pulueris predicti de .s. calcinato
ut .s. et .3. 1. salis vegetabilis: et
3. 14. 4. cētra aque vite et pone
in vna botia. et pone in furnello
ad distillandū cum venienti ob-
turato: et distilla .s. n. 4. cētra
et si nō distillaret totū. Accipe
nō distillatū: et pone in vna botia.
et pone desuper bonā quantitatē
de flegmate. digitorū .4. 4. cētra.
et fac bullire parū: et postea
pme mfrigidari: et euacua sua-
uiter predictū fleuma in vna tascas
sicut in botia nil remaneat. et
postq quieuerit: proice fleuma
in illa eadem botia vnde extra-
xisti: et sua. et pone tascam
cum pulueribus ad ignē lentū
desiccando: pone desup aquam
vite: et impone ignem cū can-
dela cētra: cooperiendo cū aliā
tascas modo predicto. et postq
erit combusta aqua vite: rei-
tura sup porfidū. et sic fac
viabus. 4. sicut prima vice
sunt facti septies. postea pon-
dera: et pone cū ipso .4. 3. prius
sui salis vegetabilis. et .4. partē
4. cētra de aqua vite. et pone
ad distillandū: sic pma vice.

et hoc quod con-
qua est recepta
et distilla
Ad separandum
Accipe vñū ba-
cū vt sup. et
aque cū distill
et proice in illa
bacū: et dimi-
quiescendo: et
fundo: cola aq
mitte stare p
si aliquid rem-
vide fundo: et
desicca ad calō
et distilla .s.
in loco hūido:
et habebis .s.
Modus faciendi
Accipe vñū sub-
et extrahit .4. e
pro operatione an-
bene expleumari
de .4. cētra de
serua pro facie
vt sequit
Accipe ferro ro-
et fac in bona
dñm. habita
sufficiens. pñ
ad ignem: et f
lare: ut pman
quidū: quia nō
hoc facto. Acci-
fatis: et pone
in fine per .ro.
ad distillandū m
aquam epime si
et dimittē desicca
sunt sicut: rump
accipe ferro: et po

et hoc quod remanebit. nil nocet
quia est terresteitas sua: et habet
S. distillati.

Ad separandum S. a. q. ta. eentia

Accipe unū bacile: et pone in eo
oīa vt sup. et pone in eo .3. ro.
aque vīū distillate. et .3. q. eent.
et proice in illa aqua stante in
bacile: et dimitte stare p. 2. dies
quiescendo. et Inuenies S. in pro-
fundo: cola aquam: et iterū per-
mitte stare p. 2. dies quiescendo.
Si aliquid remansit de S. in fundo
vide fundū. et fac vt sup. postea
desicca ad calorem ignis desiccado
et desiccat. S. pone super porfidū
in loco hūido: ad resoluendū in aqū
et habebis. S. potabilem.

Modus faciendi sal vegetabile.

Accipe unū vitreū optimū et forte
et exerce. q. eentia: et serua
pro opatione antedicta. postea fac
bene ex flegmate unū pmanens
de. q. eentia de aqua vite. et re-
serua pro faciendo sal vegetabile
vt sequit.

Accipe feres remanentes in bona
et fac in bona quantitate modo
dicto. habita illa quantitate vt vī
sufficiens: pone in vno caldario
ad ignem: et fac bullire et exha-
lare: vt pmaneat tanq. mel li-
quidū: quia non potest desicari.
Hoc facto. Accipe dictas feres sic
factas: et pone in bona: et pone
in fimo per. 20. dies. postea pone
ad distillandū in furno: et distilla
aquam optime sicut pman. flegma
et dimitte desiccare feres: cum
sunt sic: rumpe bonam. Et
accipe feres: et pone ad calmandū

sicut tartarū in furno reuerbera-
tione. calmans ipis fribus. Ac-
cipe bacile vitreū: aut de terra
Inuitreata: et tertia illas feres.
sic calmatas: postea accipe de
flegmate restante in bona: et
miste in fribus. et demde distilla
per linguam. postea pone in
vna bona ad euaporandū: aut
cum alembico. aut sine. et effi-
atur sal: et hoc est sal vegeta-
bile. Nota q. antedicta feres
debent esse bene calmate vsq.
ad albedinem

**Ad tingendum colorem aurū: et ad
ligandū eb. et argentū ad sile.**

R. Salis armomaci: salis mtei:
Vitreoli: viridiū eris: ferzetti an-
partes equales. que trinitata bñ
miste in capsula terrea sup igne.
demde iterū tere sup marmore.
addendo parte salis armomaci sup
igne iterū ponendo et mscendo:
et iterū super marmore terendo
et demde ad ignem reponendo:
et addendo parte salis armomaci
ac mscendo. quousq. totū sim-
dat. et demde deponē ab igne
et dimitte mfrigidari. et effi-
ciat. durū vt lapis: et accipe
de eodem: et pone super lamina
ignitam ferream: et fundetur
ac liquefiet vt cera. Et vna
parte istis media ne pman. sup
partes duas argenti fin. et
partes duas eius purgat: et
tingit ad. xij. caratib.
Et vt reducat. ad. xij. caratib.
necesse est vt ponat. argentū
et eb. in cemento per diem

Deinde accipe 3. i. sublimati. et 3. b.
dicti salis bene puluerizan. quem
marmorabis et commisce optime in
dicto sublimato. Et deinde accipe
3. i. D. oppellate: quam in lamina
nas subtilissimas extendas. quas
diuisas cu dicto sale et sublimato
in +. pones. faciendo stratu sup
stratu. ne vna lamina aliu videat
scutangat. et lutato bene +
p tres horas pones in igne car
bonu. desup et p totu roperiendo
Et hoc ter facies. renouando
pulueres in crucibulo et tali
modo vt pro tribus diebus suf
ficiat. et vt + crucibulu nulla
temis respicer. et semper in
cathombus ardentibus sit co
pertu. et inuenies tunc D. fixa
quam in aqua forti. et in viridi
eius examinare possis. et vidbis
illam esse fixam. qua in verum
solem tingere poteris p cementu
vel p aquam forte predicta. color
autem in Daz p fol. 76. n. 4
(sup. fol. 76. n. 2. et

napit tna distictio que est de cu-
ra. yy et illoz magisterio i opi-
bus maiori et minori i q^{uo} q^{uo}
phalis.

Pria ps
Et e tna distictio huius
libri q^{ue} e de cura. yy in
q^{uo} q^{uo} phoro i ope maiori
et minori. Et ratio seu ite-
tio q^{ue}re istucor artis reuelam^{us}
e ut uiri euangelii de quibz dicit
sup. intelligere possint testametu
et codicillu. s. q^{uo} p^{er} eoz pressus
et q^{uo} dicit^{ur} vera heat^{ur} q^{uo}rio de
calculo. eia de eoz composicoe. Na
i arte illa plura posuim^{us} p^{ri}nci-
pia s^{un}t p^{er} illa et p^{er} alia cu omni
staz p^{ro}fectu deu intelligat amet
et recolat. et p^{er} eu tpe modico ha-
beat^{ur} uera de yy transmutacioe
Et eia ut artista h^{ab}eat artis studere
possit nate secta artificialit^{er} s^{ec}dm
q^{uo}dione p^{ri}ncipioz h^{ab}eat artis et ut
eintet truse et fige alioz phoro
sub q^{uo}bz secretu illud occultauerit
talit^{er} ut huius itllig^{er} exode s^{un}t
et fine haurire h^{ab}eat neget^{ur} p^{ro}bado et
arguendo dca eoz t^{em}p^{or}e repba et t^{em}p^{or}e
ueticibilia et nullig utilitatis s^{un}t sui
gria carua. Int^{er} q^{uo} repbam^{us} ortu
lumi. archelmu. alexandro et i aliq^{uo}
bus gebeze et eia duncena et alber
tu q^{uo} i mlt^{is} truse et figis seu mlti
lis se inuoluerit. Et q^{uo} nore debet^{ur}
q^{uo} septa q^{uo} usui neget^{ur} itelligi p^{ro} no
septu refet. Quare dico e de eoz
ois et septis no curare ullomo
de p^{ri}ncipali tractat^{ur} distico i theo-
rica. s. et practica et p^{ri}mo de di-

79
nusiore t^{em}p^{or}e ip^{er} theorice r^{es} p^{er} ad
practica eius de q^{uo} p^{er}tes

Et p^{ri}mo distictio dicit^{ur} i du-
as p^{er}tes p^{ri}ncipales. s. i theo-
rica et practica. Et i theori-
ca ta facim^{us} p^{er} d^{ic}ta declarac^{io} et
isto ip^{er} declarac^{io} p^{er} opacac^{io}es na-
les q^{uo} h^{ab}et^{ur} i^{nter} p^{ri}mo it^{er} q^{uo}re
q^{uo}dlibz eoz positu e m^{od}o et illu-
modu t^{em}p^{or}e it^{er} d^{ic}ta i p^{ri}ncipis
arboris et i p^{ri}ncipis fige arboris
Et i practica declarac^{io} p^{er} p^{ri}mo q^{uo}
lit ista p^{ri}ncipia q^{uo} b^{er}at. Et hac
roe dat^{ur} e mod^{us} op^{er}is maiori p^{er}
arboris et vna tabula e ab ip^{er}
extratta et i a figa ididuo et
etia p^{er} figas et quaz vna est
tanglar. Alia uero q^{uo}d r^{eg}ular^{is}
mixta cu p^{ri}ncipis phre et o^{mn}is
maior. Modus p^{er} figas r^{eg}ular^{is}
et o^{mn}is alias tabulas loco suo de-
signam^{us} et etia q^{uo}es quas m^{od}
fine designabim^{us} uis quas vi-
debit. It^{er} transsubstantio s^{un}t
possibilis et etia q^{uo}re et i modi
co tpe de quo p^{er} se fieri argu-
metu et p^{er} ea q^{uo} dca s^{un}t artista
h^{ab}eat artis inuic^{at} p^{er}iculari q^{uo}d
grit et p^{er}iet istas res q^{uo} s^{un}t
totu magisteriu h^{ab}eat art. Et s^{un}t
28. Chaos seu for^{is} ut materia
uolubilis ut pat^{et} p^{er} arboris radi-
as arboris et fige arboris. Et
no dicim^{us} ip^{er} figas p^{ri}ncipia
e regulata s^{ec}dm aliqua q^{uo} s^{un}t
q^{uo} bis repetat^{ur} ut pat^{et}. It^{er}
terea reducibilia s^{un}t o^{mn}ia corpa
ad id q^{uo}d ad eis p^{ri}ncipis ducit

ortu in q alius attingit pfm
sic pportu i simplici ad quod na
liter se mouet sic ferru ad a
damate ^{De alphabeto de simplici in radice arboris}
^{phalis p quas leas signat pma ad}
^{hanc artem necessarii}

Preterea in arte ista alphi
beta signamur & p qualibz
hanc suu signat pncipiu ut
de arte ppediosaz reddamz qdqd
tale. alphiatu exstat a signat
mat. rahos. b. signat maz pma ut p
in radice arboris phalis

De alphabeto figure circulari

A in figura circulari a signat for
b. maz ut p in ipsa figura

De constitutione radice arboris
phya phyalis que e rota in hoc
capitulo

Preterea ex pncipis andas
stitunt radice phyalis q
e una rota i qua qd qdlibz
pncipioz rotula hz ppar in q e situ
atu ex diuisis coloribus Et hoc p
q qd qd dicationat in gssu pncipali
quod qrit & ex pncipis signa
coe paucis qstunt qda figura cir
cularis i qua qstunt manerie qdlibz
pncipioz rotula hz ppar qd desig
tu est sub eode themate coloris
& andas pncipia mo circulari de
signamur ut itelligat qdlibz sig
ficatu suu modu i alterz ingredi
de uirtute quoz & oparde qstunt
& iduinduat vntas. m. ut. q. qd
quidem. uel. q. hz uirtute vna de
oibus pncipis orta & hac uirtute
& ppetate tenet i se m. ut. q. de
vna uirtute stali q multiplicatur
i diuinitudie pncipioz decoz

roe aug hz in se multiplicatoz opar
oni in substantis q sut ex & hoc de
signa p lineas trasuersales i ar
boris radice qstuntas & p pncipis
arboris & de figure circularis ut di
cet suo loco

De mixtione pncipioz hz artis
p fundameto & declaratione eozde

Preterea ista mixtio e radix
& fundametu in hac arte ut
p ea itelligat se qstunt artifi
natu & p ipaz acuat arte & mo
du opandi manerie in mmoda
sdm qdicoz mixtionis taliter ut
de pncipali qd qrit de potetia
ueat ad actu Et q na itelligat
qstunt modu sdm que fba sub
stancia spalis orit & crescit &
muit & natut Tame scdm
e q fba phibata deduci de pote
ria ad actu minime e possibile si
aliqd decoz pncipioz deficiat
uel si sit habituata de fine gno
ut si p. b. accipiat. t. & p. celo. v.
& digestio sit habituata de crudi
tate qd fieri potest si uis p actu
i administratoe deficiat Et etia no
tandu q istoz pncipioz qda sut
intellectualia q st chaos. potetia.
opatio. generatio. digestio qda se
sualia q sut vnu seu pma mate
ria. corp9 seu forma. eloneta p
fm ens. venenu transformas. colo
res. finetatio. & separatio Sesua
lia & intellectualia sut celu & oia
pncipia fige **P**reterea qd
libet pncipiu ozo istoz retinet
sua ppar ppetate sub sua ppar rae
differeti. qz qd ppetatu alie st
nate alie sut pncipia

Ma q pncipia
ma seu qdlibz pncipia
inductio & habet
& matia pma ra
dre ex ista
alia pncipia me
a pncipia de
pncipia dea me
ra hac matia
mim na pncipia
scipies ab ipa t
nori magisteri
pimo de pmo p
de pncipia pncipia
vano talibz pncipia
les & pmo de
phyalis quod
Chaos e pncipia
re phyalis
p. a. i medio
bor positu de su
qfusionis & obs
ualde qfusa & e
ignorati illa a
qua chymera n
sut hz qz ite
luceat **D**eco
pncipia ut sit
u u qfusiua &
etia designat
i qua oia ista p
stena ipis pncipia
na **U**nde sit n
tuit etia ita qd
pncipia qstunt pncipia
hnt ab ipa appa
bile qdlibet decoz
uere sit & na q
sub rae differeti

Ma q̄ potestate tenet natē suā vi-
ni seu q̄libz principiorū i figura id-
induoꝝ & habet se tāq̄ forā vltis
& matia p̄ma rade potestatē ante
dē. Et ex istis duobz oriunt̄ oīa
alia principia mediate artista. sic
a forā vlti & a p̄ma matia oriūt
q̄pōta etia mediate uacuo. & eue-
ra hāc matiaz p̄ma declarare q̄pō
minq̄ ita principia arboris phy-
sicis ab ipā tāq̄ a digori et al-
tiori magisterio in ope phyico et
p̄mo de p̄mo principio

De p̄da pte theoricali q̄ e decla-
ratio q̄libz principij p̄ opaciōes nā-
les & p̄mo de principio arboris
physicis quod est A.

Chaos ē p̄mū principij i arbo-
re physicali & est designatū
p̄ a. i medio rote radis dē ar-
boris positū designat i hac arte
q̄fusione & obscuritate illig nam
ualde q̄fusa & obscura ē intellectu
ignorati illa adeo ut aliqui illa tā-
quā chymera rēseant & quā p̄les
sūt hū q̄z intellectu q̄fudit quā q̄pō
luceat. Ideoq̄ principij designe-
ppōmū ut sit signū demonstrati-
uū q̄fusiōis & obscuritatis illig &
etia designat q̄ ē q̄fusiō genat
i qua oīa ista principia itū ita po-
tētia ipis seu ipā sūt i pote-
tia. Unde sic nā i p̄ma matia q̄sti-
tuit etia ita q̄dragularis limidus
q̄z q̄stituit ipā principia & abstra-
hit ab ipā apponēdu vltim possi-
bile q̄libet eoz sub rōe q̄pō diffe-
rentie sūt & nā q̄libz elemētoꝝ
sub rōe differentie q̄litat & opaci-

om̄s recoleto etia q̄ sic nata i stru-
metū facit de dāis quatuor eleme-
tis q̄bus q̄pōit sbaz elemētalem
sic quadragtū iā dāis de principijs
antedū istumētū facit nū q̄bus
stadeat magisteriū p̄ticulare q̄d
q̄rit & tāq̄ uestigatōe referē uen-
tatē argumētū abstractū innatā

Nā nata existit mediū it etia
& etata. Sūt & artista hū artis
it. a. & mediū & dā principia & m.
ut. q̄ i dāo tāq̄lo itelligēs fore pos-
sibile & affmabile m. ut. q̄ & in
actu adducere mediatibz q̄b. c. d. &
ceteris. Et iō p̄ motū quē facit
artista mouēda principia sēdm q̄
referūt. m. ut. q̄ uenit in cē p̄ or-
dinatōz principioꝝ q̄ sup ipā exis-
tūt. Positū ē aut istud p̄mū
p̄mū in hoc loco ut eq̄ q̄fusiōe in-
telig abstractie facit dā principia
sūt ab vlti abstractū p̄ticulare tā-
q̄do q̄dlibz principioꝝ nū spēbus
dē q̄bus itigū q̄dlibz nū alio mis-
re & q̄bmare facit ut idē oriat
p̄ticulare q̄d q̄rit

De p̄do principio radis arboris
philosophicis

Orma ē principij i radice ar-
boris physilis designatū p̄
c. q̄d q̄libz dupliat q̄siderat & i hoc
uolūne positū ē tā dirigēs hū ar-
tis principia. tā regulatōe m. ut
q̄ oriat & deducatur i cē. mouēs
principia sensualia & istumētū
faciēs nū quo itellētualia p̄nci-
pia mouet & regulat i opaciōe
m. ut. q̄ & tā forma ē artista
hū art. suatēssue ad dāis opaci-
ōne & i isto passu q̄stitit itellē-
tus q̄ principia occasiōatiua.

recordaria habet cu principio ma-
nualibz ut in ista arte patz ad octm
Que qd pncipia sut simillima
pncipis medias & syrupi seu pil-
lularz siue elariz & etia pnci-
piz i fmitat q stat actu i corpe
firmo / & pncipia sanitat q sut
i eode i poteria **A**liomodo qside-
ma forma pnt e fora daz ee m-
ut q forma e plu p modu ipm
uel ipiz & cu ipa existit efficiet
pncipiu ar formas & traspoz-
mas & trasmutas ocs alias foras
moris uirtut & poterie existe-
tes i subiectis / & ex forma suam
ipam / & ista fora e id qd designat
p. c. ut **Q**uod dreterea notadu
q nisi ista forma sit in utiq per
pncipioz pncipioz motu & cu ipoz
sit vnu id i mto tno & ultio ro-
lore & ee qd qnz no fiet **E**t i isto
passu qgstat itllz q dcoz p. c. ut
Quod pncip p se in mto maior opib
magisteriu existe neqt ad qd i
mixtione cu alia opat **D**ositu est
aut istud pncipiu i radice dte ar-
bori pncip seu i arte ista ut opas
reddatur artificas ad qgstedu vnu
pncipiu qtr forat mouet alte-
ru ad m. ut q & ut qgstat don. c.
ut **Q**uod ee daz forz ad i forat dte
toz m. ut q cu qua & p qua id qd
qrit i actu deducit & in absencia eg-
m. ut q de poteria i actu no pt de-
duci & p qua id qd qrit no fiet.
Valde est utile istud pncipiu ad
qgstedu qm p ea q ostesa sut de
ipso itellz qgstat ipm ee de duobz
stibz vnu ex qbz in infans qm
gmit hns se sub mastuli qdicoe a
quo pma orit in uentre mri d.

De sodo pncipio radice arboris qd
est. b.
Materia pma e pncipiu sensu-
ale & est sdom pncipiu arboris plu-
lopphye p. b. significatu & i isto loco
qsideat duplicat sdom q duplici-
mo de ipa qgno habet **P**rimo mo
qsideat pnt matia pma qda ratio
passiva q patit sub actoe artifice
p motu aliquoz pncipioz itellet-
tualiu & sensualiu quoz actoe d.
orit ex. b. dico hic ut pz clare i
pma distat i sda pte ipiz dis-
tinctio capto **N**o reputes memo-
daru i pag phosutipias usq
i fine capti & qm ibi patit est trar-
tatu hoc resumē no curamq ut
utemq plicitate **A**liomodo qside-
rat ma p q qlibz corpe egroz & hoc
io q sut passibilia sub fora q em-
ut q sit res etales sub fora pati-
unt uege **E**t etia p qsideari
ma p i arte ista sit c. ut **Q**uod mo
mo existit taq ma. j. sub roe pas-
sione **A**liomodo sub forali roe ut don
est i dcoz declaratoe & id dr ded.
q sub fora patit dca roe qre forat
p illa i natura rubea ut alba & hys
taq fora iquatu mouet don. c. ut
Quod adm. ut ad q ut ptebit i eis de-
claratoe **E**t i isto passu qgstat itel-
lq q vna & eade ratio sub diuisis
rationibz se hz roe passiois & roe
auctois **D**ositu e aut istud pncipi-
um i arte ista ut artista qgstat
materiam pma ex qua orit d. ad
noticia sui opib & ut qlibz ma p
sub sua pna dra sit qgstibilis ut in-
telligat. b. qd regulare debet arti-
ficiu i opatoe magisterij mri in-
fantis **D**e quarto pncipio

ba te mri pma

radix arboris qd e p.d. designatu
Oltu seu gaur m est x^m p^m
i arte ista e e intellectuale e
figficatu e p.d. color azurini e
lmeaz exde color e p illu colore
figficat qd e celeste e de na celest
ti ut plene dixim distiaco pma
Sic celu e ista pte capto No
reputes me Ma dmo appuato
ira fine e mtra capta i pte hq uo
lue Et intellectuale istud hie dicit
roe roe corruptibilitat e du
rarois e hor p angli q cordare
seu p oes roes q p ipm d. dicit
intellegere cu isto no e diffictas s
qstut itllay qd e taq ho q e intel
lectualis e sensuat Ma hz i se
ppetate spūs corruptibit qe
taq x aia e hz m se gduces cois
qui generat e pducit ex se sene
taq feia e i hor differt ab alijs
pncipijs Et ena e sensuale qm
p sensu attingit sic p usū gus
tu oderatu ut dcm e m pma
distiaco capto scdo **P**roterea
a e causa e pma moues. r. ut
Oad albu rubu duces id qd i
r. ut **O**i potena ad actu reges
pda e gubernas m uentre suo
sic uxor mforte que ptrear
i a **O** e i isto passu gqstut i
tellegit arte qd. aqoz hz supx.
e reges e gubernas i uentre
suo e reduceb m actu quead
modu celu id qd existit i rebz
elementalibz motu ppo deducit ad

actu **E**quide m ipso d. e ius gna
tina pgressibit e nutritiua que
admodu sanguis mestruate i seie
mastulmo e hq oasios mltz noibz
supiq ipm d. m arte ista noiamy
e ena p totu volume Ma ipm
dicim celu supiq roe sui motz qm
sic celu supiq mouet vlez foraz
e pma materia e elia e sps ad
qpoita elata e ididuat ita d.
mouet. r. ut **O**ad qtuor elia ad
m. ut q. e hor uult scda sps igte
foralitat e quarta sps qddicit
Eque na noiamy ipm d. pagnes
mestrualis seu mestrui qm ipm
e gnatuui mstruui e mstru e
faut duare. r. queadmodu pags
mestrualis embrioz ta modicu ef
re faut p quantitates distictas
successiuas nutendo alitudo qd
p^m m alitaz e alitaz qdditate e qh
qtitate e alitaz foraz e qh forz
i alitaz pncipijs e qtitatibz existe
tibz m qualibz alitoe sub foris
ipis existetibz differetibz a pms
qussqz orit qdda eis i qtitate g
ma qstituta p ptes qtitates dif
retas qd e corpy ex spūz aia
reductu m actu Et sic e de mo
i fante e i isto passu gqstut intel
lectu m m d. ppetate hie uegeta
bile nuq silitudine trasmitit m
m. ut q. sic uegetatiua matris tra
smittit filio i filiu que generat
qua ppetate filij retinet sic m
e gqstut ena dcm m. ut q. ppetate
retine cu qua exte dnt suas sili
tudines i subijs ad ex trasmuta

do deas sbas i sua spem roe rypaz
nouam qd uegetabile et etia qd
a uegetabilibz est exornatu. Positu
e aut istud pn^m i arte ista ut in
illis attingat et deueniat ad ipa
noticia et gyscat oparo et uirtute
et qhate quas hz scdm sua p^{ra}
eoz et naz. **¶** Dilectio uile et istud
pn^m i arte ista ad gyscedu qui i
telles gyscat atq deduci. Na et po
lu roe sublimitat sue limes pr
phoro uocant. q. phoro et pr
artista itellige q de duobz sbz
ex qbz nm. q. qpom et p q ege
tus hoc e pncipaly et gyscat en
am istud pn^m fore taq mtr et fe
ma gysces mastulum seme et
paries in alta fora et uirtute qua
erat imago et uera potes notae
hoc etia de qpo i pncipis seu
qstoe et magisterio plaz q cu eo
cuat. dissoluit. digne ut. roa
gulat. lapidificat usq ad oez p
fcoz. Etia hoc qd dixi de plis fe
ri pr cu liquoe douluerato qd e
et viuy nigi i q ia habudat absq
alia mali cu eo i corpe. Et etia pr
cu liquore fleumat. madu. Alio
q capia arge. vi q mdat. tanu
ista aq no e tate mtr. sit alia ma
di de ista ma plz dice no curam
na eoz modq specificat e i libro
qui dr lapidarij. **¶** De quinto pn^m

¶ Elementa e aliud pn^m i de radi
is arboris phtalis et sig
ficatu p. e. et septu coloribz
quatuor et hor e ad denotadu
dras q e mtr vnu et aliud et per

colores spenficos et p qstutes
nales qbz hz et istud pn^m i sidera i
arte ista qdriphat. **¶** Prmo q istud
e orit. tnd. alia. d. b. supda per
modu que sup notau i pma dis
tione i pte scda illuz distictiois s
et si damps et scdano qsiderat
p. d. posito i suo uase p ut sigfi
tat caplu. et si dnt. e. sepat et re
tetur a la. d. descendo ad ptes i fi
mas et de supiori ma a suo mo ut
notat in dco capto. Et idox dmo
pncipio. Alio. debet itellige dnt. a
scdm q sigficam i arbore q i gdi
cu. e. ut. O hntibz dnt. e. per na
lu ex quo qd ipa. et. et. gpona
existit absq. eo qd dnt. e. et. sit di
sua a dnt. et. et. p magisteriu
capli. No ptmista i scda pte disti
ctiois p totu. **¶** Alio q andon pn^m
itelligit itelligit ipm separi a la. e.
d. e. p. g. h. p. dnt. capli magisteru
canone etio ex pdcu pn^m tm. b. su
me et exaltari p mtrm pmi capli
scd pte pme distictiois canoe scdo
i dco. b. et. i. scdm suu modu qbiare
miste cu dnt. e. et. et. iste modq
specificat infra i tabula et laura eiq
q tabula dr tabla pfciois i ope maio
ri. Et in isto passu gyscat itelligit q
vno mo opat magisti. p pcessu
arboris phtat. Alio. phibite tabu
le magistio. Etia p istud pn^m gysce
debet artista igne taq q p ar. deb
itbuut ipis. e. d. O ut. e. d. b. ut. d.
r. b. m. k. et hor p balmeu et ligno
ru applicatoz. Positu e aut istud
pn^m in arte ut itelligit se qditionat
ad itelligedu scdm modu que i gdi

oponit pncipale
di. ni. e. d. e. d.
lig. de mo. h. ma
de uile et istud pn^m
qm p. et. q. dnt. suu
q. ipm. mme. po
de septio
de pto. e. alu
de bono phtat
de septio de duobz
et qzuo ad sigfi
arboris nales q
ret. absq. alia
mptoe cu eis n
phuet. sit imo
aliud gyscat q
pn^m designat
e. d. e. d. e. d.
ex mdris e. d.
haz. e. d. e. f.
scdm doctina tabu
bono phtat q
pn^m in ista arte
dnt. e. ut. e. d.
et regulat ad
modu que suo
de uile et istud
p ipm itelligit
i pncipale qd
pduat. di pnta
et pduat mpt
gyscat qd arit
de septio
de pto. e. alu
de bono phtat
p. h. h. h. designa
q ma pnta corpu
pca gyscat qd

oparij pcurare tagedo quilibz mo-
du tu. c. d. d. gressu et sic itel-
leg de mo ly magna notia. Dal
de utile e istud pncipij et q ggnio
qm p ea q dca sue ggnit itelleg q ab-
sq ipo minie posse praticari

De sexto pncipio qd e. 6to

Sextio e aliud pncipij i radice ar-
boris pncipat et significat p. g. et
e septu de duobz coloribz. s. pila
et qunio ad significadu iuxta doctna
arboris nalis q e ut d. d. tunc mis-
ret absq alia alio ut aliud ens illa
mixtio cu eis no cadunt nec ap-
pluerit sic initio gressu hris mch
aliud gmisit q ho et fca Na p istud
pncipij designat gngiu quo copulat
e d. d. Et alia mixtio q fit
ex andris r. d. r. b. de qlibet istaz
lraz e. d. e. f. g. h. i. et d. b. fit
sdm doctna tabule extracte ab ar-
bore pncipali q d. d. e. aut istud
pncipij in ista arte ut ggnit artista
dca. c. ut d. d. gngiu ee aptu
et regulet ad illud faciedu sdm
modu que suo loco designat. Val-
de utile e istud pncipij ad ggnitdu qm
p ipm itelleg itelligit illa sta gna
li pcurare qd qrit itelligedo ad
pduoz dca pcurare ipa de mch hre
ee pducta mixta et quita defu m
gngiu qd qrit no fiet

De septio pncipio qd e dissolutio

Dissolutio e aliud pncipij i radice ar-
boris pncipat et e intellectuale et
p h lraz designat et p ipm desig-
q masculz corpali ggnit fca et
fca ggnit q ggnit hcat q qd e g-

repto e ggnit pncipij i ggnitoe pnc-
ipali p dca e aut istud pncipij h-
ut itelleg itelligat effm q fit i. c.
ut d. d. r. d. gngiu pda et e utile
ad ggnitdu qm p ipm itelligit itelleg
colligatiois duplicis ebris et i mgnit
pcurare qd qrit alteratio

De octavo pncipio qd e potentia it

Potentia e aliud pncipij ista arte
et e intellectuale et significatu p
lraz. f. et h. duplici itelleg pda anno
nec duplices quas ggnit Na pmo
e designatu hre ut artista itelli-
gat qd fit e ut d. d. Alia e itelleg ut
itellegat e ut d. d. ita ggnit sumpt ut
uato ggnit et altari possit i tui qd
e m ut q. d. d. e aut istud pncipij
ad h. q itelleg ggnit ggnit simplere
q fit i. c. d. d. p dca et equo q
fit e ut d. d. i mch tui qd e m ut
q altari ggnit pda q fit e d. d. Val-
de ei utile e illud pncipij qm p ipm p-
itelligit artista h. ggnit altari et
ggnit q flut sumpt sic mch ut
d. d. e d. r. et b. p a dca. f. d. b. t. v
q altari m. d. y.

De nono pncipio qd e digestio

Digestio e alter pncipij arboris
pncipat et e intellectuale et h. hre
artista h. ggnit duplici ggnit et e
significatu p lraz. l. Na pma ggnit
qua artista h. p ipm e q itelligit
ipm ee mch i mgnit eo q repseter
i artficio h. ggnit et p qua ggnit et
ggnit debet q illud qd ggnit est
mch h. ggnit fit fca i uetre fca
aut matia de qua fit pncipij i pomo
qui absq digestioe fca no uerit in
actu pncipij sic nec pncipij ad matura-
tioz ggnit mch e digestio i ope suo
ut ipa mediate oriat id qd qritur
f. m. a. q. r. et d. d. d. digerit tui

quipp quāt in dōm m. p. d. etia
artista uoluit facer q. m. d. digerā
tū quip. m. d. quāt. r. q. Et in isto
passu quip. ut illi q. vna digestio ē
it. c. ut. d. ad. m. Alia q. sit dem.
d. ad. q. et p. quib. alia mixtio. alia
digestio et opatio qm. scdm. q. differ.
sbn. et p. d. ut. sit. differ. ut. ex. p. n.
no. i. s. b. q. p. n. b. p. s. t. o. r. s. s. i. r. b. o. i. t. a. s. a.
s. i. m. i. a. q. i. t. a. b. o. n. i. f. i. c. a. t. i. n. s. u. o. b. o. n. i. f. i. c. a. t. o.
s. i. r. b. o. i. t. a. s. h. u. a. n. a. i. n. s. u. o. p. d. i. f. f. e. r. u. r.
r. o. e. f. o. r. m. a. t. i. o. n. i. s. q. u. i. b. o. n. i. f. i. c. a. t. u. r. h. u. a. n. i.
f. o. r. t. s. b. n. h. u. a. n. i. e. x. v. n. a. f. o. r. m. a. et b. o. n.
f. i. c. a. t. u. r. a. s. i. m. i. n. i. s. s. i. m. b. o. n. i. f. i. c. a. b. i. l. e. x. a. l. i. a.
f. o. r. m. a. u. t. p. a. r. t. a. d. s. e. s. s. i. t. Et. s. i. c. d. e. p. n. i.
p. n. i. s. i. n. t. e. l. l. i. c. a. l. i. b. p. r. i. n. t. e. l. l. i. g. i. s. i. t. d. i. g. e. s.
t. i. o. q. ē. u. t. c. u. t. d. a. d. m. et m. d.
ad. q. t. i. n. r. o. e. f. o. r. m. a. t. u. a. d. i. f. f. e. r. u. r.
q. m. d. e. p. n. i. o. d. i. g. e. r. e. o. r. i. t. q. d. d. a. f. o. r. m.
l. e. q. d. ē. m. et d. e. s. e. d. o. q. d. a. d. r. a. q. d. ē. q.
n. a. q. p. s. t. i. n. ē. q. u. a. t. u. m. p. o. s. i. t. u. ē.
a. u. t. i. s. t. u. d. p. n. i. i. n. a. r. t. e. i. s. t. a. u. t. i. t. l. l. i. g. i. t.
t. e. l. l. i. g. a. t. r. o. e. s. q. s. i. b. r. o. e. d. i. g. e. s. t. i. o. n. i. s.
p. n. i. s. s. i. t. a. g. e. d. o. e. a. s. i. n. a. g. t. o. d. r. e. t. i. n.
d. i. c. i. m. f. a. c. i. e. d. e. q. h. r. o. e. s. t. d. i. n. q. d. e. q. a. n.
g. u. l. y. g. d. i. c. i. o. n. a. t. Et. e. n. i. a. i. s. t. u. d. p. n. i. e.
u. a. l. d. e. u. t. i. l. e. q. m. p. i. s. t. a. d. i. g. e. s. t. i. o. n. e. i.
t. e. l. l. i. g. e. p. r. p. l. e. s. a. l. i. a. s. d. i. g. e. s. t. i. o. n. e. s. p.
t. i. c. u. l. a. r. e. s. q. a. b. s. t. o. s. e. s. u. t. i. o. p. a. r. t. e. h. y.
a. r. t. i. s. s. i. c. i. n. f. i. g. a. b. et i. t. a. b. u. t. a. b. s. t. r. a. c.
t. i. s. a. b. i. p. a. et i. t. a. b. t. a. a. b. s. t. r. a. c. t. a. a. b. a. o. l. o.
r. e. p. h. y. s. i. c. a. l. i. et f. i. g. a. i. d. i. d. u. o. r. y. et i. o. p. e.
l. a. p. i. d. u. s. i. n. i. o. p. e. p. l. a. c. y. et r. e. t. i. s. i. q. b. y.
s. u. t. n. i. t. a. p. n. i. h. y. a. r. t. i. s. T. u. t. e. n. i. a. g. i. s.
t. u. a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. t. e. a. d. m. i. s. t. r. a. t. o. r. y. i. g. i. s.
p. a. r. t. e. i. o. p. a. r. t. e. s. i. c. i. g. i. s. p. a. n. d. i. s.
b. a. l. n. e. i. u. t. f. i. n. i. et i. p. i. s. s. u. a. r. e. s. s. i. n. e. g. t. i. n. i.
a. r. i. d. e. b. y. t. a. l. i. t. u. t. d. e. s. n. e. p. n. i. h. a. b. i.
t. u. e. t. d. e. f. i. n. e. g. r. i. o. q. d. ē. t. r. u. d. i. t. a. s. Et.
i. s. t. o. p. a. s. s. u. g. i. s. t. a. r. i. t. e. l. l. i. g. i. t. q. ē. m. a. x. i. m. a.
c. a. u. t. e. l. a. a. d. h. i. b. e. n. d. a. i. a. d. m. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. i. p. i. s.

et i. h. o. r. t. o. t. u. p. e. d. y. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. h. y. g. e.
a. r. t. e. et h. o. r. d. e. s. i. g. n. a. t. c. o. l. o. r. r. u. b. e. u. s.
e. x. i. s. t. e. s. i. n. m. e. d. i. o. i. t. m. e. r. o. c. e. u. et a. z. u.
r. e. u. et r. o. c. e. u. et a. z. u. r. y. d. e. s. i. g. n. a. t. p.
d. o. m. c. o. l. o. r. e. d. u. a. a. d. p. s. t. o. r. m. i. t. q. n. a.
h. e. r. ē. r. e. g. l. a. g. n. a. l. i. s. q. r. u. b. i. c. u. s. i. p. n. i.
h. y. a. r. b. o. r. i. s. p. o. s. i. t. y. f. i. e. r. u. t. c. o. l. o. r. r. o. c. e.
u. s. d. e. s. i. g. n. a. t. f. o. r. m. a. s. s. e. n. t. i. t. u. t. r. u. b. i.
c. u. s. c. o. l. o. r. a. z. u. r. y. et f. i. u. t. d. e. s. i. g. n. i. t. m. y.
d. Et. s. i. r. e. l. i. q. u. y. c. o. l. o. r. f. i. u. t. s. t. e. t. e. r. u. t.
i. m. e. d. i. o. u. t. i. p. n. i. p. t. e. p. s. t. i. p. t. e. u. t. i. s. t. e.
d. e. s. i. g. n. i. t. i. l. l. u. d. m. e. d. i. u. g. n. i. t. i. o. n. i. s. i. t. d. a. r.
d. et i. t. d. a. d. m. i. t. q. u. i. g. e. s. m. d.
a. d. q. // **E** d. e. d. e. n. o. p. n. i. q. d. ē. g. n. a.

E n. e. r. a. t. i. o. ē. a. l. i. u. d. p. n. i. i. n. a. d. i. c. a. r.
b. o. r. i. s. p. h. y. s. i. c. a. l. i. s. f. i. g. u. r. a. t. u. p. l. et c. o.
s. i. d. e. a. t. s. c. d. m. g. d. i. c. i. o. n. e. s. q. b. y. t. o. d. i. n.
o. n. a. i. m. o. p. t. i. c. u. l. a. r. i. m. a. g. i. s. t. e. r. i. o. N. a.
p. n. i. o. g. s. i. d. e. r. a. p. u. t. p. n. i. g. e. n. e. r. a. s. m.
e. x. c. u. t. d. e. d. e. d. e. n. o. p. u. t. g. e. n. e.
r. a. s. q. e. x. m. d. et h. o. r. g. i. s. t. a. r. i. t. e. l. l. i. g.
t. a. g. e. d. o. d. e. n. p. n. i. i. n. t. a. n. g. l. o. d. r. e. q. i. s. t. e.
d. o. q. h. y. n. i. c. o. r. p. p. n. i. s. d. r. a. s. d. a. r. f. i. c. a.
r. i. et g. f. e. r. e. d. i. a. b. a. l. i. a. et p. q. u. i. b. e. r. f. i. g. i.
a. t. g. e. m. i. t. a. e. x. q. d. h. e. e. d. a. r. y. et i. g. f. i. s. u.
a. b. a. l. i. o. E. n. i. s. i. c. f. o. r. m. e. d. i. f. f. e. r. u. t. i. t. p.
n. i. t. o. h. a. b. e. r. d. i. f. f. e. r. e. f. o. r. m. a. **A** l. i. o. g. s. i. d.
e. r. a. t. i. s. t. u. d. p. n. i. p. u. t. i. n. a. p. u. t. a. d. i. g. e. s. t. i. o. n. e.
et n. a. s. i. t. p. a. l. t. e. r. a. t. o. r. y. et d. i. g. e. s. t. i. o. n. e. s. et
f. i. n. i. m. m. i. q. u. o. f. i. n. e. a. t. t. i. n. g. u. t. p. s. t. o. r. i. s.
a. u. t. i. q. i. q. u. o. e. n. i. a. e. n. d. e. f. i. n. e. g. s. e. s. t.
I. n. i. s. t. o. p. a. s. s. u. i. t. e. l. l. i. g. i. t. a. r. t. i. s. t. a. m. a. g. i. s.
t. e. r. u. m. n. o. n. q. i. s. t. a. u. a. s. p. h. y. s. i. c. a. l. i. m. a. g. i. s.
p. n. a. s. g. i. s. t. e. r. a. q. p. a. r. t. i. f. i. c. i. u. N. a. t.
d. i. c. o. q. t. a. l. i. t. g. n. a. t. i. s. t. a. u. a. s. s. i. c. f. e. r. y.
i. s. t. a. u. e. t. r. e. m. i. s. c. l. a. u. s. u. r. a. et g. d. i. c. i. o.
n. a. t. i. p. o. r. i. p. r. i. c. t. a. r. i. m. a. g. i. s. t. i. o. t. a. g. e.
d. o. i. p. m. i. n. c. o. r. et i. n. e. i. e. t. p. g. d. i. c. i. o.
n. e. s. q. u. a. s. h. a. u. i. t. i. g. m. i. x. t. i. o. e. c. o. r.
q. d. p. i. s. t. u. d. p. n. i. i. t. e. l. l. i. g. e. p. r. a. r. t. i. s. t. a.
s. i. m. i. a. p. n. i. q. a. b. s. t. o. s. a. s. u. t. i. o. p. b. y. l. a. p. i.
d. u. s. i. c. r. u. b. i. n. o. r. y. et p. h. y. s. i. c. a. l. i. et p. l. a. c. o.

et i. s. t. u. d. p. n. i. e.
i. n. g. i. s. t. a. r. i. t. e. l. l. i. g.
s. e. n. a. r. t. i. f. i. c. i. u. s.
f. i. o. r. i. s. f. i. n. e. a. t. t. i. n. g. u. t.
p. q. u. i. a. o. e. s. n. a. s. i. t.
o. p. a. t. i. u. i. n. d. e.
q. u. i. p. i. m. i. t. e. l. l. i. g.
et d. i. c. i. o. n. a. t. y. a.
i. n. l. a. p. i. d. i. s. et m.
s. i. c. s. i. c. r. u. b. i. n. i. s. i.
s. p. i. t. p. l. e. i. u. e. t. i.
m. e. d. i. a. t. e. o. r. i. n. i. m.
et i. s. t. o. p. a. s. s. u. g. i. s.
a. t. t. a. l. i. e. r. o. e. s. u.
e. x. i. s. t. e. t. e. i. l. a. p.
r. u. b. i. c. u. s. g. i. n. g. e. n.
i. s. q. u. i. o. i. s. r. e. b.
d. i. s. s. o. l. u. t. i. o. n. a. d. h.
s. i. c. i. l. l. e. r. e. i. d. i. s. s.
et p. e. r. d. e. m. i. l. i.
i. s. t. a. m. i. s. h. y. n. o.
d. u. s. s. p. e. c. i. f. i. c. a. t. y.
et p. e. a. i. d. e. a. s. i. n.
et g. i. s. t. a. r. i. t. a.
g. e. d. o. q. d. i. n. d.
i. n. p. n. a. p. i. s. h. y.
q. s. u. t. a. p. p. l. i. c. a. b. i.
et a. p. p. l. i. c. a. n. d. o. s. i. b.
q. m. a. g. i. s. t. a. u. t. m.
t. o. t. u. et e. r. p. a.
q. l. i. t. a. t. e. s. et a. r. t. i.
r. i. n. e. et p. o. d. e. r. o. r.
h. y. e. n. i. a. t. a. l. i. d. i. c. a.
Et. h. o. r. g. i. s. t. a. r. i.
i. t. a. i. n. c. o. r. d. i. g.
a. l. i. u. d. e. s. t. i. t. a. l. i. u. d.
et i. n. i. o. g. d. i. n. i.
d. i. f. f. e. r. t. p. m. a. i. o. r.
g. r. o. d. a. r. i. n. g. l. i. c. a.
r. u. t. p. e. r. d. i. p. o. d.
e. a. q. d. a. s. i. c. g. i. s.

85
Nā istud pñ^m ē ibi nām ē ī isto pas-
su gñstū ītellig q nllq lap gñstū
seu artificiatū abpñ isto pñ pñ
fōis sine attingē. Nā her ē scita
p quā oēs nātūe refert ad sine
optatū. Vnde ē utile istud pñ^m
qm p ipm ītellig gñstū artificiatū
ē gñstū ad ītelligēdū qūatē
mī lapidibz ē mī lapibz ē alq lapidibz
sūt sūt rubmī smaragdī saphyri ē
spatū ple ī uetie mī d. her pñ^m
mediate oriunt^r cū uetie sūt nāles
ē ī isto passu gñstū ītellig q mī d. pñ
attrahe rōe sue simplicitatē utate
existētē ī lapidibz alqlyz artificia-
libz quingē mediatisqz istū pñ^m
ibz qm oēs res ibi posita dissolūt cū
dissolutoi adhibere q proportionate
sūt ille rei dissolute ē fiet q qñs
ē pñ est de mltis vñm facē ē plq de
ista mīa hñ nō loqm^r. Nā ē īstemo-
dus specificatū ē ī libro lapidary
ē p ea q dñ sūt ītelligat artista
ē gñstū pñā ī oī ope lapidifio tā-
gedo qdlyz cū d. ē mīstedo. r. o. r. d.
cū pñapñs hñ artis ē applicare ea
q sūt applicabilia ad qdlyz pñālarē
ē applicando sibi qñz p arte scdm
q mag^r aut mīng qdlyz mult^r ē de
totū ē est p administratōz pñ gñstū
qūitates ē autidēia sūt molliatē du-
ritiē ē poderositatē ē leuitatē qñ-
libz etiā caliditatē ē humiditatē ut
Et hñ gñstū ītellig mīstedo ē hñ
ibz cū r. o. r. d. q vñm ē mag^r calidū
aliud qñt aliud mīng sūt ī quarto
ē ī tñio gñdu ē īstido ē ī pñ^m qdlyz
differt p maiore duritiē ab alio ē
gñdat ī qūitate pplexiois ē diffē-
rūt p. r. d. ī pōdē ē colore mī ē scdm
ea q dñ sūt gñstū ītellig ē p mīxo-

tiōne dñoz tāngtoz ē pñapioz hñ
regulat^r ī īstis administratōe ī quo pñ-
der totū magisteriū hñ artis regu-
larū ē etiā ē gñstū de lñis nōtēis
ē azurimī ad designatū q īstē hñ
q assignat p illos colores sūt cause
generatēis ī mī ut q

Ode vñderio pñ^m qd ē gñstū colorē
Olores sūt vñm pñ^m ī artibz pñā
lis uel hñ artis cū quo ītellig^r pñā
mīxplūre ītelligat attingit ī magisterio
hñ artis ē gñstū scdm q mīxplūat
reddūt se ē gñstū ī magisterio hñ
artis tāgedo pñm cū anglo dñe. s.
clarificatō ē ī restitūdo pñm vñm ab
alio vñm colorē ab ab alio scdm q
p nāz differētē sūt ab nūte sūt
mīx ītellig p colorē dñaz dñā
gñstū ī magisterio mī lapidibz Nā
vñā gñstū mīx p mīgredmē app-
ente ī ope ē alia p azurimī tāka
p trocēu ē alia p rubēu alia p albu
mīxū ē alia p lūidū alia p albu
splēdidū ē sūt de rēteit q ē loquē
narratē Niger ē pñ ē dñmōr īstē
color apparet ī ope ē signū īdēa
mīx ītelligat ē ut q pñābunt
cū d. ē q dñ pñā mīxū ē bñoz
ē dñmōr ad sensū dissolutiois
ī illo ope pñā sūt hñ sine Et dñ
color ē dñmōr ē apper azurimī
alby ē ītelligat ītelligat nātūa vñm
facē deo ut q ad mī ut de mī ad
q ī quo trāsū sine sūt attingit co-
lor Itē īstē color mīx dñmōr p ma-
iore igris gñmōr ē orit^r color
nōtē ē p istū colorē artista pñ
gñstū q mēbra ē pñā īnpūit
adunari ī nūo tñio ē aggrega-
ri ad qūitatē gñmōr ē rātū q pa-
tebit ad sensum coadunatio ē
tolligatio mēbroz mī ī facē qñ

Spuma diffusum p tota sbas m d.
p ortu illig coloris iapit roaduna
ri i medio fora rotunda ad modum
cyda rotundissie lue itulari q tete
Dreterea p her euanesat iste
color z orit rubeg color z hor est
signu demonstratiōis un itellg m
quo itellgit qplemetu mebroz
opantū m m lapide qg gariz adu
nari pāat i op ptoe z mūo qua
drato Na z p uisioz istig coloris
scias m m ipante qpletu ex corpe
z potētia uegetabili Na z tur ipm
artista fare opz m m diez qbus
m lapis ē ductz ab imicio grep
rois usq ad tūm apparitiōis color
rubei z eg apparitiōe coloris iā
dū regien supressiue z itessant
exhibe p bis m tpe modici unia
tig quo qdē qpleto recupabit id
quod qrit z ē lapis durz existēs
i medio mltaz supfluitatu sū z
fetz mtiēz appet p pti z a colo
re itoreo ad rubeū p maxie sū
fmet digestio quatio mixtio z
h qgstat itellg tagedo dca diges
tio quatio mixtio tū r o r d iū q
qdes mixtiōe appz q i finibz illoz
digestiōis gñatiōis mixtiōis ē r
o r ab p t d qm si t d ibi stēt
sem ptes qda m alijs m mē re
qrat colligari seu quigi nec m t
no mūo deduci p dōsitū ē aut q
tud p m i radice arborz p p ralis
ut itellg qgstat regulatg z arti
ficiatg ad qgstedū p ticularia z sig
demonstratiua q m p tressu opatiōis
q tigit Et ē ualde utile z nām
ad qgstedū artiste qm ē istm qd
mouet itellm ad itelligēda p m
pia itellatiua ad itelligēda p lūa
ti p ticulari magistru sū quo p

p istud p m i qgstat d m p ticulari
ēē m p m alteratiōis mixtiōis dis
soluatiōis digestiōis gñatiōis aut
i medio aut i fine tiarōis a i fte p
fiois sū ē data doctia supz i eide
declaratōe sū ē m m g r o albo iteo
z rubeo coloribz successiue sū q
ē i m g r e d i e qgstat itllg d i ēē al
tāio dissolucio z qgstat dca speras
ēē m fine illig coloris qm p t eua
nestē z p qns itelligit illas existe
i medio aut qgstat mediū lapide
dū colore uidz albu z iten z i fte
dū specular rubeū hor qdem est
gñale p m i m m i o p e l a p i d i f i c o
i quo itellg attingit qñlibz lapidū
artificiatōz qplemetu Quō qdē
ig r a t o r e g a r t i s t a t e d i t a d q d d g
ē opus lapidifici z ad eg regimē
z magisteriū sū sū q p l e r i a q
vult p d r i a m t r i b r o a u t a q g u r
g u t i b m r e t e e x t r a d u c e

Sed de duodecimo p m qd est separatio
Separatio ē aliud p m i arte ista
i radice arborz p p r a l i s t e p l u m
q s i d e r a t s q i p o i p l e x i u e i t m o d g
qgstedū p m i l e s d m i u e r e s m
rubrica supra arbore q iapit
p m o t e r t i o h z n o t u r i a d e m a g i s t r o
i m o p t i n d a r i g n a t i o e s q l i t m o t u
quo igit p acty mouē fiat r d f
g h j l o p a d m u t q Et hoc sū
qz qda p m i o r i e d o a b a l y s z s e p a n
do se ab ill g r e d i u t a l i a z s i r e x
ista opatiōe z separatiōe t h u u t y n a
lis z forat a c u t d d a d i n u a t e
m r d d m u t a t s u a s p o r t i s s i m
p l i c e s i m u t m q i p o m e x i s t e n
te d e a l i a f o r a q e r a t c u t d d i
m r d d i q r e t a e d o s u a s p p e
t a t e s z u t u t e s e x i s t e n t e s s u b f o r a
t i a q m s i t a l i s s e p a r a t i o n o f i e r z

ibi no fuit alia
sic etia m m lapid
uale p dōsitū ē a
re ista ut memor
lady recolat m m
opatiōis nātis p m
z etia dca p m
l e m e t i s n a l y q
ut qgstat qñ or
z p p m a b i t z
deuent id id q
uale istud p m i
h m e d i a r e d u
m t z s e p a n t
q r s r v q o m
p a n t a d z q u
r s r v s e p a n
z m i x t i o e q m f
etia totū desup
m quibz ē s p e
i d e p m i t u
i t a c i o ē a l i u d
z s i a p l a n
t i p a l y m o d i g g
t i b s t e d m q d i u s i m
p a n g u i d r e
q o i a i s t a p m i
t h a o b z h y m a
e i g d e c l a r a t i o
i p o t e n t i a m b z
q d a l y m o d y p o
ē a r t y a r t i s t e i m
r e i g n e p a d y i
m l a r p z s i r a l t a n
r e c o l l o r a t e i s t q
m t z p o t e n t i a m
ēē p dōsitū ē a
ista ut artista m
d r e i m o m g
do qualz potētia

ubi non flent altitudo non gradatio non passio etiam in uno lapide destruet opus nobile. Positum est autem istud primum in arte ista ut memoria recolat et intellectus recolat intelligat magister opationis naturalis principiorum artis huius et etiam elatoz positoz in actu cum elementis naturalibus existentibus in utroque ut quod sit quod oriatur quod ab aliis et separant ab illis et igitur alia usque deuenit ad id quod quod. Valde est utile istud primum artifice quoniam per ipsum ad huius memoria recolat quod r. s. t. v. g. oriuntur et separant ab et recolit etiam quod r. s. t. v. g. oriuntur ab b. c. u. b. p. sepanit ad et qui non recolit quod d. r. s. t. v. sepanit ad ope et mixtione quoniam facit b. ut c. ut et etiam totum designat quatuor colores cum quibus est scriptum istud primum.

Fide primum triodo quod est altitudo. Altitudo est aliud primum in arte ista et sita per has f. et per istud primum altitudo huius modum quod gradat magister huius artis secundum quod diuimode redditur quod gradabile per angulum dicitur. Primum gradat intelligit quod omnia ista primum et eorum opationes sunt thaboz et huiusmodi specificat et modum et eorum declaracione. Alio per ut r. s. t. v. sit in potentia m. b. et gradat et intelligit quod est alius modum potentie quod est actus sit est actus artifice in gradio isto et significat re igne per actus in quod per actus in particulari et sit altare gradare dicitur re collocare ut qui sunt actus per opationem et potentie cum quibus agunt in obiectis et positi est autem istud primum in arte ista ut artifice intelligat potentias dicitur in uno magister et huiusmodi tagendo qualis potentia in agito dicitur. Valde

utile est istud primum in artifice non per se sed per ipsum quod sit potentias secundum quod gradat in ope isto et etiam intelligit per alias potentias in opibus lapidum sit sit plaze rubioz et saphyroz tagendo potentias quod sit in past de quibus sunt lapides et gradatione se talis per potentias actualibus existentibus in past deducit ad actum secundum suum modum applicando virtutes naturales alioz lapidum huiusmodi lapidibus artificiat taliter ut omnes per se complemetum retineat artificiales sit naturales et hoc non potest fieri nisi per potentia quod est actus in d. et huiusmodi plaze dicitur non in rano. Na de magister modum specificat et declaracione et uolunt lapidum. Na etiam plaze sit quod lapides gradantur sit nobile uirtute sibi minime exhibere primum quod in d. igitur in quo et de quod et per quod et in quo lapidum gradat complemetum et per huiusmodi augmentum.

Oide primum opationis gradationem. Per opationem est aliud primum in arte ista bonum per se sit huiusmodi artifice gradat ex quatuor coloribus differentibus scriptum et designat diuimode opationis modos differentes. Primum color designat quod d. habet opationem in utroque ut m. b. d. color quod igitur per actus ad ex in suo tale facit actus huiusmodi sup. d. et r. ut et rera primum et alimeta naturalia et aduitalia mouedo a. m. ut sup. m. r. d. omnia dea mouedo ad q. Tertius color designat quod r. ut ut m. actus huiusmodi sup. d. in formas ipsa ipsa in d. in m. ut q. Quartus color designat opationes quas huiusmodi artifice sup. omnia ista occasionatima in administratione igitur in opatione et se parat d. in opatione d. ut et per et designat opationes quas facit in ut q. in sibi ex in x. suas proprietates

et nō rubescendo ut albis cad. q. qm
ut q. et existat forata p. dist. m. b.
forā. Et intelliget etiā oparōes
quas h. q. d. p. n. h. y. art. i. p. cessu
nri p. ticular. et p. tificat. e. mod. g.
i. q. libet. declaracōe. Positū est
illud p. n. i. arte ista ut artista p.
ipm. g. g. stat. oparōes. t. h. p. m. p. h.
h. y. art. b. g. d. i. c. i. o. n. a. d. o. q. u. a. l. i. b. e. t. o. p.
a. n. o. z. cū. a. u. g. t. o. d. r. e. V. a. l. d. e. e. u. t. i.
l. e. i. s. t. u. d. p. n. i. q. m. p. i. p. m. o. r. t. i. s. t. a. h. y.
a. r. t. i. s. t. i. l. l. i. g. i. t. e. a. d. e. i. p. o. q. d. h. o. r.
o. p. e. d. r. a. s. u. t. et. g. g. s. u. r. e. t. i. a. o. p. a. r. i.
o. e. s. q. s. u. t. i. o. p. a. r. i. o. i. b. y. l. a. p. i. d. i. f. i. c. i.
f. u. i. t. i. l. l. i. g. i. t. q. o. p. a. r. i. d. z. cū. i. g. n. e.
i. m. i. x. t. i. o. e. m. a. t. i. e. et. f. o. r. e. et. cū. m. o.
d. et. cū. p. p. a. t. o. r. i. y. s. a. l. i. y. s. f. u. r. g. r. e. p. u.
p. r. i. c. u. l. a. r. e. Idē p. n. i. q. d. e. p. f. o. r. e. e. s. t.

Primū eius ē aliud p. n. i. h. y.
art. b. et positū ē i. radice ar.
bor. p. h. y. d. i. s. et ē s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. u.
i. b. u. s. c. o. l. o. r. i. b. y. u. t. p. a. r. i. a. d. s. e. n. s. u.
et p. m. q. d. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. u. ē. i. s. t. u. d. p. n. i.
q. p. o. s. i. t. u. e. x. e. i. s. d. e. c. o. l. o. r. i. b. y. et. i. s. t. i. c. o.
l. o. r. e. s. t. r. e. s. i. p. m. i. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. p. f. o. r. e.
et. q. p. l. e. m. e. t. u. r. c. d. e. f. g. h. i. k.
l. b. t. r. p. i. f. i. n. e. p. f. o. r. e. s. et. t. i. a. c. i. o.
m. i. s. i. l. l. y. q. d. q. u. e. b. a. t. Et. d. r. p. n. i.
q. m. ē. cū. e. f. f. i. c. i. e. s. et. f. o. r. a. t. s. h. a. p. e. x.
i. s. t. e. n. u. e. x. p. o. s. i. t. u. ē. a. u. t. i. s. t. u. d.
p. n. i. i. a. r. t. e. i. s. t. a. u. t. i. t. e. l. l. i. g. i. t. g. g. s. t. a. t.
s. b. a. z. p. i. s. s. i. m. a. e. x. d. r. a. b. d. r. p. p. o. t. e.
r. a. e. f. g. h. i. k. l. o. p. r. et. u. d. e.
a. r. et. p. a. l. p. e. t. et. o. p. a. r. i. b. i. l. i. a. c. o. d. a. t.
a. r. t. i. s. t. a. V. a. l. d. e. e. e. t. i. a. u. t. i. l. e. i. s. t. u. d. p. n. i.
q. m. i. t. e. l. l. i. g. i. t. s. e. g. g. s. t. a. t. e. e. h. a. b. i. t. u. a. t. u.
d. e. g. r. a. d. i. s. s. i. a. s. t. i. a. s. i. i. t. e. l. l. o. n. a. l. i. u.
i. g. n. o. r. a. t. e. a. r. t. e. i. s. t. a. t. a. g. g. s. t. a. t. s. e.
a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. t. i. s. t. a. e. s. t. s. u. p. a.

quos artistas et medicū sup oēs
medicos hāc sciām nescientes In
quātū nō solū et p. n. i. p. p. o. r. e. e. u. g.
u. e. s. t. e. f. i. t. s. e. e. t. i. a. c. o. r. p. a. n. r. a. s. u. b.
u. o. et. q. s. i. i. m. m. a. n. d. o. p. e. a. q. b. u. s. f. i. c. i. g. i. n.
f. i. n. i. t. a. t. i. b. y. d. e. s. p. e. n. t. r. e. s. u. r. g. e. a. u. t. u. i.
u. t. d. r. a. e. i. c. a. p. t. o. a. p. p. l. i. c. a. t. i. o. n. i. s. e. t. a. d.
c. o. r. p. a. m. a. Idē p. n. i. f. i. n. e. t. a. c. i. o. n. i. s. e. t. i. c.

Ermētano est aliud h. y. art.
positū i. radice arboris p. h. y.
h. y. et p. istud artista reglar.
ad intelligēdu q. l. i. c. i. n. p. i. m. t. i. p. l. i. c. a.
r. i. et. i. q. t. r. a. s. i. r. e. et. i. n. e. i. e. t. a. r. t. i. s. t. a.
q. i. i. s. t. o. m. a. g. i. s. t. i. o. s. u. a. m. i. t. a. g. h. f.
l. k. l. b. p. o. n. e. d. o. d. O. z. m. i. g. z.
p. o. s. i. t. u. g. t. i. n. u. e. t. o. p. u. s. i. g. n. i. s. a. d. m. i. s.
t. r. a. c. i. o. e. q. u. i. p. p. t. r. a. s. i. r. a. t. p. h. f. l. p. z.
d. i. c. i. a. r. a. d. k. q. d. u. p. l. i. c. a. t. e. d. i. f. f. e.
r. e. s. et. p. o. i. a. a. g. e. s. u. r. i. o. p. a. r. o. e. m.
d. o. n. e. t. o. r. i. a. q. i. g. t. i. n. a. t. e. m. a. g. i. s. t. i. u.
t. u. r. et. o. p. a. r. o. i. s. t. a. a. d. r. i. b. e. n. q. a. d.
a. l. b. u. et. a. d. m. i. c. o. r. p. i. s. s. i. t. a. t. e. p. o. s. i.
t. u. ē. a. u. t. i. s. t. u. d. p. n. i. i. r. a. d. i. c. e. a. r. b. o. r.
p. h. y. h. y. a. r. t. e. u. t. a. r. t. i. s. t. a. s. i. a. t. q. m.
t. r. a. s. i. r. e. p. i. r. q. p. o. p. a. r. o. z. c. O. d. f.
g. h. k. l. n. o. q. r. et. i. s. t. o. p. a. s. s. i. g. g. s. t. a.
i. t. e. l. l. i. g. i. t. q. a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. t. i. s. t. i. p. m. n. o. o. p. t.
s. i. u. o. l. u. i. t. m. i. g. p. o. n. i. e. p. h. y. q. s. e. t. q. m. i. p. z.
p. i. m. t. i. p. l. i. c. a. t. e. i. m. f. i. n. i. t. u. r. e. d. u. c. e. d. o.
i. p. m. i. q. et. d. e. q. i. l. l. o. q. a. l. t. e. z. o. et. d. e. i. l. l. o.
a. l. i. u. d. u. s. q. i. m. f. i. n. i. t. u. o. p. a. n. d. o. s. z. d. e. h. o. r.
m. i. r. a. t. i. t. e. l. l. i. g. i. t. et. d. e. s. c. e. d. u. r. a. d. s. e. n. s. u. q.
u. i. d. z. q. u. n. y. h. o. s. u. s. s. i. c. i. a. t. et. p. i. a. d. m. i. t.
t. i. p. l. i. c. a. d. u. s. u. a. s. p. e. z. a. d. i. f. i. n. i. t. u. m. m. i. n.
s. u. r. e. s. s. i. m. e. p. m. i. g. r. a. n. d. o. a. l. i. u. e. t. i. a.
m. i. r. a. t. i. t. e. l. l. i. g. i. t. q. u. o. e. x. h. o. r. a. g. e. p. i.
cū. i. i. s. t. o. n. o. s. i. t. u. i. t. e. s. p. e. z. et. d. e. s. c. e. d. u. r.
a. d. s. e. n. s. u. et. u. i. d. e. t. q. l. i. c. i. f. i. n. e. t. u. p. a. s.
t. e. n. a. l. i. t. u. t. i. p. l. i. c. a. t. s. p. e. z. s. u. a. i. a. l. i. a.
p. a. s. t. a. f. a. c. i. e. d. o. a. l. i. a. p. a. s. t. a. e. x. i. s. t. e. s. u. b.

Materia ē sēdm pñ^m l^o h^o figē s^z ē
ē q̄sptū quq^z colorib^z quī qdē
colores significāt quīq^z stas
q̄b ipā mā cōstāt z ē significatū p
b^o sū in figū arborē z iō p^o dēcla-
rare nō ruitūq^z ex modū quī pñs
ptractauim^z eū i figū arborē pñs
lis z iō dīc ut ibi Nā etiā z istud
pñ^m l^o h^o artista h^o artistā q̄rōz dīc
sā sēdm q^z differētī mō p^o ipm q̄rōz
tē i opacōe h^o artistā Nā mōdo
ipm pñ^m l^o cū anglo dīc pñs et q^z
alīa ē matīa q^z ē b^o alīa q^z ē d^o alīa
q^z ē o^o q^z ē rota h^o figē z sēdm dīc pñ
q̄rōz quā de ipō h^o dīc sēdm q̄ dīc
onat^z ad opandū z i regulat sē i
pñ^m l^o h^o artistā Nā īuēt q^z talis ma-
teria ē m^o q^z forat^z cū a o^o p^o p^o p^o
rōe q^z orit^z q^z de alijs dīc ut sup^o
de tñō pñcīpīo quod ē corpus

Quod est aliud p^r h^u art^u & sig-
f^u p^r l^uz. c. & s^ubit quicq^u co-
lorib^u ut p^r & sig^uficat q^u co-
lorib^u q^u m^u orit^u ab s. t. v. z. c^ud.
q^u p^r p^r a o x y. forat^u & p^rficat^u p^ro-
sim^u e^u aut^u istud p^r i^u arte ista ut
artista q^ust^uat q^u s^unt s^ube ex q^uly ori-
tur i^u p^r ut forma^u p^r p^r. c^u a.
o. x. y. & fiat q^u.

Item quarto p^r sig^u s. q^u d^u e^u d.
Unaria e^u quartu^u p^r h^u sig^u sig^u
i^und^u & noter artista q^u i^u isto fac^u
debet e^u f. g. h. i. l. m. n. o. p.
v. mediate k^u h^u sig^u & arbor^u p^rhy-
calis p^rostu^u e^u aut^u istud p^r i^u m^u
arte ista ut q^ust^uat artista sig^uficat^u
tu^u ill^u q^u d^u & quale e^u & itelligat^u
ipm^u n^urum ad o^us sup^uda^u h^uas i^u-
ducit ad m^u. & q^u p^rmodu^u m^u. p^r p^r.
a o. x. y. denotat ad q^u. de o^uib^u alijs

Quod est aliud p^r h^u sig^u & e^u
s^uptu^u quicq^u colorib^u. designat^u
q^u o^uia corpa p^r ipm^u n^ura^ure
debet & q^ust^uat^u dupl^u p^rdm^u q^u du-
plex e^u ex op^u i^u p^rda^u corpi^u p^ro-
q^ust^uat^u e^u p^r ut sit c^u m^uario vul-
gi & sub isto e^u p^ran^u x. y. & mod^uq^u
ist^u e^u p^ro^uficat^u & de^ucl^u i^u p^r d^ust^uac-
t^uoe i^u p^rda^u p^rte d^ust^uac^uo^uis i^u cap^uto q^ud
i^uap^uit. Et i^u hoc l^uo^u s^u & n^ugru^um
h^u p^ro^uficat^u p^r totu^u Alio^u q^ust^uat^u e^u p^rut
sit i^u areto fortiss^uo & e^u mod^uq^u sit
sit n^uot^u f^uri & sub isto patit^u v. Alio^u
q^ust^uat^u e^u p^rut sit i^u s^ulph^ure & au-
rip^ugn^ueto & mod^uq^u e^u sit fiat e^u s^u-
tu^u & sub isto patit^u z. Alio^u p^r q^ust^uat^u
rat^u d^um e^u p^rut sit c^ud. & sub isto
patit^u s. t. v. x. y. z. & p^ran^u debet
sub illis modis sup^urad^uat & p^rata

Sunt ad i^u g^udic^udu^u f. g.
de sexto p^r sig^u s. q^u d^u e^u p.

Dignificatio q^usignatu^u colorib^u q^u
q^u & e^u sig^uficatu^u i^u l^uu f^u ad deno-
tadu^u d^ura^u q^u e^u i^unt. f. h^ug sig^u & h. ar-
bor^u p^rhy^ucat. Na^u sub f. h^ug sig^u p^ran^u.
i^unt^u s. t. v. x. y. z. sub h^u arboris p^rhy-
calis n^uo p^ran^u n^uisi e^u i^unt m^u.
Na^u quicq^u colores f. h^uu p^ran^u h^uor
denotat q^u d^ura^u s. t. v. x. y. z. p^ran^uit^u
sub ip^uo mediate d. Et i^u isto passu
q^ust^uat i^unt^u i^unt^u ope p^ran^uarias i^u-
ter^uoes & s^udan^uas p^rdm^u q^u f. p^rma
iter^uoe^u h^u. ad de^ust^ued^udu^u s. t. v. x. y. z.
a suo e^u p^rori & q^ui p^rse n^uo p^r d^uat se
s^udan^uie iter^uoe^u s. ut c^ud. q^ud e^u a^uim
d^uco^u s. t. v. x. y. z. ut p^ran^uit^u ea coru^u-
p^r & p^rone sub sua op^uare ut i^u p^ris
act^ungat s^unt s^unt s^unt i^u p^rma ite-
roe^u h^u ad a^uq^u corrip^ueda & q^ui i^ume-
diate n^uo p^r d^uat se s^ude iter^uoe^u s. a^u-
ri ut c^ud. a^u p^ran^u s^unt appetitu^u co-
ple i^u de^ust^uru^uoe g^uri^u p^rostu^u e^u aut^u
istud p^r i^u arte ista ut artista itel-
ligat qual^u v^uia p^r i^u alio op^uari
nequit & ut q^ust^uat d^ura^u s. t. v. x.
y. z. n^uno h^ure n^ura^ure p^r ipm^u a^unc^u
denem^uat ad q^ud q^urit

De septio p^r q^ud e^u eu^uan^uario. G.

Variatio e^u alter^u p^r h^u sig^u
& e^u sig^uficatu^u p. g. & e^u s^uptu^u
colorib^u a^und^uis ut q^ust^uat
itellig^u q^u d^ura^u s. t. v. x. y. z. p^ran^u de-
bet sub a^ucoe h^u p^ran^u p^ran^u & i^u ip^uo
mediate m^um. d. cor^u sp^uis a^uuist^u &
bus abstrahi o^uultos. Qui q^ud e^u ff
sp^u e^u n^uia q^u forat^u d^uz c^u a o. x. y.
ut p^r forat^u n^ura^ure ad q^u. Posi-
tu^u e^u aut^u istud p^r i^u arte ista ut
artista itelligat d^ura^u s. t. v. x. y. z.

et manas de qua unum q. t. actum de
dum d. medianby a. q. o. p. v.

De octavo p. q. d. e. m. t. p. h. a. n. o.

Multiplicatio est altera p. m. h. g. art.
et e. significati p. h. et d. o. b. colo
ribz quibz e. scriptu. per istud
p. m. l. artista h. g. g. r. o. z. q. d. l. u. d. q. d. ab
stractu e. a. m. i. s. t. e. r. i. b. z. b. t. v. x. y. z.
reduci debet sup. ipa. Na. et magis
terru. p. m. o. p. i. i. p. r. a. d. i. c. a. d. e. m. o. s. t. r. a.
bit. i. p. t. e. i. l. l. a. q. m. p. u. t. C. o. p. l. e. t. a. i. s. t. a. e. x.
u. b. e. r. a. c. i. o. e. t. i. o. h. u. r. r. e. s. u. m. e. n. o. n. i.
r. a. m. q. p. p. l. i. x. i. t. a. u. t. a. u. g. m. e. n. t. u. q. d. o. s. i.
t. u. e. a. u. t. i. s. t. u. d. p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a. u. t. g. g.
s. t. a. r. i. u. m. b. t. v. x. y. z. r. e. d. i. r. e. d. e. r. e.
q. d. d. i. s. t. i. b. z. n. a. u. s. e. a. m. e. r. i. t.

De nono p. q. d. e. s. p. u. s.

Spiritus est alium p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a.
et p. i. p. m. h. z. a. r. t. i. s. t. a. n. o. t. i. c. i. a. q. u. o.
d. i. c. a. e. e. u. a. n. u. a. t. a. s. q. u. o. m. o. d. u. s.
et r. e. g. i. m. e. s. t. p. u. r. i. p. a. t. i. c. a. e. g. s. t. i. p.
t. u. i. l. l. a. p. t. e. q. m. p. u. t. q. u. o. d. u. s. h. a. s. t. o. i. s.
p. o. s. i. t. u. e. a. u. t. i. s. t. u. d. p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a.
i. s. t. u. d. i. c. e. i. a. b. a. r. t. i. s. t. a. i. o. p. e. i. s. t. o.
c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. m. u. t. p. a. t. i. p. f. i. g. u. r.

De x. p. m. h. g. f. i. g. u. r. e. b. q. d. e. a. r. g. e. n. t. u.

Unum exuberatum

Argenti unum exuberatum est
p. m. l. h. g. f. i. g. u. r. e. et significati p. l. et p.
i. p. m. a. r. t. i. s. t. a. a. r. t. i. s. t. a. r. e. g. u. l. a. r. e. p. e.
r. a. l. l. o. i. q. l. u. r. s. e. h. e. b. i. t. i. e. g. g. r. o. e. z.
h. p. o. n. e. d. o. a. n. g. u. l. u. d. r. e. i. t. l. a. z. f. i. z.
et o. p. a. r. o. z. l. h. u. r. d. i. c. e. n. o. c. u. r. a. m. q. n. a.
p. l. e. n. e. d. e. s. i. g. n. a. t. u. m. g. s. i. s. t. a. r. i. p. r. a. d. i. c. a.
h. g. f. i. g. u. r. e. i. p. t. e. i. l. l. a. q. m. p. u. t. b. e. q. m. a. g.
e. x. u. b. e. r. a. t. i. o. n. i. s. E. s. t. e. x. a. l. i. u. d. a. r. g. e.
t. u. e. x. u. b. e. r. a. t. u. m. q. d. e. c. l. a. r. i. t. a. s. p. l. u. b. a.
l. u. m. e. et s. p. l. e. d. o. r. et e. x. a. q. e. x. a. r. g. e.
t. o. u. i. n. o. v. u. l. g. i. f. i. a. a. c. e. x. u. b. e. r. a. t. a.
s. e. p. a. r. e. s. p. d. i. s. t. i. l. l. a. c. o. z. p. o. s. i. t. u. e. s. t.

aut istud p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a. u. t. s. i. a. t. a.
g. g. s. t. a. r. a. r. t. i. s. t. a. s. p. m. e. l. e. v. a. n. t. e. e. i. l.
d. e. v. i. d. e. p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a. n. e.

Sulphur ne est alium p. m. l. h. g. f. i. g. u. r. e.
et e. d. e. s. i. g. n. a. t. u. m. p. m. et p. i. p. m. a. r.
t. i. s. t. a. h. z. g. g. r. o. z. m. a. x. i. m. a. s. i. m. a. g. i. s.
t. i. o. h. g. a. r. t. i. s. t. a. d. i. r. i. g. e. d. o. s. e. p. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. o. z.
c. o. l. o. r. u. m. q. b. z. e. d. e. s. i. p. t. u. m. Na. c. o. l. o. r. e. s.
s. p. a. l. l. i. d. u. s. i. n. d. i. s. et n. i. g. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. s. t.
p. m. l. e. g. r. e. d. i. a. b. l. et c. o. l. o. r. r. u. b. e. z. s. i. g.
q. p. m. i. s. t. r. i. m. i. g. i. s. p. a. d. y. a. d. e. x. d. a. n. m.
d. e. n. e. i. t. et o. r. i. t. d. e. l. et p. e. n. d. e. m. o. d. u.
et p. e. n. d. e. m. o. d. u. q. d. i. n. o. n. a. t. c. o. l. o. r. e. s.
l. i. h. g. f. e. b. t. v. x. y. z. s. i. g. n. i. f. i. c. a.
d. o. q. p. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. c. o. l. o. r. i. s. r. u. b. e. i. q. d.
s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. t. a. r. b. o. r. i. s. p. h. y. s. i. c. a. l. l. o. r. i. t. a. b.
j. i. a. b. h. z. h. h. a. g. z. g. a. b. f. z. f.
a. b. e. z. e. a. b. b. t. v. x. y. z. et t. a. m. e.
m. o. d. u. q. u. a. l. i. t. et q. u. o. m. r. e. u. r. i. a. t. u.
h. u. r. d. i. c. e. n. o. c. u. r. a. m. q. n. a. s. a. n. b. d. i. c. e. i. n.
p. r. a. d. i. c. a. q. u. a. u. i. d. e. b. i. t. i. p. t. e. i. l. l. a. C. o.
p. l. e. t. a. i. s. t. a. e. x. u. b. e. r. a. c. i. o. e. et e. u. a. n. u. a. t. o. z.
i. s. Q. u. o. a. u. t. g. s. e. r. u. o. p. o. s. i. t. u. e. a. u. t.
i. s. t. u. d. p. m. l. h. u. r. u. r. g. g. s. t. a. r. a. r. t. i. s. t. a. i. p. m.
m. et n. a. s. e. g. z. e. g. o. r. i. g. i. n. e. p. o. n. e. d. o.
i. a. n. g. l. o. d. r. e. et s. i. d. e. a. n. g. l. a. p. o. n. a. i.
a. n. g. l. o. f. i. n. i. s. p. e. a. p. r. o. b. e. i. n. e. i. t. q.
d. a. n. m. g. t. i. n. e. t. i. s. e. d. r. a. m. q. e. f. i. n. i. s.
g. r. i. m. a. c. i. o. i. s. q. p. l. e. m. e. t. i. f. i. l. i. g. e. n. t. i. a. b.
b. t. v. z. et e. n. i. a. q. e. a. p. t. y. a. d. s. e. r. d. i. c.
d. u. r. e. s. t. e. s. p. u. r. p. u. r. a. b. a. l. b. a. s. et e. n. i. a.
r. e. c. o. g. n. o. s. c. i. t. a. r. t. i. s. t. a. q. i. m. q. d. e. s. t.
p. r. e. s. s. i. a. b. x. y. e. d. i. a. q. e. p. o. s. i. t. a. i. m. e.
d. i. o. q. u. o. u. s. q. d. e. n. e. i. a. t. a. d. o. d. i. n. g. g.
s. t. u. r. a. r. t. i. s. t. a. i. p. m. e. i. s. t. e. n. a. r. o. i. s. et
i. i. s. t. o. p. u. n. c. t. u. n. o. t. a. r. e. d. e. b. e. t. a. r. t. i. s. t. a.
d. e. s. t. u. m. q. e. i. t. m. a. b. b. t. v. z. et i. t. m.
q. d. o. r. i. t. a. b. x. y. u. t. p. d. r. a. s. s. e. s. t. i. a. t.
r. e. g. u. l. a. r. e. i. p. r. e. s. s. u. et o. p. a. r. o. e. d. e. o. z.
m. et q. a. p. p. l. i. c. a. r. e. s. t. i. a. t. d. r. a. m. s. t. d. z.
s. u. i. m. o. d. u. i. p. r. a. d. i. c. a. a. r. t. i. s.
d. e. d. u. o. d. e. n. o. p. m. l. a. r. t. e. i. s. t. a.

O leu e pⁿ hⁱ artib^z e e suffici
 tu p o e e pⁿ duob^z colorib^z
 sⁱ noceat e vⁱo e sufficiat ist
 colores q^d ora^t ab x^p p q^d q^d e idu
 metu mⁱ q^d se iduit e effu^t q^d e
 deu o p magistru dⁱo^r pⁿ sⁱ e f
 y hⁱ 1 l m n ad p magistru pⁿ e
 distⁱoⁿis i pⁿta pte i m pto sⁱ dⁱo^r
 tan^z e tⁿo dⁱo sⁱ e 2uo sⁱo pⁿ dⁱo^r
 e aut istud pⁿ hⁱ arce ista ut mⁱ
 tⁿta q^d sⁱat i dⁱmetu q^d idu^t dⁱ
 m dⁱo^r e t bⁱ sⁱ ut exaltatu sⁱ
 i cathedra regia e dⁱudema q^d i
 neat sup caput sⁱu^m duob^z lapidi

De quinta deno pñ qd e r.
Oblatio e alim pñ hq fige e
 e p r significati e artista hy art
 duplice gētoz hz tagedo ipm in
 anglo dre e ex p mixioz tāngti rubei
 in qly pte dre attingz itellqz que
 libz modū dñ r. qñte pñ fñ e me
 diū. Na pñq modū e p ut qñdera
 qd e qda modū quo mediate ab ipe
 ad ext h. p. qñtur in l. e l qñtur in m.
 Alio qñdera qñd pñ h p ut qd h istoz
 pñ e sublatū i maiornate pñtoz
 quā aliud ut m. p. l. e o. p. l. e q.
 quā nllqz istoz e p qñs p mixioz hū
 dñ tāngti iueres q e magñā pñtoz
 fine ad igñiedū fñ q. qd exstet magñ
 pñquū ad istū fine quā l. e e m. e
 o. quā l. aut aliqd aliud // e sic de
 medio sic itellgedo m. o. fñ magñ
 pñquā media ad q. qñ e f. g. h. i.
 k. r. s. t. x. y. eo q obiectatur ipm i
 mediate e sic de pñ suo pñ dñ p
 f. p. dñ m. o. fñ pñā magñ pñquā
 ad q. quā aliqd istoz e p qñs magñ
 sublimia e sic p roes q pñ fñ mñ
 redo tāngti tñren in rubeo e in
 dñ anglo dre ut oēs roes an tñ
 guloz e angloz mñstedo in isto

[illegible]

pr^o facit artista scilicet de quodlibet
r. i. p^oressu h^o art^o p^oressu e aut
ip^oid p^oressu i arte ista ut artista q^o
ea q^o d^ota s^ont de ip^o q^o d^ota o^oner ad i
telligedu q^o d^ota o^oner s^ont quib^o ista
p^oressu q^o d^ota o^oner i magistro h^o art^o
e s^ont de ill^o p^oressu iudiciu i p^oressu
ra. De 16° p^oressu q^o d^ota e p^oressu lapis

Lapis e 16° p^oressu e p^oressu in
figa ista e significatu p^oressu q^o d^ota
no h^o p^oressu e ut artista p^oressu
adado ip^om reolar e s^ont e q^o
plenitu s^ont e v^o x^o y^o z^o a b c d
f g h i k l m n o p r i quo
quide q^o d^ota ut p^oressu adra i igne
e oia q^o d^ota i p^oressu taq^o i p^oressu toto
i taq^o bontas e magitudo e rete
p^oressu s^ont no motus artista h^o art^o
tis q^o d^ota p^oressu i q^o p^oressu q^o d^ota
ne s^ont p^oressu q^o d^ota que s^ont i q^o
tata q^o quide p^oressu p^oressu s^ont ho
e a talis s^ont p^oressu e maior e q^o
p^oressu ut p^oressu lous exphatim
e io no curam q^o no est de mo p^oressu
suo exphatim talis i arte ma p^oressu
s^ont e aut ip^oid p^oressu i arte ista ut
tista q^o d^ota q^o d^ota ip^om e s^ont
ne magitudo h^o fige s^ont i quo e p^oressu
p^oressu s^ont mirabilia i op^o lapidifco
q^o d^ota s^ont p^oressu p^oressu p^oressu i har
figa s^ont e p^oressu ista artista h^o q^o d^ota
ip^o s^ont res sensib^o de q^o d^ota o^oner id e
quo q^o d^ota q^o d^ota p^oressu habentia malit
alia foralit. Que p^oressu habentia malit
s^ont s^ont e v^o z^o q^o d^ota p^oressu ut duo sit ut
to ut q^o d^ota ad planu artiste Que
uero p^oressu habentia foralit s^ont p^oressu h^o
e d^ota q^o artista q^o d^ota s^ont e v^o z^o e
s^ont ex q^o d^ota exphatim matia sen arge
tid vniu q^o d^ota forari debet ut fiat q^o
e ex v^o p^oressu e s^ont ex q^o d^ota o^oner for

cu qua e p^oressu qua d^ota argetu vniu for
mat ut ex d^ota argeto vniu for
e ex d^ota for op^oressu q^o d^ota e q^o p^oressu
sita s^ont ista p^oressu i har arte ut artista
q^o d^ota s^ont magitudo ma e for p^oressu
laris m^o ex m^o i potetia e p^oressu
magitudo h^o art^o s^ont deduc^o ad actu
s^ont do i strumetu de e f g h i k
l m n o p r. Na no m^o p^oressu fuerit
qui pane q^o d^ota noluerit ignabat
no s^ont de q^o d^ota illud quod q^o d^ota ut
q^o d^ota i actu d^ota ebat Et no
si s^ont ebat nesciebat ip^om i actu de
duc^o q^o d^ota ignabat deduc^o p^oressu h^o
artis. De 17° p^oressu h^o art^o

Elementa e alteru p^oressu h^o art^o
e significatu p^oressu v^o ruber e q^o d^ota
nona i p^oressu h^o art^o dupl^o
p^oressu intelligit artista q^o e f g h
l m n o p q r digi debet p^oressu
ad ex p^oressu artista h^o art^o exphatim
e applicatu ad k. ista q^o d^ota e f g
h i l m n o p r q^o regi e amista
ri debet e oia intelligit e reolu
e f g h i l mediate aq^o q^o d^ota regi
debet e mediate igne i k. Alio
intelligit d^ota p^oressu p^oressu ab
v^o ut ex ist^o fiat q^o e exphatim
re h^o no curam modu ista p^oressu
p^oressu q^o d^ota ip^om exphatim repies
i p^oressu ill^o fige i p^oressu illa q^o d^ota
e oia p^oressu l^o p^oressu i p^oressu toto p^oressu
s^ont e aut ip^oid p^oressu i arte ista ut
artista p^oressu regit i p^oressu h^o art^o
s^ont q^o d^ota q^o d^ota ista figa q^o d^ota
nat e i ip^o e i aliis p^oressu ip^o
applicatim de oia p^oressu q^o d^ota
e de d^ota octavo p^oressu q^o d^ota e k

Et e alteru p^oressu h^o art^o fige e p^o
ip^om q^o d^ota intelligit q^o d^ota e uas
i quo p^oressu h^o art^o fige i p^oressu ad q^o
debet regi e opari i g^ona oia m^o

Explicit theorica

Ide sta pte pnapali q e de pradi
 ca hq art pnapalis. **I**tem e de
 pma pte q e de theorica & declara
 tione p^o hq art pmo uidebu est
 de practica i qua uidebu q^u q^u
 cobnat² ut qponat² in q^uo^u m^u la
 p^uis & p^o de practica arbor p^u
 calis. **I**tem practica arbor p^u
 calis. **C**opleta p^o declaratioe
 tu q^u artistu q^u s^ust q^u d^umonat²
 ad itelligedu vniuersum q^u p^uat²
 s^udm modu sue n^u N^ur de pradi
 ca q e p^u & p^ulemeti theorice
 dicem² **I**tem p^o practica d^u p^u

Recipe nigro nigro nigro & far
de eo ut supra q signa uim
in pnia distat i capto pto i s
reapies vnu i s. **D**ostq hueris
celu m m p s. uergetabile pto m
nigram dñ s. p dionatu p nigram
capto i dñ. & pns q iapir qsta p
mtoos dies i s. Quisi nō iuenenib
pōe ad pte qst resipe x. ut y. cal.
tatu p magistru capto canae qto
i eode libro & i s. Et magistru h
serueti p totu captu p s. resipe
dcoz q melig e & facies ipm p
magisteru capto h. dñm supra
uim canae. 13. Quo fto i s. demceps i s.
ad finē capto. Quibz habet p s.
quolibz istoz stas pody d. d. & si
fuerit tres libe pōe de d. duas
z ut d. c. pōe duplas. Et si d. fuit
de p ut x sup 3 libras pōe 3 du
as & dñia et si c. eode 3 duplas
& stas qingū ponedo. d. m. ut
d. i g. & clande ualidissie uas ai

luto p^o facto de albugie omi z col-
re mura z uas fit factu ad modu
mda fige infra posite qd p^o p^o m
balneo marie aut in fimo calido qd
facies fit ad angulu domus ubi zo.
ut zo ora fimi posita fuerit z etia
quato plq tato melius talit^r ut p^o ar-
deat sⁱ adiutorio aliquo & etior
e n^o opacio balnei timore necessas
calor. Na igne op^o ubi sun h^ore
actu q^o si defuit ad malu esset op^o
q^o seque^r p^ouacio finis da u^ot sibi
igne quib^o istoz modoz successit
z sⁱ it^o missioe quip^o p^oh. ueniat
ad f. z de f. ad g. q^o g^ostes q^o g^oia
ri incipit alig color niger No n^o
arbitrere ipm colore ee nigrum ad
modu itausti sⁱ color ille ad modu
granipima obscuri Et pyqua t^oe
signu uideris itelligas t^o id^o
d. trasire p^oh. f. 1. z p^o q^o f^ora e
ibi colligacia amoris it^o t^o ut^o Q^oz
d. z r. ut^o Q^oz g^osu ee id. z d. id^o
Deinde g^otimuado deuocoz sⁱ it^o m^ois-
sioe ipate g^otimuado z id^o d. incipit
igredi l. 1. z durat l. 1. p^o t^o usq^o
ad m. Qm mortificat^r color ille
niger z p^o g^otimuatoz albus color
oritur z n^o id^o d. apparet color alig
tur e signu demonstratois q^o ossi-
bus z nervis ifant^r m^o i^o ipu^o g^oni-
gi i t^ono m^oio a colorz z durat ista
opano usq^o ad colore moreu z pyq^o
oritur color morez tur artistrat^oel-
ligat q^o corp^og^oni ifatis e for^o tuz
z q^opletu z organizatu z incipit
ppari ut sp^ous uegetabilis i gre-
diat^r ipm z durat na ista i p^ora
coe donet color iteg euanescat
z oriat^r color rubez Et du ortus
e rubez color it^o m^ocorpe ifatis

Eam uergetabil
 tollere deus d
 nos conuincit
 ista quoniam de
 a quibus impet
 qui ipse p
 ne sunt ipse
 pons et ab ip
 bis tui ipse ign
 ministrari no p
 meo dicitur ip
 gesto inuener
 ad am modu
 datus et ipm a
 uase mero n
 furno de roat
 ut simplici p
 ministrant sibi
 am modu tal
 sunt posses d
 et tunc expe et
 bus ad tuis op
 dus unu sup d
 et interpretare
 qd **De fide**
A et ena
 qd de m
 et ipse p
 mestru et
 et dicitur sibi
 psumo podo v
 dico spacio re
 si i qd fando
 ate sine tinnit
 colores sibi m
 cor ipse unu ro
 est de alio o d
 h'netare h' au
 Penit i genc

in p[ro]f[ess]ione & magisteriu[m] s[ecundu]m co-
dico[m] auctore p[ro]p[ri]o & h[oc] resp[on]dendo
declara[n]do eor[um] & doct[ri]na p[ro]f[ess]ione
h[oc] erit p[ro]f[ess]io op[er]ans & artista mag[is]ter
mag[is]ter i[n] ope p[ro]p[ri]o

Sequit[ur] de p[ar]te p[ri]m[ae] que e[st] de m[od]o
p[ro]f[ess]ionis fig[ur]e b[ea]te & tabula p[ri]m[ae]
de m[od]o p[ro]f[ess]ionis fig[ur]e b[ea]te & p[ri]m[ae] de
causis q[ue] i[n]tra fig[ur]as s[un]t q[ue]re[n]te

Octu[m] e[st] de m[od]o p[ro]f[ess]ionis p[er] p[re]s[ent]ia
s[ecundu]m & doct[ri]na s[ecundu]m q[ue] d[ic]it[ur] ar-
tore p[ro]f[ess]ionis Nunc d[ic]endu[m] est
de p[ro]f[ess]ione fig[ur]e b[ea]te que b[ea]te dupli-
cit[er] co[n]siderat[ur] p[ri]m[ae] s[ecundu]m q[ue] d[ic]it[ur] ar-
tore p[ro]f[ess]ionis quas habet i[n] se & ex se
Alio s[ecundu]m o[mn]ia ubi est p[ro]f[ess]io ex
sp[eci]ficat[ur] m[od]o & m[od]o tabula p[ri]m[ae]
co[n]siderat[ur] dupli[ci]t[er] tabule q[ue] s[un]t i[n] fi-
g[ur]is d[em]onstrat & d[ic]it doct[ri]na q[ue]o
opari p[er] artista de quib[us] cor[por]u[m] p[ri]m[ae]
m[od]u[m] p[er] se singularit[er] talit[er] ut q[ue]
e[st] op[er]i faciat s[ecundu]m de Alie tabule
d[ic]it doct[ri]na q[ue]o p[er] artista s[ecundu]m ex
duob[us] ut t[er]tib[us] ut q[ue]o ad placit[um] op[er]i
ari & s[ecundu]m eor[um] p[ro]f[ess]ionis d[ic]it q[ue]o d[ic]i-
nonat i[n] m[od]o d[ic]it eor[um] & p[ri]m[ae]
de tabulis q[ue] s[un]t i[n]tra fig[ur]as

Seq[ue]nt[ur] de p[ri]m[ae] co[n]siderat[ur] tabula p[ri]m[ae]
b[ea]te q[ue] e[st] de quib[us] e[st] p[er] se singula-
rit[er] ut intelliges artifex agit p[ro]f[ess]io-
nem

In ista p[ar]te d[ic]it doct[ri]na p[ro]f[ess]ionis
i[n] ope m[od]o p[er] tablas fig[ur]e b[ea]te q[ue] p[er]
i[n]tra & p[er] sup[er] tablas q[ue] s[un]t ex ut
intelligit artista q[ue]st[ur]at ordi[n]at[ur] ad
ultimoda m[od]u[m] h[ab]et i[n] se & mag[is]terio
& de doct[ri]na tabula p[ri]m[ae] q[ue] e[st]
i[n]tra & p[er] se m[od]o p[ro]f[ess]ionis a[n]ti-
bula q[ue] m[od]u[m] e[st] b[ea]te q[ue] p[er] p[ro]f[ess]ionem
l[ic]et i[n]tra tabule s[ig]nificat[ur] cam[er]a
declat[ur]at[ur] & p[ro]f[ess]io d[ic]it tabulas
transp[ar]at[ur] i[n]tra a cam[er]a sup[er]iori
nem[od]o ad l[ic]et r[ati]o ad ceteras

b[ea]tem s[ecundu]m d[ic]it p[ro]f[ess]ionis i[n]tra d[ic]it
e[st] de m[od]o que tenebim[us] i[n] d[ic]it tabule
p[ro]f[ess]io s[ecundu]m de alijs p[ro]f[ess]ionis Na[m] p[er] h[oc]
declat[ur]at[ur] d[ic]it artista h[oc] artis p[er] neg[ati]v[um]
l[ic]et i[n]tra ad p[ro]f[ess]ionem i[n]tra artis
p[ri]m[ae] cam[er]a p[er] s[ecundu]m s[ecundu]m d[ic]it
& t[er]tib[us] & s[ecundu]m de s[ecundu]m p[ro]f[ess]io p[ro]f[ess]io
r[ati]o d[ic]it aut t[er]tib[us] d[ic]it d[ic]it
e[st] m[od]o s[ig]nificat[ur] & d[ic]it q[ue]st[ur]at i[n]tra
subiecto p[ro]f[ess]ionis & s[ecundu]m p[ro]f[ess]io de
oib[us] alijs tabulis & eor[um] cam[er]a Na[m]
de cam[er]a de e[st] b[ea]te s[ig]nificat[ur] i[n]tra artis
q[ue] b[ea]te & m[od]o de s[ecundu]m i[n]tra quo opari h[oc]
artista h[oc] artis & e[st] e[st] s[ig]nificat[ur] i[n]tra ca-
mera p[er] q[ue] b[ea]te & eor[um] & m[od]o s[ecundu]m & e[st]
h[oc] intelligit artista q[ue] s[ig]nificat[ur] ex exube-
berari debet qui q[ue] d[ic]it i[n]tra s[ecundu]m d[ic]it
s[ecundu]m argu[er]e m[od]o ut m[od]o apta ad
e[st] r[ati]o p[ro]f[ess]ionis q[ue] d[ic]it s[ecundu]m & i[n]tra
m[od]u[m] s[ecundu]m s[ig]nificat[ur] i[n]tra p[ro]f[ess]ionem
s[ecundu]m o[mn]ia & s[ecundu]m d[ic]it de cam[er]a & b[ea]te i[n]tra
p[ro]f[ess]io de cam[er]a & t[er]tib[us] & e[st] v[er]o usq[ue] ad
cam[er]a & y[er] s[ecundu]m s[ecundu]m m[od]u[m] & e[st] d[ic]it
i[n]tra s[ecundu]m s[ecundu]m q[ue] d[ic]it s[ecundu]m q[ue] d[ic]it
s[ecundu]m alijs u[er]o d[ic]it e[st] m[od]o s[ecundu]m
u[er]o q[ue] d[ic]it e[st] s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m apti nati
ut ex eis efficit[ur] s[ecundu]m & s[ecundu]m q[ue] exube-
rat[ur] ab x[er] y[er] & q[ue] s[ecundu]m b[ea]te t[er]tib[us] ad s[ecundu]m
m[od]u[m] s[ecundu]m p[ro]f[ess]ionem i[n]tra s[ecundu]m m[od]o & s[ecundu]m
eor[um] s[ecundu]m apti nati ad s[ecundu]m s[ecundu]m
d[ic]it s[ecundu]m s[ecundu]m ex x[er] y[er] // Vlt[er]ius u[er]o
n[on] u[er]o ad cam[er]a q[ue] i[n]tra s[ecundu]m i[n]tra s[ecundu]m
m[od]o e[st] p[ro]f[ess]io h[ab]et & i[n]tra p[ri]m[ae]
cam[er]a q[ue] e[st] de d[ic]it b[ea]te i[n]tra usq[ue] ad ca-
mera d[ic]it n[on] cam[er]a transp[ar]at[ur] ut
transp[ar]at[ur] s[ig]nificat[ur] q[ue] q[ue] p[ro]f[ess]io r[ati]o
p[ri]m[ae] h[oc] m[od]u[m] i[n]tra l[ic]et ut expedit i[n]
suo n[on] q[ue] u[er]o q[ue] as[er] Alie cam[er]a
que sub i[n]tra s[ecundu]m i[n]tra q[ue] p[ri]m[ae]
e[st] e[st] b[ea]te & ult[er]ius e[st] y[er] s[ig]nificat[ur] p[ro]f[ess]io
cor[por]a cal[or]ari debet i[n]tra i[n]tra suo n[on]
i[n]tra sua l[ic]et & e[st] e[st] e[st] q[ue]

q. v. 13. per antiqua ista q. fir. in lucaria
et alia f. h. q. fir. in x. p. y. a. de hoc q. e.
i. declaratio rationis in q. p. b. Qua
q. de rationis f. h. i. d. b. cor. p. b. alie
ramie q. immediate f. h. i. i. p. b. q. p.
p. ma. ramia e. f. b. et ultra f. p. sig.
f. h. i. q. p. y. q. u. ista cor. p. a. eu. a. u. a. t. a.
p. u. i. n. e. t. r. e. d. q. i. b. i. d. e. b. e. a. t. d. i. s. p. o. l. u. i.
ut r. e. p. r. i. t. i. u. b. e. r. p. r. a. c. t. i. c. a. f. m. o. t. i. o. n. i. s.
q. u. i. b. q. d. i. s. p. o. l. u. i. t. a. l. i. e. r. a. m. i. e.
q. i. m. e. d. i. a. t. e. f. e. n. t. i. t. i. f. i. g. u. r. a. t. q. d. e. a.
r. a. m. i. e. r. a. e. u. a. u. a. r. i. d. e. b. e. t. a. s. p. i. n. s. u. o.
u. i. i. d. a. p. r. a. c. t. i. c. a. f. m. o. t. i. a. l. i. e. x. p. l. a. n. a. t. i.
e. Q. u. i. b. q. b. n. a. s. p. i. n. e. u. a. u. a. t. i. u. t. q.
p. e. d. i. t. a. l. i. e. r. a. m. i. e. q. i. m. e. d. i. a. t. e. f. e. n. t. i. t.
f. i. g. u. r. a. t. q. d. e. a. r. o. p. a. e. u. a. u. a. t. a. m. i. n.
p. l. u. r. i. d. e. b. e. t. e. x. f. i. g. u. r. a. t. q. i. d. i. b. y.
i. s. t. i. s. o. p. a. t. i. o. n. i. b. y. a. r. t. i. s. t. a. s. e. d. e. b. e. t. r. e. g. u.
l. a. r. e. p. p. r. a. c. t. i. c. a. f. m. o. t. i. a. l. i. N. a. i. b. i.
d. e. o. i. b. y. q. u. i. s. p. i. s. t. i. t. s. p. e. n. s. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. s. m. o. d. y.
e. f. i. n. i. t. a. s. p. e. n. s. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. s. y. s. t. e. m. e.
t. a. b. u. l. e. I. d. e. s. t. d. a. t. a. q. e. i. t. f. i. g. u. r. a. t. b.

O f. s. t. d. a. t. a. t. a. b. l. a. q. e. i. t. f. i. g. u. r. a. t. b. t. r. a.
s. e. a. m. y. q. e. p. m. a. f. i. g. u. r. a. t. a. m. i. e. e.
d. f. b. et ultra d. f. y. et y. t. a. e.
s. b. i. n. p. q. d. a. r. t. i. s. t. a. s. e. r. e. g. u. l. a. t. i. n. o. p.
a. c. t. i. o. n. i. s. d. i. s. p. o. l. u. i. o. n. i. s. e. u. a. u. a. t. i. o. n. i. s. e. n. a. t. i.
p. l. i. c. a. t. i. o. n. i. s. e. s. p. i. n. s. i. q. u. i. d. a. t. e. e. h. o. r.
q. u. i. s. t. e. d. o. e. r. e. g. e. d. o. s. e. p. m. o. d. u. q. d. e. s. t.
s. b. i. n. p. o. s. i. t. i. n. h. o. r. t. a. b. u. l. a. d. i. g. a. t. i. n.
m. a. g. i. s. t. r. o. o. p. a. t. i. o. n. i. s. p. t. i. c. u. l. a. r. q. q. d. e.
e. d. d. e. q. u. o. s. b. i. n. f. a. m. i. n. y. d. e. q. h. u. e. r. o.
r. o. p. e. p. d. i. c. a. t. i. n. e. d. p. i. n. i. s. a. l. y. s. i. b. i. p. o.
s. i. t. m. e. d. i. u. i. s. f. l. u. e. s. e. t. i. a. r. e. f. l. u. e. s.
n. a. s. s. a. p. i. e. s. u. t. u. s. q. e. d. e. h. o. r. d. a. b. i.
m. y. i. v. n. a. r. a. m. e. r. a. z. p. u. t. p. e. a. q. d. e. a.
e. m. a. n. f. e. s. t. a. t. a. f. i. e. r. u. t. d. e. i. p. a. i. t. e. l. l. i. g.
q. u. i. s. t. i. t. a. r. t. i. s. t. i. n. a. t. y. d. e. i. l. l. r. a. m. i. s. i. l. l. i. g.
t. a. b. u. l. e. s. t. d. i. n. s. u. i. m. o. d. u. s. i. t. r. a. m. i. a.
d. f. b. e. t. y. n. o. r. a. m. i. e. s. b. i. n. e. d. p. d. i. c. a. t. i. n.
b. m. e. d. i. u. i. f. i. t. b. o. n. i. t. a. s. b. o. n. i. f. i. c. a. b. i. l. e.

mediate sine sub quo f. b. se reddit
passum n. a. s. f. i. p. e. r. e. s. p. i. e. s. e. s. f. i. f.
e. s. t. m. e. d. i. u. s. e. q. u. e. s. n. a. s. f. i. q. u. a. m. a. b.
i. p. o. p. m. a. r. i. e. p. r. e. d. i. t. e. n. a. s. s. a. p. i. e. s. b. b.
q. u. i. i. d. u. r. s. i. a. s. i. t. u. d. i. n. e. s. e. p. o. n. i. m. i.
d. u. r. s. u. a. f. i. t. e. b. q. u. a. s. i. t. u. d. i. n. e. p. e. s. e.
t. u. i. p. i. d. e. s. i. r. l. u. a. r. i. a. e. p. i. n. m. o. u. e. b.
e. h. o. r. i. n. s. p. o. n. e. d. o. b. i. g. i. t. l. y. u. t.
1. f. i. p. h. o. r. i. l. l. i. g. a. r. t. i. s. t. e. q. u. i. s. t. a. r. e.
g. u. l. a. r. i. s. i. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. i. s. t. i. g. t. a. b. u. l. e. e.
h. o. r. s. i. r. i. t. e. l. l. i. g. e. d. o. q. f. y. e. t. i. q. h. a.
b. e. t. f. i. i. d. e. b. e. t. e. x. d. a. b. b. t. v. x. y.
3. f. i. e. r. i. h. a. b. e. t. n. i. t. e. i. n. l. u. a. r. i. a. N. a.
m. o. d. y. i. s. t. o. r. u. s. p. r. i. n. c. i. p. i. o. r. u. s. s. p. e. n. s. i.
f. i. c. a. t. i. o. n. e. i. n. p. r. a. c. t. i. c. a. f. m. o. t. i. a. l. i.
I. d. e. a. l. i. a. t. a. b. u. l. a. s. e. q. u. i.

H a. t. o. i. s. t. o. m. a. g. i. s. t. r. o. i. s. t. i. g. t. a. b. l. e.
o. p. t. i. s. a. r. t. i. s. t. a. t. r. a. s. u. r. e. a. d. a. l. i. a. t. a.
t. a. b. u. l. a. t. y. p. m. a. r. a. m. e. r. a. e. i. s. b. e. t.
u. l. t. i. a. i. y. e. p. m. e. l. i. e. i. s. t. i. g. r. a. m. i. e. s. u.
p. i. o. r. e. q. u. i. p. m. a. e. i. s. b. e. t. u. l. t. i. a. i. y.
s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. b. t. v. 3. q. u. i. t. u. r. i. y.
I. s. t. a. l. i. e. r. a. m. i. e. i. m. e. d. i. a. t. e. s. e. p. t. e. s. q. u. i.
p. m. a. e. i. s. b. e. t. u. l. t. i. a. i. y. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t.
q. p. x. p. d. i. a. b. t. v. 3. q. u. i. s. a. f. i. e. r. u. t.
i. y. q. n. a. i. o. h. y. a. r. t. i. s. t. a. i. s. t. a. g. u. i. t. e. i. l.
e. d. e. l. m. m. e. d. e. m. i. n. e. d. e. n. i.
r. e. d. e. r. m. o. u. t. p. a. s. s. p. r. e. s. s. u. t. a.
m. e. r. a. s. p. u. t. i. g. t. a. b. l. e. s. i. t. r. a. u. d. e. q. i.
m. e. d. i. a. t. e. s. e. n. t. i. t. r. a. u. d. i. s. q. u. i. p. m. a.
e. i. s. b. e. t. u. l. t. i. a. i. y. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. t. r. a. s.
m. u. t. a. r. i. d. e. b. e. t. i. n. e. a. l. i. e. a. s. e. n. t.
i. m. e. d. i. a. t. e. q. u. i. p. m. a. e. r. b. e. t. u. l. t. i. a.
r. y. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. n. a. s. m. u. t. a. t. i. o. n. i. s. f. i.
i. d. i. o. s. r. b. m. e. d. i. a. t. e. Q. u. e. i. p. r. a. c. t.
i. a. f. m. o. t. i. a. l. i. n. a. i. b. i. l. o. r. p. i. n. i. s. t. i. g.
t. a. b. l. e. d. a. r. i. s. s. i. e. p. a. s. s. u. s. e. m. o. d. y. p. r.
u. l. t. i. e. r. a. m. i. e. i. s. t. i. g. t. a. b. u. l. e. q. u. i. p. m. a. e.
o. b. e. t. u. l. t. i. a. o. y. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. a. d. h. y.
e. x. v. n. m. f. a. t. n. r. e. q. u. i. q. m. m. a. s. s.
a. t. p. m. o. p. o. q. q. d. a. o. e. x. d. i. s. f. i. e. r. i.

habet in balneo aut primo fortis-
simi caloris Et si forte dure sunt po-
luciois applicis sibi aut sta quada mo-
dua mri mriq uegetabilis & rui
m uie m. o. & tui sicut foris & mri
pare

Omniplex itaqz nigro hq table ar-
tista trāscat ad alia tabula in
prima camera d. l. b. t. v. f. y. &
significati qstaz cameraz accipiat
trāscat s. rāpiendo a camera d. l.
b. usqz ad camera d. l. y. Et ena imp-
endo a camera n. f. b. usqz ad came-
ra n. f. y. Nā qstaz cameraz p
qst pmi d. l. b. & ultia d. l. y. mediu
signi p qd qstibz qstaz b. t. v. x. y. z
trāscat ad. l. qd e mediu ageb illu
motu trāsmutatiois qd d. e. d. p
qd artista itelligeb itelligeb debet q
absq. d. mri. j. i. l. trāscat ena n
trāsmutari valz Alie uo camie qst
pma e m. q. b. & ultia m. q. y. sig-
ficat q. l. trāscat d. m. m. In q qde
m. sūt qst q. hōr e dōm q sūt i pe-
ultio gradu accessiois ad. q. Alie uo
camie quaz pma e n. f. b. & ultia
n. f. y. significat q aptu nati e ut su-
fora & aliud m. b. t. v. z. aptu nati
ee ad receptibile fore & hor itelli-
ge hq artista q de mōio q. m. d. x.
y. hq qst mōio ut dōm e sup. d. d. d. hq
uo artista nati neqz habere deb-
net ena laborare ut qst
m. o. tamen si affectant & ipa feru-
trāscat ad o bñ qde erit itaqz q
fortis i opante Et modū quē de-
signi ista tabula qre i practica sūo-
mali nā ibi t. sātis laborarūm dō-
tina practice pñ. & hq table talit
q si hq de obiectare uel b. si exst-
tū ad qd pñt iūbare lundigru

De quinta tabula
Et rāde qpleto magisterio p-
m dñi dōtina pñbte tabule
trāscat pñb opator hqz art-
i alia tabula dñat dñat q pñb ei-
mera ex. o. y. ultia uo o. p. m. q.
& pñe camie significati e q ex. o. y.
pñb pñb o. & ex. y. hq pñb o. p. q
tuor elemetoz pñb pñb & hōr de-
signat qtuor pñb i medio camie
existetia Et qñ iste modū e alqz
grauis sufficiat t. q pñb qñ dñb p. p.
y. trāsmutari fuerit i m. qd dñm
m. pñb i. f. & fñas si dure pñ-
luciois fuerit ut pñb dñm e aut
p modū pñe dñb ois camie v. z.
& i pñb pñe i capto hqz dñb pñb
f. o. uo pñb. qd hq qstaz modū pñb dñm
m. Alie camie i fñas significat q
m. b. t. v. z. pñb debet n. o. d. x.
y. o. uo pñb & fñito Alie camie uo
ne significat q dñm. m. dñb b. t. v.
z. p. o. qstaz m. q. In quo ei pñe
pñb ois & pñb ois attingat sūt pñb
artibz qñb i pñb qstaz

De sexta tabula
Et rāde artista hq artibz trā-
scat opz ad tabula reliqua q
pma camera e b. t. x. i. & ultia
y. z. & pñb cameraz istaz pñb sig-
ficat modū qñb ois pñb qstaz que fir-
ex ipis i rñm q qdē rñm e tñb
qstaz modū qstaz sūt ois alie ta-
bule mri pñb qstaz existetia & tñb
ex Et modū istaz significatiois hq
tabule e talis nā certū e q b. t. v.
x. y. z. qñb i. p. y. b. & t. m. j. & t.
e. b. i. l. & t. e. n. m. y. & v. & b. i. l.
Et sūt pñb dñi de oibz alibz camie
istaz pñb pñb sūt modū applicado
dñb qñb ad m. n. o. p. qñb sūt i
tella quo existat ista qñb qd dñm

ta it dea s. t. v. p. y. z. i. n. u. o. t. r. o. v.
rolare colore resplendo ex eis scdm
q. artifice h. y. artib. placuerit. Et p.
dre gsequere quas ualuerit fen
m. p. r. s. d. u. e. r. e. s. t. s. u. r. u. n. g. t. a.
u. p. d. e. m. n. e. i. s. u. r. i. d. e. m. i. q. u. t. m. n. o.
i. q. d. h. q. u. i. d. e. i. s. t. o. r. p. i. s. d. a. s. s. t. v.
p. y. z. e. x. i. s. t. e. n. t. i. b. e. x. n. a. m. t. a. n. t. i. q. u. i.
e. e. t. h. a. b. e. n. t. i. b. q. a. l. i. a. n. a. s. e. x. e. i. s. i. d. i. d. u.
a. t. a. t. i. n. t. i. p. l. i. c. a. t. a. p. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e.
p. o. s. s. i. o. n. i. s. i. q. m. n. o. q. t. p. a. s. s. i. e. d. i.
i. p. r. i. q. q. u. i. n. i. q. m. n. o. q. m. q. o.
s. b. a. m. t. i. p. l. i. c. a. t. a. e. x. e. o. r. p. u. n. i. t. a. t. i. b. y.
q. q. u. i. d. e. u. n. i. t. e. u. n. a. h. a. b. e. t. e. x. o. i. b. y.
i. s. t. i. s. t. e. x. e. o. r. p. u. n. i. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. e. x. i. s. t.
t. u. r. u. n. i. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. s. u. a. t. i. u. l. t. i. a. u. n. i.
t. a. t. e. s. i. p. l. i. n. a. s. e. r. p. o. u. t. n. o. a. b. a. l. i. a.
Q. u. i. d. e. u. n. i. t. a. t. e. q. d. h. d. e. o. r. p. s. t.
u. x. o. y. z. a. n. q. u. a. q. u. i. p. a. e. s. s. e. n. t. i. q.
n. o. h. e. b. a. t. q. u. e. r. o. u. n. i. t. a. t. e. s. e. x. t. e.
d. u. i. n. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. p. n. o. e. x. i. s. t. e.
n. i. t. a. l. i. t. q. i. s. b. y. s. i. a. d. a. s. u. t. s. u. b. i. e. t.
t. i. s. f. i. a. t. a. u. g. m. e. n. t. a. t. i. o. s. u. e. f. o. r. e. t.
o. p. u. i. n. u. o. p. o. r. u. n. i. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. e. x. i. s. t.
f. i. n. i. t. a. e. d. o. c. t. r. i. n. a. t. a. b. u. l. a. r. p. i. m. a. g. i. s. t. o.
m. i. o. r. i. s. o. p. i. s. t. a. g. e. d. o. q. h. t. a. b. u. l. a.
t. p. n. o. e. x. i. t. a. n. g. l. o. i. n. d. i. t. p. r. o. e. s.
t. a. n. g. l. i. r. u. b. e. i. m. i. x. t. u. s. i. n. e. o. d. e. t. a. n.
g. l. o. i. n. e. i. t. q. h. t. p. n. o. t. a. n. g. l. a. r. t. a. b. u.
l. a. r. p. u. t. g. d. i. c. i. o. n. a. t. a. p. t. a. n. g. l. i. n. o.
r. e. n. t. d. e. h. o. d. a. b. i. g. l. e. n. t. e. x. h. y. d. e.
p. n. o. s. a. n. g. l. i. d. r. e. i. t. t. a. b. u. l. a. s. t. i. n. e. i.
e. s. q. h. t. i. b. i. d. i. f. f. e. r. e. n. t. e. s. s. u. t. m. i. o. q. q.
d. a. e. t. q. p. n. o. t. a. t. a. e. t. s. a. l. i. a. e. t. q.
p. n. o. t. a. t. a. e. t. s. a. l. i. a. e. t. q. s. a. l. i. a. e. t. q.
r. u. t. q. q. d. a. e. q. a. n. u. l. a. t. i. o. n. i. s. l. i. n. e. a. s.
h. y. m. i. g. r. a. s. a. l. i. a. p. u. l. l. u. d. a. s. a. l. i. a. r. u. b. e. a. s.
a. l. i. a. a. s. u. r. i. n. a. s. E. t. a. l. i. e. e. n. a. t. a. b. u. l. e.
q. l. i. n. e. a. s. m. i. x. t. a. s. h. a. b. e. t. u. t. r. o. q. u. e.
l. o. r. e. u. t. i. n. f. i. g. a. p. r. E. d. i. c. i. o. n. a. t. i. s.
s. i. c. d. a. s. t. a. b. u. l. i. s. o. p. t. i. p. a. r. t. i. s. t. a. s. o. r. p.

cameras gditionare p. d. m. ang. l. i. n. e. z.
h. o. r. s. a. t. p. a. s. Q. u. i. b. y. s. i. c. g. d. i. c. i. o. n. a. t. i. s.
o. p. t. i. g. d. i. c. i. o. n. a. t. e. a. s. p. r. a. m. e. n. t. i. s. s. i. g. n. i.
t. a. t. a. t. i. h. o. r. g. d. i. c. i. o. n. e. m. i. s. t. e. r. e. o. p. t. i. a. n. i.
g. l. i. n. g. r. o. r. d. a. t. i. e. s. q. h. t. d. r. e. t. a. m. e. d. e. a. s.
i. t. u. r. e. s. m. i. o. g. r. o. r. d. a. t. e. s. s. i. c. e. a. d. e. o. p.
a. t. i. o. n. e. s. i. c. s. i. c. t. a. m. e. e. s. t. e. v. z. t. e. r. e.
q. s. i. c. d. i. f. f. e. r. e. n. t. e. s. i. n. g. r. o. r. d. a. t. i. o. n. a. t. e.
e. a. d. e. o. p. a. t. i. o. n. e. d. i. f. f. e. r. e. n. t. a. e. i. s. t. e. t.
s. i. g. n. i. f. i. c. a. d. o. t. g. d. i. c. i. o. n. a. t. i. o. n. e. d. e. a. s. t. a. m. e.
r. a. p. i. g. n. a. t. i. o. n. e. m. a. l. i. s. i. c. g. r. a. t. o. q. u. i. a. t.
t. p. n. o. t. a. t. i. o. n. e. s. i. c. d. r. a. i. s. t. a. r. p. n. o. e.
m. i. s. i. g. n. i. f. i. c. a. d. o. s. p. e. r. s. i. c. g. r. a. t. o. h. o. i. s.
t. l. e. o. i. s. t. h. b. e. r. e. t. Q. u. i. n. g. r. a. t. o. g. u. a. r.
u. n. i. m. e. d. i. a. t. e. l. e. o. n. e. h. o. i. e. a. l. i. u. d. m. e.
d. i. a. t. e. l. e. o. n. e. t. s. i. c. d. e. p. n. o. t. a. t. i. o. n. e. s. u. o. m. o.
p. r. d. i. n. T. a. m. e. g. r. a. t. i. o. n. e. m. i. s. t. i. l. a. l. i. u. d.
f. a. n. t. q. u. i. n. a. r. g. r. e. s. i. n. e. s. i. n. g. p. r. q. u. e. e.
d. e. m. i. s. t. i. l. e. m. a. t. i. a. n. o. i. s. d. e. d. u. c. t. a. s. i. c. e.
u. t. h. y. i. n. t. a. l. i. m. o. g. d. i. c. i. o. n. a. t. i. o. n. e. i. n. f. i. n. i. b. y.
s. u. b. i. s. Q. u. i. b. y. u. t. a. s. p. n. o. t. a. t. i. o. n. e. t. g. d. i.
n. o. u. a. t. s. u. b. a. n. g. l. o. d. r. e. t. g. r. o. r. d. a. t. i. e.
r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. r. t. i. s. t. a. q. e. f. g. h. i. k. l. m.
n. o. p. r. q. u. n. a. h. a. b. e. t. g. d. i. c. i. o. n. e. i. n.
s. t. a. l. i. a. i. n. y. i. t. e. n. a. s. u. n. a. r. o.
d. i. c. i. o. n. e. i. q. d. h. y. s. t. o. r. p. a. l. i. a. e. i. n. t. a. l. i. a.
i. n. y. t. a. l. i. a. i. n. y. t. a. l. i. a. i. n. y. t. a. l. i. a.
i. n. y. t. e. n. a. t. u. n. a. g. d. i. c. i. o. n. e. h. y. i. n. s.
t. a. l. i. a. i. n. y. t. a. l. i. a. i. n. y. t. a. l. i. a. i. n. y. t. a. l. i. a.
l. i. a. s. q. u. i. a. s. d. a. i. n. a. l. i. s. u. t. m. o. d. o. e. d. a. t. a.
i. t. a. b. u. l. a. q. u. i. s. i. o. n. i. s. e. x. p. r. a. m. a. e. t. s.
t. u. l. t. i. a. y. z. E. n. a. p. r. a. r. t. i. s. t. a. r. e. p. r. e.
a. l. i. a. g. d. i. c. i. o. n. e. m. i. s. t. e. d. o. s. i. c. i. n. y. t. e. n. i.
z. u. t. v. z. i. n. t. e. u. t. i. n. s. u. t. z. e. n. i. s.
u. t. i. n. y. t. s. i. c. p. r. i. n. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. g. d. i.
o. e. s. l. i. a. s. q. u. i. a. s. d. a. i. n. a. l. i. s. t. q. u. i. a. l. i. s.
m. a. u. e. r. i. e. b. y. d. i. u. s. i. s. s. i. c. m. i. x. t. i. o. l. i. a. s.
t. a. b. i. g. d. i. c. i. o. n. a. t. i. o. n. e. g. d. i. c. i. o. n. i. b. y. q. t. i. s. t. a. n. t. i.
t. u. b. i. n. t. p. a. s. i. t. a. m. i. s. q. s. i. c. e. x. p. r. e. s. e. n. t.
g. d. i. c. i. o. n. a. t. i. o. n. e. t. r. e. d. u. c. t. a. s. t. a. m. i. s. t. e.
t. a. b. i. n. t. p. a. n. g. l. i. n. e. d. i. e. t. g. r. o. r. d. a. t. i. e.
o. p. t. i. d. e. m. i. o. q. h. a. s. d. a. s. d. i. g. n. a. d.
q. p. d. a. s. d. r. a. s. t. g. r. o. r. d. a. t. i. o. n. e. q. i. t. e. p.
g. h. i. k. l. m. n. o. p. r. q. z. r. a. r. t. o. r. s.

physicus non sit angly generat q.
fines eoz hanc simplicitate non generat
sic ut sit r. arbor physica non generat
fines e. ut f. r. p. fieri p. si artista
deficit. i. ex administratione h. p. y. ista
q. dicitur artista generat p. opz dicitur
hanc p. tangit ruben generat
qualibz hanc sicut sua r. i. d. an
glo. et hoc mouedo dicitur ut disti
ne fiat quid e. p. m. et p. maru
p. m. in quo magister in impi. d.
et etia disternedo quibz et qualibz
ent fines omni p. m. i. p. t. et t. a.
coe et etia de medio sicut sicut mo
du. dicit p. sicut quibz et dicit spes
soluio hanc artista generat p.
Na ista q. orta sicut de tangit ruben
clare patet i. quior angly rotulis
ad quior anglos fige posset et alias
roes q. de isto tangit sicut p. m. dicit
remq. artiste b. n. obiectari. dicit
no dicit hanc sicut generat p. tan
giti ruben opz artista de dicit ip
sae p. tangit noten sicut q. q. h.
ha e. maior i. p. t. et t. a. quia alia sicut
ti. m. q. maior e. q. l. et l. q. l. et sicut
p. m. de m. o. r. i. t. a. t. e. na correlatio
se habet q. p. p. q. l. i. t. a. t. e. opz eas
deducit sicut e. q. e. q. l. i. b. f. g. et g. h.
et h. i. ut etia i. g. s. t. u. t. o. r. e. s. u. b. i. e. c. t. i.
q. e. q. et etia e. q. e. q. l. i. t. e. p. e. q. i. t. a. r.
o. i. b. h. i. b. e. x. i. s. t. e. n. t. i. b. i. i. s. t. a. f. i. g. u. r. a. s. i. c. u. t.
sui modum et est aliud q. de applica
tio hanc tangit ad p. m. hanc fige p. d.
a. d. m. i. n. i. t. e. m. q. a. r. t. i. s. t. e. b. n. i. t. u. a. t. i. o. n. e.
t. u. t. a. t. e. et etia artista dicit applica
re dicit hanc ad tangit m. g. r. u. p. p.
qua q. d. e. applicato artista m. a. x. i. a.
secreta totum physico magistru. r. e. p.
o. e. r. q. u. i. p. q. d. u. o. s. i. p. i. a. s. i. c. u. t. l. o. r. a. t. i. o.
p. m. s. u. a. t. e. s. s. i. m. e. v. n. i. a. p. a. l. i. u. d. s. u. o. l. o.
to in practica magistru. et hoc sup.

ponedo et affirmado aut negado
q. dicit p. m. sicut q. sicut affirmabilis
aut negabilis sicut dicitur D. p. s. i.
v. x. p. z. hanc sicut possunt et transmutari
i. l. a. p. p. s. a. b. s. e. n. t. i. a. e. f. g. h. i. k.
et p. t. u. r. p. s. u. p. p. o. s. i. t. o. s. d. e. m. i. t. a. t. n. e. g. a.
t. i. a. t. e. n. e. q. u. i. d. e. s. i. c. i. t. m. e. d. i. u. l. o. r. a. l. e. q.
e. k. s. z. q. u. i. e. f. g. h. i. d. e. f. i. a. c. i. e. n. t. i. b. z. d.
f. i. c. i. t. t. a. n. g. l. i. m. i. d. i. s. p. q. u. e. g. i. a. t. i. o. n. e.
r. u. p. t. o. i. p. i. a. s. b. t. v. x. y. z. o. p. z. s. i. c. u. t. m.
p. d. i. c. i. t. g. u. a. r. d. i. c. i. t. e. r. u. r. u. p. t. o. s. d. i. c. i. t. s.
t. v. x. y. z. t. r. a. s. m. u. t. a. t. i. o. n. e. i. l. e. g. i. m.
p. o. s. s. i. b. i. l. e. s. i. c. u. t. q. d. i. c. i. t. q. u. a. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. d. i. c. i.
e. f. g. h. i. k. t. e. m. h. o. r. m. a. g. i. s. t. r. o. c. o. r. p. o.
a. b. s. e. n. t. i. a. s. t. v. x. y. z. t. r. a. s. m. u. t. a. t. i. o. n. e. a. d. l.
e. s. i. c. p. r. d. i. c. i. t. d. e. e. v. n. i. a. p. o. s. s. i. t. e. e. a. n.
f. e. g. u. r. i. d. i. c. i. t. s. t. v. x. y. z. e. s. i. c. u. t. m.
g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. d. i. c. i. t. e. f. g. i. n. e. i. e. n. t. a. r.
i. s. t. e. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. a. t. e. n. e. p. o. s. i. t. a. i. n. e.
r. e. s. s. i. t. a. t. e. a. n. q. d. i. c. i. t. s. t. v. x. y. z. m. u. t. a.
t. i. o. n. e. i. n. f. d. e. n. o. t. i. t. e. o. p. z. e. a. p. u. s. s. u.
a. b. s. o. r. b. i. n. e. a. l. t. a. r. i. c. u. m. s. i. s. t. a. b.
f. o. r. m. a. s. n. o. p. u. b. e. m. u. t. a. t. i. o. n. e. i. f. m. i. n. i. m. e.
t. r. a. s. m. u. t. a. t. i. o. n. e. p. o. s. s. i. t. e. t. h. o. r. v. u. l. t. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. s. i. c. u. t.
q. u. a. s. a. f. f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. s. e. n. e. g. a. t. i. o. n. e. s. a. r. t. i. s. t. e.
r. e. g. u. l. a. r. e. p. r. i. n. c. i. p. i. a. l. i. s. a. f. f. i. r. m. a.
t. i. o. n. e. s. e. n. e. g. a. t. i. o. n. e. s. q. u. i. s. i. c. u. t. d. e. r. o.
c. l. u. s. i. o. n. e. p. r. i. n. c. i. p. i. a. l. i. s. a. r. t. i. s. t. e. v. n. i. a. p. o. s. s. i. t.
m. u. t. a. t. i. o. n. e. s. i. c. u. t. a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. n. e. a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. n. e.
a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. n. e. s. t. v. x. y. z. e. r. u. d. e. r. q. u. o. d. q. u. o. d.
d. e. s. i. c. i. t. m. e. d. i. u. c. o. r. p. o. r. a. t. i. o. n. e. s. p. a. p. i. e. s.
i. n. e. q. a. b. s. e. n. t. i. a. p. o. s. s. i. t. n. o. p. o. s. s. i. t. t. r. a. s.
m. u. t. a. t. i. o. n. e. s. t. v. x. y. z. i. n. s. u. a. s. p. e. c. i. e. s. e. t. h. o. r.
v. u. l. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. e. d. i. u. q. u. o. d. h. y. e. e. q. u. o. d. i. n. e.
d. e. d. i. c. i. t. s. t. v. x. y. z. e. d. e. o. x. y. z. u. t.
s. i. c. u. t. q. u. o. d. d. i. c. i. t. m. e. d. i. u. n. a. s. p. a. p. i. e. s. u. t. r. o.
r. u. q. u. o. d. t. a. l. i. t. q. u. o. d. d. o. n. q. u. o. d. r. o. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e.
q. u. a. h. y. c. u. d. i. c. i. t. s. t. v. x. y. z. d. e. n. t. s. i. b. i.
l. o. r. i. p. o. e. s. s. i. a. b. p. r. e. s. t. a. l. i. t. u. t. i. n.
d. i. c. i. t. p. r. e. m. i. n. i. a. s. i. c. u. t. p. r. e. m. i. n. i. a. q.
q. u. a. s. r. o. e. s. i. c. u. t. s. u. b. i. l. i. t. a. t. e. p. e. n. e. t. r. a. t.

et quoniam in illa q. subiecta e. p. a. d. a. s.
e. t. v. 7. forata e. p. o. e. s. suas p. res
et colligita for. ex. mea. m. to. i. p. p.
abili et p. tate. uegetabili. qua. alia.
ria. n. e. p. u. d. a. s. e. t. v. 7. sua. for. a.
for. a. t. u. t. q. m. i. m. i. m. a. p. r. e. d. o. z. s.
e. t. v. 7. m. u. t. a. t. i. n. x. u. t. n. i. y. e. s. i. d. m.
sui. mod. u. r. e. p. i. e. t. a. r. t. i. s. t. a. h. u. g. o. p. a.
n. o. m. b. m. i. s. t. i. n. o. m. o. d. a. r. a. n. o. z. p. u. e.
g. i. a. n. u. a. e. x. i. s. t. e. e. t. e. q. g. m. i. p. n. e. g. a. t. i.
u. a. e. e. n. e. n. e. g. a. t. i. q. d. o. p. y. m. i. g. n. o. p. o. s.
s. i. t. a. b. s. t. r. a. c. t. i. m. d. o. z. s. e. t. v. 7. u. t. p. r. a.
g. i. o. m. b. y. s. u. p. d. a. s. N. o. e. a. u. t. s. i. t. i. o. p. e.
m. a. i. o. r. i. e. h. o. r. u. l. t. q. d. i. n. o. m. i. n. i.
u. e. g. e. t. a. b. i. l. i. s. q. d. e. m. e. d. i. u. g. r. o. d. a. s.
e. i. q. u. i. p. i. s. t. o. z. e. t. p. i. l. l. a. q. d. a. s. i. t. d. e.
d. a. s. t. a. n. g. l. i. s. q. s. i. s. t. a. r. a. r. t. i. s. t. a. h. u. g. a. r. t.
r. e. g. u. l. a. t. y. e. a. r. t. i. f. i. c. a. t. y. i. o. p. e. i. s. t. o. e.
i. o. p. e. m. a. i. o. r. i. q. d. i. n. o. n. a. d. o. i. s. t. o. r. t. a. n.
g. l. o. s. i. e. e. s. e. d. m. s. u. i. m. o. d. u. p. u. r. q. d.
n. o. n. a. t. i. s. u. t. i. h. o. r. l. o. c. o. e. t. n. i. d. a. a. p. p. l. i.
c. a. t. i. o. e. t. a. n. g. l. o. z. a. d. d. e. a. m. a. g. i. s. t. e.
r. i. a. e. d. r. o. z. r. o. e. s. a. r. t. i. s. t. a. h. a. b. i. t. u.
a. t. y. e. r. u. t. d. e. m. a. p. i. a. s. t. a. a. d. q. u. a. s. o. r.
p. a. n. m. o. d. u. p. u. e. n. e. r. u. t. p. o. s. u. m. u. s.
a. u. t. d. e. a. s. d. u. o. s. q. u. e. s. p. l. u. m. o. r. a. t. i. u.
t. a. t. y. e. o. q. u. i. i. s. t. a. t. u. m. o. r. e. a. l. i. y. s. a. r. t. i. b. y.
q. u. a. s. f. e. a. b. y. u. o. l. u. m. u. s. f. a. c. e. i. q. u. i. a. r. t. i. s.
t. a. b. u. s. p. l. u. r. i. y. e. e. x. t. e. r. i. y. d. e. h. y. s. m. a.
g. i. s. t. i. s. t. r. a. c. t. a. m. u. s. s. i. t. i. t. e. s. t. a. m. e. t. o.
e. t. i. d. i. u. l. l. o. a. r. t. e. m. a. g. n. a. i. q. u. i. s. i. g. n. a. s.
f. e. m. u. s. q. s. i. s. t. i. t. e. t. a. b. u. l. a. s. N. a. i. s. t. a. a. r. t.
r. e. s. p. a. i. o. p. i. s. p. l. u. r. i. y. q. s. i. d. e. r. a. t. i. d. q. d. a.
a. r. t. e. s. q. s. i. d. e. r. a. t. e. a. n. a. q. d. a. i. s. p. l. y. N. a.
h. u. m. o. d. y. d. r. o. e. m. b. a. c. c. l. a. r. i. g. N. a. i.
a. l. i. y. s. m. a. t. i. a. z. d. e. q. u. a. n. i. c. u. r. i. g. m. i. d. u. r.
a. r. t. u. m. i. n. i. m. e. p. o. s. u. m. u. s. h. u. r. u. o. e. a. n.
u. t. n. o. r. e. a. d. s. e. n. s. u. a. r. t. i. s. t. a. u. a. l. e. b. u. t.
p. a. r. p. m. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. z. e. p. a. r. t. i. b. u. s. p. l. y.

et quoniam in illa q. subiecta e. p. a. d. a. s.
e. t. v. 7. forata e. p. o. e. s. suas p. res
et colligita for. ex. mea. m. to. i. p. p.
abili et p. tate. uegetabili. qua. alia.
ria. n. e. p. u. d. a. s. e. t. v. 7. sua. for. a.
for. a. t. u. t. q. m. i. m. i. m. a. p. r. e. d. o. z. s.
e. t. v. 7. m. u. t. a. t. i. n. x. u. t. n. i. y. e. s. i. d. m.
sui. mod. u. r. e. p. i. e. t. a. r. t. i. s. t. a. h. u. g. o. p. a.
n. o. m. b. m. i. s. t. i. n. o. m. o. d. a. r. a. n. o. z. p. u. e.
g. i. a. n. u. a. e. x. i. s. t. e. e. t. e. q. g. m. i. p. n. e. g. a. t. i.
u. a. e. e. n. e. n. e. g. a. t. i. q. d. o. p. y. m. i. g. n. o. p. o. s.
s. i. t. a. b. s. t. r. a. c. t. i. m. d. o. z. s. e. t. v. 7. u. t. p. r. a.
g. i. o. m. b. y. s. u. p. d. a. s. N. o. e. a. u. t. s. i. t. i. o. p. e.
m. a. i. o. r. i. e. h. o. r. u. l. t. q. d. i. n. o. m. i. n. i.
u. e. g. e. t. a. b. i. l. i. s. q. d. e. m. e. d. i. u. g. r. o. d. a. s.
e. i. q. u. i. p. i. s. t. o. z. e. t. p. i. l. l. a. q. d. a. s. i. t. d. e.
d. a. s. t. a. n. g. l. i. s. q. s. i. s. t. a. r. a. r. t. i. s. t. a. h. u. g. a. r. t.
r. e. g. u. l. a. t. y. e. a. r. t. i. f. i. c. a. t. y. i. o. p. e. i. s. t. o. e.
i. o. p. e. m. a. i. o. r. i. q. d. i. n. o. n. a. d. o. i. s. t. o. r. t. a. n.
g. l. o. s. i. e. e. s. e. d. m. s. u. i. m. o. d. u. p. u. r. q. d.
n. o. n. a. t. i. s. u. t. i. h. o. r. l. o. c. o. e. t. n. i. d. a. a. p. p. l. i.
c. a. t. i. o. e. t. a. n. g. l. o. z. a. d. d. e. a. m. a. g. i. s. t. e.
r. i. a. e. d. r. o. z. r. o. e. s. a. r. t. i. s. t. a. h. a. b. i. t. u.
a. t. y. e. r. u. t. d. e. m. a. p. i. a. s. t. a. a. d. q. u. a. s. o. r.
p. a. n. m. o. d. u. p. u. e. n. e. r. u. t. p. o. s. u. m. u. s.
a. u. t. d. e. a. s. d. u. o. s. q. u. e. s. p. l. u. m. o. r. a. t. i. u.
t. a. t. y. e. o. q. u. i. i. s. t. a. t. u. m. o. r. e. a. l. i. y. s. a. r. t. i. b. y.
q. u. a. s. f. e. a. b. y. u. o. l. u. m. u. s. f. a. c. e. i. q. u. i. a. r. t. i. s.
t. a. b. u. s. p. l. u. r. i. y. e. e. x. t. e. r. i. y. d. e. h. y. s. m. a.
g. i. s. t. i. s. t. r. a. c. t. a. m. u. s. s. i. t. i. t. e. s. t. a. m. e. t. o.
e. t. i. d. i. u. l. l. o. a. r. t. e. m. a. g. n. a. i. q. u. i. s. i. g. n. a. s.
f. e. m. u. s. q. s. i. s. t. i. t. e. t. a. b. u. l. a. s. N. a. i. s. t. a. a. r. t.
r. e. s. p. a. i. o. p. i. s. p. l. u. r. i. y. q. s. i. d. e. r. a. t. i. d. q. d. a.
a. r. t. e. s. q. s. i. d. e. r. a. t. e. a. n. a. q. d. a. i. s. p. l. y. N. a.
h. u. m. o. d. y. d. r. o. e. m. b. a. c. c. l. a. r. i. g. N. a. i.
a. l. i. y. s. m. a. t. i. a. z. d. e. q. u. a. n. i. c. u. r. i. g. m. i. d. u. r.
a. r. t. u. m. i. n. i. m. e. p. o. s. u. m. u. s. h. u. r. u. o. e. a. n.
u. t. n. o. r. e. a. d. s. e. n. s. u. a. r. t. i. s. t. a. u. a. l. e. b. u. t.
p. a. r. p. m. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. z. e. p. a. r. t. i. b. u. s. p. l. y.

Olto de magistro tabularum q. s. i. s. t. a. r. a. r. t. i. s. t. a. h. u. g. a. r. t.
i. s. t. a. t. a. b. u. l. a. e. d. e. e. a. p. s. i. g. n. i. f. i. c. a.
t. i. o. e. i. q. u. i. b. y. e. a. n. a. a. r. t. i. s. t. a. d. e. s. i. g. n. i.
f. i. c. a. m. a. g. n. a. s. t. a. s. f. a. c. e. p. r. d. i. r. e. d. u. e.
d. e. t. a. b. u. l. i. s. a. b. s. t. r. a. c. t. i. s. a. b. i. l. l. a. q. s. i. s. t.
t. a. b. u. l. e. e. x. i. s. t. e. n. t. e. s. e. x. t. r. a. E. t. m. o. d. y.
d. e. a. r. t. i. s. t. a. t. a. b. u. l. a. z. q. s. i. s. t. e. x. o. g. d. i. n. o. n. a. t.
s. i. d. m. m. o. d. u. t. a. b. u. l. a. z. q. s. i. s. t. m. i. t. i.
e. i. s. u. a. d. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. s. p. r. a. b. i. l. a. s. q. s. i. s. t.
i. t. d. o. c. t. r. i. n. a. d. a. r. a. d. e. l. i. p. s. u. r. p. p. o. n. e. d. u.
d. e. m. e. t. v. 7. e. t. h. o. d. o. m. e. x. i. s. t. e. n. t.
a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. n. i. a. b. s. u. t. a. t. u. t. a. b. p. r. i. m. i.
t. a. b. u. l. e. q. s. i. s. t. e. x. o. d. a. r. m. o. d. u. o. p. a. n.
d. i. d. e. d. u. o. b. y. t. u. i. u. t. d. e. t. h. y. u. t. d. e. o. i. b. y.
q. u. i. o. r. e. h. o. r. e. a. d. a. r. t. i. s. t. e. p. l. a. n. t. i.
s. i. d. m. q. q. e. x. e. i. s. u. o. l. u. n. t. g. d. i. n. o. n. a. r. e.
E. t. e. a. n. a. p. e. e. a. s. m. o. d. y. d. a. r. q. u. i. t. f. i. r. o.
e. x. p. x. e. t. o. m. i. i. s. t. o. z. u. n. y. e. m. o. d. y.
p. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. r. a. d. o.
r. i. s. p. h. a. l. i. s. m. i. s. i. q. d. u. o. u. e. l. i. s. q. u. i. n. g. e.
p. o. s. e. a. s. i. t. i. e. m. e. d. i. a. t. e. d. e. p. y. i. f.
g. h. i. k. l. m. n. r. e. t. s. i. p. u. t. y.
p. y. q. u. i. d. o. n. m. p. o. s. m. h. E. t. s. i. s. i. t. m.
d. u. z. p. i. h. m. i. s. t. e. s. i. b. i. d. e. s. i. g. n. e. m. e. s. t. r. u.
a. l. i. e. m. q. u. i. t. e. m. o. N. a. r. e. s. p. i. c. i. a. t.
t. a. b. u. l. a. s. e. o. b. u. s. t. e. r. e. a. b. e. t. f. a. n. e. t.
e. l. i. p. s. u. r. s. i. d. m. q. p. l. a. n. u. e. r. u. s. i. b. i. N. a.

[illegible]

Omnibz hys sit paritibz per pre-
paratus rempe uas i quo st-
oebz hystoebz ut oparietibz et sup-
poe alebimz et distilla aqz p balneu
douer in deat i fudo uas niaz ad mo-
du ore fusa uel mett a et pnte bal-
neu i fudari quo refrigerata m-
te desup de illa aq qua mo exsistit a
tra nu ut supemineat quior digu-
et poe ad ihuandu i fmo ut i fuba p
vnu die nate uase optie obtato Quo
transacto poe alebimz et distilla aqz
cu igne mediocri et poe ad pte fta
ista distillatoe et i uase fgesto poe
sup niaz i fudo remanete de ipa
aut aq atra exota q supemineat
quior digu et poe ad ihuandu ut
sup et distilla ut sup et oebz istas opa-
ratis qtime retabis et her niaz de
argenti vnu exuberanti ut lar uigis
Se redutores modz aq exuberante a

Ompleta aut ista exuberantia
saas podz pda ptueris subtilis
finu et ibide eu cu medietate sup po-
deris aq exuberante et poe ad ihuan-
du et murendu i calore finu p odo
dies et i fine isto p odo dieru niaz
eb niaz niaz mms hunda et suppo-
alebimz et desica illa cu lenissio igne
recipiedo aq Qua desicata tme
cu moderamēterate saas podus
et poe de notato npe aq qua mo
reppasti a de illa aq exuberata
far gplemēti ad medietate fin po-
deris et oebz istas tales i bibinaes
et ihuanoes et caluanoes reata do-
uer rā bilat de tali sua humiditate
qdragita ptes fin et hor sit gystes
ad tale signu q si ponas modum de
ipa sup laiaz ista et euolauit in
finu factu est Oni aut reata ibi

buoebz ihuanoes et caluanoes doner
gyst signu pda. Quo at qse suppo-
sup rāies et de p igne teni et paula =
tun fortifirado doner niaz tota aspe-
dar supig et ad laia uasit et du fuit
stbi duu corpg exaltati i solimma
bili q pty clamat q et in Jurea
ipm cu o. y. doner fluat et it est me-
dica ptra et pte vnu podz supioo-
ionis du pal fin fuit de ioue et si
pl e de s pte vnu podz sup. so ppar-
m et erit pffissimū oī nali meliz de-
um aut lūe hz utute figatua et dar-
facione leue sup oī salia

Ody gystes qm sit oleu p. a
cognis alig corpis et p de pma
hystoebz rempe et i lue liate ut
soluare et calua ut sas qua caluata
exhe sua humiditate i finu argenti
vnu cu suto luanie ut supig dos
est Qua humiditate exota p modu
hystoebz ut sup suppo-
alebimz et p lū-
nen distilla tota humiditate na niaz
nia remaneat liqda ad modu mett
despnan calidi ut in pōi pōtia

Ompleta p lūstoe ut don est
et uase fgesto i fudo sup niaz
maniz liqda de luaria bñ rāfirata
ita q supnatz p quior digitos et poe
ad ihuandu in fto ut in stufa p i die
nate et i nāscim exhe et pnte i f-
gidari et q dissoluiti fuit p modu
hystoebz acipe i alio uase Quo fto
poe desup alebimz et i balneo te-
pidissio et niaz desica Qua desica-
ta repoe ista aq desup et de alia lūa-
ria reata rāfirata et da gplemēti
talimū q sup emineat quior digu-
et poe ad ihuandu p vnu die nate
sup et fto ihuanoes far exanatioz
niaz ut supra et ista opatioz reata

bis donec tota mīa i aq̄ sit gūsa. Quia
quīdē sit pōe ad iūuandū p octo dieb
q̄bus pāt pēu nādat ampēuas et
pūpōe atebūm i m̄ exhe etia pūpōe
i pmo p balneū igne pūuissio re
cipe aq̄ hūatā q̄m p illū colore uo
lūt distillatē et respoite distillatōe
dm̄re i frigidari i iūgdatō pōe
totū illud q̄ distillatū sup fereb et ob
tura bñ uas i pōe septe dieb sub
fimo ut i balneo p̄ pōe ut m̄es i
fāt igne de serata ut pōe i flumel
lo i quo sūt duo foramīa t m̄o clau
pō distilla aere p̄te sūe alet i m̄
todi ad pte i apulla optie obtura
ta. Tame si calor vng foramē
nō erit sufficē ad hōr apī aliud
foramē i p̄ta distillatōe dm̄re i
dari. Quo iūgdatō apī uas i pōe
illud q̄ distillatū ad distillatū m̄
balneo i distillabit aqua clara i
remanebit oleū i fūdo qd erit m̄
aeris. Et m̄ illa aq̄ quā distillat
ti pōe sup m̄ariā i fūdo remanere
q̄ erit aq̄ quā p balneū recepis
ti i pōe ad iūuandū p octo dieb i
p̄ distilla p ignem tepidissimū
i recipe totā aq̄ quā p illū calore
exhe potis dēu ut sup recipe oleū
qd iūg i pōe i alio uase pmo i
lore resuato. Verūp̄ nō putes
q̄ sit debeat de m̄ colore oleū fāt
ut aliquandū spissior pma i p̄ iū
modū opaber donec tota hūiditas
sue argētū m̄m i aq̄ distillet
p̄tes sue remaneat i fūdo uas
ad modū p̄tuer i p̄tūbit i maior
p̄ aq̄ i oleū sit gūsa.

De redutōe sup trāu.
Equi modū redutōis p̄de hū
duat argētū m̄m ut m̄strū
sup trā sua sit f̄ta euacuatoe tū
stias p̄dus p̄dū p̄tueris quo bñ

notū notū p̄fē i biles ipm iū m̄
dictare sū p̄dē hūiditū argētū
m̄m ab ipō p̄ m̄es ab abstracti et
f̄ta i bilitōe i uase bñ obturato tura
to i p̄fē pōe ad digeredū sūe i re
radū i fūmo ut i stiba p octo dieb
p̄ oīa p̄fē sit i p̄ma redutōe
i ordinari nē p̄ly nē m̄ m̄ p̄ q̄
liber m̄tia heat sū argētū m̄m

De mō dissolutōis.
Equi modū dissolutōis i aq̄ cla
ra q̄ dē oleū. Subliatōe q̄pleta
recipe totū q̄d qd subliatū est ta
ad lara uasib quā i sūitate bene i
tante i sua m̄bita pōe i copī m̄
suo iop̄to i m̄tura fortit obtura
i m̄m i fimo talido ut i balneo ma
rie p octo dieb pōe. Si p̄s m̄ f̄io
sit magna q̄tuas f̄mī talū q̄ f̄mī
de quor i quor dieb dieb nō sūa
i f̄r renouare f̄mī. Et si m̄ f̄mī
i f̄ne illoz octo dieb nō erit disso
luta dm̄te maḡ stare donec m̄a
panit i aqua sit resoluta i tūc di
oleū ut vnguetū p̄hoz. Et si forte
erit dure resolutōis pōe modū
de pale m̄tro tibi noto bis ut i dispo
luto i q̄gelato i celo m̄o ut lūaria
q̄t v̄n f̄rata i aro resolutū totū i
sit fāt rōibz tūc resolutōibz si
nāe tibi fuerit i sit hēbis opus
p̄f̄m si bñ itelleget p̄tūat q̄
m̄tra i hōr.

De mō iteratiōis.
Equi modū iteratiōis salis ut
sūphur i p̄m dē iū oleo m̄o
dō recipe p̄dū sal cūm m̄e
talli sū totū ut alq̄ q̄tate sūm
i pōe i m̄sibulo i sup m̄es talidos
f̄ata ipm i dū erit alq̄ lū talidū
pōe de dō oleo guttado guttā ad
guttā donec sit i spissitudine m̄et
frigidū i tūc remoue ab igne i
dū erit f̄gidū accipies de massa

illa modum et pbi sup flama cadde
et si leuit pidiu factu e om aut re
ua iteratoz ut pui domet leuiffie
pluat ay dnam piga ppractica
labora et mices p ftoz p fallo et
fir qpleta e et pfta medina f q fal
lo deo grās Na p ista iteratoz po
tes facere ad quita cenā p ut y.
et age p oia i dia iteratoe Na hor
pdaū olen di O et no p hū

Olato de ordinatoe tabulaz p abstru
taz ab arbore pthrali et a figit
b Nūc de figa iduuduoze a
pmo de mo figi ficut i pma tabu
la qh m mūm ex pū a qibz iduū
duoz noue defigtoz p has lras
b r d e f g h i k Nūc dūcū
qh m mūm ex pū ab ut pdaū
q e i potena i alyb reby nālibz.
Dm e de magistro fige b et tabu
laz p abstrataz ab ea et de pprati
ta fmonali ubi paf declaramūq
fidm eoz doctū mū e dūcū m
ordinamūq de tabut abstratū ab ar
bone pthrali et a figa iduudualit ut i di
duoz Et pmo de mo defigto i pma
tabula qh m mūm ex pū ab ut
lras b h k dūcū fige i di duoz

Chedy ex pū di dūmū

Est m modū b et k vūg i ma
gistro exatōis et modū e ut po
nat b i o arbore pthrali et fūas
demceps fidm magistū pme distir
uō m pda pte i rāpto No repi
tes fācipies p rō Quo magi
terio qpleto r. b. r. v. al arbore pth
rali de pda ad pma pā No p aut
pāgus mēstrualis de sup natat
et hor figit pme et pda rāme
fir p lūca rāz distirudo a rāme
b d. upz ad rāme b v b m rāme
i pū mēdyb a alia doctūa p f

alut arista se regulare d h i magis
terio et opatōe exatōis m mūm
ab h fige iduuduoze p pma rāme fig
ficut qm mūm d m potena i h
et ad pū ipm ex pū possūmū ut pos
fir artista dūm h pōne opt pmo
mūm no mūmūz hū dūby nālibz
et fir mūm pthrali qm pma pthrali et
fir ad modū lapidibz Quod hū mo
les subtilit et pōne i b pūct h ar
bor pthrali i mūmū m loto figi
distirudo et rāpōis p pthrali et h
qūter m p r. Quod r distirudo ar
tista p fūctū m mūmūmū Et p p
artista hūm et ex h fir pūm mūm
mūmū a dō r. ex pū dūmū pūmū
p magistū dūm rāpti No reputes
mē i fācipies b rāmo p magistū
rāpti No pthrali i pthrali distirudo
i eade pte De pda tabula
q est de signas modū

Olato de mo quo hū manerēs et
doctūa p tabula qh artista hū
artis se p r regulare ad ex pū dūm
mūmūm d. ex b h k ayo dūcū
est de pda tabula q e pda defig nāb
artiste modū fidm quē dūm d. ex pū
p r a r d e f g h i et modū e ut qh
nē m rāpto No pthrali ut a dō
r d e f g h i p pūm dūm et q ex dō
r b r v accipiat pōmūm r dūm
p pūmūmūmū i r. fūm b k p r
pūmūm No reputes doctūa et fir
habebis mūmūm mū i mūmūm ex
ultatōe pūm et hor figit aēb m
mū dūm et mūmūmūmūm ad rāme
d g f i figit mūmūm d. et
Et i ista rāme d h dūmūmūmūm
nōmūmūmūmūmūm d. b ut k et de
r ut de d. et de e et fir de dūmūmūm
fige iduuduoze p i. qh rāme dūm
hūb figit mūmūm Na ipm fige cūlta
te pda doctūa artis gūalibz figit
pūmūmūmūmūmūm pūm accipit
arbore pthrali Et pūm equalitate

Disto de mo practiadi scdm perida
tabula abstracta ab arbore phy
ali & a figa i diuoz mur de prac
tica q habet scdm ^{et} ~~et~~ na tabulam
edisse pponimz qdus aut practi
cadi p magistru tabule hy significat
omibz esse ut habet d. de b. ut de k. &
d. de r. & de s. de quibz ista plura snt
d. e. f. g. i. ut de h. qdm p magis
teru capti n lo pmita i pma des
tinctioe in scda pte Quibz magis ha
bit & p ad optz artista obiectare
dra; tabula & abstracte significatu
cameras. Na pns optz artista
obiectare ^{prima} camera & scdm o q qdus
regulari se i pncipio opis pti
nilar huius opis tabule Na p
camera qe de r. b. d. in pinto pal.

hido significat qd artista hz ponere. Et
g. an d. de b. ut k. att. p. magisterium
cuius non reputes s. Ampres. Et de
quod istoz p. m. in g. an d. signat qd
g. d. o. s. h. s. i. s. d. m. d. o. s. i. a. g. d. e. d. o.
autoris pluralis et hoc in k. q. k. ar-
tista obtinere fortissimè opt. ne forte
d. a. m. a. i. b. z. m. i. s. t. i. b. d. n. k. e. s. s. i. g. n. a. t. z.
etiam in balneo ponere et si remissio
tempore p. dies sup. ista camera q. s. i.
nates dem. ipm. k. apier. it. q. d. o.
nec d. de b. quod h. t. n. a. p. a. l. o. z. z. r. a.
de pen. obtinere et obtinere fortis-
sime optebit ut p. q. z. d. de b. optebit t. n.
et i. g. n. a. t. e. i. g. d. o. s. d. o. s. i. r. v. a. r. e.
sua p. d. d. z. i. n. d. e. r. o. q. u. a. r. p. a. l. i. o. s.
dies totos s. i. p. u. s. z. h. o. r. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t.
cameræ o. e. s. q. s. e. n. i. t. u. s. p. a. d. c. a. m. e. r. a.
d. b. z. d. b. s. i. n. i. t. u. s. d. n. s. d. i. e. b. y.
derogatiois successione et sine remissio-
ne p. alios totos dies s. i. p. u. s. a. p. i. r.
e. o. p. t. k. z. d. d. r. k. q. d. h. a. p. b. i. s.
t. n. p. o. n. e. m. g. d. e. d. d. d. b. u. t. d. e. l. i.
g. d. i. n. o. r. a. t. i. u. t. d. n. i. e. s. t. q. l. f. u. i. t. d. d.
b. i. b. i. p. o. s. i. t. i. z. o. b. s. t. r. u. e. f. o. r. t. i. t. k.
quanti plus poterit in mundo et derogare
si remissio usq. ad alios quidem
dies hoc artista significat o. e. s. c. a.
m. e. s. e. p. t. e. s. i. m. e. d. i. a. t. e. p. r. i. m. a. s. a. c. a.
m. e. r. a. k. o. d. r. b. d. u. s. p. a. d. c. a. m. e.
r. a. r. b. d. d. b. q. u. i. n. o. s. u. t. p. o. s. i. t. e. m.
s. i. u. t. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. d. i. v. i. s. a. m. i. x. t. i. o. z. i. h. a. r.
arte s. d. m. d. i. v. i. s. i. t. a. t. e. h. a. r. p. r. q. d. s. i. e.
artista in quibus camera z. p. o. n. e. d. o.
angulus d. n. e. z. s. d. m. m. o. d. u. q. d. o. s. a. n.
g. u. l. y. i. d. n. s. c. a. m. e. r. i. s. g. d. i. n. o. r. a. t. i. n. d. i. c. a.
re de mixtionibus. Copleto itaq. isto
magisterio d. o. g. t. r. a. n. s. m. u. t. a. r. i. i. n. p. u. i. t.
i. n. i. z. h. o. r. d. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. u. i. b. e. t. c. a. m. e. r. a. z.
i. s. t. a. z. s. d. m. s. u. m. m. o. d. u. d. i. f. f. e. r. e. t. e. p. r.
q. d. i. n. o. s. t. o. z. e. x. q. b. y. z. d. a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. e. s. t.
d. i. f. f. e. r. e. t. a. b. a. l. i. o. i. n. a. q. u. i. b. y. i. s. t. o. z. c. a. m. e.
r. a. z. p. o. s. i. t. a. z. a. r. s. i. t. u. a. z. i. h. a. r. t. a. l. l. y.

[illegible]

Quod b. n. p. ad tamen r. b. l. Q. d. b. m.
significat sua oparoz differente p. d. m.
sua differentia subiectoz ex q. b. m. orit
d. z. h. o. stat ad ar. y. ste. plan. n. i. Cum
re. her. o. id. regulare h. y. ar. y. sta. p.
t. u. bon. n. p. h. r. e. q. z. lib. d. r. a. p. ca.
m. e. r. a. p. t. r. a. s. c. a. r. z. m. a. s. m. a. r. d. i. m.
q. d. ar. y. m. o. s. i. g. a. i. a. l. i. o. m. h. y. ar. y. b.
n. a. p. o. t. e. s. t. e. s. p. e. z. s. u. a. i. s. b. y. b. e. x. m. l. t. i.
p. l. u. a. r. e. i. d. e. m. m. u. l. t. i. b. y. s. u. p. o. d. e. r. i. s.
C. u. m. h. y. t. a. b. u. l. e. m. g. r. i. a. r. y. s. t. a. h. y. a. r.
t. i. b. n. e. m. e. d. i. a. n. o. u. l. t. a. e. x. p. l. i. c. e. p. o. t. i. t. q.
b. u. d. i. q. s. i. f. i. n. i. t. a. t. i. b. y. p. r. e. s. e. n. t. i. b. y. e. x.
c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. e. q. u. a. n. t. i. t. u. s. s. i. t. g. r. a. v. e. s. m.
s. i. i. p. s. u. s. s. i. t. i. d. i. c. t. o. n. o. s. i. b. i. a. s. u. m. o. e. n.
t. e. a. s. s. i. g. n. o. u. t. q. s. t. a. n. o.

De notitia practicali p. p. e. i. d. i. d. u. o. z.
z. q. l. u. t. a. b. e. s. e. x. p. l. i. c. a. m. o. s. t. r. u. n. g. z. i.
q. b. y. r. e. p. u. t. p. r. i. q. u. a. t. r. e. m. o. s. t. r. a. u. t. m. a.
g. i. s. a. u. t. m. i. n. y.

Item dixi de declaracoe z. practi
ca artis a bono p. p. r. a. t. z. s. i. g. n.
s. z. e. o. r. p. r. a. b. u. t. z. a. r. t. i. f. i. c. i. a. l. i. t.
a. s. s. i. g. n. u. m. y. q. b. m. a. z. p. r. i. h. y. ar. y. q. d. a.
c. u. a. l. y. s. u. t. a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. y. d. a. r. e. h. m. a.
g. i. s. t. u. m. y. q. p. l. i. n. d. e. p. o. s. s. i. t. u. t. s. t. d. i. m. p. r. i. o.
d. e. l. a. r. a. c. i. o. s. z. s. i. g. n. a. z. z. e. d. l. a. z. p. r. a. c. t.
i. c. a. s. u. d. i. c. a. f. a. n. e. r. a. d. p. r. i. u. l. a. r. e. q. s. i.
t. u. a. f. f. i. n. a. d. o. u. t. n. e. g. a. d. o. u. t. d. a. n. y. e. s. t.
m. o. d. y. s. u. p. i. y. t. a. l. e. u. t. d. e. l. a. r. a. c. i. o. s. p. r. i. o.
z. p. r. i. o. p. a. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. a. n. t. r. i. a. f. f. i. n. a.
c. i. o. e. q. u. i. s. t. d. i. m. a. f. f. i. n. a. t. o. z. q. d. i. c. i. o. n. e. s.
p. r. e. s. s. i. h. y. a. r. y. z. s. i. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. n. e. g. a.
t. i. u. a. e. x. p. p. r. e. s. s. i. t. s. t. d. i. m. n. e. g. a. t. o. z. s. t. a.
i. d. i. d. u. o. z. n. u. t. i. a. r. t. e. d. e. l. a. r. a. c. i. o. n. y.
q. u. i. p. d. e. l. a. r. a. c. i. o. z. q. u. a. d. e. i. p. i. s. f. a. n. e. n. y.
a. r. t. i. s. t. a. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. p. o. t. i. t. n. o. t. a. s. e. r. t. a. h. y.
a. r. y. z. q. u. i. i. p. a. z. i. a. l. y. s. a. r. t. i. b. y. s. u. p. d. u. b.
n. u. m. e. s. i. g. n. u. m. y. e. d. e. m. o. e. x. p. l. i. c. a. d. i. s. t. a. n. t.
s. t. t. a. n. d. e. h. a. c. a. l. i. u. d. d. e. s. e. r. e. n. t. i. s.
n. e. u. t. a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. y. q. s. t. a. n. t.

z. et reuerentia heat notitia de i. d.
d. u. b. i. q. b. y. n. i. m. a. n. y. r. e. p. t. y. e. p. r. i. s. s. i. e.
Q. u. a. r. e. s. u. a. r. a. n. s. t. e. h. y. a. r. t. i. s. t. a. r. a. i. e. l. e.
m. e. t. a. r. o. m. i. n. i. m. u. r. u. m. e. x. p. l. i. c. a. r. e. p. u. t. i. t. a.
m. e. z. i. a. l. y. s. t. a. l. o. n. g. e. q. u. i. n. t. a. h. o. i. s.
a. n. t. i. p. a. r. a. t. a. n. q. u. i. a. r. t. i. s. t. a. h. y. a. r. y.
i. p. s. u. p. u. t. e. x. p. e. d. i. t. s. t. a. n. p. o. s. s. i. d. e. r. e. t.
Q. u. a. r. e. i. s. t. a. s. i. g. n. a. r. e. u. e. l. a. n. y. a. l. l. a. q.
i. p. s. u. p. p. r. i. s. s. i. e. p. o. s. s. i. d. e. r. u. t. h. y. a. r. t. i. s.
a. r. t. i. s. t. a. s. u. p. a. c. s. a. l. o. s. a. r. t. i. s. t. a. s. s. i. t.
s. i. c. e. s. a. r. p. h. i. o. p. h. i. l. o. s. o. p. h. i. a. s. z. m. i. n. a.
b. i. l. a. q. i. o. p. e. p. l. i. c. a. t. o. q. s. u. a. r. a. t. p. r. i. o.
q. u. a. m. o. p. e. d. e. d. u. c. t. a. e. s. t. i. h. a. c. m. a.
q. u. i. m. h. o. r. e. s. i. n. i. s. p. r. i. m. a. r. y. z. i. t. e. n. o.
q. u. e. i. s. t. a. a. r. t. e. m. i. n. i. s. e. n. a. g. i. s. t. e. r. u. m. r. e. u. e.
l. a. n. y. A. s. t. u. o. i. d. i. d. u. a. a. l. l. a. s. u. b. b. e. r. d.
e. f. g. h. i. j. k. u. t. i. s. i. g. n. a. p. a. r. z. a. q. b. y.
h. y. a. r. t. i. s. t. a. m. i. n. y. t. p. e. m. o. d. i. o. z. l. o. c. o.
e. x. p. e. d. i. e. r. e. h. y. p. r. i. u. t. s. i. b. q. s. e. q. u. i. t. o.
n. y. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. h. y. E. x. d. e. n. o. u. i. t. a. r.
i. s. t. a. p. l. e. s. s. a. c. i. e. r. e. s. n. u. m. i. n. y. u. t. i. d. o. i.
r. e. d. e. a. t. a. q. s. i. s. t. e. z. h. a. c. d. e. c. a. u. s. a. n. o.
l. e. b. a. r. a. l. a. p. i. d. i. b. y. a. p. a. l. e. s. s. i. g. n. i. s. a.
f. l. o. r. i. b. y. a. l. i. g. n. i. s. a. b. s. t. r. a. h. e. z. a. n. i. n. t. a.
e. o. r. p. r. i. n. c. i. p. i. a. q. u. a. i. p. s. u. m. a. c. t. u. d. e. d. u.
c. e. r. e. t. p. e. u. e. r. a. a. l. y. q. i. p. r. i. s. s. i. s. m. i.
i. d. i. d. u. s. o. p. a. n. s. u. e. r. i. t. z. i. g. n. o. r. a. t.
p. r. i. o. h. y. a. r. t. i. s. t. a. z. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. a. b. s. t. r. a.
c. i. o. s. e. x. d. e. m. s. i. t. a. d. q. u. i. c. o. p. i. t. p. r. i. u.
l. a. r. e. Q. u. a. p. r. i. a. r. t. e. d. e. s. e. r. e. n. t. i. s. n. e.
b. a. l. b. e. d. i. r. i. z. a. r. e. d. i. x. e. r. u. t. a. r. i. o. d. e. f. g.
g. r. e. p. i. e. b. a. r. d. e. s. u. a. n. i. s. e. x. p. p. a. l. n. e. i.
a. u. t. s. i. m. i. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. m. i. n. i. m. u. m.
i. c. o. l. o. r. e. p. o. d. e. q. u. i. t. a. t. e. z. q. l. i. t. u. e. s. i. t.
e. m. u. l. g. i. n. i. m. y. d. e. d. u. c. t. u. r. Q. u. a. r.
a. r. b. i. t. r. a. b. a. t. s. e. u. a. l. d. e. s. e. r. e. t. u. r. e.
p. r. o. s. s. i. s. t. e. p. o. s. t. e. a. s. u. b. l. i. a. t. a. r. i. p.
t. u. m. i. g. r. i. o. z. d. a. t. e. b. a. r. e. i. y. n. a. z. i. c. o. r.
r. u. p. t. o. z. z. s. i. m. i. s. p. r. i. s. i. o. n. e. Q. u. a. r.
i. d. e. s. i. n. e. m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. a. s. s. e. q. b. a. t. s. i. d. i. m.
m. a. g. i. s. t. e. r. u. m. i. n. y. u. t. i. n. i. i. t. a. l. i. s. s. e.

quatuor labilitate in ora ista sunt
de nā ipis s̄ deſcedat ad ſenſu q̄ nūo
ſiſſa und̄ q̄ elementū 7 ſigis ē i elai
tis in ſuo calore lenitate lūiditate
in und̄ q̄ nūo illa i qua ē poſſe q̄ ē co
tra lenitate 7 frigida q̄ caliditate
7 obſcura q̄ lūiditate 7 ena amara
q̄ dulcedine ei⁹ itano h̄q̄ 7 qm̄ ibi
exiſtū remiſſe mūmū gſſitū 7 poſſ
in ſub alia ſora q̄ ē rei ut i didū q̄
ē Ena mūmū itllay q̄ mūmū ſir
habz dulcedine ſua i celo relicto q̄re
mixta i ipō 7 alia ei⁹ accideria adu
no exiſtū s̄ deſcedat ad ſenſu q̄ nūo
te ſenſibili ſenſu 7 und̄ q̄ i ſpēbz
elatoz 7 elatoz dūſſitū op̄a
noſ elatoz ibi exiſtū ipis re
timētibz i uno elato op̄aſ om̄g
accider 7 i alio alioz ſir p̄ i ſpēa
lae i quo aer h̄ p̄ dūm 7 in ſapōre
h̄ amaro q̄ ſua natura 7 ē mūmū dū
ſamitate 7 eſt ē leue q̄ qdaz lenitate
ē rōe uacuitatē q̄ ē q̄ aerē q̄ ē iſt
tūq̄ ſolu ibi nō retinet de rōe ſu
actualit̄ niſi h̄nduare eſt i ſtallo
ſolu acciderit dūſſitū h̄ 7 i
aū ſonū dulcedine dūſſitū
7 lūiditate p̄ i plenoz p̄ ea q̄ dūſt
i ſta ſigā i telloy artiſte gſſit̄ re
gulatū ad ſanēdū i praciua h̄q̄ art

Sec̄ de mixtione p̄n̄ ſarborū p̄p̄e m̄
7 de mixtione p̄n̄ ſi p̄n̄ 16 p̄p̄e de
mixtione p̄n̄ ſigā 6

Omnis de iſtūduoz ſigā ē ex
planatioe in qua artiſta h̄q̄ ar
tis gſſit̄ p̄ habituatū de ei⁹
q̄ neceſſaria ſir i ope p̄p̄o 7 p̄
qua notitia h̄ de iſtūduoz 7 ſpēbz
i q̄bz nū mūmū exiſtū ap̄iquū et
erā deſclato ſibi qualis nōibz iſt
p̄m̄ 7 idē eſt ipm̄ p̄ traſſibilitate
traſſo in ſigā exiſtūciū. Nūc de

mixtione p̄n̄ 7 h̄q̄ artibz p̄ ſigā 16
deſigbūm̄ a q̄bz m̄de artiſta m̄ta p̄
nūlaria h̄q̄re p̄ q̄ applicatū p̄n̄
ad hūm̄ art̄ praciua. Quaz p̄ma
erit de mixtione p̄n̄ ſarborū p̄p̄e m̄
tū ſigā de mixtione p̄n̄ ſi p̄n̄ 16
ip̄is p̄p̄e eſt rōa erit de mixtione
p̄n̄ 7 6 7 p̄ de ſimo

Sequi de mixtione p̄n̄ 7
Omnis h̄q̄ ſigā ē q̄ q̄ ſarborū
p̄n̄ ſigā artibz ḡnālis in
q̄libet 20 ſarborū 7 ḡnālis q̄
artiſta h̄q̄ art̄ habz p̄ ḡnālis ſar
guloz quibz enūare poſſet ſir ḡnā
nō quibz h̄q̄re p̄ quibz intelligi
m̄tūplū ſir deſce i arte ſta ſigā
ſir q̄ ē h̄o q̄ ē ſigā iſtūm̄ 7 in
quo nā generat ſir m̄tūplū
i locatōe p̄n̄ 7 h̄q̄ art̄ 7 applicatōe
eoz ex q̄ ſir ad p̄eſſi praciua
eſt ſora q̄ ē celu q̄ ē p̄n̄ generat
m̄tū 7 elai m̄tū ad ḡnātoz
ariditate ſir celu m̄tū ut p̄az i
deſclatoe 7 eſt ſora ſigā p̄n̄
q̄ ſim̄ qua p̄ ſigā neq̄ ſir iſtū
i diſſolubili quida 7 ligata m̄tūplū
ſarū i ſigā q̄ ſir ex 7 ſir de reſis
ſigā quā p̄m̄is q̄ abſoſe ſir in
p̄eſſi h̄q̄ art̄ quā artiſta ḡnā
p̄ p̄ eſſitū quā ſarū iſtūlar
ḡnātoe ſir ḡnāto m̄ſim̄to locatō
p̄m̄ habm̄atio 7 q̄ artiſta ḡnā
p̄ op̄atōe dūſſitū quā i p̄eſſi h̄q̄
artibz ſarū p̄n̄ 7 idē ſarū ſigā
7 a. quibz ſarū ſarborū ḡnātoz h̄q̄
nōdo illud q̄ ſigā ſir ſora q̄ eſt
h̄o ē p̄n̄ m̄edū reſp̄iedō ḡnātoz
7 nūq̄ p̄ ſora 7 quā habz i p̄eſ
ſi p̄n̄larī eſt ſir de ſarborū 7
reo q̄ i ſarū ſigā h̄q̄re m̄tū
ſigā 7 p̄n̄larī 7 ſora q̄ ē d. eā
le Alie nō ſir m̄tū 7 iſtū ena
7 h̄q̄ ſarū ſarborū m̄tū in lapide

1340E

July

O de mixtura p^{ri}mi et sec^{unde} figure
et eia ista fig^{ura} q^{ui}d n^{on}at p^{ri}ma
p^{ri}ma q^{ui} q^{ui}q^{ue} r^{ati}o p^{ri}ma fig^{ura}
p^{ri}ma ar^{ti}st^{ica} q^{ui} d^{icit} r^{ati}o h^{ab}e
n^{on}at q^{ui} d^{icit} p^{ri}ma q^{ui} i d^{icit} r^{ati}o
i g^{en}er^{ali} d^{icit} p^{ri}ma fig^{ura} abstr^{acta} p^{ri}ma
r^{ati}o f^{or}ma f^{or}ma iⁿtel^{lig}en^{ti}a iⁿq^{ui}a
iⁿven^{it} ar^{ti}st^{ica} q^{ui} d^{icit} r^{ati}o q^{ui}d n^{on}at
f^{or}ma fig^{ura} p^{ri}ma p^{ri}ma et aff^{ir}ma et p^{ri}ma
q^{ui} i d^{icit} r^{ati}o f^{or}ma d^{icit} p^{ri}ma q^{ui}d n^{on}at p^{ri}ma
de r^{ati}o iⁿtel^{lig}en^{ti}a q^{ui} q^{ui}d n^{on}at p^{ri}ma
d^{icit} r^{ati}o ar^{ti}st^{ica} p^{ri}ma. Iⁿven^{it} iⁿbi
explan^{at} q^{ui}d d^{icit} r^{ati}o h^{ab}e r^{ati}o et de
d^{icit} r^{ati}o omⁿi r^{ati}o p^{ri}ma q^{ui} p^{ri}ma p^{ri}ma
r^{ati}o iⁿ r^{ati}o f^{or}ma iⁿtel^{lig}en^{ti}a q^{ui} i
d^{icit} r^{ati}o p^{ri}ma q^{ui} iⁿbi r^{ati}o p^{ri}ma
explan^{at} q^{ui}d et q^{ui} de iⁿbi r^{ati}o d^{icit}
p^{ri}ma et mod^{us} est iⁿbi q^{ui}d q^{ui}d
d^{icit} r^{ati}o p^{ri}ma fig^{ura} ut iⁿbi iⁿbi
i d^{icit} r^{ati}o p^{ri}ma ut iⁿbi p^{ri}ma iⁿbi
q^{ui}d iⁿbi iⁿbi d^{icit} r^{ati}o h^{ab}e r^{ati}o
iⁿbi. Iⁿven^{it} de r^{ati}o mot^{us} f^{or}ma p^{ri}ma
d^{icit} q^{ui} mot^{us} e p^{ri}ma h^{ab}e ar^{ti}st^{ica} p^{ri}ma o^{mn}i
p^{ri}ma p^{ri}ma mot^{us} ad q^{ui}d ut ad q^{ui}d p^{ri}ma
e mot^{us} p^{ri}ma p^{ri}ma f^{or}ma o^{mn}i p^{ri}ma
mot^{us} et o^{mn}i iⁿbi p^{ri}ma p^{ri}ma ad iⁿbi q^{ui}d
ta q^{ui}d mot^{us} et ad iⁿbi f^{or}ma h^{ab}e p^{ri}ma
alioz p^{ri}ma et tal^{is} q^{ui} n^{on}at e p^{ri}ma p^{ri}ma
iⁿbi p^{ri}ma alioz p^{ri}ma omⁿi alioz p^{ri}ma
n^{on} h^{ab}e q^{ui}d iⁿbi iⁿbi et alio cu omⁿi
p^{ri}ma et iⁿbi p^{ri}ma h^{ab}e q^{ui} d^{icit}
q^{ui} p^{ri}ma iⁿbi mot^{us} f^{or}ma iⁿbi ad iⁿbi
n^{on}at al^{ter} n^{on}at p^{ri}ma p^{ri}ma iⁿbi r^{ati}o
p^{ri}ma p^{ri}ma duplic^{at} p^{ri}ma n^{on}at ar^{ti}st^{ica} q^{ui}
p^{ri}ma iⁿbi duplic^{at} p^{ri}ma ut p^{ri}ma dupl^{ic}
r^{ati}o d^{icit} p^{ri}ma de n^{on}at h^{ab}e de illo
p^{ri}ma p^{ri}ma iⁿbi r^{ati}o q^{ui}d d^{icit}
et q^{ui}d d^{icit} q^{ui} p^{ri}ma f^{or}ma f^{or}ma
p^{ri}ma n^{on}at et p^{ri}ma de al^{ter} r^{ati}o.

[illegible]

ista p^o p^oportio i arte ista m^o ut q^o
 2° oia alia p^o m^o m^ol p^o e^out q^o de p^oiet
 s^olm g^ouale s^obale s^oy quo s^otue n^o p^out
 C^ocludu^o q^o q^o d^oa p^o p^oia haber
 e^o i d^oa p^oportio 2° h^o m^o d^oa p^o p^o 2°
 s^our e^o s^omb v^o i arte ista d^oa p^oncipi
 a s^our orta 2° i p^oportio s^our r^ostodua
 2° fortificata q^o h^o i^ollige m^oista
 q^o q^oh^o p^o r^oetuer p^oortite s^odm
 s^our s^oue p^om q^ore e^o s^our s^ora e^o p^om p^oub
 p^o e^o i s^oforare qua maria elta 2° r^oem
 p^oncipia 2° colores e^o p^ous e^o colone
 qua oia alia e^o s^our de s^ou d^oum q^o
 ita h^o art^o ap^ousey de oib^o aliis o^o
 d^oare p^o r^oessuado g^oreta e^ona
 la q^oh^o p^o p^o q^oh^o p^o p^o de ne
 r^ossario p^o h^o e^o qua alioz s^omb
 p^o s^odm q^o d^our medij r^oam^oz m^oistaz
 m^o ip^o m^ouer art^oista q^o q^oh^o e^o me
 d^o p^o q^o p^om r^oast^o ad aliud i d^oue
 do aliud p^o p^o de s^oua s^oue v^o ex
 i p^ouecia 2° r^oefluencia m^o orib^o q^o
 p^oh^oz q^o ex^oistit i m^odo i medio om^o
 Q^ou q^o e^o medij n^oale i q^o oia p^o
 s^our s^oustetata 2° i p^o q^o p^oh^oz q^o e^o
 g^ou^oitaz m^o ip^os p^oncipib^o 2° oia p^o
 s^our g^ou^oitaz i illo 2° i p^o q^o e^o p^oia 2°
 oia illa s^our p^o ip^om p^o e^ona s^odm
 s^omb q^o d^our 2° om^o r^oam^oz m^ouer
 art^oista q^o h^o q^oh^o p^o p^o sub r^ooe s^omb
 e^o g^ou^oonati 2° h^o i p^o h^o p^orio
 s^odm s^oue p^o q^oue s^odm s^odm s^oue
 quare s^our r^oio s^odm s^oue ex^oisteten
 m^o q^olibet p^o i la p^om q^o s^omb e^o i^oll
 g^oue q^o i ista arte s^our h^oer s^oub q^o
 oia alia p^o q^o s^our p^o s^odm s^omb
 e^o q^o p^oh^oz i quo e^ona q^o s^our oia
 p^o alia i s^ostoduo ip^om 2° g^opone
 do de s^o ip^os Q^ou q^o e^o q^o ag^o s^oub
 illoz r^ooe q^oh^o istoz r^oem^ote h^oer
 q^o e^o s^oub p^o r^ooe q^o e^ona alij s^omb
 e^o ex^oisteten m^o q^olibet istoz p^o s^our
 n^o q^o e^o s^oue n^oat^o i 2° n^oat^ois d^oge
 q^o e^o s^omb 2° d^oge s^oubib^o p^o e^ona q^o

artista regit huius fige emiaz
pore tangit miz ut stdm dubuatoz
affirmatoz negatoz stiaz in har ar
te fare possit et de har vna roz fa
nemq i exo ut pilla se reglet ar
nsta de alijs q si pnt stdm gduos
hy artibz sit in qre vtzat absq
motu pnt hy fige qut p aka tra
sire possint ad m ut ad q stdm gdi
toz hy art pnt inuier artista ne
ganu ee vera Na motu i har ar
te emm pnt gual sub auq roe ra
tioe oia aka pnt se mouet ad suas
opanoes pnt sit pnt motu p pnt
se mouet in dno pntambq et sit
e motu ut e ualeant oia aka pnt
et qda p aka se moueat stdm sua
pnt roz et in har ena gndana
haber stdm ea q dno m dno tame
q sit p linea tra q pnt emoty fora
aka motu venem stdm q p gduos
fig pnt q motu e de pnt ceual h q
e ut pnt na oia aka pnt q q st
ptes m ut q pnt mobiles et moue
tes et q m ut q sub roe illa pnt
ee mota et mouera iscipis et exo
se Na q gnta ceualia pnt motu
sit oia i alijs pnt sit ee moue
ra et mota et har ena stdm modu
q pnt qda hnt i alijs q pnt exo
tete moto et mouete i qd dno pnt
e motu sustetaz i qd sit pnt
pnt q sit pnt q sit m ut i q exo
utera pnt qm motu e qnt pnt
suis pnt essentialibz et m rens pnt
pnt q sit pnt m ut q m motu ha
ber dno i suis opanoibz sit motu
q hy dno pnt illoz q qd e fert
ee motu m itelligetia fora e motu
m itelligetia fora mota relo pnt
i har arte ee no pnt sit oia aka pnt
absq motu exo ualeat ipis qd
pnt exo pnt mouetibz et mone
et har ee no possit affirmata e

set uera et qui ena pnt q pnt
italia possit ee m ut i q pnt
roz et dno ut absq motu pnt
pnt et absq dno Concludit q
negatua de gduos ee uera
atq artista oia aka pnt
gduonare pnt stdm modu que dno
m de motu respicendo gduos et
na regit inuigado cor pnta
tes et na m roibz dno et angloz
stdm quas qda gduonare i alijs m
qhy qd gduonibz artista hy artibz pnt
ter fare pnt i pnt et mntio q pnt
q pnt inuigade dno ranta bnt
dno mntio q gduonibz et pnt stdm
pnt nalia aka dno pnt

Et gduo hy fige e sit gduos
aka q i qd ranta et pnt
pnt fige artis gnta et q pnt
cameras deducit stdm pnt modu
p dno tangloz et cor pnt pnt de dno
m aka cameras dno pnt de
figta pnt de dno pnt pnt
hy fige applicado stdm q i dno appli
tate et declarate dno pnt et
bulaz fige e artista hy artibz de
magis hy fige pnt pnt pnt
fms omi q pnt i sto libro stdm
pnt lull auctore hy libri

Dico q pnt de no mntio pnt hy
pnt pnt tres stdm q pnt
ones totu magis hy artibz lu
rest et regulas de dno i alijs ea
camis stdm qd qda pnt i alijs gduo
nat Cu qd quo qd mntio m
et camis aka declaratoibz artis
ta hy artibz pnt reglar i mntio
q pnt mntio et mntio et io
dare sit explanatoes omi pnt
stdm ea q dno pnt

Prima tabula de tribus ex figuris. B.

B t d e	B t d f	B t d g	B t d h
B t d i	B t d l	B t d m	B t d n
B t d o	B t d p	B t d q	

Tabula ista dat modum faciedi elixir ex phibio et stagnone ut fiat ex eis sol et luna

B v d e	B v d f	B v d g
B v d h	B v d i	B v d l
B v d m	B v d n	B v d r
B v d o	B v d p	B v d q

Ista tabula docet qualiter ex saturno et Marte fiat elixir super quod sit

B z d e	B z d f	B z d g
B z d h	B z d i	B z d l
B z d m	B z d n	B z d r
B z d o	B z d p	B z d q

Ista tabula et veneris et saturni qualiter ex eis fiat elixir super saturnum et venerem ad sole et ad lunam

B t d e	B t d f	B t d g
B t d h	B t d i	B t d l
B t d m	B t d n	B t d r
B t d o	B t d p	B t d q

Ista tabula est martis et iouis qualiter ex eis fiat elixir ad sole et ad lunam super Marte et Ioue

B z d e	B z d f	B z d g
B z d h	B z d i	B z d l
B z d m	B z d n	B z d r
B z d o	B z d p	B z d q

Præfata tabula docet facere elixir ex Marte et Venere ad sole et lunam in uno

B t v d e	B t v d f	B t v d g
B t v d h	B t v d i	B t v d l
B t v d m	B t v d n	B t v d r
B t v d o	B t v d p	B t v d q

Tabula ista dat modum faciedi elixir ex saturno Ioue et Marte ad faciedi ex eis sole et luna in uno

B t v z d e	B t v z d f	B t v z d g
B t v z d h	B t v z d i	B t v z d l
B t v z d m	B t v z d n	B t v z d r
B t v z d o	B t v z d p	B t v z d q

Ista tabula dat modum ad opandū elixir de primo Ioue Marte et Venere ut ex oibz sit possint fieri sol et luna

B v d e	B v d f	B v d h
B v d i	B v d l	B v d m
B v d n	B v d r	B v d p

Tabula ista docet facere et opandū qd est oleum et combustibile ex luna et sole

b d g k	b e d k	b f d k	b d g k
a d o k	a d t k		
a d r g	b k		
a d b q			

Ista tabula est de generacione plaze et est cum resultatu ex a d e et cum resultatu ex a d ad habet et resultatu p uas resultatu cum lacris ut sepius distillari si est vulgi

b d k	instanby 30
b e d k	horis quinq
b d g k	instanby 30
a d o k	hora p hore
a d r k	diebus septe
a d r g	b k quinta p hore
a d b q	est murgsterm qpleni

Aqua vite descendens ab aqua vite sic fit. Recipiat aq dulcis sita ex aq andeni ut sit hq una p hore gerione pmpmelle gria ma dre una 3. aq q herbe bene tri te ponat in dra aq dulci p tres dies qbz mactis et har aq p filu talu ut lu mude a dris hbris qua ponat una 3. butiri aurri et cito dissolvat et fiat aq pallida q aq sit facta uocat aq vite et mediana sup oes medinas q sua pra te curat lypso pusios et oes ali as infirmitates q aliis medinis curari no pnt et eq alios virtutes h

Aqua anca po
in testis pascio
ut a phis quim
le comi p
i ap a dnt
e pte i dnt
collige qd dist
tubioz et dist
ut aro ponet
p dnta pte
p pnta et pnta
vno pntello la
mista rante
ipsta bi sit
poe i olla m
modi h p
ara pua ad b
fit aqua dula
dnta mel pnt
dar ad pnta
pnta dnta p
e rante et q
vno pnta
melle no pnt
qua sit pnta
e pte i ap
ne ut pte i
pnta pnta
vna sit albun
aq pnta et
ta dnta m
ut i aqua re
aurri q pnta
m pnta pnta
e hore rednt
ei vno mnt
m lora dnta q pnta
m pnta et m pnta
m pnta et m pnta
m pnta et m pnta

Aqua amica potissima et panacea oes
in istis passionibus Penpe late solis
ut i solis quatuor mē et caloria mē sa
le comū p̄pato et nite ipas calorem
i aq̄ ar dente optie rectificati
et p̄p̄e i alebu ad distilla dū et re
collige qd distillar et nūi reita
ibibitōz et distillatōz usq̄ sepnēs
ut iter ponēdo de noua aq̄ pda
Postea p̄p̄e in melle optime de
spūate et p̄pato et misce sit bñ m
vno pistello ligni buffi et passido
mūata caute ne frāga stirella et
ipasa bñ sit ad modū mēdōis p̄p̄
p̄p̄e i olla mūata pua ad bñdēdū
modū et p̄p̄e p̄p̄e i ala ollavū
ara pua ad bñdēdū modū i pua
fir aqua dulcis calida et dūmē ibi
dūmē mel fidat mē aq̄ et sol de ste
dar ad fīdū olle postea eue aq̄
pda de mē p̄ lignas paulan
et caute et q̄ nō pda alqd de
vno sole et p̄p̄e reita hā op̄atōz m
melle mō pda usq̄ sepnēs post
quā sit p̄p̄atō sole pda rempe p̄p̄
et p̄p̄e i aphora vū i balneo mē
rie ut p̄p̄e i apulla mē et p̄p̄e dū
pulla p̄p̄e i duab cassas mē i q̄p̄
vna sit albumē ouoz reductū m
aq̄ p̄p̄atō et roopi mē alia cassa et
tā dū ibi maneat apulla dū sol
et i aqua resplicē ita q̄ i aqua
amīca q̄ potabilis erit panas oes
in istis passionibus et q̄fortās mās
et senē reduit ad iuuenē bñdō
et vno mūat etiā hōiez a lepra
Morādū q̄ p̄ dā aq̄ ggelatū leito
igne et itez resplicē i aq̄ et mē
ggelatur et soluet et bñ mēly er
ggelatur vnu p̄p̄dū hūg aq̄ cōg

ggelato ggelatur 100 mē mēda
ti et loti et vna p̄p̄e hūg aq̄ mēly gge
lan ggelat iō p̄p̄es mēly nō gge
lan et ita p̄p̄dū possit i mēly mēly
p̄p̄e p̄p̄is vnu p̄p̄dū hūg solis et dūo
p̄p̄dū mēly rubificati et vna p̄p̄e
de q̄ p̄p̄ly de sua lūa dissoluta sit
fuit sol p̄p̄ma mēly usq̄ ad ultimū
et vnu p̄p̄dū de mēly mēly et ita p̄p̄es
i uase mēly fort et lutato et gge
laret leto igne et de p̄p̄a medīca
vna p̄p̄e p̄p̄atō q̄m quagita p̄p̄es
et i p̄p̄a lūa et etiā 30 p̄p̄es aq̄
q̄m mēly sole et p̄p̄e q̄m mēly
q̄m mēly p̄p̄es p̄p̄atō mēly sole

Copia Alphabeti et significationes eius ex
testamento magi Raymūdi lull

- A. signum dei
- B. signum bñ
- C. signum vapores compositos ex q̄ dñs et p̄p̄e i p̄p̄atō p̄p̄e
- D. signum aqua dāra dñs p̄p̄atō ex dñs vaporibz et vñ dñs
- E. signum facta immediate argenti vñ quod dñs p̄p̄atō
- F. signum vapores immediate ex materia argenti vñ p̄p̄atō
- G. signum vapores immediate ex materia argenti vñ p̄p̄atō
- H. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- I. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- K. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- L. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- M. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- N. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- O. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- P. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- Q. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- R. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- S. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- T. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- V. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- X. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- Y. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly
- Z. signum metalli quod est vñ argenti mēly mēly

T calor abstrichj i calidus et hūdy et p̄p̄atō
X calor - - - calidus et hūdy fortis
V calor - - - calidus et sicut sicut calor febrilis
Y calor - - - calidus et sicut sicut calor febrilis
Z calor - - - calidus et sicut sicut calor febrilis

forma	motu	orbis
intelligencia	forma	forma
materia	motu	orbis
intelligencia	materia	materia
elementa	orbis	motu
reli	reli	reli
intelligencia	motus	orbis

forma	elementa	materia
forma	forma	forma
forma	elementa	materia
materia	materia	materia
forma	elementa	materia
reli	reli	reli
forma	elementa	materia

elementa	elementa	elementa
intelligencia	motu	orbis
poteria	poteria	poteria
intelligencia	poteria	poteria
mixtio	opano	alicio
intelligencia	motu	orbis
dissolutio	mixtio	mixtio
intelligencia	motu	orbis
generatio	dissolutio	dissolutio
intelligencia	motu	orbis
colores	gradus	gradus
intelligencia	motu	orbis
digestio	colores	colores
intelligencia	motu	orbis
perfectio ens	motus	orbis
intelligencia	perfectio	digestio
finetatio	motu	orbis
intelligencia	finetatio	perfectio
separatio	motus	orbis
intelligencia	separatio	finetatio
opano	motu	orbis
intelligencia	opano	separatio
venenum	motus	orbis
transmutatio	venenum	opano
formae	venenum	orbis
intelligencia	transmutatio	venenum

forma	elementa	elementa
forma	elementa	materia
poteria	poteria	poteria
alterformatio	alteratio	alteratio
forma	elementa	materia
mixtio	mixtio	mixtio
forma	elementa	materia
dissolutio	dissolutio	dissolutio
forma	elementa	materia
gradus	gradus	generatio
forma	elementa	materia
colores	colores	colores
forma	elementa	materia
forma	elementa	materia
perfectio	perfectio	perfectio
forma	elementa	materia
finetatio	finetatio	finetatio
forma separatio	elementa	materia
separatio	separatio	separatio
forma	elementa	materia
opano	opano	opano
forma	elementa	materia
venenum	venenum	venenum
venenum	venenum	venenum
transformatio	transformatio	transformatio

materia
 forma
 materia
 materia
 materia
 reli
 natura
 denota
 materia
 potetia
 aliano
 materia
 mixtio
 materia
 dissolutio
 materia
 generatio
 materia
 colores
 materia
 materia
 pfectio
 materia
 finetatio
 materia
 separatio
 materia
 opatio
 materia
 venenū
 venenū
 venenū
 transformatio
 transformatio

natura	appetit	potetia	habitu	act
forma	forma	forma	forma	forma
natura	appetit	potetia	habitus	act
materia	materia	materia	materia	materia
natura	appetit	potetia	habitu	actus
reli	reli	reli	reli	reli
natura	appetit	potetia	habitu	actus
elā	elā	elā	elā	elā
natura	appetit	potetia	habitu	act
potetia	potetia	potetia	potetia	potetia
aliano	aliano	nixtio	aliano	aliano
natura	appetit	potetia	habitu	act
mixtio	mixtio	dissolutio	mixtio	mixtio
natura	appetit	potetia	habitu	act
dissolutio	dissolutio	generatio	dissolutio	dissolutio
natura	appetit	potetia	habitus	act
generatio	generatio	colores	generatio	generatio
natura	appetit	potetia	habitu	actus
colores	colores	digestio	colores	colores
natura	appetit	potetia	habitu	actus
natura	digestio	pfctio	digestio	digestio
natura	appetit	ens	habitu	act
natura	pfctio	potetia	pfctio	pfctio
finetatio	appetit	finetatio	potetia	act
natura	permietatio	potetia	separatio	fermetatio
separatio	appetit	potetia	habitu	actus
natura	separatio	separatio	opatio	separatio
opatio	appetit	potetia	habitu	act
natura	opatio	opatio	venenū	opatio
venenū	appetit	potetia	venenū	act
venenū	appetit	venenū	venenū	venenū
transformatio	venenū	venenū	transformatio	venenū
venenū	venenū	transformatio	transformatio	transformatio

tato efflu trāsmutationū & oē trāsmu-
 tationū p lapidē vegetabilē nātū
 i nātū beatū & magnitudis trāse-
 dit p qūta eētia de q lapis ip-
 i pūgra q i mūdo i fūta fātū De
 aut auzp albmīat ex corosione fū-
 et ex qūta effluia corruptibili q
 i fūeto fūat p iūmūz arū-
 rā Tahō aut qūta effluia ē
 spūs i lapidi minerali mortificā-
 tū & renefratūz i nātū aut
 quādā eētia alqū fūma mediā n-
 pūz hūmū ut si ex fūgūe exher-
In vegetabili ē restitūto iūmū
 iūmū qūano corūz hūmū qū oī
 am dētalī corruptōe ē fū ut fū-
 spūs quīre eēne ē ille qui tūgū &
 trāmutat si cū debito fūeto i pū-
 tar ē fūmū & nobilīz opus ē vege-
 tabilīz **Q**uesūti de acūrtā-
 tōe dūo q oīd acūrtāo ē dūmūmū
 a fūtoe qū mediā ē q p acūrtāone
 fūmū iūmū efflu trāsmutationis ha-
 bent **A**cūrtāo lapidib mineral
 pū ēē mūplex s iū mūdet ut ex ef-
 fertz trāmutatōis nō dūmūmū q
 solū pū pūmā calūrtāoz & pūfūz q
 fūat p pūmā aq bī hūpida & clām
 fūrtā **20** diebz mūori aut ipe
 mūchil fū pū pū pū pūmū colore
 fūgūz & dūstiller fūda aq fūmū i
 gūmo ne spūs euadat fūdm iūe
 nūm dātū i testamēto & ampe pū
 lū vltūz pūe aq pū rubifūrtāoz
 alebūz i ēa aq solūe pūueres lo-
 cūdo i aq calida tūbi coopto nātū
 pūeneret die & nocte vna pū solū
 nōz pū gū supūe alebūz & dūstilla i
 eo balneo totā aq dūnet remane-
 at nisi qūrtas aq i pūde puluēz
 hūat aquā dūstillatā abire q mūchil
 de spū hābe debet reliquā q re-

manūst cū corpe nātū bī clāuso iū
 calidū mūlīz cōgela quo ggelato
 fūat alia aquā & supūde iū dūmū
 dūstilla de & ggelando & hōr gūmū
 usq ad dēre iū res pū pūde solue-
 do & ggelado & tūnes quōnes tūbi
 planuerit ut dūnet aplūz cōgela-
 ri nō pū. Et pūat q i gūber solūde
 pūeris dēre abluatūz ut ē dūmū cor-
 pū iūrtā qūrtate trāsmutat iūmū
 hūat mediāz ad mūmū iū oīdū **I**n aq
 gūta diebz cōplē pūeris **I**n aq
 libz nō mūdeo acūrtāoz alqūa mū-
 ut trā cū igne regū & aq cū dē
 & dē ualebit & acūrtāo mediā
 rēponit **I**n aq ad vegetabi-
 lū uēo ubi ē pū mūtem & fūdm
 iūmūz magis pūeris q pūmūet
 i mūmū ne spūs i abluatōe aufer-
 gūat pū apūe nūpū hūat nō est
 tūmēdū q nās an fūrtāoz nō apū
 Et ut tū magis ad vegetabilīz
 tēneat & hōr fūrtū rēuelabo
Ampē mūgū mūgū mūgro &
 ex eo pūeris **18** dūstilla i nātū arge-
 tūo aureo ut mūto p mōdū dūmū iū
 testamēto **E**t iū pūmā dūstillaōe
 solū recipe pūe vna cū dūdia & hūat
 pūe iūmū pūe ad dūstillaōē & hūat
 pūe quartā pūe & tūo dūstilla & hūat
 recipe dūas & i quartā dūstillaōe
 pūerū mūmū quā totū & fū-
 dūstilla illā pūe usq ad octo ut nō
 uē mūres **P**ostea hūat dūo nūpū
 fūat ad mōdū pūrtūre quōz qūbz
 hūat alebūz mūexū & i vno ale-
 būcho fū iūmū ut bōrtā iūrt oī
 alebūchi & fū cūlīz spūstūdis ad
 vna palma & alt alebūchi iūrt
 i bōrtā hōr aut iō fū ut fūmūet
 pūssmū iūrt colloctū ut colatū

libri 1
efflu

Prode ergo in quolibet botria una libra
hy aq et una. 3. fermenti bñ et optie
purgati et foliati et heab furnu cu
igelo fñ ubi vñq ignis carbonu
possit p brachia furni tepatu ca-
lore pñ ubi colloca tua uasa et
fat igne. Et est hoc ignis excel-
letissimu q hic ignis nō pñ fieri
maior quā necesse est. Tur et
apulle qñ sentit calore statim
solu finetu. tñ ligna quicquid
ad canas alebun spengia q cane
fuit aple nā alebun et bñ spisse et
ubi dñat aurbitas fuit stricte et il-
las spogias tene gñime madidas
cu aq frigida. Et plurimū gpleta ro-
tinua igne et indebit ascedē totū
finetu et aq sua et distillabit de vno
uase i aliud gñime. Et tñ hoc igelo
apparet indebit qñq quibet libra bis
distillat idie et bis i nocte et rema-
net gñime una i qñ uase q qua-
tu ascedit i vno vase tñ dñat de
alio. Et tñ sic indebit ascedē et de ste-
de cu qñ igne gñime indebit qñq
rore calore subtilit et spissat spūs.
Et hoc ē miratu hy artib. q si dñi
ua distillans gñime ff aq ascedit
i gradu subtilitatis et aruitatis et
gñime indebit pñ finetu spissa-
tur q de quato talis distillatio fue-
rit lenior igne erit subtilior spū
et fortitudo et igssat finetu gñime.

cl. 22. **H**ic at modū tene usq ad dñe. et
duoden dies et spissat quita esse
nā aq hy bñdē sit q aplū nō asce-
det et tñ finetu fixabit et lapide
gñit. Et tñ uideris hoc abo ua-
se qñ sit et lora in fimo ut bal-
neo. et itez statim i vna nocte sol-

uet et uerū qñ gelat et hoc facit
et aplū lapis manebit i dei utute
et potētia exaltat q bñ ggelari nō
poterit qñ ut oleū uidebit aliqñ
igssatu. Et hic ē pñosior modū oibz
Tame stare debes q si fermenti albi
posueris i dñe diebz ggelauerit
quita essentia sup eū. et q res nitri
et tñstrib et fñia ē in lūa. Et
tñ tuo solut post gplemetū fix-
tus quita centie sit in sole. Bñ qñ
i fine gplemeti tempus nō ē dñu
in albo et in rubro. Et deus nouit q
hic modus i effū subtilitate et tñp
boitare auctis opibz mundi et subtilior
et melior quā qñ illas gpletares dñi
nū nō habeat quas pñ elyū mag-
ni hñe nō affinat puta si hoc me-
dicinā gpleta uideris cu qñ metallo
et pñ hoc metallū metallo q tras mu-
tatio fieri sñdm pñm puta si medi-
cinā ingēs lūa et lūa solū q solū te-
tur in lūa. Et gñetis i mñ medi-
cinā sit gñetū nō reperit q iā quita
essentia q totū lapide gñit quo ad
eū motū et tñtū ē fixa et fluata
i finetu sibi adiuto sit q fñm nō
mutatio sñdm hoc finetu. **S**ed si
uelles medicinā facē vñq sñdm mo-
dū iā dñi nō opteret te facē fixo
sup aliq metallo s sup sua gñā tñ tu
cu metallo gñit nūq in hoc placu
q talis fixo ē mñ pñulo pñ longa
et rano tñ gñā ē bñ nālis et si bñ nālis
esset tñ effū ipū post gplemetū
esse nō inest tñte potētie sit habē
sit hic qñ quita essentia sup alte-
ro finetoz fixat ubi nō sit fixo
et effū auct et fortis. **S**i rāpā
stis ut puta qñ medicinā tras mutar
me nerū dñe affinas tene te hñ

et mo igitur pmpale tibi notu fer
Et scas q si pcta dea distillat. i
aq solus anget p cuol are miseris
aqua leto igne et aux de mmi i ludo
loto ut balneo lotans stati in qtuor
diebus p se soluet et her solutio est
auru potabile habes ifinitas vtutes
ut in libro hiane qseruatiob uite
stipf. **T**usip si cu isto auro sic sol
to bi mistedo ipastamentis argeti
vnu sexies sublatu cu vitolo et
p vna et auri septe et argenti vnu
p sublatueris ipastatu aliquibz in
bus semp sublatu sup feras reduce
do fixabit mnuq i medicina pene
trare et vngere. **I**t aliud miratu
Et p vna isty auri sic p se solui po
net i igne leuissio octo diebus in
retu pthy mnuq qgelauer totu in
auro. **H**ec et mirabilia snt i na etia
me hor totu uerit ex pte spūs aque
q i solutio auri cu auro ipastabit
fixat. **E**t par igitur aliu miste mo
dos mineralu et vegetabilu et me
dina alia ma bni i hui modu copo
ne. **E**t distillat lapide vegetabili
usq i ea distillat q tota aqua sine
flemate sit et hor in quita uite qm
ge solz i tur heas vitoli bi luadi et
optimi cinabry i eqli pde et sit miste
do p optime itura et i sole exsiccata
et p cura carbones sic q tibi videat
q tota aquas exiunt. **E**t cu sit est
pore ity aqua ma et distilla bene le
to igne i pncipio. et ipme forti ut
moris e i aq p hox auna et spūs
quite esserie vitoli et romani oia
bry q pncipale qstiu ut lapide mi
nerale. mistebit et qm get cu spū
quite eene aq ardens bi dte q spūs
e aia lapidis vegetabit ut tibi no
tu e. **E**t hor qtmia usq ad deie in

res/pura a quita mpreo et su cu
qst corpibz qtmia distillat qm q
et et heas men q res tue sint optie
exsiccate et aride an q i aqua pmas
sic q tota aqua sit exsiccata et spūs
remaneat q pte. qm pte fortitudine
ignis aq ardens qm get et i qlibet
distillat nouas res ipone de bes et
cu pfereris de aia distillat copu
pū distillat aq ardet i mpreo
one auro pde ut sup don e i ue
getabili p se et lora i furno qponedo
singula ut don est et tur mdebe pū
nubila qm in decem diebz qplet to
furo q in simplu vegetabili m pco.
no qplet ut m p et hor e q spūs vng
igst aliu et q spūs quite eene ui
toli e magis fixus et gssus qua spūs
quite eene aq ardens et q etia mag
na e qronaria m spū vitoli et na
auri q abo exo esden pū b i mme
ralia snt i hui origine. **I**deo spūs
vitoli quite spū aq ardet i spū
cu et adhe snt cu cito auro ut se
cu fixat. **E**t mde m q her actano
e pexcelles i arte quatu ad aia
alchymicu no tm quatu ad vntem
medinale. **A**ddite mti pty dte
m i finitas iparoes puta caluatoz
pluatoz et hor totu ut spūs quite
esserie possit bi qmgi cu pmeto et
fererit mtras nstanoes ut spūs
ia quidy corpi i alia opatoe fortifi
caverit p aliu spm et sic fererit alia vna
aqua et caluabat corpus et dixerit
spm adhere et fererit alia et solue
bat et magulabat spm illigat cu p
meto. **E**t p mte alia et soluebat et
itū coagulabat ut et sic fatigame
m p mti diebus anquā aliqui
medina pduxerat. **E**t h i tibi notu
est q h i ad q ipi dū sis opatoibz et mag
imū pūlis qfuerit h i mto me
hori igitur o vna aia qplet. **E**t

neceſſe eſt hac medicina eſſe optima &
meliorē quā ſi p̄ ſuos modos exple-
retur qm̄ in ſingularibz aquis pauci
ſunt ſpūs & qm̄ agut. agut ſolu in ex-
tremis & alij ſpūs tū illis fixan-
tur & res groſſe ſit q̄ medicina alij
aliqui erit fugitiua q̄ ſpūs nō ſit
in tūm̄ ſine ſi i extremis ubi ſpūs
ſpiritus nō p̄t fixari iō iſt. Et ſit
ſua fixa p̄cede p̄ ſolūz p̄ſe i
balneo ut dōn eſt in vegetabili. Et
ſcēdū qm̄ h̄r lapis ex mixtis nō p̄-
uit ut aīto p̄ ſe ſit vegetabilis ta-
mē aīz ſoluit quā mineralis p̄ſe
aliquos & etiā p̄ fixa cōeſ ut me-
dicina plus penetret. Dñ medicina
bene penetrat & fixa eſt q̄ bñ n̄
mutat & de quāto ply penetrat
cūq̄ corpibz qm̄q̄t & erit manū
elixir. Et ut oīa tūſſe nō m̄h̄
poſſibile tibi ſcēdū ſcēdū debes q̄ p̄
plūbo p̄h̄z exolit q̄dā oleū am̄
coloris ut q̄ſi cū quo ſi lapide mine-
rale ut mixtu ut aīle poſt fixa-
tione p̄ma ſublimetur iſbz aut
q̄tuor diebz evaporabit te ab oī la-
bore ſolūzōm̄ & coagulanōm̄.
Pano eſt q̄ hor eſt oleū om̄lū q̄ ſa-
at medicina penetrabile adhibile
quigibile oībz corpibz & augmētat
eīz effm̄ ul̄modū ſit q̄ i mūdo
i hor ſcēdū eſt nō eſt. Inde mi-
rabilia dīo q̄ oībz antiquis p̄h̄z
i credibilia foret. ſi q̄ ſi ſtūis hor
bñ ab aq̄enare ſepare & laborant
i mō mixtis iā dato potis iſo.
diebz lapide q̄m̄e. Hor aut oleū
nō eſt m̄m̄ i vegetabili p̄ ſe qm̄ ſi
lūcōeſ ibi & coagulanōeſ ut dū
eſt cū ſit tāmē ſi ſcēdū ſublatō
ibi mēdo tūdāz lapidis m̄m̄ am̄

phari. **N**ō p̄nto aīzānōeſ eſſe q̄
iſta p̄ma aīdula tibi nō declaravi. Et
re q̄ q̄ ea iſtenti laudat dñ Am̄
Bñdē ſit dulce nōmē dñi n̄r̄ iſp̄
p̄p̄i & dulciſſe nōmē ſiḡis marie ma-
tris eīz iſcēdū & ultra Am̄
Explū eſt aīzānōeſ lapidis bñ
i magiſtri raymūdi de iſula ma-
ritima. Miſſa Regi Suberit

Delapente...
de medallas aluna
ſit et cre noue
et loim igne diſtilla
modiſſimā aquam
collige: et in ea ex
ſuſam et ſi op̄er
eo vīzō ignitōe
Mollificatio vīzō
de ſanguinem h̄
et ſp̄er diſtilla
aqua vīzō fore
reſtū pone et ſi
tali vīzō: et ſi
per ſiber diſtilla
danda ſcēdū
p̄en. q̄ de bonū
fontana: et mō
p̄m̄ m̄en h̄ tor
bulla per ſp̄er de
de aquella argua
e a p̄p̄ h̄m̄ p̄lū
m̄en le ſuo la r̄ſa
la r̄ſa ſuo la p̄ſe
de vermell. oue
p̄m̄: i fortitū
de ſell de p̄m̄: et
de lūgna p̄m̄: et
de fontana
de aqua p̄m̄:
Alum de ſcēdū
de p̄m̄
videt
ſalāmonach
reſtūzēnt or de
p̄m̄ ſcēdū de
Ragala p̄m̄da
ſcēdūm̄ de
p̄m̄ de p̄m̄:
e lūgna leat
de les p̄m̄: et
e quim̄ vīzō
tran les p̄m̄ de
ſcēdū de p̄m̄:
ſcēdū de p̄m̄:
de la r̄ſa
de la r̄ſa
de la r̄ſa

Dulcificatio cuiuslibet corporis duri
 Re medullas aliquas animalis augmēt
 sit. et cetera noue añ. et misce simul
 et lento igne distilla p stram sabuli
 mūdissimū. aquam clarā. et istā
 collige: et in ea extingue corp⁹ durū
 fusum: et si oportuerit extingue in
 eo virgas ignitas.

Mollificatio Vitri et nerui attacti

Be sanguinem humanum vel porcinum
et sepius distilla per alembicum: de
aqua unge foras nervum: et vitu-
tutem pone: et sanabit membrum cum
tali nervo: et virtutem mollificabit

Per saber dispartir: lo de una cassa

Daurada senza fondre la tassa *Parisi*

p^{re}on. 1. 2. de bozaix. et 3. 1. de aygua de
 fontana. et mol mult be lo bozaix. e
 pux meten ho tor dins vna olla. e
 bulla per spay de vna hoza. e pux
 de aquella aygua ^{meten} nullam la tassa
 e a prop huanu poluora de soffe. e
 meten lo sus la tassa. puis meten
 la tassa sub lo foc de carbo. ro sia
 vermell pux luanas ab la ygua
 fort. e froitadas fort ab vna ^{tor} ~~tor~~ ^{tor}
 de pell de porch. e tor lor tita al fons
 de la ygua fort. et cobralo ab aygua ~~for~~
 de fontana.

℞ aqua fort
Alum de rocha . 3
ozymient . 2
viduol . 3
sal armoniac
puluerizent et distillent

per: sementar lor

Ragola pirada e passada . n. parros
 pal terminabon recuita pirada e pu
 ida una parit. a prop vimage per
 e ligatas loz ab corte fi. puxa zeron
 ras les peres : e langar los hors al vimage
 e quatr bokas rompone lo siment
 rian les peges del vimage : e fazar un
 fofre de poluora : e altre deles pagos et
 e dalli forch a poch a poch restampo multipli
 cant lo fins lo fornell sia blanch de dno
 puxa mene lo forch temprat u) e sia p.
 35. hores : ~

Ad indurandum ferru: adeo ut possit cum eo alia ferru madi ut lignum.

Accipe ferru in forma ensis vel gladij seu alius forme conuersu et anteq̃ temperet in aqua: sex viribus in assingia porci: mastuli et anseris equalit̃ mixtis intingat: et quanto plus tanto melius: et qualibet vice desiccetur in igne: et caueat faber: ne ferru illud aquam tangat: donec ut supradictu est ferru totiens in dictis assingis intingat: —

Item ad indurandu ferrum.

Ad indurandu ferru itaq̃ madi dat et corroborat. R. Vermes terre: qui inueniuntur in tra du fudit terra vel arat: et tantu de rasano. et bene pistent: et p panis eoz succus extorqueat: et quilibet seperatim de per se: dem misce simul tantu olei olue quantu est quarta pars illoz succoz: deinde ferru ignitu exingue in dictis succis: et operabit mirabiliter.

Aliud experimentu de ferro adide.

R. sumu radices salinis et sumu rafani an. et in dictis succis tempera ferru et videbis mirabilia.

Ad diuidendum Luna a stagno.

R. ferru limatu inuolutu pice greca mollicia ad ignem misce luna fusa cu isto ferro: et stagnum adherebit et luna sola remanebit.

Ad capiendas aues

Ad capiendu aues cu manibus
Accipe frumentu positu in fete vini: et in acuta mixtu: et minutu asperge in locu auu de quo si aues comedunt de illo locu volare no poterunt.

Ad gram et Amorem

Dens lupi aut pellicis eig aut oculi lupi portatus facit pporu sursum et amicitiam seu gratiam magnam parat et induit.

Ad componendu Lazuru

R. salis artemiaci parte vna vireidis cris duas. contere opte pone in sili et imbile ad modu paste cu oleo tartari pone in ampulla vitri lutata bn et bn clausa pone in furno panis postq panis abstractus est. per 6 dies: et inuenies tunc eu optu apatu.

Quomodo fit azurum ex plumbo

R. plumbu et lamina eu subtilit: et pone in olla bn sigillata m grappas vne in vinaria p. 14. dies et aperire et inuenies florem qea ipm rade: et sua quia azurum est. redur ut p in vinaria easdem lammas quopz omes in azurum conuertant.

Ad scribendu leas aureas in calamo

R. gum arabia. et dissolue in aqua bn. et sic modat de guma: et cu ista mole mactua usq̃quo remaneat spissa aliq̃te. cui postea adde de saccharo candito ad vi. pannellos: quantu sut duo grana arboris: et tunc mole optime: et mior potest. deinde misce satis de caq̃ clara: et leuet ma bn. cu digito: et sine pause aqua. et distate digitu ne aliquid ei adherat de o. postea lome eue aqua vbi videas moueri o. et ite misce de noua aqua: et sic facies tribus vel quatuor viribus: ut gum in illis aquis soluat et sepe a o. et materia scilicet. que fuerit mude in vino. Et qn voluis opari accipe modicu de dca materia et dissolue aut distempera cu aqua gumata: et scribe quod volueris.

Ad fare le tre doro
Togli del cristallo fino: et tritalo bn
e poi tagli delacqua dela gomma ara
arabica: et dela chiara d'ouo: et
distemperala questo cristallo con qsta
acqua de gomma et con questa chia
ra d'ouo: tanto chel cozza con la
penna: como fa lo maestro: et poi
seme quello che tu voy: et poi la
falo seccare: et poi togli con l'ore
et fucalo su questa tra: tu hauey
le tre doro.

Son vn hauey le tre d'argento
Togli delo argento: et fucalo sop
queste tra: tu hauey le lettere
de argento: questo e prouato.

Ad ponendum aurum Arape
gypsum bene tritu: et terre di
colla tartari: et aduige modicu
de floze lache: et pone in carta
vbi vis ponere aurum: et pmutte
bene scicare: hoc facto prius za
de bene cum cultello: deinde pon
sup dictu gypsum aquam claram:
subtilissime cum penello: et statim
pone aurum: et pmutte scicare bn
hoc scicatu: polias in lapide ama
tiste: vel cum dente lupi vel canis
vel vrsi: et sic videbis optime
aurum.

Per fare colore marziano Togli
serusa: con vno pochissimo de ma
bruo bene macinato.

A traze via le tre El poluere
d'osso biancho: e gesso. oz. ij. e pista
lo supilmente: et distemperalo
con vno uozlo d'ouo. et vngi sop
le tre: e po lassa seccare: et quando
e siccato: radilo con vno tempotario
pramamente: et remanera netta
la carta.

Ad fare bono argento vitramentato
Togli argento fino. oz. i. et asse
do fino. oz. i. et salnitro. oz. ij.
et liacagrio de piombo. oz. ij. et
lapis lazuli. oz. ij. et mette ogn
cosa in vna peza de lino sottile:
et togli delo aceto: et mettelo in
vno bocaleto de aceto: dala addo
in sup. ybuste spisso d'intorno: et
po togli la dicta peza onde tu
ay metudo dentro quelle cose: et
ligale bene: et fa chela stiga
bene amoghia in questo aceto
el trizo: et metti dentro in qsto
bocaleto quatro bastoncelli et
fa vna bona fossa sotto trizo
vno brazzo: et metti dentro el
bocaleto: et rucelo bene: che
no refreda de sopra: et poi mette
de intorno delo ledame forte: et
lassalo stare. 30. dy: poi togli la forza
et hauey acuzo fino.

Alaure lo azuro vitramentato
prima togli lapis lazuli. lb. i.
et lauato bene non lussia calda
porreche volte: poi lassuga bene
con vno panno: poi che la sia siccata
mettela in vna pignatella noua
et mettila al fuoco: et soffia bn
tanto cho la preta sia bene mfo
cata: et poi si la mette in su lo a
reto. distillato in vna stutella: et
po cauelo forza: et mettila in vna
stutella: et lassala bene scicare:
ala ombra: et poi la pista bene
in vno mortaro de bronzo: et
poi si la tamisa fora per vna
peza bene sottile: in vno vasello
bene scicatu. ad ao che la poluere
non possa mstre fora: et poi trita
la dicta poluere subtilmente sup

vna preta de porfido o vno sepen-
tina. con questo aceto. che tu la
mortasti: che sia ben sottile. et
poy la mette in due sotelle. a
figare: che siano de preta mui-
riata: et lassalo dare al fondo
et poy togli vna spongia ben
netta. et nasugandola de sopra
ma: et poy lassala seccare la ditta
poluora allombra: et quando
e bene secca: spoluerizalo sottil-
mente. po fa lo pastillo seguente.
A fare lo pastillo. Pemo togli
sey oz. de raga di pmo. oz. m. de
mastice integro. oz. m. de cera
noua. et tagliela sottile: et poy
togli vna bazattella de tra: et
muriata: et mettele suso le
brase. apresso al fecho: et mette
glo parma la vasa dentro: et
lassala bene diffare. con inuamete
messedando con vna spatola de
legno: et po mette lo mastice
et lassalo bene diffare con le
altre rose. et quando le predte
rose sono bene diffate et dis-
colate: habbi apparecchiato
vno bacile mezzo de aqua:
monda. et habbi vna peza
sopra questo bacile: et cola
le predte rose in la cqua giuso
per questa peza. et stracula
bene fora. dela ditta peza. et
quando in lay bene stracata.
togli quella coladura che e in lo dno
bacile in tre mane: et fane vno pa-
stillo. ad modo de vno pane. sempre
menando per mano. et spesso vnge
le mano de oglio de semenza de lino:
et mena tanto questo pastillo pmano
quel vegna humile a modo de cera.

et che se tre humilmente bene:
caldo. Et fatto questo. togli la
poluere de lapis lazuli. et debe
la bene mazzepazze. in questo pa-
stillo a pocho a pocho. sempre me-
mando el dicto pastillo per mano:
et puy vnendo te le mane aloma-
volta. del dicto oglio. Et quando in
lay bene mazzepazze: mette qsto
pastillo in vna sudella de preta
muriata: et vnge la sudella del
dicto oglio: et lassala stare el dicto pa-
stillo nella ditta sudella per otto di.
Et quando in vey trahere el dicto
aguzzo fora del dicto pastillo: togli
vna piattina de perca: che sia in-
viriata: et vno pocho pozuta. no
e aupa. et habi doy pastanelli: ch
siano longi vna spanna. et grossi
come e doue volte el diuagrosso de
la mano. et mette vno pocho de
luxia dolce che sia comda in lo
ditta piadena doue e el dicto pastillo
con la ditta luxia no e si e del
tempo del inuerno. no. si e del tpo
destate fa con la cqua fresca che
sia chiara e bella. et quando in
vay tira fora vno pocho del
aguzzo: buttalo in vna sudella
de tra. che sia muriata: et
nisi fa per sey o octo sudelle ad-
uinendo a pocho a pocho dela cqua
o dela dita luxia: per fin che in
la togli fora del dicto pastillo: et
si lo butta de vna sudella in laltre
togliendo el piu fino: tanto ch in
lo reduce in tre reue. no e in
tre maniere: et de tre rayone.
vna sera piu fino: laltre meno
fino. et laltre meno fino: et vsti
haueray el tuo aguzzo conphito: —

fa sempre
caldo. et
sempre di
caldo o
dare ma
brando
Togli el
bene lo ac
et quando
sottile al
con la luf
vada fora
quello d
questo e
come il
Togli de
pomo bu
no nella
aguzzo m
haueray
vray.
Compa
maime a
Pemo reg
porale su
con la cqua
vna gutta
lo in lo nu
de semenza
Ad plore
Togli pocho
de laltre
et po de q
ridare lo
nisi fa
Ad rompe
vay lauc
de la cqua
tempera l

Ad lauzare l'arguro o vno ad m. d. de le.
fa sempre con l'acqua chiara pocho
calda: et poi con la fredda. et guarda
sempre che no la uassi con la rano
caldo. o vno con acqua forte. et li
deue mettere vno pocho de mele
biancho.

Ad fare l'arguro d'alambagno.
Togli el rosso del ouo. et trita
bene lo arguro con lo rosso del ouo
et quando e bene ben trito et
portilo al tuo modo: laualo bene
con la luffa tanto che lo rosore
vada fora: et poi l'adopera in
quello che tu voy. et piace. et
questo e prouato.

Cento se laua l'arguro d'alambagno.
Togli dela schiuma che uene lo
panno biancho: quando se ronga
no nella caldara: laua lo dicto
arguro con questa schiuma. et
haueray si bello colore como
voray.

*Tempera bona alo arguro blaxa
marino o scuro con penna.*
Primo togli lo arguro: et distem
peralo suso la preta serpentina
con l'acqua de gomma. et poi togli
vna gutta de rosso douo. et mette
lo in lo tuo vasmicello: et fa fino
de scureze con penna.

Ad floren. arguro de zaffano.
Togli pocho de zaffano. et pocho
de blaxha. et distempera insieme
et poi de quello colore poi inflo
ridato: lo arguro posto in carta. et
vsi se fa.

*Ad temperare lo arguro quando
voy lauorare con penna.* Togli
de l'acqua de gomma arabica. et
tempera l'arguro con essa. et qu

103
fay la dicta acqua: laua la dicta
goma con vno pocho de acqua
tepidia: et quando e chiara: togli
de l'acqua similmente tepida: et
mettene nella dicta goma: et fa
che sia como se apucha el mele
al pauer: vni sia temperata.

Cento se fa el mirabrio. Togli
gemma vno: et sulfo ben trito
pone lo in vna ampulla de
virco. per modo che la sexta parte
sia sulfo. et la septima sia argento
vno. et poi piglia recta: et strao
de cauallo. et mesthia insieme
et impasta la ampolla per modo
che della ampolla no para fino
lo percuoto del quale possa respi
rare: et mettila nella fornace.
finche lo fumo mista rosso per lo
respirando: et togli lo del focho et
lassalo zefredare. et sera bono gi
mirabrio.

Quando vegli se fover con lozo.
Togli vna quantita de quello oro
fino battuto: et togli del mele
et mamma insieme col porfido.
como se fa el colore: et poi togli
vno pocho de acqua calda: et mestia
lo insieme: lozo va tutto al fondo
et quando lo voy adoperare: re
pera quello oro con la chiara et
con la gomma. et lauota: et e bono
a fiorire.

Ad fare la purpurina. Togli
sale armoniaco: stagno: argento
vno: et sulfo an. onze. ij. et
fa como del mirabrio.

Ad fare el vergmo bono. Togli
del vergmo: et raspalo o taglia
lo minuto: o radelo con lo virco.
et poi mettilo in vna pigriatella

mutuata. et poi mettili tanta
vina. che copra el ligno stazamente
et poi li mette tanta lysa que sta
meza la pignata: no e che sta bene
forre. et poi limpie de aceto: et met
tela al focho. et lassalo bogliere tanto
che tale la mitate del trizo: et poi
li bunta dentro mezza onza de
arabica. che sta trita. et lassalo
lare el trizo dela pignata: et poi
li mette alumie de rocha che sta
trita: tanto quanto voy piu chiaro
e mettere piu alumie de rocha:
et cosi per lo contrario. et poi las
salo stare tanto al focho che tu
diassi vna pr. m. et poi toglia via
et e fatto.

A face verde fino Togli del verde
camo: et macinalo con aceto: et
mettili vno pocho de zaffarano: et
tempera lo duto colore con lo rosso
del ouo ben zotto quando voy mettere
in libro

Acqua con la quale voy tingere
vno cinto o cinto: et e co
lore durabile Togli ropozosa. lb
ij. ben poluerizato: et distillalo p
lo lambicho: prima aqua ad hor
nichil operat. et quella serua. la
quale tu voy et fuala reclusa in
vna ampolla: et vale p quello ch
e dicto. et con quella voy struere
in carta.

Per fare colore marnato Togli
la ceruica con vno pocho de ma
bruo: ben trito. et macinato et fa
fino.

Ad trarre via le lre dela carta
lunga pezzo. Togli del succo deli
limoni: et bagna vna spugna in
lo dicto succo. et frega bene su per

la lra: et fora de tratta fora et
si li poray struere de nouo quello
che voray.

A trarre el succo dela carta Togli
de gesso be trito. et pone primo
vna peza biancha sopra la carta
con la poluora del gesso: et chiude
el libro stretto.

A trarre loglio dela carta fa come
de fermenti o della paglia delle
faue: pone questa tepida nella carta
dove e cascato el oglio. o gesso: et
lassalo stare vn di et vna nocte
o piu piu o meno como e necessario
stringendo el libro forte.

Ad idem Togli ossa de caprone
asse in focho tanto che sta bene
bruncho: et poluerizalo bene stule
et ponelo sopra loglio bene statti
lissimo: et poi stringe bene lo
libro in lo vncula per sparo de
hore. xij. et pstra fora loglio.

Quando fosse arsa et arimchiata
la carta. pone vna peza ba
gnata sopra la carta arsa dela
vna banda e l'altra. fin che la carta
sia humida: et poi leua le perze
exorrendo la carta. poi stringe
et firma el libro che la carta sia
bene stesa.

Quando la carta fosse bagnata
Togli dela calina vna doue e cas
cata lacqua: et chiude el libro su
lacqua e fresca. Et si fosse seccata
bagna la carta vn pocho con peza
biancha: poi ponela la calina.

A trarre la carta de vno dela carta
pone vna peza biancha bagnata
sopra la carta. et poi pone del gesso
puluerizato apido. et poi peza biancha
et poi gesso. et stringe el libro.

Togli
lo molto bene
suro: et qu
meglio: po
chiata: et q
laulo molto
serare: et p
la carta del
paze: et poi
chiata: et n
e d'altra

Mediana

R. di. ij. a
ro: et lb. ij.
et marmala
fiore. et fa
porato con ac
poi mettilo in
lo forno a des
trea fora: et
bene: et poi
mare: et qu

Ad idem

R. ij. tre de
sis. partes. i
parte. i. et n
et pone in b
tata: et rope
lo calbene. b
et che la ma
parera oglio.
vna parte da
et misilato
poi lo trea fra

Ad distemperare el mabrio molto bene. Togly el mabrio: et trita lo molto bene: et subtilmente cosifucto: et quanto e piu trito: e meglio: poi tritalo con lacqua chiara: et quando il e ben trito: laualo molto bene: et poi lassalo seccare: et poi lo distempera co la chiara del ouo: et lassalo marzaze: et poi bunta via quella chiara: et mette glime delaltra e delaltra.

Medicina ad rubui

R. lb. i. an. ci. lb. i. de sale sparato: et lb. ij. de vitriolo romano. et marmalo molto bene insieme: et fa che sia bene incorporato con aceto. et verna: et poi mittelo in vna pignata in lo furno a desiccare: et poi lo tira fora: et rema marmalo molto bene: et poi lo mitte a sublimare: et questo faray tre volte.

Ad idem

R. an. tre volte sublimato vitris. partes. iij. sale armoniaco parte. i. et marmalo insieme: et pone in vna bona bene lutata: et coperta. et ponela fra lo carbone bene acceso a cosere et che la materia sia fusa: et parera oglio. Et da poi pone vna parte da quello che tu voy et mescolalo prestamente: et poi lo tira fora.

Ad faciendum azurum pfectum

Recepe lapidis lazuli in feustea conreiti lb. i. et pone ad ignem creatorum donec dicti lapides videantur igni tunc proice ipos in vas aceto fortissimo plenuz. et permittite in frigidare perse. quia tunc seperatur fex et terre steritas ab azuro. Demde tere in mortario capreo. dictos lapides. Demde super porfidum contere in puluerem subtilissimu: quasi sine tactu. *Itenu* recepe. 3. q. pias grece: et tantumdem de rafa pmi. et tantumdem de trebentina. et de cera vnaas duas. et trita bene pitem et rafa. tunc imitte olle noue vitreate de oleo lini vsq. quo cooperiat fundu. et expone igni: quod cu feruere incipit: incorpora puluerem piar et rase: et ceram minutatam. et demde trebentinam. et cu feruet agita cum baculo. Tunc habeas vas plenu aqua feruente: super aug orefinu extendas panum lineu mudu. In quem proicias totam illam incorporationem. et permittite stare. donec poteris aquam palpate: sed quanto calidior tanto melior: tunc comprime dudu panuz cum confusione. Ita q. q. q. exire de petra cadat in aqua: quod est pars subtilis: grossa aut in pano remanet. demde duc pastam illam per mang. mungendo cu oleo lini paru. Demde incorpora puluerem lazuri. super porfidu extende cum dicta massa: et permittite stare per quatuor dies. Cum vero voles

azurum extrahere: habeas vas
vitreatum: et impone modicum de
aqua tepida: et duc pastillum per
manus: et aqua efficitur velut
celum serenum: tunc porce in
aliud vas mundum: et iterum
facias sic usque ad quinque vices.
Et illud est primum lazurum: et
et distingue per quinque retri-
tiones: et sic 3.^m quorum quilibet est
nobilis

Ad rodendum feru

Re Salis niri loti 3. m. Salis aris
3. 4. Tartari albi 3. 4. Aluminis
roce 3. 4. Viridis cris 3. 3. et
auripigmenti 3. 3. Salis armoniaci
3. 2. Viridoli romani 3. quatuor te-
vant in mortario valde mudo: ita
quod nulla viciositatis misceatur. Ceibel-
lenitur dicti pulueres: et ponantur
in olla vitreata et tersa: cum libris
viii. aque dulcis: et dum coquitur
totum simul: agitur cum baculo
mundo: usque quo consumatur pars
tertia aque. Deinde condatur in
vas vitreum: et optinetur valde sa-
gaciter ne respuet: et de dicta
aqua huiusmodi feru reperfatur
bene politum.

Colla fortis que non timet aqua

Re cornu cerui: et aliquantulum
tingule amque: et pice navale
et huiusmodi ferri an: et simul
tere: et confice cum albumine oui:
et aliquantulum mellis ad ignem
et vige quod vis: et non ti-
mebit aquam.

**Ad mollificare el cristallo et
dazeli che colore tu voy**

Piglia sangue de hirco vecchio
nutrito per 14. di de foglia de
elera. et libra. 5. de sangue de
oca. et 3. 2. de morcha doglio
3. 1. de aceto forte. 3. 5. de sale
gema. 3. 2. de alumine de rocha.
3. 1. de allume scilla: et tutte
queste cose falle boghere in
sieme. et mettelidentro lo

cristallo. che tu voy mollificare
et lassalo stare per di. 7. et poi
li poi dare colore che a te piaccia.
Et quando lo voray trarlo de qullo
loco oue e stato. timato et molli-
ficato: metteraylo in acqua
fredda: et deuentaro duro come
da primo era. et poraylo polire
a tua tua voluntate.

Ad tingere lo cristallo de colore

La tintura dello cristallo se fa rossi
fa vno capitello de cendra de
sacramento de vite: et de cinere
de zero: et de calina viua: et
falla boghere allo forno tanto che
torne allo terzo: et con la terza
parte distempera lo colore che
tu voi dare allo cristallo: et si
come e stato de sopra.

Ad dissoluendum Cristallu

Soluit cristallu si ponat in aqua
resoluta ex tartaro: calce: sale:
et aliis roce. Et hec eadem
aqua delet maculas faciei: et
reddit eam mirabiliter pulchram: =

De compositione
lapis lazuli de
compositione in m
versibus

fili dactylum
Sumus thesaurum
hanc amplexor
Vincula dissolue
Primum albyma
Quosue auctore
her fallit philes
Que soluit neri
her ars optat a p
Quos deus ampar
heras est cura bre
Et complementi da
Nec vnam posat com
hanc aptant plura
illi nec similis est re
Nec conuenenda no
hanc tu fixare del
De ve considerat
Dissipa rem capre
Lentem extrahit
Aspera res lenis
Que dum calcat
Sed dum fixatur
hanc tegit vni
Oma que iugit
Et cum sit fixu
her res aptat p
her res fixat p
Dantq; velut mor
her res est acta d
Simplex corrosus
Ignem si fuerit
Intrans tunc egro
Regnare pressos
huius azeti forma
Nec attente na

**De compositione lapidis phi
losophorum doctrina elegans
composita in msscriptio centu
versibus**

fili doctrinam tibi nunc porrigo bina
Sumus thesaurum tene meti dat foris au
hanc amplexare tibi ne dñer amari
Vincula dissolue sapientia dicta zenol
Primitus alchimia discas discisq; pillas
Quosius auctores capiesquosq; res et honores
Hec fallit philtros ars p probleumata mltos
Que soluit metes virtute dei sapientes
Hec ars optat a plarib; his vñ datur
Quos deus acceptat dñ tali munere sceptrat
Hec ars est cara brevis atq; levis quosq; rara
Et complementum dat hñ versibus nbi centu
Ars vnam posat rem quā quivis vñ nescit
Hanc aptant plura res res est hec in vna
Illi nec similis est res precio quoq; vilis
Nec continenda nā pñat illa stupida
Hanc tu fixare debes et in igne demare
Sic vt conscendat et rursus adiffima redat
Discipa rem capta pñt hanc pñt sansapna
Lentex extractam sic massā contere frāz
Aspera res lenis que fit basis in amens
Que dum calcatur in a doctis adamatur
Sed dum fixatur hec res et in igne moratur
Hanc tegit umbra rez substantia quita
Omnia que iungit si fundit oia fundit
Et cum sit fixum nō suscipit hoc nisi fixū
hec res aptat si se siccata rigatur
hec res siccatur si cum rebus affonatur
Dantq; rebus montes tracones rzeq; fontes
hec res est actu dñ fir pulvis sine tactu
Simplex corrosus subtilis erat pñtiosus
Ignem si spernit nec ad sublimia vergit
Intrans tñt egra nā corpora reddit aleg
Regnare pñtiosus fiant atq; reatbere fessos
huic arti forma mudi est rectissima norma
hec attendet natura in rem mitemur

Que non festine sed temporis ordine sine
Limphe lunone rraz coniugit et ignem
Mistura fragili res quita supuevit illi
Que iubet mteare mistura quā variare
Debet fermentū p cōsimile specierum
Consurgit nullus vnq; sine semine fructu
Nec fit maturus quisq; sine semine fructu
Mica nascenti substantia fert et vnum
Signit ex reliquo corruptio si fit in illo
Semina sūt rez sed fermentū specierū
Nil fermentat vel si locy ille negatur
Quem vult mistura danē fermeto sua iura
In qua dñ morit semē fructū dare fert
Sic abus in stomacho fermentū suscipit mto
quod purū est et idem p mēbra capiat et idem
Semen et humanū puro de sanguine natū
Rembus extractū matris cellula supnat
femineo iuctū ai semine fit velut vñ
Tunc calor innatus primū de pñb; huius
Extremis format pelle post mētra normat
Mestruus hñc pasit donec sup exilis assit
fermentū rei res est sed pneumate rei
vult propriis sine quo nil fermentat ab illo
pneuma fermenti iuctū ai pneumate msti
Indudit pellis virtus sua profer vt illis
Ars pro pelle perit dñ natura sequit vas
Opus metallinū p semine qd caput mto
Qui relū voluit pbleumata mta res soluit
Corpora que fingit fluxū res fixa restingit
Nam durat minime qd pmanet absq; quiete
Si rra defendit tñt omē volante pñtendis
Illud siccatur hec soluit hec domatur
hec sunt que fingit qd substat qd q tngit
Ars aut natura hñsim rebus extrahit extra
hec sūt secreta que gaudebit sine meta
Quamot ex vna sūt et quamot vñ m
Dum corrūpant simul hec ars exapit vñ
Quod bene purgat format vñtē locat
Huic natura dat duplex et multiplicat
vt sublimatur ops capitis limpha solutis
Quale sit vt tantū pñt et post respice quantū

unide

De luv sapientie qualiter fieri debet

Ex etiam tenacem: et fac ipsam bene sicari
et pulueriza eam: et fac ipsam subtiliter
puluerizatam: et compone cum aqua
ubi sunt albina ouoz: et sterus equinu
puluerizatu: et mista et contempata
fit: cu ea mungat vas bis vel ter de
sicata in pma: et 2. tunica.

Quomodo fit sal Armoniaci.

Ex sanguine hris .lb. 1. et .2. lb. salis
ros: et .6. lb. aque ros: et oia sunt
misce et distempera. et postmodum
p filteru distilla: postea pone ad igne
et ibidem dimittas donec recedat
vniuersitas aque. et remanebit sal
armoniaci.

N. modus. **Modus compositionis vridis eris**
sancti. Accipe laminas creas latitudinis
quatuor digitor: quas vngas cu
compositione facta ex aceto forti.
calce vna et sale armoniaci: et
accipe vas terreu in quo pones
dras laminas: quod vas stet in loco
ubi radi solares ipm tanger. Et
nichilominus arida vas fimo agno
calido: et ponas in eodem vase
acenu forte ex vno rubeo: et de viis
ficus ex quibus expressum est vinu
vel paleas orde: vel ramos sarne
toze siccos in tanta quantitate vt
superascendant acenu p duos vel tres
digitor: et suspendas dictas laminas
in dicto vase: ne tanger acenum
vel ponas eas super predictis rac
mis ficis: seu palea orde: et deinde
exopezi dictas laminas alijs racemis
seu palea: du in lamina vnde sit
liquore seu compositione predicta.
et ita continuabis: laminas vntas
ponendo sup racemos seu palea donec
vas plenum sit: deinde exopezi et
optime claude vas. et dimittas stare

sic per horas .24. Et postea aperro
vase et extractis laminis: abra de
et recollige es vride in aliquo vase
terreo vntato. Et ita continuabis
donec habueris bonam quantitate
dicti vridis eris: quam quantitate
vridis eris cum aceto et vrina re
duces in formam vnguenti: et
repones in sacculo ex corte arietino
bene comprimendo et implendo: et
superpositis pondere repones ad sole
ad desiccandum voluendo sacculum
continue ad solem vt vridus optime
desicet: Et cu desicatu fuerit vu
ad solem: habebis muum vride es
perfectum

Acinome

[illegible][illegible]

*Insuper testatoris la
si interposita*
Admodum ad allu
Opus ad allu *Se a*
et incense an *et ra*
et postmodum *me*
2. p. v. bene *et*
missi in aut p. v.
partem istius p. v.
tunc voluit cu q.
Dende acipe de
duar sal de in
et mole bene *a*
consuetudine *et d*
aliquantulum qu
post hanc de su
quedam vasa sic
in illa consuetu
re. fillam fund
extinguendo p
re. et p. v. m
et misce bene v
extingue in d
et est p. dei g.

Opus ad albi. f.
solui: et mole
et acrye rami
parati: et mei
albi: et resolu
albo: sal et mei
acrye dupli: istoz
et nocte voluen
vel quinq: m
distilla p alembr
bibere acrimo
moliendo: et f
bibezit: et mass
aqua pura don

**Inapit tractatus lapidum preciosorum
et margaritarum**

Medicina ad album

Opus ad album. Be. aurum auripigmentum
et tinctum auri et mole quodlibet p se
et post modum mitte in sit ea: et accipe
3. pres. venetie: et 1. lime: et funde
in sit: cu aut fuerit fusa pice vnam
partem istius pulvis sup dca et for
titer volue cu quoda veleno feco.
Deinde accipe de sale rubeo quod
dicitur sal de india. lbz i. vel plus
et mole bene: et pice totu in illa
consolatione: et dimitte post modum
aliquantulum quiescere sup ignem
post hec de succo arthemisie in
quodam vaso fictili: in quo ponet
totu illa consolationem: et hoc facias
ter: s. illam fundendo: et in succo
extinguendo: post modum funde
iter: et pice in his omnes pulveres
et misce fortiter vt dictu est: tandem
extingue in dco succo Arthemisie
et erit p dei gram bene factu:.

Opus ad album. Be. artemia pallidi
folia: et mole sicut faciam: et
accipe tantum dem xpanis pre
parati: et mediam partem incensi
albi: et resolu in aceto forassio
albo: sal et incensum: et sit de
aceto duplu istoz: et pmette p diem
et nocte voluendo ipm quater
vel quinquies in die: post modum
distilla p alembicu: et de isto da
bibere artemia paulatim tamen
moluendo: et firmando donec totu
bibezit: et massa eu erit laua nny
aqua pura: donec tollat ab eo.

quicquid falsedinis fuit in eo: et donec
videris eu albu sicut minem: et ac
cipe istud artemia sit parati: et
tandem de sale sit parati: et mole
popime parit: et pone in vitruata
et circumluta luto sapientie: et
suppone aquam caser: donec rogar
illa ipm cu foru sit acidi: et fi
du: et coque assidue igne lem
ny illa aqua fuerit consumpta:
pone tantu de eadem sed calida
et cu confirmata fuerit: pone
super id.

**Ad tingendum lunam in colorem
auri**

Opus ad Rubem. Be. Verde eris qd
luz: et pone p pte salis az mo
maci et dissolu in aceto forti:
ipo dissolum: distilla p filtrum
et congela ad igne: donec sit
fictu: et reduc ipm in vrpus:
post modum si vna lbz fuerit: pone
sup incensu vna lbz plumbi sem
hoc facto habeas aliu incensu
nny totidem de sanano ad pondus
et ita facias bene quatuor vmbz
semp iungendo de sanano nny
dicto Verde eris ad pondus sep
mittando incensu: et effiner
rubeu sicut sceleru: et tingit
3. sup 3. lime.

**Ad colorandum lunam nigrum et
extra in colorem solis**

Opus ad Rubem. Be. lbz i. alius
Iannem. lbz. 5. Vnoli artem
lbz. 5. Verde eris. lbz. 2. Verdetti
lbz. 5. salis artemia: lbz. 1. elca
mine. lbz. 5. amatis. hec oia
simul pulveriza opne sup marmore
et ipasta cu vima pueror: 12. anoz
opne ad modu coloz: valer ad coloradu
solum p mediu in luna:.

De protectione vniuersalis partis medicine
sup. 100. lune. in vix. solem conuertit
Inopiam nunc dicit opatione
rubedinis cum dec. Summe
de aqua distillata in qua sunt
dissoluta. q. p. res rubedinis.
Et agetur rubei. pars vna
auripigmenti dealban. resurrexi
ps. dimidia. et tere in mar
more. et sponde sup. eal. t. m. a. q.
quantum sunt omnes species. et
tere. et sicut. post n. fuerit
desiccata tere p. hora vnam
eas. et assa in ampulla vitre
ata. p. horam vnam. hoc est
fanes donec inguler in massa
vna rubea. aug. pars. i. cadit
in. 100. lune. Et si dices hoc
feteris in dissoluenda. exhibe
sol optimus.

**De medicina facta ex busone que co
necit Mercurium in lunam.**

Opus ad albu. Be vnu busonem
aut plures in mense azary.
et ponat in vase vitreata.
bene cooperito. et glutinatum.
luto sapiente. et fac ignem
tota vna die. et fiet puluis.
et si istis pulueris ponatur
3. i. sup. tondem lune etis fiet
luna optima.

**De medicina cuius vna pars plecta
sup. 40. lune. parte ea in solem conuertit**

Hoc est elixir ad rubeu.

Be solem puluerizatu. cloni ferri
et elustu. an. parte. i. salis berri ad
quantitate illoz. t. m. quo resolutum
in libes pulueris cum predictoz per
longam conuersione. post ponat ad
soluendu. quosiluo. ad igne leni
meris calidi coagulet. et illis pul
ueris sic coagulat ponat ps. i. st
10. lune. et fiet sol. Et si illud co
agulat utz soluat. et coagulet

cadit. i. ps. sup. 20. Et sic exet
rendo quater ps. i. cadit sup.
40. lune preparate **Solis**

Sol puluerizat sic. Soluto sen
liquefacto **salis** in vase habente
in summitate foramen ad qua
titatem solis puluerizandi.
et sup. id foramen ponat sol.
si recipit fumum satum. et
post vestit ut recipiat ab
alio latere fumum. cu aliquo
tens est hoc factu. poterit
sol puluerizari. **De croco ferri**

**Croci ferri qualiter fiat iam
alias in hoc libro sup. de
scriptum est.**

Es vsum sic fit De ore vstro

Be auripigmenti calmatum
et puluerizatu subtilissime.
et es limati subtilissime. et
pone in crucibulo ad ignem
lentum. de auripigmento pul
uerizato. post aliu lectu de li
matita. et sic alternat. fa
ciendo. quousq. totu auripigmentu
et es ibi posueris. Quo facto.
supfundendu est de oleo oliuaz
optimo. Et deinde ponet in
du crucibulo ad ignem. et ster
ibi donec videris auripigmentu
et oleu totalit consumi. et q. es
remaneat bene combustu. et in
ruborem mutatu. **De sale alkali**

Sal berri ala alkali sic soluitur
arm. Be dictu sal teru in subtilissimu
puluerem. in lapide marmoreo
bene mudo. post ponat in ampulla
vitri. que ampulla mergatur
in aliquo vase. in quo sit aqua
frigida bene mudo. ita q. aqua
non possit intrare intus. et stet
in aqua dicta ampulla quousq.
in videris videris puluerem

torum soluti in
ferre vnter q
ampulle post
armomati sic
pulueris p
conferri et
pulueris sup la
rei mudi
nili de aqua
rende puluer
aliquo molina
quousq. pulu
aquam amp
illud desiccat
desiccat tte
puluerem si
Et illa puluer
vel vtrinali
equine calido
operta pofim
die pognat
vel vtrinali a
Et sic ster p na
Post quos ex
ampullam pe
Quo facto hab
nu meribus
infra mero
dicti pulueris
equino. et fa
ignis. quousq
ampulle vnter
eam de mero
fugdari. et p
et ferua quod
est medicina

De augendo pot
Be si ante desic
solue alimen
ad ignem. qu

totum solutum in modum aque. tunc
fetes permittite quiescere in fundo
ampulle. post cui aqua ista salis
armomaci sic soluti inbibant
pulveres predictos. tunc. si solis
icon ferri. et eris vsti. sic pone
pulveres sup lapidem marmo-
reum nudum. post proice aliqua
nitum de aqua dicte ampulle. du-
cendo pulveres cum aqua. in
aliquo molitorio marmoreo
quousque pulveres bibant tota
aquam ampulle. post permittite
illud desiccari. quo facto illud
desiccatum tere in subtilissimum
pulverem sup psalmi marmore
et illa pulverem pone in ampulla
vel vtrinali bene clauso sub fumo
equino calido. qd sit ibi bene co-
perta proinde. Et qualibet
die proicias circa ampullam
vel vtrinale aquam calidam.
et sic stet p novem vel decem dies.
Post quos extractam eandem
ampullam permittite in frigidari.
Quo facto habeas tianum vnu ple-
num cineribus. et figat ampulla
infra cineres in qua ampulla sit
dicti pulveres resoluti sub fumo
equino. et fiat sub tiano lenis ignis.
quousque videris totam aquam
ampulle congelatam. Tunc extrahere
eam de cineribus. et permittite re-
frigidari. et frange ampullam.
et serua quod inveneris. quia
est medicina super lima ad sole.

De augendo pondere auri

¶ Si auro deficiat pondus. sic dar
solue alumen de albo in crucibulo
ad ignem. quo soluto habeas tamide

bona terre none. quam paulatim
dissolvas cum dicto alumine in
auro crucibulo ad ignem. post per-
miste predictis. de optimo claro
aceto. post bibat simul et spuma
totam quam fuerit coagulabit
desuper infra crucibulum. ad pre-
trahendo spumam. et illa resoluta
infra crucibulum in quodam latere
quasi pinguedo. et in toni dissolu-
tum et bene permittit et compleri
erit. extrahere igne de sub crucibulo
et permittite desiccari. Quo facto
rempias sup acetum quoddam corpus
quasi vnguentum durum quasi pax.
et de illo pone duplum. quod est
aurum sic factum quia minus pon-
derabit alio auro non. per auro
tuo remittendo in crucibulo. in
resolutum fuit. ad ignem habebit
rectum pondus.

De Saturno convertendo et colorando in colorem solis

Copus ad Rubrum

¶ Eris vsti. et vridis eris. et tere
bene et fac stratum. et de laminis
saturni. et fride. et hoc sex viribus
et effinet coloris rubri. deinde ac-
cipe. y. et calami. et buax passax
seu zannox opitactis azillis. et
pista totum simul in forma vnguenti
et de hoc facias stratum seu lectum.
eodem modo in dictis laminis. fac in
aliis sex viribus. et habebis satrum
fortem. qui habebit colorem solis
fundendo et refundendo. sed qd sum-
mus prius purgatus sit in vno ex
modis supradictis.

Item aliter.

¶ Be qd. es vsti. calami. et tina
ma. pulverizent bene. et pistum.

cu melle sicut unguentum. post
accipe laminas sicuti: et unge
cum unguento predicto. post
pone ad fundendum in reuabulo
sic bene cooperatus cum sale
dissoluto in urina. et cinere:
et fac quatuor viribus sicut
dictum est superius. et erit sol
de. xlvj. chreano. **De esse vstro**

Si vis facere capsum bene ru
bundum: contere subtilissime
et miorpora cum vndem salis
armoniaci. et ponas ad sub
limandum cum lento igne. Et
sal sublimabit in colore rubeo.
Et rem forti. seu es vstrum
remanebit in frigus rubundum.
Et aliqui addunt cinabrum.
sed dico q non oportet.

Opus ad rubem et dar ^{al tauri.} veneri
colorem solis: sed no sustinet
cementum sed solus habet colore
Florenoz.

Re salis facti de vitriolo. pte. j.
et salis armoniaci tantumdem.
et verdeti tantumdem: et de alie
ganei rubificatio pres. 2. et diste
pera cum aceto forti rubeo tale
q sit sicut cementum. Accipe de
sole: et fac laminas: et cimenta
eas cum ditta confectio. et
dimitte stare sic p totum diem
sic rubem sup carbones ardens.
post dimitte in frigidari: et in
uenies laminas bene coloritas
minus et extra. post cimenta
eas sicut prius in eade confectio
et fonde in cemento easdem ex
tingue cum fusum in felle tauri

in quo felle erit dissoluto.
2. pte alie sup dñ. et vna pte
vitrioli. et de felle sic duplu.
et sic habebis solum bonum et
finu in colore florenorum.
Et est bonus ad deaurandum
et sustinet fusiones: sed non
sustinet cementum. Si exmixe
ris in aqua vitelloz. onoz
bene erit: vel in felle tauri
si vis. Et in hoc opere sic fco
2. marche valent. 3.

Sal vitrioli. **De sale vitrioli**
predicti ita fit. Rx vitrioli
et dissolue in aqua vi. et
dimitte residere: et distilla per
filtru: post congela ad ignem
et sic habebis sal vitrioli. et
istud sal est multu penetrans
et dat magnam tinctura rubea.
Ad rubificandū alumen goni

Tem alumen goni predicti est
parum viride. et dissolue ipm
in aceto forti albo: et distilla p
alembicu. Et oia genera alu
minu debent dissolui in aceto.
et post congelat ad ignem. et
sic dissolue ipm ter: et congela
tonens. **P**reterea istud sal
pone in vitro duplo. et istud vi
tru pone super furnu super
meres qui sint bene compssi.
sub vitro et ora circa vitrum
ad spissitudinem duoz digitoz

Preterea da igne p vnam horam
et post fac ignem p dimidium
diem et no plus. post dimitte in
frigidari. et inuenies alumine
rubundissimu sicut stazlara:
et habes alumen tuu ppara
ratu ad ponendu in isto opere

et in alijs op
vntem.

De preparati
rem accipe vit
quod possit m
nas sicut esset
pone mter car
fos: per vnam
sic rubem m
extrahe et p

De preparati
Sal vitrioli non
mli vt sup d
nature. quan
q si ponat su
q sit cuprum

De preparati
Sal armoniac
sublimatu sim
accipe j. pte. et
tin. et pulueri

qua aliter no d
isto opere. Et
est bonu et d
septem partes
et sex pte de p
simul fonde: et
in dicto cemen
tuu sicut solen

De ex sone fi
fecta luna

Opus ad album
Rx lime foliate
ponat sup carbo
vntem: et
tonens. donec m
ponas in sale d
dictu est. et de
vnam sup dñ p
salis armoniac.
in urina dissolu

et in alijs operibus que sunt ad
rubeum.

De preparatione vitrioli

Item accipe ^{capazsa} vitrioli magis finis
quod possit mueri. et fac inde pe-
tias sicut esset cuni. et alime. et
pone inter carbones ardentes gros-
sos. per unam horam vel quousque
sit rubeum intus et extra. et post
extrahe et pulueriza.

De preparatione salis vitrioli

Sal vitrioli non debet parari ali-
misi ut super dictum est. Et est talis
nature. quando est sic paratum
quod si ponatur super cultellum videbitur
quod sit cuprum.

De preparatione salis armoniaci

Sal armoniacum sic preparabis
sublimatum semel. Et de sublimato
accipe .i. partem. et de sale com-
muni .ii. partes. et pulueriza totum in simul
quia aliter non debet parari pro
isto opere. Et scias quod istud opus
est bonum et utile. Quod si accipis
septem partes de sole florentino
et sex partes de pura luna. et facias
simul fundi. et laminari. et ponas
in dicto cemento. habebis opus
tuum sicut solem de lauris.

**Ut ex Jove fiat optima et per-
fecta luna**

Opus ad album

Re lune foliis subtilissime. et
ponatur super carbones ignitos donec
rubeant. et extingue in oleo
tenui. donec ingrescant. deinde
ponas in sale dissoluto ut supra
dictum est. et deinde accipe parte
unam super dictam pulueris. et tunc de
salis armoniaci. et misce cum
in urina dissoluto et mibibito. et

bene incorporato. Deinde reponere
in testis ouorum gallinarum euacua-
tis per paruum foramen. et claude
tum luto sapientie superposita
alia testa. cui bene coniuncta
et clausa. et ponas in igne ster-
corum. per .x. horas. aut in tunc
vibus temperate calida per diem
naturalem una vice. et proice
non congelatum. Cuius una pars
proiecta super .x. partes Jovis con-
uertet eum in lunam optimam.
Et Jovi auferet stidore. et tali Jovi
ita purgato pur deret. sublato sibi
stidore. cum recepta descripta in li-
bro. Accipe xviii. 3. et funde in simul.
et extingue in aqua mercurij rhy-
biabus. et deinde ponatur in tercia
bulo ut fundatur. et eo fuso. erit luna
valde bona.

Hec est confectio preciosa ad album

Tres dragme artemisi. et due dra-
gme atramenti. et quicquid dragme
tartarom. et una dragma salis
berti. et quicquid dragme salis ar-
moniaci. omnia optime terantur
et accipe libram unam aceti albi et
fortis. et duas libras aque pluui-
alis. et unam libram salis com-
muni. et ponatur totum ad ignem
lentum. et omnia misceantur simul.
et siccantur usque ad duas libras
bulliendo. et reducantur ad spissi-
tudinem mellis. deinde reponatur
in vase vitreo. seu vitreato. donec
desiccat. Et cum bene desiccatum fuerit.
tate topi. et resoluat in aceto forti.
Et hec est confectio preciosa. et confusa
eum ex loto humidum in vase vitreo. ad
opus tuum. et confusa bene. — 7

47

Pulvis preciosus ad album
 Be Vitelli oui .3. i. marchesite
 .3. i. Salis gēme .3. i. et Jouis
 .3. i. et auripigmenti .3. 2. oia
 puluerizent et misceant cum
 aceto forti et coquant ad frusti-
 tudinem mellis. deinde de-
 siccet. deinde fac ex eo frustu-
 rotunda ad modum ouellanaz.
 et ponas ad solem quousque opus
 desiccet. deinde utrumque opus
 terant. et addat dragma vna
 artemici puluerizati et misceat
 totum sit in aceto et adde duas
 dragmas tartari puluerizati.
 et deinde desiccet totum et hac
 confectio nem preciosam opus
 conseruet.

Opus ad album ex ere de albato
 Be succi de beusi rorcho et in m-
 mine parobus mnde et imple
 ollam et mitte in fornax cum
 donec infrigidetur fornax.
 deinde pone in fornax formam
 et in terra quia in vna nec
 in feda non calmar sed in feda.
 deinde tere et solve in sale.
 totum opus soluit in aqua
 aluminis fariem et post aqua
 cozano fiat donec deuret
 quasi ciza et desicca in rine
 q. viabz quia tunc omnes sup-
 fluitates pmi melius sublimat
 et depurant. propt amittat
 salis et ppr aluminis fariem
 meliorem virtutem habet re-
 tinendi et post tere soluendo
 donec erit quasi pasta et mitte

desuper ad mensura vni-
 digiti. deinde pone sub fimo
 per .4. dies. vni enim soluit
 et mutat in aquam. deinde
 gutta .i. 3. sup. q. o. milia eris
 dealbari et mutat in bonaz
 lunam.

**Qualiter ex Jone et Saturno
 possit fieri Luna**

Opus ad album. Quidam sic
 faciebat Toleti lunam
 Accipiebat lbz. i. Saturni et
 aliam Jouis et fundebat eas
 23. viribus et qualiter vire
 proicebat eas in aqua calis
 ppriati soluti in aceto albo
 distillato p alembicam in dua-
 bus vniis mellis. Et postq
 erant samsing et Jupiter bn
 abluti accipiebat de vnoquoq
 sic ppriato lbz. i. et fundebat
 eos in vna lbz de leuino fran-
 cigena et habebis mde tres
 marchas vni diu dia abbasse
 lune.

Ex Jone vel Venere faciendū lunā

Opus ad album. Be .3. i. salis
 et lbz. i. de aceto et de azep
 rubeo .i. alumine .3. i. de
 azeche .i. mitro. Et her oia
 sint in aceto posita et iacent
 ibi p vna noctem. sequenti
 die pone ibi .3. i. de pamplo
 ramentoz et tere bene cum
 insimul. et pone in vase vi-
 treo. Et quando volueris aliquid
 operari funde Jovem vel
 Venerem et in mzeut ponas
 ibi de ista confectioe et
 misce morporando insimul

et bullat post
 supradicta ad
 vnam finem
 et erit luna

Ex Jone vel Venere

Opus ad album
 accipiemus
 Jone et tunc
 vitreum in
 de medulla
 rubeo .i. lbz.
 in fimo calis
 post cozano
 de dragmon
 gressu bone
 aque maza
 vni diem
 aceto fano v
 in vnam pul-
 sublimabo. d
 et quando vol-
 funde Venere
 vno in c
 uore et bull
 bona et pu

Hor est chex
 Be testas ou
 mū vel acet
 post cozano
 et fura ad p
 gressu et m
 recatam in m
 in fimo de o
 pnam noct
 tere bone et
 fimit vna m
 extrahet et t
 et fiet rax al

et bullat. post mortifica in
supradictis aquis. et facias
vnam finem inonem super hoc.
et erit lima clara. et pulchra.

Ex ioue vel venere faciendo luna

Opus ad albu. *Re lapidem.*
auripigmentum. corci. et teres
bene. et trinu metes in olla
vitreatam novam. et pones ibi
de medullis vacinis. s. de cru-
vibus. 4. lbz. et subtrahis
in fumo calido p. 20. dies. et
post extrahas. et ponas de aq.
de fragonima herba. s. post
extrahere bene succu. denide de
aque in aceto. et in sale per
vnu diem. denide teres cum
aceto tabus vmbus. post ponas
ibi vnam palatam de sale. et
sublimabis. denide austodi. ym
et quando volueris operari.
finde venezem vel iouem. a-
ponas in eo tementu de ista pul-
uere. et bulliet bene. et erit
bona et puza luna.

Hoc est elixir ad albu.

Hoc est elixir ad albu.
Re testas ouoz. et mitte in lix-
iuu vel acetu per vnam nocte
post extrahere. et laua in aqua
et sita ad solem. post tere ipsas
grossas. et mitte in ollam vi-
treatam intus et cooperi. et mitte
in furno. de obz. et agereorum
p. vnam noctem. post tere. et
tere bene. et mitte in olla ista
similiter vna nocte in furno post
extrahere. et tere bene. et reba
et fiet calx alba. post accipe

tannas verras bene amplas.
et pmas. et extrahere vitreum
desuper. et fac annas de nodo
ad nodum. et mitte de ista
calce minus vsq. ad mediu vel
plus. et claude superius et in-
frig cum cera. post pone sub
terra erectos cum stonem
quantu vnu cubitu longe.
p. 6. dies. post extrahere et
terende aquam in reba ad
opus tuu. *de sublimatione azerarij.*

Accipe azerariu et mortifica
in stagnu cum anatron. i. vidu.
et mitte in sudellam vitream
paruum cum aqua sup. dicta
ita vt cooperiat ipsam. et
mitte aliam spiritella maiore
desup. et hoc fiat sup. ignem
lentum. et requat bene vsq.
fiat sublimatu. i. sup. spiritella
que est sup. aliam no in ista
ignem. post tade istud quod
inuenies desuper. et terende
ac fetua. *de calcinatione lune*

Accipe lunam. et fac ex ea la-
minas. post mitte eas vnam
ad vnam sup. lapidem tale
futu. et mitte desup. aliqua
puluis azerarij. et post tere
bene. et erit lima calmiata.
et terende ad horam necessitatis
tue.

Accipe germen que sublimasti
et salina de luna supradicta.
an. et mitte in concha sup. dicta
disso per ta de pulueribz anedus
et cooperi de aqua sup. dicta. et
requat in igne lento. quousq.
aqua sit consumpta. tali modo
ut remaneat aliquid liquoris

et hoc fac per .g. vires. post tre
ipm bene et reuolue
Acipe Venerem : fac ex ea la
minas : et fac ita vt bene ca
lestant : et exingue in aere
cum ppe per tres vires . et p
tres alias vires in aere in tar
taro . p. de vno et sale comu
post acipe ipm : et mulue in
luto et argilla : et mitte in igne
quousq. fiat rubeu : et tacta
cum luto in aquam claram .
et sic erit purgatu . post acipe
x. p. isis Veneris et solue
et quando aruerit . mitte vna
p. de hoc elixir et fiet luna
bona .

Opus ad albu . i. ad dealbandu Veneris
Be calcem vna : et psta in oleo et
sapone : et sita bene ad sole p. 7. dies.
et post moles in aqua frigida . et po
nos ibi de aleua molendo bene .
quousq. incorporat . post pone ipm
in tucha noua : et pone in furno
suo . et fana ignis suauis submis de
carbone quousq. sit siccus . post mo
les in oleo siccus et fande Veneris
in eo et misce et erit alba et bona
luna ad operandu

**Ad faciendu ex Ioue et Saturno
bonam Lunam**

Opus ad albu
Be duas partes sarm : et terna p. r
Iouis : et quinq. auripigmenti et
misce oia . et fande misce totu . et
quando erit fustum : imitte pul
ueris de anoxant : et puluerem
tartari . et de auripigmento citro
et misce bene in ligno de findrea

et erit luna

**Ad faciendu ex Veneris
Lunam**

Opus ad albu
Be vna et de anarzon . et de vno .
quousq. an . et mole et misce cum
sanguine capre et impasta et fac
inde pillulas ad modu areis .
et fande Veneris . et misce
ponendo de pillulis hoc faciendo
terno . et in alijs tribus vmbis
funditionis pones ibi alkali et
totidem de sale armoniac . et
de medulla vatre : et de anoxant
et in septima vice pones mercuri
in mox firari ad pondus . x. 3.
Veneris et fiet optima luna

Ad faciendu ex Veneris Lunam

Opus ad albu
Be Veneris rubeu et fande . 7. vmbis
et reponere in aere forti in ax op
lamem : et tertia vice muta aera
et pone sup . 3. j. de hoc . 2. 3. lue
et fuit optima bene : fmaur pce
ibi pondus duoz denariorz
de mercurio sublimato : et erit
bonu . et her affir malasse

Ad faciendu Solem vel Lunam

ex Ioue vel Veneris

Opus ad albu vel ad rubeu
Be arremm arriuu quod simi . o. 10
lar polier tere bene : et rubeu
in pmo subnli quod moles in petra
marinoris . rolando illu in sepo .
Et quando fuit distemperatu .
pones in vna noua vitreata
et pones in suo furno super
carbonatu : et fittet bene .
post mole et fac similis p. 2.
vires : et post in aere . 2. vmbis

similiter post nubes
expi de vna a
partilla et porco
teris sine m on
post reponere in
ignem : vna p
moles : et quousq.
nue in vase de f
ipm sit . et fuit
post Iouem vel
et pones fittet
cum pillulis

**Ad faciendu Lunam
ex Ioue et Saturno**

Opus ad albu
dum fittet
Be Ioue . 2. p
et fittet fittet
dum pones in v
in misce fittet
vase optime lura
tam diu fittet
donec a lone fittet
pones rubeu
homo de fittet
fittet in vna
an . post de di
voluerit amoue
ex tracto a vase
in aere forti
pals ter uterque
moras rubeu
fittet aliquanti
fittet tere di
donec mixtu
post de rubeu
qualis quousq.
dehinc de acipe
mercuri : quousq.
non rubeu

similiter post molas. Deinde accipe
cepum de varta albu. et fundes
patella. et ponas istos pulveres et
terres sicut in ante in manore
post repones in olla. et pone sup
ignem: utaq; sicut. Deinde iteru
molef: et quando fuerit molu. po
nes in vase de sublimaz: et subli
um set. et fiet albu sicut mro.
post solum vel venere fundes
et ponas facere luna vel solum
cum pulveribus istis.

Nota

*Ad faciendū lunam ex Jone. et ad aufer
endum ei stidorem*

Opus ad lunam. et ad remouen
dum stidorem a Jone.
Be Jone. 2. pres. que in videa
rio ferreo fundes bene. et mu
dam pone in vase vitreo sic
ut mtea formato. in quo quida
vase opmneluraw in luro sapie.
tam diu firmu. igne tenebis.
donec a Jone stidor amoueat
pones tamen p alembicu vase
hous detrimans q. 3. s. accen
forissimu in sale marmo mixti.
an. post vo du. q. spūs asfondere
voluerit amouebis ab igne. quo
ex tracto a vase sic fuso. pines
in aceto forissimu. in tannide
sals ter utrans: deinde accipes
mores rubellans quos made
factos aliquantulu in aqua in
fouea terre diligent malleabis
donec nimis mducent. Et
post vo talem ibi fouea fanes
qualis quantitas Jone apparet
Dehinc vo accipe. terra partu
ayernum: quem vsq; ad exalta
nonē calefactu in furo filliu

miculans. et barbe Jone inectam
tere eam: sed ternam partu Jone
msteno. ita tamen q postq ineres
fuerint msteno. desiccat Jone
fusu medietate filtri spisso in
predictam fouam prones: de
hinc vo ayernum vsq; ad exal
tationem calefactu pone in sup
filtru regulam. ne fiat subita ex
altatio: que mixta iteru fundes
in aceto in aer forissimu in tannide
sals iteru pines: ac in eode aceto
tam diu lauabis: donec acetum
nullatenus demigret. post vo in
aqua clara frusta illa tam diu
lauabis donec aqua clara rema
near. Dehinc vo frusta illa in vnu
congregata iteru fundes: et habe
bis lunam. 1. sustinens fisiones.

Opus ad rubem. id est q impu in
colorem auri. conuerteret.
Accipe veneris. p. 1. qua in dili
gencia limam cum aceto et sale diu
lauabis: donec vriditas non
appareat in aceto. dehinc vo in
aqua clara tam diu laues: donec
constet aquam in sua mducia
remanere. post vo accipes. 2.
reunbulos: et ponas in alio
eoz lectu predictu limare fir
rat prius ad solum: post aliu
lectu: de stipidibus sari. 1. fabaz
minu fuisse: post lectu aliu
predictu limare: post aliu lectu
calamine: post aliu limare.
post aliu tunc patina: post
azrem in rubendi: post alium
de stipidibus fabaz sic fragmen
tans. donec reunbulu impleat.

post vō reuabulū in alio reuabulo cooperiens eos in luto sapientie diligenter lutabis et eorum mixtura amborum claudes ne aliquo exalatio fieri possit: deinde reuabulū ad solem: quos forniciter sicutas in fornare. ad fundendum pones: quod fusiū sit sic pender nam tunc tunc reuabili forniciter teneat. Dehinc vō ad refecturandum pones: et pones inde fuit momilia. Rō. refecturam in colorem suū vsq ad .x. fusiones. quando nō inueniuntur aczib. i. panyk: ponuntur stirpes seu ligna fudat.

Ad faciendū ex sole et luna an ad .xviii. lustras solis

Opus ad Ruberū

Finde solem et luna p mediū: quibus addas vna partem eris vsq sic preparati: Ignas laminas in eis vsq prouidendo omni vire in oleo lūm. vel vī: nūc renoua oleum: in quo ditas laminas in vī. xx. vīabus extinguas. et vīrū renoua oleū: et fac totas similis vsq ad .lx. vīres nūc des. Et sic tractū est quod pones vnam .3. hūg eris vsq sup. 4. 3. solis et lune sup. diti. her oīa simul finde. 2. 3. vel 4. vībus pinendo in oleo facto de 4. vīrtutibus ouoz distillaroz: et hebis solem. xviii. chrazoz.

Ex sole et luna mixtis p mediū ad colorandū

Opus ad Ruberū

De solem et luna p mediū: et fide et prout desup de hoc puluere. De sal gema. lbz. i. aliud samien lbz. media. vīrtutibus nūc in lbz. media. vīrtutibus eris lbz. mediam lapid

Emarins. her oīa simul pulueriza optime sup marmore et impasta nūc vīna puerorū. xii. anoz et areto. et pone ad vīnglandū: optime valer ad colorandū solem et lunam per mediū.

Opus ad Ruberū. ex Venere

De ageturū. et coque ipm in oleo p diem vnu. post in areto salagmar tartarū: aluiat si voluīs: vel simplior in areto p diem vnu: et abluc ipm in aqua: et exiet pulcher. Et accipe caldaria: et imple ea cinere: et pone in ea vas vitreū in alembro in quo pone ageturū ita paratū. vt modo dictū est. sine admixtione aliorū rei: et fanas distillare in aliquo vase: et vide si poteris inde hōre oleū nūcū. vel ruberū. vel quatenūq oleū: claritas tamen dicti olei talis erit mixtura. quod si poteris. ducere ad effertūz pone in illo oleo tabulas venereis bene ignitas: et mutabit eas in colore nigro: post pūre in marmello: et vīrū pūre ignitas in dicto oleo: et pūre in marmello: et fac vīrens quousq deueniat in colorem solis pūrisimū.

Ad tingendū et colorandū venere in colorem solis.

Opus ad Ruberū

De Venere arsu purgatū in vīno de vīrtutibus: et accipe surnū calidomie: et surnū edere. et

mixtū diligēte
tingue Venere
ignitas p 3 die
pūris et vīrū
vola **Admō**
Ad idem R. a
vīrtutibus
surnū abluc
et iterū ablu
et exia

Ad tingendū

Opus ad Ruberū

De Saturno pūre
pūre ex mīctū
lax: et bullian
ratur nō in
stempzatis
ad hoc. et prout
itēz bullian
lax: et ex
est si conu dist
suto alius her
enū: vt est
milla: que hab
reit: et redole
heba que dū
ad her valde
or ad eig adoz
vīrū: et est si
amari. et est
que vocatur An
florem auri
medicā aliq
pūres lune

Opus ad Ruberū

De salazma ma
de sale gema. e
vīo: mixtū oīa
lapidem marm
quem puluerem

misce filigine cum succis: et ex-
tingue Venetrem in lamina
ignita p. 3. vices: et exiet sol
purus et verus melius q. de pe-
vola *Ad tingendum saturnum in colore solis.*

Ad idem. R. auripigmentum
vino sublimatum: et pone super
saturnum ablutum et calidum
et iterum ablutum et erit sol noster
et extra.

*Ad tingendum saturnum in colore
auri.*

Opus ad Rubem

R. Saturnum ptes. 3. gerezium q. 1.
ptem extrinsum in lacte amigda-
laz: et bulliant oia fit. post re-
ratur reonit in alio liquore di-
stemperatus sed vinum valet magis
ad hoc. et prout est reonit desup
iterum bulliant: et exiet sol in
lore noster et extra. Sed melius
est si reonit distemperet cum
succo alicuius herbe sibi conueni-
entis: ut est celidonia et camo-
milla: que habet florem au-
reum: et redolet bene: et de alia
herba que dicitur tamariscus.
ad hoc valde bona: sed olet male
et ad eius odorem homines mo-
riuntur: et est super omnes herbas
amara. et est alia herba ad hoc
que vocatur Antem: et habet
florem auri.

*Medicamentum cum una parte pietra super
partes lune: tingit et conuertit.*

Opus ad Rubem in sole arabie

R. salis armoniaci lb. 1. et tantum
de sale gemme: et media lb. salis
cois: misce oia ista simul super
lapidem marmoreum puluerizado
quem puluerem pone ad sublima-

du. quo sublimari accipe quod sub-
limatum est: et pondera vinum et
misce cum tantum de sale al-
kali. et tere simul super marmoreum
et pulueriza: et pone dictum pulue-
rem in vesica houis vel vacce.
Quo facto accipe ollam unam
magnam et sit semiplena aque
et bulliat bene: et bulliendo
ollam suspende vestram marmoream
q. fundum vesice non tangat
et semper dabis ignem. donec
puluis qui est in vesica dissoluatur
in aqua. post extrahere istam
aquam a vesica: et pone eam
in concha vitri. post accipe 3. i.
tutie mazarabie: et tere sub-
tiliter in mortario cupri vel
allanome. et post super lapidem
marmoreum mibibe istam tunam
puluerizata super predictum
lapidem. cum aqua quam re-
posuisti in concha vitri. et
sit fanes ter vel quater in-
bibendo. vel desutande ad
solum. vel ignem lenem. usque
quo sit duplex pondus tunc
q. fuerit prius: et reponere istam
tutiam. post accipe 3. i. al-
fande: et tere subtiliter prius
in mortario: post super lapidem
marmoreum: et mibibe ipsam
cum aqua quam resuasti
in concha vitri. Et sit fanes
mibibendo et de-
sutando: usque quo sit duplex
pondus alhande: q. fuerit prius
et reponere istam Alhandam.
Post accipe 3. i. reon. ferri.
et tere ipsum super lapidem mar-
moreum mibibendo ipsum in aqua

quam reſeruaſti in roſtibus vitri
Et ſic facies multoſiens imbibedo
et deſiccando uſq; quo ſit duplex
pondus roſi ferri: q̄ fuerit
prius. et reſone roſi ferri.
Poſt accipe 3. i. minimi: et tere
ſuper lapidem ſubtiliter imbi-
bendo cum aqua quam fuisti
in roſtibus vitri: et ſic fac mul-
tonens. donec ſit duplex pondus
minimi q̄ fuerat p̄mo: et reſone
minimi. hoc facto pone tuniam
in vna roſtibus vitri: et Appha-
cidam in alia: et roſi in alia:
et minimi in alia: et oriſion
mugher roſtibus ſit clauſum
cum luto ſapientie: et ponat
iſte roſtibus ſub ſimo equino p.
4. vel 6. dieſ: donec tunc diſſol-
uantur in aquam claram: poſt
extrahe iſtas aquas a roſtibus
et pondera qualibet per ſe:
et miſce eas equali pondere
in vna roſtibus habente colla
longu et ſtrictu: poſt pone
iſtam roſtibus ſup cineres
calidos: donec aqua congelet:
et reuertatur in puluerem. de
iſto puluere prout vnu pondus
ſuper .x. pondera lune ſiſe
in cucurbitulo: et exhibet luna
multu rubear: quam ſindas
iteru: et bulliat parit in cu-
cubulo: et exhibet in colore ſolis
arabie: et ſic de eo quod vo-
lueris: ſine de bono auro.

Elixir ad Ruberū aug. 1. 3. tngit. 4.
ſinde venerem: et crema cum
auripigmento citrino: et mde
et lana nym aqua et ſale. et
aſſa in furno donec fiat albu
poſt imbibere in aceto in quo
ſoluta ſunt alalcorat. alcau-
candiz: de vnoquoq; ſoluto
3. 3. et aſſa donec fiat puluis
ruberus. et 1. 3. tngit 3. 4.
Ad calinandum mercurij

Si vis facere calcem de q̄māo
accipe calcem arnat. auoz
p̄. i. aceti p̄tes. 4. et coque
ſicut aquam Alkali. et coque
minus q̄māo: et efficietur
calx: que magis valet: q̄ luna
laborata: et nō.

Medicina aug vna pars tngit
40. p̄tes lune in colore ſolis.

Elixir ad Ruberū
Combure ~~q̄māo~~ venerem cu
auripigmento: et imbibere cum
aqua de azoch. et de amicar
et de anoxatiz. et aſſa donec
ſiat puluis ruber. et tngit
1. 3. 34 lune. Et ſi cu hac
medicina adiunxeris q̄māo
ruberū. et ſoluas in ſtercore
et vagulas: tngit. 1. 40.

Medicina ad tngendum et con-
uertendum es in lanam

Elixir ad albu
Be lbz. 1. artemia: et mediam
lbz ferret: et borax. et poſta
1. 3. mercurij. 3. ſalis armom.
ar. 3. 3. aliud ſamen. 2. 3.
aliud de Roſha. 2. 3. Eufordij
2. 3. de tartaro. 3. 3. litargiri
3. 3. ſbza. 3. 3. Oia iſta terant.

bene et misceantur in sit et pistet
in ceppo hircino: et castratino
recentibus: et mittat in zonibz
cratimta optime: et caput
ampulle sit clausu: et sit mo-
diu foramen in capite am-
pulle: tale ut fumus possit de-
exire: et facias igne de car-
bonibus. post modu debet
exire fumus viridis aut pro-
ceus: et in fine debet exire
fumus blavus: et tunc remoue
ignem: et pmet refrigerare.
et frange conibam: et mi-
nues ibi aliquid.

Medicina cuius una una pmet sup
martha una cu dimidia lune facit
Elixir ad idem medicina ad albu
Accipe Arzema lbz. ferret lbz. g.
borax de pasta. 1. 3. Arzema 33.
Salis armomaci 33. Alius sa-
nem. 3. 2. Alius de zoriha 3. 2.
tartari. 3. 3. Euforbi. 3. 2. Ama-
rach. 3. 3. sorza. 3. 3. Cepu hirci-
nu vel Aricinu. duplex pon-
du. oia ista terant et impa-
stent cum isto ceppo fuso. et
mittat in olla et cooperiat
olla cu luto magisterij: et sit
ibi foramen paruu p quod
exeat fumus et facias ignem
suauem de carbonibz. et ex-
ibit fumus viridis coloris: et
in fine debet apparere bla-
uius. Tunc remoue ab igne
ollam: et dimitte mfrigidari.
et debes inuenire lapidem q
cristallinu. Et de isto lapide
pone vna vna sup martha
et dimidia lune purgare:—

Arzema 1. 3.
ferret. 3.
alume roche p. vi. dz
tartari. 3.
Sorza. 3.
borax. p. 1. du.
Ar. vi. 3. 3. sorza
Sal. armo. p. vi. dz
Alume samem. p. vi. dz
Euforbi. p. vi. dz
liragiri. 3.

He sunt sps que pmet ad purga-
du eramen. et ad dealbandu ipm

Azep. samem
Azep pulinoso
Azep blando de pluma
Azep ruber
Alumen de pluma
Azep de pluma
Arerum
Anoxane.
Sal gema
Albaurach
Albahorti
Alkaquili aborax
Sal dahanat
Caloma vna
Oleu lehe
lirimu distillatu
medalle vacine
Azehbat
Acerhe vna de amar
Sulphur moreu
Tutia alenqdell labor
Alahda.
Almagiuz
Azarinach.

ozpment
Arerum distillatu
ladahanach
Sal sabon
Azerme
Croci et anatron
Sal de compass
de babilonico
Niteo

alborach

*Ad componendum aqua que dicitur aqua mundi
fians et fixans omnes spiritus*

De aqua que p[ro]met hunc art[em]

Re seu de boch. mija. lbz. e. q. fars
de fort. vimagee: ealinetant de
aygua de pluya: a acmisi sal de
tartaron: e de ofo. 3. r. de casni
e de les confectiōis desus dices au
menta e p[re]tiosa e humectiosa de
cadauna. 4. dragmes e de * 3.
dragmes: totes aquestes coses
mestla: e pausa en vn alembich
de vidre. e glutalo ab lut de sa
uessa: e sia a soley p. xij. jorns.
o a lent forch. apres haies vna
fornal apparellada a aquesta obra
semblant ala fornal en ques cou
laue: e sia pausat sobre lo forch.
e sia fait forch baixo ab de salze
a que laygua sia distillada. e re
cep la. Apres pren aquesta
noble aygua que val mes que p
e que es pus profitable: es dita
aygua nūdistans: que fixa les
esspirits. Apres pren la fesa: e
sia desicada al soley. p. 3. jorns.
e sia guardada de aygua e de
humiditat: e sia tot be guardar.
no quel haia obs.: —

Aqua p[re]ciosa que p[ro]met hunc art[em]

Re. 3. 3. daygua. 2. 3. 3. daygua. ...
e. 2. 3. de sal. lbz. tot sia mestlar ab
lo. 3. 3. esia bolit ab lent forch. i.
pauch: apres sia rolar. e sia mes en
vaxell de vidre: es dita aygua p[re]ciosa.
e guarda aquesta aygua.
Apres aygo sia presa vna quantitat
de. 6. lbz. e ab de vimagee sia

3. dies. apres sia pausat ab
altre vimagee. e sia p[re]ltes
3. dies: e axi ho fait. no que
tota sia negra. e sino era p[re]on
negra: torna p[er] cap p[re]mez e
guarda la.

*De congelatione mercurij et eius
transmutatione in alia materiam*

*Si vols congelat lo. O. e tras
mudar en altra manera.*

Re. 6. ons. e coulos p. i. d. puy
tzentalos: e gita foras lo v[er]mell
e p. 3. d. fin los al soley. e guarda
los daygua que nols roque: puy
risalos p. 3. mits: e ayso es con
figment vnetuos m altzima
*Ad congelandum et m[en]tandum
mercurium.*

Si vols fer tot. aj. sia mes en
vn gran resol: o petita olla. e
cobri la bocha del vaxell: e sia
pausat drap de li: e de sus cans
vina pulueriza: puy de sus la
cans aquel oli ab seu de cabres.
e colaza se aqui sia lo dir. aj. p.
1. d. e. i. nit. e fra molt dur.

*Ad dandum lunc pondg mercurij
sed non erit luna fixa*

Ad dandum. O. pondus de. O.

Tu pendras. 1. 3. de. O. si calinat
e. 2. 3. de. O. sublimat p. 7. vegades
e sia encorpozat ab vimagee
distillar. on sia mes a dissolueu
alum. o ab alietat de. lbz. e. sal tartaron
sia mes en. i. vexigua: o en
i. bodell en aygua calda. ab
aquesta aygua embuzarsal
soley e ferats moltes vegades
e puy pausalos a forch de
castanyes fait agi sia fait

moltres vers. ro que sia ho en
foc. len apres sia reduire. O. e
haura pes de .φ. i. pnda.

Ad conuertendū venetem in colorem

olis
Q. e. conuertat in colorem

arsenidj

oto ha .2. maneres. i. groch. e
altre vermell. lo groch. val mes
car los fums alguns altzimisres
prenen. i. 3. delmadura de. *arsenidj*
e .φ. lbz. de oto nrei. e rita se
fort. e enbuent ho ab vrina de
puer. e sia pausat en .i. sach de
cuyr. e lex ho star be strep. p. 30.
d. e tornata en color de *φ*

*Ad cognoscendū quando venus est
bene purgata*

*Si vols conuerter de. e. quant fa
ben purgat. sen laminet fons
et igneles. e met les desus de aqsta
poluora. q. de. oto e de. do. e
aytant de. i. quant del altre be pul.
uerizats. e silos laminet sen negrexe
sapies que encara no es be purgat.
e tornel purgat. puyt proua tal
famt e gittant dela puluora. e quat
p lo gutament dela poluora no
torne negra: sapies que es molt
purgat. e ha perduda la humidi
tat que fahia la negrot. e la nrei
mitat en lo. O. lo qual es molt pur
gat. e dealbat. e apres sia subliar:*

Ad faciendū sal alkali seu sal bezn

*Ago es la manera de fer sal Alkali
o sal bezn. Be dela soga: e
stalfala en lo foc. e rom seta caler
puala tantost: car mls se pira rom
es calent. pren. i. lbz. e mit h. 7. lbz.*

de aygua: en axi lexala fer metar
7. 2. e apres distilla p altre: apres
pren aquesta aygua. e roula destro
que renla mitat. apres lexala re
posar al sol. e rom se congela de sus
ro que sia congelada. Item alio modo laug et melig

Item si ho vols fer daltre manera:

Con la tant en aygua: ro que venga
a deserrano. e axi hauras *φ*. lo q
val mas que altra que putha est
en aquesta obra.

*Ad reduendū venetem in colorem solis
et ad assidandū eam cū sole et luna
ad quodāq opus faciendū*

*Si vols tornar e. en color de *φ**

** *φ**

Belmadura de. e. i. lbz. 2. 3. de
9. e 3. 3. de bludre clar. e rom.
3. de *φ*. e mja 3. de. 3. e 3. 3.
de *φ*. toraro sia be picat. e sia
pauat dms vn cresol be fortmer
lutat. e quant lo lut fa be sech
tu ho pausa a fondre axi rom
saps: e quant fa fus: tu len tray
e sapies que atrobat ho has en
color de fm *φ* de dms e de fra *φ*
lo qual si tu fas fondre en la
4. part de bon *φ*. e vn poch
dela lima. deles rasises dels
homo fuzible: sapies que fa *φ*
lo qual tu pers fer obrar a ta
voluntat en tot q que volras.

*Ad sublimandū et faciendū arse
minu album vt m.*

*Si vols fer oto. Be. i. lbz del *arsenidj*
oto. e. i. lbz de *φ*. e altra de *vitriolo*
lmadura de. e. e sia ben molt *ferre*
en vn morter: cadaun p si. puyt
sia incorporat ab fort vimagre
e fes lo setar al sol: e enbueto
ho. 3. o 4. vegades. puyt. Be.
7. lbz de oto ben molta. e en *sal sepada**

*cerusa
berder. sal gema
sal corruption*

corporatis horot. puyt posa ho
a sublimar en vzinat: o en alu.
dell: e fes li vn poch delit de
oso de uio: e fes li foch lent.
entro que la humiditat sia fora.
puyt zeforsali lo foch: e subliat
sa vermell e gorch. puyt tor
nal sublimar en vna ompulla
ab alretant de imadura de
O. e ab alretant de oso. e feu
lin 2. poch delit. quent la hu
miditat ne seza exida tanta
la boiza: e sublimar sa vell ebland:

**Ad faciendum et dealbandum es
et faciendum illud dulce et mal
liabile**

**Cementu symonis phi p deal
batione sua.** Be terre sibilie
3. pres. alumis de alapa. pre. s.
alumis de pluma. pre. i. et pul
ueriza: et fac stratu de isto pul
uere sup regulam: et sup pul
uerem pone laminam. O. tu
iam dealbari: et fac aliu stratu
de dicto puluere sup laminam.
et post lita et ponem in ollam
tementi: et ster ibi ad
ignis: et exibat inde albu et dulce
ad malliandum

De dando colore solis veneti.

**Si vis dare colorem x. p. q. tener
legem: funde ipm. et proice m
* et sup ipm pone de dno sale
firm liter. et dimitte mfergi
dari. et friga ipm. et erit pulcrum.**

De dando colore solis veneti.

**Oleu steroris hois 3. viabus
distillata. et cum amalgamate**

**et cu aqua bradis O. et
cum aqua vermilhomis solun
cum * tngit. O. et aliud O.**

Ad tingendum venetum in pulchru

colorem solis
Oleu sanguinis distillatur
3. viabus. cum adofez. et
imbibitu cum aqua. O. so
luti et o. o tngit. O. et
aliud corpus pulcro colore

Ad congelandum seu indurandum

Et no. q. her sit que indurant
Flussingia porri et hren et mercurii
anseris: succus raphani: albina
ouoru: succus lumbricorum.
cornu serui: aqua capilloru.
et oleu.

**De oleo tartari faciendo quod co
gelat et figit spum.**

Secretu sup oleu tartari: ayodg
pparationis est: vt albisfer
et stasi sit claru vrens mer
gar. in aqua frigida de vt dissoluat
et dissolutione facta distilletur
p filtru: et clarum recipies aqua
albam. quam pone in caldario
no sagnato: aut in vase no vi
treato. sed croag vitreato dili
gentissime congelabit. et qn
venit ad tantam spissitudme
q. efficitur quasi sal: tunc aliqua
tulu prouocat cu manu aqua
frigida: et pmtat bullire ut
ueru veniat ad pma conge
lationem. et tunc iteru de aq
frigida ponat vt prius: et hoc
totiens reiteret. q. pro nullo
igne congelari possit. quod
erit in x. vel xj. viabus suum
virtute pman tartari vel ignis.

Salcatomano

et istud est ad modum olei non aque.
et est id oleum philosophorum rectum: quod
omnia dissolvit et penetrat. et
spiritus figit. et omnes duras me-
dianas statim intrare facit.
pro thesauro recondat. facit
etiam omnia metalla fusibilia:
quod fundatur statim in igne can-
dele.

**Ut argentum semper exeat album
ab igne**

Item aliud secretum. Quod si nigrum
sit argentum quod semper exeat al-
bum ab igne. Accipe. Phi. et li-
mature. Phi. vel in panellis: et
facias inde amalgama: et dimit-
tatur sic permanere per diem natu-
ralem. Deinde reponatur in panno
lini sicco: et frange ita. Quod Phi. totum
exeat. quantum plus potes: hoc fecit
sublimia sunt. 3. s. quando compo-
sueris eam. Phi. 3. s. appones sales
verius subtilissimum pulverem pulve-
rizati. corpora simul faciendo
dum in porphido. ipa. 2. s. Phi. et
salem: et Phi. non ad nos amplius
in isto opere morparetis. superius
duobus an. s. Phi. et sale heri. po-
natur in vase vitreato pariendo.
pro ista sublimatione parato ad
sublimant ponatur: sicut alie sub-
limationes ponuntur. postea igne
lento: ut exeat primo humiditas
tota. Exinde ignis deinde ut as-
cendat sal. Cum vero ascenderit: di-
mitte ignem et extrahere: et pon-
dere quantitatem salis. et cum minus
reciperis primi ponderis. adauge
de crudo: et fiat simul: et reponas
ad sublimandum: et faciat ut prius

et totum tertio reiteres: et factum
erit. Tunc serua salem qui as-
cendit: pro alijs cum negotijs.
Quod autem in fundo remansit
est luna. ita parata quod statim
in candela funditur. facta igitur
dealbatione tua: et mixtura
opime fusa: aponas. 8. 3. i. fat
Phi. sic fusa. post modum si mille
pes fundat et igniatur: semper
album exiet de igne.

De mirabili dealbatione venenis

Item aliud capitulum commentum
virtutem ad dealbandum: que est
mirabilis dealbatio: et est firma.
i. per superius. 3. Sed est notandum
quod in calcinatione. Phi. 2. per de
bonis esse. Phi. sublimati. et 2. 3.
at remitti sublimati albi et sub-
limati ponatur. in Phi. superius
foliata: et certissime sic sit tibi
quod de uno quartzo lime nos re-
cepimus quartzum cum dimidio
quod nullo ignis nec cum sale ar-
net aliter copare ponimus. Et quod
probavimus.

De penetratione olei tartari

De oleo tartari totum quod scripsisti
et fecimus et dedit mirum
illi medicine que panibus in-
trare poterat.

Mediana ad dealbandum venenorum
aug una pars dealbar. 60. partes ve-
nenis

Amalgama que fit de Phi. et de Phi.
ita fit. 3. s. Phi. opime loti.
panelloz. Phi. an. dum incorporat
simul frugando. et sit per diem
ster naturalis. Item fuerit

fortiter. et diu. et apponatur. 4.
 pars ponderis pmi. 4. et sic fiat
 p diem naturalem. Iterum ut p
 faciendo addatur. m. aliquammodum
 et terat. ac totiens fiat. sic re
 iterando qd recipiat. i. 3. 4. 5.
 3. 4. et dimittat. sic p. 8. d. 6.
 die facianonem longam facied
 vino fixatur. et sublimam. 4.
 per panuz. et ponderet. m. et
 si. 3. ps ad ming remanserit m.
 4. m. pena. optime facta sit.
 et talis amalgama. i. sup. 6. d.
 congelat. optime. Quando aut
 facere volueris opus nrm. pista
 amalgama. et contere subtili
 et pone m vase. et super pone
 de mscastripio. 100. albo fixo.
 2. sup. 60. et facias fontem mza
 et repone m vase vel ampulla
 cum longo collo. et de fmo sico
 pone m fmg et superis. et pone
 m ignem m fmo. et dimitte
 sic stare per dies 8. et recipies
 splendidam. et erit melius 6i. 4.

ampugnato

**Ad tingendum et ligandum es in
 sole.**

¶ Be Tunc Alexandrine. 3. i. gese
 ferponime. 3. i. borans. 3. i. et
 fac pulvere. de quo pulvere ac
 cipe p. i. et i. p. 4. et i. p. 4.
 et pone solan mediu m cru
 cibulo. et tempera ei m mzo.
 truo. et da ignem ad findendu
 et habebis quod optas.

**Ad tingendum et ligandum vene
 rem cum sole**

¶ Be virioli. tbi. i. et fac aqua
 consua et feres rubifica. et
 venient. de quo rubificato ac
 cipe. 4. 3. et de viriolo rundo
 3. 4. salis berri. viridis oris
 an. 3. 2. salis miri. 3. 1. alius
 lamem. 3. 1. Oia subolit pul
 uerizent. et m pasta m dicta
 aqua ad modu vnguenti. et
 pone i. p. 4. et alia. Oia
 fac laminas. et pone m cru
 culo p modu cimenti. vis.
 ignas eas. et extingue eas
 m vyna. 4. virid. et de hoc
 est certum.

**Ad faciendum et tingendum m co
 lore rubeo**

¶ Be emabry. 3. 6. fiant pusta. et
 ponatur emabry m pano mco
 et m posini fuit. deoquapz
 emabry m areto forti rubeo.
 m quo aceto posini sit fzeu
 puluerizatu. et anoxant pul
 uerizatu. 3. 1. vpo posito m olla
 rudi. ponat. emabry.

Ad micturam rubeam

¶ Memoria qd magr. iohes de vermola
 asserit istas opacones esse veras
 prima de emabry facta. m. 7.
 p. 100. albi. et pone m am
 pulla m fundo rondo. vel ouo
 vitreo. quod est meli. et da ignem
 p. 6. dies post m micturio

De tingendi colore

Be aceti fortissimi
 ad firmu vel ad
 et alius recte. 3.
 alombrui. et Be
 est sublimu alu
 pone ad pizem
 tbi. 3. ceruse pul
 erit de aceto dist
 cerusa. et pone
 et leua ex fmo. e
 dissoluta m de ac
 singlet. p. 1. et
 si madesat m

Ad faciendum colore

Be aceti distillati
 maffias electe et
 si non habes maffi
 accipe vermis alu
 riza. et pone m ac
 sub fmo p. xv. die
 et pone m alio vase
 bene os longu et p

Ad conficiendum colore

Be aceti distillati
 et maffias electe et
 et si non habes maffi
 vermis albe clare
 riza. et pone m de
 p. xv. die. et p
 m alio vase vitreo
 et sol p. 1. et p

De tingendo colore rubeo

Rex aceti fortissimi quod steterit
ad furnum vel ad solem. lbz. 5.
et aliud rotte. 33. et distilla p
alembicu: et Rex solummodo quod
est sublimatum albu: sed nū mutat
pone ad parrem. et nū dno pone
lbz. 3. ceruse puluerizare. et p
erit de aceto distillat. nūq soluet
cerusa. et pone sub fumo. p. xv d.
et lena ex fumo: et iuuenies cerusa
dissoluta in dno aceto: de quo mola
gingiber. post exorta ad solem: et
si madesat mū plus. 24. lbz. reuse:—

Ad faciendū camphoram

Rex aceti distillat p alembicu. lbz. 2. et
mastias electe et pure. lbz. 1. et
si non habes mastice: lora eius
accipe vermis albe. lbz. 1. pulue
riza: et pone nū dno aceto: et pone
sub fumo p. xv dies. et extrahe
et pone in alio vase vitreo ha
bente os longū vt sol pruratur bene:

Ad conficiendū camphoram in forma pamis

Rex aceti distillat p alembicu. lbz. 2.
et mastias electe et mixte lbz. 1.
et si nō hēs mastice loco eius accipe
vermis albe clare. lbz. 1. pulue
riza. et pone nū dno aceto sub fumo
p. xv dies. et extrahe: et pone
in alio vase vitreo hēnt os longū.
vt sol pruratur bñ mēg. et dimitte

in sole p vni diem: et iuuenies
camphoram congelatam in forma
pamis.

Ad faciendū signa seu patet no ster de ambra

Rex clarum ouoz in quo nō sit
aliquid de vitellis ouoz. et con
tezanr bene spūmā. et mitte
ipm in budello porci prius
lauato et exortato. tali modo:
infla budellū lauanū nū ore
vel cannello et liga nū filo et
exorta istū budellum. et mple
de clara et liga: et pone ad
furnū. p. 3. septuaginta. et quā
plus stat: plus rubescit. Et i
capite. xv. diez accipe clara
mān: et iuuenies indurati
et mde cam. in forma patet
nostr grasse vel minuta. ad
lubm: perfora ea nū filo oreo.
et reponē in budello alio ad
desiccandū in furno: et quā
plus stat in dno furno: tanto
magis colorant: et nū fuerit
siccata: debent polui super ta
bulam mūo in carbone pulue
rizato: et in oleo linost.

Ad faciendū cerusam sublimatam

Rex reuse. lbz. 1. aut litargiri ar
gentea et sublima in nūmā: aut
bone lutaw vase vitri fortissimū igne
p. 3. d. ac. v. in folle sufflando. et
iuuenies cerusam alexandriaz
sublimatam. q.

Ad colorandum Iovem

Re creto puluerizato: olei suppone
et optime macina. et dimitte
pluribus diebus ut accipiat in se
colorem araminata quantum expe-
dit id est qd respondeat colori. q
quando vis multiplicare: et pone
de ista infusione. xxv. lbz. m
q. 2. lbz. et proice in vase interu-
balneato. Et sicut fensu de ista
resma pmi primo colata et depu-
rata. et fige eam. ut sit de co-
lore q

**Ad faciendum sanguinem draconis
optimum.**

Re urine hominis antiquate p.
2. menses nocte et spumate. quo
usqz no. fiat plus de spuma lbz. 6.
lacte runde puluerizare subtilissime
lbz. 1. et gne. 3. 2. puluerizate
subtilissime et vergrm brasili. 3.
abrazi. et bullias oia in urina.
Et cu incipit bullire: tunc statim
pone mris. 3. 1. aliud nocte pul-
uerizare: et post pone pulueres
mos omes. et dimitte bullire
q. aut. q. bullitiones: et cola per
sacculu. Et accipe aqua rubeam
et pone in ipa. 8. lbz. Vermis pul-
uerizare et misce optime lbz. 1.
boli armen: et pone sub fimo
p. xv. dies in vase vitreo: et
extrahe a fimo: et pone vas in
mezabz cum igne leno et desic-
et tempta cum baculo si est fca
stanno. et extrahe a vase: et
frange in frusta parua: et ha-
bebis optimu sanguinem dra-
conis.

*Dei foris dicitur.
Ad intelligendum? O, ita ut non digito? saltem
q. hanc p. p. p.*

Ad faciendum nobilissimu colorem solis

Tinctura musaica. **R**e vitri be-
teus pres. 3. calamine ouorum
1. testas ouorum seu ortices. 1. 2.
tazi rimbusti. postmodu com-
hor puluerizatu in corpore reu-
num limaturis de auriscalo. 1.
leupono. deinde m. duos reu-
abulos bene sigillatos finde.
et habebis nobilissimu colorem
solis.

Ad faciendum virides

Re aceti acerrimu: quod aceti m. n. h.
sit sit. **R**e. aceti. et pulueriza
in eo **Q**u. **Q**u. **Q**u. ad placitum
ming omniu istoz. **R**e. deinde
pone in vase vitreo vitreano.
facto ut ventose: et sit coop-
toriu de. O. et sit bene vitum-
natu cu farina ut no respiret
et respice de. 3. m. 3. diem. et
florem rade et fua. **R**e. **R**e. **R**e.

Ad solvendum marchastita: ac ad virides

Item facilior modus in forti
aceto vmi pulueriza tartari
m. lbz. 1. aceti. 3. 1. tartari albi
et calomari. Vel rudi. **R**e.
dmndia. 3. Deinde fac qd
fuo per cu eodem aceto dissol-
uet marchesta: et pbes.

Ad tingendum colorem viridem

Re verdeuti et dissolue in aceto. et
distilla p. filtru. recupera totu aceti
quod erit viride dimitte fere
et distillatu congela. et est bona tinctura
pur fua

**Per fare puluere di margarate ogni
vasello de rame.**

Pigliate sale armoniaco. et sale nitro
an in pondere. et la quarta parte de
argento. o vero meza parte. no e
la lmatira de argento finissimo.
et mischiarli bene insieme. et fare
vno crisolo russo al foco: et mettere
dentro tutti li dicti pulueri. et me-
nate con vno bastonetto de ligno. o
vno punta de ferro per fine che passa
la humiditate. et ex facto. Et essendo
el vaso de rame netto et ben lauato
con aqua. o succo de atranguli fer-
candolo con la dicta puluere setra
margarate. et biancho.

**Per ligare et colorare lo rame con
oro per mirare. et setra oro bono
in colore. et peso de vni chirati.**

Pigla alume de rocha. 3.1.
sale gemma vno quarto.
sale comune vno quarto.
alume gramemis meza onza.
vitrulo romano due onze.
verderame vna onza.
tartaro debotta vna onza.
pigla tutti questi materiali: et
poluerizali bene. et pigla vna
carrasa de vitro de misura de
vna dobla. et mettense tutti qñ
materiali dentro: et impleta de
acqua comuna. la fa bullire
fin che manche la mira.
Et poi pigla la lmatira de leuono
o rame cypro: et bagnala con questa
aqua: et poi pigla lo mercurio
cudo passauo per la pelle de molone
et amalgama la dicta lmatira
de rame cypro con lo mercurio. et
amalgamaro che sia ponerlo in vno
crisolo allo focho monendolo con

nuamente con vno bastone fin
che se squaglie: et squagliato che
sia gettare dentro tanto peso de
oro quanto era lo rame cypro.
et setra de optimo colore et pisto
de vni chirati: et potrete fare
de quello ogni opera doro.

Per blanchimento a beng russo.

Pigla vno. 2. de rame russo bat-
tura sutile: et tagliata minuta
et 3.1. de arsenico bianco: et 3.1.
de tartaro. et 3.1. de sale pparato
et pistali tutti in sembla. et mette
vno solo de puluere: et vno solo
delo dicto rame mitra vno crisolo.
et lo primo solo. et lultimo siano
de puluere: et stippa lo dicto ri-
solo con vna tegula. et bona creta.
et sutterate lo mitra li carboni
allumati: et lassarelo assime-
tate per vna hora: poi lo nexi.
et adugeti meza onza de sale
nitro: et meza onza de tartaro
et stippa come feristi. et finde.
et getta in carnali: et est facta
et pferissima.

**Per ligare lo dicto rame con
argento.**

Item poi quando voy ligare lo
dicto rame. pigla 3.0. 2. pte
delo dicto rame medicinato:
et vna de argento: et mettel
mitra vno crisolo netto: et fide.
et getta in carnale: et nexa
rosso o nigro in facie. et tulo
blanchia: pigla due parti de
tartaro pisto: et vna de sale ve.
et mettel con aqua mitra vno
bancile de rame netto: et fallo
bugliare: et come bugli: gettari

dimtro lo dicto argento ligato: et
lassalo bugliare vno petzo. et xinde
lo dalo fofo: et laualo presto con
aqua netta: et si lo voy piu bian-
co: cochi lo allo fofo: non lo fare
trotto vasso. como vene in poro
a ruficare lo nexi: et mento lo
sopra vna preta oy fereu: et
lassalo a refreddare: et fallo re-
bugliare da zutapo lo blancha-
mento: et come bugli: fa:
come feristi inanti: quanto
piu volte lo fai: tanto vene
piu bianco: sempre che lo re-
cochi nexi zuffo q' nigro.

**Item albu veru et perfectum
multotiens probatum.**

Be aquam fortem factam ex an-
pre. s. ex vitriolo romano: et
ex sale nitro purificato: et optie-
tuto: quodlibet per se: demde in
simul misce: et optime incorpora
per diem naturalem in loco qeto
pausau: et alia die vero palem-
bia distillato: sicut mos est distil-
lationis aque fortis: et collige
primam aquam: et etia aquam
secundam in vno recipiente: et
de ista distilla in bona quantitate
et sua ipam in vitro bene clauso:
ne respiret. Demde se de dta ag-
vni. pres: et vna pre qetuzi vulgi
et pone simul in aludel: et distilla
aquam sicut decet: pmo igne len-
tissimo: et aquam distillata serua
in vase vitreo bene clauso ne respiret:
et qetuzi remanebit in fundo
bone duru sicut lapis: vel sicut sal
duru: quem accipe et tere ipm
et reponas ipm sic tritu in vnam

aliam botiam: et desup proice
aquam suam ab eo distillatam
tunc dictus lapis aut puluis
pdictus conuertit se in aquam
citrinam. Et si itez distillaueris
ipam aquam ab eo qetuzi: tunc
itez conuertit in lapide duru
tang sal duru: quem serua bn.
Demde habes calcem ouorum
bene puluerizata: parte vnam
et pone ipam in vna botia: et
desup proice de aceto fortissimo.
Ita vt dictu aceti abudet p duos
digitos desuper: et fac sit bullire
igne lentissimo: donec data cal-
orez resoluat: et sit rubicunda
et remanet in fundo botie
aliqua ypostasis: et tunc sepra
ab ipa aceti claru: et ductam
ypostasim pone in vna aliam
botiam: et desuper pone alem-
biu: et distilla iteru aceti ab eo
et remanebit in fundo sal nobilis-
simu quodi sale diligenter sua
quia est factu fixu.
Et tunc se de isto sale fixo: et tandem
de supradicto qetuzi: et simul
misce bene: et ipam mixturam
pone in vna botia: et iterum
distilla humiditatem: ita q' in fundo
botie remaneat vna materia
facta sicut sal: et tunc itez pice
desup dictam humiditatem quam
ab eo distillasti: et dimitte sic pa-
sare p noctem: demde itez distilla
ab eo ipam humiditatem p alembiu
vt supra fecisti: et hoc fac totiens
quousq' habes lapidem albissimu
in ipa botia: Et tunc se ipm lapi-
dem albissimu factu: et tere ipm
sup lapidem posfidum in puluere

de supra
i aliquid
in ferre id
t. folio 47

in palpa
pone in
dictu lapi
et sic p
vel do
dictu ale
mure: et
et serua
mudo: et
volueris
6. on
abulo:
in dro
vnam
lari: et
luno
vraat
De puri
Item pur
qetuzi
in vna
et vbi a
vltimo
de sale
distilla
sal de m
De dil
Item du
Imeni
asse feru
noue: et
quali: q
tate: et
aut sup
font m
fuerit liq
vnam
postione
hor fac
no q' m

impalpabilem : et ipm puluere
pone in loco humido et frigido. sup
dictu lapidem porfidu excusum.
et sic permittit stare p vnu mēse
vel donec in oleu soluat : et
dictu oleu pone sup furnu infra
cineres : et congela igne lenissimo
et serua dictu congelatu in vitro
mundo : et loco calido . Et quando
volueris adoperari : tuc ex. pro
b. eris purgati : et fide ipm in cen
culo : et ai erit fufum : tuc pice
in dno ere fuso et bulliente pre
vnam supradicti lapidis conge
lati : et conuertit dictu es in
luna zofistatam ad decem ligis
veraaret .

De purificatione dieris qd fit

Item purificatio eadem eris est talis
extingue es ignem et laminati
in vena pueroz de .x. aut .xij.
et vsq ad .xv. annos salata fir
tissime . ita vt sentiat totalit
de sale : et illud es erit rubicu
diffinu et dulce . no no debet esse
sal de mari . lano deo

De dulcificatione eris qd fit

Item dulcificatio per frita et mng
pnuem meliore . Ex colosome
asse fende . medulle boum : et coce
noue : oia ista recipe an : in ponda
equali . que oia ponas in patella
terrea . et pone dicta patella mpt
aut sup cineres calidas . ita vt lique
fiant materialia sup dicta . et in
fuerit liquefacta : tuc extingue
vregam ignitam in pda com
positione que est liquefacta . et
hor fac bis vel ter .
no q medulla boum sup dicta et

*Nota
valde
aperire*

cera noua debent esse distillata
p alembicu . deinde mixta in dno
materialibz et erit molle illud so
phisticu : quod mris exinguas .
quod no potest esse ad similia nichy
et hor murem vez

**Ad dandum pondus denarij
grossis non habentibz sufficiens
pondus**

Ex regulas antiquas . et teitura
postea ens ignias : et extinguas
in oleo oliue : et hor fac pluries
postea istas regulas mifer cum
mercurio : et fac sublimari ista
in simul . deinde hys sublimatis
fac distillari per filtru et sic oleu
rubeu . et istud dat pondus floz

De eodem

Accipe litargiru et cerusam et
teitura bene simul ita q sit vna
pasta : postea recipe modicu de sepo
casteatio : et ai hor fac vnum
vnguentu : et de hor denario
calefacto munge . et dat pondg

**De mutatione Iouis et mercurij
in lunam optimam**

Accipe Iouem : et funde sup igne
et cum fufus fuerit : proice
sup ipm paru de pice greca : po
stea proice ipm in fumo repaze
et sic fac ter . vel amplius .
et purificabit : et mducester .
et albescat ut luna . Cu dno
aut Ioue sic purgato equali pon
dere sic mifer de mercurio sub
limato : et fande simul . Et illud
quod fit ex tali mixtura dicit
elidrum .

Accipe igitur elidru : et tantu de
de luna : et fande simul . et totu

rediget in limam optimam:
Sed si ponat ad ignem: vel in
gma. vel fundat. ut lima resi-
stere non poterit: sed paulatim
deficit. Omne aut opus: et
quaslibet malleationes sustinet
et durat: q̄dū volueris: -

De purgatione lune.

Luna sic purgatur et pparat.
Primo purgetur cum plūbo.
et postea fusa proinat. per
virgulas: et ignis decies: et
qualibet vice ignita usquequo
sit rubea: extinguat in primo
sanguine: Et post decimam
vicem laminetur tenetiter:
et fundat in modico boras.
in nouas laminas. Et sic fusa
proinat in virgulas. ut
prius extingue ignitas decies.
Iterū laminatas cum borace.
tertio funde. Et pro tertio scias
q̄ habebis limam dulcissimā
et purgatam. Qua fusa: adde
sibi decimam pondus sulfu-
ris preparati ad albū: et habebis
limam sōis amitam. et pre-
dicti stagni vel plūbi velocitate
funderetur.

De operatione aliquarū rerū in lunam.

R̄x vsufur. i. cinabrium. et pone in
vase vbi sit delitargiro aureo.
et sup ipm litargirus pone vsufur
et deinde pone vitriolū. calcem
vinam: et claude vas: et da sibi
ignem per duos dies. postea ampe
ipm vsufur fixū mibibe et assa-
nim oleo ouorum. donec fundat
et rizzat: de quo pure parte vna
sup. 10. parte lune pure: -

Qualit̄ fit dictum oleū ouoz.
Oleū vō predictū sic fit. R̄x.
vitrioli rubificati: cōm ferri
vridis etis: salis armoni-
an. et in pasta cum vitello
ouoz: et distilla per alembicū
Et primo dabitur aqua: quā
proce: deinde oleum: quod
serua: et eo vtete.

De operatione gumaz in stagno que auferunt stidore et fetore

Item sūt gūme que auferunt
stidorem stagno et fetorem
et turgorem ac etia mollitiez
vz. gūma aloē: rasa pmi: et
pix nautalis: et resbentina et
glassa puluerizata. Insup
borax. Et scias q̄ si gūme
istę equalit̄ in stagno pparat
dant sibi duriciem et homi-
tatem: dum tamen prius
sit preparatū.

Ad dulcificandū omne metallū

Si metallū post proietam me-
dicinam fuerit nimis durum
et frangibile: extingue ipm
ignitū decies in sanguine por-
cino: et postea fac laminas:
ex eo: deinde puluerem boras
tritū: et de predicto sanguine
porcino: et sale alchali subli-
mato sup drad laminas pone
et sit funde: et proce in virgā
et erit dulce: -

Ad albisicandū es pulcherzime ita q̄ in modica parte bone lue rem quasi per fertam habebis:

R̄x resalgar. 3. 1. sal niri muroz
3. 4. niri vegetis. 3. 1. et. s. alu-
minis roche. 3. 1. aluminis

plume. 3. 5. oia terant^r et misce-
antur cum aliquantulo litargiri
et dimitte excitari. donec fiat
puluis. postea pone. 3. 1. de isto
pulvere sup. duas vncias eius.
de quibz sunt quinqz p^{ro} octomis
et sexta pars eius: dū funder^r
per modum cimenti

Ad rectificandum stagnum.

R^e ^{magis} ~~agere~~ ^{magis} ~~agere~~ et calefac in tassa
ferrea: et extingue in sale ar-
moniaco soluto in aceto: et pur-
gar^r et mortificat^r. postea ac-
cipe duas partes aceti: et vna
vine distillate per filtru: et
pone vnam partem tutie: et
vnam arsenici: et vna parte
sulfuris: hec oia pone in ^{magis} ~~agere~~ ^{magis}
vno in olla: et fac bullire donec
durestat. postea iunge cu tonda
bone lune: et cum terra pre-
teris: et simul fonde.

Ad faciendū oleū tartari.

Ad faciendū oleū tartari. i. rasme ^{7. 115}
R^e ipm: et pone in vno sacculo
lino: quod sit aqua madidatum
postea pone in igne: faciendo for-
tem ignem: et cum sacculus fuit
combustus: remanebit vna massa
ipm tartari. postea remoue
ab igne: et pone in vno sacculo
in loco humido et frigido. et fac
pendere: ita q vitru vel scutella
sub eo teneas.

Ad faciendū ex stagno vasa malle- abilia

R^e sumi radice felis et sumi
rasam ana. et extingue in
eo louem purgatu mixtu cu
octaua parte bronzi campanaze

et fiat ex eo opus bonu et duru
ad martellum:

Ad purgandum louem.

R^e succum rape et radice come-
stibilis: et proice in eis louem
fufum: et optime purgat ipm
et ab omi lepra ipm emundat.

Ad incidendū seu rupendū vitru in loco vbi illud rupi vel madi volus

Balnea vitru in loco vbi illud madi
vel rupi volueris cum salua seu
spuro tuo: et in loco balneato super-
pone de sulfure puluerizato vt ad-
hereat circum circa: et deinde pone
in ignem. vel ad candela accensam
et ruperit vitru equaliter in loco
vbi balneatu et sulfur supmisum
fuerat

De doctrina compositionis me-
dicine ad rubem super argen-
tum preparatum. prohemium.

De hys aut nullus philo-
sophicus liber mentione
fecit. sed experimento vario
admuendo faciam aliquam
sumpserunt. Narcasita autem
aliqum est nois: sed ego pro-
bauit q non satis est digna.
in complens operibus. ppter
quod de ea et de alijs preter-
mitto. Ea aut breuiter pro-
secutus: ut premiseram que
ad artis perfectionem ducit
libris philosophicis et compo-
naturalibus: et experi men-
tis sensibilibus approbata.
her ubi carissime magis rusto-
diendo promitto sub phy-
sereto sigillo. in fidelibus
dignis ostendam: quia phy-
seretoz archana sunt the-
sauri fide moribus et studijs
liberalibus eruditi.

De preparatione Lubrit

Al noie dm omnipotentis
Accipe Lubrit mundum.
et lundum: et mundissime terti
putrefacti bullam et sublima-
tu rotens cum Lento igne
bullas in brina: q totum
extrahas nitram brinam.
ab aliqua pinguedine: nunc
omnes loturas distilla in lento
igne. Et omes aqua albam
vel rubeam serua: et feres
aquas duas ultimas simul
fac ascendere: serua omem
tincturam et reserua. et
feres quoq primas pre-
et secundas serua ad partem

et rotasti aquam albam simul
pone ad partem

Accipe igitur in noie dm alumen
quod uis et modici calina: et
calinam pulueriza minute.
et puluerizati commisce: et com-
tere in equali pondere in dno
ferabus: et tota semp in aqua
imbibendo intra et desiccando.
bene ad ignem vel ad solem
donec lubrit efficiat massa
sicca.

Tunc si accipe in noie dm
et pulueriza minutissime.
et pone in vase terreo forti
et pone in furno calinati-
onis paulatim igne agitando.
donec fortem ignem per sex
horas sustineat.

Tunc si omnino caret nigre-
dine massa rubea vel citrina
bonum est. sino: calina iterum

Tunc accipe aquam alba qua
seruasti: et distemperam aqua
predicta in ea per minute
puluerizata. ablue multones
semp aquam albam colando.
donec alumen per aquas claras
reicias ad partem. in loturis.
seruato. Quod aut remansit
erit preacsius ignis sulfis
nitri vel rubei: qui si no
est talis: calina ipsum donec
talis sit: et ad partem reserua.
Et tunc dras loturas in alue.
et distilla in lento igne. donec
ad feres: et aquam alba et
nitram sua ad partem.
rubeam aut ad partem alia sua.
Rubeum est preter su sulfis.
oleum omni alij comparabile.
ipsum optime serua.

Nota

hic pule Lubrit
allegorizatur
magis cum
libra multa

hic pule la
magis cum
libra multa

Quod al-
tere: et
alba et
claram
et aqua
atque
pone: et
oleo rui-
feres.

Lo-
dis
olei rui-
pone h
sulfur
Postea
mitur
ipm in
modici
commisce
more et
efficiat

Et tunc
ad ignem
exeruit
ad calina
duro et
horas et
vici super
calinab
pinguedi

Tunc ipm
ueriza:
ut prius
et repon
ora tere
gortage
et affand
gortage
viam b
donec cu
claras fer

Quod aut remanserit iterato
tere: et distempera cum aqua
alba. et iterato quasi falsam
claram optime terta distilla.
et aquam albam erectam
atrinam. cum predicta atrina
pone: et ruc cum predicta si fuerit.
oleo ruc reponere. et tunc facere
feres. alias retere.

De oleo sulfuris rubeo.

A Cape igitur aquam atrinam
distilla lento igne: et solum
oleum rubrum refusa: et cum illo
pone hoc in eo prenosu hebis
sulfur oleum: quod bene custodisti.

*de reduciendo
ipm sulfuris
massam.*

Postea accipe predicta. unde
immutam extraxisti: et teres
ipm cum equali pondere alij
modici calinati: et optime
commisceris: et tere super mar-
more rotundo. cum aceto: donec
efficiatur massa sicut pasta.

*de calina
hunc ipm.*

Et tunc in vase ferreo forti
ad ignem pone: et cum humidi
exierit: optime lutea vas: et pone
ad calinandum et assandum in igne
duro. et sublimatione per sex
horas. conterendo sic vas ab infu-
riori superius per tres horas: et
calinabitur et consumabitur ipm
pinguedo pro magna parte.

*de desiccando
et conterendo
sulfure i pulvere.*

Tunc ipm extrahere: et minuit pul-
ueriza: et tunc conterere: et commiscere
ut prius fac ter rora cum aceto.
et reponere iterum ad calinandum.
omnia tere ut prius: et per sex horas
extrahere ut prius: fac ter conterendo
et assando: post assationem
extrahere. et ipm minuit pulve-
rizatum bulle in aqua acuta
donec eicias alumen: colando aquas
claras semper. tunc desina sulfur.

et desiccato sulfure: et desiccatum
contere optime. et misce cum ali-
quali pondere aluminis calinati.

De sublimatione sulfuris

Sublimatio sulfuris est de
sizens alkimie. Collige spi-
ritum nunc mundum et albam. et lucidissimum
simum: et serua ad partem.

Postea accipe purum et consummum
in ventre patris sui: sublima sepius
donec abluissimum et succissimum non
exeat: et lucidissimum. cum pulveribus
vitrioli. vel atramenti. ac sale et
sulfure equaliter mixtis. in triplo
vel quadruplo ad partem mundissimum
mum. atque lucidissimum ad partem suam.

Postea accipe aurum cum omni putu:
et azmoma putu omni: et sit
finde aurum. et fusa per virgulas
proce: et extingue sepius in
porcino sanguine. et postea
temperet laminata funde. et
amassatum bozate: et sic reducat
ad virgulas: et extingue ut
prius sepius: et secundo funde:
et fac termes laminas: et massa
ut prius. *De mollificatione et subtili faciendo aurum.*

Hanc viam sequere: usque fundat
valde. et fere ut stagnum: et
mollia fiant valde. et tunc sua.

Azmoma cum omni aurum
ponat: depurat. et depuratum
ponat ad calinandum: per virgulas
in medio salis per diem integrum
in igne forti: donec ingredo
similiter. et sulfureitas. et va-
porans humiditas efficiatur calx
alba et munda: et tunc extrahere.
et eicias aqua salis: et residuum
fundat: et amassent cum bozate
et erit optime paratum. postea
resideat: et erit elixir.

*de depuratione
azmoma.*

de elixire faciendo

*Compositio medice. cuius una pars
quatuor lre parate in vna sole conuertit*

In nomine domini. Accipiantur
spiritus parati al. Auripigme-
tum: sulfur: argentum viuum: et
sal armoniacum. cum tribus. y.
parati. 3. m. salis ar. ter sub-
limati. 3. y. *hec oia simul et*
semel tere: et comiste: et tere
sup marmore rotundo. cu resuato
oleo: donec efficiat sicut salsa.
et sit permittat desicari in
sole: vel in lento igne in vase
vitreo. Et cu bene fuerit de-
siccatum: terat secundo vt p^o.
et desicet: et desiccatum disse-
peret cum dicto oleo: vt sit
quasi salsa clara. et sit positu
in vase vitreo: et ponat ad sol-
uendu et digerendu sub fumo
equino: in calore continuo. p
septem dies vel amplius: tunc
extractu vagulabit inter cineres
calidas. *Sic erunt curationes*
contusionis. mbricationes et
desiccationes: quousq metallis
desiccata super laminam ferri
ignitam diffundant velur
cera. *Alioquin reciderentur*
sublimationes vt prius. donec
in sua fusione vel ingressionem
super corpus pectus vel lami-
nam non fumot: sed sua fixio-
nem cum sua curatione con-
firmet. et manifeste ingrediat
tota sine fumo: tunc erit pre-
ciosius auro et argento incom-
parabiliter. *Cuius vna quatuor*
partes lime parate in vna
solem conuertit. *De multiplicandis me-*
Item ergo medicina accipe *dicime*
super solem et luna parata

et mixtam vt predictum est fustis
proicies in corpore quatu plus
poteris: et extrahas. et inuies
massam rubicundam collois
rotundam rubicundi coloris
mollem in fusione: et malleo
ad modum stagni: qua minu-
tissime puluerizabis: Et illo
cum mercurio incorporato cu
adhuc redeat: postea abluere cum
aceto vel aqua salsa: donec
minutissima calce recipias.

Item igitur calcem in nomine domini
accipe: et cu equali pondere
medicinis tenens tere et solue
et tere et vagula: q vnu
corpus efficiat. et optime
teratur: et compositi ingredi-
ant posita. ita sine fumo sup
lamina lime ignita: et erit
thesaurus preciosus: lima
vt predictum est parata con-
uertet in bonu solem.

Vt aut nichil perfectionis oc-
cultetur: tunc melius est dictam
calcem in albu apzincipio terere.

*De nominibus septem planetarum
qui septem metallis appropriant*

Sicut aut sunt septem planete
Sol. luna. mars. mercurius
Jupiter: Venus: et Saturnus
Sic accipe. Aurum: Argentum
ferum: Argentum viuum. stagni
cuprum vel auriscalum: et plumbum
Sic ut sunt septem planete: ita et
septem metalla. Et Sol signat
aurum. Luna. Argentum. Mars ferrum
Mercurius argentum viuum. Jupiter
stagnum. Venus cuprum. et vel
auriscalum. Et Saturnus plumbum.

De quatuor spiritibus principalibus

Quatuor sunt spiritus principales:
Auripigmentum. Sulfur. Argentum
vium. et Sal armoniacum.

Qui quandoque vocantur angeli.
quodque accidentia: quandoque fatui.

Ex quibus istorum nomina per se multa
habent.

Alique partes sunt essentielles.
multe vero secundarie.

Partes eius principales sunt quatuor
spiritus. et septem corpora.

Spiritus sunt hi. viz. Argentum vium.
Sal. Auripigmentum seu Arsenicum.
et Sulfur.

Corpora septem sunt Aureum.
Argentum. ferrum: cuprum: stagnum
plumbum. auricalum.

Secundarie vero partes sunt Alumen
plume. Alumen gissi. Sal alcali.
Sal geme. Sal mirri. calx tar-
tari. et vstrum. Coprosia. Vitri-
olum. Urina puerorum. Acetum
Capitellum. calx viua. Sapo. et
alie res acutae astingentes et
penetrantes.

*De spiritibus ingentibus
et volatilibus corpora.*

Notandum igitur est: quod spiritus im-
gunt corpora. et volitant.
Et non nisi preparati fuerint.
ut oportet. Corpora vero tractata
non recipiunt: nisi prius a suis
infirmitatibus bene fuerint ex-
purcata. Quod fit. quodlibet
calendo: aut cum aqua acuta
bene lauando.

*De preparatione
Aurum.*

Nota enim. quod spiritus preparantur
purgando. seu sublimando: mi-
cerando. et congelando: dissolvendo.
et fermentando. Et si fuerint
corpora spiritualia: et spiritus corpora.
ad que intendit ars ista.

De sublimatione Argentum vium.

Argentum vium preparatio fit. ut
teratur bene cum salibus in
mortareo lapideo: postea immedi-
ate aqua calida a salibus separatur.
Tunc sublimetur hoc modo septem
vicibus.

Accipe Vitrioli Romani seu cu-
perose. lib. s. et aluminis classe
lib. s. que puluerizata funde
in patella terrea plumbata. quibus
fistis pone lib. s. Argentum vium
continue mouendo cum baculo.
donec refrigeret et induratur.
tunc puluerizatum pone in sub-
limatorio bene lutato luto sapie.
et terra obnata: et sublima
sicut fas.

De sublimatione Salis armoniaci.

Salis Armoniaci hec est sub-
limatio. Accipe lib. s. Salis
geme: et lib. s. Salis mirri. et lib.
s. Salis Armoniaci. que simul
in lapide porphyreo contrita sub-
lima tantum duabus vicibus.
sicut fas: et sufficit.

De sublimatione auripigmenti.

Auripigmenti hec est subli-
matio. Primo ipsum pulue-
rizatum fac bullire per horam
in aceto: vel lixiuio de vitra
puerorum. dissipata: ut eius
aufertur pinguedo: et vitris
ignita. Et debet tantum bullire
donec bene mississet et induraret.
Post hoc accipe lib. s. ozis vstri.
et lib. s. ceruse. et lib. s. Arsenici
ut iam dictum est preparari: que
simul in corpora in lapide mar-
moreo. terendo: et sublimando
tribus vicibus.

De sublimatione sulphuris

Notandum est qd de sulfure viuo
idem modus tenendus est
et ordo: ipm lauando et sublimando
qui dictus est in argenti viuo.
nisi qd superadditur aliquantulu
caloris viue. ad sublimandu

De resolutione et congelatione preceptorum spirituum

Nunc hinc doctrina sub-
limandi quatuor spūs.
Restat dicere de eoz resoluti-
one: et congelatione: que fit
modo fit.

Accepe Arseniū sublimatum
septies. et .v. .io. sublimatu
ad ming: et ipos in lapide
armoreo cū aqua salis. ar.
sublimati septies incorporado
et pone in ampulla vitrea
bene opturata: sub fumo egno
p. 7. dies. et feruenter: et dis-
soluat: post dissolutionem
imbibe cum ea calcem line.
Et demde pone ad resolucndū
post resolutionem congelabit
hoc modo: pone ipam resolu-
tionem inter cineres fori inde
rebellata: et sub ipa fac ignem
lenū de carbombg: vt induret

Et sic fac tribus viubg dissol-
uendo et congelando donec figat
et in igne nō fugiat: quod pbare
poteris in lamina ferrea ignita
si super posueris modicu: et fudar
ad modū cere: et nō fugiat. qua-
m̄ elixir est completū. Sm aut
reitera resolutionem: et conge-
lationem: donec sic fiat et figat.

De aqua salis armoniaci sublimati

Aqua de Sale armoniaci
sublimato sic fit.

Accepe oīū durū. et calidū in
aqua de ortu: cuius testa de-
posita: diuiso per mediu: vi-
tello deposito: imple concui-
tatem eius sale iam dicto: et
inter mang comprime: et aqua
a sale eguttabit.

De resolutione salis ar. sublimati

Alio modo: pone ipm salē
in vesica bovis extensa: qua
pone in aqua frigida: collo ex-
teris manente. infra diem
vel itis resoluet.

De purgatione et resolutione metallorum

Item metalla hoc modo pur-
gabis: prius funde ea vel
illud in crucibulo: quibus fisis
in aqua acuta prout: et hoc
facies septem viabus

De Aqua acuta qualiter fit

Aqua acuta hoc modo fit.
Accepe vrinā puerorum
bene distillatam: et acetum
bonū. in quibus fac bullire ci-
neres rebellato & conuulso: et
calcem vinam. donec tertia ps
per ebullitionem sit consumpta.
Quo capitello clarificato: et fide
et distilla per filtrū: et resua
donec opus fuerit.

De aqua acutissima qualiter fit

Idem ad aquam acutissimā
Accepe tartarū vni albi et
ipm pone in testa oblonga igne
sustinente cū aliquantulo salis
gome: et combure in igne for-
tissimo donec dealbet ad modū
metalli: fundat tū pulueriza

et in sacculo, pone lineo inflexig
auto et suspende in loco frigido.
et hundo: et egustabit aquam
puram valde bene tartaream
et acutam.

De aqua acuta optima q̄b̄ fit

Aqua acuta optima. Rx
Interi partem vnam viri
oli partes duas. Aluminis
lancem prem vna. vsifur. i.
cmabij parte vna. et distilla
sicut nosti.

**De aqua acuta ad soluendum oia
corpora qualiter fit**

Tertū aqua ad dissoluendum
oia corpora. Rx an de rebus
duriis: et distilla prius habito igne
lento: post parū forisfura ignem
donec totū exeat: et ampulla in
qua repleis aquam que exit re
neat in stutella plena aqua fer
gida: propter feruorem aque que
exit. **F**acta igit p̄ma distilla
tione huius aque: rectifica eam
et sic distilla eam iterū: et repru
cum lingua. Et in manip̄ exire
acutissima affrigas linguam.

Recipe eam in aliam ampullam
et claude eam cum pasta bene, unde
vultis igit caltem solis resolu
in aquam pulcherrimā et olen
tissimā: caltem ipsam prius
paratam proice in hac aqua.
et obtrata bene in pasta: et bulli
erit per se. In fine bullitionis
erit solutum totum. Tunc p
alembicu extrahē: et quod ex
tractū est remanet vt pulcherr
rima aqua solis necessaria ad
huius operis perfectionem.

**Qualiter purgant corpora
per calcinationem**

Tertū per calcinationem hor
modo corpora purgabis

Accipe alumen plumosum: sal
nitri: sal gemme: alumenASSE
que trita in mortario distem
pera in aqua tartari: vel salis
armoriaci: et fac stare in reu
nibolo nūc de predicto puluere: nūc
de laminibus: donec plenum
sit reuicolum. Et inter prunas
deroque.

Ad dealbandum metallum

Notandū etiam q̄ sola aqua
tartari albat metallū bul
liendo: et hoc si aliquantulū ha
buerit argenti boni <sup>De unione corporum
cum spiritibus</sup>
Et notandū est q̄ aqua tartari
et calx est mediū et vnicū
coniūgens spūm in corpore: et sub
intrare facit: et permanere

De purgatione metallorum

Alx hoc modo calcinat vna
hora. Tere sal comune cum
areto: de quo fac stratū in reuic
bulo. Vel alr fac stratū de calce
et sic faciendo donec totū reuic
bulū sit repletū: postea combure
inter prunas.

De dealbatione metallorum

Dealbano quedam facili
Accipe tartarū: Alumen
plumosum: sal comune: sal ar
moriaci: que trita simul in areto
bono fac bullire per horam modica
tere rem dealbandam: postea fude
aliquantulū boni argenti: s. tertā
partem: et in per horam her omia
in igne steterint fusa proice in acetū
forte et feruens vt tartarū bulli
erit: et sepius ignitum in eo ex
tingue.

De his que trahunt in colore ruber
Oleo de albedine quod vidi
Dicam nunc de operibus
rubedinis

Unde notandum est: qd pulue-
res illi qui tingunt albu tingunt
et rubeum. et hoc si parare
et calinare fuerint debito mo-
do oportet. *De tingentibus in aurum*

Et hoc de croco ferri: et crebri-
tutina: oleo frumenti: oleo nigelle
oleo sanguinis: et capillorum
et atramentorum: et vitriolo
rubificato in aquis rubificans
et rebus multis alijs

De reductione lune in solem

In solem reductio hoc modo fit
Accipe es vstrum: sal Azmomi-
acum: vitriolum: et crocu ferri
et puluerizata distempera cum
oleo frumenti vel nigelle: et pice
super argenti filum: aug terna
pars sit puru aurum: et simul fer-
ueat in testa aurifabri per horam

De reductione cupri in aurum

Upri reductio in aurum
Accipe tuham croceam: siue la-
pidis calamin: et ramos arbores
que terendo in mortario distempera
cum aliquo de oleis amydinis mfor-
mando pillulas: quas proice super
argenti vel cupri filum: et pmitte
aliquantulu feruere in crucibulo.

De croco ferri qualiter fit

Croco ferri fit hoc modo
Accipe limaturam ferri bene
cum aqua pura purgata lauando
et ipam bene mcorpora cu sale
geme: vitriolo: et aceto: et vena
pueroris bene dissipata. postea in
feruore solis: aut furno panis calido
derogatur.

Qualiter exhu oleu de frumento

Oleu de frumento aut mgella
derogatur hoc modo: saluer
per tabulas ferreas bene igni-
tas predicta semina oprimendo
De rubificatione atramenti

Atramenti siue vitriolum
hoc modo rubificatur.
ponat in testa aliqua de-
inde in furno panis bene ca-
lido donec fuerit satis

De compositione aque auree

Aque auree hoc modo sunt
rubes: quibus sublimati
spus colorant et rubificant
ad aurum faciendu. Incorporat
bene in atramento rubificato
aut croco ferri postea distillet
per alembicu: vel ut aqua
ardens: et hoc tribus vicibz
reiterandum est: donec bene
colorate fuerint et rubificate

Cinabru qualiter fit

Item Accipe ampullam vitrea
mandatam atzilla Et Recipe
vnu pondus argenti vni: et
tria pondera sulphuris rocei: et
ropera ampulla munda igni
apponas. et cum fumum rubrum
exire videris: cinabru est com-
pletum

Ad delendas maculas facie

Item nota qd oleu frumenti
collit maculas et lenigmes
De facie *Et fusibile ut plumbu*

Ad faciendu vitru malleabile

Ad faciendu et fundendu
vitru ut plumbu

Accipe hyzai et da ei tribus
vel quatuor diebus fila edoze
ad comedendum. Et in folia
comederit qualibet die collige

eius vnam. et de sanguine
eius equaliter confice cum cinere
facto de filice unde fit vitru
et coque in fornace donec e
mittat vitru. et de dicto vit
labora cum martello: et plus
valet quam aurum.

ut ex Venere fiat Luna

Ut Venereem mutes in luna
Accipe oleum tartari: et di
stilla per alembicum: et quod
distillabit soluat in vesica.
et iterum per alembicum distillet
Et hoc totiens fac quousque
totum oleum distillet. vel saltem
maior pars eius.

In ista eius aqua dissolvatur
arsenicum sublimatum: et ex
ista muretur calx lune. Ita
quod calx tamen semel bibat de ar
senico sic dissoluto quanta
ipsa fuerit. Et hanc medi
cinam proice super Venere
et videbis eam pulchram
dealbatam.

Qualiter fit calx ex Luna

Alex de Luna sic fit
Accipe lunaturam vel
folia lune: et tantum dem
mercurij sublimati. vel arse
nici sublimati. et ponant
hec in vase sublimatorio et
subliment. et tunc feres quod
in sublimatorio mueneris
est calx lune. Et si prima
vice non calcinat. totiens
sublimet quod bene teri possit
calx.

Qualiter fit optimus emabrium

De emabrio faciendo
Accipe libram unam sulphuris
et fundatur in patella ferrea.

et imponantur libe tres
metallorum cum baculo mro
porando. postea extrahat
de patella: et cernat. et in
vasis terreis ponat. et lu
tent vasa. Et fiat ignis
quousque tota humiditas sit co
sumpta. Deinde de vase ex
trahat. et iterum subtilissime
terant. et in vase vitreo po
nant. et subliment quem
admodum alij spiritus sublimant
nisi quod os vasis non claudat
et in fine ignis potest in
gorari.

De permutatione lune in Solem

Accipe de sole combusto per
sulphur et calcinato partem
unam. Salis armoniaci parte
unam. vel duas quia melius
et bene tere calcem auri cum
aqua salis armoniaci: usque du
totum bibat. tunc pone in forn
vitro. et illud vitru pone in
loco humido per .7. dies. soluet
enim in aqua rubea ut sanguis
cum qua aqua teras. et subli
matum in rubrum sepius stando
et assando. et bibendo: donec
fiat pulvis rubens. sicut cinis
brum. Tunc pone per duos dies
diem: et coagulabit. ipsum iterum
tere cum aqua salis armoniaci
et pone in humido loco per .7. dies
tunc soluet in aqua. et tunc pone
aquam in furno calido per di
m diu. diem: et coagulabit
sicut cinabrum. Tunc proice
una una super. septem unaas
lune sine et examine. et
funde simul: et erit sol duras
ponderosus et malleabilis.

De luna in sole pmutacione

Item aliud ad solem
Accipe limaturam solis
mixtam cum arsenico: et pone
in panno spisso: quem lutabis
luto sapienne: et assa p nocte
in igne: deinde extrahere: et
tere cum aqua et sale trito
et pone ipsam tertiam lutata
et mitte in furno p noctem
sic erit calx alba: ut pulvis
qui apparet ut radus solis.
ut operare cum eodem.

De regimine purgationis lune

Modus regimins: mitte .3. l.
sulfuris aut arsenici in aqua
in qua solutus sit: in quam fides
aliquantulum plumbi: postea lute
et in ea liquefacta tam diu te-
ratur: donec calcinabitur nigru
postea tere ipsum cum sale soluto
et assa in furno: et abluere ipsum
ab ipso sale: et erit album

De puluerizatione lune

Item aliud optimu Accipe
limaturam lune limata
cum oleo et sulfure rombuze
in testa et fiet pulvis: postea
munda ipsum cum sale soluto sicut
p precessit sermo. et veniet
pulvis multu albus et subtilis:
hunc serua.

De singulorum reze operationibus

Alces figunt. *In aluminis*
Spiritus tingunt
Sales calcinant
Alumina clarificant

De calcinatione veneris et azaris

Alcinatio veneris et azaris
sic fit Accipe sulfur bene
puluerizatu: et habeas quoddam

vas et fac stratu sulfuris: dein
accipe laminas ferri vel erio
et lava in oleo rui. hys lono
fac stratu laminaze sup stratu
sulfuris: et ita fac soliatim do-
nec vas sit plenu: postea pone
vas super ignem donec rubescat
hoc facto accipe dictas laminas
et tere bene: et abluere cum
aqua calida: donec exeat
inde clara. **P**ostea accipe
aquam aluminis de Rotha
et salis rui: et tere dictaz
calcem super lapidem mar-
moreu vice post vitem: donec
habeas calcem viuan et alba
postea vo dictam calcem ac-
cipe: et mitte in crucibulo
et fac ignem donec fun-
datur in virgas proice: et
inuenies album metallu
muru et extra.

De sublimatione azecurij

Sublimatio argenti vini
sic fit. Accipe lbz. 4.
vitrioli romani: et funde
ipsum in quodam vase terreo
super ignem: et cu fustum
fuerit: Accipe lbz. 2. azecurij
et per penam hincam cola
in supradicto vitriolo: et
miste cum baculo: donec
deco nil appareat: et ad hoc
pone lbz. 1. de sale rui ppazato
et miste cum baculo: et po-
stea eleua dictu vas desup
igne: et pmitte mfrigidari.
hoc facto Accipe quod est in
vase: et tere bene: et mittas
in ampullam vitream: et
pone super furnellu ad sub:
limandu primo igne lento

donec aqua sitas euaneſcat. po-
ſtea fortiore ignem p̄ diem
vnu. hoc facto p̄mitte m̄feri-
gidari: et frange ampullam
et quod erit in ſuperiori p̄re-
erit ſubſtante albe ad modū
chryſtalli: et reſua dū dicātib:—

De m̄ reductione lune in ſolem. 1. 3. ſup. 4.

Accipe eris vſti partē vnā
Croni ſerri aliam partē.
Virgoli. que tria puluerigent
poſtea reape tantū ſalis ar.
quantū iſta tria: et diſſoluas
per alembicū: et iſtos pulueres
in predicta aqua ponas: et ſer-
in igne leni ſtare donec co-
gulari. ponas poſtea vnā
partem iſtius medicine ſuper
quatuor partes bone lune: et
videbis opprimū ſolem.

De reducendo lunam in aurum.

Item alit. Accipe es vſti
ſal armomiacū. virgoli.
et cronū ſerri. et pulueriga: et
diſtempera cum oleo ſemini
ſeu nigelle: deinde proce ſup
argentum fuſum. Cuius tria
parts ſit purū aurū: et ſimul
her ferueant in igne p̄ horam.

*De compoſitione aque fortis ſoluet
omne metallū.*

Aqua preioſa: que ſubito
omne corpus diſſoluit
Accipe mirū: vitriolū: ſal ar.
alumen. ram. et amabrium
an. her oia diſtilla in igne leni
primam aquam que exierit
alba reape ad partem. Cū vō
mutabit colorem in aliam am-
pullam recipias aquā rubei
coloris que fortior eſt. et omne
metallū ſubito ſoluit.

*De aq̄ forti ſoluet et molliſicat corpora
deſtruere fiſtulā: et ſcūdā ſanare: labiū: et congelante*

Aqua miri que dicitur aqua maior
Accipe mirū: et terre bene ſubtili
et laua tribus vicibus cū capitello
forti. et cū lauat deſtetur
et terat. deinde ps vnaobi miri.
tartzan an tt. dimidiam

amabrij. vnaas. m. tze et diſtilla
per alembicū: et collige totā aquā
in quam ponas mirum p̄dictū.
et diſſoluet om̄ino: et conuerſet
in aquam. hec aqua ſoluit om̄ia
corpora et molliſicat. ¶ Ar etiā
deſtruit fiſtulam: et ſcūdā auferit
de labiis: et viſibiliter congelat
geratū ſi ibi bullierit: et etiā
diſſoluit.

De magulatione geratū

Item nota q̄ ſucus portulacē
ſilueſtris cum ſucco ſemp vire
mixtus: et cū vna vnaa lune bone
fuſe: que in agetatio purantur
ipm agetatū congelant: et ſi
addat ſucus juſquiam cū ſucco
torre. aut in predictis congelatur
melis agetatū.

De ſeptem herbis attributis. 7. planis

- ¶ Prima herba vocat̄ affodillus: et
appropriatur Saturno
- ¶ ſcda herba vocat̄ camellonta et
appropriatur ſoli
- ¶ Tercia herba vocat̄ anelagu. et
appropriatur lune
- ¶ Quarta herba vocat̄ Arna gloſſa
et appropriatur aq̄arti
- ¶ Quinta herba vocat̄ pentafilon
et appropriatur agetatū
- ¶ Sexta herba vocat̄ juſquiam
et appropriatur ſoni
- ¶ Septima herba vocat̄ colubina
et appropriatur veneri.

Ad inducendum ferru.
Ad inducendum ferru. ut oia
corpora madet et penetret
Nota q sal Armoniacu fixu cu
calce viua: et in aqua istig calis
distillata per filtru sicut distillatu
et iteru distillata per filtru. habet
omne geng ferri adeo inducere
q oia alia corpora durissima
penetret et madet

Ad lunam faciedaz ex operatione

Item nota. q si extinguat
Iupit aut saturnus quatuor
vialibz aut quinq in oleo rvi: et
si ponat illud oleu in operatione
q congelabit cu per hora steterit
in igne: q qua congelatione
leuiter potest fieri bona luna

De arbore Borissa: et eius virtutibus

Apitulu hermetis De arbore
que dicitur Borissa: que est
similis aiaozane: cuius folia ce
lostis sunt coloris: similia folijs
vireosle: et qualibet die lunare
foliu nasat usq ad quidecim dies
Deinde amittit folia: ita q re
manet nuda vt nascitur
Acipe hanc. et succu eius extrahere
et in eo argenti viuu coque
in massam naq rubeam non
uerit Deinde pone de hoc
sup eo: et conuertit in auru
Inquit Aristoteles q hec herba
nasat in montibus: in flumi
nibus ripis: et habet folia ro
tunda vt dicit: et eius lignu
rubicu: et flores citrim. Et
habet odorem musci. Acipe
eam: et tere: et aqua eius
extrahere: et sup argenti fustiz
pone: et conuertitur in auru.

Idem operat sup plumbum
Item nota q hec herba est in
quadam valle que vocat neme
pe parentiu.

In loco seu succo istig herbe fac
bullire operatione: et fiet lapis
durus et rubeus. De hoc lapide
pone super plumbu: et fiet duru

Ad dealbandum es

Ad albificandu es. Acipe sal
nitri alexandrimi. 3. 4. Sal
ar. 3. 1. Sal mtiq murorum
3. 1. Sal allzati. 3. 1. alius
plume. 3. 1. alius de zoccha
3. 1. Resalgariis. 3. 1. Tartari
3. 1. m. ex his fiat puluis
Cuius vna. 3. ponatur sup
duas. 3. et ibi

Ad dulcificandu omne metallum

Ad dulcificandu omne me
tallum. Acipe succu
lactuce paruille: et succu
spargule: et cumazelle: et
semperuine: et cuius da aliq
herbe que piper vulgariter
dicitur. Et in herbaz pre
dictaz succis ferru seu me
tallum extingue: et dulci
ficat.

Idem dicit de qualibet herba
frigidissima

Ad dulcificandum calibem

Item ad dulcificandum
calibem sine ferru quod
cuius frigidissimu. Ex succu
herbe que dicit muralis cuius
folia sunt ad modu mentis que
a quibusda dicit viriola. et
in eo succo calibem seu ferru
ignitu extingue semel aut
bis: et miro modo molifi
cabitur.

Ad temperandū ferrum

Ad temperandū ferrum
Accipe filices Rasanum
et Radices celidonie. her. oia
terant. et reape succos. et
in illis succis tribus viabz
extingue ferrū seu ensē
aut aliud metallū. renouado
succos

Ad conuertendū Ioue in Lunam

Ad conuertendū Ioue in
Lunam. Accipe sal az.
fac. ex eo aquam. postea re-
ape medietatem ipū. de li-
matiza boni calibis. et uige
bene simul. postea dissoluas
et cū dissolutū fuit distilla
per filtrū. Demde sua istam
aquam tanq̃ rem piosam.
Demde recipe Iouem puzi-
ficatū et fonde. et pice in
predicta aqua. 7. viabus.
et effinet bona luna.

Ad fundendū Cristallum

Cristallū fundi possit
adeo q̃ vasa de eo fieri
poterūt. Accipe ipm cristallū
quantū volueris. et calina
in furno calcinationis p̃ diem
vnā. in quodam cretibus
cum igne violento. et extingue
ipm in aqua violenta frigida
Demde exicca ipm. postea
calina ipm bene p̃ dimidiū
diem. et itoz exicca ipm
sicut prius. Demde tertio
eundem ordinē continua.
Demde accipe. et triturabis
ipm in mortario valde bene
Postea Re de tartaro calanato
et mole ipm fortiter. et fac
ipm transire per zandam

postea accipe de isto. et de cristallo
singulas p̃. et p̃misce bene
in simul. Demde istam cōferti-
onem Reape. et pone in vno
mortario. et de illis in quibz
vitra fundūt. postea pone in
furno vitrarioz. et fac ibi
stare per diem et noctem.
et mane inuenies cristallū
fusum. De quo vt de vitro po-
teris operari.

*Inapit libellus qui vocat̃ flos
Regis super lapide phoz.*

Scias in Rex q̃ sapientes
posuerūt in opere multas
res et multos modos operandi. s. *Nota hunc*
dissoluere et congelare. et plura
vasa et pondera. que posuerūt
ad exercitandum ignorantes
et ad declarandū opus intelli-
gentibus

Et nota q̃ sapientes denūciaue-
rūt opus subbreuibz verbis. hū
plura alia verba posuerūt et adiū-
xerūt vt non intelligerent nisi
per sapientes *denatura et materia lapidis*
Sapientes vō dixerūt. q̃ est vng
lapis. qui ex quatuor naturis
est compositus. que quide nature
sūt aqua. ignis. aer. et terra.
Qui quidem lapis est lapis in
stitudine et in tactu. nō aut in
natura. Et vocat̃ lapis siue cō-
positum. quod quidem compositū
est ductū per viam rectam.
et illud quod queritur. In quo non
est aliquid superflui. vel aliquid
quod desit. ymo oia que sūt in
lapide sūt eide natura. et de nullo alio

De coloribus lapidis anteq[ue] sit albus

De melioratione la-
pidis in igne

indiget. Et quod dictu[m] est com-
positu[m] siue lapis est vnu[m] natu[m]
et vna res: que quide[m] res in de-
structione ignis habet diuersos
colores: anteq[ue] fiat lapis albus
perfectus. Et nota q[uo]d ubi ma-
gis dictus lapis stat in igne
tanto magis augmentatur
de virtute et bonitate. Quod
de alijs rebus non est ita. q[uia]m
o[mn]es alie res in igne corrumpu[n]t[ur] et
amittu[n]t humiditatem radicalem.
Dictus vo[ro] lapis totus solus semper
in igne meliorat[ur] et crescit eius
bonitas. et ignis est eius lapidis
nutrimentu[m]. Et istud est vnu[m] de
evidentioribus signis ad agno-
scendu[m] ip[su]m lapidem: quod intel-
lige bene. *De diuisione lapidis in ma-*
gis et minus

Quod compositu[m] siue lapis diui-
ditur in operatione duobus modis.
scilicet rebus: vna corporalis et alia
spiritualis: et vna exiit ab alia.
et est res vniu[er]sa: et regit vniu[er]-
sum alio: et vniu[er]sa meliorat aliud.
vniu[er]sa vniu[er]sat aliud et inter fiat.

Et phi[losophi] no[n]aueru[n]t vniu[er]sa[m] mas-
sam: et aliud femininu[m].

De generatione
phos[phori] et non
vulgi

Et nota q[uo]d q[ua]n[do] phi[losophi] no[n]aueru[n]t
argentu[m] vniu[er]su[m] et magnesi-
am dicentes. congelari argenti
vniu[er]su[m] cum co[m]pare magnesia.
quia ip[s]i no[n] intellexeru[n]t de
argento vniu[er]so vulgari quod
videt[ur]. sed intellexeru[n]t q[uo]d ar-
gentu[m] vniu[er]su[m] erat humiditas
dicti lapidis. Et q[uo]d magnesia
non est illa que videtur vul-
gari: sed magnesi-
am voca-
ueru[n]t tenui compositu[m] in quo
est dicta humiditas que est ar-
gentu[m] vniu[er]su[m]. que quidem

De humiditate lapidis

humiditas non est sicut alie
humiditates. que quidem
humiditas currit in igne. et
in eodem igne totu[m] compo-
situ[m] dissoluit. congelat. de-
tingrat. dealbat. et finalit[er]
rubesat. et perficitur. *De necessitate
in opatione lapidis*

Et nota: q[uo]d in opere no[n] po-
tuitur plura: sed vna res
determinat: nec oportet alie
quam fieri triturationem.
manuu[m]: nec ena[m] aliud poni
debet cu[m] dicto lapide. *De terra et
rubeo lapide*

Et nota: q[uo]d terra alba vocat[ur]
lapis albus perfectus. Et terra
rubea vocat[ur] lapis rubeus.
perfectus. Que quide[m] terra
alba per regimen dicti opis
absq[ue] adiutorio alterius rei
conuertitur in rubedine[m]. *De lapide
humiditate*

Aqua vo[ro] siue argenti vniu[er]su[m]
vocat[ur] humiditas que est in
dicto lapide. *De ingrediente lapidis*

Et no[n] q[uo]d aqua siue humiditas
dum exiit de compositione
lapidis versa fuit tota compo-
sicio magna in fundo vase.

Et sic continuando ignem
ipsa ingredit[ur] que est humiditas
vertitur in diuersos colores. *De diuisione
ingrediente
in alios co-
lores diu[er]-
si et finalit[er]
in albedine*

Et finalit[er] in albedine: que
quidem humiditas vocatur
enam aer. qui aer seu hui-
ditas mutatur cu[m] terra sua.

Et cu[m] alijs elementis in ip[s]o
lapide existentibus. donec
fiat vnu[m] quid album.

Et nota q[uo]d dicta humiditas
aerea que est argenti vniu[er]su[m]
est vna res cum terra p[ar]te
et alijs elementis in dicta
terra existentibus. que

quidem humiditas licet pauca
est sufficiens ad nutriendum
et perficiendum totum lapidem
a quo est ipsa humiditas

Et est sciendum quod in dicto lapide
sive compositus sit Sol et Luna
in virtute et potentia: et ena
in natura. Quia si her non
essent in ipso composito: non
fieret inde Sol neque Luna. Et
tamen non est ipsum Sol vis: neque
ipsa Luna: sicut vis Luna. quoniam
ipsi Sol et Luna existentes in
ipsa compositione sunt meliores
quod sunt in ipso: natura vulgari.

Et quod Sol et Luna dicti compositi
sunt viui. Et alij vulgares sunt
mortui habito respectu ad Sole
et Lunam in dicto lapide existen-
tes. ut est dictum: licet ipsi philosophi
nonauerint ipsum lapidem Sole
et Luna ad finem illud: quia in
ipso lapide sunt potentiales: non
autem visibiles.

Et est sciendum quod iste lapis sive
compositus una res est dum taxat.
et una nature. Et in ipso est
tamen illud quod eum meliorat.
et eum quod ipsum complet.

Et non est istud compositum
quod est unum: videlicet ali-
quorum animalium seu vegetabi-
lium: sed est natura munda et
clara de suis propriis mineris
que transmutatur per ignem
ignem: et putrescit: et migrescit
et albescit: et rubescit: et ad
plures alios colores deuenit.

Et nota quod humiditas predicta
que est argenti viui est vir-
tutis ipsius lapidis: quia
ipsum lapidem migrescere facit

et finaliter ipsum lapidem dealbar.

Et nota o m Rex et scias: quod
philosophi dixerunt: fundans corpus
et assens eum: donec conuertatur
in aquam: quod intelligitur de
dicto composito: quod fundatur et
congelatur: et tunc vocatur terra.

Et nota quod philosophi vocant aquam
dum dicitur lapis est liquefactus
cum sua aqua que in ipso lapide
est fixa: que aqua tunc est nubes
et alba sicut aqua.

Et nota quod philosophi dixerunt: quod conuer-
tatur aqua in aerem: quod est
intelligendum: quando aqua per
congelationem et conuertatur in corpus
quod ante fuerat: quod corpus
stet tam diu in regimine ignis
donec conuertatur ipsum corpus
subtile et in albedine redacta
perfecta: et tunc vocatur per
aliquos aer.

Sed quando dicitur quod conuertatur
aer in ignem: intelligitur quod dictum
compositum quod vocatur aer stet
in igne fortiori tam diu: donec
rubescit. Et tunc erit elixir
plenum ad rubrum: quod tunc vocatur
ignis sive Sol.

Et nota quod de una solo composito
et durat de ipso sit opus et non
de alio: quod compositum recipit
purum absque immixtura: que sunt
in eo. videlicet quod fuerit nunc datum
ut oportet. Quod compositum
regit ipsum in igne in fornore
ipsius naturae: donec misceatur
et fiant unum.

Et facias istud in principio re-
gimine ignis: quia in hoc est
tome defectus sive periculum
Et dum istud est factum, vltimis

non potest esse aliquis defectus.

Et nunc ignis debet esse inter
fortem et lenem: quousque spiritus
fuerit separatus ex corpore.

Et idem spiritus in albu supra
illu lapidem: pur ascendunt
nubes nigre super terram.

Et remanebit in fundo vasis
corpus mortuu: sine spiritu in
ipso existente. **E**t signu eius
est: quod si ponatur super ignem:
et non funderit neque fumat:
iam est completum. ^{de reductione spiritus}
ad istum passum. ^{super corpus}

Et dum est ita: reducat idem
spiritus supra ipsum aquo exiit.

Que spiritus est similis ad nubes
nigras: que portant aqua.

Iste namque spiritus vocatur aqua
vire: per quam suscitatur hoc
corpus: et cum aqua moritur
et post mortem vivificatur.

Et nota quod cum dicto composui
est illud quod mortificat et
vivificat ipsum compositum.
Et cum ipso eodem dealbatur
et rubescit ipsum compositum.
sine adiuvio alius rei
extremee. ^{de regimine ignis conposito}
^{circa compositione lapidis}

Item nota quod ignis debet esse
in principio operis lenis
secundo mediocriter. **E**t tunc
fortis: viz paulatim augmen-
tando ipsum ignem: donec datus
lapis albus fiat: et vltimo ruber.

Expliat liber qui dicitur flos
benedictus itaque sit omnipotens
dominus deus noster qui humilia respicit
in celo et in terra. **R**equiescat
in gloria qui ipsum composuit
et regesat pater qui ipsum intelligendo
reclauert amen.

Hic inapiunt auctoritates philosophorum
antiquorum super lapide magico
philosophorum. **E**t primo dicit hermes.

Sciatis domine quod lapis noster fit ex vna
sola re: et tria sunt. viz. sol luna
et mercurius: et tria vnum sunt: quod
sol et luna nascuntur ex mercurio
vino naturaliter in ventre terre. **S**ic
lapis noster fit ex vna sola re.
et mixtur ei est terra: et terra
est corpus metallorum. viz. sol et
luna: et terra ibitur cum humiditate
aerea sue sitititudinis. viz. de aqua
mercurii: et de quinta essentia
eius aerea: et coniunguntur in simul.
viz. sol et luna et mercurius: et vnum
fit cum eis. viz. coniunctione trinitatis.
sicut est videndum de patre et filio
et spiritu sancto: qui tria sunt. et tria
sunt vnum. **S**ic lapis noster fit de tribus
et tria sunt vnum in principio et in
fine quoniam est completum. **P**ropter hoc
dicit philosophus. **L**apis fit vnius:
medicina vna: cui non addimus
aliquam rem extraneam: nec
diminui mus: nisi quod in prepara-
tione superflua remouemus: —

Arnaldus de villanova

Sciatis domine quod philosophi multos nominibus lapide
magici nominaverunt: ut illi qui non sunt de
numero philosophorum non intelligant: quod sit res
vna: ymo ex diversis rebus conficitur. **I**ste
ex quatuor: et ex quatuor. **P**rima sibi
est frigida et humida: 2. est frigida et siccata
3. est calida et humida: 4. est calida et siccata. **E**t propter hoc quod lapis noster
continet in se omnes istas qualitates: philosophi
aliquos nominibus istius mundi lapide noster nomi-
naverunt. et secundum colores variantur et mu-
tantur quanta nomina imposuerunt: et secundum
opiniones eorum diversis operationibus posue-
runt ipsum quod vel credunt. **S**ed cum vos

quale sit si bene
operatur est

de aqua vire

de dealbatione
et rubificatione
compositi sine
admixtione extra-
anei

vna sola
sola m
esse oculi
hermetice
si coagul
et qui co
re ipse
et fit com
in aqua
aut vider
gulandi
re rotat
bando: et
melius fier
Solis est
vaginam
Sile melle
mym ai a
in luo: ut
in qua est
albu: et
quatuor
Et scias p
cessum: et
gitar sine
parare ai
consequi
et calid
metalloz
fermentu
Alumin
in hanc
quod phi
funda mer
re. solue
phoz solu
compos
sunt. viz
conuerti
primo su
Anticipo
nrm sit ai

una solare hanc via hanc viderunt
sed nota multa ipso fuerunt: ut sua magis
esset occulta: et sapientissime fecerunt: -
Aristoteles. Scans dñi qd oia vñ. st
qñ coagula. Hec autem spūs est qñ lac
et qñ corpora subniant et soluntur
tñ ipse qñ nūg spūs coagulat aū eis.
et fit cōmissio firma. Spūs igit et vñ
in aqua resolutū fiet res una. Hic
autem vehementer: et procedendo ad va-
gulandū ipas aq̄s: et fiet vñ lapis.
Ita iterabis opus tñ dissoluendo mibi-
bendo: rezendo: et coagulando: et magis
melius fiet opus. Et scias qd qñ corp⁹
Solis est in aqua resolutū: et tñ spūs
coagulatū: tingit. qñ. vi. in solē p̄fctū.
Sic intellige de vñ. lūe resolutū: et p̄-
mixto aū aq̄: spūs melius tingere ut fiat
in lūa recta. Separe qñ vñ a mīg dñe.
in qua est corruptio: donec alba fiat
alba: et rubē fiat rubē. Et p̄tē sē
qñ vñ vñū fūg: et fiet sol vel luna.
Et scias p̄o certo qui nescit hūc pro-
cessum: erat sicut sensus in via: et sa-
gittat sine corda. Et qui saueat vñ.
ppare aū pura subnitate sicut debet.
consequet optatū: quia sol et lūa ppazata
et calanata vñ dñi est sūt fermentum
metalloz: in colore pmanente: sicut
fermentū panis est in bono pane.

Astinus. Scans dñi. qd p̄mū vñū ord
in qñ vñū vñū reductio est. Et hoc est
qd p̄hi vocauerunt solūne: que est aq̄
fundamentū. p̄tē hō dñit p̄hi sic. Nisi
vñ. solueris in vñū laboras. Non ḡ
phoz solūne est aque mibitio: sed
corpoz i aqua solūne: ex qua p̄o creata
sūt vñ in qñ vñū vñū. pur gelu
conuertit in aqua liquida: ex quo
p̄mo fuit aqua.

Horienus. Scans dñi qd vñū magis
nrm sit in aqua nra qñ vñū. et ex

ea: et nō sine ea. Nā ipa vñ. soluit
nō solutione vñ reedut ignorantes.
qñ conuertat in aqua nubis: sed so-
lutione vera phica: ut conuertat in
aqua: ex qua fuerunt ab mīno. Ipa
eadem corpora calinat: et mītray
mīgram transformat: et dealbat et
mūdisicat: et impregnat: et mīcerat.
Et hō est qd p̄hi dixerunt sic. Tertia nūg
aqua sua putrefat: et mūdisicat.
que tñ mūdisicata sūt: auxilio
dei totū magistrū diriget. Et p̄tē
hoc etia p̄hi dicit sic. Nisi corpus
mūdisicat mūdauoris: et tñ dealbat
nō reddideris: et mī en aīaz nō mīf-
aieris: mīhū in hoc magis dīrexist.

Plato. Scans dñi qd qñ terra est de-
albata: et impregnata: atq̄ igit publi-
mare: quousq̄ ex eo exeat spūs que
in eo mīemms: qui dñit aīaz: qd est
aer. et remanet in fundo terra
calanata: que est ignis nature. Et
hoc est qd p̄hi dixerunt sic. Quando hebis
aqua ex aere: et aer ex aqua: et
ignis ex terra: tñ hebis plenā aīaz.
Et certe vñū dixerunt. Quia aqua
mūdat et abluunt. Terra desicat et
figit. Aer vñ et ignis regit et fluit
sanit. Et ideo oportet qd sit aqua
multa. Aer multus. qm multitudo
tincture tanta est: quam multitudo
aeris fuerit.

Albertus magnus. Scans dñi qm
predicta terra alba calanata vñ dñi est
que est ignis fermentū panis qd fer-
mentū p̄hi aīaz dñit p̄tē rubedine
ad rubē. Ideo quia sicut corpus
humanū sine aīa nō valet. Sic est
de terra. vel de corpore in mūdo absq̄
fermento. seu aīa mīhū valet.
Nam fermentū corpus ppazat vñ dñi
est ad naturā suā conuertit: i colore.

Et scias qd nō est fermentū nisi sol.
et luna: quilibet in g^o du suo. v3. in
albo vel rubeo: qne appant p^olū. Ideo
quia sicut sol et luna alijs corporibz
ceteris dñant p^olū: sic ista duo corpora
v3. sol et luna alijs corporibz dñant
Ideo fermentū dicitur. p^olū h^o dicit p^olū
q oporet g^o fermentū in eodē corpore
albo introducti: qm ois aia est propr
rubedinem.

Eximemus. Scias dñm qd q^o aurig
spūs nō gūgit nī corporibz: donet
a suis imūditio pfecte fuerit de mu-
data. i. dealbata et mūdicata ut
dictū est. Et in hora cōiunctionis cor-
p^oz. corporis et spūs et aie maxia
apparet mirabilia. Nam oēs rōlū:
res apparēt: cor quot exogitari
possit: p^olū gūgitōz eoz. Corpus aut
imperfectū colorat. fermentū mediate
qd fermentū est aia. In colore firmen-
conuertit et fit vñū nī eis. v3. con-
iunctione mimitatis. sic. p^olū. filiger spūssū.

Dalucis. Scias dñm qd cōfectio mēi
magis assimilāt in ordine hōis re-
anom. quia qui sūt masculū et fēiū
qū gere vera cōiunctione nī spūare.
et sūt eos regere: nouit totū magis
Et sic in sole et luna et mercurio con-
sistit totū magis: quia p^olū est vñū
2^m conceptio 3^m pregnatio. 4^m ois.
4^m sequit mūmentū. p^olū hor dicit
p^olū sic. Sparma nīm est qmūz vñū
quod nī tēa gūgit. que tēa nī dicit
que tēa est mē ois et ois nī vñū
appellat. Et qn tēa mapit aliqñ mū
de mercurio retinere sēcū: nī dicit
conceptio. et nī agit masculū in fēiū
i. mercurio in tēam. Et hor est quod
p^olū dixerūt sic. Nīm magister in
nichil aliud est. nisi masculū et fēiū:
et ipoz gūgitō dñant aqua. uest

mercurio. et tēa crescit et multiplicat
et augmenat. Et euenit hor qn tēa
est impgnata. et tūc dē ortu: tūc eiz
natus est lapis nī. q res a p^olū nūcupat

Debet. Carissim dñm honorare Regē nīm
ab igne veniente. dyademate coronatū
et ipm illuare quousq ad etate p^olū
perueniat. Cuius p^olū est sol: mē nō est
luna. Luna p corpore imperfecto pōit
et sol p corpore pfecto. Vltio sequit
mūmentū. Nutrit aut de lacte suo.

v3. de gūgitō aeris: vsq dū augmenat
augmentatione magna. v3. de spūare
ex quo sūt ab p^olū. i. de gūgitō bibat
sepe et sepe: quousq bibat q sufficiat

Hermodenes. Carissim dñm p^olū qd
debet fieri in ope est q sublimet p^olū
mercurio: postea solue eū: ut redeat
ad suam p^olū nām: vel materia. v3.
in aqua: ex qua p^olū sūt. Et i illo. q^o

solutū pone corpora mūda et liqūent.
q mī rōpū sit solutū: nō retinet spū:
q corruptio vñū et gūgitō aliq. v3. q
mūq sūt aliquod aurū: aut a natū-
tate eductū. neq crescit: mī post
putredine. Ideo oportet q lapis nī
putrefiat: quia alr nullo modo sūtū
aufert. Et totū sūt aqua nīa q mūz.

Dedalus. Carissim dñm sublimetis cor. nō
blimanōe quāntēdū ignorantēs: q sub-
limare sit cor ascedē. nō ē nīm blimare
sup^o ascedere. sē blimare p^olū de re bassa
et corrupta. v3. tēa mūza alr fūe s
pūzā. dealbarā et ipgnatā. Et ad diūg
p^olū hō. i. cor blimare ē. i. dīgitate postū.
v3. alq et ipgnatū. Et sic diūg corpora sub-
liata sūt. i. blimata et i alr nāz gūsa.
qd totū sūt aq nīa q mūz. Sic g^o mūllage
blimāoz. q mūri fuerit i h^o decepti. q cor.
nō blimāt mī p^olū soluat. Et mī gūm eadē p^olū
q mūz q p^olū blimāt et postea dissoluit.

Explicat dñm. i2. p^olū sup lapide p^olū.

et multiplicat
 euerunt hoc qm rra
 et ceteris: tunc q
 qus a pmo mcap
 honorate flegi nrm
 edemate monarū
 mofq ad etate pfm
 qe sol: me ho qst
 mptito pome
 atto fultis fequit
 aur delato fco.
 Mj du augmentat
 magna vj de sp mar
 re v deq mero iohr
 i bebar q fuffiat
 fiffim dm pma q
 q fultim et pmo
 lue cu: v cedar
 bel maronū. vj.
 fuit et illo q
 mu da et liquet.
 no zommet fion
 miano alig ity q
 aut anatum
 fiono: mli por
 vter qlapis nē
 nulle mado furtu
 or aqua mē q mē
 fultim mli or. nō
 ignorantes: q fub
 nō ē nrm fultimare
 lūmē ptoze deze bafā
 mēzū alia fāc f
 fionare et adūg
 q ē iūdg tate pūm
 fte dūg mēzū fub
 et alig nē qūā.
 mēzū fūc q mēllar
 fūp iūdg mēzū
 fūm qūā dū fū
 pofm dūfūm
 fūp lapide fūp

Nota lege
ac perpende
hunc tractatu
orthodoxu et
toliu artu
et subtilissimu

*Dela composicio della pedra pida
al com e de qual materia. se fa
segons Mestre Arnau de vilanova*

lo prohemy

En testimoni es a mi deu: al qual yo no ment: que en aquestes vij. proposicions son los artífices dela alquimia: qui los principis naturals sabra: e les causes totes dels minerals: e la manera dela generacio: la qual en la intentio generacio dela natura esta: e los dorsos de aquells hauran moueats: e no seran en moltes implicaments: ni en varies cogitations: e deu hauran hui ment pregar lo final magisteri e lo secret: e la intensio total de la pedra dels philosophs: sens diminutio alguna: e superfluitat: per engin en aquell dela sciencia dela philosophia. sobre les quals coses los pensers de aquells fermament fondearan: e reposaran: plenament trouaran: e souin e pus souin e tropus souin: reuoluetz e enreccades les dessus dites proposicions: e en lo cor be streutades: el principi de aquelles: e la fi. segons se poran ala practica començar o acostar. Car aquella seguir ala operacio se acostar: qui per moltes cogitations: e moltes operations: e varies ymaginations en son cor se resulten: e manifesten: E si son ignorants: e deus haura fellat a ell la veritat: no vullen reprene a mi: mas axi mateix Si deus en ells sabia: que la lux

pensa fos fell. la veritat a ell manifestaria. Car last nostra en la potencia de deus sta: e es refernada an aquell que a ell plau. e la dona en aquell qui vol: e la toll. Car ell es glorios: e molt alt: e de tota iusticia es ple: e de tota bonesa. Vo empero aquells en la via he endregats: e del fals los he trets: e lo meu deute he pagar. encara les periades dels philosophs sequesty ab paraules dissimulades fortes e fermes. aquelles preposicions he cobertes: ni per ago nom vullen barre: ni blasfomar: car ago no fac per enueya: ni per causa de auaricia. Car los meus vills plens: mes per paor de deus: e per pahor dels maluats desuastadors que si sabien aquesta sciencia: porien moltes coses illicites e abhominables e altres les quals no son dihedores fer e seria en gran deriment e damnatge dells. e axi lo mon seria de guastar. e dels peccats de aquells yo a deus hauria a rerre compte e raho. Mes aquells qui a deus son obedients: la cosa es patent e manifesta e clara. Car neguna cosa qui sia amagada dels philosophs: no ayzo fire sino per la grana del sant spirit es obrada. E axi finge lo prohemy: e seguiten les vij. proposicions de l'urba

*la natura
de aquell
es redueit
appellat
quant digi
qui en lo
amagat
sia tornat
argent
argua
altra cosa
not ham
la natura
sua falsifi
lo qual fos
sobre tot*

*la natura
de deus*

Passa
vna
nos conge
gentiu
e lo argen
aquell dis
terra. E a
de aquesta
philosoph
terra op
feta terra
argua per
es feta op
dela argu
feta solus
del spirit
operacio e
neguna r

De resolutione corporis magnetis in aquam seu ar. vi.

La solutio del cors es fundament delat. e ago es la primera paraula de aquesta obra, e per amor de ago, lo primer grau dela proposicio es reductio del cors en aygua. e ago appellaren los philosophos solutio. quant digueren. Sua dissolt lo oro qui en lo cors dela magnetia es amagat en la sua primera materia sia tornat. estia fer vere sofre. e argent viu no que sia tornat en aygua. Car la nra solutio no es altra cosa: sino quel cors sia tornat humit. e sia recludada a ell la natura del argent viu: e la sua falsitud. del sofre sia minuat lo qual sofre es diuinal. de dos sofres rect.

La segona preparacio. De reductione aque in terram seu corpus

Passa laygua en cors. Car la vna nos pot dissolre: si altra nos congela. per ço congelaras la gent viu concep. e aquest aiusta: e lo argent viu concep la nima. e aquell dissolt. et aiusta ab si: e es feta terra. E aquesta es la segona paraula de aquesta obra: dela qual disen los philosophos. dela grossesa dela aygua terra es recludada. Car la aygua es feta terra: quant les qualitats dela aygua venen aquella. e la terra es feta aygua: quant les qualitats dela aygua venen aquella. es feta solutio del cors: e aiustament del spirit. per ço que hagen vna operacio: e sian vna cosa. Ala qual neguna cosa stranya no sia apposa.

sino que en la preparacio les coses superflues sien remogudes.

La tercia preparacio. De ratione terre cum aqua et igne. seu calore

La terra sia e es regada. e ab lo foch. e ab laygua per la gratia de deus. la obra es endregada. E aquesta es la tercera paraula de aquesta obra. dela qual disen los philosophos. Aquesta terra ab laygua ses pudrida. e mondificada. Adonchs per lo adiutori de deus lo magisteri per lo dret cami es continuat. Car la terra no germina ni fa fruyr: si souin no es regada. ni tant poch no recep regatio: si abans no es secca. Ago saben los infants. eles dones. que sembren les semences. e los fruyts en los ors: e venen a perfectio. E per amor de ago digueren los philosophos: que la operacio de aquells no era si no obra de dones. e de infants.

E per amor de ago tres vegades que el cors sera embegut. ay tantes vegades sia desinat. Car a tot deu ess donat son pes. e a tota mesura son nom. e a tota obra deu esser donada mesura. E l adonchs la dreta putrefactio dels philosophos se segueix. Car la putrefactio de aquells no es alsino la mortificacio del humit ab lo sich. que per ço com la humiditat tant solament ab la siccitat es contrenguda. E fasia que lo humit e lo fred naturalment pusquen al foch: e impero si con aquella cosa. la qual fugre no pot. car les coses ponderoses nos ponen robar sino per les leugeres. e axi matex per lo contrari

La quarta proposicio. De gratia

frangere naturam cum natura. et sublimare

Allegres natura ab sa natura ^{pone}

Car natura per natura salega.

Natura veng natura: natura vte

per natura: natura consequere na

tura: e aquella abraza. E axi per

la gratia de deu. la obra se acala.

E axi es la quarta paraula de

aquesta obra. la qual por esser

appellada sublimatio: e ascensio:

dela qual dihen los philosophos.

Aquella matreixa aygua es feta

aerenea: com dauant fos espessa.

e ajustada ab la terra: e axi per

obraio de finareix: co es del pus

proisme. E per amor de axi na

tura per natura se gloriega. e al

legre. e car la continencia de aqua

es la propinquitat daquell. Car

tanta es la propinquitat entre

natura e natura: com lo dicitur

ab lo ferezo: e magor. Car les rails

son vna natura. e no moltes.

Certa es donchs la victoria: per

la qual neguna cosa no es pus

alta: es la mortificacio del cors

e per mort incorruptable. E per

amor de axi natura veng na

tura: mortificant lo cors: e vni

ficant aquell. Car dell radicant

ment son: e en aquell se con

uerteyx: e saugmenta: e smolti

plica: e deus te dona de vn

molts. E per so natura conte

segueyo: e abraza.

La quinta proposicio. De in lapide

spiritus corpus et anima.

Espiritus nostre es portador

deles virtuts dela anima.

e aquell ara nostre ha axi com

lome es espreit e cors e anima.

E axi es la quinta paraula de

aquesta obra: dela qual dihen

los philosophos: que lo spirit de

aquell es laigua: lamina de

aquell es tinctura: lo cors de aquell

es terra. Empero lo spirit es

portador deles virtuts dela anima

obre lo cors. e es vni de aqua

anima. Ayos lo cors sech e fix

continent spirit e anima: e ajusta

en blanquesa. es tny.

La sexta proposicio. De transmuta

tionem colorum lapidis

Aria se es muda de color en

color: fins que ve al terme

dela blancor. e axi es la sisena

paraula de aquesta obra: dela

qual dihen los philosophos ales ve

gades ve en color de atem. e

moltes vegades sen vermetleus.

e semnegreus. e deslira es dissol.

e axi car la nostra pedra es co

posta de dues natres: deles

quals la vna es humida: e lalt

feta. e com se congelen: son

feres vna cosa: e la vna no lalt

laltre. e son abdues vna natura.

e atant com la humiditat semo

rega sen negressis. Car la calor

agent en lo humit engendra

primerament negroz. axi com

lo agent en lo sech engendra

blanchor. e la blancor engendra

viriditat. axi com appar en lo

plom: quant hom fa mmi se

azero. E aquella humiditat

es primera forza dela nra pedra.

e es appellat vniagre acerrimu.

no quid est artem artem

lo qual deu hom guardar: que
no sen vaga en fum: per massa
foc. e pascia per lo magisteri.
La terra empero secta. la negrot
en de part en blanquesig la ladonchs
appareix lo tenebros. e la senyozera
dela humiditat. e la secitat
tollí lo seu regne: e lo firm pone
tra lo seu cors: e lo spirit es restet
en sech. **E** la donchs cessara la
negra corrupent. lo deformat.
e serra fer blanch luent e clar.
E com la blancha mollar al ma
rit vermell serra ajustada: de
present se ajustan e se abraçan.
E la donchs lo Rey coronat de
corona oxidada, yo son blanc fill
de negre: e vermell fill de blanc
vertader: e no mentim. **E** per
amor de ago dien los philosophs
Còsers aquells: fino que sien ne
gres. e sia fer veri. **E** car on me
se couhen: mes se dissoluen: e
fan negres segonament. quat
mes se couhen: mes se desferquan.
e senblan quessen: **tercerament**
quant mes se couhen: mes se
rubifiquen. entro sus que son
arabats. **Donchs** la causa dela
qual lo cap es vermell: e los
peus blanchs. en cada sgle sia
actabada: e serra pedra de ayral
honor decorada. **Empero** en la s
lunio lo foc sia suau. **En** la sub
limatio sia mianger. **En** la re
agulatio sia tempzat. **En** la de
albatio sia continuat. **En** la zu
bificatio fort. **Qui** en aquestes
coses nesient ment errara: per
molts reballs longament
plorara. :-

La segona proposicio De reductione
fixi no volante: et volante in fixu. et fusione ipso
E s multiplicanda e arabada la
mea pedra benita. **quant**
la soma volatil sobra la soma
del fix. e fixa ab ella. entro ques
fona. **E** ago es la setena paraula
de aquesta obra. dela qual dien
los philosophs: per ço que ell ga es
fix. co es la pedra. ab manera
de sublimatio. volant lo faras.
e volant fix. per mon subal e en
gnyos. en lo vas dels philosophs.
ajustant per petites coses: por
tal que sia eleuat tot. e que
sia fixat. **es** mouhet si has ajustar
a ell quantitat no fixa. per ço q
la soma del volatil sobra la soma
del fix. entro sus. que a eleuatio
de aquell abast. **Car** si la soma
del volatil. beng la soma del
fix: volara ab ell. **es** mola veng
serra fixat ab ella. **E** per amor
de ago la cosa que serra eleuada
sia vinada la soma de aquello.
vna vegada: et altra. e moltes
fino que per reiteracions de
sublimations sia tot fixat. **E**
quant tot serra fixat. ala par
no fixa altra vegada sia ente
guda. ab engin. a tu onegut.
entro que altra vegada sia tot
eleuat. **asim** que tot sia fixat
entro que sus. **fino** que dons
compliment de fusto. axi com
feta. e alter en compliment de
sol. e de luna cert. **Car** per re
iteratio lo grau de aquesta pre
paratio en medicina se comen
teix en multiplicatio de aloratio
de bonesa. per ço que **casim** cors

dels imperfects corsos. e aquell
 mercuri conuertesta en infinit
 en sol. en luna verdadera. E
 per aq̄ dien los philosophs. e con-
doen en esta de prop lo vas: e
guarda souin les coses marcaue-
lloses: quant se trasnuden de
color en color: en mem/s que no
es vna hora. sino que vinga
al terme dela blancor o dela ver-
mellos. Apres lexa refredar: e
 trobaras aquell cors margarital
 en color de papauera. saluage. e
 aquesta cosa es enserant: lique-
 faent e penetrant. E cau vn
 pet̄ sol̄ie mil vegades mille
 milha e dohentes veus. de qual
 te vulles cors. conuertint aq̄t
 m fin sol. en fina luna. segons
 la proprietat del helixir. e aq̄ta
 medicina molt souin se dissol en
 lo forch. e en la gura se congela.
 Car lo firm quant sentira layze:
 lo for penetrata lo cors: e lespi-
 rit se stremygera en sech. e fera
 fer vn cors fix. clar blanc e
 vermell: segons que fera la
 medicina el ferment. a tant
 com lo mon durata encorrenp-
 tible. —

Conclusio de les proposicions.
 q̄ tota ars et scientia lapidis phos consistit
 in prescripcio septem proposicionum et ita faciat

I Vós vos per aquell qui es
 Alpha et O. principi e deus
 eternal remable. e vn que tota
 la ley de aquesta art penya en
 aquestes vij. proposicions. ago
 sobre posat. que lo argent viu:
 el sofre e laue. el argent. el vi-
 agre asseriment nel aram no son

q̄ argentu viuū sub
 luna. argenti aceti
 et cupri
 non sit ea que vulg
 etā nōtāt. sed sūm
 diuina et philosophica

dels vulgars. Mas lo sofre nre
 e argent viu nre es sofre diu
 nat. philosophal. de dos sofres
 ter. axi com diu en la pmera
 proposicio. que diu: quel sofre
 es dit del sofre. el argent viu. del
 argent viu. e dels philosophs es
 appellat vniagre acerrimum
 E aquest dos realment e essen-
 sialment en lo dessus dit vniagre
 son contringuts. E per aq̄ qui
 ha orellas que oya. e q̄m ha
 vlls: que vegal la pedra on les
 vij. proposicions dessus ditro eff
 contringuda. e loam deu glorios
 per infinita secula seculoz amen.

Explicit libellus septem pro-
 posicionū Arnaldi de villanova
 super compositione lapidis
 philosophorum

e molt al
 appellen l
 que molt
 per cercar
 obres que
 den consi
 del me lo
 illuminar
 pta: ab
 fiat dele
 mineres
 dels lurs
 be per an
 e als mal
 a deus lo
 fa. que
 vlla nona
 per capitol

Capitol pri
 de vida q
 Capitol seg
 spiritus vo
 Capitol ter
 Capitol quā

Aquest xxi capitol que se
 componen areu sin e ordenu la
 gran filosof Mestre Arnau
 de Vilanova ^{maestre} qual son na
 tural del loch de Cervica de
 Marquesat de monesa de la
 parts de cathalunya.

El nom de deu Rey de
 gloria componam aquest
 libre: e comencem a par
 lar aci en la molt noble
 e molt alta scientia: la qual
 appellen los sanis alchimia. per
 que molts homens van errants
 per cercar e per trobar en les
 obres que son minerals: e no po
 den conseguir neuma cosa. e
 dol me lo cans dells. e vull los
 illuminar en aquesta ben stri
 ptura: ab la qual se pusan apro
 fitar deles coses que son deles
 mineres dela terra sens peccar
 deles lurs animas: e que facen
 be per amor de deu als pobres
 e als malats: e que regziestan
 a deus lo be. e la merce que los
 fa. que yo Mestre Arnau de
 Vila nova a honra dell la pos
 per capitols ordonadament.

Distincio dels capitols

- Capitol primer. deles costumes e
 de vida que deu fer lo mestre.
- Capitol segon. De sublimar los
 sprits volatils.
- Capitol tercer. De calmar los corsos.
- Capitol quart. De fer les aygues

- corrosives e agudes y dissolre
- Capitol quint. per dissolre e
 congelar.
- Capitol sixe. De fer los olis.
- Capitol sette. per enferar les
 medicines
- Capitol huyte. per dissolgar los spi
 rits sens sublimar.
- Capitol noue. De calmar los spi
 rits: e de reuidar los: e puis tor
 nar en aygua.
- Capitol dese. Dela Marquesita na
 tural com se deu obrar: e sobre
 qual cors se deu gittar la sua me
 dicina
- Capitol vnse. De fer les sals: e
 de preparar les
- Capitol dotze. De congelar lo que
 avu reu: e qual spirit es par
 tanyent a ell. gras a deu amen.
- Capitol treze. En qual manera
 fondras los corsos: e com seran
 fijos en qual manerat gittaras
 ta medicina: m com deus temx
 los vaxells en lo forch

Comenga lo primer capitol. Dela
 costumier de vida que deu fer
 lo mestre.

Aquell qui fill voldra esser de
 aquesta scientia: coue que sia
 mfra los bons: e que sia dels
 millors acompanyat. E quant se
 dels males gens. en sos fets en
 ses paraules sia honest: e que tema
 molt a deus: e honre la sua sem
 blanca: entendras la com pus nete
 sament pucas: e sia aci com ala
 casa de oratio: que deu esser loch

de gran fectar. de no monstrar m
manifestar aquesta sciencia a tots
homens: sino tant solament a hom
de bon entemiment. Lo qual enten
que per ^{seu} rebat o per operacions
demostra: que vol esser fill delo
molt alta e noble sciencia. la qual
nre Sempor deus no volc mostrar
sino als seus amichs. e ells ab vo
luntat de deus la fazen la en tal
manera scrita: que no la aconse
guixen altres: sino aquells qui
la massen. el honrassen e loassen deg
en amor e temor dels seus mania
ments. e segussen la sua carrera.
E per ayo aital yo mestre Arnau
de Vilanova mluumij entegzant
compon .xij. capitols a honor de
deus. e dels .xij. apostols seus. que
axi com ells foren a manament
seu: axi es mestre. que sia aquell
qui de aquesto .xij. capitols volera
obrar.

Capitol primer per sublimar
los spirits. primizant del aygua

Pren dela aygua. la qual te de
mostrare a fer per auant en
lo capitol delas aygues. e pren mer
curi quant te vullas: et met lo en
vassell de vidre: e pren dela aygua
sobredita: quant al mercuri sobre
dit. per pes: e gittala sobrel mer
curi: e torna tot a vn colp pasta.
e posalo al sol: e sectar sa. e tor
naza luent: asi com a porles.
e si roman del mercuri. que no sia
tot mortificat: aparta lo viu del
mortificat: e gitta hi mes aygua:
e fes ne asi com de primer. e nota.

que quant metras laygua de sus q
lo dit Vassell ont seera lo mercuri
sia mes sobre les semres calentes.
que millor se fara: e ab menys
aygua: e pus pendras aquell qui
es mortificat e sec: e mestla ab ell
altretant de viriol molt. e ben
poluerisat: e mestla ab ell la dena
part de sal comuna preparada: e
posa ho tot en vna salaya: e tot en
vna sia ben en corporat: e abeuza lo
ab lo fort vmagre blanc: que sia
stat de bon vi. que com millor
e pus fort es. mes val. e remo
llent. e dessectant al sol: o al foc
molt suau entro que sen torn
en poluora: de pus metras las
en vna ampolla enlutada. e
dagli foc molt suau: entro que ne
ista la humiditat: e despus tappa
ben lampolla: e acressenta lo foc
suauement. tota via crescent a
poch a poch. ro a .3. hores. desps
lesal refredar. e trencra lampolla
suauement. en guisa que ne trasca
co que es de dins: com pus netta
ment puestas. e trouaras tot lo
mercuri en los costats: en lo vll
dela ampolla tot plegat molt
blanch. pren lo: e mestlalo ab les
seus feres que stan ab ell. e re
mollent: e abeuçant: e dessectant
en la salaya axi com de primer.
e met lo a sublimar en vna altra
ampolla: en aquella manera ma
texa: que de primer fent. e fis
ho .3. vegades: e stuga lo ben.

Sublimacio del solis

Pren aygua dolca e clara: e met
la en vna tenalla: que sia ff

de plena:
guia que
reposit. e
de calibru
e poluerisat
quant es
castella en v
capitol del
co es dela a
dra desps:
sper una bo
foc: e cogi
sia consum
si una lo fi
e pus quan
les mms:
ben tot. p
tant de ca
mes: e non
e dessectat al
torna lo a d
per esta ma
vegades. e
mes valia:
de conre:
E pus pend
nomachi e
e posalo tot
corpora ho
ab de bon
blanch. e a
truy poluer
al sol: o a f
poluora. e
de mas: ay
emporta h
son alarell:
que tota la
e pus tot
renta lo fin
en la hora p

De plena: e tapala molt be de-
guisa que begua la calor e lessala
repositar. e aquest e dit capitell
de calsbuina. e pren sobre vin:
e poluerizala molt be: e pren ne
quant te vullas: e met lo en la
cassola en vermissada: e gitali del
capitell dela cals que dessus es dit.
co es dela aygua clara: que roman
dra dessus: de guisa que sobre lo
sobre una bona ma: e posalo sobre lo
foch: e cogua tant: que la ygua
sia consumada: e guardar que no
si fona lo sobre: e met lo al sol a secat.
e pús quant es sec: menual entre
les mans: e fregalo ben: que flo-
ben rait. pús gitali dessus altre
tant de capitell: com as fet de pri-
mer: e torna lo al foch: e reuvre
e dessecar al sol: o a lent foch. e
torna lo a disse entre les mans
per esta manera faras ro a .xx.
vegades. e quant mes ho faras:
mes valra: e tornar sa de color
de corne: e blanch com a farina.
E pús pendras altre tant de salar
moniach: e lo tris de sal nitre:
e posalo sobre en una salayha. en-
corpora ho tot: e abenta ho tot:
ab de bon vinagre fort: o que sia
blanch: e agu fes tant: fins que
torn poluera: remolent e dessecar
al sol: o a foch lent: fins que torn
poluera. e pús pendras limadura
de mazz: ay tant com es lo salnitre.
encorpora ho tot en una: e posau en
son alurell: e dally foch molt suau.
que tota la humiditat ne sia fora.
e pús tanta ho molt be. e arref-
renta lo foch: e reprenilo tantost
en la hora pugata lo sobre ab lo sal.

atmoniar. de qual dien los philo-
sofs aquila. e sessa lo foch: e lessalo
refredar. e pren go que trobaras
de sus: e mescla ho tot ab les sues
fetes: e remol ho tot ab les sues
fetes: e abenta ho tot de primer
e agi lo sublima quatre vegades
o entro quet plana la sua color:
e sarga lo.

Sublimatio de arsenich

Pren arsenic quant te vullas:
e poluerizalo molt be: e met
lo en una cassola noua en vermissada
e met lo sobre bon foch de carbo.
e cogua fins que tot sia regular:
e menalo ben regen ab un fust:
entro que icta lo fum groch. e
quant nectra lo fum blanch: gita
lo en una indella daygua feda.
e quant sera fet: traulo daqui:
e eslugalo al sol: entro que torn
en poluera. e pren altre tanta de
limadura de venus: e mertras ab
ella altre tanta de sal romana
preparada: encorpora ho tot mo-
lent ho fort: e pús met lo en lo
alurell: e dally foch molt suau: ent
que la humiditat ne sia fora:
e apres tanta lo forat: e arref-
renta lo foch: e sublimat agi ro
sals. e fes ho agi quatre vegades
e serra blanch.

Sublimatio de realguar

Pren del realguar ay tant com
te vullas: e poluerizalo molt
be en la salaya: et abentalo ab fort
vinagre: e tro que torn com a clar:

e met lo en vna cassila. sobre el foc,
entro. que tot lo vniagre sia con-
sumat. en aq. regale lo realguar.
E ago fes per tres o quatre vegades.
remolleur. e abeurant. e remolleur.
E apres met hi altre tanta sal co-
muna preparada. e mestla la ab la
realguar. en la salaya. abeurant
ab lo vniagre fort. al sol. en tro
que sen torn poluora. e met lo en
son alutell. e dally foc. per aquila
mateixa manera del ansemich. e agi
ho fen tres vegades o mes. e stugal.

Sublimacio de sal armomach

Algema preparada

Com per se sublimar
dally foc

Pren sal armomach aytant com
re vullis. e polueriza lo molt be.
e pren sal comuna preparada. per
comminal pes. estes dues sals.
es sal comuna e sal goma sien
tant com la sal armomach. e
posa ho tot en vna salaya. e mestla
ho tot be ensons. ab de fort vniagre
blanc. e sino pots haure vniagre
blanch. abeurza la ab vna distilla-
da. e fla la vna domjoue. e re-
molle. e abeurza la. e ferra la al sol.
fins que torn poluora. e met la en
son alutell. e dally foc molt suau.
en tro quen ista tota la humi ditat.
e pue tapa ho fort arcesant lo foc.
quant a .x. hores. e pue tira lo
lo foc. e lessala refredar. e distorre
lo lutell. E ago que trobaras en lo
cobertor. torna ho tot molre. e mestlar
las ab les sues forces qui son ab ell.
e torna abeurar. axi com de pmer.
e desferral lo al sol. axi com de pmer.
e sublimat desta guisa tres o quatre
vegades. e stugal.

Capitol treze De calmar los
corps. e pmerament de la lima

Primera ment pren dela lima
quanta ne vullis. e fan la-
mines primes. et fes la li-
mar si vols. e pren sal comuna
preparada. e fes ne vn lit en ton
calinarori. e met altre lit dela dita
lima. e met ton lit a lit. entro
que sia tota. e fes ental guisa que
lo dit de mo. e desus sien de sal. e
rasun dels lits dela sal sien spessos
de mig dit de gros desus. e tapala
molt be ab son cobertor. e ab lo lut-
del saber. e met lo al foc de
calinar. e dally foc fort. axi
com si ho volias fondre poch pus
suau. per tot vn dia. e vna nu-
e lessalo refredar. e quant sera
fret. treu la dalli. e trobaras
tota la lima en vna massa. e
mol la sal. e ella tot ensempe.
en vn morter de coure net.
E quant fra tot picat. met
ho en vna sandella d'aygua calda.
que sia dolca. e menala tant
ab la ma. fins que se dissolua la
sal. e treu la per metha. e lauala
dues o tres vegades. fins que
mista la sal. e laigua dolca que
sia quant mistra. E nota que
tota vegada que la passes per metha.
per tal que la cals dela lima no
sen anas per laigua. e si ho fa ro-
mandra en la metha. e que laigua
sia calda. e apres pren la dita lima
apres que sera ben dissalada. e
posala a secat sus les rennes cal-
des. e apres tornar las a calmar
axi com de primer. vn lit de sal.

e altre de la
vegades. e
memda. e
que al la
ab laigua
ras laual
que fra be
deu yore
a secat al
calda. e
la nen. e

Altra man

Pren la
en lo
e for dela
mes. e mo
vidre. a
dela aygua
com fra la
tray aqua
calent. e
axi com a
pasta. e m
e met hi
les vidres
molt suau
Recep
tapala. e
aygua per
fl om en
nal. fins
e romand
tro ho ma
ben. axi
sal preparada
e dissolue
vegades. e
manera p

e altre de lima: e feu axi tres
vegades: e trobaras la lima molt
menuda e molt subtil. e guardar
que al lauar no sen vagala lima
ab laigua. Nota que quant lau-
ras lauada lessala ben reposar.
que fra ben lauada: laigua ne
deu eixir neta e dolça. E posala
a ferrar al sol. o sus la cindra
calda: e quant fra blanca no m-
la nen estugala:

Altra manera de calmar la lima

Pren laigua. la qual trobaras
en lo capitol delas ayguas.
E fes dela lima laminas molt pi-
mes: e met la en vn vassell de
vidre: a trossos menuts: e gubahi
dela aygua dessus dita: ay tant
com fra la lima: per pes. e me-
tras aquest vassell sobre cendres
calentes: e la lima fassa dissolta
axi com a pasta: e pren aquesta
pasta: e met la en vn vernal
e met hi son alembri: e posal sobre
les cindres caldes: e dalli forch
molt suau: e distillara aygua clara.
Recep la en vna ampolla. e
tapala. e guardala: que ab aquesta
aygua pots congelar lo mercuri.
El rous en ella: e des forch al vernal:
fins que no ista aygua.
e romandra la lima tota en vn
roz ho massa. e molla. e lauala
ben: axi com has fet ab la
sal preparada: lauant e assugant
e dissoluent: feras ay per fer
vegades En aquesta manera.
manera pots calmar iupiter.

Sablomatia de Saturno

Pren de Saturno quant te vullas
e fes fornell de calmar. e pren
vn bassinet ben lis: e omplil dorma
e assen lo al fornell: e dalli forch
e posahi lo saturno e fenderassi. e pren
vna paleta de ferre: e apasta la
sma: ala vna part: e leualan e
smanant. esmanant. tres que torn
tot lo Saturno en sma. E lo
forch no de fallesta tota via sia
de vna manera: e no cesse: de guisa
quel saturnus sia tota vegada fus.
E quant tot serra tornar en sma
met lo tot en lo sol del bassinet:
e mestla lo tot ab la paleta forch:
entro que torn en poluora: axi
com fendre: e de aquella matixa
color: e treu la dell prestament.
e lessala refredar: e pren aquella
poluora: e sal comuna preparada.
E fes vn lit dela dita sal primer.
e haga vn dir de pes: e apres
fen altra dela poluora: e fen axi
com has fet dela lima. lit a lit:
e tapala sempre la sal sia de sus e
deus: axi com vn dir: e sia mes
al forn de calmar per .9. hores.
que no sia molt suau: ni molt fort
mes que sia donat duna guisa
e pous roel ne e lessal refredar.
E apres laual per manera que
te dit dela lima: e guardala que
mester lauras per auant. E
nota: que si no tes prou blanca
que lay tornas tantres vegades
fins que te semble prou blanca.

Calmar de iupiter

Pren del iupiter ay tant quat
te vullas: e sia ben limat. e

e pren dos tanto de sal comuna
preparada. emporpora ho ben tot
en vna sallaya. ab verna distil-
lada: en rto que sia ben encor-
porat: e met lo en vna olla en
uermissada. e tapala ben ab vn
cuberor fuynt: e ab lo lur del
saber: e leuala al forn dels vi-
driers: e lessalay star dos jorns
naturals: e pms tzaulon: e rto
barlas tot fos en vn rtoq. pms
molto be. e dissollo en aygua
dolsa. que sia calda. e passan tan-
tos aygues fins que no sapia
a sal la dorrera que ne passaras.
E nota que cada uergada que la
passaras o dissolras: lessall re-
seute la rats. del iupiter: e apres
tota aquessa aygua que ne tzau-
ras: passa la per longuas. e apres
assugala genralment: sus les cen-
dres caldes: axi com ia re dir.
Al calmar la lima: e pren al-
retanta de sal preparada. com
de primer has fet: e fes per
la manera dessus dita e porta la
olla al forn dels vidriers: e stigay
dos jorns de dins lo dit forn. e aps
tornaulo lauar. e assugar sus les
cendres caldes. per la manera dessus
dita: e apres haiau vna altra
olla enbermissada: e haiau sal ro-
mina preparada: e fet vn lit
de dos dit en gros al fons dela
olla. e apres metten hi la dita
rats: lit a lit. axi com has fet
dela lima: e torna tapper la
olla. per la manera dessus dita:
ab lo lur del saber: e portala al
forn del vidre: e stigay vn dia
natural: e pms treula: e dissolla:

e assugala per la manera dessus
dita: e serza molt blanca: e si no
era prou blanca: tornalay altra
vegada: com has la dorrera.
e serza prou blancha. e lauala
e assugala: e serza presta per
alla ma obra. Car dix homerz
en son serret: che si no pots haner
rats de lima: sens tota pahor mi-
mer de iupiter: que ala metra
de deus aportara ta obra a
perfortio. E feu gracies a deus:
que tant noble cosa ra dada a
tes mano: fos ne be: per tal
que deus rmdrege:—

Calmar de tartar

Pren del tartar quant ir bulles:
e met lo en vn bassy de fere:
e met lo dit bassy en lo forn de
reuerberano: e stiga robert: e dalli
bon foch: per tot vn giorn natural
de gusa: que no seste lo foch. e rto
barlas blanch. e si no rappaga
dela color: dalli mes foch: fins
quer semble prou blanch: e stigalo:—

Calmar de les cloques de la cera

Pren de les cloques de la cera:
e lauades ab molta aygua:
entro que luygua mista clara: e
met les en vna olla enbermissada.
e met la al forn de reuerberano:
e stiga robert: e dalli bon foch
per ~~tot~~ dias natural de gusa que
no rsi lo foch. e rto barlas blanch
e si no fos prou blanch tornala a
metre a forn e tant quer agtais:
e serzan blanques com la neu. e

e fregoles: e puis metles en vna
soudella enuermisada. e posales ala
serena vna nit o dues. e fregam tant
blanques com seda. et guardales be
que vent no les no lai

*Capitoul. Part. De far les aygues
corrosives e agudes per dissoluer*

P Ren vitriol roma: que siaben
vint vna lb. e polueriza la
molt: e miza lb. de salnitre.
e .4. oz. de sulfur: e .4. oz. de
vermello: e .4. oz. de tartar calmat
e .2. oz. de verder: e polueriza totes
aquestes coses. be e gentilment: e pren
.4. oz. de sal armoniac sublimat: et
dissolue lo en .4. oz. de vinagre fort.
encorpora totes aquestes coses en la
salaya: e abeuza les ab lo vinagre
dessus dit: e quant fra ben abeuza
e ben incorporat: met ho en vna
almiffa de vidre: en que ho puestas
distillar: e pus tapala molt ben ab
son cobertor freg de vidre. en
manera que no ista neenguna vapor.
e met lo sors los fons dels canells
en la menor calentura que hi tro
badas: e lessa loy star .14. dies. e
puis reel ne: e te non bassinet ap
parellat: en lo forn de calmar.
ab la rendra cernuda: e distappa
lalmiffa molt suau: e posahi son
alembi en conuer: en guisa que
non ista la vapor: ensezar las
ab la sua pasta: e ab los seus draps.
axi com deu esser: e met lo alebi
en lo bassinet: en guisa que mont
la rendre del bassinet dos dits
sobre la mediana. e possahi son
receptor: en l'alembi ben tapat: q

no ista vapor neenguna: e dalli forch
suau al romensament: e isteno
aygua clara vna pota: e quant co
mensara de isse aygua groga: tiran
aquell receptor: e posam altre: e
guarda molt be aquella aygua blanca.
que ab aquella pota mornficar: lo
mercuri: e dalli forch tota via asse
guadament: poch a poch auansant lo
forch. e posato draps banyats sus
la testa del alembi: per que la calor
dela aygua fort noly pusta noure
e quant vendea alla derreria: atzel
renta lo forch molt fort. e quant
sera laygua tota exida: tappa ben
lo receptor: ont sera la dita aygua
corrosua: e si tens forch apparellat
per dissolue en aygua segons que
te manara ton mestre: metas hi
vn ferre ben limat: e clar en laygua
e tantost com loy hages mes: boltra
laygua: e tantost lon rean sobrada
ment: e met prestament ton esfuir
dms laygua. e si axi ho fas tornar
san tot en aygua en vna hora.

Altra aygua resoluera

P Ren sal armoniac vna lb.
e miza de salnitre: e polueriza
ho: encorpora ho en vna molt be:
e met ho en vna almiffa en que
hauras a distillar: e posahi son alebi
dessus. e met lo en lo fornell dels
rentes: per a distillar: e dalli forch
molt suau: e distillara aygua
clara: e noli nyris lo forch per: car
se vol for ab spray: car si mes forch
li donares: tencaria lo vassell: e
quant fra distillada tota laygua: stouala
q auant te dire a que es bona: —

Altra aygua resoluente

Pren vna lb. de viriol. e mitia de sal mra. e .4. oz de vermello. e polueriza tots aquestos coses molt be: e mescla ho tot en vna aloussia: e posa ho al fornell dels remes per distillar. e posa li lo cap ben lutat. ab son receptor: e dalli foch molt suau. en primer a poch a poch augmentalo foch tota via: reco que si aparega lo alembi vermell: e lanore dalli foch pus fort: entro que pas la vermellura al receptor: e tapa lo ben: e tanost en la hora potom mornificar azeruri: axi com se dir dessus: o dissolre la luma. Aquesta es laygua que vau dir dessus: quant monstraria calmar la luma: e per mornificar lo azeruri: per lo sublimar.

Capitol cinquena per resoluere i congelar.

Resoluer vol dire ^{quant} tindr los spirits e la cals dels coses es tornada en aygua. ha m' algu que son resoluere ab colomina. regrada ab aygua calenta. de .3. on .3. dies. e mudant li de nou en nou dies la colomina. Hay altres qui son resplunio ab cals vna: e ab fums de caualls. axi reguant la cals della is gram calor: que m's recoben se los spirits. Venut es. que es bona que calomina que haen los spirits don se vulla: en gusa que reguen bones son. Mes hy vnes resplunions millors que altres: e pus naturals. Ara les te dire s'no merenda.

quant los spirits haen mesclats ab la calomina: e tornats tots en aygua: ab laygua corrosiua: feras vn clor en terra: que haia .4. palms en pregon. e .3. en ample. e tendras vn fums de caualls fresch. vn lit en lo clor de dos palms en alt: e alli metras ta medicina ben lutada. e ben tappada: en gusa que en lo receura dels spirits no ista vapor. e s'iga lampolla al mig: eobre la tota molt suaument ab aquell fums e lessa la restar .20 dies. e si mes hi sta: mes valtra: per go que sta ben. .4. o .6. jorns lo fums abans queobre la calor: quant es departint luy del altre: e des que es calent: sapies per veritat: que sta la calor ab ell. .30. jorns. e aquesta es bona respluno: e pus natural que ne gima dels altres.

Altra respluno feras desta gusa.

Pren vna gran olla que haia ^{un peu} molre forats: axi com a ^{un peu} m'hysser. e fira la miga dels fums dels caualls. e alli dentre meras tots spirits quant setan tornats en aygua: ab la cals del vis ensemps. e ompliras la olla dels fums be calens. e ben freschs: en gusa que lam polla ab la medicina s'iga en mig. e rapala molt be en manera que vapor no ista: e pren altra olla. e assenda en vn fornell e ompli la daygua: e assendi dessus l'altra olla: en que es la medicina: e lo fums s'iga sus a quella on es laygua: e dalli foch en tal manera que no ista laygua damont

per forza
plament
calda for
don per
la ben l
lenon
vapor de
tota dno
la medim
la medim
no: e d
ala olla
vall alt
laygua: q
dms fira
taper lo f
la vapor
calentura
e s'iga lo
tustemps
lups. e aq
calentura

Concilio

Desta g
vna m
lampolla
los spirits
fornell d
en lo mig
reco a dos
medicina
dels spirit
molt be l
dissolre: e
en maner
vora alar
suau. de a
tustemps
en reco a do

per forza de bollir: mes tant
solament que sia vapor: que sia
calda for. e que tota la vapor
donc per los forars dela olla: e
sia ben lutada damont: e a tot
lentorn. per tal que no ista la
vapor den loch: sino que romaga
tota dins la olla del fons: on es
la medicina per dissolre: e axi stara
la medicina calenta en vna tre-
nor: e dissoluerla. Empero fes-
ala olla: ont sia laigua vn espi-
rall alt al rostat: per ont metas
laigua: quant aquella que sa de
dins sera minuada. e pús torna
tapar lo forar. per tal que no ista
la vapor. E nota: stigma en aquesta
calentura ta medicina per .i. q. jorns.
e stigma lo forch de vna manera
tostemps: e aquesta es bona respo-
luto. E aquesta appellen los sauns
balneum marie.

Congelatio desta obra e d'altra.

Desta guisa congelaras los spi-
ritus resoltos. e dissolts. Pren
lampolla en que seran dissolts
los spirits: e posar las dins lo
fornell de les cenres: e met la
en lo mig: dela cenra. e pús
tro a dos dies la cenre sobre la
medicina: co es sobre laigua
dels spirits: e del cors: e tapa-
molt be lampolla: ont elle son
dissolts: e cobri la ab vn vassell
en manera: que no la roch negun
vent: alampolla: e dalli forch molt
suau. de guisa que la cenra stigma
tostemps calenta. de bona guisa:
en tro a dos dies. e tostemps a vna

ma donah lo forch: multiplicant
dels vint dies auant: fins al .xv.
jorns: e sera congelat.

Altra congelatio

Quant los spirits e la cals del
cors seran tots tornats en aygua
e despus seran resolts en lo bayn
de maria. per .i. q. jorns: pren aquila
aygua: e met la en vna olla: que
sia de vidre: azedona: e tapala mo-
be: per tal que no espi: ab son ro-
bertor furtiu: que sia de vidre axi
mateix: E nota que es guaris: que
los vassells ont resolueras: e ont
congelaras ta medicina ab la cenra
part no sien plens. E pren la dita
aygua ab la dita olla: e met la
on lo fornell de les cenres: e cobri
la quant a vna via: que hira
de cada part dela olla ab les cenres
e dalli forch dessus per .viii. dies:
molt suau. e axi congelara: —

Altra congelatio

Pren la dita aygua dels spirits
e dela cals del cors: e met la
en vna olleta del vidre: e tapala
per la manera dessus dita. ab son
cobertor molt be: e ab lo lur del
saber: que despus se dirre: e faras
vn clor en terra molt gran: e
ample la darena del vin: que sia
recnuda: e met de dins aquesta
olleta. e cobri la vna bona ma-
dessus della olla: e dalli forch molt
suau per .q. jorns: e dels quatre
jorns abant arresena lo forch:
molt fort. e a cap de .q. jorns

lessalo refredar. e trelne quant
sia frer: e trobar las congelat.

Del lur del saber com se fa

En aquesta manera faras lo
lur de saber: per ensetar los
vassells: quant los metras a repolre
hi a congelar: Pren farina de
forment: trèmuda: e pren lo ruy
de ma stoch pichat: e venut: e
mestla ho en vna: e pasta ho ab
clazas dous: e axi es fet lo lur
ab que enlutaras vrs vassells.

*Capitol sise de fet los lur per
ensetar vrs medicones.*

Pren del tartar calmat: e
polueriza lo molt be: e met
lo en vna ampolla: e tapala
molt be: e met la en lo forn
dels caualls: e lessa loy star. 2.
3. o 4. jorns. e dissolvasse: e
tornal desicrar e desicrar e dis
solre: per la miera que te dita
sus les vnues caldes lo desicra
ras. en los foms lo dissoluras: e
axi tres vegades faras: En la qta
oli fix lo trobaras: e per lo abeci
descendre lo faras: e apres ra me
dina venperaras. per auunt
yo te dire. E si per venura
no hauras foms de cauall: met lo
sota la terra humida: e dissolva
rassa axi com en foms.
Nota que nor cal hauer tant
dissany da aquest oly. que nol
te cal passar si no tant solament
que sia dissolt: e nol te cal pas
gelat: ni dissolure p aquesta ma

dicina on lor manare merce. :-

*Altra manera de fet oli del
Tartar*

Quant hauras calmat lo tar
tar: e poluerizat: met lo en
vna olleta de vidre: e gettay
aygua dolça: de guisa que vne
gas: que la poluora es tota
dissolta: e apres posala sobre lo
fornell deles camres: e dalli forch
per manera: que minue tota
la ygua: e trobaras al fons sal de
tartar: lo qual tornaras dissolt
e fersa bell oly clar e bo. Aquest
oly dien los philosophs: oly de tartar
rectificat: Es molt precios: e millor
que laltre. Ab aquesto e hantal
oly pots ensetar mediconas: ont
haua mercuri: e arsemich e realguar.

*Axi faras oly de anoxatir si
e rectificat. quoy sal armoniac.*

Pren del anoxatir quant re
vullas: e altre tanta calina
de clous de ons: enorpura ho
tot molt be en la salaya: e met ho
en vna olleta en vermissada: e
dalli forch de calmar: e fis en
guisa: que la olleta sia ben
vermella: per tot vn dia li dona
forch fort: axi com si hauras a
fondre: e la olleta sia ben rentada.
Ab lo lur del saber. per que no
isca lo spirit: E despus que per
tot vn dia hauras rebuda la ra
lor del forch. lessa lo refredar vna
mit: En sen de ma tren lon: e tro
baras ho en vna pasta: e dissolla

en aygua dolça: e distilla ho per
mecha: e allo que distillara e clar.
mer ho en vna ompolla: e mer
lampolla en lo fornell delas rras
e dalli foch suau: entro que sia co
gelat e puo mer ho sors la terra
humida: per tres o quatre jorns.
o sors lo forn calent del ramall
e dissoluerase: e vendra molt clar.
Ab aquest oly aytal pots enserar
medicina de azeruzi e de sofre.

*En esta manera pots fer oly dels
vermells dours*

Pren ons e feulos molt
coure: e tyran les dosques
e aparten lo blanch del vermell.
e posa los vermells a ferrar al
sol. p. viij. dies: e fer san agi
com a vidre: e pms mollos be:
que fien poluora: e pren dos
fullas de col. les millors que
troys. e falfa be lo forn de ze
uerberatio: e quant fa ben ca
lent: tolne lo foch: e stombzal
ben. e posa les fullas de dms: e
posa la poluora de sus: e l'altra
fulla posaras dessus: e la poluora
en mig: e mer ho tot molt
suau: e sigay vna peça e per
tal que receba ben la calor del
foch ab si: e quant suara la
pols: treulan molt suau: e mer
la en vn drap de ly prm. e
tors lo drap: e trauras ne l'oly.
E mer lo en vn vassell de vidre:
en quell distilles. Ab aquest oly
pots enserar medicina de aze
ruzi tot sol: car es bon oly re
ctificar.

*Capitol sine De inferre les me
dicines*

Enserrar medicines vol dir: quar
la medicina es congelada: e
encara ha mestor ainstament en
lo rors. go es cosa que fa entrar la
medicina en lo rors: que tant es
la sua fortaleza del rors: que vol
recebre la medicina: E aquesta
aytal medicina ha mestor ense
rar pmer la dita medicina con
gelada vna part: e pren del
oly quatre parts: lo qual fa
partament a ella: e al sol molt
suauement abeurala poch a poch
en la salaya remollant. e abeu
rant. en tzo que la medicina se
haja begut tot l'oly: axi torna
ra la medicina blana e sera
de leuger fondre: ab lo rors. Car
tant val l'enserrar ala medicina:
com fa lo bon vnguent ala nafa:
per que tors los homens no ho
enteney: per que la medicina es
enserrada: es tant blana. com sera.
Empero quant la pots tornar al
sol: o al foch suau: que li pots tornar
en poluora: mes per ayo no perdra
sa virtut. del enserrar: que quant
caygua la medicina sus lo rors: que
sia fos: la medicina empero ense
rada agi la recebra lo rors ab si:
eli plan fa amistat: com fa ala
terra com sta ferra: que ha gran
plazer ab laygua. quant li ve del
cel. E guardat. que quant voldras
enserrar medicina: ont haja azeruzi
e arsemit: e altres spenes quals tr
villes: que no sia sofre: enserrar las
ab laygua del tartar distillada per

alembry: e si per ventura la vida
dissolre: dues vens pots la enfezar
tota via. e al aytal aygua la pots
aportar a perfectio de resblure
sens altra aygua: mes apurada.
que axi ho dix Aristotil: que tares
vegades pots abeurar al aquesta
aygua: que la pots resblure la me-
diuma en la calor dels fens. E si
no la vols resblure dues vens:
no dissilles laygua per alembry:.

Altra enfezatio de mediana

Quant volas enfezar medi-
cina: en que haia mezuza:
e sofre: e no altra specia nenguna.
Enfezar las ab oly de sal armo-
mach fi: e no ab altre oly: que
aquest es pus natural. per que
en la medicina son dos esprits:
volants. e aquest oly es for da
noxatne. qui dona marzimoni
e coruacio: e daquest aytal deu
mi hom gitar tant com es la
mitat dela medicina: e aquest
es enfezar daquesta guisa: es
appellar Elixir. Car dix bedo
en sena polegio: que tanta poluora
que montas de .xij. pesos a mot
sol que no sia de tar: qui va
por esser dit Elixir. e tant vol
dir: com rosa alta e noble. e senyo-
reiant: car senyor es sobre totos
altres alquymes. Aquesta aytal
por lom enfezar ab oly de vermello
dous: no poden hauer altre oly to-
tes les enfezations deuen esser
fetes com pus ne de arner pustas.
ben son espy al sol o al forch suau.
remolent. e abeurant e desecant.

la pot monar tant. que se torn
en poluora.

Capitol huyt per dislegar los esprits sens sublimar.

Pren sofre viu: e polueriza lo
molt be: e dos tant de sal ro-
muna preparada: e mol ho be: e en-
corpoza ho tot molt be: e quant
sera tot encorpozat: abaura ho
tot ab forch vimagre blanuh al sol
per lo terç. de vi dia remolent
e abeurant: e desecant: e puis
met lo en vna olla endermisada
ben calada: e tappala be: e met
la olla al forch de pa. per .ij. dies.
e per .ij. nits. que bega tota la
calor: e la poluora sia tanta que
la olla sia plena: e sia ben tapada.
que no ista spirit m vapor. nequa
per forch que haia. e a cap de .ij.
jorns rreulan. e trobarlas tot
en vna pera: e mol ho tot: e
apres sia dissolt en aygua calenta.
e lessa la ben posar. e versa laygua
poch a poch. e no per mecha: per
tal que la negror ne vana ab laygua.
e laua ho tantes vegades: fins que
la sal ne sia tota exida: e que
laygua no sapia gens a sal. e
secca la poluora del sofre: al sol o
al forch lent: e puis gitta la en la
sallaya: axi com de primer: e gitta
a tanta sal romuna preparada
com de primer: e molla: e abaura
ho com de primer has fet: p aqueixa
manera. e met lo en la
olla endermisada e ben lutada: e al
forch sia leuada: com de primer. e
per aquesta manera faras ser ve-

gades: abeuzant e desficiant e la-
uant. e portant la al forn. E quant
axi hauras fet: com damor
ia te dir: sera fort e bon estat per
a sublimar. E nota que cadene-
gada que lo portaras al forn:
que hi faga .3. jorns. e pors lo sub-
limar tant leuger. com si era ar-
senich. E despus pren sal comuna
preparada vna quantitat en la
olla envermissada: e met aquell
sobre en lo mig. e omple la olla
dela sal: e sia ben caldada tanbe
lo lit dessus: com lo de ius: e posa
la al forn del pa per .3. jorns na-
turals: en gusa que receba tota
la calor: quant vinta al forn. e
a cap de .3. jorns tren la la olla
e trenca la olla. e tren la poluora
la pus nettament que pugas ab
quanta sal se sia presa ab ella.
a tot lon torn: e molla tota a
quella massa que trobaras en
vn tros: e dissolla en aygua
dolça: agi com es dit damor.
e ferra la poluora sus les cenres
o al sol: e axi ho fes tres vegades.
e ala derrera vegada lava ho-
tantes vegades: fins que laigua
msta clara e dolça: que no sapra
a sal: e ferra la poluora al sol.
e sia molt blanch. E si no era
prou blanch: fes la leuar al
forn altres tres dies. ab la sua
sal comuna preparada. e feu
axi com has fet la segona ve-
gada. e pus calmallo. e stuga-
lo. E m en ton tot: que negun
spreit nos pot encalmar: m metre
en obra sens sublimar. sino tan-
solament lo sobre: mes ha mes

molt gran milloria per lo sublimar.
es hi ven mes lo mal tract. que
hom ne pren: per lo dissaluar:
que tot ho val.

Altra dissalacio de sobre

Pren sobre viu: e poluoriza lo: e
met lo en vna cassola enver-
missada: e guta hi vmagre blanch:
de gusa quel robre quant a .3.
dies: e mestla be: e lessa lo hi star
vna nit. e al mati folla lo. entro
que minue la mitat del vimagre:
e pus lessa refredar: e lessa lo
vimagre que hi es romas: e ferra
la poluora al sol. e memoralo
ben entre les mans: e pus guta
vimagre axi com de primer. e
lessa lo star vna nit. axi com
de primer: e per lo mati faras
per la manera dessus dita: e per
aquesta manera dessus dita faras
per .30. dies e per .30. nits. E pus
pren aquella poluora: e met lo en
vna olla envermissada: ab sal comu-
na preparada: de gusa que la
poluora del sobre sia en mig dela
olla. e la sal sia de ius e de sus:
e per los costats ben calada: e
la olla que sia ben lutada. per
no ista vapor per forch que hauria
e met la en lo forn del pa. per .3.
dies e per .3. nits en gusa que
receba ben la calor: e pus
traulon: e pren la poluora ab
tota quanta sal seindra ab ella:
e molla: e dissolla ab aygua
clara: que sia calda: E axi faras
vuyr vegades de .3. en tres
dies naturals: remolent tota

via. E nota que la sal que metras
tota vegada que sia preparada. E
axi fan. 24. dies. e sea blanch.
aquest softe: e deneiar de. 3. en
comodos que ha molts mals. los
quals son: lo primer la gressura:
lo segon. la fleuma. lo tizer la
oldor. Ab ayal softe porten los
savis les obres a perfectio.

De albario del arsenich

Pren arsenich ben poluerizar.
E dos rorts de sal comuna pre-
parada: e met ho tot en vna sal-
laya. en corporat: e abeuzat ab
fort ymagre blanch: de guisa q
tot sia en corporat: e fet tot vna
pasta. e met ho tot en vna olla
en vermssada: e met la al forn
del pa. e tapa be la olla ab lo lur
del saber. e met la en la maior
calor que poras. e sigay vndia
e vna nit: e pus redna. e mollo
e laualo en aygua dolca que sia
calda: per tal que mista be la sal.
e pus pren altra tanta sal comuna.
com en primer has fet: e met la
en la sallaya: e abeuzalo: e re-
mollo com de primer: e met lo en
vna olla noua en vermssada que
sia poca. per tal que sen pusta ben
omplir de aquella pasta: e tapala ab
lur de saber: e met la axi com de
primer al forn del pa. en la maior
calor. E ago faras per. 8. vegades.
e sea molt blanch. Desta manera
pots disalbar lo rialguar. Mes es
mester que sia cru lo rialguar. Car
si era recuyt sia massa fort per
molre. Car l'arsenich quant es

recuyt: es pus leuger de molre.
E guardar del gran soch del forn.
Car si hi donaus massa gran
soch: rria sen. E nota que te
guardes de mercel en vassell de
terra: mes qual metas en vassell
de vidre. E daquest spirit axi
disalbars pots sublimar ab sal
comuna: tant solament sens
alunillo: e sens linadura: e sens
altres fets. E aqueste ayral
spirit axi dealbars son pus no-
bles: e pus preasos: ells son de
maior assayn: mes valen molt
mes: que quant son sublimats
reous:—

Capitol noue De ellonar e de huydar los spiritus.

Los spiritus calcinats e humi-
dats son pus leugers per ells
tornar en aygua: E sapas que los
spiritus calcinats son pus menuts
e pus leugers. e pus subtils en si
per tornar aquells en aygua. eno
poden pujar: ans son amichs del
soch. Car lo soch los ha portats en
aytal stament: quant son calcinats
e humidats: que no sen poden amar.
e tornen se pus leugerament en
aygua. E sapas que es gran secret
que los philosophos amagaren en
lur secret: e no ho volgueren scoure.
E io vull to mostrar: per don en-
tendre co quer dixi en lo nomen-
tament daquest libre: que vor
illuminare: e no io vull sellar:
ans to vull mostrar sens engan:
Car aquell qui vol fet ben p amor
de deu: no sen deu enuyar:—

Non Moer
rizal molt be
vna olleta
que sen om
poluosa de d
romangua
non sia plom
preparada: e
pala: e nio
dels rentes
sia en mig
vna mon d
per los ayra
e dalli for
dies. e dolo
rio a. dos di
e dalli for
altres. 8. die
arresta la
altres. 8. die
pots calcinar
en. 24. dies
De humida
Axi humi
amato: e m
de guisa que
o dos dies: e
delli: que sia
haia altre
un clor en la
hava de pre
cobrada la
reba humi
4. en. 4. die
guarda que
de dno lamp
forno. e de

De calmar los espíritus

Pren Mercuri sublimat: e poluerizal molt be: en la sallaya: e pren vna olleta: la qual entendras: que sen omplesta ben. e mer la poluoz a de dms: de guisa que romangua tro a dos dies: que non sia plena: e pren sal romua preparada: e omplinan be: e tapala: e mer la en lo fornell de les cenres. de guisa que la olleta sia en mig. e que sia la cenra vna man de spes: de dalt. e altpet los vstato: e altra en los fos. e dalli forch suau dessus per. 8. dies. e dels. 8. dies auant tira tro a dos dies dela cenre de sus: e dalli forch vn poch pus forr: altres. 8. dies: e daqui auant arcefronta lo forch: vn poch mes altres. 8. dies: e desta manera pots calmar los altres espíritus en. 24. dies.

De humdar los espíritus calmar

Axi humdazas los espíritus calmar: pren mercuri calmar e mollo: e mer lo en vna fialotta de guisa que romanga buyda tro a dos dies: e tapala a dos draps de lly: que sien nedeus: e no hi haia altre tantament. e fes vn clot en la terra humda. e haia de pregon dos palms. e cobrila de la terra: e aqui recebra humdar: e reguala de 4. en. 4. dies a tot l'entorn: e guarda que noy entre aygua. de dms lampolleta. e faga hi. 20. jorns. e despus trael na: e ferra

la sua les cenres calentes: o al sol. E axi potas humdar tots los altres espíritus. e axi los pots tot tor nar en aygua: pren qual espíritus vullas. e altre tant de sal armomach sublimat: enorpora ho tot en la sallaya. e mer ho tot en vn bodell de cabro ben lauat: e omplil ne axi: com sin omplies vna botti farza de sanc: e mer vna caldara d'aygua sus lo forch: e penga aquell stentimo sus la ygua de guisa que no bast alaygua. ans s'agua lluny vn bon palm dalt. en tal manera que receba ben la vapor dela aygua. e faga aqui fins a dos dies natural: e que no temps hi haia forch. E quant m'ua la ygua: mer m' daltre: e si aq fa: tot tornara aygua: e guarda la de sus lo fons: que per anar te dree en que las mestoz.

Capitol desfer per saber qual es la marquesita natural: m com se deu obrar m idre: qual vrs se deu lantar

Les Marquesites son moltes e de moltes mineres. Car son comparades en set maneres e naturas. primerament auera segona Argentea. Tercera ferrea. Quarta mercurialis. Quinta staga. Sexta plumbea. Septima cuprea. Axi com los set vrsos son de parnis en. vii. naturas. los vns verells: los altres blancs: los altres negres: e altres roigs. Axi marcs son de parnis les set marquesites en set colors. e cada una en sa natu

mostra sa virtut. E per go van los
homens que obren errants de aqtes
e no les conxen: e obren deles
ferreas e deles cupreas: e audan
se que sien argenteas. e per go
nul temps venen a perfectio. E
sapies per veritat: que de negues
de rores aquestes marqueses
no vi ha de naturals sino dues.
La primera es aurea: e de aqsta
nor vull parlar al present. Car
no he manament de parlar en
tant altra obra com es la del sol.
Mes vull tr parlar dela segona.
que es argentea: que es dela luna.
E dire que la conxerzas alos
que no la pots errar. Aquesta ro
baras en les minezes don raihen
la luna: e son se axi com la luna
e nomenen la en englaterra balera.
e es frangible a martell: e es de
aquella color matrox que es
la luna. e nos conxy en altra cosa
fino ala fortaleza que ha. Ab aqsta
pots fer obra sobre lo azeruizxon.
congelar ab lo suc deles herbes.
e sobre altre rores no.

*Capitol vinge de fer los salos
de preparats aquells.*

En axi faras sal divina de
homens. pren vrina de ho
mens jouns: e daquesta fer quen
hages molta: e lessala posar: e pus
coula en vna caldera: e axi com
couza: simmala: e roga tant: entzo
que minue lo terç: e pus leua la
del foc: e leixala refredar. e pus
pren vn bassinet: que sia ben nedeu.
e assen lo sus vn fornell: e dalli foc

no molt gran: e gittay dela vrina
apoch apoch de mentre que bollira:
e congelar sa: e vendra negra: e guar
dala: desta guisa ne pots fer molta
tanta quant compla. ago que me
ster nauzas. Enota que tota ve
gada que siga robert lo bassinet.
ab son robertor. que no ista vapor
que aquella quey puira: que son
torn tanust bas: entzo que sia
congelat: e guardar que no bulla
massa fort. a tam poch. E vn hau
ras feta molta daytal sal conge
lada: e sia negra: dissbluez las en
altra orina distillada que sia per
alembich: e distillar las per lengua
E pus congelar las en vn bassell
de vidre: e preparar las quatre
veus. cada vai dissbluent en orina
distillada per alembich: e distillar
ab mecha. e congelant: e les pus
derrezes dues vegades congelala
en bassell de vidre: e vendra blanca.
com la neu: e sregala:—

Altra manera de fer sal dorma.

En altra manera pots fer sal
dorma. Pren orina riu:
que sia posada e distillada p mecha:
e coula: e simmala: e distillala
per alembich: e les fixes que ro
baras sregalas: e son tantro
destes feres que bast a dos. o a
tres. lb. o a mes: e molles. e
dissbles ab orina distillada que
sia per alembich. e distillada per
mecha. e congelar las. e axi ho
faras per quatre vegades. dissbl
uent e congelant. E les derrezes
dues vegades sien congelades en

vidre. e vendra blanca la sua sal com
la neu.

Com se fa sal Armoriach

Pren della sugga quco fa ala
chaminella dela rohinna: e dela
fuor dels bany: e mestla hy lo rre
de sal comuna preparada: e abeuza
ho ab orina: e met ho en aluall:
ben poluerizar: com qui sublima:
e lessa exre la humiditat. e pus
dalli for per tot vn dia. e per vna
nit: e rescenta lo foch: por a poch:
de gusa: que ala dexteria sia lo foch
molt fort. e axi ho faras tres
vegades: remolleur. e abeurant:
e desferant. e hauras vn sal ar-
moriach

Com se fa sal Alkali

Pren sosa: e poluerizala. e met
la en vna cassola: e mettay ay-
gua dolça: de gusa que cobre la
poluora mes duna plena ma: e
met la a coure sobrel foch: e regua-
tant entzo que minue la mitat:
de laygua. o lo rre: e distilla la
per mecha: e allo que distillara
congela ho: e guarda la que fa
molt blanca: e ay fcs per tres
vegades dissoluent e distillant per
mecha: e congelant. e hauras
molt noble sal e fustble. Car
aquesta sal ha aytal virtut: que
si los argenzs ho sabien: solda-
rien ab ella be axi com ab amcat.
e reguardala. Entro les altres
sals pots agi preparar. Tornar-
las has al foch entzo que no salen

e dissoluelas: e distillalas per mecha:
e congelalas cadauna per si: E axi
son preparades per a merre aleo-
nicos obres.

Capitl d'orge De congelar
mercuri

Lo Mercuri et manda conge-
lar lo filosof. per dues
coses: La primera: que quat
es congelat: es millor de guar-
dar: e de mornificar: e de sublimar.
La segona es: que per go com hi ha
mediciones de tals coses. e en gusa
confeccionades: que no fan perfe-
cto sobre altre cos: ni mostren
lor virtut: sino sobre lo Mercuri.
E per go lo mana congelar: per
que quant hom te a gutar medi-
cina sobre mercuri cru. no ha altre
senyal: sino quant vol exre lo mer-
curi del vassell. E si es congelat:
hay senyal: que quant hom dona
foch al vassell: torna lo mercuri
vin: e laours es temps de gutar
la medicina. Agi com son dues
rahons: per que lo mercuri se deu
congelar: Axi son dues maneres
con se deu congelar. la vna Ala
vapor de iupiter: e de saturnus.
E l'altra es. ab lo fur de les herbes.
E vull las te mostrar.

De congelar mercuri ab lo fur de
saturnus o iupiter.

Pren vna lamina del maro que
sia ben prima e equal. e sia re-
dona: e no molt pora: e faras vn
clot en terra: que pugas cobrir
ab aquella lamina. e la lamina sia
dessus: que sagell molt be: e lo clot

no sia mes pregon: si no tant avo
lamente. 3. dies: e met aqui lo
mercuri. e robulo ab la lamina:
e tanta les iunctures dela lamina
molt be: e si regular lo supir
de sobre la lamina del for: e met
li for alenorn: per tal quel supir
faga tota via for. e faga agi to
ala quarta part d'un dia: e lessal
refredar: e robarlas congelat
Ago marxi per se ab lo farin.

Com se congela azerani ab la herba.

Pren una herba ques fa on los
camp: que ha la fulla zedona:
e la tra giosa: e no molt alta: e
ha m de dos colors. e de tres ma
neres. La primera es ver: e
l'altra vermella: e l'altra es groga.
E aquesta es la millor. E pren
azerani. quant te vullas: e altre
tant del suc dela herba: e con ho
tot ensempe sobrel for suau: en
un bassinet: entro quel suc ha
tot confirmat: e remendra lo
mercuri tot congelat.

regulatio
mercurij

E si preno suc d'una herba que
ha nom mercurial: e altre tant
suc dela eldra: e si fas agi com
damont es dit: se congela lo
azerani.

Dien alguns que lo suc dela roba
marina fressch. quant ha sa vir
tur: cohent en ell lo mercuri:
dues o tres vegades: que si con
gela.

Capitol treys Com faras ros
vassells: per fondre qual cors
te vullas. m com hi gutaras
ta medicina quant sia for: m
m quina manera:

E faras ros vassells de bon
lut: de terra vermella: e
sia molt picat ab ^{la}tonedis de
drap: e los vassells sien be zedons
com un map poquet ab son rober
rot desus. que sen rost molt ben
la un ab l'altra. an com a cassa.
ebusta: per que la cenre noy
caygua dentee: m la vapor de
dedms no puscha molt exor.
que com memo msta: milloz
obra navras. E si los p gusa
quels pustas ben tantar: e oben
quant mester hi sia. e si an be
fers al sol: o ala raga del for.
E pren una cermda comuna
e altre tanta de ossos remars:
e crmto: e pasta ho tot ab
aigua sal be e fort picat. Et
quant volras fondre ab aqsta
aytal bras faras de dins
lo dit map una prima cunida.
en aital map com aquost
deus fondre aytal map:
com aquest es appellat roznos
E quant hanras for lo ros
ten ta medicina appaillada.
e pesada. per pes per a gutar
sobrel ros: el for sia molt
ben fort. de gusa quel ros
bulla. o vulla bullir. e tantost
hi guta la mitat dela medi
ma: que hi deus gutar: e
robri la map. ab son roberrot.
e azeferenta lo for: entro ab
oras molt fort. E apres disto
bre lo map: e gutar l'altra
mitat dela medicina: e tanta
lanap. e daltli for entro a tres
horas: e puo relina: e fer pa

argua: E
aytal que ha
mercuri: faras
los vassells de
que sia ben
sobrel ben lo
sia aytal com
una son abes
be ab la cenre
e que la nap si
dentee: e no
gutax medu
reu: quant
faltax: tu loy
sobrel la meru
lo azerani
lo for: Luer
ma. e oben
puo for. e ag
dora. Car la
es aytal: e la
mercuri: quon
parey la sua
la medicina
ha gray pla
e gram aleg
en una. elle
que null rom
daquella om
de de fora lo
ros: e la mel
e des que xi
amos: per fons
m per cridre
faga nos po

Amonto de
Ra son ac
ordenati a
romicament
paslar natural

o vergua: E si la medicina feta
aytal que haia a venir sobre
mercuri: fazaes fer alas obres
los vassells de bon braç de terra
que sia ben pastat: per tal que
sobre ben lo forç. e la sua faysa
sia aytal com vna ondata: e que
haia son cobertor: que uinya molt
be ab la iuntura del mig a mont.
e que la nap sia ben envermellat.
Dentre: e no de fora. E si volras
gutar medicina sobre mercuri:
reu: quant lo mercuri voldra
saltar: tu loy gutta. E si la gutta
sobre lo mercuri congelar: quant
lo mercuri tornara viu demont
lo forç: lauons hi gutta ta medi-
cina. e cobrim la nap. e delli forç
pua forç. e agi ha fer en pota-
dora. Car la calor del mercuri
es aytal: e la medicina ha aytal
virtut: quen pota dora agi stat
pareys la sua virtut. que quant
la medicina cau sobre l'ors: axi
ha gran plaer la vna ab l'altra
e gran alegria: que quant bulla
en vna. ells se abragen en tal gusa
que null temps nos departixen
daquella omistat. e podens hoer
de de fora lo creixre que fan lo
ors. e la medicina quant se abragen
e des que axi han formada la luc-
amor perfondissim: per marti-
ni per vndrades: que hom los
faga nos poden departir null temps.

Amor del ancor q' aproua la obra

ARa son acabats los .xiii. capítols
ordenats axi com reconta en lo
comencament. daqueste libre: e han
parlat naturalment e dretament

per veritat: cadauna per sa na-
tura. Deo grāas Amen.

ARa paelem en les obres nati-
vals, que son stades aprouades
per mēes predecessors: e per a tu-
merce en la carera: vull mōstrar.
Medicina per la obra a blanch
forç vna. vii. per sobre .40.

PRen Mercuri sublimat: e arsenich
e Realquar: e poluerizau lo
molt be: cadaun per si: en la sallaya
e pren tals de luna: e si de luna
no pots haure: sia de supier: e sia
tanta com del arsenich. e de Real-
quar. e del mercuri: tant com de
abdosos los spirits dessus dits: en-
corporar ho has tot en vna. e pren
dela aygua orrosina: la qual se
reconta en lo capítol de les aygues.
E de aquesta aygua metras la mi-
tat de tota la poluora per pes: e
metras la en vna ampolla:
E nota bona manera per a prouarla.
pren vn forç que sia ben limat: p-
tal que sia ben clar: e met lo dins
l'aygua orrosina: que es en l'ampolla:
e tanyst bollira: traulon prest:
e en ta medicina que voldras lan-
çar de dins presta: e com lauras
prouada ab lo forç: e bollira: lauons
hi gutta la poluora: e tornat sa vita
en aygua en pota dora. E quant
tot sera tornat aygua: met la a
resoluer per .20. dies: e reconrum
los spirits: e la calo del ors tot
en la calor del fens: e pendran
virtut: la vn del altre: que quant
los spirits prenen virtut la vna

del altre: e dela rals del cors: tantost
son fells fins e leials: que avtar
vol dire fells. com coses leials. q
quant son fells: no sen poden amar.
E quant seran reslts per los. 20.
dies: congelar ho has. E quant
seran congelats: enserar los has.
ab oly de tartar: enguisa que
tornen poluora: E axi es fet
elixir. E met vn pes daquest
elixir sobre. 30. o. 40. de Venus
E si altra vegada la vols dissolre
ab menys aygua daquella. la q
se fa dela sal mirre: e del sal de
momiach: es que daquesta ay
gua sia la quarta part menys:
la pots resolure e congelar en
menys temps. Car son pus leu
gers per dissolre e congelar: e
doblas sa virtut: que va vn pes
sobre. 60. o. 80. de Venus: E sapas
que aquesta obra es verdadera.
E sen gracies e lausors al nom glo
rios de deus. e a madona sancta
Maria Amen.

Altra medicina per al cors.

Pren lo sofie disalbat: lo q
se disalbat ab sal comuna. e
pren azeran sublimat: e si vols
calmar: mes valra: e pren
cals de saturnus: o de iupiter
tant com de abdosos: incorpora
ho tot en vna salaya: e abeura
ho tot ab aygua de tartar distillada
per alembich. e abeurant. e desecat.
e remollen al sol forment per
moltes vegades. per dos o tres dies.
entrs que se haa beguda tota la sua
aygua per pes. com es tota la me.

dicina. E quant laura beguda: haura
doblar son pes. e met la en vn
vassell de vidre: e posa ho en bayn
de maria: per. 14. o. 20. dies. e
resoluer la. E despuys congelar
las. enserar las ab oly si de noxa
re. e gutar las vn pes sobre. 40.
de Venus: e guardalo: pera quar
voltras fet ta fondicio.

Altra medicina per lo azeran.

Pren lo sofie viu: lo qual disalbat
renhent en lo vinagre en los 30.
dies. en los. 14. dies en lo forn ab
la sal: quant n bullas: e sia calmar
e humidat. e tornar en aygua. ab
altre tant de sal armomach. axi es
ho trobaras scrit en la quarta ley
en lo nouey capitol. daquest libre
E quant lauras tornar en aygua:
met lo a resolure en lo bayn de
maria per. 20. dies: e puis con
gelar las: e tornar las en aygua.
la segona vegada: e met lo a
resolure altres. 20. jorns: e despuys
congelar las. E axi fahas tres
vegades. e guardalo. car es molt
noble elixir. E daquest gutaras
vn pes sobre. 8. de azeran: ren:
et reuerent m lma.

*Antoine queda le auctor per
declarar de vn gran secret que
dun valor declarat.*

Arat mostrare vn gran secret
que mch en lo meu cor: per q
com est mon fill: lot vul mostrar.
e vull n illuminar: car ia no he
promes en lo comensament daquest
libre. que te dir: que ten luminaria
que axi que aquell qui ha entrislo

de fer ho per
sen deu tracta
de res
Altra medicina

Pren Sar
calmar
en lo reger
salaya en la
ab de bon

com. e rem
que sia nor
e blancha:
de vidre: q
dissol ab la
e aquella h
m sublimat
e posalo en la
ab aquesta
vegades: e
guda altres
lo metras
ont pus da
pella. e met
quet munda
figay. 14.
leura. e
om dia de
salaya. e p
calmar fr
vidi: ensera
curo que si
om es la m
resolure p
que has fet
gada. e con
elixir pos
de Venus e
figura de
tot capitol

de fer be: per reuerencia de deu: no
sen deu tardar en res: m' amagar
de res

Altra medicina per lo corce.

Pren Saturno calmar: lo qual
calmaras: segons quer manda
en lo rizer capitol: e posal en vna
sallaya en loch humit: e abeuralo
ab de bon vmagre blanch: e abeu-
rant: e remolent: en vn marbre
que sia net: e distilata aygua clara:
e blancha: e recep la en vn vassell
de vidre: que la calina es que se
distil ab la fortaleza del vmagre:
e aquella humiditat: pren mer-
curi sublimar: e calmar e humdar
e posalo en la sallaya: e abeuralo
ab aquesta aygua sbredita tant
vegades: entro que se haia be-
guda altre tanta aygua: com es
lo mercuri per pes: e met ho tot
ont pus dar poras: en vna am-
polla: e met lo a resolure: segons
quer manda en lo .q. capitol: e
sigay .ij. jorns. en aquella ca-
lenura: e reit na: e congelalo ari
com diu dessus. e posalo sobre la
sallaya. e pren aygua de tartar:
calmar fresch: e distillar per alc-
bich: ensera lo tant vegades
entro que se begua per pes dunt
com es la medicina: e posalo a
resolure per .xij. jorns segons
que has fit per la primera ve-
gada: e congelalo. e daquest
elixir posa vn pes sobre .qo.
de venus en aquella manera
segons te manda en lo pus de-
rer capitol de aquest libre.

Obra dela Marquesita natural.

Pendras dela Marquesita dessus
dita dela luma vna .lb. e sal
dorma. vna .lb. sal armomach.
.3. oz. sal more vna .oz. e mija: sal
gema mija onza: alum de ploma
vna .oz. alum gutari .m. oz. sal
alcali .j. oz. e mija. sanc de drago
reu .m. oz. e la marquesita da-
mont dita sia ben poluerizada: e
totes aquelles sals sien ben pre-
parades: e posa ho tot sobre vna
sallaya: e incorpora ho tot ab fort
vmagre blanch: e abeurant e
desertant: faras ari per deu ve-
gades: e pus pren aquesta poluora
ben sera: e met la en vn ou de
vidre: e sia ben tapar: e ben en-
braguar: e scalfa molt be lo for-
nell del calmar: e quant sera
ben calent: traune lo foch presta-
ment: e met dintre lo dit ou
ab la medicina: e tapa ben lo forn
de tots caps: e lessa lo hi star per
ij. jorns. e doncho sia refredar:
e reit na: e rizarho has tot en vna
pera: e desta poluora met vn pes
sobre .20. de azerari: cu congelat
en lo vassell pertanyent que tro-
baras en lo pus derrer capitol de
aquest libre: e abeuraras aqsta
poluora sbredita ab aquesta aygua:
daquest esprit: entro que la
beguda: apres la metras en lo dit
ou per la manera dessus dita: e
apres en lo forn de calmar p la
manera dessus dita: e sia millor
elixir: e ra vn pes sobre .40.
de mercuri.

Enota. dir te de qual spirit deu

no fol

esser laygua: ab que deus abentat
aquesta medicina: m com ho deues
fer. Pren la dita poluora: quant
lauzas treta del forn. del calmar
la primera vegada. lauons tu la
posaras sobre la salaya: e abeuras
las ab quatre oz. daygua de sofie
disalbat e calmar e humidat e
toznat en aygua segons que te
dit en la quarta ley del nouen ca
pitul daquest libre: e abentaras
aquesta pols sobre dita ab aquesta
aygua daquest sprit. que es del
sofre: e la desecaras al sol entro
que sia begrida: e apres la metras
a calmar per la manera dessu
dita: —

Alica medicina e la multiplicacio

Trem si esta medicina abentaras
altra vegada ab laygua bonastra
del saber: la qual se fa ab dosos
los sprits. es es a saber del mer
curi. e del sal armoniach. en lo
noue capitol. en la quarta ley q
stouasses uns los fims: pendras
de aquella tanta com has fer de
aquella del sofre: e abeuras las
al sol fins a tant que haia begrida
des aquestos. 4. oz. dela dita ay
gua bonastra. e apres metras la
en lo forn per la manera dessu
dita del calmar si ho fas axi
com has fer la segona vegada
ra vn pes sobre buytanra. e
sapias que aquesta obra es ver
tadera. guarda la: e fen grana
a deus: que tant de be que t ha
donat: e a tota la cort celestial.
de paradys. e fen ben e elmiom
per reuerencia de nre Senyor
Ihesu cristi.

*Dela comestio del cor e dela anima
que raben en les minerals.*

E Ro axi te mostrar la via de
les obres minerals per dretas
sublimacions e calonacions. humi da
cions e congelacions e enseracions:
per que pots venir a perfecio: de
fer elixir en lo qual ha vrent
de sprit e de anima que deus
volr alba e verdadera: que en les
obres que son minerals a esprit
e anima. per a fer vrent en los
corps. en aquella manera sem
blant: com nre senyor feu lome
de brat: e mes esprit en ell per
la boca: e quant lo sprit se stem
per lo cors manda los mebres:
e tantost son anima en ell e agi
dona a entendre e sprit e anima
car sens aquestes dues coses lo cors
no se faria an aquella virtut.
e per aquesta comparasio manya
posaren los philosophos sprit e aia
en aquestes obres. E lo sprit vo
lant es semblant al foc del hom.
que es sprit. e la cals del cors
es semblant ala anima. que co
man en lo cors tota via. Eo al dia
dela fi. que quant lo sprit volunt
pren virtut dela cals del cors: e
son ab dosos tornato en aygua:
sapias que son tornato ala pmeza
natura: E es certa cosa que son
vrent en lo cors de tal gusa: que
sempre hi roman: entro al dia
dela fin. E fen be: e ferra deus
merce. en aquestes coses no cal
dubtar. que certa cosa es e ver
e bona e prouada: —

*Alcuna medicina
adudar del
cuals de or
sublimar vn
del Rey alqu
tant com del
en lalurell: e p
e sal armoniach
la quarta part
parada. tant
pes dels sprits
dos als pteas
enfer ho ter
que la dispo
que son los spr
ruto: e comell
que roman en
en una ampu
lion foch. e
e fen ho en a
se vnta en lo
sublimar lo
axi quatre
gada. auan
e pus lesa
e abentalo
del sal arma
sal dona m
matrimoni
gusa en vn
que venen a
que dix herm
puar al cell
terra es lo p
lo sublimar.
moltes deus
entro que se
com si fussen
aquest estar
sprits sublim*

Medicina sobre Venus.
Mostrat mostre, com se pots
adjudar dels spirits volants
sens rals de vris. Pren azercuz
sublimat vna part: edel Azsemch
edel Royalguar sublimat ana
tant com del mercuri: e mer ho
en lalurell: e pren aluny de ploma:
e sal arimomach. per equal pes: e
la quarta part de sal comuna p
parada. tant que complesta al
pes dels spirits. ab ajuda delos
dos als sobredites en la sallaya
enseza ho tot ab sal arimomach
que sia dissolt en la vestiga entro
que sien los spirits ben incorpo
rats: e remollos al sol. entro
que tornen en pols: e mit los
en vna ampolla: e posala sobre
bon fo ch. e sia ben enlutada:
e feu ho en aquella manera que
se conta en lo segon capitol de
sublimar lo mercuri: e feu ho
axi quatre vegades. e cadene
gada. auanca la liny per apoch.
e puix lessa ho refredar. e treu
e abeuira lo ab laygua sobredita
del sal arimomach: per que aqlla
sal dona coniunctio e axi com
matrimoni. e fa auistar de tal
guisa en vna aquesto spiritus
que venen a perfectio. que segons
que dix hermes e Aristotl. que
puix al cell e descendre en la
terra. es lo fer: E axi senten p
lo sublimar. e per axi axi fagent
moltes veus se adoben los spirits
entro que se fan lampnas blaus
com si fossen de Saturno. E si en
aquest estat pots aportar los
spirits sublimant. es feta medicina.

e ra vn pes sobre .12. de Venus.
E quosta aytal deu hom dire medicina
e no elixir. E si per ventura no
podies aportar la medicina al stat
de lampnas sublimant: polueriza
ho en vna sallaya: e has calma
de lima: o de iupiter: que sia tant
com los spirits: incorpora ho tot
ab idrazas dous: e feu ho de tal
guisa: que pusta tot entret pasta
en vna ampolla que sia ben en
lutada: e setta la ben abans que
la poses al fo ch: de dauant lo fo ch.
e apres posahi la medicina: e
posala sul fo ch sublimar: entro que
ne sia fora la humiditat: e puix
posahi son defensori: e dalli fo ch
poch a poch: tota vegada enfor
tint lo fo ch: entro a .12. horas.
e puix lessa ho refredar. e pendras
ho que trobaras en lo cell. en los
costats del ampolla. que son los
spirits que descendran: e pos
desta vn pes sobre .14. de veng.
E aquesta aytal es dita destimio.
E si tapagias dela guntio e dela
blandura: E si no mestlahi la .4.
part de fina lima: e vendra
bona e blana. Empero nota q
quant hauras recta la potioza
dela ampolla: enseralay ab loh
de tartar. :-

La purgatio de Venus com se fa.

Mostrat yo not he mostre en
aquest libre de purgar lo veng.
e ara to vull mostre. Pren veng
e fon lo ab altre tant de vidre molt
e lessa ben coure en vna: que bulla
e quant lo trauas: apartar sa lo
vidre: ala vna part ab la veng me

llura del Venus: e ab la sugetat.
E si en aquesta manera lo repara:
2. o. 3. vegades: mes ne valdra.
e a totes tes obres met d'aytal
Venus axi preparat:.

Obra sobre Venus que es deu de la luna

Pren arsenich dealbat. e subli-
mat e resolt en aygua per .8.
dies. segons que saps. e pren la
minas de Venus purgat: que sien
be primes com paper. e scalfales
al forch: e quant seran be ver-
melles: apagales en aquesta aygua.
tantes vegades: entro quer plaa
la sua calor. e poden se fer blancs
en dues o tres vegades: e pren
altre tanta de fina luna: e fon ho
tot en una: e fahas un gentil
tarquina. Nota que p'veritat
de dich. en qualque obra en que
haja mestre la luna en fondido:
es apellada tarquina. si vol sia
alta: si vol sia baixa. que tant
vol dir com rosa mestrada: e no
fisel. E per aco es peccat en obrarla.
que quant la meten en cendrades:
disobre sa malvestat. E per aco
peccat de obrarla. Empero aqlls
qui las obren: per que han pau-
peritat: e noy sabon altra cosa fer.

De qui s'ench composat lo libre

Aquest libre es fet a honor de
nre Senyor deus: e dels seus amats
complit: e explicar per mestre
Arnan de Vila noua: e donal a
un seu disciple: quel amava molt.
ab esta comenssa: que fil ne obrava:
que paria ab los pobres. e ab los
malalts: quels ajudas per amor de
deu. E quant lach estreit: tench lo.

tota vegada en la sua caxa: e no
lo volgue donar: tro que conegue
la sua fi. E laons ridall e dix
li: yor do una deles maiores sti-
ences del mon. per tal io herir-
cas molts libres naturals dels fums:
que foren sa en rete: e parlamen
naturalment: e de tota aquells yo
ne tret lo mellor: el pus verader.
e poders ne obrar per tot lo mon.
generalment: per que yo no po-
sar. e explicar en aquest libre
contra tota la error en que se
consumen los homens de aquest
mon: qui da questa sciencia usen.
Car los sauis ho amagaren: e io
ho he descobert a tu. per q. car te
veig de bona manera. es en mon
entimement: que tu faras be
per amor de deu als pobres. e
si vols fer ho poss. que ia veus
los Reys. e los grans senyors: que
tot son cupidiosos de haure aqsta
sciencia. E si no que hagu paor
que tu no fisses mal: tot assers:
yo rogura scita l'altra del sol.
que val molt mes: ayes si al tot
has de ben afer: ab aco ne poden
por fer: et dara compliment.
E casch tr. que tu not anstros
ab negun hom del mon que haja
senyoria: per que quant ells han-
un aquesta obra: m'la rendrien:
los lurs robarjos arguillarien. e
porien sen leuar gran guerra
e gran mal. mes obzela ont pus
segretament puestas. e per aco not
argulle: m' ten faces alai: que mal
ten pondria qualque temps. car
deus io demanara: a tard o abreu:
que a deus nona podem amagar.

que aquest co-
li te vengues
quant a deu

Aquest libre
sciencia: e
rich hom. que
riquesa. e
molt en haure
que hanim
altres libes
qualaders: q
los gens ab
dauen son co-
aportaren les
e lo bon hom
rer quant ha-
rio de vengue
natura ab
noua: e per
aquest mestre
hom: e es co-
saui del mo-
som merca a
que nos por-
do restant
mon pare
es pogut ve-
ensa gracia:
any en tro
Arnan sabra
nora star di-
na. e son ve-
loue tostem-
o mique, que
de fr Almoys
e vali scien-
li dona quan-
sua fin: per
per amec de

que aquest camí que yo fas ara
si te vuerdes a fer qualque temps
quant a deus plaura.

Aquest lloc a qui ell dona aquesta
sciencia era stat fill d'un gran
rich hom: qui havia molt gran
riquesa. e era hom qui treballava
molt en haver aquesta sciencia:
que havia en li dar entonent per
altres llibres: quell havia alguns
guahadors: qui van enganant
les gens ab les obres falses. e li
darien son compliment: e quel
aportaven les obres a perfeccio.
E lo bon hom crehent ay: despu
tot quant havia: e son fill son
càs de ventura que havia ca
nscença ab mestre Arnau de vila
nova: e pensa so en si matix: q
aquest mestre Arnau era san
hom: e es conixerit ab tots los
sants del mon: dix en si matix
som merce a servir ad aquest
que nos pota fer: que ell nom
do certament de ay. per que
mon pare ha tant despes: e no
es pogut venir a fi. E val metre
en sa gratia: e servir lo ben much
anys enteo que fma. E mestre
Arnau sabia be. que son pare
nora stat difet. per aquesta sciencia.
e son ventura quel troba el
lloc tostemps de bona manera.
e vifque, que li plura molt rostemps
de ser Almoyna per amor de deu.
e val li servir aquest llibre. que
li dona quant sonc apres dela
sua fin: per quen ser be als pobres
per amor de deus.

Recipe limaturam Saturni.
parte. 1. et aque virrioli.
et salis mirri partes. 4. pone in
ista aqua limaturam predictam.
et statim solvatur. distilla per
filtrum: et feres abice: postea
distilla per alembicum: et recipe
aquam. et serva feres. rubeas
et est virrioli et salis mirri recte
cum tantumdem salis armoniaci
dissolvi: post distilla: donec com
pleas: post pone in ampulla vi
rrea: et superpone aquam quam
distillasti ab eo. et pone in loco hu
mido: donec dissolvatur in aquam
rubeam sicut sanguis: et cum
hac aqua mercurij miserabis
sublimatum. donec bibat aquam
quantum est sui pondus. et solve
et distilla. et congela. Cum una
pars tingit sex times in solem.
Requirit tale signum retro in ca
pitulo aquarum fortium et arreo
sinu: quoniam ad hoc opus sunt
et est ad solem. et ad lunam

Et nota hic quod virriolum aque fortis
sit rubificatum: et sal armoniacum
et mercurius sublimatus sit etiam
rubificatus.

completi et Arnau
de vila nova
recipit et magis

fol. 135 verso

De Ruperissa

*Axi comença la obra que compay
fere Johan de rocha tallada dela
pedra philosophal la qual volguet
mostrar als clars de deu dela santa
esglia romana*

EN nom de deu comens a scriure
e dela gloriosa verge maria
e de tota la cort celestial del
paradis: quem vulleny tots adiu-
dar e endregar en aquesta obra:
per tal quen pusta fer be per ho-
nor e reuerencia llur. e que sia
profit e saluacio dela mia anima
Amen.

*Axi se mostra qui son lo autor
dela obra e a qui la volguet veure*

Donificacio e reuelacio dela pe-
dra philosophal. per fere
Johan de Rocha tallada. la qual
revela ala sancta esglia romana.

*Axi dui per via de prophetia los ppe
cunords deu hanet la esglia romana*

TO he considerat les tribulacions
dels elects en la sacrosancta es-
glia euangelica prophetada per
Jhu xpi. maiorment per les tri-
bulacions de antichrest. e ia sta
en acostar se prop. deles portes del
temps. e no es negun duple.
de molt esser affligida: e aleo
montanyes de esser fugidora la
sancta esglia. E certament ago
sa fer per los tyrans homens
e princeps: lo quals la despulla-
zan de totes riqueses temporals.
en breument. Ayes gar sia que
sia gutada en grans ondes dela
mar de aquest mon la nau de
sant pere: deu esser empero
liurada en les tribulacions

de aquells de ins la senyoria de
les gentis: per la qual rta: per
amor de releuar la greu necessi-
tat e pobretat esdeuendora
del sint poble eligit de deus: als
quals es donat de saber lo mi-
stori e secret de virtut. e de ve-
ritat: senca figures. la pedra
gran dels philosophs. a luna e a
sol. e a blanch: e a vermell
verament vull dir: e claramet
reuelar: contra la rostrina dels
philosops: qui foren abans de
mij: qui de tanta enuegia
foren tocats: que als propis
colaten la veritat. E per ro
no es la mia intensio. que pro-
bant e reatant ho imputant
ho yo parlar. mes tant sola-
ment sots simple parlar.
de paraules la sacrosancta gene-
ral esglia. informare de ex-
periment de veritat fellment
lessades les intensions. ala pra-
ctica sumariament. per abre-
uiar. me acostare

*Dela materia dela qual se fa la
pedra philosophal e on se troba*

LA materia verament dela
pedra es vna res. de vill preu.
en tot loch trobadora: per co com
es aygua viscosa: mes ella es ar-
gent viu: axi com se traia dela tra-
empero es viscosa. mes empo lar-
gent viu volenter sengendra en
les priuades. Axi com digueren
alguns. que en vills coses se trobava.
E molts fills de besties e de ignora-
cia. e de grosseria no entenent
lo entengment dels philosophs.

aquell certamen en los fens, segons
la letra: Aquesta matèria es prepa-
rada ab alguna cosa remouent, q
es la terrestreitat que ha: e alguna
cosa astant, q es lo sofre dels
philosofs. lo qual no es sofre vul-
gar, mes es sofre inuisible, tin-
tura de vermellor, e yltre ano-
minate per lo seu nom certament
es spirit de vitriol roma. E
aquestes dues preparacions se fan
enseme en aq.

La primera operacio necessaria
per la composicio dela pedra filosofal

Pren vitriol roma, e sal petra
aytant de vn com del altre.
2. lb. e purals subtilment en vna
pedra: o en vna patena de rta:
e deserta ho a foc lent vn poch.
a fi que la gna msta. pux pn
1. lb. de bon mercuri ter de
mena: e no artificialment for.
en bolcal en vn drap de li e sam-
pal sobre la matèria damont dita.
calda vn poch. per q que mls
se semble per los forats del drap:
e mouzas ho vn poch ab vn basto.
e abeurar las aq en la matèria
demontr dita. axi que no apare-
ga en aquell gens. Despus
met ho tot en vn vassell a
sublimar primerament a foc
lent: fins a tant que la humi-
ditat ne sia fora: per lo forat
del cap del vassell: per lo qual
forat sta. la qual cosa conxe-
ras: si posas sobre lo dit forat vn
forze o colall. e quant no apare-
ra gens de humor, en lo dit force
o colall. tanca lo forat ab lut
de samesa: e fornica lo foc. per

xij. hores: e alia fin donal pus
for. a fin que tot lo mercuri
sia sublimat e trau nen blanch.
axi com neu. En aquesta cosa
has fetes dues coses: primera-
ment las purgat dela terrestrei-
tat: e negresa. e li has tret la
humiditat per la qual viuia.
e traua. e has lo congelat. e
has lo venut blanch com a neu:
purador e mestador apte ala di-
gestio en la stuba seca. e has lo
fet apte a redure lo en aygua:
axi com daqui auant apparza
Segonament has mes en ell sofre
enuisible dels philosofs: lo qual
es tintura de vermellor. q es
lo spirit del vitriol roma. q es qui
vna gran matèria. per que
com aquell spirit es inuisible: haia
natua de tintura de vermellor.
E per q congela lo mercuri en la
sublimacio en la blancor, color de
neu. E aq es que molts del grans
philosofs s'usquen en que la pedra
se fa de sol mercuri. e sofre. lo q
no es sofre vulgar: mes es sofre
dels philosofs. E dela damont
dita preparacio e sublimacio e
operacio dix mestre Arnau de
Vilanoua, en lo tractat figurat
del maior tractat, per figura de
paraules o paraboles: q es a saber
semblances del euangeli de Jhu
xpt. Aquella parabola. Nisi gra-
nu frumenti cadens in terra n
q es si lo gra del forment caybur
en terra no sera mort: sol romen-
yes si sera mort: molt fruit dona.
Entench ho per lo gra del forment
en terra monfador. lo mercuri

sublimacione
mercurij

et il est bon de le faire

monfador
e del vitriol
axi: e ab lo
dona per q
com lo gra
dona sembla
ol fa msta
lmat: q es
tes foras
empes si
mora ne
si no quel n
neu ha msta
tat: e la
del vitriol
La qual es

La figura
essencia del

El segon
ort es:
sublimat: lo
neu: trau
per algu
essencia es
aquell spi
enuisible
cell. par
volant: ca
re aquesta
lo spirit d
sublimat: e
pren vna
tant de vit
aygua for
e pren lo
lmat: e d
aygua for
en vna am
per q de
mercuri si

146
morrificar. en la terra dela sal pedra
e del vitriol roma. e aqui morifi-
car: e ab lo foch sublimar. peny-
dona. per ço que la gran pedra que
tots los grans philosophs cresegua
dona penyal. que lo spirit del vitri-
ol sia incorporat ab lo mercuri sub-
limat: es: que casam sublimar mol-
tes feres terrestres lessa en la tra.
empero si vna tt. m'ha mes tan-
matis ne obrat. seria impossible
si no quel mercuri pus blanch que
neu ha tractat aximatis la puri-
tat. e la purissima substancia
del vitriol roma damont dita
La qual es dita sobre inuisible.

**La segona operacio Traure la .q.
essencia del mercuri sublimat**

La segona operacio de aquesta
art es: que de aquell mercuri
sublimat: lo qual es blanch com
neu: traure lo spirit seu. lo q'l
per alguns grans philosophs quita
essencia es nomenat. per ço car
aquell spirit es de forma more-
rupible semblant axi com lo
cell. par sia que no sia fix. mes
volant: car axi es necessari tra-
ure aquesta .q. essencia: ço es
lo spirit del mercuri: ab aquell
sublimat en aci. Nota ben.

Pren vna tt. de sal pedra: e altre
tant de vitriol roma: e traue
aygua fort: sobre les cendres caldes.
e pren lo mercuri damont dit sub-
limat. e dissol aquell en aquella
aygua fort: sobre les cendres caldes
en vna ampolla de vidre tancada
per spay de .xii. hores: lo qual
mercuri si no vol dissolre gens:

posa dintre lampolla sal armoniach
rect la .7. part delaygua o mes.

E aquest es gran secret en l'art.
e posal en lo tenor. E apres la
dissolucio: met sobre l'azimal lo
capell: e met lo sobre foch: a dissol-
lar laygua fort: que es de dintre.
la qual recep: e stia la. E apres
de rota la dissolucio continua lo
foch: e montara per los costats
del vinal lo spirit del mercuri.
Aquest spirit es la .q. essencia
que es pus blancha que neu. e
alla per si fornicia lo foch. a fi.
que tota la .q. essencia mont de
tot en tot. lessa ho refredar.
pus obre lo vassell: e traue
la .q. essencia. e trobaras al fons
del vassell les feres cremades e
negres: del spirit separades.

Nota que en aquesta operacio has
foras dues coses. Primerament
has separar aquella cosa: la qual
es lo mercuri blanch sublimat
era terrestre e corruptible. e no
perfecta: tot allo ha cremat lay-
gua fort: que es cosa molt maza-
nellosa: que de cosa molt blancha
com a neu se pusta traure tal
cosa terrosa e negra. Segona-
ment has embegut dintre lo
spirit del mercuri: encara mes
del spirit del vitriol: qui era en
laygua fort. En lo damont dit
tractat diu mestre Arnau de Vila-
nosa. regaa aiant com beure
pora. per .xii. hores. Car lo mer-
curi dissolt en aygua del vitriol
ha begut mes del spirit del vi-
triol: ço es del sobre del vitriol
aytant quant haui de pmer.

la dissolucio sua se fa en .xii. hores.
Segonament dissol aquest matex
mercuri en laygua fort damont
resuada: e sublimat axi com de
primer. Tercerament retorna
la obra, entro a tant: que de ne
gres fetes noy troues gens.
e la donchs has la .q. essencia
que es la materia dela pedra se
gonament preparada, e incor
ruptible. no volatil: no fugitiua
e pus blanca que neu: mes que
dabomo.

*La tercia operacio la resolucio
dela .q. essencia del mercuri en aygua*

LA tercia operacio es aquesta
Pran lo damont dit spirit
del mercuri separat: o quinta
essencia nomenat. e pital sub
tilment e mondament. sobre lo
ayazbre: o purfiri. Item met la
poluota en vna caps de vidre.
ben neta: e met la dins lo forn
dels philosophs en la stuba seca:
a despire o a calmar ab for de
carbo per .7. jorns: o mes. lo
qual forn dauall friure. Aquí
se cou. per tal quel pusque dissolre
en aygua: que en altra manera
no se distillaria: ni la obra per
tot no seria perfecta. posa en
ton cor aquest altre fetet

*La quarta operacio la resolucio
dela .q. essencia de mercuri en aygua*

LA quarta operacio es. quant
hauras fet la digestio axi com
dit es. en la stuba seca damont
dita: posaras lo spirit damont dit
o vero essencia .q. tret en vn orinal

dos dins en lo bayn de maria
co es vna olla plena d'aygua
e s'liga a qui entro a tant: que
tot lo spirit sia dissolt en aygua
Ala qual a pres que haia la dis
solucio complida: posaras lo cap del
alembich de dessus lozinal: ont es
dissolta la dita materia: o de pri
mer. quant lo poses en lo bayn. loy
pots posar: e pus donaras li lo foch
e montara la gota d'aygua de
vida: axi com a azos de maug.
luent lum de veritat: let de vergeno
molt pura e neta. materia dela
pedra. per la deuota preparacio
preparada e perfecta: e per lo gest
amargosa: es agra e volatil. e no
fixa. frangible: caris per la digestio
en poluota retornable de Geber
philosof. may no fench coneguda
de Amicoma. no sabuda. Aquesta
hermes pare dels philosophs la palpa.
Alfredic. l'adoba. Lo Rasic la en
tosa. Mestre Arnau de Vala noua
la dictara. dient. que mestre es
dela terra: exaltar lo fill del hom
en la reu. Car segons la terra
la materia dela pedra en la terza
digestio. que poluozada es. posala
a dissolre en lo fons del orinal.
mostra. Car aqui per go que aqui es
pur e net spiritual en ayre fimos
se converteix. es exaltat en la reu.
go es en lo cap del alembi. car is
axi com ihu xist en la reu: axi
com mestre Arnau dona semblança.
de aquesta dissolucio fet a complida
has la ma materia. per la deuota
operacio perfecta en blanqueix aqlla
aytal vna lamina d'aram dins e
de fora. En ago has vist: que la

materia dela
simple de or
del spirit de
del virtuel
conuible
philosof. q
fira. go es
de vermello
oni hua
go es de den
les moltes
e per co son
del virtuel
nariament
El mo

Aquesta
baza es
dament en
manen gress
neur dello
anima spre
es per axi
elemento
e a vermell
los altres
obruas en
Pran aquel
e posals a
la stuba se
e posals a
solre e a dis
ab for foch
per lo foch de
del ayre. e
m poch. e
e guardat
muda lo
to en lo forn
go es que lo
dels mros

matéria dela pedra es res vna. no
simpla de ter en ter: mes composta
del spirit del mercuri: e del spirit
del virtiol roma. lo qual es dit sobre
envisble: no vulgar. mes del
philosof. qui es tinctura mercuri
seca. q es amagada de dntze.
de vermellor. Jar se fa. que lo mer
curi haia vermellor entonsesca.
q es de dentze si matre: mes p
les moltes purgacions la tinctura
e per q sens aquest spirit de sobre
del virtiol. nos pot fer act ple
nariament.

el modo de separar los quatro element

Aquesta dissolucio complida: et o
baras en lo fons del orinal tres
elementos ensemps mesclats: qui es
manen grossa materia remable:
recit dells lo element dela aygua
anima spiritual del virtiol roma.
es per axi matre sobre los altres
elementos sufficienr pedra a blanch
e a vermell. E si vols separar
los altres elements densempe
obratas en aquesta manera.

Prene aquelles feres: e pirales:
e posalas a degre e calmar en
la stuba seca: axi com de primer.
e posalas tritas en lo bany a dis
solvre e a distillar. axi com de primer.
ab fort foch. e axi qui ui montara
per lo foch del bany es lo element
del ayre. e de color de oly groch.
en poch. E pren donchs aquell:
e guardal. com no pota pus exir:
muda lo vassell del bany: o met
lo en lo fornell dela sublimacio:
q es que lo assitja en la cassola
deles mirres caldes: e donaly poch

foch en lo comensament: per com
prar lo vidre: E com sia calent:
multiplicali lo foch. de poch en poch.
e montara per lo abembich foch
vermell. en liquor doly vermell.
pren aquell: e guardal a vna part.
en axi has del mercuri sublimat
quatre elements. densempe separats.
Primerament has lo element dela
aygua. q es la lait virginal. Se
gonament lo element del ayre. q
es loly resplendent. en lo bany de
maria distillat. Tercament lo
element del foch. vermell. q es
loly. que has distillar ales cendres.
Quartament lo element dela terra
que es en lo fons del orinal tota
negra com a carbo. la qual diu
lo libre: que no es bona a res. empo
struja la. Car per auentura finireta.
Car corona deu esser dela obra. de
colorano. has entres aquestos cosos.
nom se com es pusta pus clarament
dre. ni com no.:-

*La quinta operacio de negre e en
blancure la lait virginal e la materia
dela pedra philosophal.*

LA quinta operatio es. En quina
manera sia preparada a blanch
q es en quina manera la lait vir
ginal sia digirida o sia redunda
en poluora: per virtut de foch. en
tant que no sia sentit lo totemer.
Prene la materia dela pedra prepa
rada perfectament: pren la lait
ab la benedictio de deu. dela qual
diquen alguns philosophs. que ella
era animal ab sanch. per que creix
sublimant: e per q car ha anima
de sanch. q es munita de vermellor.
la qual es del spirit del virtiol da

monir dir. posal donchs en vna apolla
de vidre redona al fons: que sia ayral
com vn orinal: e siali s'etret lo coll
al foch. e s'etenguelant la e s'terentla
ab vnes t'espres calentes: que negma
cosa no pusta exre caurament. e pos
vna lamina de forze entre lo foch e
lampolla: e aqui sia finada: per tal q
la leit verginal no sia destruida per
lo foch. en lo forn del philosof. posla
a digere: o a calmar. en lo dir foch.
en lo qual den hauey foch alengier de
tota part. e egualment receba lo foch.
de tota part: per q que de negma
part la leit verginal no pusta volar
la qual cosa faria: si lom no li donaua
lo foch egualment. Car art es a donar
lo foch remperat: e no violent. empo
lo foch sia ayral. que hom hi pusta
tenir la ma dms als costats del for
nell. on estara. e del vassell en lo
qual la mediona sta: e continuara
lo foch aquest: entre a tant que tu
veuras la mediona enegreir: la
qual cosa si massa tardaua. reix
hi lo foch aquest: e veuras la medi
ona ennegreir. E lauons alegrat:
per q com has lo començament
dela digestio. E continua lo foch:
entre a tant que la negre passara
e veuras alguna matexa onfar
quassir. Adonchs reix lo foch poch
a poch ensensiblement: axi com po
ras veure poch a poch creixer blan
cor en la mediona. E com veuras
la mediona enblanquida. Per feta
ment: adonchs es la pedra per
feta e complida a blanch.

La s'ena operano

LA s'ena operano dela pedra si
es aquesta. Complida la pedra
ablanch: rone que se comple a ver
mell: negma cosa de tor en tor
noy sia aiustada. ni remoguda: q
faza ho en axi. Treu del vassell
demonir dir aquella cosa la qual
se anomena ou dels philosof.
Mestre Arnau diu axi: Com xst
en lo moniment. pren donchs vna
part: qualte vullas dela poluora
sens tor: per q que per aquella
conuerestas metall no per fer en
vertader argent: axi com si era
de mena: les altres parts reclou
les en lo vassell: com de primer.
e fornifical lo foch. Notablement
Mestre Arnau manant dix: pus
que la pedra es peruenguda a
perfectio de blanchor: non rema
les penes del foch crecent. ma negun
penil. ma siali fornifical lo foch:
per q: car axi ho ha mestre. es
li de tor en tor necessari: es en ven
tar axi. per q que per lo foch lent
que li es for com se digreis en onla
quiment: nos pot ven deure lo
sobre enuible amagar en lo vitriol.
es lo spirit amagar sora la blanchor
dela pedra. per la qual cosa es neces
saria cosa de creixer lo foch. per q
que pronga la profunditat. e caloria. e
la tintura dela vermellor del sobre
del vitriol amagar en la sal de fora
el fa aparer: e negma cosa no
sia aiustada en ell. ni remoguda
mes aquella matexa terra blanca
per maior foch es feta vermella
e axi monta del sepulchre d'os lo
Rey celestial resuscitat de mort a
vida ab la roza resplendent e

glorios: ay
loreficita
Mestre Arnau
en n
M
re dir del
la vn a bl
mell en a
aquell m
ne haia d
vassell a l
fora: com
al vassell
vermell
sint lo for
dixi: C
ablanch
dir dela l
altres obr
e del arze
mes del e
e la lux o
ment per
table leu
per d'ar
H
L
elemen
es vn
d'ayre. e
nal: e ad
for a ve
blanch. e
3. elemen
matexa
foch: axi
lirato de
veire la
dus glori
os

glorios: axi com mestre Arnau
lo testifica.

Nota l'ona manera per obra

Mes nota, que en dos vassells
ensemps se deu obrar axi co
re dit dela leit virginal: e sia
la vn a blanch: e laltre a ver
mell en aquell matreix forch, en
aquell matreix forn. ensemps e
no haia differentia: sino quel
vassell a blanch: quel trastra de
fora com haure la blancor. e
al vassell que romandra per a
vermell: que li sia la uons re
sist lo forch notablement axi co
dixi. *Nota* que alguns obra
a blanch de tot en tot axi com re
dit dela leit virginal. Alguns
altres obren dela leit virginal
e del altre ensemps a blanch.
mes del element del forch no nre
e la lux obra es feta tant sola
ment per la leit virginal no
table leuar per tot a blanch.

per obra per lo vermell.

Alguns altres mestlan tres
elements ensemps a vermell
co es vn pes de forch. e .4. pesos
d'ayre. e .3. pesos dela leit virgi
nal: e aquesta manera es pus
fort a vermell: e pus fleble a
blanch. en lo ters vassell dels
3. elements a vermell. en aqt
matreix forn: en aquell matreix
forch axi que negas les sub
limes de diuerses maneres: e
veies los miracles grans de
deus glorios com creats en les
coses

*Maledicte contra las uoluntas
daquella santa.*

Presignas per ver tu pobre
euangelich: que negum alas
de mi: ni de neguns homens la
veritat daquesta art may fench
reuelada ni secreta. Car supras per
ver, que los grans philosophs als
quals fench reuelat lo mister de
aquesta art donaren horribles
maledictions contra los reuela
dors daquest secret gran e maza
uellos: temens que no vengues
en mans de persones indignes.
e ayo feren per manament de
meu Senyor deus. qes yo nol re
uell a homens maluats: ni a flls
de mfells: ni a peccadors: si no als
fills dela santa mare sglefia ro
mana: qui consacran lo sagrat
sant cors precios de Jesu crist. q
es aquells: en la boca dels quals
se troua la labor de deus: dient
les sanctes hores de mit e de dia
ab sancta castitat e humilitat. los
quals no blasfemen deus per la lux
boca. ni per les lurs obres: los
quals seran presbs e premiss en
la proxima tribulacio. la qual deu
venir. empero si negum home car
nal no ha la pensa sancta. e totara
en aquest llin verdader. ni en aqt
secret tant prenos: dich te certa
ment: que la rea infernal ne co
seguira: si te la pensa mondanal:
e mes li valdria: que no fos nat:
que quant es vengut en aquest mo.
Car sus la mo al pus pregon d'mpion
sera assignat: e aqui per tot temps
sera tormentat. Veras si sera en
bon punt nat: que tant de be se

haia guanyat: quant en aquest
mon es estat.

Car com aquest libre es en reme
e subleuament dela calamitat
dela herezia: e dela santa esglesia
en lo temps seuendur del an
crist: axi es ligam infernal dels
reprochats. Adoncas daitantes
mortes sera tengut a deus aquell
qui sient ment reuelata aquest
secret als homens leugers de va
nitat mondana, e de aytrats
peccats e culpes com aquells faran
feta pumidor aquelli qui aquest libre
comunicata als mondaniels in
dignes: e de tot quant ells faran
mi prouarant. Mes no seria obs
que fos reuelat: sino als santas
homens que sian pobres de spirit
e que temen deu: e lamen de bon
cor: e de bona voluntat. E an aqst
aytrals deu esser reuelada aquesta
veritat: per quen faran ben per
reuerencia de deu: als pobres q
hauran necessitat e a pobres pon
celles que no hauran de que ma
ridar se: e a pobres clerchs: que
no hauran de que auantiar se en
herezia: que molts ne son que
serien bons clerchs: e per poner
tar no poden amar auant. e per
ay se perden los secrets que no
son reuelats a natura: car no
han manera de obrir luy entre
niment. E per amor pura de
deus io n he volgut reuelar per
tal quen faces ben als pobres
sens per puro amor de deus
e dels fells defuncts. Car aquayxos
pregarun a deus que n done bon
endres per lo merit dela sua santa

sacada passio. E dich n. que si
aquest libre en les mans dels rrichs
ve: no sera ma culpa. Car ihu
crist per amor dels heretics in
cristians mal vsmos ia per ago
no lera de reuelar l'euangelu. A
donchs la mort ela vida es en
aquest libre: en les mans del
mal vsmos.

Com an donchs aquest reuelant
en les mans del rrichs de nre
Sennor ihesu crist: del qual
yo he rebut aquest gran ma
gistre: e ala guarda dels santos
angels. edels euangelistas pobres
de ihu xst: los quals no son plians
deles riqueses temporals: mes
seruit lo luy roador. Mes tingues
per ver los euangelistas pobres
que aquells qui per auaricia o
malicia, o venigancia, o per alcy
altre malefici auistaran reser
ab aquesta art: pena infernal
moritzaran: e per tot temps staran
en infern. E per q an aytrals aqst
libre nos deu comunicar. q es in
participat sont pau dient an aqst
a qui venen les penes per ago les
raills de nos los mals es auaricia
la qual alguns la voldrien: e isse
rien dela fe. E per aq amor de
ay ab nos los simples: qat sta
que sien bons: aquest libre nos
deu comunicar: per q que per
ventura enganar si han del amor
deles rrichs temporals. e tenent
la man en la radze guardan de
parir de vera. E no tant solament
no es peril de reuelar la pedra:
mes entrata es peril de reuelar
neguria obra del art, que sta ab

de amistar riquesas. ayes tu qui
sabras laet: si vols fer almoyna
o audar a tot parente e amich
fe los almoyna de go que trauras
delart. mas no del art. Car
nos haurem per la scriptura q
molts homens eren bons: de-
mentze que eren pobres: e eren
en via de saluacio. mes com p
algunes venturos foren rics
tornazen mals: e calhen en
via de perdisio. donchal per
pobresa son humils e bons. e
per riquesa superbiops emals.
deo gratus Amen.

La multiplicatio dela dita obra

LA manera de multiplicar
lo elixir nre damont dit.
Prend del Mercuri viu: que sia
ben net. 2. oz. e del elixir mya
dragma e posa ho tot en loermal
e tancat be ab vn drap. apres
posa loermal en lo forn dels
philosofs: e dalli forch remprar
aci com saps: e qui siga. 14.
jorns naturals: e apres lessa lo
refredar: e tencat loermal: e tro-
baras ho tot convertit en pedra.
e fera tot elixir perfect hi ara-
bat: e posa aquest. 1. pes sobre
1000. E axi ho pots multiplicar
entro a. 10. vegades: que de. 1.
lb. ne pots fer. 10. lb. gratus
molts ne sian donades a dens
Ara e tostemps. Amen.:

*completa la obra en
vna ampolla y Arreu de
la obra de la obra de la obra
de la obra de la obra de la obra*

*Sobor Verme verdadera
operatio per blanch*

Pren dela luna dissolta
en aygua de pnyet la apr
de mercuri dissolt en aygua
sja e vya a part. Sal azmomiach
dissolt en aygua sja e met la a
part. e Arsenich dissolt en aygua
sja. E deus entendre que to-
tes les damut dites coses volen
esser molt be calcinales e purga-
des. e ben preparades e ben sub-
limades: e be fixades segons la
natura deles coses.

E apres pren la luna dissolta
e lo mercuri dissolt dessus dit.
e mestlat tot ensems en vna
ampolleta de vidre ben tan-
cada: e ten a part. E pur
pren sal azmomiach. be dissolt
e lo arsenich dissolt damut dit.
e mestlau ensems en vna am-
polleta de vidre ben tancada.
a vya a part. e sig. axi. p.
4. forns. que axi se emprenta-
ran: e hauras complit lo dit
dels filosofes.

E apres passats los quatre dies.
mestla totos les damut dites a-
ses. o aygues en vna ampolla
e com sien mestlades: tappabe
l'ampolla: e vya sota fens
per. 3. dies: e alli faran con-
uicio. E apres traula del dit
fens. e met dita ampolla en
rendres caldes. e lent forch: e
posali son cap de alembri p di-
stillar. e axi ab forch molt lent
distillaras. fet ho per manea

que com distillara: que de vna
gutta alaltra sien. 14. o. 20. pñs.
e axi com que distille. e lay
gua que distillara recbras en
vn receptori ben clos.

E com sia distillat: lexa re-
fredar. per vii dia. e vna nit.
E apres en lo dema venint.
lo vassell sera fret: e troba-
ras la materia al sol. del vri-
nal. axi com oli. leuali lo cap.
E donali foch a poch a poch. e
lexa que la vmdatat se canya
sim ha gens. **E** com ne sia fora
rappa be lampolla: e creixeli
lo foch poch a poch. e cogue per
4. o. 6. hores. **E** puy lexa
refredar. **E** reuola lampolla.
e mol be la materia sobre vn
marbre. ben poluerizada. **E** mes-
te apparellat vna onza de ay-
gua de luna dissolta: e dues. o3.
de aygua de sal alkali: e mezza
o3. de sal armoniach dissolt en ay-
gua. e mescla aquestes. m. ay-
gues ensemps: e nomenas aqua
aygua aygua palestina. **E** despuys
en aquesta aygua abeuraras
la dita poluora. que tens molta.
sobre lo marbre. **E** mpero laygua
que distillist per alembich. que
trauust dela materia sua ma-
teixa. mestla en aquella que
tens dela luna: e del sal armo-
niach. e dela sal alkali: car a-
questa veraderament se appella
aygua palestina. **E** ab aqua
aygua enben ho mestla la me-
dicina que tens molt sobre lo
marbre. e ben molent e enbenet
fins que sia com a mel ben or-

rent. **E** com fa en aquest punt.
lexa la star sobre lo marbre. p
3. o. 4. hores: **E** puy mer dita
materia en vn vrial de vidre
E si sera sobrada gens dela ay-
gua palestina: mer la tota en
dita medicina on sta. **E** es en
lorinal: e tanquel be: et mer
ho de ius fems per. 3. o. 4. dies.
que sien ben cals. e puy tren-
ho: e mer ho sobre rendres cal-
des a distillar. **E** com vna lay-
gua ne sia fora: a lent foch:
lexa refredar lampolla: e leua
lo cap del alembich. **E** stuya be
laygua que as distillada: e tapa
be lampolla: e donali foch a poch
a poch: per. 6. hores. reuent lo
de punt en punt. **E** apres lexa
refredar. **E** puy trenqua la
ampolla: e la materia que
reobaras al fons: mol la be. que
fa molt bella e fixa. mol la
sobre lo marbre: e donali a beure
laygua que es exida de ella ma-
teixa. que se anomena aygua
rectificada palestina. en beuet
e molent fins que sia feta v
a mel corrent. **E** llavors mer-
ho en vn got de vidre. sobre
rendres caldes: per desitjar.
E com se volra desitjar: tornali
donar dela aygua sua. que tes
romasa: no mouent lo got.
deles rendres: e faza laygua
vn poch calda: per que no rope
lo got. e ay fets fins se haya
beguda tota laygua. **E** axi en-
beura la medicina ab laygua
palestina. **E** llavors romandra
la tua medicina en lo sol del got

dela qual
sobre. 20. d.
e hauria
sment co

Operatio

per
P
K
vnt
pren vna
e dissol
Emporo
abans di
vna del
fet ay lo
ab lo vna
lexa sta
puy passa
dms vn
fendres d
car: tot
per felle
gades: e
ga dissol
la terga
com a o
vngell
pl. e ago
e anome

En apre
mello: e
marbre.
vmaze
azenbeu
abeura la
vi. dies
damin
rant. **E**

150
dela qual medima lancia vn pes
sobre .x. de Venus sus e purgar
e hauras luma a tots luhis e p
siment rendrada.

Operatio de sol. a. 24.

per fer acetu vermell

Primera ment fes laretum
vermell lo qual se fa axi
pren vna onza de vidriol roma:
e dissol lo en vimagre distillat.
Empero lo vidriol se vol sublimar.
abans dues vegades. ab mitja
vnga de sal armoniach. E apres
fet ago lo dissolras tot ensemys
ab lo vimagre distillat. E apres
lexau star axi per .3. jorns. e
puys passaho per merxa. E puys
oms vn vaxell de vidre sobre
sendres desferquen. E apres desfi
cat: romau dissolre e distillat
per feltre. e ago faras tres ve
gades: e ala terza volta roma
ga dissolt. empero fa euaporar
la terza part: e deu romandre
rom a oli vermell lo qual se
congell en fect. e en calr se dis
sol. e ago fexa e vaya a part.
e anomenes acet vermell.

En apres pren vna oz. de ver
mello: e mol lo be sobre vn
marbre: e abeural al sol ab
vimagre distillat per .viij. jors
arenbeuent e desitiant. E aps
abeura lo dit vermello. altre
viij. dies. ab lo acetu vermell.
damunt dit. abeuranr e desir
rant. E apres abeural ab sol

armoniach. abeuranr e desir
cant: fins naya bogut lo pes
seu. e met ho a part. E publi
mal dos vegades. E sublimat
que sia: dissolras per si mareix
apres sobre lo marbre: tot en
oli. aquell oli met lo a part
que oli de vermello es apellat.

E mes pren vna onza de Tutia
alexandrina: e fes la ben ver
mell en vn rresoll: e apagala
per .x. voltes en .viij. onzes
de vimagre distillat per alembic.
E fins lo vimagre sia minuat
per moytat. En apres lexa
reposar lo vimagre: e passal
per merxa: e stoyal. E puys
mol la Tutia sobre vn mar
bre: e donali a beure tot lo dit
vimagre poch a poch. enbeuent
e desitiant. sobre lo marbre.
fins lo saya begut tot. E aps
pren aquella tutia: e met la dms
vn rresoll: e tapal: e met lo al
forn per ques axucha. E rom
sia axuta. mol la be sobre vn
marbre. abeuranr la del oli
del vermello: abeuranr e
desitiant p. viij. dies en lo for
nell. o al sol ben calt. En apres
abeural ab aygua de sal armo
niach: fins tant haya doblat
son pes. e stogau a part.

De apres rom se dissol lor ab
laygua segona. pren mitja
oz. de sal armoniach. tres
oz. del sal petra: e fes ne aygua
per alembic. e stogala. E aps
pren vna part de fin sol.

e dues parts de azerari: e fos
ne amalgama. e puys fes ne
anar lo azerari sobre cendres
vives. e puys met aquest
sol: encara quey romanga
vn poch de azerari: met lo
dms lo acer vermell: en que
haya dissolt cynabre. e bulla
vna stonetta sobre lo foch. e
lo sol calmar si a: bnyda la y
gua: e axuga la rals: que fira
ha lo sol. E en apres met aquila
rals dms la aygua dela sul
acromiach. en vn vaxell de
vidre: sobre cendra ^{calda} e
lo sol se dissolra. tot en aygua
groga. e axo es appellada aygua
de sol. foga la per los ops.

En apres pren dela tuna da
mur dura. 1. oz. e vn quart
del vermello. desus dit. e me
sclau tot ensemps: e donali
a beure. beuer e desicant.
en vaxell de vidre sobre sen
dres caldes. 1. oz. dela aygua
del sol. En apres lexau re
fedar: e traia aquella ma
teria delli. e molla be. e met
la dms vn pelluca. dms lo
qual merias. 2. oz. o. 3. dela
aygua en que es dissolt lor.
e tapa be lo pelluca: e vaxa
pta fims. per. 2. jorns. e aqui
tot se dissolra. en oli vermell.
com a sanch. E apres traulo
de alli. e met lo sobre sendres
caldes. ab foch de carbo molt
lent. e dms 4. o. 6. jorns.
pera tot congelat en poluora
vermella e fustble. com a cera.

lexau refredar. e leuaui del
foch. que la medicina es feta

E nota que es necessari que
tu dissigas. dos. y. en. 4. oz.
dela aygua dela sal acromiach
e sal petra: com los hauras
calmats en la manera que dess
se conte.

La prachia dela fusio sa a fer
axo. Tu pendras fin or de durai
1. oz. e altra. oz. de fina luna
que sia simentada. de cynabre
6. hores. ab bon foch. e puys
que sia redmyda en rors. e axo
sa or blanch. e haura pes
dor. e de. 1. oz. no robaras
si no. 1. mes no li pot nouze
fimeni. com es ligat en lor.

Apres pren 1. oz. de aquest argot
axi adobat. e pren altra oz. de
fin or ensemps dms vn respl.
e fes ne viell. e puys stral
e fes ne planca de gema de
vn cristall. e talla la a peces axi
com vna fana. e pesales e fozay
dos. oz. Lavors pren vna
quarta dela medicina desus
dita. e distempella ab vn quart
de mell. e fes ne a manera
de vn vnguent. e ab aquell
vnguent vnta les lames del
sol. eluna. e met ho dms vn
respl. nou. e tapal be ab vn test.
de terra enturat. ab luton sa
pienne. e lexa axugar. puys
met lo resplal foch. de carbo
poch a poch: per manera que
nos fone: per vn quart dora

119
e puyz donali bon foch. e rom
sia sus: brydal en malleria. e
trobaras rom or tan vell e re-
splendent rom or de durat. p-
stment a tota proua. q. q. que
hi pots fer q. que velleo

En nom de deu lo Rey del cel
E del Angel sant Gabriel
Qui ala verge apparech
E lealment la saludech
Dient a ella deus te sal
maria verge eteyal
L'esprit sant en tu vendra
E carn humana ell pendra
per los homens que son damnats
per ell setran deslurats.
Deles penes en que stam
per los peccats de nre pare Adam
E la verge li respondera
Axi rom tu dius sta fet.

En nom de deu qui es fons disens
preners los quater elements
Terra foch qui son primer.
Daygua clara. e del aer.
E tots ensemps los mesclarets
Esparch dome los tornarets.
Adonchs la terra aygua tornato
E laigua terra q. sapiats
E la terra foch tornarets
E lo foch terra sui sabets
E laigua que es permanent.
Tornarets foch verament.
E laer que be conxers
Atressi terra sui volets
Axi setran trefigurats
E perdurables germanats
E tots ensems respassaran.
Vuytanta dies estaran
En purgatori verament
En grans tenebres exament
Aqui purgaran lurs peccats
Car grans lladres son estats
Enmey sos daur e dargent
De plom edeu coure xament
Donchs en lo foch ells purgaran

Los grans peccats que fers hauran
E aquestis torments be complits
De bell blanquet setran vestits
No temen penes ni torments
Car purgats son verament
Del foc d'infern quils ha blasits
De bell blanquet reuestits
Adonchs vendra lo saluador
Qui los crech ab gran honor
E dira amichs sus lenars
Tantost seran resuscitats
E lausaran lur creador
Enoy haura sol ne luna
Ni stella blanca ni bruna
Que nos vinga humiliar
Ni enturs peus merce clamar
La donchs seran assiatats
En cadira dor coronats
E vn offic hauran tal
De part del Rey celestial
Que sien princeps jutadors
Dels morts e dels vius purgadors
Qui en lo mon hauran peccat
Ni en la mala vida estat
Adonchs preguem lo creador
Veray deu payre e senyor
Que ell per sa pietat
Nos perdo nre peccat
Ens do gaug e alegria sis
Portant nos en paradys
Amen.

O vos altres honrats senyors
Dela peyza estarmidors
E qui axi anats cercant
Noy anets trufaneiant
Si de naturas attendets
Eles planeres conexets
E tot llur cors sabets parir
Elurs qualitats sens mentir
E conexets tot llur antich
E lurz naturas calt e foch
Els elements sabets mesclar
E lur natura setmanar
Jur vos per deu lo glorios
quen pauch de dies haurers vos
Nostre peyza benyarada
Que en tot loch es atrobada
No sabets vos per veritat
Que peyza es cors aminat
E la terra es axament
peyza de tot li alament
E tots a ella van tornar
E lur repos hi venen far
Arressi delaygua gelada
Totala terra son creada
E no sabets vos verament
Dela terra va foch exent
E del aer verament
Deualla laygua molt corrent
E si en terra pregon cauats
Exament laer hi trobats
Donchs totes coses veraments
hixen dels quatre elements
per que eu jur per lo poderios
Que la peyza dich ara a vos
Laur mineral adonchs pendzets
Lucent e clar bel conexets
E del argent blanch depurat
Daquell prener ne la mitat
E de metazzi exament.

La terra p
E tot om
Sobre lo f
Chaurers
De terra
queteri in
vi allom
Axi com
Al gran
dies del
Que gra
Car sig e
Per deu
De morr
Que m
Ladonch
Ab grans
De molts
Cadauct
Equant
Per deu
frenetich
E manil
ydropich
Sera q
De guan
Integran
Eu certa
E per th
Que ell n
Ans es f
La terra
Elayer b
E sanch
Quant lo
Puy pren
E del foc
E ab la sa
Deu q
Qui hom
De cors e

La terza part verament
E tots ensempls los mestlazers
Sobre lo foch filio sabers
E haurers vn infant compost.
De terra d'aygua e de foch
Meters in del aer l'espirit
Hi alletant sia nodrit
Axi com mayre fa son fill
Ab gran treball e gran perill
Ayas del seu veri vos guardats
Que gita quant es estalfats
Car sig entra en la navill
Per deus metrats en gray perill
De mort sobrana cayxies
Que metia noy valria res
Ladonchs va infant crehent
Ab grans penes e ab turment.
De moltes colors mudats
Cadaucts que mamar haura.
Equant serra tornat vermell.
Per veritat guerra masell
frenetich e paralitich
E manias del cors pudrit
Ydrotich guerra verament.
Serra methe homrat valent
De guerra tota malaltia
Integrament dms vn dia
Eu certament vos jur p deu
E per l'hs lo car fill seu.
Que ell no es aut ni argent
Ans es foch e aygua corrent
La terra negra vos pendrets
E layer blanch sil conxers
E sanch vermella los tornators
Quant los hauren agermanats
Puys prenets delaygua corrent.
E del foch vermell suauement
E ab la sanch los mestlazers
De tots quatre vn cors farets.
Qui home serra appellat
De cors e darma compilat.

152
Dms en vn pou los gittats
E ab la rodals mimentats
Per tal queus diga son mester
Car ell es noble mnturer.
Adonchs del pou los traurers
E sobrel foch los cremazers
E puys a beute los donats
Delaygua molta e assats
Aprés al foch los tornators
Sexanta vots axiu farets
Veurets los homrats de valors
E tots jorns mudar de colors
Vel vos vengut sus al draper.
E robes san fuytes tallar
De vn fin blanchet clar brumit
Hi ab gran gang los ha vestits
Car ell es molt blanch elucet
E nul temps no van distinyent
Ab tant ha dit quel prenara
Sobrel foch si negrira
Vel vos quel van al foch pausar
E lexen loy cent jorns estar
Lo blanquet torna en sa color
Car del foch va prenent color
Adonchs ses fart brasat vermell
luzent e clar com bell solell
Es se tantost fort estirat
Es engalet de be abeurat
Que de vn palm podets vestir
Cent milia homens sens mentir
Adonchs pregem deu ihu xpcrist.
Payre e fill e sant espirit.
Vn sol ver deus poderos.
Que aytal tmita mostre a nos

Auiats senyors complirs de saniesa
 Inquirdors dela pedra vermeya
 Eu vos coniuir p'el qui no menti
 Per la creu on ell mort sp'fui
 Que si laus dich no la bullau mostar
 Ne ab nega ne bullars rahonar
 Si no es fill de mra puritat
 E que en son cor ho tnga celat
 Verats barons ahon la anars cercar
 Que no es loch en tot lo mon p'ver
 Terra e mar aer foch exament
 Per tot trobarets la peyra veramet
 E tot jorns la vesets.
 Per tot loch on anets
 En viles camps e ciutats
 ha hon que soto la trobars.
 En v're alberch la tenets veramet
 E per los banys es tot jorns garmet
 E los aucells la mnten en laor
 E p' la terra es probada per ver.
 Speciers la venen a dinades
 Les mayestas ne son tots honrades.
 Aygua aer es dit si deus maiut
 Terra e foch en si es estondut.
 Noli tolques la hnor radical
 De creatio tornad sia ayral.
 De sa claredat al sol semblant
 Quant es bell jorn no gens mudant
 Car ell es luc e gitta grans claredats
 Com fay lo sol com entra per forats
 Clar metall se torna verament.
 Quant ha cobrat go de que son p'dent
 Lux may re fon de natura creal
 Ell es pus clar que null metall
 Car sens ella no pot color haue
 neguna res quel mon pusta esser
 Sofre dels philosophs es dit

E argent viu nou metets enoblit
 E vermello sens nengun altrengan
 Aur e argent e peyra poderan.
 Aygua es vera ans que sia fixada
 Tota color en ella es trobada
 Ester col es de terra molt pudent
 Coma vermell a es dita exament
 Dues aygues dos fums son appellats
 Ans que ensens sien ager manats
 Oli vermell es cert de sanch
 Aygua clara viua fogueiant
 Terra negra cremant e fentient
 Herba de pich qui comp certament
 Lunaria ab la cama vermella
 Tuxech mortal qui mta la bella
 Ella ha nom basilich e serpent
 Leo tenint ou de galiamet
 Qui matal Rey del ayer en bon colp
 El remiu quant en la mar es post
 E del vidre on es foch de tenor
 Con altre vaxell no sote sa color
 E daysam l'appellan lo doctor
 Peyra sanguinea que muda de color
 De diuersos noms la peyra es mostrada
 A tota res cert es acornparada
 Ella es cors arma esprit
 Cert de gran temps no sera pas coplir
 Los nostros aliments
 Del softe feu fer los enguentos

Verats que diu m're pare Adam
 E sech son fill quiu anech refermiam
 Chesclats laygua ab lo foch siau ment
 Tro sien vns altre nous hi conuent
 Aurs lux pes elo foch quels roue
 fins que verats en ell recada pau
 E disolers e congelats exament
 nou alongets meo de m jorn veramet

Veureto
 E vermell
 Nohe for
 Que a d
 fay par
 E no bull
 Aristot
 E plato q
 E farah
 Teoplu
 Sindrach
 Hermes
 Morien
 E mara
 Ayrol
 Adriam
 gais son
 E caram
 E lo preu
 E los alre
 Qui quat
 E noy cal
 fay pols
 Tro sia n
 E verm
 Sobre f
 Vegetat
 Ermege
 Laygua
 qes no
 Lo foch es
 no crema
 Que may
 Negra bl
 Entender
 Car vera
 A vosaltres
 los planor
 Si no sabe
 ni conue
 ni sabers
 ni qual es

Veurets negre e blanchor radiant
 E vermellor luzent lo payre sant
 Nohe son primer lo qual deu ama
 Que a dos mors totalobca fina
 Fay pars delaygua e del foch
 E no vullés ruytar ho trop.
 Aristotl son ^{mestre} natural
 E plato qui ho diu alretal
 E faraho Alexandri e Aron
Teophilus Euax e Salamon
Sydrach lili e Rasis ab plaser
Hermes Batten Anicema per ver
Mozienus Geber lo Sarrafis
 E maria Iosep emmeris
Moyse gran e lo bisbe Saul
Adrianus ypocras e Abacuth
 Mais son de quil los mestres hui la feren
 E cazament en libtes la metren
 E lo pro no en sarme quui aneth refermar
 E los alreos dixer que axui deu fer
 Qui quatre vers lo ingisteri dits
 E noy cal mayr per sant damis
 Fay pols dissol e congela exament
 Tro sia negra blancha e luxent
 E vermella dms vn veycell
 Sobre foch radiant com solell
 Vegiats que diu Maforma sabidor
Ermogenes lo gran Encantador
 Laygua vnia clara e luxent
 Mes no s mouza sens lacte verament
 Lo foch es calt vermell e volatil
 No cremaza sens la terra gentil
 Que mayre es de tot liament
 Negra blancha vermella e prudent
 Entenders ho nou metars en oblit
 Car verament tot dar vos ho hedir
 A vosaltres que no enteners
 Los planetes q desgratats no conexas
 Si no sabers lur neximent
 Ni conexas lur creament
 Ni sabers com son engendrars
 Ni qual es lur payre sant

fin du Premier Volume

[illegible]

Opit er magis
transmissum
Reuerende

peccasti: de
 deus mittit
 te: vt mi
 sum. et vt
O venerand
 plerum mod
 dicta sua po
 et alii falsi
 posuerunt p
 etiam sub f
 intelligi: mi
 Alii posueru
 figuras: vt h
 uerum nati
 ydoneam u
 euerize per
 eam omes
 aut suam
 ne impij ca
 prophana
 mythoses:
 The reddu
Et caue n
 ne hanc si
 sed more p
 eam esse ve
 cognouerit
 lectio in te
Falsum aut
 liquide et
 vii. quenda
 euit. qui ope
 at. vt et sal
 limato salu

errorem inderunt: non inueni-
entes intentionem suam. **E**t ad
erroris illoz est. quia certu est
q ex hoie no gnat nisi homo: nec
ex animalibus nisi sibi similia. **C**uz
q oia predicta a na metalloz sint
pemis aliena: Impos^{le} est eis gnatoez
fieri in metallis: q metalla no gnant
nisi ex sparmate suo: sicut nec homo
nisi ex sparmate proprio. **A**rgen-
ti vo viuu est sparma metalloz
et origo eoz put dixerunt oes phi.
et ena visus nos docet: put infrig
declarabo.

Ista aut predicta vr sanguis, capilli,
qua, et vrina, et terra vegetabilia
non sut in mete composita ex. ar. vi.
q ex eis Impossibilis est gnatio seu
transmutatio pfecta metalloz: in
phi posuerunt ea in ex^m lapidis rei
phi. **S**ut et alij qui accipiunt
q sps. ar. vi. aureum: sulfur, et
sal. ar. vi. et dicunt q sps ab igne su-
gunt, et volunt in furnu. et ista
accipiunt loc. q. **A**roz. Videntes
q phi in libris suis dicunt stiam esse
in spiritibus: et istos sublimat vr.
sint vere aerei. post modu fixant vr.
sint vere terrea. deinde calcinant vr.
sint vere ignei. ultimo soluant vr.
sint vere aquei. **E**t ista componunt
fm libros: credentes here stiam etroz
et composita misit mcta pcur sup
capru. et nil inueniunt: et vr pmi
delusi sunt. **E**t causa erroris illoz
est multiplex. quare due sufficiunt
quoad presens. vna est quia puf-
dm est. quia metalla no gnant
nisi ex suo sparmate. **I**sta aut no
snt sparma metalloz pfectorum:
excepto. ar. q. ex eis est impos-
gnatio seu transmutatio.

Item sulfur et artemu au com-
butur in igne: et ignis robustior
conuertit in carbone. q nuq po-
terit expectare ignem. **I**sta ig
nec per se: nec coniecta cu corporibz
nec mixta cu etno abstractis ab
ouis: sanguine: capillis: vrina et
alijs vegetabilibus nec admixte
snt lapis ne seu medicina mea.
et hoc patet p rones predictas.

Quia ad generatione hois non
fit alicuius rei admistio: nisi sui
seminis: nec ad gnatoez plante
nisi suis seminis. **I**gitur magiste-
ru nrm no indiget re ex nea.

Quidam credunt in salibz stiam
inuenire: et ea solunt et calcinat
frindit et spaciunt: et sup cor.
imperfecta pcur: et nil inueniunt.

Alij simul miscent vr dictu est
cum corporibz spaciando calcinat
et soluis: et nil inueniunt.

Et causa erroris illoz est eade
cum precedentibus.

Et quidam ex solis corporibz cedunt
medicina dicere: et spaciunt ea cal-
nando, soluendo, congelando: et pro-
iciunt sup corpora et decipiunt.

Et ad erroris illoz est: q spma me-
talloy ab inio no accipiunt: sed
vr est in natura sua. **E**t vobz

predictis patet q no ex sanguine
ouis capillis vrina, aut herbis
sed ex vegetabilibz est stia mea.
nec in spiritibus pdis pte. vel
admixtem coniectis aut salibz
aut alijs quibuscuq.

Quidam subtilis intelligentes co-
siderauerunt ar. vi. esse sparma
metalloz: et ipoz metalloz ori-
gine calore sulfureo in ventre
terre decoquendo. Et isti subli-

mauerūt p se ar. vi. fixauerūt et
nil inuenerūt. **C**ausa erroris
illoz est: quia sicut spina viri
nō prodest: neq; fructū facit: nisi
prociat in matrice mulieris: ut
ipm nutriat. **Q**uidam amal-
gauerūt azeratū cum corpore:
et amalga matu azeratio miscent
eū cū aqua dulci tam diu: donec
eū videbat q corpus inuidū re-
ductū esset in ar. vi. et istud re-
xerūt: et in fine credentes hēre
operatū: inuenerūt q ar. vi. eua-
nuat. et sic corpus inuidū q ante.
Causa erroris illoz est: quia sps
nō coniungit cū corpore: nisi aīa
mediante. qm aīa media est inter
corpus et spm: quia ipa aīa est
fermentū. Vnde sicut aīa corpus
hōis viuificat: et etiā corpus mortuū
eig virtute altat: cum ipa aīa op-
tineat principatū exercens vres
suas: sic fermentū. q in compositione
lapidis optinet principatū exercens
vres suas. Idcirco aīa nūmpatur
et ut infra dicit. id qd purū est in
corporibz imperfectis conuertit in
sui naturam. **Q**uidā miscent
corpora imperfecta cū corporibz perfectis
et ponūt in examine: credentes
q illud bonū et purū in corporibz
imperfectis cum perfectis remaneat:
et residuū euanescat: et suū mēti
non hēntes delusi sunt. **C**ausa ex-
erroris illoz est: quia corpora imper-
fecta sūt corrupta in principio sui
originis. et p nullū ingeniū possūt
perfecti: nisi prius reducant in spem
perfectoz. prima. i. ad originem
sui sparmans. ergo si nō conuer-
tūt in spem primam perfectoz: et
coniungant cum perfectis corporibz

remanent corpora imperfecta in
sua grossitie: et in examine recedūt
corpora imperfecta: et remanent
perfecta. **H**ec oīa temptauerūt
opantes cū: et in stupore deducti
sunt. tanq de sua desperati: et ma-
gisteriū reliquerūt.

O venerande p: nūc aures tuas
huc inclina: et intellige: quia prius
te scire volo q materia ouiz me-
talloy et eoz sparma est ar. vi. **S**perma cū
decoctū et misissatū in ventre fē
calore sulfureo decoquente: et spm
vretatē sulfuris: et ipis multitu-
dinem in terra diuersa metalla
procreant. Tamen ipoz materia
prima est vna et eadem essentialit
sola differens actione: v. decoctioe
maiori vel minori adurentē et nō
adurentē. sed temperatē. Et in hoc
omēs phi conueniunt: et hoc p
sanctē tibi demonstrabo.

Certū est q omēs res de eo et ex
eo est in quo soluit seu respluit.
Exemplū de gelu seu glacie: nam
mediante calore respluit in aqua
s. p. fuit aqua. Sed oīa metalla
conuertūt in ar. vi. ergo prius
fuerunt argentum viuū.

Modum conuertendi metallū in
ar. vi. inferig te docebo: hoc sup. fo.
posito: soluit optimo illoz qui
dicit spem metalloz transmutari
non posse: et hoc verū est: nisi re-
ducant ad primam materiam.

Reductio aut ipoz ad primam
materiam est facilis: ut tibi in-
ferig ostendam. Ergo transmu-
tatio facilis est et possibilis.

Multiplicatio eoz est etiā possi-
bilis: nam oē crescit et nascens
multiplicat: ut patet in omnibus

planno et arboribus et animalibus. Nam
ex vno grano aulle grana piceat
et ex vna arbore infiniti pcedur
ramusculi: et quibus sunt diuersae
arbores: Et sic quelibet spes animalium
arborum et herbarum crescit et multi-
plicatur.

Metalla autem in terra
piceantur sine generantur et crescit.
Ergo si reducantur super terram per
artificium ad spem immediatam eorum
possibile est eorum augmentatio et
multiplicatio.

Ostendi ergo tibi per hoc si recte in-
tellexisti errores omnium operantium
omnium cum causis eorum: et confre-
maui tibi hoc magisterium esse
verum per demonstrationem. Nunc
cum dei adiutorio ad predictam accedam.

Dixi tibi per hoc: quod oportet primo
corpora in prima materia redu-
cere: ad hoc ut fiat generatio arti-
ficialis. Semuluplicatio metal-
lorum. Intelligi ergo modum co-
uertendi eorum: et melius autem
dixi.

Accipe primum libram vnam et sit
humiditas munda. et omiserit omni
quod sit. ar. vi. retendo in mortaria
vno cum sale modico. et aceto.
quousque sit amalgamatum. primum
optime amalgamato. pone ipsum
in bona quantitate aque vite
et pone totum in vtrinali super
ignem in cineres. et fac misce-
re lentissimum ignem per diem et
noctem. nunc dimitte refrigerari.
Et cum refrigeratum fuerit: cola aqua
tuam per pannum linteum: donec trans-
eat per pannum de aqua illud quod
de corpore fuerit resolutum: et
pone ad partem. Deinde accipe
illud quod remansit in panno:

et iterum pone in noua aqua munda
et reponere ad ignem in vase pre-
dicto per diem et noctem. ut prius.
Et sic totiens reitera: quousque
totum in aquam conuertatur. i.
in primam materiam. que est. ar.
vi. per hunc modum isto ordine ob-
seruato omnia metalla tam perfecta
quam imperfecta possunt reduci in
primam materiam. i. ar. vi.

Quo facto: illam totam aquam
reapiens pone in vase vitreo
super ignem lentum in vase dicto
facto in modum parapsidis: et
decoque: quousque videas in
superficie nigredinem apparet
quam remoue subtilis quo
poteris: et sic reitera: et mi-
gredinem super eo apparet
amoue. et hoc fiat totiens:
quousque de nigredine nil veniat.
super aquam. et aqua remaneat
clara et munda.

Nunc habes aquam et terram.
Deinde recipe aquam et distilla
eam per alembicum. quod autem
in fundo remanserit dissolue in
triplo sui aque vite: et iterum
distilla. Et hoc fiat totiens: donec
fundalia penitus sint amota.
tunc habes aquam depurata et
subtiliatam et rectificata.

Deinde recipe terram quam superius
separasti: et pone in vase vitreo.
et da sibi aquam preparata predictam
quam distillasti: usque super eam
nate. et coque leui igne: per
quod dies. Tunc iterum pone de
predicta aqua: et coque. et sic
deinceps: quousque tamen sit clara
et alba. Et hoc est quod philosophi dixe-
runt. terra cum aqua putrescit

et mundificat. Que in mundificata fuerit: auxilio dei totu magister riu dirigit. Deinde terza istaz vagulata. et aquam suam in spissatam sine appositione alijs aque decoque forti igne in aurbita alembico supraposito: et terza remaneat calanata.

Tunc accipe fermentu de qua auz volueris quartam sup pte idest si fuerit ltr. vna corporis imperfecti. accipe de fermento 3.3. Fermentu aut est sol et luna. et no aliud fermentu et istud fermentu sit solum: et terra factu sicut corpus imperfectu et eodem modo et eode ordine pparatu. Deinde simul coniuge. et mibibe ai aqua predicta: et coque vt prius: tenens mibibedo et congelando: quousqz hec duo corpora in vnu reducantur. quod perpendes: quando color no variabit in eisdem.

Tunc sup mfinde aquam predictam. et partem paulatim paulatim mibibe: quousqz predicta duo corpora bibant de ea: quantum bibere poterint: semper dando eis nouam aquam. in ista coniunctione corporis et spūs in eis misceatur: et vnu fiat in eis. et conuertatur in naturam ipoz: et sic germen coniugatur in corporibus predictis et mudantur. qui no poterat coniungi in eis ante istam pparatione ppter imundiciam et grossinem in eis existentem. sed modo in eis crescit: et suu augmentat numeru: vt in eis multiplicet multiplicatione magna.

Nunc reuertor p reuerende. ad prius dicta singulariter applicans super eis verba phoz antiquoz obstrita: et in parabolis celata: vt inde iudices verba phoz et intelligere possis: et ipos vera prulisse affirmes.

Primu verbu phoz est. corpus in. ar. vi. reducere. et istud est quod phi vocauerunt solutionem. quod azis est fundamentu. unde dicit Rasimus phs. nisi corpora solueris: in vanu laboras. De qua dicit in libro turbe. Quidam audientes corporu solutionem: putant solutionem aqua nubis esse. Si aut libros nros legissent: scirent eam vniqz aquam permanentem esse. que absqz suo corpore in quo dissoluta est: et in quo coniuncta est: et facta sit vniqz permanens esse non potest. No igit phoz solutio est ipoz corporu conuersio in aquam nubis. S3 ipoz corporu conuersio: et conuersio in aquam: ex qua pmo corpora fuerunt creata. i. ar. vi. put gelu seu glacies conuertitur in aquam liquidā ex qua primo fuit. Ette p dei gra3 vnu elementu quod est aqua et ipa in primam materiam reducta est.

Secundu verbu phoz est. q aqua predicta conuertat in terram. et hoc est qd phi dixerunt de grossitudine aque terra preatur. Sic ergo habes aliud elementu quod est terra.

Terciu verbu phoz est. terre predictae mudificatio. De qua mudificatione ayoreng phs.

ayoreng phs. quod est terra. mudificatio. De qua mudificatione ayoreng phs.

[Faint handwritten notes, possibly "Gibson's"]

Substantio
 Encapsa raphae ag
 et pube dicitur d
 Caput raphae raphae
 bira pira

[Faint handwritten notes, possibly "Lectures"]

[Faint handwritten notes, likely bleed-through from the reverse side.]

success that of any
 more people
 of the same
 family extraction

Ermentione
 - Aguirre
 - Lugo
 - La Noche
 - de la
 - de la

1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

[Faint handwritten notes at bottom left]

Postmodū in predicto opere
fermenti ponat. quod fermentū
phi aīam dicit. Et hoc ideo. quia
sicut corpus humanū sine anima
nil valet. ymo est cadaver mor-
tūū: sic nec corpus ī mundū absq[ue]
fermentū: seu eī aīa nil valet.
Nam fermentū corpus pparatū
vt dictū est. ad natūā suā conuertit.

Ita non est firmamentum nisi Sol et Luna.
Luna. nam istis equiparatur. Nam
quia sicut Sol et Luna ceteris
distantur planetis: et ista vapora

Et hoc dicit in turba: spiritus non
conuincit in corporibus: donec
a suis inimicis perfecti sint
denudata. Et tunc in hora con-
uictionis maxima apparebunt
miracula. Nam omnes colores
de mundo apparent: quorum postea
regitari: et corpus imperfectum
coloratur colore primo: mediante
fermento. quod fermentum est
aia. et spiritus aia mediante cum
corpore iungit et ligat. Et cum
eo corpore simul in colore fer-
menti ~~conuincitur~~ conuertitur
et firmatur et fit unus in eis.

Ex p'dnō appareret subtiliter in-
tuenm phos in libro suis verbis
et sturis vera dixisse. Nam dicit
q' lapidem nrm quatuor elēs
comparauerūt. Nam supra esse
sim est: qualiter sūt ibi q'mor
elementa. Dixerūt etiam
q' hēnt eū tam diuites q' pau-
peres. Diuites et pauperes
sūt metalla. Diuites sūt aurū ab.
et argenti. et pauperes alia.

1. *Exemplar*
 2. *Exemplar*
 3. *Exemplar*
 4. *Exemplar*
 5. *Exemplar*
 6. *Exemplar*
 7. *Exemplar*
 8. *Exemplar*
 9. *Exemplar*
 10. *Exemplar*
 11. *Exemplar*
 12. *Exemplar*
 13. *Exemplar*
 14. *Exemplar*
 15. *Exemplar*
 16. *Exemplar*
 17. *Exemplar*
 18. *Exemplar*
 19. *Exemplar*
 20. *Exemplar*
 21. *Exemplar*
 22. *Exemplar*
 23. *Exemplar*
 24. *Exemplar*
 25. *Exemplar*
 26. *Exemplar*
 27. *Exemplar*
 28. *Exemplar*
 29. *Exemplar*
 30. *Exemplar*
 31. *Exemplar*
 32. *Exemplar*
 33. *Exemplar*
 34. *Exemplar*
 35. *Exemplar*
 36. *Exemplar*
 37. *Exemplar*
 38. *Exemplar*
 39. *Exemplar*
 40. *Exemplar*
 41. *Exemplar*
 42. *Exemplar*
 43. *Exemplar*
 44. *Exemplar*
 45. *Exemplar*
 46. *Exemplar*
 47. *Exemplar*
 48. *Exemplar*
 49. *Exemplar*
 50. *Exemplar*
 51. *Exemplar*
 52. *Exemplar*
 53. *Exemplar*
 54. *Exemplar*
 55. *Exemplar*
 56. *Exemplar*
 57. *Exemplar*
 58. *Exemplar*
 59. *Exemplar*
 60. *Exemplar*
 61. *Exemplar*
 62. *Exemplar*
 63. *Exemplar*
 64. *Exemplar*
 65. *Exemplar*
 66. *Exemplar*
 67. *Exemplar*
 68. *Exemplar*
 69. *Exemplar*
 70. *Exemplar*
 71. *Exemplar*
 72. *Exemplar*
 73. *Exemplar*
 74. *Exemplar*
 75. *Exemplar*
 76. *Exemplar*
 77. *Exemplar*
 78. *Exemplar*
 79. *Exemplar*
 80. *Exemplar*
 81. *Exemplar*
 82. *Exemplar*
 83. *Exemplar*
 84. *Exemplar*
 85. *Exemplar*
 86. *Exemplar*
 87. *Exemplar*
 88. *Exemplar*
 89. *Exemplar*
 90. *Exemplar*
 91. *Exemplar*
 92. *Exemplar*
 93. *Exemplar*
 94. *Exemplar*
 95. *Exemplar*
 96. *Exemplar*
 97. *Exemplar*
 98. *Exemplar*
 99. *Exemplar*
 100. *Exemplar*

[Faint handwritten text from another page]

& Dinkler
 inges der he
 auf Gubelge
 indankung m
 ed so gar
 ed nur
 e r
 dy also
 e om
 ar. m
 ing p
 in der
 e m
 e m
 43 rep. t
 mpor. L
 poren
 Dime

Corpus:

Aqua et Staphylis
Fruity est melleo-
lapis de octavo quatuor
Inquit Joan. d'Angelo
et duplex, et p[er] se

Mota Luid aqua gual Solint
 Morny dicit argenti perbida
 Cistigenda qd qd Spicula
 Labelit in pinto dicit noli
 a mo abunda Commendat aqua
 qd pium in dicit; At qd
 dicit reddendit qd qd atting
 in aqua; qd dicit plant
 qd dicit dicit dicit qd
 pium qd in melle dicit dicit qd

corporat Imperatorij At
 tunc Philosophorum q
 dicitur fidei et aucto
 redierunt in secundam
 redierat ipse autem
 vulgar, quod secundum
 ipse fidei rursus
 aut

Non est ergo sublimare superius asse-
dere. Sed vera sublimatio phyco-
est de re corrupta et infirma
alteram et mudam facere et putā
vino convertere. Unde in diuina
corpora sunt sublimata. Volumus
dicere sublimata et in alteram
naturam conuersa. Unde subli-
mare verum idem est quod sublimare
quod totum facit aqua nra. Sic
in phisicis. Sicut vult et iam supra dictum
est ad idem quod per humectum et calorem
feruntur et vnde oritur anima generatur
et habetur ad quodlibet generatur et
limbatur est

ergo intellige sublimatione. qz
multi in hoc sunt decepti.

Aqua enim nra mortificat: Haec aqua
vivificat: et apparere facit
colores: magis prius in mortifi-
catione corporis: dū in terra con-
uertit: postmodū apparet inter
varij colores: ante dealbatione
quorū om̄is finis est albedo.

In conuersione vo aque et ror. ⁴ aqua
 ponis imperfecti pparati et fer. ⁴ liq. o
 mentati infiniti colores apparet. ⁴ fas
 tor quor exogitari possunt.
 Ergo aqua predicta sunt oia
 Et p consequens magisterum
 non ex vna re: et ex vno fir. ^{oz}
 et vr dictu est compositu ex 4.
 elementis: et enam ex corpore
 anima et spu. 20

Unde scias p^r reuerende: q^d p^rhi
n^{ra} multiplicauerunt n^{ra} lapidis
et absconderunt ea. ¶ Quidam
vocant ipm. es: quidam abscon-
ditu. et patens. quidam celu.
quidam terram. Et sic quasi
in finis nobis n^{ra}. Quom^o
tu modo n^{ra}. Vnu et idem
est apud omes. ¶ Dicit etiam
mouens p^rhi: q^d confectio n^{ra}
magisterij assimilatur in ordine
creationi ho^m. ¶ In creatione ho^m
primo coitus est: post modu con-
ceptio: deinde impregnatio
quarto oratio: deinde sequit^r
nutrimentu. hec verba p^r
reuerende faciam te intellige^{re}.

Dixi ubi. q. sp̄ma nrm̄ est
ar. vi. coniūgitur in corpore
imperfecto: et illud corpus in
perfectū vocat̄ terra. et dicit̄
marat. eo quia ista terra mare
est om̄z elementoz. Rū v̄ ar.

1. *Ar. bi. ferr. al.*
 2. *g. 1000 pro.*
 3. *luc. in hot*
 4. *conquing pro.*
 5. *dering*

conjugatur in
pellat. **D**icitur
quantitatem de
tunc dicitur con
culis in fimo
que circa fen
lar. et hoc e
gnem magi
mili masculu
uicione est
terra cesor
augmentat
cesor et m
tatur. **Q**uon
que progna
terra est imp
menti iung
perfecto et
formatione t
far in volu
dicitur omni
est lapu in
De quo Reg
notare Reg
entem: **D**ia
er ipm illu
perfortum
est Sol: mat
pro impore n
Accipe Sol
Vltimo aut
dicitur nutriti
renu augme
Nutritur aut
suo. **D**icitur spa
in no. **I**nter
et sepi queri
Omnem de
sunt pores mo
facile: pores
dispara. et co
gers in eodem

Quozit quando apparebit
ingredo. et quabit est amo-
uenda. **R**esponder prima
die apparebit ingredo in
superficie tantu queda ne-
bula ingra. et illa multaz
subnlut est amouenda. et
ingemiose um spanda munda
subnlit lapidea. et vase in
disto pecto. separata ingre-
dme: que apud phos vocat
vestis tenebrosa. et noptop
vase igno continetur.
quousqz urzu negredo appa-
reat: et illa ingredo urzuz
amoueat. vt supra: in
vase vureo mudo seruet
um supradicta: hoc fiat
totiens quousqz ingredim
ml appareat in superficie
et lapis remaneat clarus
et mundus: qui vocatur
nraqua mndifurata. de
terra sua. Et habentur

moreclius tempus

Quo etiam lapidis. s. t^{ra} et aqua.
Querit per quor t^{ra} debet esse
lapis in nigredine. et quod est
signu vere solutionis lapidis.

Responder. cū mīgredo apparui-
erūt p̄ma vice: est signū purae
factionis et solutionis lapidis
Cū aut̄ mīgredo totalit̄ eua-
nucit: est signū totalis purae
factionis lapidis. et solutionis
eius. Durant aut̄ nebule mīgre-
m predicto lapide. 40. dies. ali-
quando plus: et aliquando mīg-
het aut̄ variatio accidit propter
varietatē quantitatis medietatis
et etiam industriā operantis.
Vnde maior quantitas magis
tempus requirit. minor mīg-
sapientia operantis iuuat. per
magis attentam separationem
mīgredimē.

Querit. Terra separata: quid est
faciendū de aqua. Respondet
Aqua ponenda est in vzinale:
et alembico superposito in suo
recipiente. vt motus est. stuer
in cineres in furno distillanoy
et in leno igne distillet. Et sic
attenuis in ista distillatione: vt
mrit guttam que cader. et gutta
subsequenti sint. Co. momenta.
hoc est. qd proficit homo verba
distincta cum pausa in medio
dicendo. i. 2. 3. 4. id vsty. Co.
verba perfecta. Et iste podo oio
obseruetur in distillatione. Id qd
inuenies in fundo alembici dis
soluat in aqua noua: in t'plo
vel quadruplo sui. Vel quovsty
oio sit dissolutū: et conuertit
in. ar. vi. et fiat p'p distillet.
Et hoc fiat totiens. donec fin
daha sit penitus amota. et cu

aqua distillata. Et sic h^{oc} aqua
rectificatam. *Quae solent d^{ic}ti per chartam
in rotulis p^{er} chartam aqua*

Quo. p. quot tyra durat dicta
distillano. **R**e. q. no est ipus
determinari in maiori vel mi
nori. s. in maiore vel minore
quantitate aque. p. uata vni
formitate ignis.

¶ Qd. facta distillatione: quid
erit faciendum de aqua. ¶ R.
Tercia quam superius sepasti et
refuasti puluerizabis: et pones
eam in vase vitreo predicto: in
tandem iuncturis amboꝝ: et da sibi
de aqua distillata predicta. quo
usq; super eam nater. et q̄usq;
igne lem: sicut erat ignis pu
refactionis: vel paze fortior
p. 4. dies: vel quousq; aqua
defuget. cū terza. ¶ Tūc itē
pone de predicta aqua. et coque
et sit densiceps: quousq; terza
sit alba et clara: et bibeat aqm̄
suam. Quia sicut terza cū aqua
purgetur ^{ita} et mūdificat. que
cū mūdificata fuerit: dei auxi
lio tūc magistruū dūci gūat.
¶ Qd. per quot t̄pā durat ista pu
refactio et mūdificatio. ¶ R.
40. dieb; aliquando. plus aliq̄
ming: s̄m maiore vel minore
quantitatem aque.

2° Quid est faciendū de aqua
terza sic mundificata. R. ponenda
est in vtrinali: alembico supposito
collocato vtrinali in cineres.
in furno sublimationis. Deinde
ignis fortis: quousque quicquid
fuerit ibi de aqua ascenderit in
alembico. et terza remaneat
in fudo vtrinali calinata
tunc vō habes accion aquam

Galton

terram et ignem. quia illa terra
est nature ignee.

Quo. Vnde lūaria debeant pre-
parari eodem modo. sicut vix
imperfectum. **R**e. Sic oīd. qz
alī nō pōt dignitate fermenti
assumere: quousqz sint dissoluta
putre facta: distillata et mūdi-
ficata. sicut dictū est de corpore
imperfecto. Et in pōnō regimī:
mbus stat clausū pīma rōtius
artū.

Divisio aquarū

Examinum
et

Quo. quid est faciendū de aquis
distillatis: et lūariis: et vapore
imperfecto. **R**e. Aqua corpo-
ris imperfecti diuidenda est in
duas partes equales: et vna
pars coniungi debet nū aqua
solis. i. nū aqua distillata a sole.
Reliqua cum aqua lime. i. nū
aqua distillata a luna. tūc
sūt duo. argū. vna. verū et
vna: quia vna sparmatis
sūt creata. Deinde aqua
lunaris diuidenda est in .9.
partes equales. et enā aqua
solaris. et quelibet debet
poni in ampulla separatim: et
consuazī mī mēres in ca-
lore lenissimo: sicut est calor
galline nutriendis oua sua.

Causa

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

Quo. quid est postmodū faci-
endū de istis aquis. **R**e. si
vis pcedere ad lūm. reape de
terza corporis imperis mīpfa-
tione: quia calinata de albata vt dicitur
fī pīe. pīe. 4. terre solis que dicitur
fī pīe. 4. fermentū solis. parū vnam
in sup. 4. terre lime que dicitur fermentū
pīe. 4. lūm fī pīe. 4. parū aliam. hoc est
si terra corporis imperfecti fī pīe. 4.
libra. pone de fermento solis

vnāas tres: et de fermento
lime totidem. et mīstentur
bene. et subtiliter in vase ro-
tundo vitreo nū paruo rollo.
et pone desuper de aqua limari
ampullam vnā: et clauso vase
cum pāno lino ponat in furno
phico inter mēres. ad scdm
igne: et continuet ignis con-
tinue: quousqz materia fī pīe. 4.
desiccata. Deinde detur sibi
alia ampulla: et ignis conti-
nuer vt pīe. 4. et hoc fiat ro-
tione: quousqz materia fī pīe. 4.
damr vt cera: et pō tūc me-
dicina perfecta est ad album.

Quo. Quorū mīlūbūones sūt
sufficientes ad hoc: vt materia
ad albū liqueat sicut cera.
Re. Septem ad plus: quī ad
minus.

Quo. p quorū rpa dūant mīlūbū-
nes ad albū. **R**e. si corpus im-
perfectū fī pīe. 4. libra. fī pīe. 4. mīlū-
binomibz suis in .90. diebus.
et in .90. diebz ad mīlū. Aliquī
tū fī pīe. 4. in maiori vel minori
rpe. pīe. 4. mīlūstria opannō. et
pīe. 4. maiore vel minore quan-
titatē pigmentalū.

Quo. completa medicina ad albū
qualiter pcedat ad rubrum.

Re. Accipiat de medicina alba
pīe. 4. libra semis tenendo eam
inter mēres calidos ad ignem
primū tamdū quousqz materia
desiccat. et mīnoret. Deinde
det sibi ad bibendū pīe. 4. apulla
de aqua solari: i. distillata a sole.
et continuet sibi ignis secundus
quousqz materia desiccat. postea
detur sibi alia ampulla. et sic fī pīe. 4.

Inimicus fī pīe. 4.
reduratus in pīe. 4.
fī pīe. 4.

¶ Q^{uo} qualiter sūt ordmandi isti ignes.
in opatione. **¶** R^{es}o. p^{ri}m^{us} ignis est
putrefactionis. 2us distillationis. 3us
et fixationis. 3us inuersionis.
4us est sublimans. i. finis sublimatus

quoniam spiritus sublimatur a corpore: et vocatur
anima hermetis

Quot sunt colores in opere apparentes
Res. Tres sunt colores primi apales in ope
apparentes: scilicet niger: albus: et rubens.
Sed multi sunt alij colores apparentes in
opere nostro. Et sic se habent in ordine. primus
color est argenteus. 2us niger. 3us violaceus
4us attingens. 5us viridis. 6us paucissimus.
7us argenteus. 8us albus perfectus. 9us cin-
neritius. 10us croceus. 11us rubens perfectus.
et multi alij colores sunt in remedij. de
quibus non est curandum.

Quando apparent colores
Res. In amalgamatione apparet color argen-
teus. In putrefactione niger in super-
ficie tantum. In coactione fermenti cum
corpore variatur de omnibus coloribus. qui co-
gruari possunt. In fixatione recipit
colores firmos: qui nunquam delentur pignus
quoniam praecurrit super corpora imperfecta fusa.
vel super arbori. calidum mundum.

Quomodo medicina perfecta rubea-
dat pondus lune: et corporibus non hominibus
Et medicina alba perfecta diminuat
pondus plumbi: et reducat ipsum ad pondus
argenti. **R**es. Medicina rubea con-
stringit partes lune: et alioque corpora
non habentia pondus solis: quousque autem
in pondere immensetur: et hoc vir-
tute sue forme specificae: quia formam
specificam attingit propter perfectam et
longam devotionem sui fermenti: quod
fermentum attingit: et convertit corpus
imperfectum et aquam vite ad sui per-
fectionem et naturam. Medicina
vero alba constringit partes stagni: et
dilatatur partes plumbi: quousque con-
vertantur ad naturam sue forme specificae.
quam formam etiam attingit propter
debitam devotionem sui fermenti.
quod fermentum attrahit: et convertit

corpus imperfectum: et aquam vite ad
sui naturam et perfectionem.

Ex istis dictis sequitur quod argentum
vini: cuprum: et stagnum: quando co-
vertuntur in aurum per medianam per-
fectam rubedinis: crescit pondere secundum
magis et minus: et diminuitur quan-
titate arbori. et plumbum: non crescit
in pondere: nec diminuitur quantitate
per istam medianam: sed tingitur solum
perfecta rubedine. plumbum vero. et
argentum vini: quoniam convertuntur in ar-
gentum per medianam perfectam albedinis
crescunt in quantitate: et diminuitur
pondere. Stagnum diminuitur quan-
titate: et crescit pondere. et cuprum
nec crescit quantitate: nec minuitur
pondere: sed dealbat solum perfectam
dealbatione ad omne iudicium et examen.

Quomodo est possibile nec medi-
gibile: quod una pars huius medicine
convertatur in mille milia partes ar-
bori. vel corporis imperfecti: in ar-
pore solis vel lunis. **R**es.
Tota materia huius medicine per
artificium subtile et ingenium composita
est in spiritalem substantiam fixam: que apud
philosophos quinta essentia vocatur. quoniam omnibus
modis habet naturam informitatis.
et forme perfectioris. Et ideo
quia forma habet naturam infor-
mandi ad infinitum: si debita ma-
teria sibi approximetur: propter
hoc si esset possibile quod tota aqua
mundi esset argentum vini mundum.
calefactum vel corpus imperfectum fusi:
et partem huius medicine desuper po-
neretur: tota illa aqua converteretur
in aurum: vel argentum. quia una pars
converteretur aliam. et sic in infinitum.
et fiet et ita subito: sicut fit illuminatio
quia ex quo materia debita habet medicum

aptitudinē recipiendi formā: et illa
medicina que est substantia for-
malis fixa hēt nām formā
ideo necessario: ex quo sūt debet
approximata: et nō impeditur
agentia in nē. sequit̃ effectus
eorū et actio.

Quo. Quomodo est intelligendū
illud puerbū antiquū phoz. Vng
est lapis. vna medicina: vnu vā.
vnu regimen: ad albū et ad rubē.
successive faciendū. **R**es. Dicitū
est superius: q materia dūz me-
talloy est vna. s. az. vi. insusilla-
m calore sulfureo in ventre tē.
et q nō differūt metalla: nisi penes
accidentalē. Dicitū est etiā: q
oportet reducere metalla ad spec-
ma eorū immediatū v. ad. az. vi.

Ex quo ergo oīa pigmentalia hūc
operis reducūt ad az. vi. et co-
iuncta sūt vnu: az. vi. albū vel
rubē. s. sū maiorem dectio-
nem: vel minorem. Ideo dicitur
lapis vng. s. az. vi. quod est spm
immediatū metalloy. vna medicina
s. dealbata: vel rubificata. vnu
vas. s. putrefactionis. successive
vnu vas distillationis: et vnu
vas fixationis. vnu regimen
putrefactionis: vnu regimen
distillationis. vnu regimen
fixationis: vnu regimen
s. ad albū et ad rubē.
successive faciendū.

Quomodo est intelligendū illud
dictū aethereoz. aristotelis. vīs sul-
furis albi non vrens congelat
argentū vnu. et conuertit illud
in argentū. **E**t vīs sulfuris
rubri nō vrens congelat. az. vi.
et conuertit ipm in aurū. et est

illud maximū quod Alchimiste
possunt acquirere in hac vita
Res. In libro aethereoz Ag
subdit in dñs illis possibili-
tatem azis Alchimie: et eis
veritatem: et ponit conclu-
sionem vltimam azis alchi-
mie super albū: et est medi-
cina alba pfecta. Et sup ru-
bē est medicina rubea pfecta
Et tū Alchimiste albedinem
pfectam hēant et rubedine
hēnt lapidem pfectū ad albū
et ad rubē. et est illud ma-
ximū quod ipi pnt acquirere
in hac vita. p artificatū hūc
azis. **E**t si hoc quod dicitur est
verū: quare dicit Ag gam-
deant Alchimiste: q vna spes
in alia transmutari nō possit
possunt inuidias plūbi tergere
vt videat aurū: tū semper
erit plūbū: possunt citi nare
argentū: vt videat aurū: ut
in eo errent hoīes: tamen sp
erit argentū. **R**es. In hys
verbis ostendit duplicem mo-
dū operantis Alchimie: vnu
sophisticū et aliū verū. qd
sophisticū et falsū est illorū
qui operant sū q dicitur est in
principio nre operationis: qui
nō reducūt pigmentalia ad
spasma eorū immediatū: et ad
tales loquit̃ Ag et dicit
q vna spes metalli p nullū
modū conuertit̃ in aliam:
nisi falsū sophisticū modo. et
ip̃ exemplificat in lra ad illos
qui operant sū in modū vrens
nrm. loquitur in eo. quod co-
cludit in fine capiti: nisi redu-

conferat ad materiam primam. quasi
dicat. Viam speciem metallorum in
altam transmutari et impossibile
sibi modum sophistari. Sed si me-
talla reducantur in primam materiam
sibi modum vix phisicis: bene p-
mutantur: et multiplicatur in se.
enim. sicut res terete. Et ideo
quia per artificium omnia pigmenta
taliter nec operantur reducantur
in primam materiam. s. m. ar-
genti viam. Ideo operatio nostra
est impossibilis vera et certa.
et per nos solos inuestigata.

Quo quomodo est intelligendum
illud quod dicit pythagoras
qui ar. vi. non congelat albu
ignem sustinens: et argento
nro non coniungit: nulla via
eligat ad albedinem. Et qui
ar. vii. non congelat ru-
beum ignem sustinens: et auro
nro non coniungit. nullam
viam eligat ad rubedinem
operandi: et non fatigetur
corpus suum ad ea que venire
non potest. **H**ec dictum est
quod aqua non coagulat: nisi
corpus cuius quo coniungitur
dissolvatur. nisi corpus dissolvatur
nisi aqua congelatur. Et quando
aqua congelatur: et quando aqua
congelatur: in dissolutione corporis:
vocatur aqua permanens. Et ista
non coniungit: in auro quousque auri
est dissolutum putrefactum. distillatum
et in cinerem. Et tunc phi dicunt
illud aurum non est vulgi. s. nrm.
Idem dicunt. et est de argento vivo
Nisi ergo ar. vi. congelatur cum
corpore ut dictum est in operatione
nostra: et preparatur ad eo: et fixatur

et coniungatur cum argento
nro preparatur ut dictum est in
operatione ad albu: et nix
auro nro: ut dictum est in ope-
ratione ad rubru: nulla via
perfectam eligeremus ad albu
nec ad rubru: neque possemus
peruenire ad perfectionem huius
artis.

Multae alie questiones possunt
fieri de predictis: que per longam
facile possunt solui. si fueris
de predictis indagatur. Benedicamus
deus in secula seculorum amen.

*De compositione medicine. cuius una
pars convertitur centum partes mercurij
in vitam lunarem.*

Recipe sulfur albu. 3. 1. et amal-
gama eadem. 7. 3. mercurij
puri et munda in mortario ligneo
donec non habeat tactum. et quod sit
ut butyrum. tunc pone dictam amal-
gamam in vase vitreo. cum abun-
danti quantitate aque vite ad
ignem lentum: per diem naturale.
postea cola per pannum lineum
et quod transeat pone ad primum
Demide tere ut prius: et pone
in dicto vase cum magna quanti-
tate de aqua benedicta ad ignem
per alium diem naturalem: postea
cola ut prius: et sic fac toties
donec in aquam durescat.

Postea accipe vitam illam aquam.
et pone ipsam in dicto vase: et desuper
pone caput alembici. et bene
et perfecte illoret. postea da
ignem: primo mediorrem: postea
fortiorem ut de mercurio exeat
quod exire poterit: et rema-
nebit tibi nimis tui sulfuris: que
accipe: et pone ipsam in vitrinali:
vitreo duplici: cum duobus paratibus

unde

huiusmodi ab eo tracti ad ignem
p. 6. vel p. 7. dies naturales
et primo congelabitur. i. lapis.
postea cooperi lapide de dicto
ad. et da ignem continuu p. 7.
dies naturales postea dictu lapide
dissoluendo. ap. nale redigendo
ad ming p. 4. vel. 6. dies. postea
separa. ad. tantu quam separare
poteris a dicto sulfure. et utrum
remanebit tibi omis sulfuris.
postea cooperi dictu ignem
cum duabus paribus. ad. ab eo
extracti ut supra dixi. dando
ignem continuu. de. 7. m. 7.
diebus dictu lapide cu. ad. sep
cooperiendo. Et sic fac utene
donec dictus lapis nig multiplicatus
fuit. 14. sui parte. qm
illo tunc debet esse pfectus: et debet
esse quasi lundus lapis: et folia
pmanere: et tunc est lapis pfectus
et medicina pfecta fm opatione
et opus filij Regis persaz.
postea recipe. 3. i. ista pfecte medi-
cine: et proice sup. 4. 3. pure
lune fusa: et ipam hebis frangi-
bilem. qm ipam potis pulue-
rigate. Et de isto pulvere pice
3. i. sup. 100. ad. ad ignem positi:
qm ipm conuertit in pura lina
Et debemus notare q medicina
primo pice super luna. qm
per se non hter magessum in
ad. Item no q ante opus
tunc pfectus post creatione dul-
cissimi lapidis: apparebit ubi
multe similitudines arboru. q
nisi opus sic accideret quod absit:
error esset in opere. postea pcede
ad multiplicationem: qm magna
est: semper dando dicto lapidi

bibere ad ignem ut sup de. ad.
tm quamtu bibere poterit.
Deo gratias.
De compositione lapidis phos primo
ad album. deinde ad rubrum
Recipe autu foliam aurum
pore magnesia abstractu
f. ar. vi. et pone in crucibita
tota bene opturata: et in olla
cineru collocata: et igne leni
continua sub olla: quousq in-
gredo apparens recedat. et
incipiat atrinari. tunc vigora
ignem aliquantulu: donec
color mutet de atrino in ru-
beu: et quando incipit rubescere
aliquantulu: multiplica igne
Et sic fac de oibz coloribz ap-
parentibus: quousq videris
ipm mineu. vel vinu et albis-
simu. Et tunc vocat a phis de al-
bano. **Nota q de illis colo-**
ribz apparentibz ante dealba-
tionem no est curandu. qui no
sunt veri: nec fit vera compositio
nisi in alio colore: tunc continua
ignem. quousq incineretur
et ille omis est lapis benedictus
albe phos. De hoc dixerunt
phis. q qui haberent ipm su-
stibilem: laudarent deum.
Et si vis ad rubru perdere: co-
tinua ignem: donec tale ista
efficiat massa congelata: postea
augmentet ignem: donec ru-
bestat. et fiat rubens color mo-
reti. qui a phis vocat omis.
et ista est perfecta rubedo. et
lapis perfectus. Memento tm
de igne sexagesimo.
De quo lapide pice vnu pondus
sup. 10. ad. vel sup Saturnu
fissum: et erit sol frangibilis

Sequuntur nomina philosophorum
existentium in Viridario: oratione
dantur Virginem tenentem
speculum in manibus

T hermes p ^r p ^r hoz	Astamius
Masfranius	Sene
Euax	Selic
Abacuch.	Rouellus
Ermogenes	Ausleus
Adzianus	Dyogenes
Aristoteles	Alphidius
plato	Vedallus
Alexander	Sociates
Salomon	Merendus
Rasis	Pichragoras
Maria p ^r hensta	Ortulanus
Andziach	Dyomedes
platis	Pando filius
Thophilus	bellus
Amon	Orpholus
Rex phazo	hermogenes
Lilium	Arnaldus de
Geber	villanova
Monenus	Raymundus lully
Iosep	Jacobi de s ^r o Sa-
ayreus	tuzmino
Ep ^r us Saul	Rogorius baron
Aaron	Albertus magnus
Yporcas	Thomas de aqua
Amicema	Johel de r ^r a p ^r issa
Axor	Gulley sadacer
Hali	ciay de esulo
Mesahalla	
Mariayn	Et infiniti alij phi q ^r z
Renazy	nomina de p ^r imi no occurrunt
Alchel	qui o ^r es co ^r posuerunt la-
permandes	videm: et fecerunt septa
aynedus	super ipso lapide
Lucas	
Azlibestes	

Haly in libro de secretis secretorum
suorum hoc dicit de lapide p^rhoz
Accipe canem masculu cora
teu et catulam Armeme et
iunge insimul hec duo: et pa-
rient tibi canem coloris celi:
Et iste filius seruabit te in
domo tua: ab inimico in quo
in hoc mudo: et in alio.

Et nos vere per septennium
vacauimus circa diuersas
operationes istius artis vel
scientie: cum erroribus multis
anteq^m possemus veru elixir
componere et facere: quod
postea in septem diebus co-
pleuimus: fecimus et compo-
suimus iam perfecte.

Doctrina
philosophorum
V
laboribus
modis ex
quoddam
habet si
mimic
potest
quassari
nonet
qu
types pl
ad p^resen
dignoz
et fidon
libello tibi
pur v^rg
ex p^rer
vero m
ad p^rer
operand
quoru d
emula
enigma
consequ
et puzo
nomen
sapien
et a quo
vi sua
anglibet
ad habet
du arch
m^ru
p^rim p^ri
Veru tam
quia m

Nota hinc Libellus **Doctrina de compositione lapidis philosophorum et vocatur liber philosophicus.**

Quoniam tanta dierum plerumque absque diuotio: non sine varijs cordis angustijs laboribusque et expensis multis modis experiri non desisterim quoddam archanum: quod mihi huius sublimius sed occultum nimis habet: per quod acquiri potest diuina gratia: et con- quassari potest aspera hominum non erca inopia. Illud tibi Rex quem mihi modernus princeps pluribus de causis: quas ad presens enarrandas pretereo dignorem existimaui absque nube et fictione quatinus in hoc meo libello tibi directo deo annuente per vltimam diem hunc veratit expe- rui sum: explicabo. Nil vero minus: quicquid inde vltim ad perfectionem experientie operandum sit: per ab experientia quorundam philosophorum archanis enucleare potui: hoc totum sine enigmate etiam tibi enodabit consequenter. **O**bscuro igitur et puzo corde humiliter implozo nomen altissimi: qui suam sapiennam cui vult largitur et a quo vult retrahit. in cuius vi sua voluntas et dispositio est auglibet creature: ut te adiuvet ad habendum ppositum: et ad celandum archanum: nobisque sit in adiutorium: et in omnibus nostris operibus principium et finis.

Verum tamen princeps semissime quia multi vani atque presumptivi

sunt quod ante finem optemur tibi in dictum archanum aperire dispo- sui reputarent: ideo tunc hoc fen- sus esse puto: ante omnia causas que videntur esse rationabiles omnesque pre- sumptionem excusantes enarrare.

Prima quidem causa est: quia si forsitan in hoc opere super quo tandum partem pre te laboravi: aliquam spem habueris: ut tua noscat excel- lentia: me super vero fundamento et principio hoc opus incepisse. a rectoque tramite nullatenus de- uiasse: nec misenter ad practica accessisse. Quia sicut testatur sapi- ens: quicunque artis ignorat prin- cipia: et artem totam necessario habet ignorare.

Alia vero causa est. Quia si propter delicta et peccata mea hoc opus diuinum et tam preciosum tamque indignus perficere non valerem vel forte propter alium inopiam casum: quod deus auertat: ipsum opus relinquere contingeret in- completum: ne tu quem dignum ut premittat ammaduerit: in- doctus desperatusque remaneres de eodem. *De necessarijs oralapide philosophorum* cap. 2

Nunc vero quid hoc archanum sit: qualiter noiet. Ex quo consistat: quomodo operetur: qua- liter proiciat: qualiter multiplicetur: et quales habet virtutes: vna cum quibusdam orationibus tuis ipsius operis plene in sequentibus capitulis videbis contineri. *De secreto secretorum* cap. 3

Hoc archanum secretum est secre- torum dei altissimi: quod sanctus prophetas et philosophis antiquis sua pietate detexit: et a vulgo penitus occultauit. Et sicut ait Pythagoras

in quodam suo libro. hoc archa-
num celauit deus a populo: ne
mundus deuastaretur. Nam si
vulgo inuitate secreta paterent
in quibus latitat istius sapientia
mundi: cessaret studium: doctrina:
scientia: nomen forsitan: et foret
hec sublimis scientia vana. si pe-
nius manifestaretur. Sic quisque
peritus esset: et insipiens: nec
aliud quod discere vellet. Sic aut
vires equales redderet omnes.
de summo rebus daret irreparabile
dammum. Ego non immerito secreta
tenenda iubentur. Sunt preiosa
magis dum vana inueniuntur.
Amplius Aristoteles in suo libro qui
lumen liuius appellatur: asserit
quod prius philosophi hoc archanum
tam studiose celauerunt: ut pauci
hoc intelligerent. quoniam si vulgo
notum foret: nullus ultra pruden-
tie locus esset: omnis insipiens
sapienti equaretur.
Rursum etiam ait Aspidius. hoc
veraciter philosophi celauerunt: expauesce-
tes: ne homines improbi et malitiosi
hoc intelligentes: illiata et pro-
phana agerent: de quorum malis
philosophi oram deo conem essent red-
dituri.
Rosinus philosophus etiam respondens ad
Eusebium cuiusdam Regis filium
ipsum interrogantem: ait hoc se-
cretum philosophi tam inuiose occultantur
dixit: Ne aduersus terre platearumque
habitandi opus periret. Asserit
etiam dei iudicium fore scientibus
hanc scientiam: Inuidiam semper
habere cupientes semper omnes
alios ignorare: quod sit esse parit
quoniam omnes philosophi: ac de hoc archano

aliquid scripserunt: continuo verba
obscura et enigmata posuerunt
ita quod vix quis a vero falsum
sequestrare sciat: nisi deo aliusque
inspirante: vel aliquo docente.
Sed nichilominus hoc archanum per
multos queritur: et per paucos
inuenitur. Et ideo quidam sophiste
naturarum rerum insit: et secreta
philosophie ignorantes: in his rebus
magis et labores ac expensis im-
ponentes: nichil finaliter inue-
nientes: errorem sue imperitie
philosophie ascribentes: hoc opus nedum
non facile: imo etiam impossibile
predicant. De quo philosophia non creatur
non est omnes ad hoc epulum vocat.
Sed illos tantum: qui huius mensse
artubus digni: et istius modi epuli
refatione sunt inuenti. Satagat
igitur quilibet hanc scientiam inquirere
ut non sit sophista: sed philosophus: id est
rerum naturas sciens: non meditati-
one solum: verum etiam meditando
et experientia. quia sine expe-
rientia meditatio non prodest.
Unde plus est experientia quam me-
ditatio perquirenda. quia qui
experientia huius rei fuerit asse-
ritus: erit philosophus de hac re. et
erit inter predictos mensse conuiuas
merito numerandus. et eius fru-
ctus que exuperant omni nu-
dane rei prece. dulcedine et af-
fectu perpetuo saciantur.

Quo nomine noverit hoc archanum cap. 4

Nominatur vero archanum predictum
a quibusdam medicina: et
a pluribus alchimia. Lapis ergo
merito dicitur. quia cum perfectus
est: lapidis formam habet. et
est coloris atramenti. parum

perspicuitate habens: et frangit
cum modico ictu. Cuius aspectus
corda hominum sicut lenificat: et ro-
fortat.

Elixir autem Arabice nominatur: quod
nomen fermentum latine inter-
pretatur. Et vere fermentum dici
potest: quia sicut fermentum paste
pastam multiplicat. Ita hoc elixir
multiplicat seipsum.

Medicina appellatur ideo: quia
sicut medici humana corpora
egra cum suis medicinis curant:
et sanant. Sic et hec medicina
metalla imperfecta egra per sola
projectione purgat et sanat.

Alchimia etiam vulgariter nominatur
quod nomen assumit a quodam philo-
sopho qui **Alchimion** vocabatur. et qui
dictum lapidem divina gratia antiquitus
advenit. **Que sit materia ex**
qua componitur lapis philosophorum r. p. 5

Amplius nostas: quod lapis ante-
dictus: de quo philosophi tot et tanta
loquuti sunt: ex solo argenteo vino
consistit: nulla alia re extranea
sibi mixta. Nam si aliquid extra-
neum cum eo aliquantulum misceatur
datus lapis ex eo minime fieri possit.

Et ideo inquit hermes princeps
huius philosophie. Scias quod argenteum vinum
et ignis tibi sufficiunt ad opus magis
sive lapidem philosophorum componendum.

Quidamque alii philosophi hoc idem asserunt.
de quo ad presens plus ultra expli-
candum sileo: propter brevitate brevis.

Sed qualiter argentei vini: quod
nunc lapidis materia et caput existit
procreatur: hoc enarrare valde licet
arbitror: ut tu facinde huius primi
capituli non ignores.

Argenti ergo vini quod antiquorum

usu mercurius appellatur: generatur
et creatur per naturam in visce-
ribus terre: ex quadam terra
siccata sulphurea: et ex aqua clara
viscosa: per calorem temperatis-
simum unita per minima: tali uni-
one: et indissolubili: quousque hu-
midum temperetur a siccitate: et siccum
ab humido equaliter. Ideoque fugit
superficiem planam terre de-
flecti: propter sue aque humiditatem.
non autem adheret tangenti.
licet viscosam habeat humiditatem.
propter siccitatem terre sue: que illam
viscositatem contrahit: et non
adherere permittit.

Est autem mercurius materia omnium
metallosum cum suo sulphure. Ut
Aristoteles latius exponit in suo
libro Meteororum: et multis daret
scilicet in hoc libro. Quare ab
ipso mercurio solo tantum sufficiens
et idoneo experientur philosophi hanc
sublimem philosophiam et scientiam suam:
ex preparatione divina. Cuius sunt omnes
alie scientie que in mundo sunt subiacent.

Tantumque virtutes et bonitates in mer-
curio existunt: quod nec perma stare
nec lingua enarrare valeret: de
quibus silentium habere melius est.

Et ideo Geber philosophus: qui multa super
eo experientus est: ait in quadam sua
prosa. Benedictus deus omnipotens
qui creavit illud: et dedit illi scientiam
et secretum proprietatem: quas non contingit
ullam ex rebus in natura possidere.
quoniam ipsum est quod ignem superat: et ab
eo non superatur: sed in eo quiescit
amicabiliter: ipse gaudens cum ma-
gisterio. sine quo nihil horum fieri.

Quapropter omnium philosophorum mercurio quod ad
hoc magisterium quodammodo in argento

hic author
videtur
vulgi
materia lap.
est et alibi in huius
libro q. 2. ad arg. philosophorum

vinu: cum sit cū ipso: et filius
vni diei. Ob aug nature excele-
tiam et dignitatem Aristoteles
scrubens de virtutibus ad Regem
Alexandru asseruit ipm fore lapi-
dem aialem vegetabilem et mine-
ralem. **De omnibus diuersis**

ex quo componit lapis cap. 6

Multis vō ignorantibus et huius-
sine secretis non intelligentibus
asseruit lapidem phoz fieri posse
ex multis aialibz: s. ex basilisco.
vel omis gallinaze: vel ex sanguine
huano: vel ex ape: vel testudine:
vel alijs multis rebus aiaz hēnabz
vel ex multis mineralibus: sicut
sūt marcasite diuersae: vel sulfur
comune: vel aurū pigmentū: vel
alumina diuersa: aut Atramenta:
vel sales: et similia. Vel etiā ex
quibusdam vegetabilibus: vt ex
vino: vel melle: vel herbis
multis: et vegetabilibus diuersis
Super quibus credentes lapides
phoz inuenire: longis tēpōribz
modis pluribus: non sine expēso
conati sūt cum labore: et nichil
finalit inuenierūt. **De quibus**
est valde mirandū: cū ratio na-
turalis eoz opimiones erroneas
euidēt condēnet. Quia clare
constat qd aliquod aial nō gene-
rat nisi sibi simile. vt homo ho-
minem. Leo leonem. Auis auem.
piscis piscem. et metalla metallū.
Tamen non dico: quin ex quibusda
supradictis mineralibz nō fiant
quedam medicine: sed nō absq vino
argento que dealbant cuprū: tātū
q mīstendo cū cupro medietate
argenti puri: appareat bonū
argentū: et venit albū de igne.

sed in examine cōmeritū cū plūbo
diminuitur. Et ideo tale opus
inter phos sophistici reputatur.
Fit emz ex aetatio et arcenio
mixtis cū argento sūto quedam
medicina que sufficienter dealbat
cuprū purgatū: et conuertit ipm
in bonū argentū. Et hoc cū magnis
laboribus: et expensis. Et in hoc
inuenit lucrū: sed nō multum.

Et talis medicina nō reputatur
sophistica. Tamen non est lapis
phoz: neq eidem est aliquale
comparanda: quia talem nō hēt
efficaciam seu virtutē.

Multe etiā medicine ex aetatio
cum puris corporibus sicut ar-
gentū et aurū mixte p magiste-
riū possūt confici ad albū et ru-
bū: quas ad pns pretreūdas
confero: quia ad meram mate-
riam perficiendam pretere in-
conueniunt.

Et dico qd argentū vinū inter
metalla computet. et sit homo-
genū in natura. ideo metallū
generat. Propter quod lapis
nō qui metallū est potest ex
ipso gneri et confici. pur supis
est expressum. cum sit materia
ōiū metalloz.

Et vō sit materia ōiū metalloz
pbatur: quia sicut videmus gelū
p calorem in aquam conuertri:
constat igit ipm purā aquam
fuisse. Similiter videmus omia
metalla per artificū in argentū
vinū conuertri: constat ea prius
argentū vinū fuisse.

Sed quia hoc archanū dependet
ex subtilissimo artificio: ideo de
leui non venit ad aurē rezuāsdare

Rursus quia plures derisores: et
huius archani expertes assunt:
impossibile fore spes metallorum
in aliam speciem transmutare:
allegantes texm. 4. libri metaroz
Ar. dicente. *Sicant omnes Albi*
miste: q spes metalloz no pnt
transmutari: ymo plubu erit
semp plubu id.
Istis talibz predictu texm allega-
tibus et no intelligentibz: cu
zone pot obuari: et illoz opi-
miones cu veritate discerni.
Monstrando q phus no laborat
de aliquo corpore facere aliud
corpus: nec de vna minera
facere novam mineram. siue
extraneam. **Sed** tm laborat q mi-
neram corrupta et imperfecta
reducit ad sanitatem et perfectionem
Et q parte perficiat: quod natura
dim sit imperfectu. **Sed** quia
occultu est valde: ideo m ignora-
tes impossibile reputat. **No** eiz
mirandu: si p artifiu transmu-
tentur metalla: de infirmitate
ad sanitatem: vel de imperfectione
ad perfectionem. tamen no debet
dici transmutatio: quia no trans-
mutant de sua specie ad extranea
speciem: cum notu sit: oia metalla
ex argento vno creari: et quodq
metalloz in se naturalit aurum
et argentu continere. Quare no
transmutant in extranea speciem
sed tm sanant: et p artifiu perfici-
unt. et in aurum vel argentum re-
dunt. **Cum** oia metalla sint ex vno
speciemate siue natura. **Et** licet
natura quedam metalla pfluat:
et quedam dimittat imperfecta:
tm semp tendit ad vltima sui per-

fectionem quod est aurum.
Ideo notu est: q per arte quadoq
inuat natura: et eande multoties
imitat: pur her oia in quibusda
Aristot. et alioz multoz phoz
libris latius sut ostensa. que suffi-
ciunt confusio erroris obloque-
tu predictoz: et hanc diuinaz
phiam commemorat. **De diuinitate nouis**
quibz antiqui phi lapiden nominant cap. 7

Rex prudentissime: oportet
illu qui introduce vult in
hanc scenam stam occulta: ar-
rogantie vniu a se expellere:
ac pui esse: pbu: et pfmde roms
timentem deu: hoibz ppinquu.
serem vultus: salutare libenter.
et archanoz pmanentiu sibi pa-
tentiu diligenter esse obsequere.
Sane sicut supig exiit iam pre-
tactu. argenti vniu ex quo lapis
nr conficitur duas diuersas her
naturas: vnam quidem fictam:
alteram vo humidam. **Quare**
si lapidem nr ex ipz componere
volus: oportet nos illud diuide
in duas partes: quas prist phi
ad exsecandu ignorantes pluribus
et diuersis noibz occupauerunt. **Nota** duas
Hermes sumus huius phie princeps
et magr partes illas celu et terraz
noiauit: tuc enaz vnu masculu
et feminam. **Moses** quidem
terram et aquam. **Salomon** quid
Rex filius dauid ipas noiauit vnu
et vxorem. **Aristoteles** sicut
et humidu: ac etiam calidu et frigidu.
Chrysostomus phs igne et aquam
Thomaz phs heremita fumu album
et rubru. **Geber** p Alchimistaz
argenti vniu et sulfur. necno quoz
elementa. pur her et alia multa

qualiter laborandum
sit in arte
et ex qua materia

nota est
quodammodo

operatio illa

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in quodammodo

in eorum tractatibus vidi laus
conmeri. Quequidē oīa licet
enigmatice tradita sint: vera
tū sūt: si pprie intelligantur.
Sed qualiter illas partes Arifi-
cem qui ad componendū lapide
laborare intendit diuidere ne-
cesse sit. **O**portet vt primo ar-
gentū vīuū capiat purū et
mūdū: sicut exir de sua minera
solū absq̃ alia re sibi mixta et
ipm deoquat: donec defutetur.
sueq̃ hūditas et frigiditas aufer-
ant ab eo: et conuertat in quada-
trām rubeam vel citrīssimā:
valde mūdā. quod sit in ampulla
virtea longum collū hēte: vt p
illū hūditas euāescat. Et per
tūg argenti vīuū fugere seu eu-
dere nequeat: licet sit apertum.
Quequidē ampulla simata sit mfra
cassiam vel ollam tream fortem
que ignem expectare possit: plēnā
meribus reibellatis: in furno pho
collocatam. Et sint metes mē
fmdū dictē cassie sue olle et drāz
ampullam ad spissitudinē tui pol-
licis. Deinde fiat ignis mediocris in
carbomby supus ollam vel cassiam
talit̃ q̃ a latere et vsq̃ ad solū drē
cassie sit spaciū medij pedis hōis
nec plus: nec minus. Et continuet
ignis die ac nocte absq̃ diuorū:
donec dictū argenti vīuū in tēz
sitam vt predictū est conuertat.
quod fiet mfra spaciū duoz annoz
vel mfra. Et si caueat dñ flex
ne sumā seu quantitā dicti argenti
vīuū pondus duaze libraz excedat.
Cum vō dictū argenti vīuū vt dñ
est sitū fuerit: tūc habes vñā de
drabus suis parabus supradictis:

quod quidem argenti vīuū at dñ
sulfure siue terra mista cōli ponde
ex quo vi mixto in vñū corpus co-
ponitur
quam phi vocauerūt fram sulfure
femina vxorem, moznū calidū
sctū solem et simū zubeū pur
supradictū fuit. Altera vō pars
quam vocauerūt celū aqua hū-
dum masculū vñū lunā vñū
et simū albū et argenti vīuū pōz
ceudum et mūdū: bact, bact, π
juosixaa/ adnān/ inπ/
tjixc/ inzuas/ tias/
xsuu/ πjt/ sxaū/ sbalzo/
icltsus/ sō/ batat/ πdxxi/
πlax/ icuic/ icniclxxnu/
quod vocat et scribit in phoz libris
es siue metallū phoz
Ecce Rex illustrissime iam tibi
exposui omne quod phi celauē-
rūt: et quod nullo modo patent
in eoz libris scribere voluerunt
Et iuro per deū verū et sctū q̃
nūq̃ in aliquo eoz libro hoc
reperire potui. Sed deū orauī
qui sua pietate et misericordia
michi dictū corpus notificauit.
quod est hūg phie clauis et
p̃m̃cipiū intentionis: gratia
eoz et laudes p̃ hoc deo reddidi.
Tu quoq̃ fac similit̃: qui hoc
tibi per me aperuit. grates
vō diligit. Et obsecro et per
deū īmortalem et omnipotentē
adiuro: ne aūq̃ malivolo mē
p̃tēbo vel ignaro vel alij cuiusq̃
ad hoc inepto: hoc tam p̃iosū
archanū detegas aliquāliter
vel demonstrēs: hūc q̃ libellūz
comēdes sub tali custodia ne
quis per eū in hac scientia te
nesciente valeat erudiri.
Corpus vō siue phoz es sup-
dictū tū et p̃mittit mixtū
est quatuor continet naturas

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

Coler
Vel lapis

scilicet calidū
hūidū et
dementū
in vase
vīnālī
per quod
quod debet
magister
dictū op
debet op
tūdmis
corpus
quod re
fuit Co
standū
q̃ alau
collocatū
vñū tēz
conūde
bellatū
debet ap
phicū tal
nendi co
quāq̃
um mal
aptatū
in oner
desuper
adaptatū
cassiam
onfōm
ad fric
ascendit
tem coq̃
Et possit
furnū v
valeat
vñū ren
gisti se
Et nō q̃
qui long
at dñm d

ficiū calidū nemo frigidum et
hūidū: et ideo in eo sūt quatuor
elementa. ¶ Quod debet poni
in vase vitreo facto ad modū
vrinalis spisso: in paruo ore.
per quod materia imponatur
quod debet esse clausū in luto
magisterij: talit̄ ne hūiditas
dicti corporis possit exire. Et
debet esse vas iam dictū longi-
tudinis pedis vng hōis: si fuit
corpus ponderis duarū librarū
quod remittit̄ discretionem arti-
ficis. Cum in hoc magis est
standū visioni hōis practitanti
q̄ aliam scripturę. ¶ Et debet
collocari dictū vas infra aliud
vas terreū factū ad modū tassie
rotunde: plenū cineribus rei-
bellatis: quod quidem terrē vas
debet aptari sup̄ furnū philoso-
phiā talit̄ vt calor ignis fa-
ciendi equalit̄ verberet omni-
quaq; ¶ Dicto vō vase vitreo
cum materia vt premititur
aptato: et infra dictam tassiam
in cineribus vsq; ad mediū indus-
desuper ipm cooperitorij terrē
adaptemur: quod cooperat dīaz
tassiam: tegens et bene claudēs
orificiū dñi furni: orāi ora-
ad finē q̄ calor ignis facendi
ascendere possit vsq; ad summa-
tem cooperitorij a pte interiori.
Et possit idem calor infra dñm
furnū remanere: et nullo mō
valeat extra vas exhalare. qd̄
vñ remittit̄ discretionem ma-
gistri seu artificis operantis.
¶ Et nō q̄ inter fundū dñi furni
qui longitudinis reū palmarū
ad dñm dīo debet esse. ¶ Et fundū

supradictę tassie debet aptari qdā
lamina terrea: que vulgariter
fogassa appellat̄ in oib; suis pñb;
pforata minutis foraminib; vt
fumus p quodlibet possit miorre
ad illū finē q̄ calor ignis in
fundo furni facendi possit absq;
vigore aliquo vsq; ad dictū furni
summitatem ascendere et asperi-
tatem ignis prohibere.

¶ Quequidem fogassa recte i medio
furni foriter existens collocet̄

¶ Et demde fiat ignis cū carbonib;
temperaturis: qui dūret equalit̄
die noctuq;. Cauendo semper
ne ignis augeat̄ vel minuat̄
sed sit ad similitudinē caloris nālī
abū in stomacho hōis digerentis.

¶ Qui calor continuat̄: donec mā-
lapis nri incipiat demigrari.

¶ Et cū demigrata fuerit: corpus
erit erit nūc liquefactū.

¶ Quare in turba phoz aut Bonell;
videntes aut ingredimē illi aque
imminere: scire corpus iam lique-
factū esse. ¶ Et nūc caueat̄ in sup̄
ne ignis augmentetur: quia
infans seu compositū quod tunc
vitam habere incipit extrinque
vitur: et totū opus periret.

¶ Et est sciendū: q̄ hoc opus quodā
modo creatio in hōis assimilatur.

¶ Et ideo in turba scribit̄ Es nrm
corpus habet et aīaz ac enā spm.

¶ Et qui hēt spm: hēt et sanguinē.

¶ Quare suauit̄ mitiat̄ ne sanguis
in colorem conuertat̄.

¶ Propter quod furnus talit̄ debet
esse compositus: vt caueat̄ ab igne
minimo: ne p̄ ignem minimum
opus amicheatur.

¶ Et notandū q̄ dicta decoctio que

prima inter philosophos reputatur non habet
tempus certum nec expressum determinatum
natum et est longa: propter
quam longitudinem valde est
tediosa: tamen cum gaudio ex-
pectanda. Quia cum in opere
dicta ingredo apparet: sit re-
rectam viam operandi inuenisse.
Et eo tunc debes letari: quoniam domum
maximum a deo est tibi concessum.
Cum vero compositum ut predictum
est demgratur: continuetur ignis
eiusdem gradus: donec albedo
in ventre eius occulta appareat.
Nam sic appropinquat fixationi.
Notandum: quod in ipsa ingrediente multa
et diversi colores apparent. de
quibus philosophi non faciunt mentionem
Nam quandoque fit rubeum: quandoque
croceum: quandoque viride: quandoque vio-
laceum: quandoque luidum: et ingrum.
Et quandoque omnes colores simul
apparent ut in viride.
Et scias quod in aliis rebus natura
magis tot colores exhibuit sicut
ibi: et hoc totum ante veram albedinem
que venit immediate post omnes dictos
colores. Tamen philosophi tres colores
principales notant: qui dicuntur
virescentes autem: sine quibus opus
perficere non potest. primo ingrum. 2.
albu. 3. rubeu.
Quare in turba aut Diomedes
Veneramus Regem et sua uxore
ne comburatis eos nimio igne:
ne fugatis eos: quoniam nescitis quomodo
indigatis his: que Regem et sua
uxorem emendant. Coquitur igitur
eos: donec fiant ingrum: deinde albi:
deinde tingens fiat veneramus.
Item sciendum: quod quando colores dicti
super designati apparent in ope

tunc humiditates corruptas in dicto
lapide seu composito existentes inci-
piunt desiccare: propter quam desicca-
tionem albedo apparet. In qua albe-
dine sulfur siue terra vinctum: et
coniungitur cum argento vivo. Et sic
vnum trahit alterum se invicem
iungendo et uniendo. Et tunc non
letatur per naturam et natura nam
continet: et per naturam natura et
conuersio retinetur. Et nunquam postea
ad invicem prius per aliquam viam se-
parari. Et est valde cauendum
ne artifex cum composito incipit
de albari obliuiscatur igne augmen-
tare: secundum modum inferius descriptum.
Licet usque ad apparitionem dictae albe-
dinis lenius ignis sit semper ad mini-
strandus: sine expectando cum patientia
et mora: et absque radio. Et scias
quod absque prolixitate quousque ad perfectiorem
operis nequit pervenire.
Et in hoc passu multi erraverunt:
et propter eorum impatientiam et tristitiam
opus per ipsos dum conveniunt dictum
dimiserunt incompletum. Et propter
prolixitatem operis desperari sunt de
eodem. Et ideo Bacten in turba
heu vobis doctrine filij: quilibet
vrum arbores miserens non sperat
fructus habere: nisi post tempus: ac
semina seminans: non sperat metere
nisi post menses.
Qualiter ergo vultis hanc mirabi-
lem operationem habere absque prolixitate
et regimine continuo. Qui in hoc
mundo nil sibi parat vel simile invenit:
nec tamen valoris et virtutis.
Et non dico vobis: quod nil magis doloris
generat cordi: quam error in hac arte. Dum
quis putat se forte totum mundum habere: et
propter suam impatientiam et festinantiam in regedo

inl penitus in manibus suis inuenit.
Ideo p[ro]p[ri]o vobis iugit[er] composita
 terere: et coquere ne vos tedeat.
Postq[ue] v[er]o materia siue composita
 supradicta puenit ad albedinem:
 mutandus siue augmentandus est
 sibi ignis fortioris gradus: sed n[on]
 ultra modu[m]: sed talis qui calore vir-
 tutem h[ab]eat desiccandi. **E**t in illo
 gradu ignis in antea decoquatur
 donec fiat albius niue. **Q**ua al-
 bedine apparente perfecta: tunc
 h[ic] sulf[ur] alb[um] siue p[er]fectu[m] ferme-
 tu[m] ad argenti facendu[m].
Sed quia aurum p[ro]ualer argento: p[ro]-
 cupientes: ut decens est archanum
 et fine ac effectu vni huius lapidis
 p[re]clarissimi emulcare: cum iue-
 nerit p[re]dictam albedine[m] p[er]fecta[m]
 p[re]cesserit ad fermentu[m] auri p[er] h[uius]
 modu[m]. v[er]o q[uod] dictu[m] fermentu[m] alb[um]
 siue sulf[ur] in eodem vase: et in
 eodem igne dimiserit: donec al-
 bedo illa in atrinu[m] colore[m] in-
 cipiat transmutari. **D**u v[er]o d[omi]n[us]
 citring color incipiat apparere
 mutat[ur] sibi fortior gradus ignis.
Et deinde p[er] ignem fortem non
 potes creare. Nam continuado
 ignem fortio[re]m materia efficit[ur]
 rubea: siue citrinissima: et p[er] se
 ip[s]am in d[omi]n[us] igne incipit ali-
 quantulu[m] dirui et eleuari. Et
 crescit ad modu[m] paste. Et de-
 nu[m]q[uam] p[er] ignem potest in aliuz
 colorem p[re]ter q[uod] rubeu[m] conueni
 qui color est vltim[us]. **E**t ideo
 quidam p[ro]p[ri]i in turba aut. Exo-
 posito in sp[eci]m rubeu[m] v[er]o sit
 mudi p[ro]m[issi]o[n]i. quia tunc n[on]
 illo vero rubeo apparetur sua
 p[er]fectione et natura ostendit

occultam. **E**t n[on] q[uod] omnes de-
 coctiones supradictae habent
 fieri in vno solo vase: per ignis
 tamen ordines supradictos.

**De modo vasis et fornacis in quib[us]
 decoquit[ur] et p[er]ficiat[ur] lapis** cap. 8.

Denu[m]q[uam] v[er]o cum d[omi]n[us] materia
 siue composita v[er]o p[ro]mittat[ur]
 dirui et eleuari: capienda est
 et ponenda in alio vase f[er]reo for-
 tissimo facto ad modu[m] scutelle:
 in qua sunt casseti. cu[m] cooperatorio
 bene aptato magno sin multitu-
 dinem materie. **I**ta in q[uod] materia
 occupet tertiam vel mediam
 partem dicti vasis. **D**em de-
 mittat[ur] in furno reuerberati-
 ons: et administret[ur] ignis
 flame clare et fortis: cu[m] lignis
 fixis n[on] fumosis: in quo igne
 duob[us] dieb[us] integris absq[ue] ressa-
 none flame p[er]maneat: donec
 d[omi]n[us] materia sit p[er]fectissime cal-
 cinata: et fiat citrinissima seu
 rubundissima et impalpabilis:
 et illo tunc erit p[er]fectissime
 depurata: et fixa. Et nu[m]q[uam] postea
 ignis in eam aliquam actione[m]
 facere potest: edam si p[er] mille
 annos in eo staret.

Cum igit[ur] modo p[ro]missa calcinata
 fuerit: eleuat[ur] et crescit in se-
 ip[s]a ad modu[m] fermenti. Et se-
 paratur ab ea in calcinatione
 p[re]dicta quedam terra pluua
 nigra: que in fundo vasis sub
 d[omi]n[us] materia reperit[ur].

Vnde asserunt exp[er]ti p[ro]p[ri]i: q[uod] tunc
 p[er]fectio fixionis apparet in ea
 existere. **E**t hoc duabus
 de causis. Vna quidem quia
 p[er] fixionem fixione[m] que p[er] calci-
 nationem ignis introducit[ur]:

parua quantitas huius elixir
sive fermenti proiecta super multas
partes aetheris confirmat ius
auri fixationem: quod non posset
facere: nisi fixatio in eo superabundaret.
Alia vero: quia terra
nigra predicta in eadem calcina-
tione separatur a mixto: que ante
erat abscondita et inseparabilis.
in corpore lapidis supradicti: propter
fortissimam compositionem quam
habebat per naturam. inter eos. quia
quidem terram nunc oportuit ex-
trahi per ignem fortissimum
calcinationis antedictae. Nam
si a lapide sive composito extracta
non fuisset pure materie: sive
tincture eiusdem lapidis seu
elixir propter suam ingreditur
et impuritatem impediret in-
gressum. Et ideo dicit philosophus
Noster lapis vere est substantia
corporea. ex uno. et per unum co-
posita: que duobus remissis
humiditas sive limpidissima con-
tinens est. scilicet anima et spiritus. et
de materia lapidis in pulverem reducta

Quale sibi restitui debet humiditas
sive terra predicta
dum vero permittitur calcinata
est: licet ad mundificationem de-
ducta sit: caret fusione: et in-
gressionem. videlicet quod aliquod metallum
super quod projecta fuerit ingere
nec ingredi posset: et hoc propter
maximam siccitatem quam habet.
Et ideo de necessitate oportet
eidem restituere humiditatem sibi
ablatam: qua restituta: omne corpus
metallum super quod fuit projecta
penetrabit: tinget: et perficiet
absque diminutione quacumque.
Sed qualiter humiditas et lique-

unam partem dicti elixir sive metis
et misce cum eo totidem de aetheris
et deoque simul ut super in penam
pro compositionis fecisti.

factio sibi restitui debet: hoc
maximam et ultimam huius sive
archanum existit: et a philosophis omnibus
valde occultatum.

Quare Rex serenissime ut super
te deprecatur et exhortatur ut cum
secretis habeas: nec aliam illud
detegas: ne de peccatis huius
teneat reddere rationem.
Nostat igitur quod humiditas sive
sudor reddit dicto rineri per
modum a philosophis traditum ut est
ut venias $\alpha\lambda\lambda\alpha\ \mu\alpha\chi\varsigma$
 $\pi\tau\delta\chi\delta\ \sigma\tau\delta\delta\alpha\omega\omega\ \iota\delta\alpha\varsigma$
 $\iota\delta\alpha\omega\ \sigma\chi\ \pi\delta\iota\varsigma\ \iota\alpha\pi$
 $\sigma\epsilon\ \chi\epsilon\ \chi\delta\ \tau\sigma\pi\ \tau\sigma\ \pi\iota\alpha\omega\epsilon$
 $\sigma\chi\ \tau\sigma\ \iota\epsilon\ \beta\alpha\varsigma\ \iota\delta\ \pi\alpha\omega$
 $\alpha\chi\ \iota\ \pi\iota\alpha\omega\ \iota\delta\ \iota\alpha\omega\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta$
 $\iota\epsilon\ \pi\iota\epsilon\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta\ \iota\delta$
Donet materia primo fuit nigra
deinde alba, deinde rubea
quod deo dante sine dubio fiet
in brevi tempore. Et tunc pene-
trabit: et ingredietur et tinget
perfecte omne corpus metal-
licum fustum. super quod pro-
iectum fuerit in verissimum
aurum: melius quam de mineris
procreetur.

Et est sciendum: quod dum dictum
elixir ut dictum est completur
et perficitur: habet formam
et similitudinem lapidis pax
perspicuitatis habentis: co-
loris citrissimi: et frangit
cum modico ictu.

Cuius una pars tingit et co-
uertit plurimas partes mer-
curij in veram similem tincturam
sive lapideam: et deinde in
verum aurum: melius quam de mi-
neris excat cum modico ictu.

in quibus subtilitas est: sunt
in capitulo sequenti videbis
ad plenū contineri.

De modo proiectionis lapidis cap. 10

Sed quia graue est mille
similia partū simul fudere
et proicere: et tingere. Ideo
proiectionem facies isto modo.
Accipe unū crucibulū: et pone
in eo centū vnaas azerauri
crudi: cum sale et aceto bene
loti: et pone dictū crucibulū
sup pūnas calidas: et dū dñs
azerauri sumare incipiet:
proice sup ipm vna vnaam dñi
lapidis siue elixiri: et cooperi
crucibulū cum cooperaculo tereo.
et postea pmitte in frigidari.
et tñ erit: et conuertet in
elixir siue medicinam.

Recipe ex dñō vltimo elixir
siue medicina vnam vnam:
et proice illam super centū
vnaas azerauri crudi et loti:
vt supradictū est in sale et aceto.
et in crucibulo in igne calefacti
et dimitte in frigidari: et tñ
conuertet in elixir siue me-
dicinā.

Dem de recipe vna vna istig
azerauri vltimo congelari:
et proice super centū vnaas
plūbi vel azerauri: et conuertet
in aurū purissimū malleabile
melig q̄ de minerā preceetur:
ad omnem pbanonem.

Et est sciendū q̄ etiā dñā medi-
cina quod nūq̄ aliud metallū sup
quod p̄icta fuerit tam purū
q̄ impurū conuertet in purū
et verū purissimū aurū.

Si vō medicina siue fermentū albū

volueris operari: fac in oib⁹ et
p oia: pur de rubeo donū fa-
ciendum. Quo facto oia vt
pora imperfecta siue etiā azer-
aurū super que fuerit modo
supradicta proiecta conuertet
in verissimū argenti: melig
q̄ de minerā preceetur.

De dignitate et p̄paracōe lapidis phoze cap. 11

Asserunt itaq̄ omēs p̄hi expti
et pro recto affirmant: q̄
lapis supradictus dū ductus est
ad vltimam sui perfectiōem:
antedictam: q̄ virtū facit et
reddit malleabile: si sup ipm
fusum de dicto lapide proieciat.
Et etiam cristallū fusum modo
simili tingit et conuertit in ar-
bunū lūz verū.

Nunc aut de vltima et digniori
parte nū tractatus restat videre:
s. de nū lapidis quadā nobilissima
officiaria et virtute breuit et si-
militudine. Et cum homo sit dignis-
sima creatura: cuius grā oia
sūt adiuuenta: eidemq̄ subdita:
Ideo potest dici q̄ elixir antedñ
ad sui seruiciū fuit adiuuentū.

Cūq̄ videamus ex multis vegeta-
bilibus: ac etiam animalib⁹ et mītib⁹
alijs speciebus per medicos diuisos
multas confici medicinas: cū q̄b⁹
videmus egra corpora humana
conualescere et curari: videamus
aurū minerale: et multos lapides
preciosos moliri et teri: et in
electuarijs p magnatibus et diui-
tibus apponi: per que nosatur
sanitatem eisdem restaurari: et
a diuersis egritudinibus liberari.
Quanto igit melig et p̄fectius ra-
tionabiliter per hanc vltimosissima

et pretiosissimam medicinarum
que non habet extirpationem
possunt curari et sanari cor-
poris humana. Cum ipsa me-
dicina sit spiritualis medicina.
et nichil in ea sit superfluum aut
aliquid diminutum. **P**ropter
que affirmant adhuc philosophi: quod
dicta medicina sive elixir curat
et sanat perfecte leprosum: et
quicunque alium morbum extrinsecum
et intrinsecum frigiditatis, et ca-
liditatis causa processum. **E**t
si morbus fuerit de uno mense
curat in uno die. Si fuerit de
uno anno: curat in duobus diebus:
Et si fuerit multum antiquus curat
in uno mense.
Et quicunque ipsam medicinam
per modum electuarij: sive in po-
tationibus modo debito usus
fuerit: ab omni egritudine fu-
tura perfectissime persuabit.
Ad hoc quod fortis est: si senex
vel deceptus fuerit: ipsum ad
juventutem et fortitudinem re-
staurabit: nemo igitur condum et
hilarum et eundem tota vita sua
emittet: et in senectute suabit.
quod non est mirandum: quia nos
videmus per ipsum lapidem sive elixir
corpora metallica impetfecta egra
et putrida: que sunt dura, frigida
cruda et indigesta per solam pro-
jectionem ad sanitatem et perfectio-
nem reduci. multo ergo melius
et levis humana corpora: que sen-
sibilia sunt: et que naturalem habent
calorem: et moveri possunt et debent
per ipsum elixir curari: et reduci ad
perfectam sanitatem quam metalla
predicta:—

De perfectione metallorum ex argento vivo cap. 12

Dictum est superius in principio
qualiter argentum vivum gene-
ratur. **N**unc vero dicendum est
qualiter ipsum convertitur in metal-
lum: per longissimam decoctionem
nature. **S**ed quia hec decoctio
clare hominibus non patet: Ideo
diverse sunt philosophorum opinio-
nes. **Q**uidam vero asserunt
quod ex solo argento vivo: viz. in sua
terrea sulfurata innata: per longam
decoctionem nature in corde terre
congelatur et induratur et fit
metallum. **Q**uidam vero alij as-
serunt ipsum argentum vivum preter
suam terram sulfuratam predictam
innatam commisceri alio sulfuri
aut obuiari in visceribus terre
decurrendo: per cuius sulfuris
vaporem congelatur et induratur.
et ut supra per decoctionem nature
vertitur in metallum. **S**ed qualiter
cuius accidat: clare constat argen-
tum vivum spiritum et materiam
metallorum existere: et ipsum per
calorem spiritus secundum decoctionem
nature in visceribus terre virtute
sui innati sulfuris vel alterius
obuiari vel per amboz mixturem
in metallum congelari et indurari.
Et quia contingit quandoque duas
partes argentum vivum puras ad mi-
norem misceri: quandoque vero im-
puras. Ideo secundum accidentia diversa
desuper evenientia videmus
diversa formari et generari me-
talla: viz. pura vel impura: quod
accidit pro puritate vel impuri-
tate predictorum duorum: scilicet sulfuris et aeris.
Vivum. **Q**ualiter autem ipsa metalla
generantur pura vel impura nunc sequitur:—

De generatione et natura auri cap. 3

Aurum siquidem generatur et creatur ex argento vivo puro clavo et ex sulfure mudo rubeo fixo et clavo. Et quia magna mora spis in corde terre deortu fuit ideo struxerunt se partes: ita quod solidum et grave fieret fixum atque perfectum. et nullum habet defectum. Quare sub terra non putrescit: nec per aquam mutatur nec in aere consumitur. nec in igne consumitur vel diminuitur aut corrumpitur. Et est in altitudine sua ethereum et sanguineum: calidum et humidum: roreum: dulce: odoriferum: masculinum. Et in suo profundo est plumbum vel argentum: terreum: fenum: mignum: acidum: frigidum: et siccum. Et in uno latere est stagnum vel argentum vivum: aqueum: fleumanticum: frigidum: et humidum: mignum: mspidum: remissum: et femininum. Et in alio latere est ferrum vel es: igneum: volentem: calidum: siccum: rubrum: amarum: acutum: masculinum: et est corpus omnis ad invicem connectentium.

Que videntes philosophi: generari sunt unum in aliud posse transformari. Et illud expectant sunt. Quare eorum estimationem affirmant. Verbi gratia. Converterunt namque argentum in aurum: et e converso et sic de reliquis secundum generationem et corruptionem.

De generatione et natura argenti cap. 4

Argentum etiam generatur ex argento vivo clavo: et sulfure albo puro clavo: fere fixo: et deficit quoad ultimam naturam perfectionis: paucis fixis: color cum

pondere. Et est in sua altitudine plumbum album: et durum: frigidum: et siccum: melancolicum: calidum: dulce: odoriferum: masculinum: roreum humidum: quod est aurum in suo profundo. Et in uno latere est stagnum vel argentum vivum: aqueum: fleumanticum: frigidum: et humidum: mignum: mspidum: remissum: et femininum. Et in alio latere est ferrum vel es: igneum: volentem: calidum: siccum: rubrum: amarum: acutum: masculinum.

De generatione et natura cupri cap. 5

Cuprum quoque generatur ex argento vivo turbido: et sulfure rubeo: turbido: et diutius deortu est calore forti. Et quia multum in deoquendo combustum fuit: ideo in fertum est. Et est in altitudine sua ferrum: igneum: volentem: calidum: siccum: rubrum: amarum: acutum: et masculinum. In profundo sui est stagnum vel argentum: aqueum: fleumanticum: siccum: et humidum: album: et mspidum: remissum: et femininum. Et in uno latere est aurum: acreum: sanguineum: calidum: et humidum: roreum: dulce: odoriferum: et masculinum. Et in alio latere plumbum vel argentum: terreum: melancolicum: frigidum: siccum: mignum: acidum: fenum: et femininum.

De generatione et natura ferri cap. 6

Ferum vero oritur ex argento vivo spisso: et ex sulfure citrino turbido: unde solidum cupro: et ex virtute ignis tardius fluit: quia calore modico longissimo deoquatur ipse et constringitur bene partes: nec est laxi corporis: ut cuprum. Et est in altitudine

sua es igneu colericiu calidu et
sicu. rubeu. amaru. acutu masculi-
linu. Et in suo profundo est
stagnum vel argentu aqueum
fleumaticu. frigidu. humidu. albu. in-
pidu remissum. femininu. Et in
vno latere est auru aereu sanguineu
calidu. humidu. croceu. dulce. odorif-
feru. masculinu. Et in alio late-
re plubu vel argentu terreu. me-
lancolicu. frigidu. sicu. acidu.
fendum. femininu.

De creatione et natura stagni cap. 17

Stagnum etiam fit ex aere
vino claro. mixto cu sulfure
albo claro: sed paruo decurtu est
tpe. calore modico. Vnde si diu
decoqueretur: in argentu puru
verteretur. Et est in sua altitudine
argentu vniu aqueu. fleuma-
ticu. frigidu. et humidu.
albu. inspidu. remissum. femi-
ninu. Et in suo profundo est feru
vel es. igneu. colericiu. calidu
sicu. rubeu. amaru. acutu mas-
culinu. Et in vno latere est
plubu. vel argentu terreu. me-
lancolicu. frigidu. sicu. mizu.
acidu. fetidu. et femininu.

Et in alio latere est auru aereu
sanguineu. calidu. et humidu. cro-
ceum. et odoriferu masculinu.

Est igitur habilis ipm in argentu
vel auru conuertere: qm in aliud
corpus. quia facili ad latera
q ad pfundu corporu. puenit.

De creatione et natura plumbi cap. 18

Plumbum etiam generatur ex ar-
gento vino grosso terrestru et
ferulento: et ex sulfure albo grosso.
in parte puro et rubeo: et desinit
ei fixo: et ignito: quia parum etiam

decoctum est. Et est in altitudine
sua argentu mizu. melancolicu
frigidu. sicu. acidu. fendum.
femininu. Et in suo profundo
est auru. sanguineu. calidu.
et humidu. croceu. dulce. odorif-
feru. Et in vno latere est sta-
gnum. et argentu vniu aquu.
fleumaticu. frigidu. humidu.
albu. inspidu. remissu. femi-
ninu. Et in eo latere est
feru. vel es. igneu. colericiu.
rubeu. amaru. acutu masculi-
nu. Conuerne igitur facilius
in argentu: qm in aliud corpus.

De natura et creatione argenti vniu cap. 19

Argentu vniu creatur
ex terra sulfurea alba
et ex aqua clara viscosa. Et
est in sua altitudine stagnu.
aqueu. fleumaticu. albu.
humidu. et frigidu. inspidu.
remissum. femininu. Et
in suo profundo est auru aereu
calidu. et humidu. croceu. dulce.
odoriferu. masculinu. Et in
vno latere est feru. vel es.
igneu. colericiu. calidu. sicu.
rubeu. amaru. acutu mas-
culinu. Et ex alio latere plubu
vel argentu terreu. masculinu.
frigidu. sicu. mizu. acidu. fon-
du. femininu. Et hec de
metalloz creatione. et eorum
natura sufficiant. atq de la-
pidu philosophici natura et
compositione siue fixatione. que
dicta sunt obfuerunt.

**Explicit liber secundus de lapide
philosophico.**

**9. hls. martij
ncap. 1481.**

De compositione lapidis phoz

In dei nomine Amen sancti spiritus asser
uimchi gratia : et omne bonum opus
perficendi

Inim sapiencie timor dñi
est. Amor sapiencie: quia
diligat sapienciam: et ip̄a
diligat ip̄m. et ita efficiunt filia.
Donne eis fite diligit sua simile
Nim ficiat sapiē est timor dñi.
et eius obedientia.

*de spirituali
miseria
sine verba
quod figurat
figuris*

Sapientes enī dixerūt. Aperiri oī-
los nros. et cor nūū: et audire
intellige quod ostendo tibi: dīa
verba intelligibilia: que sine
poteris: si fueris deintellige-
tibus. **S**ciās q̄ ex hōie non
nasit̃ nisi homo: sicut ex quolibz
animali non nasit̃ nisi sibi simile.

Videmus in res aliquas natas
a radicibus suis dissimiles // quia
videmus res alas habere generatas
ex non habentibus alas.

Videmus enim et scimus res aliquas
quas homines nesciunt: de quibus egre-
ditur natura quam scimus: quod sciri
fiat nobis: et ignoras: quia
sunt res profundae. Et si quaeris
eas: forsitan minueris.

Sicut aer superior: ita inferior
subins retzam.

Et scias quia ista de natura mi-
nerali fit ars, et non alia.

Quando memineris cunctis
apparentis de seruo: quia
tribus seruit: quia omibz pdest
rubeo eis inuit colorem: aug
aque tam pauperibus q̄ diui
tibus largiur. **E**t de xore
sua. t̄ra mollis et munda. prompta:
que siquidem est natura bona.

quam diximus: tunc sufficit vobis.

Mundauere igitur sapientes.
locum: ne tangere eum pulvis
In quo loco est illa natura
bona quam diximus. Mons
enim propinquus est: et fluuius
est largus donatione. et ipse est
notatus rubens: quia egreditur
ab insula maris: et quod appa-
ret ex eis de colore aeterno est
Metallum congelatus melius
omnibus: et in natura sua est non
bona. et melior. eo quod est prepara-
tum: et monstratio sua erit pro-
pinqva: et scientia sua erit ma-
gna: respectu eius quod appa-
ret modo

Pone igitur citrinu illud super
ipsa quod precepit uxori
sue ut antequam impregnaret
intraret balneu sine aqua: et
intraret in obscuro loco notissio
donec eius corpus induruerit
ponatis igitur eos in domo: tunc
scuerunt hoc filij eorum: qui ex
eis nati sunt: reuertentur ad eos.
et stabunt in medio eorum.
quia de eis facti sunt in loco
ubi habitauerunt simul: sicut
placuit eis: et deus fecit eos
sapientes: postquam quieverunt
a labore suo.

Queramini Regem et vx-
orem suam: quia noster
furor est suus. Nam si ostende-
rit iram suam super vos: au-
feret a vobis Regnum suum: qui
sapiens est me intelligat. et
qui non est sicut bestia: et non
imputet michi ignorantia sua.

Accipe viam breuem: et ab-
breuiam viam longam: et ipa-

est ex atrino bono: et vxore
sua. qui siquidem p[ro]p[ri]u[m]
et dorent s[ci]am seu sapiam
oib[us] alijs. Sicut ex vno g[ra]no
fiu[n]t multa grana. Et ex vno
dactilo fit magna arbor.
Ego em[im] cooperui rem ista[m]
vt non possis eam intellige[re].
Et hec est via publica et lon-
ga. qui per eam tendere
voluerit: teneat semitam.
Et dare alijs ex eo quod
deus vobis optulit: quia
grana dedit vobis. Et ego
feci h[uius] tractatu[m] michi du[m]
vixero: et post modu[m] reliqua
alijs quibus deus voluerit

Scias frater: q[uod] sulfur est
pater o[mn]i[um] corporum.
liquefabiliu[m]. et mercurius
est locus eius: in quo t[em]p[er]e
libet[ur] operat[ur]. sicut humiditas
est locus caloris: et calor
operat[ur] in ea.

Et em[im] humiditas abus
ignis: et siccitas abus
frigidity. et sicut mercurius
est in medio lubit: ita opus
lubit est in medio mercurij
et o[mn]ia corpora fueru[n]t mercurij
et fueru[n]t congelata p[er] calore[m]
et siccitatem lubit: et ipse
coxit ea vel eam sicut pasta.
Et o[mn]ia corpora fueru[n]t suba-
vna. Et quando fu[n]t co[m]pleta
eoz[um] decoctio: fuit sol. Et q[ua]n-
tu[m] fuit sicut pasta: fuit dimi[n]uta
ab eoz[um] decoctione. et p[er]fectio
et congelatione istoz[um] duoz[um]
est effluendo seu affluendo.

Et per hoc q[ua]n[do] ponit[ur] ad
ignem vniu[er]su[m]: vniu[er]su[m] eos ignis
et facit figere. Et in illo in
quo magis abundat siccitas:
citius congelat[ur]. Et in illo qui
apparet de auro: est mercurius
congelatus ex puriori et sub-
tiliori parte sulfuris.

Color ergo atrinus est ex albo
et rubeo. Et q[ua]n[do] ambo sunt
in igne. s. mercurius et lubit
primo fiu[n]t nigri. Deinde ru-
bei: postea atrini. Et aurum
est inter atrinu[m] et rubeu[m].

Et si lubit non tangeret eu[m]
non tingeret. **E**t scias q[uod]
hec est veritas: p[ro]p[ter] quam
omnes laborant: vt inueniat
colorem atrinu[m]: qui egredit[ur]
a seruo rubeo. et vxore sua.
Et postq[ua]m scitis sorore[m] suam.
intelligis atrinu[m] quo modo
exit a rubeo: tu scies me
dicere veritatem. Et ego
ostendo vobis paulatim.
si ulterius explanare: ena[m]
pueri scirent.

Quoniam essens sup[er] quenda[m]
fluuiu[m]: quidam homo
ascendens dixit.

Sauite q[uod] p[ater] meus sol dedit
michi potestatem sup[er] omne[m]
potentiam. et induit me
vestimentis glorie. et totus
mundus me querit. et arretit
post me. **E**go aut[em] su[m] maxim[us]
et sanus ab om[n]i egitudine
et ab o[mn]i macula. et sapientes
stueru[n]t vultu[m] meum. et
alacritudinem. **E**go aut[em] vniu[er]sus
sum: et assum labor patri meo

Amphipr. *Qui vnicus est. qui dedit michi*
virtutem istam. et gratiam ex gratia
sua. et homines querunt me a suis
meis filiis. id quod querunt
a me. non in ad illud pervenerunt
in si per me: et terra cum omnibus
suis viribus me humiliare non
potest. vmo ego possum super ea.
et super omnes suos meos. donec
humilio eos: et extraham de poten-
tia et natura eorum: et mduo
eos de lumine et splendore meo
pulcro. quod dedit michi pater
meus. moribus operibus eorum.
Ego autem sum excellens. qui ex
alto et de primo cuncta: et nullus
suorum meorum potest super me.
in si unus: quia datus est ei: eo
quod michi contrarius est natura: et
ipse destruit me: non in destruit
naturam meam: et ipse est. Saturnus
qui sepe rat omnia membra mea
postea ego vado ad matrem
meam: que congregat omnia
membra mea diuisa et separata
et illuminans omnia. et
facio lumen apparere po-
tenter. in si timerem de patre
meo Saturno: et etiam de matre
mea diuina qui michi mimi-
rantur. Verum in in si hoc esset
non possem videre de aialibus animalibus
et plantarum. sed ego venio cum
calore ad expellendum vitium
et iniquitatem eorum a me.
Ego sum habitans super faciem
minere: et tribuo suis meis
et extremitatibus meis: et nominem
meum nominem nominibus magnis.
et qui studet in me: non curat
de aliquo malo: sed non sanatur

ex me. *Ego destruo naues*
per mare: et fabrico Cui-
tates desertas: non quoratis
a seruis meis magnitudinem
meam. Numco ergo vobis
omnibus sapientibus: quod in si me
interficiatis: non poteritis
sapientes multiplicari. Si vobis
me interfeceritis: intellectus
vero erit perfectus: et in sorore
mea crescit Luna: gradum
sapientie vestre: et non cum
alio et seruis meis. *Et si*
strenis secretum meum: ego su-
fluit frumenti seminum
in terra: per via nascentis.
crescit: et multiplicat lucum
seminanti. Quia omne quod
generatur: generatur ex genere
suo: et quodlibet indiu diu
multiplicat formam sue
speciei: et non alterius: quem
admodum ex frumento feu-
mentum nascitur: et sic de alijs.
In hoc ego exposui vobis omnes
figuras. *Cum itaque egero*
cum uxore mea alba pura hunda
et munda tacta: addo puluerem
diem faciei sue: vomit et
vitium sue. *Ipsa enim est obediens*
michi. Vnde cum fuerit unus
omni ea: nichil melius in mundo.
nec equipollens michi: ipsam
impregnabit: et generabit
sicut ego sum in substantia et
colore: quoniam hoc modo multi-
plicat semen meum ex me omni
simile michi nascitur. sicut
quando seminatur vnum granum
frumenti nascitur: multiplicat
terit: et rebellat: et fit panis
ex quo vivit totus mundus.

Amphipr. *Qui vnicus est. qui dedit michi*
virtutem istam. et gratiam ex gratia
sua. et homines querunt me a suis
meis filiis. id quod querunt
a me. non in ad illud pervenerunt
in si per me: et terra cum omnibus
suis viribus me humiliare non
potest. vmo ego possum super ea.
et super omnes suos meos. donec
humilio eos: et extraham de poten-
tia et natura eorum: et mduo
eos de lumine et splendore meo
pulcro. quod dedit michi pater
meus. moribus operibus eorum.
Ego autem sum excellens. qui ex
alto et de primo cuncta: et nullus
suorum meorum potest super me.
in si unus: quia datus est ei: eo
quod michi contrarius est natura: et
ipse destruit me: non in destruit
naturam meam: et ipse est. Saturnus
qui sepe rat omnia membra mea
postea ego vado ad matrem
meam: que congregat omnia
membra mea diuisa et separata
et illuminans omnia. et
facio lumen apparere po-
tenter. in si timerem de patre
meo Saturno: et etiam de matre
mea diuina qui michi mimi-
rantur. Verum in in si hoc esset
non possem videre de aialibus animalibus
et plantarum. sed ego venio cum
calore ad expellendum vitium
et iniquitatem eorum a me.
Ego sum habitans super faciem
minere: et tribuo suis meis
et extremitatibus meis: et nominem
meum nominem nominibus magnis.
et qui studet in me: non curat
de aliquo malo: sed non sanatur

Amphipr. *Qui vnicus est. qui dedit michi*
virtutem istam. et gratiam ex gratia
sua. et homines querunt me a suis
meis filiis. id quod querunt
a me. non in ad illud pervenerunt
in si per me: et terra cum omnibus
suis viribus me humiliare non
potest. vmo ego possum super ea.
et super omnes suos meos. donec
humilio eos: et extraham de poten-
tia et natura eorum: et mduo
eos de lumine et splendore meo
pulcro. quod dedit michi pater
meus. moribus operibus eorum.
Ego autem sum excellens. qui ex
alto et de primo cuncta: et nullus
suorum meorum potest super me.
in si unus: quia datus est ei: eo
quod michi contrarius est natura: et
ipse destruit me: non in destruit
naturam meam: et ipse est. Saturnus
qui sepe rat omnia membra mea
postea ego vado ad matrem
meam: que congregat omnia
membra mea diuisa et separata
et illuminans omnia. et
facio lumen apparere po-
tenter. in si timerem de patre
meo Saturno: et etiam de matre
mea diuina qui michi mimi-
rantur. Verum in in si hoc esset
non possem videre de aialibus animalibus
et plantarum. sed ego venio cum
calore ad expellendum vitium
et iniquitatem eorum a me.
Ego sum habitans super faciem
minere: et tribuo suis meis
et extremitatibus meis: et nominem
meum nominem nominibus magnis.
et qui studet in me: non curat
de aliquo malo: sed non sanatur

et fabricant^r inde terre.
et luxant^r ex misericordia
mea. nemini defiat: quia
donū dei est.

Et ego illumino aerem.
lumine meo: et calefacio
terram calore meo. genero
et nutrio vulta. et plantas
et lapides: et eiho tenebras
noctis. sum potentia mea.
et facio permanere dies se-
culi: et illumino oīa lūaria.
lūe meo: et oīa etiā in quibz est
splendor. et magnitudo. que qdē
oīa ex opere meo sūt. eo qd in-
diuit^r vestimentis meis. Et qui
querūt me: faciant inter me
et uxorem meam. ita qd non
separat^r a me: et misceamur
mixture inseparabili. Et hoc
fiet. qn extorserint me parū
al parū a natura mea: et pax
al parū uxorem meā a natura
sua. Et postq interfecti sūt nos
resuscitamus resurrectione noua.
et incorruptibili. eo qd postea
mori non possumz. Nam
post resurrectionem meam
induimur glām et fornicidēz
sempiternam. Et tūc gaudet
prosperitate magna omnes
qui sciūt secretum meū

Et scias qd sol vigorat^r in
tribus signis. s. in Ariete
Leone et sagittario. Et viret
solis est in hijs tribus. Et qn
domus Arietis est gaudiū solis
et principatus eius: et domus
Leonis est domus sua secunda.
Et domus sagittarij est eius tūa.
Et in prima istarū incipiunt

dies crescere: et calor augeri.
et in ipa est caput Arietis. In
2^a vō ipaz complet^r tpus in
calore. s. domus Leonis. Et in
3^a illaz diminuūt^r dies.
et calor: et oīa dissipantur.
que est sagittarij. Ita est de sole.
Qm emūdat^r crescit. et germi-
nat in igne. quia res sunt
ignes: primz. mediz et extremz
non sūt necessarij nisi medius
qui est porta domus Leonis. Intel-
lige ipm. et custodi. et inquirere
ipm. et pone in mente tua. Et
scias qd sol tngit. Et si addide-
ris in tinctura sua. et inuene-
ris grossitudinē suam: et tūc
luuabit te. quia. i. ex eo. at
1000. i. 1000. De luna illumina-
bit. et hoc erit. qn sol descen-
det in domū Leonis. tūc emz
est in fine sui caloris. Et hoc
fiet in diebz. 90. donec medi-
etas eius consumat^r. et altā
remaneat: et si ming. tanto
melius. et ita illuminabitur
paz super multam magnitu-
dinem. benedictus deus. Amen

Parabola sup lapide phox

Quidam Rex volens alios
superare potentes para-
uit se ad bellū. cum qd
veller equū ascendere. precepit
vni ex militibz suis. vt affer-
ret ei de aqua quam dilige-
bat. Et ille. Dne que est aq
illa quam diligitis. Dicit Rex.
Illa est aqua a me multū desi-
derata: que pre oibz me di-
ligit. Ille vō preapiens statim

De quo accipiebant parum:
et proriebant sup saturnū
purgatū: et statim mutabatur
forma eius. sicut scis. *De quo*
ponebant partem vnam sup
uo. Venetis: et erat totū vni
colozus et bomtalis.

fruits : —

[Faint handwritten Latin text from folio 7v]

**Vic incipit visio semis super la-
pide philosophorum**

Vidi senem nimia claritate
fulgentem: et in manu sua
librum clausum: septem signacu-
lis sigillatum tenentem. et elevas
oculos: vidi librum postibus ar-
gentis tertium: folijs aureis co-
operatum: et in capite huius posuit
anulus aureus speciosus: argento
cooperatus positus: et in oratione
ventria anuli erat scriptura talis
Spiritus: anima: corpus.

Aquo anulo septem cathene
sigillate: tam auree quam argenteae
precedentes totum librum circu-
dabant: et aspectu retrogrado
librum deuoluentes: omnes ad anu-
lum deuoluebantur. **Q**ui senex
interrogatus per me quid istud
significat: Respondit.

Anulus spiritus aureus argento co-
operatus est lapis philosophorum: qui in
suo profundo est aureus et ma-
sculinus: et in suo manifesto
argenteus et femininus. ac
quatenus in partibus suis diuisus
semper spiritus. Sed septem cathene
librum circūdantes sunt septem op-
erationes: quae totum magistrum la-
pidis circūdant: perficiunt: et
involunt.

Et interrogatus per me senex:
quid scriptura anuli significaret
dixit.

Scriptura illa anuli mirabi-
lis est: quia in ea quicquid est
de archano philosophorum sub breui
compendio continetur. **N**am
spiritus michi denotat: quod ipsum corpus

subtiliter ingredientis ipsum ad sim-
plex minima disponens ab ipo-
aram trahit: et ipsum ad aere
sursum trahens et densas seorsum
portat. **E**t post ipsum corpore
dispositum: et ad naturam quinte
essentie: quod est quid simplex
reducens aiam in fundit: et cor-
pus eam amplectens in ea gau-
det: et aia cum corpore ingreditur
ipsum per finit: sunt viuius per-
ficiunt mortuum. et nunquam ab eo
separantur: quod corpus mortuum
dum resurgit immortale viuet.
Et hic est lapis philosophorum tibi
precipiens aia suare eadem.

Anima autem est ipsum sulfur non
vrens: quod congelat ipsum aerem
aerem in corpus lunare vel solare
occurrentes sibi in loco naturae: quod
subtrahit per ipsum a corpore:
et istud est aia mediatrice inter
corpus et spiritum: et ipsa eos ligat
et coniungit coniunctione mystica
bili: cum spiritus non possit vniui in
corpore nisi per aiam que est
aerem et philosophorum tinctura. Nam
sine ipsa spiritus non posse aliquid
perficere: neque compleri: et hoc in-
telligas quod sulfur nunc non est
sulfur vulgi: qui est pinguis
et adustumus. cum ora destruat.
imperficiat dissipet et corrumpat.
Corpus autem dico tibi non pau-
demonstrat ipsum aerem vel ar-
gentum in aere: in quo anima
ma dominabat et permanebat
tangit forma vera in suo sub-
stantia.

Et istud post aie separationem
dicitur corpus mortuum donec
per aie introductionem sit lique-
factum: et tunc dicitur viuum immor-

tale resuscitatu. Super hac emz
distinctione anuli contentus
amplis intruens: vidi in prima
parte cathene auree sigillu
litteris argenteis scriptu dicit

In calido humido pone me: et ex
illis pascere me: qm debilis sum.

Super hoc interrogatus senex
quid hec scriptura significat
Respondit. Istam scriptura
prima clauē et opatione lapidis
esse: que dicit phox putrefactio
sue digestio. que fit p suū ips
in calido igne et humido. Nam sine
alimenti nō potest conuertere

in aliud natu mentu nisi per
sua digestionem: Sic nec lapis
potest conuertere in simplex: nec
aia per spm a corpore trahi nisi
mediante sua digestionē hec
clauis phie. Nam res dū magis
appropinquat simplicia magis est
perfecta. Et per hoc scias: q
nisi putridū fuerit: ad archa
mū peruenire non potest.

Et tu omēs hoies a natura
sire desiderant: vt Aristoteles
dixit in sua metaphisica ha
bita prima operatione lapidis
sire desiderant perspicabilit
in visione mēiens vidi scdaz
cathena in pīm capio ipam
argenteam: et in fine aurea.
et in parte argentea. et erat
sigillu scripture hū aureis
apposito.

Leniter digestus aiaui sum:
ideo exalta et eleua me a gra
uioribus.

Et interrogatus per me: qua
ting scdm sigillu dignaret michi
declarare: dixit.

Scias igit et intellige que dicit.
qm istud sigillu est scda opatio
lapidis: que dicit distillatio.

Et prima pars cathene argen
tee denotat p mū quod distillat
quod est sps: et argenti vinum
aiatuz: et tinctura alba. Scda
aut pars aurea denotat illud qd
2. et 3. distillat: et est oleū matū
et aia tinctura rubea: quod est
auiū phox: et est scda clauis
phie.

Tertiu aut sigillu in 3. cathena
aurea erat hū argenteis scri
ptum dicens.

Tinctum a micto:

Qui dixit: Separatione ab aere
esse percipiens aerem per se in
humido pluries exaltare: que est
tertia clauis operis

Quartū aut sigillu vidi in 4.
cathena argentea positi intus
aureis scriptis aureis dicens

Exalta repara subilia me: vt
possim reduci ad simplex.

Qui dixit istud exaltationem
spis aiatuz per se omē: quod est
quarta clauis operis.

Quinta aut cathena tanq
aurea q argentea in super fine
ingram mēiens vidi in ea si
gillu quintu hū argenteis
scriptum dicens.

Sitio: desino: pota me: et me
albifica.

Et interrogatus senex: quid si
gnificaret scriptura illa.

Hoc magnū secretū est: quod est
corpus mortuū aiatuz calidatū
et ipm in parte aiatū spūs mbi
bere et albificare: vt mediantr
aliq spūd aiatū dispositione possit

ritus ad naturam simpliciter
quinto essentia pervenit: quod
dicitur quinta clavis operis.

Sexta autem cathena tamquam ar-
genteam similiter munitis
vidi in ea sigillum sextum huius
aureum scriptum dicens

Vidui et orfani sumus: et a
domo propria elongati: ideo nos
ad ipsam reducere: ut corpus
nos amplectens amabile
nobis fiat.

Qui senex dixit istud esse re-
ductionem aquae et olei super
morum corpus: cum aqua non
possit esse nec stare sine cor-
pore: nec corpus sine aqua: que est
Sexta clavis

Septima autem et ultima operatio
in septima cathena tam aurea
quam argentea vidi: in qua erat
ultimum sigillum omnia sigillans
tam aureo quam argenteo huius
scriptum dicens

Lemur in igne amabili fac
ut aliqua violentia separari
non possit.

Qui senex dixit. Ultimam
conclusionem et perfectionem
esse: quod est facere fixum so-
lutum: et est ultima clavis
philosophiae.

Omnibus istis partibus desiderio
apertione libri moniti dixi.

Senex queto atque per deum celi
quatinus benignitati tua michi
librum aperias: et illud quod
mihi scriptum est reuelas et oste-
das. **E**t respondens senex
dixit Amen dico tibi: quia ne-
mo est dignus aperire librum
nec solvere septem signacula

eius: nisi agnoscat philosophiae mentes
discipulus: cui deus dederit
iuramentum perscrutandi propositum
et celandi archanum. **V**t tibi
dixi. **E**rgo que vidisti intellige
et operare: et aperietur tibi
liber. Nam laborant homines
et non vult: sui benignitate
largitur qui est benedictus
in secula seculorum. Amen.

finis: 7. de rebus

1486.

Incipit liber montis.

Benedicti eius sit nomen domini. *Nota huius*
qui dat sapientiam omnibus tibi tractat
mentibus se: et non improperat
ipse namque est altitudo et profunditas optimi
omnis scientie: et thesaurus totius sapientie. *ad Rolandum*
unde cum intendamus super occulta
et penosa mer garita secreta
aliqua naturae investigare. *Idcirco*
in mei sermone principio eius huius est
auxilium inuoco: qui omnium bonorum super nos
est fons et origo: ut ipse sua pi-
etate et bonitate paruitatem amplius
meae scientie supplere dignetur. *Inimicus*
et per se ipsum gratiam ea que in terra prohibentur
vires latent illuminare: ut secreta
et occulta naturae vtiliter inue-
niam: et inuenta manifestare. *Burgundus*
valeam: per eum qui vivit in secula
laus et gloria

Philippus Inclitus Iohannes
Francie Regis filius dux
et comes Burgundie Comes
flandrie. *et* desiderans et af-
fectans philosophiae fieri discipulus
atque secretarius: ut hereditaret
in possessione auidam philosophiae partem
famose melite et gloriose. *Insi-*
piens oculis: sed prudentibus

Vō manifeste per quā omnis
gradus ecclesiasticus ubi habita
fuerit et inuenta deo altissimo
sine penuria famulatur.
Reges et principes dñar: et
aduersarioz suoz colla sub
iugant. ¶ Ambulans muer
sigando per multas regiones
Regna et prouincias cum la
bore magna: et a sapientibus
et leatis viris de hac arte
inquiretem: et scripta oīum
fere scriberem: vt in his vez
inuenirem. ¶ Sed ipos vidi
mutuo contradicentes: nec
ad perfectū venientes. ¶ Etia
vidi multos prelatos aliqua
rū phos: qui pro ista arte
multas faciebant expensas.
desidentesq: quia aīn inue
mee non poterant. ¶ Ego aut
non desperavi. qm̄ feretm
expensas et labores infinitos:
de regione in regione p̄stiedo
an her res esset. et quomodo
esset. sicut Auicenna et multi
aliq phidit: et tū penes hū
laborari: q illud quod querebā
inueni: sancti sp̄o grana: nō mea
sapientia. Vidi q̄ ars naturaz
superat. ¶ Et tū diligenter mūi
gilare incipi. qui quasi furi
bundus et quasi sitibundus arri
piens iter: gressus meos dirigēdo
in Indiam: maximeq: per mediū
magne silue transiens: tenebre
facte erant super terram: qui
tanq̄ desolatus: cupiens oculo
saturari desiderio: inapiens acm̄
flete: et voce magna p̄clamare.
¶ Et motus pietate: vt ip̄e consola
ret: venit ad me quidam probus

heremita. in etate iubilans et
florida. qui me ducendo ad
sūū tabernaculū: per extrinsecas
cordis mei gemitus prosternens
eidem veram intentionem ad
desiderij mei complementū de
regendo: multiplicat consola
tus est. ¶ Et librum secretorū postib⁹ *Lib. iste vocat. Liber*
argenteis tēti folijs aureis *scrips.*
roperari michi dedit. et in
postū capite amulū aureū
speciatū argento regumnatū
continens aī eiusdem oraculi
rentie scriptura que talis est
¶ Spiritus: anima: corpus.
¶ A quo septim carere tam au
reū q̄ argenteū sigillis singulis
sigillate cum eorū scripturis
egredientes totū librum oraculi
dabant. omēs ad eundem amulū
reuoluentēs: ut infraq: pa
rebit: in se habentem comple
mentū tam excellentissime no
bilis partis phie: et libris anti
quoz et modernoz phoz in
altrudine montis existentū
quoz nora infraq: scribent.
abbreviatū sine superfluitate
quaq: sufficienti recompensati.
¶ Qui dixit michi. ecce: qui scdm
hūc librum operatus fuerit: vez
se sine artz ad inueniēssē letabit.
¶ Sed scias qm̄ qui p̄māp̄ia nālia
in se ip̄o ignorauerit: iam multū
remotus est ab arte. qm̄ nō hēt
radicem veram super quam inten
tionem suam funder. ¶ Qui vō
sinerit nature p̄māp̄ia mine
raliū: et gñarōnis modū: et tū
omēs que ex intentione consistūt
nature: non tamen adeptus est
verū finem. habet tamen faci

liorem aditū ad artis p̄m̄cipia
licet cadat ignorantia sup̄ inten-
tione eius. sed parū quidem au-
ferunt ab eo de operis complem̄to.
sine quo non potest perfici s̄n̄a m̄a
Quoniam ars in omnibus operibus nō sequi
valet nām: sed imitat̄ eam ut de-
bit̄ potest. **I**git̄ fili secretū tibi
pandem̄: quia in hoc errant
artifices: qm̄ nām in omnibus
pprietatū differentiis imitari
desiderant. **Q**uapropt̄ labora
utiq; studere in omnibus captis
inē parū voluminis: et ea se-
pissime in mente tuat̄cuolue.
ut intentionem ex m̄is scriptis
veram acquiras. quia in eis
inuenies super quibus mente
tuam fundare queas et debeas.
Et s̄nas ex eis errore ex te ex-
pellere. et in quibus naturaz
imitari possis in tui operis
artificio. **C**ave igit̄ fili ne
hoc preciosum archanū ad
manus veniat insipientiū
ut sūt moderni Alchimiste.
in multitudine magna: qui
fecutus habere optant: ut
ad profana agenda fiant
promptiores. non tamen ut
fiant naturas pprietates et
differentias radiorū florū ligni
et foliorū tam excellētissime
ph̄ie arboris: ac etiam sine la-
boris studio et rōne quaq;
retromissa: in eoz continuo
erroribus obstinati: operatiōes
om̄ino reudas: et in demō erro-
ris destructas: et m̄debit̄ ad-
eptas: in infelicitatem et mi-
seriam p̄petuam deducūt. suam
intentionem non sub enigma

tibus vel figuris ph̄oz fun-
dantes: sed potius sub eoz plana
et liquida sermonū serie ac
manifesta. **C**ū quibus pru-
dentibus in solerti studio la-
borantibus: ph̄i hanc excelsā
scientiā clare aperiant.
Medio ceteris vō pro fundis
sine ostendūt. **F**atuos aut̄
vtriusq; miserabiliter excludūt.
Ne improbus tanq; probus
tam sublimem artem vsue-
paret: semp̄ eam quodāmodo
in suis peccatis et maleficijs
confuendo.

Deinde cum eoz es perdidē-
eunt: non attendentes ut
dixim̄ ph̄oz monita: que
in suis libris aperte scripte
rūt: eos inique corrodunt.
et eisdem blasphemias multi-
pliciter in ferunt. quod sibi
mor ip̄is deberent imputare.
ac eoz ignorantie et p̄e sup̄-
nom

Qui quidem liber in tres dividit̄
partes. **I**n prima parte tractat̄
de lapidis inuestigatione:

In 2.^a loquit̄ partim theoricē
et partim practice.

In 3.^a ponit practicum cum
quadam parua et vera totius
operis recapitulatiōe.

prima particula

In capit̄ prima particula huius
libri: que loquit̄ de lapi-
dis inuestigatione. et figura
tue anuli: eiusdem q; scripturę
significationem assumendo.
cum alijs rōnibus et documentis
ibidem per nos ad documentū
dñi tractatū multiplicat̄ adiciēdis.

Uidens igitur heremita nimia
claritate fulgens affectu
et cordis mei desiderium, volens
eidem satisfacere: prius voluit
verum nomen suum patefacere:
quod est spes. Cui dixi: Cur
sic vocaris? Et ipse ait: quia
spes dirigit in summum bonum spe:
clando et imitando.

Unde hugo

Spes est fiducia futurorum bonorum
ex gratia dei et bona consuetudine.

Unde Augustinus

Spes est certa expectatio future
beatitudinis: veniens ex gra-
tia dei et meritis precedentibus.
sine meritis autem non est spes:
sed presumptio dici potest. Et
sine spe nullus ad optatum suum
veniet: sed potius desperabit.

Qui iterum dixit. Et quia ad
nos venisti: qui sumus primi
opui totius seculi: tibi suffi-
cienter declarabimus totam in-
tentionem primi tractatus:
que est clarus totius artis.

Scias igitur quod anulus predictus
speciebus aureus argenteo
compositus est lapis philosophorum: qui
in suo profundo est aureus et
masculinus: et in manifestis
suis est argenteus et femininus.

Scias itaque quod in dicto lapide sunt
aurum et argentum et virtute et
potentia: ac etiam in natura: quia
si hec non essent in ipso non fieret
inde aurum nec argentum. et tamen
non sunt aurum nec argentum res
quoniam aurum et argentum existentes
in ipso lapide sunt meliores: quam sunt
in ipsorum natura vulgari: eo quod
ipsum aurum et argentum dicitur lapidis

sunt vni et alij vulgares sunt mar-
turi huius respectu ad ipsos aurum et ar-
gentum in dicto lapide existentes.

Licet philosophi nominaverint ipsum lapidem
aurum et argentum: ideo quia in ipso
sunt potentiales: non autem visibiles.

Et scias quod istud compositum siue
simplex est una res dicitur et
vni nature. et in ipso est totum
illud quod est sibi necessarium. et
quod eum meliorat: et ipsum complet.

Ideo vocatur a philosophis omnis res: quoniam
habet in se omnes res necessarias
ad sui perfectionem. Et non est
istud compositum. scilicet aliquorum anima-
lium seu vegetabilium: sed est natura
nuda et clara de suis propriis mi-
neralibus: que transmutatur
per regimen ignis: et putrescit:
et nigrescit: dealbescit et rubescit.
et ad plures alios colores devenit.

Paret quod nulla res extranea adiu-
git sibi: quia nil conuenit rei: quam
quod ipsum quod est ei ex sua natura.
Non igitur afferunt res nisi sibi similes.
nec fructificant nisi fructus suos.

Homo quippe generat hominem, Leo
Leonem. Sicut vnum quodque generat
sibi simile. Similis vero non sit ex
diuersis generibus nunquam recipit se:
nec generat simile suis parentibus.

Sic etiam est de diuersis que
procreantur **De spiritu**

Superius monstratum quid sit
anulus: nunc dicendum est de ipso
archetypice scriptura. Et primo
de spiritu. Nam tota hec scriptura
est mirabilis: quia continet in ea
quicquid est de archano philosophie sub
breui compendio.

Spiritus namque denotat quod ipsum ar-
chetype sublimiter ingrediens ipsum ad fini-

plex per minima disponens ab
ipso aia reatit: et ipm ad aere
sursum eleuans secū portat: et
post ipi corpori disposito ad natū
quinte essentie: quod est quoddā
simplex reducto: aiam infundit
et corpus eam amplectens cū
ea gaudet. Et aia cū corpus
ingreditur ipm perficit: sicut
vini perficit mortuū: dū re-
surgit: imperpetuū viuit. Et
hic est lapis phi.

Item quicquid dicant phi de
fermento: Scias qm rei veri-
tate ipse lapis p se totū: et p
spū: et scdm aia: et scdm cor-
pus semper est idem p rem.
Et ideo dicunt phi. Diuide la-
pidem in duas partes. s. in
aquam et terram. Item fac:
et pura q spm qui est dilator vni-
tutū aie extrahas et aia: que i
corpore est omitta.

O Strans de spū: dicendū est de
aia: Ignit aia est ipm sulfur
non vrens quod congelat argen-
tū vini in aurū vel argentum
quod subtrahit a corpore. Et
istud est aia: que est mediatrix
m corpore et spm: et ipa eos
ligat et coniungit coniunctione
insepabili. cum spū non possit
vniū cū corpore nisi p aiam.
quod est aurū: et phaze tinctura
Nam sine ipa suas non posse ali-
quid perfici nec compleri. Et p
hoc intelligas q sulfur nūc nō
est sulfur vulgi: qui est pinguis
et adustius: cum oia destruat.
dissipet et corrumpat.

Item scias q sulfur est forma
et argenti vini est materia

oportet in q idem sulfur et idē
argenti vini quod subiat op
nature subiat etia loco artis
et non aliud: qm simile vi-
deat p genus et apparen-
tia em her subiecta essent
operanombz nris: impossibil
esset ars omo. Verutamen
modus agendi dirigendi et
formandi artis diuersus est
a naturali: et similis organi
sive laus et tpus. Propter
quod sicut natura generat aurū
ex illa materia: sic ars generat
formā auri: eliciendo ex illa
materia. Cum qua forma ome
metallū cū sit sibi materia: donec
per conflationē in purissimū co-
posui. s. aurū conuertatur.

Determinato superius de aia
que est mediū m corpus et
spū: nūc videndum est quid sit
corpus.

Corpus aut denotat ipm aurum
vel argentū in aiatz: in quo aia
dnabat et permanebat tanq
forma vero in suo subiecto. Et istud
post aie separationē dē corpus mor-
tuū: donec per aie introductionē
sit liquefactū: et tūc dicit corpus
vini imortale resuscitatu.

Liquet ergo per predicta q es
mūc habet vt homo spm aiam
et corpus. Spiritus est eius est
aqua eius. Anima eius est tinctura
eius. Corpus eius est terra eius.
Spiritus tamen est delator vni-
tutū anime super corpus. Sicut
portatur tinctura a tinctore super
vanū per aquam.

Et aia est elementū spūs: sicut
corpus est vniūcū anime.

Sed corpus est fixum sicut con-
tinens spiritum et animam.

Spiritus ergo penetrat corpus:

Corpus vero figit. Anima co-
pular tingit. et dealbat.

Igitur qui non differt duo sul-
fura a sulfure: nichil novit.

Duo autem sulfura sunt: qui ex
lapide univo sublimantur: ad-
tincturam: que quidem tingit
et fugit: si per sulfure continetur
et fugere non possit. quoniam ipsum
est fugientium continetur.

In his tamen tribus sunt fumus. migo
et mors: que nisi ablata fuerint:
perpetua non erunt.

Oportet ergo ab aqua fumum:
ab anima migredmem: a corpore
mortem expellere: frequenter
dissolutione.

Ceterum scias: quod natura posuit in
auro purissimo ultimos gradus
perfectioris: ultra quos non possit
esse transitus. Ideo si quis ultimus
transcendere conatur: agere impossibile
initur. Nam in hoc concordant omnes
philosophi. quod eligenda est materia: in qua est
argenti virtus mundi. puri clarum et
album: non tamen ad complementum.
sed permixtum equaliter et proportionabiliter
cum suo sulfure: in solidam massam. et
ad puritatem talem pervenire possemus
quod ipsa post operis complementum ad
mille millesies erit perfectior: quam aurum
et argentum vulgi simpliciter puritate
dicuntur.

Secundus tractatus

Inquit tractatus secundus. qui lo-
quitur partim theoretice: et partim
practice. similiter figurative. scilicet
librum septem cathenis circumvolutus
in montis excelsi altitudine terminatus.

lando. per septem Virgines in die mor-
tificationis habitantes. solui autem
sufficientibus singulis scripturarum
expositionibus: in singulis ad heren-
tiam cathenis: cum multis aliis in-
adjuvantibus artem perfectionis.

Que septem cathenis signant septem
operationes. Quatum prima est
Solutio. Secunda distillatio. Tertia
congelatio. Quarta calcinatio.
Quinta sublimatio. Sexta de-
albatio. Septima et ultima est
Rubificatio. ut infra plenarie
ostenderetur.

Acto supra de lapidis investi-
gatione: et ostensio in quo
sit lapis: et a qua materia ex-
trahitur. Nunc de eius regimine
tractatur: ac primum capitulum ponitur.

Recedens igitur ab heremita: et
veniens ad extremitates pedis
maioris: in parte equinoctiali: in
qua est mons speruli: librum semper
metu portando. Qui inopie
ascendere: transire per primam
portam: invenit primam Virginem.
Aqua petri nomen sibi. Que libenter
respondit: Vocor caritas. Ego itaque
dixi: Cur sic vocaris? Que respondit.
Quia caritas dirigit in summum bonum.
desiderando: et diligendo: que mediate
anima perficitur. Unde Bernardus.

Caritas libertatem donat: timore
repellit: laborem non sentit: men-
tum non metat. Et quia ad me
venisti: solvam primam cathenas
auream libri tui: que significat solu-
tionem lapidis. In nunc prima parte
est sigillum huius argenteis scriptum.

In calido et humido pone me: et
ex illis pascere me: quoniam debilis
sum.

Scia q̄ ista scriptura dicitur
esse prima clauis: et resolu-
tio lapidis que dicit̄ phoz: putre-
factio siue digestio. que fit per
suū tempus in igne multū tem-
perato. Nam sicut alimentū nō
potest conuerti in aliud nutrimentū
nisi per suam digestionem. sic nec
lapis potest conuerti in simplex
nec aia per spm trahi a corpore:
mediante sua digestionē. Et hec
est clauis phie. Nam res dū
magis est approximata simplicia:
magis est perfecta. manifestū autē
est: aquam siue hūditatem dū exit
de lapide: q̄ tota compositio versa
fuit nigra: et sic continuando ignē
ip̄a nigredo in ea que est hūditas
vertit̄ in diuersos colores: et finale
in albedine: que hūditas vocatur.
Aer. Mutetur ergo in terra sua et
cum alijs elementis in ip̄o lapide
existentibus: donec fiant vnus
quod est albū. Quia hūditas p̄da
que est argenti viū in corrupti-
one ip̄ius lapidis ip̄m nigrescere
facit.

Quā aut sit necessariū primo dem-
strari: probatur per hoc. Quia ge-
neratio vnius est corruptio alterius.
Et corruptio putrefactionis nō fit
nisi per calorem in hūdo agentem.

Et calor in hūdo primo facit ni-
gredinem. Quare pater q̄ primū
capū lapidis est caput corui.

Ip̄m similiter putrefieri est neces-
sariū: quia nūq̄ fuit aiaty nec
crescens: nec aiaty: nisi post pu-
tredine. Si vō putridū nō fuit:
fundi nō potuit: nec soluetur.

Si solum nō fuerit: ad nichilū
redigatur.

Nra igit̄ putrefactio non est sor-
dida: nec imūda: sed est comixtio
terre in aqua: et aque in terra
per minima: donec totū vniū
corpus fiat.

Continua ergo super eū ignē te-
peratū: donec in aquam soluat̄
impalpabilem: et tota egrediat̄
tinctura: in colore nigredinis:
quod est signū solutionis. Nam
calor in hūdo agens: primo
generat nigredinem. In siccō
operat̄ albedinem: et in albo ci-
reimitatem. Sicut est videre in
plūbo: cum facit̄ eū minimū.

Et scias q̄ in solutione semper ignis
erit leuis. In sublimatione medi-
ocri: et in congelatione t̄p̄atus.
In dealbatione continuus. Et in eu-
bificatione fortis. Ideoq̄ ignem
caueas magnū: ne puenias ad so-
lutionem ante t̄p̄us necessariū.

Nam calor intensus compositionem
perimit: frigiditas fugat: sed
calor levis nutrit et conseruat.

Soluta prima cathena.
cupiens soluere secundam: ascen-
do per montis costam: et inueni
secundam portam: quam custodie-
bat vna pulchra virgo: que vo-
cabatur prudentia. Cui petri:
quare illo noīe vocaret̄. Que
respondit: quia prudentia vr-
dit Augustinus: est in pre ca-
uendis insidijs. Tullius

Prudencia est bonarū malarūq̄
vtriusq̄ discretio. Seneca

Prudens fallere non vult: falli
aut non potest. Prudentis est
ip̄iū examinare consiliū: nō
de facili credulitate ad falsa plabi.

Et quia ad me venisti: soluam

serudam cathenam argenteam
sigillū continens hīs aureis sc̄ptis
Lenter digestus animatus sum:
Ideo exalta et eleua me a graui
oribus

Intellige que dicam. **Q**uoniam
istud sigillum est secūda opa
tio lapidis que dicitur distillatio.
Et prima pars cathene argenteae
significat quod distillat. quod est
spūs et argenti vīnū auriū: et
tinctura alba. **S**ecūda autē pars
aurea denotat illud: quod secūdo
et tertio distillat. et est oleū tinctū
et aīa et tinctura rubea: quod est
aurū phoz: et sc̄da clauus phie.

Scias igitur quod philosophi multas res
et multos modos operandi
ponunt. sc̄. dissoluere: distillare: re
gelare: sublimare: calcinare: et

Et plura vasa: quod fecerunt
ad excedendum ignorantes: et
ad declarandū opus intelligētibz

Nam festū autē est non esse nisi
vnam medicinam. vnu vas:
vnu regimen: vnam dispositionē
eiusdem ad albū et ad rubeū. sicut
siue faciendū. **N**ec etiam oportet
aliquam fieri restrictionē manū.
nec aliud debet poni extraneū in dīo
lapide: qui quidem est lapis in
similitudine: et in tactu: nō autē
in natura. **Q**ui lapis dū est ductus
per viam rectam: est illud quod
querit. in quo nō est aliquid sup
flūū: vel dīminutū: vmo omnia
que sunt in dīo lapide sūt eidem
necessaria: et de nullo alio indiget

Idem dicit philosophi: quod lapis diuidit
in operatione duobus modis. vna
corporalis: et alia spūalis: vna exit
ab alia: et est res vna: et regit

vnu ab alio: et vnu meliorat
aliud: vnu vniat aliud. et in
fuit. **E**t ipsi vocauerūt vnu m
masculinū: et aliud femininū
Azastulinū. sc̄. sulfur qui est tū
femininū. sc̄. argenti vīnū qd
est aqua. **E**t ideo dixerūt phi
losophi quatuor elementa in lapide
existentia oportet diuidere. qd
fit solo igne. Verūtamen post
elementoz diuisione nō videt
ex eis quicq: nec tangit nisi
terra et aqua: quia aer et ignis
nūq: vident: nec virtutes eoz
sūt. nisi in prioribus elementis
Rara quippe sūt oīa et simplicia
quare ab oculis corporeis videri
penitus non possunt. **D**e illo
igitur non taces. qm̄ sufficit tibi
reducere lapidem ad simplex vir
tutis effectū. **Q**uare ex p̄dictis
nota: quod sapientes denūciauerūt
opus nrm sub breuibz verbis
licet plura alia posuerūt: et adiū
xerūt: vt non intelligerent nisi
sapientes

Determinato superig de sc̄da
cathena. que est distillatio.
videndū est de tertia. que est con
gelatio. **I**gitur cupiens vltimus
sc̄re: et ascendens dictū montē
repperi tertiam portam: quam
custodiebat vna pulchra virgo noīe
vocata fortitudo. **C**ui dixi. Cur
sic vocaris? **Q**ue respondit. Quia
fortitudo vt dixit ysidorus est vna
recubens imperiū aduersitatis.
Seneca. Non sentire mala nō hoī
est: et non sc̄re: non viri est.

Et quia ad me gressus nros direxisti
solam tertiam cathenam libri istig
auream: cum declaratione hēz

argenteaz in sigillo dñe cathene
adherenti scriptaz que sūt hec.

Emctam a tincto.

Scias hec esse separationē ab aere.
et hūidū per se pluries ex-
alare: que est tertia clavis opib.
Item docebo te. Scias q̄ p̄hi di-
xerūt: q̄ conuertat̄ aqua in
aerem: quod intelligendum est:
quando aqua predicta congelat̄:
et conuertit̄ in corpus: quod antea
fuerat: s̄ q̄ corpus stet tam diu in
igne regimi ne: donec conuertat̄
subtilit̄ in albedinē perfectam:
et tūc vocat̄ aer. Verū quia
corpus parū habet radiorū eius
vrenis non equalit̄ abundat in oib.
partibus: sicut nec splendor solis
in planetis. Ideo q̄ patenna et
mota sūt necessarie: vt proxi-
tate roquendi vinctat aque
pugnā ignis. Nam lem de-
uotione aque congelat̄ hūiditas
corruptiua extrahit̄ humoris
radicalis: calor augmentatur
et siccitas combustio phibetur.

Idcirco contingit opus quandoq̄
citius: quandoq̄ tardius compleri
quod ex diuersitate roquendi
accidit necessario. Igit̄ oportet
ignem om̄i t̄p̄e esse leuem: et
donec vagulet̄ in lapidem: et
tota fiat aqua deorsum: quia
corpus suū vagulat̄ humorem
in siccū: sicut vagulū agm̄ v-
agulat̄ lac in casēu. Ideo q̄ nata
est sagax: et sibi ip̄i est sustinens
in oib.
quibus indiget.

Ex parte quidem sua est: vt
conuertat̄ terram in aquam
s̄m compositionē diuersam.

Primo siquidem conatur aqua

soluere terram: vt ad modū sui
subtilem habeat naturā.

Secūdo aut̄ terra vagulabit̄ aqua.
vt seā suscipiat ignē. Et hec s̄
luno vporis et vagulatio spūs
leui deuotione ignis hec est solutio.

Ostenso
de terna cathena: viden-
dum est de quarta que est sub-
limatio. Superius igit̄ asen-
dens: Inueni quartam portā
In qua erat Virgo que vocabat̄
Temperantiā. Cui ego dixi q̄
sic vocaris. Que benigniter re-
spondendo dixit. Quia temperā-
tia vt dixit Seneca est virtus
cohibens illicitos motus: animi
suasu prosperitas in nos impetu
facientes. Idem. Argumentū
bene compositę mentis: vt possit
consistere: tam in aduersis q̄
in prosperis firma mente et
seā morari.

Et quia ad me venisti: solua
huius libri quartam cathenā.
argenteam: cū dedicatione
aureaz leax in sigillo dñe
cathene adherenti scriptarum
que sunt hec.

Exalta: separa: subtilia me:
vt possim reduci ad simplex.

Hec scriptura denotat:
Exaltationē spūs aīat̄.
per se esse: que est quarta cla-
uis operis. Scias q̄ vbi dñs
lapis magis stat in igne: tanto
magis augmentat̄ de virtute.
et bonitate. Quod de alijs reb.
non est sic. Qm̄ oīa alia in igne
comburent̄. et perdit̄ hūidita-
tem radicalem: dūto vō lapis
totus solus semper in igne meli.

oratur: et crescit eius bonitas.
Et ignis est istius lapidis nutrime-
 tum. Et istud est unum de eiden-
 tiis signis ad cognoscendum
 ipsum lapidem. Et nota quod in
 sublimatione germinant omnia
 candida: mediante spiritu
 volante ad celum. Unde necesse
 est: ut in fine mundi celum et
 terra coniungantur. Quare ligat
 esse necessaria: ut elementa fiat
 simplicia: ut possint coniungi ad
 invicem: quod autem est impossibile
 nisi partes separentur. Idcirco oportet
 ut utrumque vaporem plumes ignis
 mediocri sublimari: donec ad sub-
 tilium deducantur naturam: et
 inspiretur ab aere: et possit vivere.
 Nam omnis natura constantem viam
 ex aere inspiratione consistit.
 Sic totum magisterium consistit in
 sublimatione et vapore sue aque.
 Unde scias: quod ex rebus de causis
 sublimatio fit. Prima est: ut
 corpus fiat spiritus de subtili natura.
 Secunda est: ut spiritus incorporetur
 in corpore: et fiat unum cum eo.
 Tercia est: ut omnia fiant munda:
 et alba: et salsedo sulfuris minu-
 atur. Nam apud sublimationem
 comburitur quicquid ex opere fuerit
 combustibile.

Demonstratum de quarta cathe-
 na: id est de sublimatione:
 dicendum est de calcinatione: id est
 de solutione quinte essentie ca-
 thene tam auree quam argenteae.
 in superficie nigre. Desiderans
 ergo sursum ascendere: invenit
 quintam portam: in qua erat
 pulchra virgo nomine vocata Ami-
 cina. Cui dixi autem sic vocatus.

Que respondit. Quia ut dicit Tullius
 Amicitia est humanarum et divinarum
 rerum cum benivolentia et caritate
 consensus. Nec sine virtute esse potest
 et est inconsiderabile nomen. Unde
 Augustinus. Illud est signum amicitie
 scire: cum homo committit aliam
 secreta sua. Et quia ad me venisti:
 solvam quintam cathenam cum decla-
 ratione hanc argenteam: in sigillo
 sibi adherenti scripturam que sunt hec
 Sitio: desino: porta me: et me al-
 bifica.

Scias que hec scriptura est ma-
 gnum secretum: quia significat
 corpus mortuum et animam calcinatam.
 et ipsum cum parte animi spiritus imbibere
 et albificare: ut mediante alio
 spiritus animi dispositione possit atque
 ad naturam simplicissimam quinte
 essentie pervenire: quod dicitur
 quinta clavis operis.

Scias quod oportet calore continuo
 opus regere: usque ad albedinem.
 Nam in albo colore spiritus unum
 cum corpore: quia fugere nequeunt
 Idcirco precipitur dealbari: sic dicitur.
 Es siquidem nunc primo quanto magis
 coquitur: magis soluitur et demigratur.
 et fit aqua magis spiritualis.
 Secundo: quanto magis coquitur: magis
 inspissatur et siccatur: et fit pulvis
 maioris albedinis.

Tercio quanto magis coquitur: magis
 coloratur: et fit tinctura memorata
 rubedinis. Hec enim tota operatio
 non est nisi extractio aque a terra:
 et eius super eam dimissio aque
 vero incidentis super terram beati
 est Adam.

Item superius de quinta cathena
 scilicet de calcinatione: nunc dicendum

est de sexta cathena u. de deal-
batione. Desiderans igitur superius
ascendete: ambulans inueni
sextam portam: quam custodi-
ebat una pulchra puella et
virgo nomine vocata perseueran-
tia. Cui dixi: Car sis vocaris.
Que respondit: Quia perseuera-
tia est virtus: que concepta bona
perfectiōe et longanimitate
concludit. Vnde Beda

Omnes virtutes accipit in sta-
dio: sola perseuerantia accipit
lrauium. Ysidorus.

Tunc enim placet deo mea conuer-
satio: quia bonum inchoamus siue
illud complemus.

Et quia ad me venisti: soluiam
cathenam sextam huius libri:
argenteam cum manifesta de-
claratione litterarum aurearum sigilli
dicte catene adherentis: que
sunt hec.

Vidui et orfani sumus: et a
domo propria elongati: ideo nos
ad ipsam reducere oportet: ut
corpus nos amplectens: amica-
bile nobis fiat.

Scias istud esse reductionem
aque et olei super mortuum
corpus. Cum anima non possit esse
nec stare sine corpore: nec con-
uerso: que est sexta clauis operis

Scias quod non est nisi una sola
natura: que in unoquoque gradu
suarum operationum in aliam ver-
titur naturam. Eo quod natura
natura letatur: natura naturarum
superat: et natura continet
naturam: docens eam placere
contra ignem: nec tamen sunt
nature diuersae: nec plures: sed

est una natura tamen habens in
se naturas et res omnes quibus
indiget. Idcirco uno ordine inci-
piunt opus: et finiuntur.

Iunge igitur duas virtutes opera-
tivas: scilicet aquam et ignem: et co-
plebitur magisterium: quia si per mi-
seris aquam solam: dealbabitur.
Si vero adiunxeris ignem rubeifica-
bitur. Nam album completur ex
tribus: ex quibus non est ignis.
Rubeum autem quatuor rotatur: roris.
quod est elixir completum: fertur
et tinctura firma submergitur
oleo suo: et figitur calce sua. Et
oleum quidem est coniungens: et
aggregans inter calcem et aquam.
sed aqua est deferens tincturam
super calcem suam: et calx fixat
cum ea: propter vehementiam mixti-
onis: et tunc corpus est causa reti-
nendi aquam: et aqua oleum quod
non incenditur super ignem: et oleum
est causa retinendi tincturam: et
tinctura est causa faciendi colorem
apparere. Et color est causa demon-
strandi albedinem. Et albedo est
causa retinendi omne volatile a
fuga. Nam corpus cum dealbatum
fuerit: spiritus fugere non permittit:
nec ingrediens ulterius apparere
Et ideo: qui non liquefacit et ma-
gular: multipliciter errat. Quare
demigra terram sepando eius aerem
post vertit aquam super terram
dealbando totum: et habes magi-
sterium. Nam qui terram demi-
grat in album ignem dissoluit: et co-
agulat: donec fuerit in colore sic
gladius denudatus a tenebris.
Et qui dealbatione completa ei
aerem inducit: totumque postquam lique-

Superiora
sunt opus
Terfaudi
omni
superiora
habetur
221

facti sunt
dici mor
niles ex
O
rendum
De qua
cathena
Libri m
superior
inueni
nisi dicit
nomen de
petri q
spondet
dicit p
finitur
benignu
ne her
tribuit
Nil hon
q per
habet
confert
Si pro
muni
Idem
prostr
Et qu
ultimo
tam a
vera d
venit
sigill
conter
Lem
fiat
separa
Cl
et fac
clauis

factu fuit in rabido igne fixit: felix
dici merebitur: et supra nudi cir-
culos exaltabitur.

O Stenfo superius de sexta ca-
thena: i. de dealtatione: di-
cendum est de rubificatione.

De qua loquitur septima et ultima
cathena. Cupiens igitur omnino
Libri mei solutionem: ascendens
superius prope cacumen montis:
inueni septimam portam: quan-
tustodiebat una virgo: que prio-
re vocabatur liberalitas: qui
peti quare sic vocaretur: que re-
spondit. Quia liberalitas vr-
diat phis. est virtus animi: bene-
ficioz erogatrix. que p affectu
benignitatis et affectu beneficen-
tie hec virtus in retribuendo et re-
tribuendo consistit. Tullius

Nul honestius et magnificentius
q pecuniam contemnere: si no
habet: vel si habes ad liberalitate
conferre. Idem

Si promittis indigno: da non tangi-
mum: sed ut redimas dicta tuu.

Idem. Ergo libertate vtamur: que
prosit amicis: noceat q nemini.

Et quia ad me venisti: soluiam
ultimam cathenam huius libri:
tam auream q argenteam. in
vera declaratione lraz tam au-
reaz: q argenteaz in ultimo
sigillo dicta cathene adherenti
contentaz. et sunt hec

Leuiter cum igne amicabile
fiat: et aliqua violentia vidui
separari non poterunt.

Sic ut ultima contritionem
et perfectionem esse: quod
est facere fixu solutu. et est vna
clauis philosophoru. Ceteru

scias: q nisi primo dealbaueris: vix
rubeu facere nequis. eo q nemo
potest deuenire de primo ad atri-
nu: nisi per secundu. Sic nec po-
teris deuenire de nigro ad atrinu:
nisi per albu: eo q atrinu ex nro
albo: et purissimo nigro est coplatu.
De alba ergo nigru: et rubefac al-
bu: et habebis magistratu. Isi-
um videtur albedine apparentem:
in orbis supereminentem: varius
est: q in albedine illa rubet est
ocultus: et tunc non oportet illam
extrahere albedinem: sed coquere
donec totu rubeu fiat. Et certe
est rubeu quod magis valet: qm
abundantius tingit. Sed quod ma-
gis est actu magis valet. Et sic
per consequens videtur q maxime
color rubedinis causatur ex com-
plemto digestionis. qm sanguis
non generatur in hore: nisi prius
coquat diligent in epate. Sic
nos cum videmus urinam de mane
albam: si inus paru dormisse.
redimus ad lectu: somno aut ac-
cepit: complet digestio: et urina
atrinat. Sic lapis nre per sola
deactionem potest de albo deue-
nire ad rubedine: igne fixu con-
tinuando.

Terminus tractatus De practica.

Inripit tertia et ultima pars
huius libri: in qua ponit pra-
ctiam: s. per quandam virginem
in medio floridi ac ridentis
viredary in dicti montis cacumine
existentem. In medio multitudinis
philosophoru ipam circulerentiu
sedentem. et in manu sua speculu

vire tenentem aperiturū cum
quadam parua et vera totius
operis recapitulatione.

Solutū vero librū ab omnibus
scathemīs multū cupiens
illius aperitionem: ascendi
in cacumen montis: In quo
erat multū pulchrū virida-
rium: videns et floridum.
Ingrēdiens igit per illum: vidi
in medio ipsius quandam pul-
cherissimam virginem: in ma-
nu sua speculum vire tenēte.
quam quidam viri ferebant
multi philosophi: quorum nomina
infelix patribus: omnes sciri
putare dicti libri adherentes.
et assentientes. Et ego a vir-
gine peti nomen suū. Que
respondit. Vocor Discretio.
qui dixi: quare sic vocaris?
Que dixit. Quia discretio est
maxima virtus: qua si quis
ceteris virtutibus nescit
viri. ymo quod penus est: de
virtute facit vicium. Vnde ysidorus.
prudens viri discretio solet
prospiciat: ne bonū intemperatū
agatur: et de virtute transcat
in vicium. Et quia tantū labo-
rasti: qd ad me attingere potuisti:
tibi aperiam librū per septem
virgines solutū. Sed prius qd
iste liber aperiat. oportet te
esse vt agnus minus phie disci-
pulus: quod nullus potest esse
nisi in speculum vire quē tenet
aspiciat. Et tunc nū aspexit:
minus liber aperit. et secretum
phie quod sibi prius erat occultū
nunc est manifestum.

Sequitur scriptura libri

Reape lapidem: et fac quod
non vides: et dimitte quod
vides: posito in suo vase: iugiterq
exhauret in igne leui: quousq
ascendat solutū. Deinde mode-
randus est ignis: donec suū
exhaustiat humorem: fiatq
sicum. et multū albu. Tunc
fortificandus est ignis donec fiat
atruū et multū ruberū.

Studeas igit omnia signa:
que in qualibet deoctione
apparebūt in mente recordare.
et illorum causas inuestigare.

Eoq ignorans causam: necesse
habet ignorare causatum.

Sufficiat tibi lapidem in suo
vase semel ponere: et clau-
dere: quousq totum compleat
magisteriū. Quod aut amplius
est: a malo est. ergo propterea
super flūa. Est ergo longa-
minus in regimine igit vas fir-
miter claudere. noli festinare:
nec ab opere cessare: quia nulla
fit generatio et corruptio rez
nisi per motum continuū aere
excluso: et calorem temperati.

Et huiusmodi exemplū est vtrius
militiū. Que aut anteperit: a
mediate clauditur matrix. Ex
caliditate et humiditate san-
guinis generat fetus: nūq
tū aeris flatus recipit: nisi
cū natus fuerit. Sic enim
lapis nū in vase iugiter ma-
neat clausus: donec suam bi-
berit humiditatem. vt calore
ignis perferte nutritus: fiat
albus. Tunc at nascitur lapis.
nec sibi nocet aeris flatus.
Igitur alia regimina: et alie

additiones ex parte dyaboli sunt
qui bonas et veras operationes
impedit. Proculdubio aurum
non vertitur in rubrum: nec fiat
album. Totum igitur resi-
diuum ad artis occultationem
ponitur. Verbi gratia:

Ad generationem hominis: et omnis
vegetabilis: nunquam nisi semel
imponitur materia seminis.

Si autem alio imponderetur: tunc
vnum destruet reliqua. seu
propter indigestionis reudi-
tatem: vel aeris ingressione
aut materie superabundantia.
Et ideo multis se exponeret
varissime conapuit. Si vero
conceperit: parit abortiuum.

Sic randa cornu: et indigesta
digestis supponentes: opus non
nutrit: sed occidunt.

Nam de menstrualis sanguine
tantum nutritur: et crescit: usque
producat ad lucem.

Paret igitur: quod pluribus
rebus non indiget opus
hunc: nec magnas requirit ex-
pensas. Quoniam vnum est lapis:
vna medicina: vnum vas. vnum
regimen: vna dispositio eisdem
ad album et ad rubrum successive
faciendum.

Est ergo necessario continere
operationem moderate excludere
aerem: et maxime usque ad al-
bedinem.

Determinato superius de
practica: si de operatione
lapides. Nunc vero dicendum
est de recapitulatione totius
libri.

Scias autem quod septem operationes

de quibus supra facta est mentio
reducuntur ad quatuor modos. 1.
ad quatuor gradus operationis.
Et sunt hec: Soluere: Abluere:
Reducere: fixare.

Primus gradus est soluere.
solutum grossum subtile facere.
et simplicium. Item soluere est
varificare: et diuidere corpus
densum. Item soluere est
corrumperere corpus: et ad primam
materiam reducere. hec autem
omnia fiunt corpus calcinando.
inhumando et distillando.

Secundus gradus est abluere. itaque
corporis medicine: seu splendida
facere: ac ingredinem et obscu-
ritatem auferre: quod fit per
frequenter aque superfusionem
separando: et reddendo eidem.

Tertius gradus est reducere hoc
est humidum supra fixum: et fixum
in humidum conuerrere.

Quartus gradus est fixare. hoc est
id quod est fugitivum et volatile supra
corpus suum stabilire: solidum et firmum
facere.

Per primum mutat natura interius

Per secundum exterius.

Per tertium superius

Per quartum inferius.

Relinquitur igitur ex iam dictis.
quod operatio nri lapidis est operatio
nature: et elementorum conuersio.
et amicitie comexio eorumdem.

Quod fit medianibus quatuor gra-
dibus regimine supradictis.

Ex quo secreto elicitur: quod ex sola aqua
et igne fit corporis transmutatio:
sine alia re qualivis.

Item scias: quod omnes philosophi dicunt.
quod soluat: sublimet: calcinetur.

Solus C. 1. 1. 1.

Sciās q̄ solutionem corporis
vocant sublimationem. **R**atio
quia tūc corpus terrēū subleuat̄
in aere. i. in celum. **V**nde sciās
q̄ cū soluiūtur in simul sine m̄
nullo temporis vel spatio sub-
limamur. calanamus. mūdāg
soluiūtur. abluimur. coniungimur
componimus. et separamus.
Vnde dicit **haly** in suis secretis
secretorū q̄ inter solutionem
et compositionem siue materi-
monium et coniunctionem corporis
non interuenit aliquod t̄p̄is
spatiū. **R**atio. Quia cū soluit̄
corpus. soluendo coniungit̄ aī
sp̄i. **E**t ideo dicit q̄ solutio vna
est coniunctio. **V**nde iste est ordo
operationis n̄re: qui fit in simul
vna hora: cum corpus n̄m ad
dissoluendum ponit̄ tūc statim
demigrat̄ et statim per minima
separat̄ et statim calanatur. et
demde statim soluit̄ et sublimat̄
et sublimando et soluendo coniungit̄
aī sp̄i.

Et si fuerit aliquid extraneū aī
corpore mixtum illud nō soluit̄
sed in fundo vasis ad dissoluendū
remanet. **E**t sic mūdificatur
ab extranea re: siqua in ip̄o fuit.
Verum tamen non est expectandū
ad purgandū ip̄m donec soluat̄.
Tamen solutio quodam modo effiat̄
nec ita clara habet̄ pur decet.

Explicit liber Jacobi philippi
duci burgundie filij Jacobi
Johannis Regis France.
9. decembris. 1481.

Testamentum Hermis
super compositione lapidis
philosophorum.

Dicit phis. Verum sine
mendacio: certum ve-
rissimū. quod est su-
perius est sicut quod est in-
ferius. **E**t quod est inferius
est sicut quod est superius.
Ad perpetranda miracula
rei vniū. **S**icut res omnes
ab vno fuerūt meditatione
vniū. et sicut fuerūt nate
res omnes ab vna re. adap-
tatione vna. **C**uius pater est
Sol: mater eius est luna: por-
tauit illud ventus in ventre
suo. **M**atrix eius est terra.
pater om̄s telesm totius
mūdi est. **H**ec vis eius in terra
est. **S**i versa fuerit in terra. **S**epabis r̄a
ab igne subtile sp̄i. **A**l magno
ingemo ascendit a terra in
celum. **I**stius descendit in terrā
et reapiet vniū superiorem in
feriorē. **S**icq̄ habebis gloriā
claritatis tonus mūdi. **I**deo fu-
giet a te oīs obscuritas. **H**ec
est tonus fortitudinis forti-
tudo. quia vniū at om̄z rem
subtilem. **O**mnem rem so-
lidam penetrabit. **S**icut
mūdus creatus est. **H**inc
erūt adaptationes mirabi-
les. **Q**uāzū mos est. ad her-
mē vocatus sum hermes.
tes tonus mūdi habens
partes sapie vel phis. **C**omple-
ti est quod dixim in opatione
Solo

Expositio
testamentum
ad m̄
philosophorum

Unde dicit
qui dicit
tem.
quia q̄
est. **V**
verissimū
verissimū
du. qu
dit. **S**
pprieta
tibus.
tangit
dicens
sicut q̄
dicit. q̄
partes
stetū
que sup
inferio
et clar
partes
virtut
est sup
inferio
sicut q̄
necesse
causa
quia p
que du
superio
dem v
vnde f
celebre
multa

Expositio orulami: super
testamentum Hermetis.
ad investigationem lapidis
philosophorum.

Utrum. Id est verum est
q̄ ars est data huius
operis sine mendacio
hoc dicit ad differentia illoz
qui dicunt artem esse menda-
cem. Certum. id est pbatu
quia quod experitū est certū
est. Verissimum. id est solē
verissimū procreare: et dic
verissimū in superlativo gra-
du. quia sol generans extre-
dit solem naturalem in oibz
pprietatibus tam medicina-
libus: q̄ alijs. Consequenter
tangit operationem lapidis
dicens. Quod est superius est
sicut quod est inferius. hic
dicit. q̄ lapis diuidit̃ in duas
partes principales per magi-
steriū. In partem superiorem
que superius ascendit. et in pti
inferiorem que remanet fixa.
et clara. Et bene iste due
partes concordant. simul in
virtute. Et ideo dicit. Quod
est superius est sicut quod est
inferius. et e conuerso. Et
has certe q̄ ista diuisio est
necessaria. ad perpetranda mi-
raacula rei vniū. s. lapidis.
quia pars inferior est terra.
que dicitur Nutrix. et pars
superior est aia que in lapide
dem vniūficat. et resurgit
vnde facta separatione et
celebrata coniunctione lapidis
multa miracula ppetantur.

Sicut res omnes ab vno fue-
runt meditatione vniū.
hic dat exemplum dicens.
Sicut res omnes ab vno fue-
runt. s. ab vno globo cōfuso.
sive massa confusa medita-
tione. id est reatione vniū.
s. om̄ipotentis dei. Et sicut
fuerūt nate res omnes. Res
exuerūt ab vna massa con-
fusa. vna adaptatione. id est
solo precepto dei et miraculo
similiter lapis n̄ est natus
et exiit ab vna massa confusa.
in se continens oia elementa.
que a deo creata sunt: et suo
solo miraculo lapis n̄ est mde
natus. Et sicut vidimz nālē
vniū aiat gnare plura sibi sitia.
artificialit̃ sol generat solem
cum multiplicatione in virtute
lapidis predicti

Secunda sequitur pars
Pater eius est sol. id est aurū.
Sed quia in om̄ gnatione nālī
oportet esse sparmatis recepta-
culum ydoneū et sibi consonas
cum quadam consonantia soti-
tudine ad ipm aurū. et illud est
argenti. Ideo sequitur.
Mater eius est luna. i. argenti.
Et notandum est diligentissime
q̄ istorū duoz vaporū coniunctio
est necessaria in hac arte. s. ad
albū. et ad rubeū. et sūt due
rōnes: quarū vna est. q̄ aurū
cū sit nobilius inter metalla: et
magis completū et perfectū et fixū
tamen si dissoluatur in partes mi-
nimas separet̃. erit spūale: et
euolat ab igne. tanq̄ Mercurius
quod est mizū: et hoc rōne sue

*Quia sicut dicitur
in libro de lapidibus
philosophorum
quod lapis diuiditur
in duas partes
principales
per magisterium
in partem superiorem
que superius ascendit
et in partem inferiorem
que remanet fixa
et clara
Et bene iste due
partes concordant
simul in virtute
Et ideo dicitur
quod est superius
est sicut quod est
inferius
et e conuerso
Et has certe
quod ista diuisio est
necessaria
ad perpetranda
miracula rei vniū
s. lapidis
quia pars inferior
est terra
que dicitur Nutrix
et pars superior
est aia que in lapide
dem vniūficat
et resurgit
vnde facta separatione
et celebrata coniunctione
lapidis multa miracula
ppetantur*

*Et notandum est
diligentissime
quod istorum duorum
vaporum coniunctio
est necessaria in hac arte
scilicet ad album
et ad rubrum
et sunt due rationes
quarum una est
quod aurum cum sit
nobilius inter metalla
et magis completum
et perfectum et fixum
tamen si dissoluatur
in partes minimas
separetur erit spirituale
et euolat ab igne
tanquam Mercurius
quod est mizum
et hoc ratione sue*

caliditas et tunc habet tincturam
sine numero. et ista tinctura vocat
spasma masculinum calidum. Si vero
argentum dissoluatur in aquam limpi-
dam: nichilominus remanet
fixum: sicut prius: et nulla habet
tincturam. sed prout est ad ipsam
reapiondam: et figendam: et in con-
peramento calidi: frigidi: et vocat
spasma femininum frigidum: et sic
coniunctio est coniunctio istorum
duorum corporum.

Item est et alia ratio: quod coniunctio
istorum duorum corporum necessaria est.
quia cum aurum per se: et argentum
per se: sint difficillime dissolubilia:
tamen si simul coniungantur: facile
fluunt: et liquefiunt. hoc sciunt
aurifabri facientes solidaturas
ad aurum. Unde si in lapide nostro
esset tantum aliquid istorum: nunquam
aliquod magisterium facile fluere
medicina: nec tincturam daret.
nec tingeret. nisi quantum ipsa est.
quod non esset vortaculum tincture.
Et ideo finale secretum est habere
medicinam que fluere ante
aperiturum viuum fugam. Ergo con-
iunctio istorum duorum est necessaria.
que duo cum se receperint in con-
iunctione lapidis: impregnat lapis
in ventre venti. et hoc est quod dixit
philosophus: Portauit illud ventus in
ventre suo. planius est quod ventus
est aer: et aer est vita: et vita est
anima. Et ego locutus sum de anima
que totum lapidem viuificat. Et
sic oportet: quod ventus portet eum
et reponat: et aperiat per magi-
sterium. Et tunc sequitur: quod ali-
mentum suscipiat a nutrita sua.
et terra. Et ideo dicit Nutritus eius

est terra. Quia sicut fetus sine
alimento nutritus nunquam ad effectum
peruenit: Ita lapis in fine fer-
mentatione terre sue nunquam perue-
nit ad effectum. Quequidem fer-
mentatio alimentum dicitur.

Sicut enim generatur ex vno patre
cum matris coniunctione: et alimen-
to matris: ita filij patris similes
qui longa decoctione caruerint
erunt matri similes in albedine.
et patris pondera retinebunt.

Sequitur: pater omnis celestis
totius mundi. hoc est: quia in qua-
tione lapidis est una finalis et
magistra operatio. vocat eam philosophus
pater omnis celestis: et omnis secreti.
et omnis thesauri totius mundi: et omnis
lapidis viuens in hoc mundo est.
hoc: quasi dicat: ecce habendo tibi

Dicens. Vis eius integra est: si
versa fuerit in terra. Vis eius
scilicet lapidis integra est: et perfecta
et completa. Si versa fuerit in
terra: id est si anima ipsius lapidis: de quo
superius fecimus mentionem: quia anima
dicitur ventus: et oleum in quo tota
vis lapidis est: cum conuersa fuerit
in terra et lapide fixetur: Ita quod tota
substantia lapidis sit nutrita vel ferme-
tata a matre: scilicet terra: quod totus
lapis conuertitur in fermentum: sicut
in operatione panis parum fermenti
nutrit et fermentat magnam vel
maximam partem panis: et iterum
tota substantia paste conuertitur in fer-
mentum. Ita vult philosophus quod lapis in fine
sit fermentatus ad multiplicationem
lapidis: sicut fermentum.

Consequenter ponit qualiter debeat
multiplicari: sed primo ponit lapidis
mudationem: et partium separationem

Ex rayueres

Nota in po-
tione lapidis
est una finalis
magistra operatio
pater omnis celestis
et omnis secreti
et omnis thesauri
totius mundi: et
omnis lapidis
uiuens in hoc
mundo est.

Nota in po-
tione lapidis
est una finalis
magistra operatio
pater omnis celestis
et omnis secreti
et omnis thesauri
totius mundi: et
omnis lapidis
uiuens in hoc
mundo est.

dicens. S
igne sub
magnus m
et paulat
nam
qui emitt
pho
Qua d
separati
nle spiss
nas
a tota su
lapis d
sine sord
ydoneis
dum
nonem
factionem
bile: tam
in mol
Ascendit
descendit
balde
in lapid
dum d
quatuor
est super
palos: f
que dicit
que mfo
dicitur
totu lap
tat br
parte n
bona qu
pido: qu
mudum
per mag
venerit
rat subli
dicit as
post ipm

dicens. Separabis terram ab
igne: subtile spisso: suauiter cu
magno ingemo. Id est suauiter
 et paulatim non per violentiam
 sed cu magno ingemo.
 qui enim est ignis lentum furno
 phio. Separabis. i. dissolues.
 Quia dissolutio est partium
 separatio: terra ab igne. Sub-
tile spisso. i. feres et immundi-
cas. spisso. i. aerem et aquaz
 a tota substantia lapidis: itaq
 lapis ibi remaneat mundissim
 sine sorde. Parato sic lapide
 ydoneus est sic ad multiplican-
 dum. Et tunc ponit multiplicati-
onem: et eius faciem lique-
factionem in virtute ingressi-
bili: tam in duris corporibus
 q in mollibus dicens sic.
Ascendit de terra in celum: itezq
descendit in terra. hoc est
 valde notandum. quia qm
 n lapis in prima opatione
 diuidat in 4. partes: que snt
 quatuor elementa. tris aut dnt
 est superis: et snt partes prin-
 pales. s. vna que supis ascendit.
 que dicit non fixa. Altera est
 que inferis remanet fixa: que
 dicitur fermentu. vel terra. que
 totu lapidem nutrit: et ferme-
 tat vt dictu est. De illa vero
 parte non fixa oportet habere
 bona quantitatem: et dace la-
 pidi: qui factus est sine sorde.
 mundissimus absorbere intiens
 per magisteriu. donec totu lapide
 virtute spu non fixi superis diffi-
 rat sublimando. et hoc est quod
 dicit ascendit a terra in celum
 post ipm lapidem sic exaltatur.

oportet vt mceratur super
 marmor cum elemento ab ipo
 lapide in prima opatione ex-
 tractu. i. cu aqua lapidis: et
 assate totiens sublimando.
 donec iterato virtute ferme-
 rationis terre cu corporibus
 exaltate totus lapis iterato
 descendat in terra: et rema-
 neat fixus et fluens. Et hoc
 est quod dicit. iteru descen-
dat in terra. Et sic recipit
 vni superiorem sublimando
 et inferiorem descendendo. i.
 quod corpus est fieri spuale
 sublimando. et quod spuale
 est fieri corpus descendendo.
Sicq habet gloriam claritat
totius mundi. Id est hoc lapi-
 de sic composito: gloriam huius
 mundi possidebit. Ideo fuger-
ate ois obscuritas. i. omnis
 mopia et egritudo: quia lapis
 sic compositus ois egritudinis
 est curatiuus. Hec est totius
fortitudinis fortitudo fortis
quia vincit omne rem sub-
tilem: omnem rem solidam
penetrabit. id est vincet ena
 vincendo commutat aerem in
 vinu. sibi similis est. et alia
 corpora dura et solida penetra-
 bit. Sequitur
Sicut mundus creatus est. Sic
est factus n lapis. quia pmo
 sicut totus mundus et quicquid
 est in mundo in vna massa confusa
 vt dictu est superis: post per ar-
 tificiu snt creatoris diuisa est
 illa massa in quatuor elemta
 mirabiliter. rectificata et se-
 parata: per quam separatione.

diuersa sunt. s. ita possunt fieri
diuersa opera in abbreviatioe
mei operis. per separatione diuer-
soz elementoz aduersis ex
corporibus.
hinc erunt aptationes mira-
biles. Id est si separaueris
elementa sunt mirabilia co-
posita meo operi in compo-
sitione mei lapidis: per coniuncti-
onem elementoz rectificatione.
Quatuor. id est de quibus mira-
bilibus aptantur. Ad her mos
est. her. i. modus operandi datus
est. hec itaq; sine vocatur
hermetus. Quia datus phus
dedit compositionem lapidis.
hic dat occulto modo. de quo
fit n. lapis. Primo notat
seipm: ut filij sui ad hanc
scientiam peruenientes de
suo noie recordentur. Primo
tunc tangit de quo fit. dicens
tres totius mundi partes hns
philosophie. Quia ome quod
est incompotitum in mundo ex
quatuor elementis. Vnde in
finitis sunt partes. quas omes
phus diuidit in tres partes
principales. quas vocat tres
partes philosophie totius mundi.
s. in partem mineralem ve-
getabilem et animale. de
quibus coniunctum vel diuisum
phus habuit scientia veram.
in operatione solis. Et ideo
dicit. tres habens partes phie.
Et tres partes continentur in
unio lapide. s. in mercurio.
Et ideo vocatur hic lapis per-
fertus. quia habet naturam
mineralium vegetabilium: et

animalium. Est emz lapis
trinus et vnus. quatuor
habens colores. s. elementa:
qui nisi mortuus fuerit ipe
solus manet. Et si mortuus
fuerit ut dictum est superius
cum coniugum: multum fru-
ctu affert. videlicet completis
operationibus predictis.
O lector carissime: Si tu sis
operationem lapidis dixi
tibi veritatem: et si tu nescis
dictam operationem: nihil est
quod tibi. Completum est qd
id est completum est quod dictum
est: de operatione lapidis.
trinum naturatum: et quatuor
colorum ut dictum est existentium
in vnica re. s. in mercurio solo.
Et qd sit lapis vegetabilis scio
ego qui loquor. quia ex suis
trinum herbarum a natura simul
coniunctum. quia nota dicta
inferis postq; stentem in fumo
40. diebus. vidi mercurium ema-
nare. et sunt hee herbe. herba
mercurialis. Porulata marina
que lac albu facit: et celi domi-
cuius. D. scilicet. Inuenti nulla
fuit differentia. ad alium. D.
Ergo lapis ex vegetabilibus est.
Quod etiam sit animalis scio. ego qui
loquor. quia ipsum separat: et no
separat mercurium: et equali pondere
simul mixto sine aliquo alio
addito. in forti vase vitreo in
paruo spiraculo in fumo molli
remisso calore collocato in tra-
per tres menses vermet hor-
ribiles procreantur. quorum
vnus alium deuorat: donec re-
maneat vnus solus. qui si pascatur

mercurio viuo crescit ad quan-
tatem busformis. Cuius forma
terribilis est. et hoc animal
est per se elixir super plumbū
Ergo lapis animalis est.

Quod aut sit mineralis patet
quia super ipsum fit protertio
et conuertit in metallum.

Nullus ergo dubitat ipsum
ipsum esse lapidem: qui seipsum
mortificat. et resurgit et
vini ficat. et seipsum in aurū
conuertit.

Et propter hoc dicit alius phis
Lapis vnus medicina vna:
cui nihil addit extraneū
itaque debet conuertere in aurū
vel argentū.

Postea sunt duo coadiutores:
per quos operatio facile ad-
impletur. vnus est destructor:
qui totam operationem inter-
ficiat: nisi deleatur.

Coadiutores vō sunt. **Q**uod ppa-
ratum et **Q**uod in speciem
olei redactū. **P**roprietas
eius est. **V**inificare et re-
anoni perficere. **T**este **G**eber
dicente. **V**is sulfuris albi nō
virentis congelat. **V**inificare se-
ipsum mortificat. **P**roprietas aut
est totū lapidem inspissare
et vini ficare si debito modo pre-
paret. **N**uncupat eūz ventus
aer et oleū incombustibile. **V**nde
qui negligit oleū a mercurio
loco eius accipiat. **Q**uod ppa-
ratum.

Et destructor lapidis est sal.
ar. qui venalis inuenitur.

Sed ubi loquitur phis de sale. ar.
coniungens matrimonium mē-
corpus et spm: loquitur de oleo.

extracto a mercurio vt dictū est.

Sunt etiam alia plura colla-
teralia in breuatiōe operis
valde apta. vt sunt salia atra-
menta. et alumina: et quedā
alia: vt aque aluminū: et etiā
vegetabilū: quia quedā aque
sunt ex istis: que in continenti
soluūt corpora: vt aurū et
argentū: et tūc post hec aqua
auri et argenti commixta lapidi
prius bene purificato ab o-
re extranea: et tūc format
opus in vna die: quod alio mō
non fiet in tribus mensibus.

Item fit aqua ex aiali: que in
continenti facit oleū ex **Q**uod
sublimato.

Item fit aqua ex vegetabilibz
que in continenti tollit com-
bustionem et adustionem. **Q**uod
et remanebit albū. et incomb-
ustibile. **E**t sic sunt adeo
creata apta mirabilia ad
compositionem mē lapidis.

Vnde plures hic sunt ad vnu
finem tendentia. **E**t hec suf-
ficient in lapide philosophico
componendo.

Sic nomen dñi benedictum
in secula seculorū Amen: —

Incipit liber que edidit morienus
Romano regi calid egiptoru
quem Castrensis de Arabico in
latinu translulit.

Dixit Castrensis. Legimus
in historijs veteru diuinorū
tres fuisse phos: quoru
vnusquisq hermes vocabat.
Primus eiz illoz fuit Enoch: qui
alio noie hermes: et alio noie
vocabat hermias.
Secundus fuit Nohe: qui sitr alio
noie hermes: et alio hermias
est nūcupatus.
Terius aut Tertius fuit hermes
qui post diluuiū in egipto regna-
uit: et eius regnū diu optimū.
Iste aut a multis antecessoribus deus
est triplex: propt tūcā virtute
collectiue sibi a dno deo attributa.
Esar em iste Rex: et phos et phia.
Iste vō fuit hermes: qui post dilu-
uiū: omīaz artū et disciplinarū
tam in quā liberaliū q enā mecha-
nicarū primus fuit inuentor.
Omēs nāq qui post ipm fore suo
itinere credere: et suis vestigijs inhe-
re mtebant. Quid plura: longū
esset necndō difficile tantū ac tam
magis viri virtutes et doctmēta
ac actas in memoriā ad pū re-
ducere: cum et hoc genū in dicti
huius libri diuinū translatione nō
suscepim: nec

hic est autem liber: qui notatus est
de compositione alchimie. Et qm quid
sit alchimia: et que sit sua composio
nā fere mī cognouit latinitas. in pmi
eiz smone posu istud vocabatū ad mīa-
bile si quis ignoraret: sub diffinitione
clarescat. hermes vō et alij phi qui
prius fuerūt hoc vocabatū ita diffini-
erūt. Aut eiz in libro de sbaz inuitatōe.
Alchimia est suba corporea ex vno: et p
vnu composita: pncipiorū ad mīem
per comixtiōe et effectū coniugens.
et eadem nālī comixtiōe in genū
meliorū naturaliter conuertens.
In sequentijs vō hoc quod diximū expla-
nabit: vbi et de eiz gpositiōe ad plenū
tractabit. Sed nos licet in nobis terme
sit ingenū: et latinitas pmodica: hoc
tantū et tā magnū opus ad transscrēdū
de Arabico in latinū suscepim. Vnde et
de singulari gratia nobis a deo mī mo-
deratos collata. sumo illi deo vno: qui
terius extat et vno gratos referim.
Nomen aut mai in principio plogi tūc
non placuit: ne aliquid hūc nrm labore
sibi assumeret: et enā eius laudē et
meritū sibi quasi pū vendicaret. Quod
amplij hūc omēs ego obsecro: vt quis
vray erga mē nomen mēns luore qd
sepe a multis fieri consuevit tabescat.
Sic namq deus omīz: cui suā confert
grām. et spūs ex grā pcedit: et vbi et

quibus vult inspirat. omento igitur
gaudete debemus: cum omnis creator
et conditor omnium quasi paternitate
suam monstrat diuinitatem: illa
nobis tota non lateat

hermes primus in
uentor et conditor
artis Alchimie

Dixit ei Morionus. Omnes
philosophi partes mens Hermes
diuina plenarie attigit. Cum autem
ille per annos multos in magistris
superioris inuentione, et editione stu-
diuisset: et tandem hoc magnum inuenit
primum: et edidit: ac de eo librum
composuit: quem sibi metipsum
deportauit: et post suum obitum suum di-
scipulis in hereditate reliquit. post
obitum vero illius discipuli eius hoc libro
et eius preceptis per multa tempora studuerunt
ut si eius effectum adipsi potuissent.
Postquam ergo suum conseruari suum effectum
de eo varia et eterna innumerabilia de-
derunt precepta. quod idcirco fecerunt
ne ipsi qui post ipsum hoc decepti fuissent
faterna causa: quasi vulgarem inspi-
cientibus detegissent. post multum vero
tempus a passione domini nostri ihesu christi sur-
rexit quidam homo diuinitus domus spiri-
tibus perditus: qui cum in diuinitate per
multum tempus studuisset: multos libros diui-
nos hunc librum inuenit.

Adfar Alexan-
drinus primus
ex christianis
capitulis per
confessionem
et operationem
libro her-
metis didicit

Fuit autem vir iste ab Alexandria ori-
undus: unde suo nomine Adfar Alexandrinus
vocabatur. Hic vero postquam librum perfratrum
inuenit: mentes peruigili atque industria
in eo studere non desinabat. postquam
vero in eo diu studuisset: eius effectum
atque suam ad plenum adeptus est.
Ex hac igitur scientia vir iste diuinitus
multa varia: et mirabilia dedit pre-
cepta. que cum sub suo nomine per multis
nec Regibus partes diuulgata fuisset:
me tunc tempore in urbe Roma morante
huius viri nomine et illius sue fama quasi

volando peruenit. Nam ex ipse fui
Romae: unde et ortus fueram: consti-
tutus. Erant autem tunc iuuenis: cuius
vix merito prima laus: nondum ob-
dixerat: prudens: et doctus christi-
anus a prime etatis gradu ab utroque
parente effectus: cui etiam se tota
iam latinitas dixerat. Audiu-
it ergo huius viri nomen et fama: pa-
rentes patriamque simul festinus
deserui: nec quicquam minus meos
artus exhibui: quousque alexandria
aduenssem. Ingressus vero civitatem
diu per vias et calles nouus hospes
incessi: et donec huius viri domum in-
uenissem. Tandem illius viri domum
inueni: et iam ingressus: finem. qua-
rum ingressus fuisset: hunc virum
in suo oratorio sedentem in suis libris
studentem inueni. At ille postquam suos
oculos in me defixit: inuenio me autem
amice: hunc accede. Accessi autem ad illum
et iuxta eum supra stramentum quodam
fuerat appositum consedi. Erat vir iam
multa etate decrepituus: sed adhuc
vultu serenus: et facie et statura vir-
pilis decorus: nam et eius vultus
omnia que in illius mente latebant: se-
diligenter meminerat: indicabat postquam
autem ad eum defabulati fuimus: quesiuit
ille quo nomine nuncuparetur: et unde essem
oriundus: et quo me vir causa exi-
risset. At ego respondi illi et dixi.
Ego morionus vocor: natione romanus
quem vix tui nomine et sue fama de pa-
rentibus et patria distodere negat.
At ille subiunxit. Et que nunc est fides
tua: et aut magis deorum cultor existis.
Et ego respondi: fidem meam christianam
profiteor: nam christi sum cultor: et illam
deum tuum et vnum adoro. preterea dixi
Adfar: bonum me tibi timere quasi vir se

et adhuc me hoīe mūdano ceptū
inuenisse: propalabo nāq; tibi
totius diuinitatis secreta que
oībus hactenq; detegere ueni-
saui. Tu uō totis mentis tue
uiribus intentus esto. Nam
et ego te faciam totius mee
discipule filiū. **H**ys igitur
alterius scis dictis: nimio gaudio
sum gauisus. Quid plura. longū
est ei; nobis in huiusmodi opere
constitutio singula de quib; ad in-
uicem commemorari; enūtare.
Remansi tandē cū illo. et me
illū tantū amabile exhibui
q; ille tūc diuinitatis secreta
detexit. **P**ostea uō mortuus
est **Adfar**. et ego post ei; obitum
post dies paucos **Alexandria** re-
gressus in hierosolimā. deueni.
In aug etiam amib; michi here-
mū elegi. In quo uitam mee fidei
professionem habile dūc potuissē.
Inde uō surrexit nō post multos
annos **Rex** in **Egypto** nōc **Nawata**
hic aut genuit filiū **Zerqid**: qui
post mortē sui patris in **Egypto**
regnauit: et regnū illud optimuit.
Zerqid aut genuit filiū nōc
Calid. qui post mortē sui patris
in **Egypto** regnauit. **F**uit
aut **Rex** iste uir sapiens: et pru-
dens: et in oī sua p̄p̄ia; diligēs
ei; multū sapientes et p̄hoc p̄t
disciplinā cōm: sed maxie p̄t
huius libri scientiam. **I**ste uō
uidebat per p̄uinas notas et
ignotas perquirere: si aliquē
inuenisset: qui sibi huius libri da-
cumenta reuelasset. et reuelare
potuisset. huiusmodi igitur amore
compulsus: multo o sapientiam

et p̄hoc sēu reuēbat: qui
libri huius magisteriū se scire
professi sūt: cum penitus
ignorarent. **H**oc quoq; m̄tas
et maximis durabat domo.
in eoz uerbis dū confisus.
Hic itaq; die quadā in heremo
existente **fama** huius **Regis**
a quodam peregrino delata
est. **Q**uem cum audissem:
heremū dimisi: et q̄ntig potui
sue regionis fines transmeui
nō. s. ut ab eodem diuitias seu
dona inquirerem: sed diligent
domo spūalibus cū instruere.
Postq; uō suos fines sum in-
gressus: loca q̄ plurima eūdo
lustraui: et tandem **Regem**
inueni. **Q**uem cū inuenissem:
et de quibusdā sēu contulisse
inueni eum magnē sapientie
uirum: et cūq; uirtutū ornamēto
predictum. **D**ixi ergo ad illum.
O bone **Rex**: deus ad meli; te
conuertat. **V**olo aut ut subeas
michi domū meo magisterio
habilem preparari. **I**ussit ergo
Rex michi domū parari: et ad
meū libitū ornari. **I**ntraui aut
hanc domū: nūq; ab illa exiui
donec totū complerem magiste-
riū. **P**ostq; aut complerē
fuit magisteriū: eum in domo
apposui: et circa uas in quo
fuerat posui hec uerba de p̄mxi.
Om̄s aut qui sēu habuerit: ali-
eno auxilio nullatenus indigebit.
Postq; hec scripta uerba: ab-
iit et oī regione clam discessit
et ad meū heremū regressus fuit.
Postea uō **Rex** domū quam ego
dimiseram ingressus est: et

magisterum perfectum ubi ego
dimiseram inuenit. Quod
cum magis ac magis dilige-
tius intraret. vidit verba
que cum arai has scripta
dimiseram. Quibus plorans
ac bene intellectis. statim
me absente defleuit. et oēs
quos huius magisterii causa
per multos annos suū deti-
nuerat decapitari iussit.

Dixit postea Rex. Aduocare
michi Calip meū seruū fidele
Erat aut Calip filius captiuus
quem sibi filius pater Zergid ante
eius obitū. ob suā fidelitatem
dederat. Confidebat aut meo
Rex multū. Qui dixit ei.

O Calip serue mihi. nescio quid
michi nūc sit agendū. Dixit
aut Calip ad Regem. Dñe mi
Deus pūdelit. quid demere
sumus acturi. Tristatus est autē
Rex multū. et vltra q̄ recedat.
ac die et nocte rōdoluit.

Factū est aut post annos aliquō
dum Rex quadā die de loco qui
dicitur Diuina venandi studio
exiret. q̄ Calip captiuus hōiem
quendam in solitudine gerranz
inuenit. quem nūc inuenisset.
interrogauit eū. et dixit ei. Amice

Quo nam es tu. aut vnde venis.
At ille homo respondit. Ego
Ierosolimitanus sum. nā ego
in Iherusalem natus fui. et per
multos annos in montibus Ihero-
solimitanis cū quodam heremita
conuersatus sum. Ne aut ibi mor-
rante. audiui quomodo Rex
Calip meam perquireret. quā
sibi magisterum hermetis demo-

straret. Postq̄ aut hoc. de Rege
audiuit mox a mea patria dis-
cessit. Ut hoc Regi Calip nūcia-
rem. Sae cū hōiem in hoc ma-
gisterio docissem. quē Regi mon-
strare valde desidero. Tunc ait
Calip. Tace semper tace. hucusq̄ tibi
dixisse sufficiat. Aualo aut te viderē
q̄ mori. Nam multi ad Regem
venērūt. qui hoc magisterum se scire
p̄fitebant. qui nūc ad sue p̄fessionis
exitū promere nō potuissent. a
Rege interfecti sūt. Timor ergo ut
tu si nūc huiusmodi sermone in conspectu
Regis aspiciaris. ne interficiaris. Tūc
homo ille ait. Noli timere. sed in co-
spectu Regis me venire non differas.

Calip igitur dixit. homo michi hoc
iam placet. sed caue ne moriaris.
Adduxit ergo Calip hūc hōiem. et
statuit eū coram Rege. Et ait.

O bone Rex. Ecce homo qui mori
non metuit. Ut ergo Rex oculos
in eū defixit. p̄ueniens eū ait. Quis
nam es tu. At ille respondit. heres
solimitanus sum. qui nūc in mon-
tibus in quodā heremita conuersatus
fuissem. audiui a multis tui nobis et
bonitatis famam. et quo modo tu
indefinit querebas sapientes et
doctos qui. v. magisterum hermetis
seme tibi ostendissent. Veni ergo ad
te o bone Rex. et ut tu meis acqui-
estas consilio. et tui desiderij com-
pos efficiaris. Tūc nāq̄ dñi in mo-
nibus Iherosolimitanis habitante.
cui oēs sapientia a dño reuelata est.
Nam in sua fide firmissimā a deo
et hōibz iudicat. Die nāq̄ quadā
cum in suo heremo de rebus q̄
plurimo tractatam. et magis cū
q̄ michi diceret se hoc magisterum

posse perficere. Quo autem audito:
cum in sua veritate sepius michi in-
genua confisus: nunc ex hoc quod
anno multum auri ponderati ego
sepius videtam quod huiusmodi civi-
tatem transmittet: suum finone
certissimum meum sepius confortabat.
quod si ego in tuo conspectu assisterem:
multis me ac magnis ditares domus.
et nunquam me a tua gratia separares.
Tunc Rex ait: Quis est huiusmodi
fimo quem tu dicis: aut que mens
ignota huiusmodi: te venire persuasit:
nescis pulcherrime hominum: nescis quor
et quales propter finone huiusmodi
interfecti sunt: sed si ea que tu dicis
quod non opinor vera fuisse:
ex multis tu ditares domus: et
nunquam a mea gratia amodo separare-
ris. Et si verum non fuerit: maxime
scias te subitum vermonem. Tunc
homo ille ait: Obone Rex: propter
tui promissum sum placatus. Tu tamen
meis acquiescas consiliis. Iterum
Rex ait: O homo: de qualitate
viri huiusmodi: et omnis vultu ac
habitu pauca meum confortas.
Veni namque ad me in amicum propter
viri quidam: qui ut verum nobis
fuerit: michi hoc magistrum proferat
et cum persenserem eam essetam: si
non eis scientiam michi dimisit:
et clam recessit et abiit. Tunc
homo ille ait: Vir autem iste nimis
est etate deceptus: statura magnus
vultu et facie preclarus: moribus
ornatus: cuius etiam vultu et habitu
deo non displicet: est enim in moribus
hierosolimitanis heremita. Sed et
si eius nomen multum fore desideras:
apocryphus Romanus senex heremita
nominatur. Tunc conversus Rex ad

suum servum Calip: dixit: hic vere est
homo ille: de quo hactenus tibi con-
dolui. Dixit ergo Calip: O bone
Rex: ita est nunc ego estimo gaudis
Rex multum: et ultra quod tibi potest huius
hominem benignus accipit. Iussit ergo
Rex huiusmodi dona dari quod plurima:
et insuper maiora ei promisit: hoc est
igitur historia quoniam romam: quo
modo scilicet ille magistrum heremita
ademptus est.

Expliat historia. Incipit sermo
calip: servi et capivi Regis calid
filius gerardus filii maya.

Dixit Calip: tunc post pau-
cos quidem dies: postquam hoc ab
hoc quidem homine Regi nuntiata fuisset:
venit hic homo: et stetit coram Rege
et ait: O Rex bone: deus ad hominum
te convertat: nolo autem ut ea que
tibi promissum diutius differamus.
Adversus ergo omnes tuos homines natu
meliores: et ex eis michi aliquos
accommoda: qui meum vadant: et meum
simul revertantur: grandis enim nobis
restat via. At Rex multum placide
illum intuens ait: bene diu scieris.
Tunc iussit Rex festinanter coram
se advocari ^{me} ~~coram~~ advocari: Qui
cum coram Rege stans: dixit
michi Rex: O Calip: serve bone:
Congrega omnes nam meliores: in
centum: et ex illis quor et quales
huiusmodi hominum placuerint elige: qui
vobisam simul vadant et re-
vertantur. Nam ille dixit: Grandis
nobis restat via: sed ergo propter
Rex michi preceperat: et post
paucos dies iter nostrum incipimus:
et multa loca inuia et desertum
eundo: multos dies consuepsimus.
Tandem hierosolymam denemimus

quam in solitudinibus montium ex-
vando fatigaremur: invenimus
heremum in quo moriemus Ro-
manus senex heremita vitam
suam ducebat. quem cum ingre-
deremur. vitam invenimus
ibi quandam virtutem senem: statura
longum: corpore magnū: vultu
et facie preclarū: denique etiam
statu et habitu multū admirati
sumus: Eius namque tota rursus ab
asporitate Cilicij quo erat indur-
tissima existerat. Tunc dixit
nobis homo ille qui nos secum
illuc adduxerat: Ostem hic est
monachum Romanum senem heremita.
At ego dum magis ac magis illum
diligentius intuerer: cum illius co-
gnovi: quo agnito: illum ex parte
Regis calid salutaui. Cum audire
nostrum virum bonus subrisit: et nos
propius iussit accedere. Gausti
sumus ergo et leti. cum eo conversi
sedimus. Interrogavit autem nos
vir dei de statu nostri Regis: et de
statu Regni. cum ille nuntiarem
statū: et de me nostre causam sibi ppa-
lam. At ille ad se conversus ait.
Quidni gaudeo filij: quoniam me inven-
istis: ideo enim vobiscum: ut et Rex
mediū exoptatū videat: et que
sit mira creaturæ potentia ame-
recognoscatur. Postquam igitur per aliquod
dies animi meo labore ita me fa-
tigatos recreaveramus: redierunt
utrumque nostrum: et in nostram patriam
regressi sumus. Qui cum iterum Regem
venissemus: vidit Rex virum dei: qui
cum eum vidit: illum cognovit: et
me respiciens ait: O calid serue
bone: hic est vere viri propter quem
tenū diu nondolui. Volo autem

ut ea que vobis mihi scribere obli-
vuerat michi promig edisseras.
At ego totam rem a suo principio
per ordinem dixi. Adversarius
Rex virum dei quem adduximus
et eum iuxta se sedere fecit: et
dixit ei. O senex ego volo: ut
tu nomen tuum michi dicas: et
tue professionis modum pandas.
Non enim altera vice licuit heri oia
arte inquirere: de tuis namque
verbis adhuc diffidebam. Tunc
vir dei respondit. Ego moriens
Romanus vocor: mea autem professio
fidei christiane est. Vita quoque et
habitus sunt heremite. Tunc
Rex ait. O moriens: quoniam tran-
sierit animi postquam vitam et habitum
heremiticū elegisti. At ille respondit
postquam. quidem annos a morte
Heradus Regis heremita mredo.
placatus est igitur Rex multum super
huiusmodi viri prudentia: et eius
humilitate: patientia: verecundia et
venustate. Non enim erat ille lingua
verbosus: aut mente elatus: erat
autem humilis: prudens: et pateriens:
ac benivolus: viri talem esse decebat.
Postea dixit Rex. O moriens:
nunc esset tibi malum et conveni-
entius deum orare in ecclesiis: quam in
silvis consistere: et in montibus ac
solitudinibus habitare. At moriens
dixit. bene habeo mihi Rex: bonum
autem quod nunc habeo: et mihi futuro
exopto: ex deo est: et mihi eis manu
collocatum: spe autem quid faciat: nec
ego dubito: quoniam michi inter conveniens
et ceteris minor invenit requiem.
quam in solitudinibus et montibus: nec
enim meret nisi seminat: et quod semi-
naverit: hoc etiam metet. opera

itaque diuinitatis et bonitatis in
vita huiusmodi vix non derelinquat.
Nam requies aditus nimis est co-
artatus: neque ad illam quisque per-
tingit: nisi per anime afflictione.
Dixit ergo Rex: Oia que dicitis mi-
dubitanter verba sunt: sed ex fi-
deli procedunt: aio: et falsa videtur.
Hec aut dicebat Rex: qui adhuc
nihil erat ydolorum: Respondit
autem morienus: Si ea que profecto
vera esse concedit: auius a quo
illa procedit: te verum esse amice dictum
concedere est. Nam ex vero vera
procedunt: et ex falsa falsa: et ex eternis
eterna: et ex transitorijs transito-
ria: ex bonis bona: et ex malis
mala. **D**ixit itaque Rex: O mori-
ene: multa quidem michi de te et
de tua constantia in tua fide sunt
relata. Unde vehementer admittor:
cum et illa videam et audiam.
tam esse vera: habitaque quedam
fuerit causa: quare multum et te
videre: simulque audire diu exoptavi.
Volens itaque ut inter quedam de quibus
erimus tractaturi: me quibusdam
alijs quasi documentis diligenter
instruas: simulque edoceas. **T**unc
dixit ille morienus: O Rex: omnipotens
deus te ad melius conuertat. Na
ego non sum de quo multum debeas
adiuari. Nam ex filijs Ade vni
existo: omnes quidem ex vno
processimus: et vtrum ad vnum licet
diuersis tramite reuertemur: tempore
quidem longa mutatio hominem sub
typo constitutum confundit et mutat:
nec ego adhuc ita sum mutatus:
quod alij multi qui ante me fuerunt
magis non mutant. Vltima autem
mutatio mors dicitur subsequi.

qua videlicet nulla pena deior
iudicatur ante corporis et anime co-
iunctione: et post eorum dissoluti-
onem pene omni morte crudeli
auius expectat. **S**ed omnipotens
creator: quia oia ex se ipso creat
et format: semper sit in meo au-
xilium. **T**unc dixit illi Rex:
O morienus: ex his que modo
dicebas videtur: quod tu existimes
me te velle deridere. **I**ntra
ergo hanc opinionem licet senex
et prudens videaris: potius es
deridendus quam laudandus. **P**ost
hoc aduocauit me Rex:
et dixit michi: O Calpurne
vade et quere hunc hominem domum:
maius: scilicet et extra pulchram:
et multo ornamento ornata:
sitque vicina palatio: simulque gras-
setur hominem sue fidei professorem:
doctum: scilicet senem: ac moribus
ornatum: cuius dictis ac monitu
consoletur: et eius anima in pace
resideat. Video enim illum quasi
deterentem: et in me nimis co-
fidentem. **S**ed et iuxta quod
Rex michi preceperat. **R**ex
vero bis cotidie ad eum veniebat:
et cum illo per aliquas horas
residebat. **A**lloquebatur enim
illum Rex: et confortabat: nichil
tamen de suo magisterio eum interro-
gabat. **P**ostquam autem inter illos
maxima notitia creuit et amor
morienus se multum Regi credit
et in eo confidit. **I**nterrogabat
autem illum Rex: de Romanorum
legibus: et vtrumque sedem temporis co-
munitatem eorum leges mutarentur.
de regum et consulum consuetudine:
necnon et grecorum historijs simul.

Et. per antea
matrisa. implorant
fratibus. quoniam
romanus. Regibus

interrogabat. **Morienus** in his
omnibus illi discrete respondebat.

Dilexit igitur Rex **Morienus** in tantum
quantum ante neminem dilexerat.
factum est igitur dum quadam die in
vrbem fabularentur. **Rex Morienus**
dixit. O senex sapientissime
omnium: scito quod ego diu a multis
quesivi magisterium **hermetis**
sed neminem hactenus inuenire
potui: que res eius vera mihi
panderet. ob hoc igitur altera
vice quando tu a nobis ambus
clam discessisti: postquam has
quas circa vas in quo posui
fuerat magisterium scriptas le-
gissim: et earum intellectum acce-
pissim: omnibus quos propter
hanc scientiam meam per annos
multos retinueram illis iussi
capita amputari. **Rogo** te
igitur o senex bone et omnium sapi-
entissime: quatinus eam rem
veram atque eius subam michi
edisseras: ut mea domini expectata
consolatio per te compleatur: que
quidem si poteris et me ipsum et
omnia que meam possideo acquiras.
et si libuerit in tuam patriam
vna reuertemur. **Nolo** enim
te in me quoquo modo dubi-
tare: neque tuo animo vllum timorem
ex vlla opinione conferas.
Tunc Morienus respondit. O
bone Rex et sapiens deus te
conuertat ad melius. nunc
autem bene intelligo quare pro
me misisti. indigebas enim me
multo: et idcirco misisti. **Ego**
autem ad te gaudens adueni: ut
et te hoc magisterium edoceam.
et que sit dei mira virtus

manifeste demonstrarem.
timorem autem de quo paulo ante
dicebas non timui: nec de te ha-
ctenus despero. **Omnes** enim qui
timuerit in veritate non est
perfectus: et maxime sapiente
nunc aliquid non decet: nam si
timuerit: cito desperabit: quasi
desperabit: eius animus vacillabit:
et nullatenus sue intentionis
consequetur effectum. **Et** quoniam iam
intelligo te nimis me amore
amplere: video te in via in qua
satione multum seuerum esse. mori-
bus et actu pius et patienter:
non decet me dum hoc magi-
sterium tibi recondere: vel celare.
Iam enim ad tuum propositum et ad meam
longam inquisitionem facilius
omnino peruenisti. **Sit** nomen
domini benedictum per infinita
secula seculorum Amen.

Ad hec ergo subvixit Rex: et
ait: nunc vere scio quod homo
qui non prestat parentiam: fusti-
natione crudeli consumitur:
et confunditur. **Festinatio** enim
ex parte dyaboli est: Ego autem
sum nepos **achor**: et filius
Regis **Geris**: et non est aliqua
fortitudo nisi in summo deo: qui
vnicus est altissimus. **Dixit** **mo-
rienus**. O bone Rex deus ad
melius te conuertat. **Esto** michi
modo ad iudicium huius magisterii
et scies eum bene: et intelliges
in illis vero introitu et exitu
multum studere memento: quoniam
omnia que illi pertinent amictu
domini facilius consequeris. **hec**
enim res quam iam diu quesivisti
per vnum aut vram non accipitur

ner ppetrat. accipit eis per pa-
nentiā. humilitate et amorem.
Veni a perfectis fidelibus et suis
illis. s. quibus eam a p'mena rex
natura conferre disposuit. sua mi-
rabili fortitudine: que in alicui
ex suis fidelibus collata fuerit.
debet ipm prius preuidere: cui
post eam committat ac detegat.
Nam hec res nihil aliud iudi-
cari potest. nisi donū dei altis-
simi: qui prout vult: et etiā
aut vult ex suis suis fidelibus
illud committit et monstrat.
Debet ergo eos quibus hoc donū
committitur. omnipotenti deo
esse in omnibus humiles: et oīo sibi oīos.
Tunc Rex ait. Nos quidē vere
scimus et cognoscimus: qm mala est
rex perfectio absq' diuinitatis
auxilio et eis demonstratōe. Ipe
ēz est vng vng et imutabilis.
postea aduocauit me Rex et dixit
Calip sue bonae sede nro. et mo-
stro oīa de quibus amodo tractaue-
rimus: memorieq' commenda. **Cui**
dixit agnoscens. Omnipotens deus
dñs oīz creator et m' potentia ser-
uos impotentes creauit: qm ipi
nequeunt eis ordinē frām mutare.
1. nequeunt postponere ea que ipi
ppont. nec est aliquid fore impos-
sibile illis: nisi p' illis demonstra-
tionem: nec etiā aliquid consequi
potuerūt. nisi ille eos consequi
illud preiudicauerit. nec quicq'
retinere valebūt. nisi p' fortit-
udine a summo deo sibi diuinitas
collata. **Sed et vide.** magis
est admirandū. et mutandū
aīos suos. et ipi regi nō possūt
diuag nisi vsq' ad terminum

qui a deo desup constitutus est
preponit. ēz deus. et suis suis
quos vult et eligit vt beant.
strām diuinā a deo hōi datā
querant. et quesitā sibi retine-
ant. **Hec** ēz scientia est que dñm
sui abstrahit ab huius mundi mi-
seria. et ad scientia bonorū futur-
orū reducat. **In** p'p'is vō p-
teritis ista scia fuit. fere amollata
sed libri multi veterū diuinorum
remanerūt: in quibus illa contine-
bāt' tota vera absq' mendatio. nec
tū quicq' inueniebāt'. qui v'z illā
tūc ad effectū p'duceret. propter
nōiā multa et diuersa que rebz
ei attinentibz a sapientibz antiquis
oribus iamdiū fuerāt imposita.
Sed ego huius rei veritatē vni oīi
tu cognouisti perfecte retinco.
Non que quidam antecessores
huius magisterij nōiā multiplicata
et variata tradebant: grauissimis
s. scripturis orāi repta. sed oīa m-
veridica et sepius improbata: quod
vni egisse arbitrant'. p' stultorū
insipientia: et vt dicta sua nō in-
telligerent: nisi qui tali et tanto
magisterio digni reputarentur.
et iudicarent. **Siquis** ergo illoz
dicta inueniunt: in illis diligenter
studiat: donec ea recto modo in-
telligat. **Non** ēz debet quēq' se
ab hoc magisterio retrahere: sed
debet suā fidem: et suā spē in deo
altissimo firmū configere: et illū
incessanter efflagitare. quatinus
ipud diuinū et admirabile possit
ppetrate. **Sicut** deū omnipotentem
et eis auxiliū implorare: vt eū
deus ad res meliores pulchriorū
modo conuertat. et faciat illi

huius magisterij suam p[ro]p[ri]etatem
rectam absq[ue] om[ni] devianone
felicit[er] adipisci. **T**unc Rex ait.
Iam si liber o[mn]ino h[er]ed[ita]ta
atq[ue] mandata d[omi]ni sustinuit. Ego
bene illa retineo: et retenta pro
pro posse observabo. et maxime
n[on] tu senex et sapiens hoc magiste
riū propalare non negligas. **E**x
plana igit[ur] michi hoc quod dui
exopto explanatione facillima
ne eis studij gravitas in hac re
me dui confundat. **I**n primis
igit[ur] ab eis exordio michi eam
edisseras et dicas ut o[mn]is ordo p[ro]p[ri]o
suis p[ar]tibus a m[ei]a disputatione abici
atur. **A**d hoc **Pythagoras** respondit
Rem quidem ex ordine digestam
abi edicam. **T**u v[er]o ea que velis amodo
inquirere nō differas.

In ap[er]uit interrogaciones Regis
calid[er] et responsiones **Pythagorae**
de o[mn]ib[us] de quibus tota efficacia ma
gisterij **hermetis** constare cōp[ar]at[ur].

Pythagoras. primū querere liber
que et qualis sit huius rei
p[ri]ncipalis sūba. et materia. et v[er]ū
multe aut plures sint: aut ex vno
tanti modo consistat. **Pythagoras**
omnes res v[er]ū dū p[er] sūbā effectū d[omi]no
stant[ur] multar[um] testimonio cōprobat[ur].
Sed anteq[uam] antiquiora testimonia
tibi in presens educā hoc quod nos
de eis p[ri]ncipali sūba atq[ue] materia
sepe comprobauit: explicabo. Si at
ea que tibi dixerō: et testimonia
antiquor[um] recte inspexeris: bene
aperte agnosces nos omēs in vno
conuenire: et o[mn]ia que diximus
vera proferre. quid igit[ur] interrogasti.
Quod m[er]ito sic aspe. huius

rei p[ri]ma et p[ri]ncipalis sūba et ma
teria est vna: et de ea est vna. et
cū ea sit. neq[ue] aliquid sibi addit[ur]
vel minuit[ur]. **E**cce iam habes
quod interrogasti. **N**ūc v[er]o testi
monia antiquor[um] tibi adducam.
ut omēs in vno concordare iudi
cemur. **H**eracles v[er]o quidā Rex
sapiens et p[ro]ph[eta]s. n[on] a quibusdam
suis interrogat[us] dixit. hoc aut[em]
magisteriū ex vna p[ri]ma radice pro
cedit: que postea in plures res ex
pandit[ur]. **E**t iterū ad vnu cōuenit
et sicut fore necesse tempore aere
Azarias quoq[ue] p[ro]ph[eta]s ait. q[uod] aut[em]
calor frigiditas humiditas et siccitas
ex vno fonte procedūt: et eor[um]
quedam ex eisdem consistūt. **E**x
hys v[er]o. q[uod] quedā sūt quasi radi
ces: et quedam quasi ex hys radi
cibus: que v[er]o sūt radices. sūt aqua
et ignis: que v[er]o ex hys cōposita
terra. et aer. **I**tem **Azarias**
vel **Citaneus** ait ad **Pythagorā**. **N**ra m[ater]
aqua sup[er] n[ost]ram t[er]ram habet sup[er]
mon[tem] que est vel quia est magis mag
lucida et pura. Nam de grossina aque
concreat[ur] terra. **H**ermet[us] quoq[ue]
ait. Terra inquit est mater ele
mentor[um]: de t[er]ra procedūt: et in t[er]ra
reuerūt[ur]. **H**ermet[us] iterū **Pythagorā**
quoq[ue] inquit. **O**ia de t[er]ra procedūt et
in t[er]ram reuerūt[ur]. **H**ermet[us] q[ui]
iterū ait. Quomodo o[mn]ia ex vno
procedūt atq[ue] p[er]deūt: sic meū magi
steriū ex vna sit sūba. eo modo
quo etia[m] q[uod] in corpore hūano
continet[ur]. sic deus creauit illa
sūba et distincta et coniuncta col
lecta quoq[ue] ac p[er] vnu corpus diffusa
q[uod] in vno corp[or]e illa quāgit: et in vno
continet[ur]. in vnoquoq[ue] illor[um] op[er]at[ur]

et est vna et
et est vna et

et est vna et
et est vna et

opus ab opere aliq̃ dissimile: et
licet in vno sint corpore: in diu-
sum hēnt colorem et diuersum
dñuz. **Eodem** iḡ modo de hoc
magisterio intelligendū est. multa
quoq̃ huius testimonia phi de hoc
magisterio dixere: quoz̃dam
in sequentibus dicemus.

Rex Calid. Quo modo et qua po-
sitione fieri potest q̃ huius magi-
steriū vna sit radix et vna suba et
vna materia. Cum apud phos eius
radix noīa multa et multiplicata
inueniantur. **Moienus.** Multa
plurata quidem sit radix noīa
sed si ea que supra dicta sūt recto
ordine inspexeris vna eī radix
et subam et materia inuenies.
Quod vt facilius accipias adhuc
quedam antiquoz̃ testimonia tibi
referabo. **Rex Calid.** perfice
michi narrando huius op̃is magistriū.

Moienus. heracleo quidē ad vnu
discipuloz̃ suoz̃ dixit. **Lapillus**
aut̃ dactuli ex palma recit̃ et
palma ex suo lapillo: ex cuius enā
radice plures et plures ramuli
rescūt: qui sū in vnu multiplicat̃
et augent̃. **Pyrrus** aut̃ hermes aut̃
Rospire ruberū complet̃ p̃ ruberū
cum sua rubedine diminutū.
omem rubedine considera quoq̃
citū nū completū et citū a
sua citiuitate diminutū: omēq̃
citū tatem: ingou quoq̃ completū
et ingou a sua ingredine dimi-
nutū: omēq̃ ingredine. **Simili**
ex spica granū p̃dit̃ et ex grano
spica: **Et** multi ramuli ex vna
arbore exeūt. licet arbor a suo ge-
mine ortum assumat.

Quidam quoq̃ homo sapiens: qui

propter deū totū mundū dñi par-
exemplū simile nobis adducit.
Aut̃ eīz. **Prima** hoīs recano est
spuma: Et de vno grano centū
grana procreant̃: et de germine
magna accrescit arbor. **Et** al̃s.
De vno hoīe filii ex muliere extra-
hūt̃: ex quibus multi filii et filie
filii in colore et apparenia nascūt̃
et aliqñ dissimiles. **Item** idem
sapiens. **Considera** sutorē: qui
s. vestes consuevit consuevit: qm̃
de p̃ano interulam sive vestem
qualibet aliam componit. cuius p̃
partes diuersa noīa p̃tinent̃: que
enam si natalit̃ considerent̃: ex
ip̃o p̃ano formari inueniuntur.
nam corporale et manice et gi-
rones: licet quantū ad vestis p̃tes
diuersa hēant noīa: tū p̃m̃cipa-
lis eoz̃ materia est p̃anus: item
et de p̃ano ip̃o fila quibus partes
ip̃is vestis in vnu iungant̃ extra-
hant̃: neq̃ ip̃e p̃anus alio a se diuisus
ad hoc indiget. **Simili** iḡ modo
hoc magisteriū est vnu p̃se existēs
vel consistens: nec alio indiget. qm̃
apud phos hoc magistriū est tertū et
absolutū: et vbiq̃ sūt mille notū
notatū est enā sigillatū: neq̃ nisi
a sapientibz̃ est apertū. **Qm̃** sa-
pientes hoc magistriū multū querūt
et questū inueniūt: simul et amat̃
et ornant̃. **Multi** vō eū derident.
et apud illos p̃minimo: aut quod est
eiusmodi p̃m̃chilo reputat̃: ai igno-
rent quid hoc sit. **Et** hec multa
noīa sūt illa que sapientes noīa
uerūt in libro suis. quoz̃ vnu
est spuma. quo aliquando aīat
qm̃ creatur verit̃ in sanguine et
mutat̃: ac deinde vagulat̃: et sit.

quasi fusti carnis mixti. et
tali modo fit donec homo fiat.
Ex his quoque nominibus est aliud
nomen ut est palma. quoadmo-
dum ex calore eius: atque ex calore
naturaliter aut antequam ad suam
perfectionem perveniat.

Aliud quoque nomen est ut ar-
bor malorum granatarum. Et
veluti tritici: et lac: et alia
nomina quod plurima: quorum unus
ex una via: vel una radice.

Sed secundum diversos effectus: di-
versos colores et diversas naves
et nomina multas: atque diversas
eis mutant nomina et imponunt.

Ut Alkaystren philosophus ait: Ego
veritatem dico quod nihil aliud
huius magistri actores in errore
deduxit: vel innovat: nisi va-
rietatis et eius nominis multitudo.

Sed si quis recte cognoverit: quod
hec nomina non sunt nisi colores
in cognitione apparentes: in huius
magistri via non deviet.

Rex calidus: multum autem intelli-
gere desidero. utrum isti colores
de quibus paulo ante dicebas
eos: scilicet de uno in alterum mutari
in dispositione: vel in confecti-
one: vel in duobus: vel in plu-
ribus sic mutantur.

Moriens
In una sola dispositione vel con-
fectione sapientia sic mutat: sed
quanto magis ei ignis colore
innovat: tanto magis ei pla-
nomina imponuntur. Uti Dayem
philosophus ait ad Euticen: Ego tibi
ostendam: quod sapientes huius
magistri: et eius dispositiones seu
confectiones alia de causa non
multiplicaverunt: nisi ut sapi-

entes huius magisterio instrue-
rent: et insipientes penitus
exterarent: quoniam hoc magistrum
unum nomen habet: et hoc proprium
sibi deputat. Sic enim una habet
dispositionem atque unam viam lumi-
nantem. Et hoc modo licet sapi-
entes eius nomina et sua dicta mu-
tent: tamen noluerunt nisi re-
unam intelligere. et unam viam.
et unam dispositionem vel con-
fectionem. Sufficiat igitur tibi o bone
Rex de huiusmodi re hactenus
inquirere ac perscrutari. Na-
sapientes qui ante nos fuerunt
multas nominaverunt confectiones.
et multa pondera: atque multos
colores. Et sic semper vulgus
dicta sua allegorizaverunt: neque
tamen sunt mentiti. sed locuti sunt
secundum quod eis bonum videbatur: et secundum
hoc quod ad invicem intelligebat.
Vere etiam hoc alios latere. Rex
de eius autem natura atque suba-
ram dixisse sufficiat. Tunc vero de
eius colore manifeste edixit: quod
nolo ut sub allegoria aut simile
dum aliquid mentis inde conficias.

Moriens
Moriens autem erat sa-
pientia: quod sibi facebat asob
vel aselap. de eo. et tunc eo semper
Assop arabice alumen inter-
pretatur latine. sed et hoc fa-
ciebant: antequam aliquis confi-
geret tunc eo. O bone Rex: suf-
ficiat tibi hec que ego profecto
an ad antiquiora revertemur
testimonia. quoniam si exemplum
desideras. Dicta Damascenus phi-
losophus. Accipit enim nigrum latronem: quoniam
primum sit rubeus: tunc est mundus.
Sed si post rubedinem in album con-

ueritatē multū valebit. **O**bhoc
itaq; idem Dauis dixit ad eūde
Euthenū. Ista restant sicut firma
et oīo bñ credit. Nam sapiētes
de hoc dixerūt. Iam obuiū
migrēdmē et cum sale anatron
.i. sale murr et aliuq; alimza
dra. i. sale et aliqua alia quada
re aug complexio est fida et
sicut firmus albedmē. quare
hoc nomen ei imponim; idest
boriza vel boritar. quod ara
bice anichar dicit. **D**ictum
aut Dauis per predictum
Hermes dictū comprobabit.
Dixit em Hermes. In primis
est migredo: postea cum sale et
anatron sequit albedo. et in
primis fuit ruben: et in vltis
albu. Et sic sua migredo aufert
ac ductū in ruborem, vel ad ru
ben lucidum: et est ming claz
vel parū. et conuertitur.

Azaria quoq; dixit. Quando aut
laton cum albebit comburit.
ex mollitie sup oīo fundere est nēce
Ita ut foruor illig tollat. tūc oīo
illig absortit atq; migredo ab illo
aufertur: et sic in aurū purissi
mū conuertit. **I**tem Dauis
phs ait. Si aut laton in sulfure
combuzat: et mollities sup euz
frequent fundat: eius natura
de bono in melius auxilio diu
nitatis conuertit. **A**liq; quoq;
dixit. Impurus laton tam diu de
requirit: donec veluti oculi pistū
elucescat: tūc euz vilitas expec
tanda erit. **E**t mīc scito q; ille ad
suam naturā atq; colorem con
uertitur. **E**t alij similit dixer
Quanto magis quis abluat:

tanto magis limpidus. hoc est
melius apparebit. **Q**uod si ablutum
nō fuerit: limpidū nō apparebit.
neq; ad suū colorem reuertet.

Et azaria dixit. Nichil est quod
a latone suam obscuritatem vel
suū possit auferre colorem: s
adzor. i. terra vel azone est quasi
suū regumētū: primum v; qñ
deriuit: nā eū colorat: et albu
reddit: ac utiū dñat laton.
azor. i. argenti vniū ruben reddi.

Aliis quoq; phs ait. **D**ixit eū
q; adzor nequit substantialit
laton suū auferre colorem: vel
eū mutare: nisi quantū ad visu
sed laton ab adzor suam aufert
substantialit albedmē. qñ mēst
ei mirabilis fortitudo: que facit
sup omēs colores apparere. Nā
ex quo colores abluūt: et sua mi
gredo atq; inuidia aufert: ita
q; albu appareat: laton quidē
adzor dñat: et eū reddit rubi
cundum. **D**auis quoq; phs
ait. q; omēs res non est nisi de
eo: et ac eo. et q; oīs mētura a suo
simili procedit. **A**darmach. s. lre
sapientis et phs ait. **O**mnia autz
reū nōia et eaz similitudo
nulla alia causa ab antiquis ag
gregantur neq; variant: nisi v
vō intelligat: q; huius rei prim
apiū sciatis: et q; hoc totū non
est nisi vna res: que habet pēz
et matre: et euz pater et euz me
cam mutuit atq; pasuit. neq; ipa
a suo patre aut matre aliquo
modo differre potest. quia ipa
res est suis pē et sua mater.

Euthenū quoq; dicit. **Q**uemodo
pōt fieri: vt spes a suo gñe nēgant.

na

igredo

Interfuerunt
et ablati
interfuerunt
et ablati
interfuerunt
et ablati
interfuerunt
et ablati

Dauis
est qui
mōm
phs. h
et euz
nūc v
fuerit
pond
Mōm
pōm
nō est
pond
et euz
nam
euz q
suam
ante
gram
thom
q; sap
lac v
et ma
odor
allm
ens
et euz
et m
ab eo
et odo
ut
extat
m v
conu
max
Vnde
ria sm
dixer
m se
m v
pone m
qua rō
super

Dauit quoque phis sile dicit: Verum
est quidem quod ex eo processit: et
in eum rediret: ac reuertetur.

Rex. hactenus de huius lapidis natura
et eius colore satis disputauimus:
nunc vero de illius naturali compo-
sitione: ac eius tactu: necnon et illius
pondere et gustu differamus.

Morienus. Tactus autem huius la-
pidis mollis est: et magis molli-
nis est in eo: quam in suo corpore:
pondus vero illius multum est graue.
et eius gustus dulcissimus: et eius
natura aerea. **R**ex. Quis
ergo est eius odor: ante et post
suam confectionem. **M**orienus.
Ante suam confectionem nimis est
grauis et fetidus: et post confe-
ctionem etiam eius odor est iniquus.

Quod sapiens dicit: Ista quidem aqua
lac virginis a corpore mortuo,
et in aeternum tollit odorem. Nam eius
odor est malus: et odori sepulchrorum
assimilatur. **V**nde etiam ait sapi-
ens: Quinque animam dealbauerit:
et eam sursum ascendere fecit:
et corpus bene custodierit: et
ab eo omnes obscuritates abstulerit:
et odorem malum ab illo extraxe-
rit: vel ipsam animam a corpore
extrahere poterit: et postea ipsam
in corpus ponere poterit: in hora
conuictionis corporis et anime
maxima mirabilia apparebunt.

Vnde quidam philosophorum dum uerba ma-
ria simul conuenissent: ad illam
dixerunt. **Beata es maria: quoniam danti-**
um secretum oculum et semper orna-
tum tibi reuelatum est. **R**ex. Ex-
pone michi naturas mutantes: id
qua ratione vel quo modo id quod est
superius inferius descendit: et quatuor

verba eorum aliter coniunguntur: vel quod ita
admirum miscerantur. quid est
et hoc quod illa faciat commisceri
quomodo etiam ueniat aqua
benedicta: id est lac virginis ad illam
adaquare et rigare: et a suo
odore fetido: vel fetidum mundare
hic est odor qui assimilat
odori sepulchrorum: et in quibus
videlicet mortui sepeliuntur.

Morienus. Itaque quedam est res
de qua **ayathoriz** ait philosophus ait.
Aznabem. autem **ozizalix**. quibus
notis notat hec res naturaliter
Ulybi. et **Ulybi** taphi: et postea
fit eius odor suauis et bonus: nec
remanet in eo quicquam obstruitatis
et fetoris. **R**ex. hec amodo de
eiusmodi compositionis inquisitione
sufficiant. Nunc autem querere
liber. Verum hec res multum uilis
est **cara** numeratur. **Tu** ergo
inde michi verum respondeas.

Morienus. Vide quid dixit sapiens
quod **v3**. hoc magistrum ex una sola
re fieri consuevit: hoc igitur
tuo animo adhibeas: et tunc inde
confricas: neque sit aliquid quod
tibi in hoc contradicat. **Sed** scire
igitur quod sulphur: id est **arnoch**. id est **aurum**:
pimentum cito comburuntur: et a
combustione cito consumuntur.

Sed ad hoc dum sustinet combustio
omnis eius spiritus in ignem applicati
consumuntur. **Quomodo** ergo ex-
pectabit hominum aer: qui ab ignis
combustione consumitur: et ab
igne comburitur: et in carbonem
redigitur. hoc etiam te scire conuenit
quod in illis neque grana: neque ullus
lapis huius magistro conuenit.
sed considera si ponis aerem **vi. re**

desin

putam atq; mundissimam recte
dirigere: si aut. nra opera in-
efficax esset. **Sapientes** aut. dis-
posuerunt et dixerunt. **Si** hoc quod
queris. in sterquilimo inuenieris.
illud dic vel accipe. **Si** vō in sterqui-
lino non inuenieris. tolle manū
a marsupio. **Ois** eū res que ma-
gne emitt. prece. in huius operis
artificio mendax et inutilis reperit.
hec igit. expositio in hoc loco tibi
sufficiat. **Sed** caue ne in hoc ma-
gisterio quicq; expendat. qm postq;
completū fuerit expendio nō indi-
gebit. **Vnde** **Daugin** phs ait.
Ego aut. tibi comando: ne in spēbz
vel spēz ponderibz quicq; expē-
das: et maxie in gēbz. i. auri
magisterio. **Idem** ait. **Quia**q;
ad hoc magistrum aliud ab hoc lapide
quesierit: assimilabit. vizo per scālā
absq; gradibus ascendere volenti.
quia nō requisierit sup. facie sua
promus in terram deciderit. **Rex**
hoc quod tu dices. est ne ratum.
aut multū de eo inuenitur.
Morienus. non est nisi sicut sa-
piens dicit. ad dimittem. s. et ad
pauperem. et ad largum. et ad
auarū. eūq; quoq; sedentem.
Nam hoc in vīs proiatur. et
in sterquilimīs calcāt. et multi
in sterquilimīs foderūt. vt hoc
ab eis extraherent. in hoc decipit.
sed sapientes ipām rem cognouerūt.
et eam rem vnam esse sepius proba-
uerūt. que. s. in se continet. 4.
elementa. et illis dñat. **Rex**.
In quo loco. vel qua minera vel
mima querit. hec res donec in-
ueniat. **Ad** hoc aut. **Morienus**
obmutuit: et fronte dimissa diu

cogitauit: quid **Rex** posset
respondere: tandem exiit se
et dixit. **O Rex**. Verū tibi con-
fiteor. qd hec res diuino nutu
in sua reatione magis reperit. ois
eū adeo creatus sine ea p̄sistere
non potest. **Rex** explicandū
est quod dixisti. **Morienus**
ait. **Discipuli** aut. **heracles**
ipm interrogauerūt et dixerūt.
O bone magr. sunt sapientes
qui ante nos fecerūt libros de
hoc magrō. exposito suis filiis
et discipulis dimitterent. ut pre-
catur te magr. **Vt** quatinus huius
magisterij expositione non taceas
sed hoc ab antiquis quasi obscurū
relinquit. nobis propalare non
differas. **At** ille dixit. **O filij** sapie-
sunt qd deo reator alissimz bene-
dictus. mundū ex. 4. elementis
distinxis. p̄cauit. posuitq;
hōem mī. vā elā manus orna-
mentū. **Rex**. adūge mīdri. vel
adduc super hoc quod modo dixisti
explanandū. **Morienus**. Quid
tibi multa referam. hec eū res a-
te. i. per tuū ingenū et opationē
extrahit. **Aug** etiā mineratu ex-
istis: apud te nāq; illam inueniūt
dixit **Morienus**: et vt verigificaret
ex te accipit: quod nō p̄bans
amor eū et dilectio in te augebit.
et scias hoc verū et indubitaliter
permanere. **Rex**. Nouisti ne
vñq; aliū lapidem: qui. s. huius
lapidi assimilēt. et aug. effectu
et potentia hoc idem possit per-
petuari. **Morienus**. Non noui
ego aliū lapidem. qui huius lapidi
assimiletur: neq; qui illis hēat
effectū. **In** hoc eū lapide. 4. con-

invenit elementa: assimilatur eis
mundo. et mundi compositioni:
neque in mundo alius lapis reperitur
vel invenitur: qui huius assimiletur
in effectu vel natura. quicunque
igitur alium lapidem ad hoc ma-
gisterium quesiverit: eius opera
omnino frustrabitur. **Adhuc etiam**
tibi restat aliquid ad discendum
scilicet huius magisterii principium.
Nam et ego ab omni errore te au-
feram. **Vide ergo ne hanc radi-**
cem pretereas: neque aliquando
queras eius mutationes: quoniam pro-
ficiam neque bonum tibi quousque
poteris invenire: nisi adeo.
Quare de eo nichil minus: nec
aliquid aliud in eo commiscas: quia
non est necesse. **Item moneo**
ut ea que dicta sunt superius obfues-
Rex. O **Choriente:** archi modo
ediscere qualitatem huius disposi-
tionis. **Deus enim in meo utitur**
auxilio. **Choriente.** Ego etiam
tibi dicam: scilicet quod ab antiquis
est michi traditum: bene enim miter
rogas. **In directione igitur huius**
compositionis dispositionis partes in
suo ordine rationabiliter constituas:
et nullatenus pretermittas.
Prima earum est conceptio: secunda est
conceptione. **Terna est pregnatio.**
Quarta ortus. **Quinta nutritio**
mentis. **Si non fuerit igitur ortus:**
non erit conceptio. **Et si non**
fuerit conceptio: non erit pre-
gnatio. **Et si pregnatio non fuerit:**
ortus nullo modo sequitur.
Hec est igitur huius dispositionis
directio: que scilicet hominis crea-
tionem assimilatur. **Omnipotens**
enim creator altissimus magnus

eius nomen semper sit benedictus
creavit hominem non ex partibus
constitutionis: ut est domus: que
ex suis partibus constat constituitur.
Non est igitur res que hominem con-
stituat: domus autem constat ex
suis partibus constitutionis: ut est
paries tectum fundamentum.
hec igitur sunt partes domus: et res
inveniente dicitur. **Homo vero non sic**
constat: quoniam creatura est. nam
et homo ex quo mutatur eius essentia
de re ad rem meliorem transire
videtur. **Et sic semper homo per-**
sistit in recreatione: que a rebus
inveniens multum distracta videtur.
Et sic procedit de die in diem
et de mense in mensem: usque dum
creator altissimus magnus suam
impleat creaturam in tempore scilicet
recto: et in diebus diffinitis. et
quia quousque ultra prius in spemate
fuerunt semper esse creata: in deo
posuit illis spiritus diffinitum: in quo
scilicet compleatur quod in finem fuerit
finitum et ipsa. **Talis igitur est fortitudo**
et sapientia dei altissimi. **Sicce etiam**
te convenit o bone Rex: quod ho-
maginarius nichil aliud est nisi ar-
cham: et secretum secretorum dei al-
tissimi et magni. **Ipe igitur hoc ma-**
gisterium secretum suum prophetis comen-
davit: quorum scilicet animas in suo paradiso
collocavit. **Si autem sapientes qui**
post illos fuerunt suas expositiones
de qualitate vastis in quo consistit
non invenissent: nunquam ad huius ma-
gisterii perfectionem pervenissent.
vel pervenire potuissent. **Ergo her-**
tue comenda memorie. **Ostendi namque**
superius quod hoc magisterium non multum
distat ab hominis creatione. **Nunc quoque**

conuenit qd si corpus in mundu
non recte mudaueris: et illud
non deficiatueris: neq; eu bn
dealbati reddideris. etiam
in illud aiam non miseris
et eis omnes sordem no ab
stuleris donec post suam
mudificatione tinctura meū
deadat: nichil penitus huius
magisterij dixeris. **Hoc**
quoq; te sibi decet qd aia nro
corpus ingreditur: que cum
corpore alieno nullatenus co
iungitur. **Rex.** Creator semp
in nro sit auxilio. **Tu vero**
secundam confessionem sui di
spostione michi ediffere. vna
s. illa sit fms prius conferti
onis dispositionis. **Priorieng**
Ira est vnde dicit. Nam quando
corpus imaduz. s. quod iam dnm
est dixeris: mitte in eo qrtā
partem de fermento sui. **Fer**
~~mentum~~ **auri** est autu. s. p
mo fermenti pars est. quod
cum in eu miseris: deponere eu
in solem ad decoquendū: donec
hec duo in vnu corpus redigat.
Inde vo sub dei benedictione eu
ablueri incipias. **Ad illu** argu
abluone parte vna de re morti
fera accipias. quam videlicet
per tres dies decoquas. et tunc
ne de suis dieb; aliquē aut obli
uiscaris: aut minuas. **Eua qd**
ignis indefinens equalis ardeat.
ita scilicet qd neq; mualescat: neq;
debilior existat: sit eis ignis
blandus mitis. qui per suos dies
ardendo equalis perduret. s. in
aut: maximū sequet damnu.
Post. xvij. noctes vas in quo

omnia continentur visitas: et aqua
quam in eo muenies: vel in ea m
ueneris extrahas: et alteram ei
inponas. quod. s. tribus vniq;
agendu est. **Vas aut** predictu
formam sue semper imobilit adhe
rent donec totu rpus fermenta
tione auri compleat: et donec
ad octauam partem sue virtute
dingat vel redigat. **Quod cum**
post. xxi. noctem extractu: et
deinde bene desecatu fuerit: ara
bice elixir vocat vel nūcupatur.
Inde vo corpus abluu et pparatu
accipias: et super fornace arti fi
cose eu adaptas: vt ibi in suo
vasc condit in quarta parte rei
mortifere: quam. s. trā habeas
reiger. cauendo etiā ut flāma
ignis nullatenus pstat vas at
tingat. vel contingat. nam in
dānu oia verterent. **Hys g**
omib; ordie editis: predictu
vas in fornace magno artificose
loretur. et ignis sup hys eumodi
attendatur. qui. s. duobus dieb;
et tandem noctibus equalis sine
augmento aut sui dminu nōc
ardeat. **Quibus oib; explens**
a formis in oib; que in eo sūt
tollat. qm auxilio dei. mpleta
est auri intentio vel artificis
intentio. **Rex.** hoc modo quo
tu dicis: et nos similiter agemus.
Sicq; nomen dmi benedictum
Priorieng. O Rex bone sibi ena
te oportet vel conuenit. qd oia
huius magisterij perfectio in cap
tura corporu conuictor et con
cordantiū constat. **Nam et hec**
corpora naturali artificio substa
cialiter adinuicem coniungunt

et concordant et funduntur et etiam
admuticem recipiunt. Nam
semel ipsa admittunt mutandam
et dicitur: ut super forti-
tudinem ignis pulchriora
apparent. Et quando sunt
inquisitor sapientie horum cor-
porum captivam vel captivam
et eorum recreationem vel de-
tentionem. eorum quoque soluti-
onem. atque dispositionem
necessariam. et eorum erectionem
atque cognitionem perfecte cognos-
cant: fiat postea eorum ignis
quantitatem. et sui formam
constitutionem. vel constructi-
onem. et suisque actionibus
in quo. si loco formam accendi
debeat ignis. Numerum quoque
dierum. et eorum ponderum
mensuram. Nam si hec omnia
promidentia et ratione tracta-
uerit: auxilio divinitatis
impleta erit vel expleta eius
intentio. Omnis igitur festinatio
procul ab ipso arceat pellat.
et promidentia et ratio. et
firma expectatio adhibeat.
Quod autem hec corpora ma-
xime captat alagm. sem-
per est. Nam illa vivificat
atque coniungit: et ex illis
omnibus unum corpus efficit. Qua-
propter ignis blandus duntaxat
apponi debet. qui in suis di-
ebus semper daret equalis.
nam calore ignis nunc festinat
combustione ipsum corpus consu-
mit. Si etiam si endita tertia
eis apponatur ipsa corpora mutua
mutantia vel mutata ab omni
combustione morantur: quid sit

endita: in fine libri exponet.
Nam corpora postquam suas iam
non retinent auras et cito com-
burentur. Endita quidem bene
omnibus corporibus convenit. Na-
ea vivificat: et aptat: et ab omni
confusione defendit. Immutat
namque quedam illorum in aliis
et ita simul post immixta aia
calore defendit. Et quando
Enditam querere volueris:
in vitreis vasis. vel in mineris
vitri eam quere: quam cum
invenieris eam recende: nec
quicquam cum ea facias usque dum
expecta donec accendit fiat azima
non existat. quoniam tua intentio
penitus cassaretur alio cassabit.
Terra quoque fronda cito recipit
albas simillas. Verat etiam
sanguinem: ne ille in decoctione
daneur. Vis namque sanguinis
et eius fortitudo nimis est magna
quamobrem sanguis est frangenda
ne impediat aut proficiat: que
quidem fractio fiat: postquam fuerit
dealbatus hoc quod de coloribus
remansit: ingrediente occupant-
coloribus inquam veniat.
puris effusum exit omne quod quidem
huius magisterio pertinet. Inauguratio
veritatis non videtur: est eis fallax.
et inutile. Illud quoque huius magisterii
secretum est: quod si in unum brevis
collegi: et collecta tibi exposui. quod
vix huius rei pars in mille partibus
argenti in aurum purissimum convertitur.
Hec ergo que iam dicta sunt ad hoc
magisterium tibi sufficiant. Sed
adhuc restant quedam: sine quibus
repleri non potest. at compleri non
poterit. Sed te satis convenit.

q̄ intētio hoīs hanc s̄iam dīni-
nam et puram querētis. aliud
arbitari non debet. nisi donū
dei altissimi. et magni: qui ea
seruis suis rēndat. cuius nō.
semp sit benedictū amen.

Sed et tu bone Rex. nunc ~~est~~ totus
 sis michi mente intentus: ut au-
 dias et intelligas ea que tibi a-
 modo dicam. **Rex.** Dic ut liber-
 nam et erectis auribus tibi assisto
 presens. **Horreus** dixit nobis
 ppenor Rex bone et iam perfe-
 ctissime. **In** primis te scire con-
 uenit vel docet: qd fumus nubes
 et fumus nixus et fumus albus.
 et Leo viridis: et almagra. et
 mortui inuidia. et limpide
 et sanguis: et endura. et terra
 ferida sunt ea in quibus tota
 huius magisterii efficacia constat.
 quia sine hys nullatenus recte
 tractari possit. **Rex.** Explana
 michi hec noia. **Horreus.** **In**
 fine huius libri exponam ea. qm
 ad presens de illis quoz hec noia
 totam te magistrum conficiam.
 ut ea que iam diximus p ipso
 rei effectu comprobentur. **Est**
 eniz hec huius sciencie radix: ut. s.
 ille qui eam dare voluerit eis do-
 ctrinam prius a magisterio susci-
 piat: et postea magis tota dyspulo
 suo eam frequenter pertractet.

Sunt aut quidam qui hanc suam
in venio huius et scio dei querere
nisi sit: neq in illa inueniunt. tu
aut semper in his sum q me opari
videtis operate: nec aliud ab hoc
magistro querat: qm si feceris
pauldubio errabis. **S**unt et mlti
huius sententie obstacula. Nam vr

aut sapiens multa distantia est
inter sapientem et insipientem.
et inter sciam et videntem. Neque
enim ille qui dispositione huius ma-
gistri per probationem per cognitus
est: ut ille qui adhuc in eadem ex-
quisitione per librum persistit.
Sunt namque libri sub figura de hac
arte compositi: quorum pars maior
multum obscura videtur. At scientia
sententiarum conexa: que inter se
compositioribus possunt intelligi.
Sed hec est scientia que inter alias
maxime inquiri debet: cum per
illam ad aliam magis admirabilem
peruenire possimus. **R**ex. Omnia
autem que profertur vera liquent
et eorum veritas in sua expositione
florescit admirabiliter et lucet.

Incipit dispositio sapienter ad aprati-
onem corporis immu: anteq̃ elixir
super illud nondū durū effertur po-
natur: et anteq̃ albū efficitur et
anteq̃ aīa in eo mittat. **Dixit**
apocryphus. **Q**m̃ elixir ubi a cor-
bñ mundificatū neq̃ fetido ut eis
tinctura quando super eū intanetur
formosior appareat non recipit.
Et hec est prima dispositio.

Conape igitur sub dei auxilio: et p'mu
fac: ut fumus rubens fumum albu
capiat. ac deorsum ambo effunde:
et coniunge. Ita. s. ut eorū commi
one ex utroq; par pondus appo
nat. quibus commissis in vase spiss
mixta mensuram fere unius libe
perfecto ponat: cuius qd in bitu
mine convenient abundat. sit
enī in eis verum: qui si infra vas
derenti nō fuerit: evadent: et sic
magis amidiabit. **B**rimoy
vō sit illud: quod in libris phox lutu

appellat. In quo v. ante conclusionem
modici salis apponas: unde magis
confrimet. et ignis combustioni diu-
ni possit resistere. Inde v. fornacem
calefacias: et ea calefacta vas
predictum in oibus que in se continet
in eo subhumetur. que s. humano
post solis occasum fiat: et ibi do-
nec dies frigescat dimittatur.
Postea vas ipsum extrahas: et
eum confringas: q. si ea que
intus posueras in vnu corpus
ad modum lapidis commixta mue-
neris: accipe id: et tunc eum
bene cantariza: quod si ferris:
illud vas cuius simidus sit vniuersus
accipe: et hoc iam bene tritum
atq. bene cantarizatum intus pone:
et os vasis cum bitumine phos-
phorice claudas. postmodum v.
fornacem phos. construas: in qua
igne philosophici more phos. accen-
das: qui etiam spacio. xx. diez
equalis perduret exardendo.
Igne v. phos. talis est: q. eius
ma. bina partitione parit. aut
eius materia ex stercore oio. erit
composita: aut ex folijs oliuaz
nichil in est. nisi q. igne in com-
bustione equaliter facias p. durare.
Hinc igit. diebus transactis p. fam
vas a formate extrahas: et quod
intus inuenieris exsicca. postea
v. ex ea vnam partem accipias:
et eam cum decem paucis mudan
comiscras: et iterum vna partem
mudari accipias: et ea cum vna
derima mundi similiter miscras: ut
et sic deinceps iuxta hunc ordinem
et numerum eorum alteri apponas:
ut in vnu miscrantur. et vniuersus
in vnu commixtus: fac ex eo elixir.

Hoc est. id. dissipa: et si in eo albu
remanserit et bene firmatum
neq. propter ignis exustionem
recessum inuenieris: iam duas
partes huius magisterij expleuisti.
Hic est igit. modus. q. albu in
mundo recentissime conuiguit:
neq. preter istum modum alig. inuenit.
Arima igit. cito corpus suu. ingre-
ditur. quam si alieno eoz. conuig-
gere studueris: in vanum laborabis.
nam et ipsa veritas magis est
luada. Rex. Omnia que diu
vera sunt. vti iam nos vidimus
Et deus aias suos pphaz. in
manu sua recipiat.

*Inapit disposicio standa ex dictis
dictis morien Romani: que
cum Calid. Rege suo ledex filij
madoya habuit.*

Dixit Morienus: sume fumum
album: et Leonem vnam
et almagra rubea et imudica
mortui: et hec oia dissolue: quibz
dissolutis: fac eas ascendere: et
post ascensionem in vnu coniunge.
Ita. s. q. in vnaquaq. parte vndis
leons. tres partes de imudica
mortui apponantur: similiter de fumo
albo vnam facies partem: et de al-
magra duas. que oia in vase vitri
ponant: et in eo coquant. Os aut
eius vasis firmum sit q. p. ductu est
claudat. postea v. hoc in sole ponat
et desiccat. ibi. Et quando desiccatu
fuerit elixir sibi appone: ac demum
pone super eu. aquam sanguinis:
quanta sup. eu. natet. per tres dies
similiter et noctes. riga eu. aqua
fetida. cauendo ne de suis aliquo
minuas: neq. fumo ignis exstinguat
aut ardendo mualestat: aut imputredat.

eius adustio minuat. **Transactio**
15. xlvj. noctibus: prefatum
vas aperias: et aquam quaz
mitus inuenieris extrahas: et
iteru alteram fenda aquam
in eo reponas. quod .s. tribus
noctibus agendum est: cauendo
eniam: vt vas nullatenus a sua
fornace remoueat. **Appositio**
vō aque fende semel in vnaqz
teru noctu fiat. **Inde vō trans-**
actio .xxi. noctibus vas a for-
nace extrahas: et elixir quod
in eo fuerit desintes. postea
corpus albu sumas. in qua. v3.
albu iam fixisti: et pone eam
in vase purissimo. quod iuxta
quantitatem formans et magis
quam prius construxeras. fiat.
Inde vō vas illud frimit fornicari
conuige: ne cu flama ignis com-
burat vel conuigat. **Elixir**
quoqz quod superius in eo dixim q
debere proiciat: tale: vt si de albo
corpore partem eius ptercis: de
elixir partes .xi. proicias: quibz
vixis sup vnaquaqz huius cor-
poris omisit vnam. et quarta
partem vna dragmanis de en-
dica solum proicias. hoc ita fit:
in magna fornace hoc vas ponas.
et per duas dies et vnde noctes
eu ibi dimittas: sup rug ena
caput ignis qui p tot dies et
noctes no extinguit. accendat
hys 15 diebz et noctibus complens
hoc quod in vase inuenieris extrahas.
et lauda creatorem altissimu mag^m
super ea que tibi tribuit

Incipit expositio specierum.

Dixit moriens: O Rex bone
et sapientissime: hec est sponsio

speciez que hinc magisterio per-
tinent. quas antecessores mei
multis atqz diuersis nobz noia-
bant: vt omes qui in hoc ma-
gisterio indigne querebant: cont-
ipis veritatem penitus erraret.

Sono ergo q mudaz corpus est
plumbum: quod alio noie asiep
mipretat. **Corpus vō mudum**
est stagnum: quod alio noie
Azena nūcipat. **Leo vireidis**
est vitru. **Almagra** quoqz est
Laton: licet superius eam terra
rubeam diceremus. **Sanguis**
quoqz est auripimentu. **Et**
terra fenda est sulfir feridum.

Sed et endica horu omz secretu:
quod .s. alio noie meslo aaimia
dicitur. quod quidem latine sex
vitri. vel vitri imudicia dici
potest. **Fumus** quoqz rubens
est auripimentu rubeu. **sut**
eiz illz duo genera: atrinum
et rubeu. **Fumz** quoqz albz
est argentu viu. **Et fumz**
atrinus est sulfir atrinuz.

Ecce iam noia specierum
tibi expono. quaz in tres
ad rotum magisteriu tibi suf-
ficient. .i. fumus albus et leo
vireidis: et aqua fenda. habes
15 tres species: nec suam con-
fectionem minim dicas vel
detegas. sed sme stultis oia
hoc magisteriu quelibet alio
querere: et querendo errare.
qm ad eius effectū non perue-
nient: v3qz dum Sol et luna
in vnu corpus redigant. quod
ante dei preceptu euenire no
potest. **Extimant** eiz quida
q secretu huius magisterij sit

terra. aut lapis. aut vinum
aut oilum. aut sanguis. aut
urina. aut etiam acetum. et
per se hec omnia sunt. et coquunt
et a sua decoctione extrahunt.
et extractum sepeliunt. quia per
opinionem suam facere credunt
ut sui errores magis confortentur.
Et ne desperent de hoc quod
querunt inuenire. Sed scio quod
terra et lapides huius. ad magi-
sterium et nomina hec ad magisterium
sunt inutilia. et malum exitum habentia.
Hoc etiam te scire conuenit.
quod maxima huius operis effica-
cia in suo igne penditur. Nam
cum minere aptantur. et male autem
in suis corporibus remanent. eius
quoque ignis est tota eius natura
huius rei. et veritas atque perfecta
probatio quod etiam ad hoc ma-
gisterium effectus. in cuius premario
veritas non inuenitur inuile est.
quod magis bonum sperare non potest.
cum res vniuersa secundum in mundo consistat
ita. si in vnum corpus redigantur.
Si autem scis quod diximus ista tracta-
ueris. auxilio dei tua complebitur
intentione. Quod ergo diximus
tu bene intellige. et intellecta
me commendanda memorie. et iuxta
suum ordinem illam dispositionem
et in eorum dispositione frequenter
stude. Nam eius frequens studium
viam eius rationem tibi ostendet.
Similiter scias quod maior radix huius
operis est. in inquisitione specierum
que sunt meliores ad huiusmodi ma-
gisterium. Nam vna quaeque minera
multorum est generum. De hoc
quoque quod de fumo interrogasti scire
te conuenit. quod fumus albus est

tractura. et etiam anima horum corporum
soluuntur. et etiam mortuorum quod
sunt animas iam extrahimus. et ita
eius suis corporibus coniungimus.
Nam omne corpus quoniam anima caruit
tenebrosus est et obscurus est.
Et fumus albus est qui in corpori-
bus veluti anima defluit. et eius
ingrediemem atque eius immunditiam
ab eo penitus auferit. et corpora
in vnum consolidat. et eorum aquam
multiplicat. Nam immunda ingru-
unt. et multa leue. Et ideo quoniam
sua auferit ingredo sua albedo
confortatur. et sua aqua multipli-
catur. et sua pulchritudo magis
erit apparet. et tractura tunc
magis in eo operabitur. Quid
plura. si hec omnia bene tractata
fuerint. tractura in eo bene ope-
rabitur. et eius aurum purissimum et
rubundum. quod si nullum melius
nec magis purum inuenire poteris.
Ob hanc igitur causam hoc aurum
i. ezeel. a quibusdam aurum
vel ezeel romanum solum appellatur.
Hec etiam te scire volo. quoniam si fumus
albus non esset nullatenus aurum
ezeel altissime purum sine vili per-
petuari possent. Hoc est etiam
huius magisterii capitulum et quasi
nota sua directio. Et sic quoniam albi-
mina facta fuerit. eius vna pars
m. ix. vel. xi. partes argenti
ponat. quoniam vnum in aurum. vel in
ezeel purissimum conuertetur. Sit
ergo deus benedictus per omnia
secula amen.
**Explicit liber Alchimie de Arabico
in latinum translatus. Era. m. lxx. in mense
februarii et in die xi. et copiamus
neapoli die. 17. decembris. 1481. ho. i. north.**

197
204

Contra vermes cuiuscunque con-
ditionis. in corpore existentes.
Rex aloes epaticus. thuris. mastia.
Galbani. opoponaci. bdelli. zera-
pini. sanguis dragoms. an. 3. s.
myrra. 3. i. colloquintide. semetini.
1. semen gentiane. absinthij. cen-
taureos. vermicularis. 1. centilmia.
Salina. Rosmarinus. Abrotami. fo-
lic. 1. flores nuns muscate. et
amugdole persicorum. spica nardi
et termenille. pmpmolla. dip-
tami. mazrobij albi. calendole.
et scabiose. ista omnia an. 3. m.
Et iste gome debent optime pre-
stari. Deinde ex. maris. musc.
muscate. gariofali. cubebe.
zingiberis. grana paradisi. melli.
gette. cinamomi. croci. galange.
pipenis longi. cornu cerui robusti.
rasura eboris. an. 3. i. et optime
terantur et misceantur. cum istis gomis
supradictis. et ponantur in olla in-
uitreata. et proit desuper de
oleo oliuaz. et de oleo sesu lini.
omnia ista duo olea an. ut desuper
abundet per tres digitos. et coperi
ipam ollam cum suo operculo apio.
et luta ne respiceret. Et pone ipam
ollam sic spazatam ad solem ca-
lidum. ut continue sol super
ipam resplendeat. Et nota q
dicta olla stet firmiter. in vno
loco die ac nocte. ubi si pra-

ipam non potest plueret. sine
transmutatione. **N**on q in
apias mense iunij. et per-
mitte firmiter in vno loco stat
vsqz p totu mensem septemb. as.
Dem de bullias ipm in vno cal-
dario. vel in vna olla lita per
tres horas suauiter. vel aliqd
plus q per tres horas bulliat.
Dem de vna ipm oleu p parum
cum tota materia. et cum ita
sit in torulatura. cum duobus
baailis. Et postea pone in ipa
colatura de oleo petroleo. et
tyriaca. ista duo. 3. m. et
miste etiam cum eis. 3. vi. aceti
albi fortissimi. et pone ipam
in vno flasculo de vitro. et
claude ipm optime. ut nullo
modo respiceret. et ibi stet qre
per vnu mensem. anteqz operer.
Non sic debes vngere.
Unge parum extremitates di-
gitoru tuorum. et tene eos anti-
nates. et pax fructuosos pares.
Dem de vnge tempora parum.
Dem de vnge subus gulam. idest
forcellam gule. dem de vnge sup
stomachum. dem de vnge pulsus
manuum. et vltio vnge infra
spanilas. et noli vngere subus
stomachum. quia vermes cir-
reant versus cor. et interfici-
rent patientem.

Nota si vis ut antissime operetur.
tunc etiam impone de Reubar-
baro: susquiamo: et zedoaria:
an. 3. 1. Et ista debent poni:
quando ponit alie materie
tunc fit perfectissime contra ver-
mes. Et non quod ultimo ponas
oleum petroleum: et tyriacham.
Et sic erit perfectum.

Confermo mirabilis operatio
que visum restaurat et da-
rificat. stomachum conforat
a superfluis humoribus
horem purgat. renes mu-
dificat: lapides frangit:
et ventositatem expellit.
et maxime valet ad restau-
rationem et clarificationem
visus.

Re seminis femuli. lb. ij. sile-
nis montan. lb. i. canedreos
lb. s. Radinis celidome: succi
vel seminis eius lb. s. Eufrasie
seminis amisi. appij: petrosilij
an. 3. m. piperis longi: 3 mzi-
beris. cinamomi. an. 3. ij. pul-
legij: aneti: rute: yfopi: floz
abrotami: granoz. sumiperis
saxi fragie. olij an. 3. m. qbz
puluerizatis: confice cum melle
cotto. et despumato. et de hoc
bis in die. vj mane et sero.
vtavis tantum sumendo quantum est
vna mix pro vice: —

Canus plimig secundus libro. 22.
capto. 14. de oleis. de naturali
historia. dicit. De virtute olei
amgdolimi

Oleum amgdalinum purgat et
mollit corpora: autem erugat
mitorem commendat. varcos.
cum melle tollit a facie. pro-
dest et auribus cum rosaceo.
et melle: et mali pumici ger-
mine decoctum: Vermiculosisq;
in his necat. et grauitatem
auditus distulit: sonos matros
et timitis obiter capitis do-
lores et oculorum. medetur
furimilis. et a sole vstis cum
cera: Ulcera manantia et fir-
ures cum vino expurgat. vn-
dilomata cum melliloto: per se
vero capiti illitum somnum allieit.
Emplastrum mirabile contra vlcera
tibiaz: etiam si infistulata essent
an.
Re olei rosae: et aceti fortissim. lb. 4
ferret. 3. 6. Vitrioli rosae 3. 2. etis
vst. foliati. 1. 3. 3. calicis limitati
1. 3. 3. Viridis eius 3. 1. 3. / Oia
predicta subtilissime puluerizentur
quodlibet per se: et accipe oleum et
acetum: et bullat vna bullatione
demde tolle ab igne: et ponat in
eo litargium. Solu. demde reponat
ad ignem: et bullat donec inspisset
durando continue cum baculo: et demde
imponant alia materialia et coquat
donec in rubedine conuertat. et dom
tollat ab igne: et fiat emplastrum.

A Salvatore rossell habui quod exptus fuit

Rx. vno fiascho doppio de vitro
et ponete dentro libre quatro
de oglio quanto piu verbio
poy. tanto e migliore. Da poi
togli vno pugno de perso-
rata herba. et le semente.
et taghiala minuta si che la
possa mirare nello dicto fiascho
da poi metti nel fiascho. attu-
raro molto bene: con vno attu-
raro de sopra: et mettelo
in vna caldara de aqua pie-
na al focho: et fallo bollire
per spacio de hore doe. ma
liga lo dicto fiascho alla carhe-
na. che lo bogli non lo ropa.
Da poi che ha bogliato: ne-
tane la dicto oglio: et la dicta
herba sprema molto bene con
vna perza: et gottela via.
Da poi ne metti dela trua. et
faray come e dicto di sopra: et
cossi faray tre volte: et haueray
bogliato hore sey. Da poi ne
togli lo dicto oglio purgato
multo bene con la dicta perza.
et reponelo nel dicto fiascho.
con le infrascripte radice molto
bene poluerizate. onze quatro
de cardina. onze quatro de tre-
menilla. onze quatro de dit-
tamo bianco. et faraylo bogliare
hore quatro doe con le dicta
poluere: et lassalo sempre
stare nel dicto fiascho: et ponelo
al sole per spacio de vno mese
da poi adoperala a che voli.
et sera perfetissimo.

Hanc prescriptam receptam ha-
bui a Reuerendo dono Martino
ordinis canonicorum Regularium

sancti Augustini predicatorum
elegantem: qui retulit illius
olei beneficio dato cuidam
infanti ad mensuram vni
butheij post octo horas supra
oleo: eodem infante ligato
in tabula: eodem infante
liberatum fuisse a quodam
magno serpente: quem de
amore in corpore suo nutre-
rat: extrahendo capite per an-
num tenaculis ferreis per
heremitam qui hoc oleum com-
posuerat: et hunc infanti ad-
portandum dederat. qui ex-
tractus mirae fuit magnitu-
dinis longitudinis et grossi-
tudinis: nec fuit aliquis
medicus qui cognovisset tam
egritudinis macilentie et mali-
coloris huius infantis: preter
hunc heremitam: cum tamen
infans plus rebus alijs suis
coetaneis in cibo et potu con-
sumeret. quem dictus here-
mita gravis et amore dei
a dicto serpente liberavit
licet pater infantis duos et
opulentus eodem centum aureis
offerret. vno medietate cuius
suorum bonorum cum illa vni ha-
beret filium. Et remittit hoc
conuictum.

Et quod hoc oleum virtute habet
contra venenos et omnia venena
bibitum et munitum. ideo. hic
anotatum die. 10. septembris. 1481.

Et addidit dominus Johannes Bruns de
villa et macione datus hic
vnguentum vnde per spem sanare
quatuordecim purgamentis
quod expresse est plenum de 1481. 10. 10.

Contra malū Cancri
 Rx vna perza de pano delmo
 et fa m quello vno buso quam
 e lo malo: et mettelā m su lo
 male. da poy ne rogle vnaleca
 tantu grande che copri lo male
 et bagnala con aqua frescha.
 Et rogle del ressegallo bene
 puluerizato: et mittelo m su la
 dicta perza bagnata. et mettelā
 m su lo male. et lassala stare
 per spacio de hore decedoto. et
 da poy nela leua. et nettala
 bene lo dicto male. et vederai
 damorno vno archio biancho.
 da poy ne rogli delo vnguento
 rosino: et mettelo m su lo dicto
 male: tenendo dela fila sottile
 nel dicto archio: et muta lo dō
 vnguento doe volte lo giorno
 dūmodo lo male nō passe .xviii.
 mesi. —

**Medicina mirabilis ad diuersas
 egritudines et infirmitates ac
 ad plura alia pur msa.**

Rx mas muscate. Garo fami.
 Galange. Cardamomj. garati.
 Cubebe. Maas. grana padisi.
 Zinziberis. Cnamomy. an.
 Que oia simul optime pulueriza
 et postea pone m optimo vmo.
 albo: et quanto spissior materia
 tanto melior: et pone m alem.
 vico: et distilla lento igne.
 hac aqua ponit^r loco balsamj.
 dat ingressum spiritui i corpj.
 et figit nō fixum. delet corru-
 ptionem. et conseruat oia que
 tangit m bono statu. Et valet
 m oibz egritudinibus frigidis.

Item trahit ad se virtutes her-
 barū. et specierū. clarificat
 visum turbidum. Itē sanat
 apostema interius et exterius
 Item aufert maculā oculoz
 rubedine et calorem. Restingit
 lachrimas. Valet splenetias
 et epaticis si poter^t. Congelat
 mercuriū. et dealbat es. Curat
 vulnera. a putredine conseruat.
 fistulam. et cancrū curat. Data
 m potu epilepticis ipos curat.
 et omēz guttam ex causa frigida.
 et paralisim. si loca vincta fuerint
 dicit m relectuz. Reddit hylare
 et iocundum. Et sup oia conseruat
 iuuentutem et sanitatem. Re-
 mouet a facie lentiginēs: et
 alias maculas: fleuma salisuz.
 et guttam roseam curat. do-
 lorem dentiu. squinantiam
 et apostema m gutture si gar-
 garizetur. Et melanconias
 mirabiliter conseruat. Siatus.
 et podagricus: ac ydropicus
 ex causa frigida curat. Vinū
 nouū facit vetus. fugat ve-
 nerū. Induricat. dulcorat: et
 mollificat: et facit malleabile
 omē metallum. —

Per fer argent mercador.

pendras vn perx que diu moque
o ferrolaga: lo qual peris hys en
les exauegues com pesquen los
pestadors elanfen lo que no es
bo a res. E pres lo dit perx. partit
los: e metras lo en post a seccar.
E sech moltas lo axi com puxes
e molt metras lo en vna ampolla.
E metras hi suc de limo tant que
obre la dita moqua hun cars de
coltell o vn dit. E fet ayo: tapa
be la botra dela ampolla ab draps
e engrutat o en lural be la horma
dela ampolla. per guisa que no
puxa espiat. E fet ayo met la
dita ampolla al sol p. vnm. jorns
E fet ayo leualan: e menala dues
vegades lodia en los dits. vnm. jorns
e stiga la dita ampolla ben tapada.
En apres pendras blanquet daql
que venen en pans los espiers.
e moleas los. e molt metlo en vna
ampolla: e lo blanquet no sia sino
la terca part del pes dela moqua
secca. axi que si es la moqua vna
lb. ha esser lo blanquet. q. 3. E
molt lo dit blanquet: e mes en la
ampolla metras hi vimagre distil
lar tant que robe lo blanquet
vn dit: e stiga al sol p. vnm. jorns
menant tots jorns vna vegada
E fet ayo estugaras tampaolla en
apres pendras vn marbre: e pen
dras argent viu sublimat la
terca part dela moqua: e alum
de rocha la terca part del pes dela
moqua. Car si la moqua es vna
lb. tu pendras de argent viu sub
limat .m. onzes. e .m. onzes
de alum de rocha. Car lo blanquet
e lo argent viu sublimat: e lo alum

de rocha tots .m. ses materials an
ess tan pes com fa lo moqua: e
molras be l'argent viu sublimat.
e alum de rocha sobre lo marbre.
e molt en beutat. a poch a poch. ab
vimagre distillat que hauras mes
en lampolla ab lo blanquet per
guisa que romanga espes a for
de salsa: e aquest ayral vnguent
met lo a distillar en lo alemibi de
vidre: e treta laygua o lo vimagre
apartala dita aygua que no es
bona per ala obra. pendras les
fetes que seran en lo dit alambi.
o ampolla: e aquelles fetes en vn
marbre embeuray laygua dela moqua
que hauras estugada ab lampolla
e feras que les dites fetes: e ab
laygua dela moqua zoinanguen
axi com salsa clara. e fet ayo metras
la en vn alambi de vidre a desfallar
e laygua que nexira: e stigaula
be en vna ampolla be tapada.
Car aquesta aygua fa la obra ma
rauelloza: e fet ayo tu pendras
ferret purgat e preparat segons
seps: e feras limalla: e metras
la dita limalla en vna cassola o
cresol: e metras hi dela dita aygua
que has estogada que robra la limalla
e bulla aqui per vna hora: e fet
que laygua robra tota vegada la
limalla: e bullir p vna hora. rau
la dita limalla. e fon la en vn cresol
de fusio: e fusa l'ansay deloli de arsemich
dmo lo cresol la setzena part del pes
dela limalla del ferret. e mes lo oli
e menat axi com bulla lanca la dita
limalla axi fusa ab loli d'ans la
aygua dela dita moqua. que hauras
mesa fresca en vna cassola: e apagar
lo dit ferret: tornal en lo cresol.

de fusio: e fon lo. e fus met hi altre-
tant del dit oli de arsemich. com
metist la prmeta volta: e fer ago
larga e apaga lo dit ferret en laygua
dela dita moqua. mes mudaras
laygua a cada una paga: e apagar.
tornal altra volta en lo cresol. e
fon lo. e fus met hi del dit oli.
tant com les altres vegades: e
mes tornal a pagar. en laygua
E agv faras tres vegades fomit
e apagar. e metent hi del oli.
car tu pendras la setena part
del oli a cada fusio. laisar hi as
la setena part: e fa fer. E fer
ago pendras ton ferret q' hauras
fer. e formas ho: e fus met hi ates.
tant argent de sus e formas. e
fus apagaras en oli.

Dix hui sucu. de chome que fes sus
deles poneres ables fulles e ab tot
e passat lo such p mega de aquest
ayral fahent vermell lo zyel del
coure. e fonent lo e apagar lo
en lo dit such moltes vegades fal
blanch com vn argent.

Per fer oli de arsemich

Tu pendras tartar blanch: e metras
lo en vn drap banyat: e metras lo
dit drap ab lo tartar infra brases
per vna hora o dues a calinar. e
calinat moltras lo: e molt pendras
arsemich blanch molt: e metras hi
son pes de tartar calinat poluerizat
e metras ho en vn vaxell de vidre
sobre aygua: e aqui lexical estar fins
sia fer oli. e es fer lo dit oli de
arsemich. E aquest tal oli metras en
la obra dela fortelaga p al argent
que diu aras en l'altra carta.

Sonetto de frē Elia sup lapide phoz

*Sonetti de frē Elia sup lapide phoz lo
quale seduce fere fabricate sun fransisco daffisa*

El m delerta de dire breuemente
tutti secreti delarte felice
dal sume alla radice
no smopando dalo mezo mente
Perou pregio la suma clementia
che mi conceda gratia de aperire
et ogni secretu dire
de quilli th han parlatu m questa scientia
chy vol sequire aduncha el dicto tale
non torza larte for del naturale.
Sol eluna et mercurio si te basta
per fare la bona pasta
Et no vi ponete dentro semi vario
che la natura no uige el contrario
Li mei patri per diuerse vie
sono venuti tutti ad vno effetto
che ogni corpo imperfetto
hano sanato et hane malatie
Alaini hano diuisi li elementi
lacqua del ayzo dno et quel del fom
Et poi a po a po
Retificando li han facto luceni
poi li han iuncti insieme m vna essentia
alaino sublima calina et dissolue
Et cerando reuelue
poi congelando fan fixatione
ma la prima opera e putrefactione
Ma nota ben che no fusse m errore
che le vna cosa sola deau son usate
li elementi predicti
lamina el corpo lo spirito et lo humore
Amora m essa so quattro tre et vno
la quinta essentia calce con fermeto
mercurio oro et argento
insieme tutti diuisi chiascheduno
Como nel louo la chiara col giallo
la tela el stizzo el seme de gallo
piu chiaro exemplo no ti so donare
pero debi notare
Ache tu poni mano et postea practica
ago th la mente tua no vada erratica

Quando compom no resta da mēte
 cha far la pasta ch' sia bona e fina
 che vole acqua e farina
 Et fermento alla pasta condente
 Similmente si senza fermento
 lauori o senza acqua o farina
 la nostra medicina
 te trouerai le mano pien de vento
 Et p' duze ogni tenebra ni sulgo
 nostro exercitio nō e quel del vulgo.
 Et non de rosa morta ma de viua
 si romple questa diua
 et santa medicina che te duce
 ogni corpo a perfeto abeta luce
 A rapiglia la petra recente
 Et senza farne altra diuisione
 In vn vaso la pone
 bon segillaro con sigillo ardente
 Poy la pone nel suo dolce lecto
 Et quā la core fin chele pferta
 ma nota la bazetta
 ch' nel vulcano sta tutto leffecto
 Et tutta larte fāno in vn vassello
 con lento focu et in vn solo fornello
 qui si sollima solue et si distilla
 laua descende et humilla
 Ince fa putrefa calina e fissa
 quoue se ornde et suscita fessura
 La petra nra e di rosa ammatra
 e preciosa suauē et gentile
 ma pur nel prezzo vile
 considerando la vira celata
 Ja nō stazo po che non tamente
 nel tempo nel qual multi son decepn
 Et anche altri deforti
 ch' fāno li opanti tristi et lenti
 Lo minor tempo e de noue mesi
 testam li philosophi iustest
 Anchoza mostra de multi colori
 Como in vn prato di fiori
 ma da poy al negro ogni colore ni pianta
 apresso al fine se mostra de biarra

Poy per deuotione piu lontana
 deuenta tutto quanto in color doro
 con vn si bel lauoro
 cheda letitia ad ogni mente sana
 Vn altro segno anchora manifesta
 se la deuotione tua e finita
 cio e sil furia o iornita
 o deo stat fermo senza altra molesta
 Anchora drezo la sua prouertione
 la quale fa fallir multe p'sone
 poy chel nō furia et nō fa piu motto
 fa ch' si ey tanto et ben deuoto
 Et guarda ben ch' medicina alcuna
 non prouu sūd sopra sole o luna
 Ma per che rade vn peso sopra mille
 Et piu si lo chixir tuo e perfeto
 fa che tu sey sano de intellectu
 Et quel chio dico nō tenere a vile
 piglia vna dragina dela medicina
 et dea dragine de mercurio mudo
 et mette nel loco fundo
 del focu ardente dentro ala forma
 Et poy ch' el seuo comenza a fugire
 si mando mēte dentro in elixire
 et tutto si conuerte in medicina
 dico perfeta et fina
 dela qual biutta vn peso supra retiro
 Et trouaayte delopra contento
 Li nostri antichi p' relar questarte
 lano destesa in diuersi volumi
 et chi la chiama gum
 Et chi mercurio sulfo. ioue o martir
 Alchun la chiama chiasradun metallo
 Alchun la chiama el nome de pianett
 et chiasun la tere con diuersi rethe
 diuersi nomi fina altezagallo
 Oia capilli lapis mineralis
 Adebos uelis lapis herbalis
 Asemino otopimento et dracho
 Et sale armoniacu
 Et copiosa basilisco et sangie
 Laton ezech. etnech kibrit et angue

Per questi varij nomi son decepti
 multi operanti. Alchun piglia quelle
 de cui el tacer e bello
 et vamo sequitando i soy concepti
 Alchun fa dealbanone
 Con resalgaro tartaro et calina
 Et fanno metallina
 con chiara douo et altro ch vi pone
 Alchun piglia oro ponente gialli
 alchun piglia li quatro elementi
 Alchun son contenti
 d'alchuna hmatura de metalli
 chy da bozace dalumy et de sali
 duo per questi nomi tali
 multi ydeote et fauy son decepti
 che questi nomi scripti
 Per diuersi colori et varij effetti
 pezo no ti partize dela natura
 che tal sementa che seminarai
 tal fructo coglitai
 che ogni animal fa simile creatura
 Piglia aducha el mercurio puro et mudo
 ma qui te manca la misura el pondo
 et dalli perfertissimo per feminar
 duo doro o d'argento
 che chy semina faua ober fasoli
 non po recoger grano ne pizoli
 Alchun piglia lerbe venenose
 La thora landro et la lunaria
 secundo che li varia
 La mente hur et illur a varie cose
 Alchun lauora nello seme humano
 alchun cynabrio alchun i alime de piuma
 io no poria contar de tutti in suma
 che seria gran volum et grand' affano
 A recountar lo mgamo
 Et le rebaldarie che fanno assay
 Et yo lo dico ch gia lo prouay
 Aliqui solunt duo corpora sana
 macqua forte alchim malgamando
 Alchum dealbando
 fanno de rame brunzo de campana

Alchun fa defensorio. alchun sublima
 chy distilla p lambircho et chy p salzo
 chy fa de stagno peltzo
 chy nelle marchastre fanno stima
 Alchun tinge con nitra et calamina
 et mele fiche et perne de gallina
 chy giuge xoro. et vitciolo romano
 Cossi con el capo insano
 Et con tale opere sophistiche et fallate
 Larre fanno parer vile et mendace
 Guardate multo de foro excessiuo
 oglio et carbon pox del fimo basta
 et guarda che la pasta
 may no sia prima de gerazio viu
 Lo troppo foco fa vitreficare
 Lo troppo humore se conuente in lago
 pox gouerna el drago
 como abesogna debere e mengiare
 Et de putrefar non ti sia tedio
 cha tutta lopera dona gran remedio
 ma pur lo troppo foco no ti fale
 quando besogna seguir lo naturale
 Li sforze dona et denti delefante
 sono robini balaxi et diamante
 Pox che e compita questa dolci mona
 non solamente i corpi de metalli
 ma tutti graui mali
 remoue et scalza de natura huana
 Pox ch ha ragato el morbo sta soprana
 che no te torne piu nel futuro
 Et fa lomo seuro
 per fin che viue de stat lieto et sano
 Conserua sanitare et iouenerza
 senza peccato dona gran richenza
 Conserua anchora lo calor naturale
 Et lo spiritu vitale
 sopra ogni medicina de diuerna.
 Da galieno ypoocrate et de porrema
 Non so se io dica el vapo et pondo
 quia quesimi pluries quinqz lustis
 In nouis et in vetustis
 libri p diuersa parte del mudo

Et con multe fatiche spesi et affam
Semel dūtaxat repperi de uafis
Et pondus vere basis
per spano et vltra de 24 ann
El vaf la fighola delatona
Et li pianeti lo pest te dona
quella m sua forma et qlli i algorismo
questo non e sophismo.
Ancho ho destrepro per vera figura
El vaf la materia et la mesura.

finis

(.q. nonas septemb. 1490. Neap. A. de
bruxella)

Lapis phox In lapide maxmoreo
sculptus: et Rome Inuentus tpe
Innocentij ppe. vni.
Re zodiaci sexti orbis m mare
conuersus. cui frigidū et hūidū
cadauer adde: et m octaua spera
sient tenebrosi: et cadauer m 30
diu figet. adiuua eos nū tri
angulo altitonantis p mortem
glorificati: et nasceretur fortitudo
magna. que lauater. inferiora
submittit cum lumine et splen
dore m caliditate pseuerante
loue permittente benigno:—

Serondo Lipti tanto sono le
perie de le marchasite. quanto
sono liperie de li metalli Cioe au
rea et argentea parangone plu
mbea ramea et ferrea et una
vna de queste spe seronosse ne
lparangone. Quella doro mostra
Colore doro Quella d'argento mo
stra Colore d'argento Et Cossi tutti
le altre in sua spe. et questa e la

1 prima proua:—
La seronda proua si questa pon
gine vn poco sur leraubone et
suffiate sel sefonde presto e
plumbea o parangone si e de
dura fusione et no se brusa

1 et ha proprio Colore e bono
La terza proua piglate de lo
dura marchasite 3. vna piglate
et launtela et ascuratela ha
beate vno incensario et piglate
vna vngia de piombo et pone
telo in ditta lincensario nel foro
Cuprendo lincensario Como
se fa per aroppellare et qua
ndo lincensario sera rosso po
nere dentro loditto piombo
et Como e fuso ponerne dentro
loditta marchasite impulue
lo piombo sel abusera et lo
piombo bullira raudem in
fumo et la marchasite roma
nera dora in proprio Colore
Cauate allora lincensario dal
foro suffiando sopra esso qua
ndo e fuso del foro chel se refic
ta. piglate loditta marchasite
et no petila sara frangibile
tortatela uel alparangone
se torra aurea o uero argen
tea et el grado suo e bona et
Cossi p. lo. 9. si e adesse et no fesse
a questo parangone nuale nter

Sono le due spe de marchasite
vna elipidea et mero fonde
et l'altra e minuale et se fonde
et questa e bona:—

Quando uolete fondere marchasi
ta piglate in primo et launtela
et ascuratela per vna vngia de
marchasite piglate vngie tre de
salenit et sapone mollo vngia
vna in pastate omne cosa insieme
et ponete in un fudo a fondere et
temperate et Como e fusa gir
rate in Canale dove sia feno
et oglo et romuerla in vngia
et romperasse sotto et murello
et tortera in parangone in proprio
Colore.

1 La marchasite bone che hanno
lo suo sulfore digesto in esse
ponendole nel foro no fumano
et no danno odore de sulfuro.
et stanno in proprio Colore et qu
ando laronie lura dentro Como
oro o uero argento et torro
doltemente nel parangone et

Se de dura fusione. Alame de
esse hanno leuere menute et
li granelli minute Como luma
tura de argento et multa po
derosa et dora da rompere

Sono altre marchasite la qua
le no sono Cossi p. fesse auree
et argentee. Lauree tortera
alta in parangone. a li xx. et
xxij. hunte et fra alugetto
et queste sono bone et p. felle
minore sene Causa bonfructo
et merite de murello a dera

Salfo et puzza de sulfore
inmilitet sene proua de la
marchasite argentea che
tortera in parangone in
bona bianchezza de argento
ali bu. et. x. lighe. et queste

Ignis philosophici grauee explorata natura, materia

Compositum per ignem & duplicem materiam fol. 196 col. 3. ubi Ignis vero per
fol. 197 col. 3. ubi Hoc etiam de cura et. fol. 198 col. 4. ubi Ignis vero per
fol. 199 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 200 col. 3. ubi Ignis vero per
fol. 201 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 202 col. 3. ubi Ignis vero per
ignis natura materia fol. 197 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 203 col. 3. ubi Ignis vero per

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Aequalitas ignis fol. 196 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 197 col. 3. ubi Ignis vero per
fol. 198 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 199 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 200 col. 3. ubi Ignis vero per
fol. 201 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 202 col. 3. ubi Ignis vero per et. fol. 203 col. 3. ubi Ignis vero per

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

Ignis materia fol. 69 col. 3. ubi Sia autem. recend.

De fructificatione elixiris

Septem Inhibitionibus aut quing. fol. 160 col. 2. ubi Septem

fol. 160 col. 2. ubi Septem

De multiplicatione elixiris

fol. 160 col. 3. ubi Septem

fol. 170 ubi Cumque

fol. 160 col. 3. ubi Septem

fol. 160 col. 3. ubi Septem

*In apic. libellus de lapidis phaze co-
positione qui inscribitur Lilium*

Naturam circa Solem
et lunam. ceterosq; planetas
atq; medianam intentibus
exaltare: saltem in hac vera per-
fectaq; doctrina in eisdem scriptura
et scripturaz de via detegente ut
quisq; supis instructus et varij
etia personaz emittent labores.
In qua nil sine misterio positum.
et nil aliunde: q; ex dictis phaz de-
cretu inuenient: que singulis ali-
unde placeat etiam in singulis
pluries aliubi repetitis. Vbi forte
aliquid in pmissis obmissum: aut
imperfecte prolatum in sequentib;
innemiat plenius esse subiunctum

Huius libelli
titulus Lilium. utpote de spissis
euulsis. Et ne in aliusq; aucto dubi-
tari quatur. de ordine tractandoz que-
rere volenti: quare digniora. ut
mediana. at. et ut sol non precedat
sed pmo luna. secundario sol. et pter
ea quibusdam alijs extra ordinem
ut infra patebit. Ac tertio medi-
ana ponat. satisfiat dubitationem
eoz. hoc modo. vel quia fims prin-
cipio dignior. vel atq; et melius ac
vetius. Cum. n. eadem sunt
res que dealbant et rubefaciunt.
neq; possit rubem fieri: nisi pcedat
album. Aut. n. Senon. Scire q;
nisi lapidem huc dealbetis: no potestis
rubem facere. per quod rubem tinger
planete ceteri. nec tertiu. s. mediana
procedat: nisi ab eodem rubeo. Et
ideo de necessitate talem oportuit
esse ordinem. s. ut pmo ponat album

204
sive luna: sive ipm iuxta: quod in albe-
dine positu album sive luna ex corpo-
ribus facit. p quod album ad rubem
puerit. de quo audi phm dicentem
Videntes aut omes huius azas inuesti-
gatores illam albedine apparente motu
supereminente in vase. rari estote. q; en-
bor in albedine illa occultus est. Et
tunc non oportet vos illud extrahere
veru roquere: quousq; totu rubem
fiat. Et sic merito secundario sub-
sequat de sole sive ere rubeo. a quo
sive a aug pfessione procedit ceteraz
planetaz et etiam ipis medicine per-
fectio. Et hinc est q; no sine quare
Terno et vno mediana precedente
graduali perfectione breuissq; proce-
dentu supportat. Sicq; dicitur.
In parte. a quo procedit alius. et
ab vtroq; spissis suis.
Nunc igit qui aures hnt auditui aptas
audiant. et intelligant. Eximemus
dicentem. in libro qui turba phaz ap-
pellat. Scitote omes pmanentes
q; nulla sit tinctura vera nisi ex
nro ere: et ex nra perfectione. sive
compositione: que at dr aqua et
mercurio. Et dicendu ex compositione
s. pfecta. sive in rubem iuxta iam con-
uersa. fore em at album quod eximemus
dixit. Nam ex etno nil fit vtile absq;
compositione et regimine. Vt ait bonellus
Hoc autas Lucas appellat es album.
Ac subofes vocat aut qm luel.
Et Aluieris. albatris et lapidem
et ouu Item ouz corpe noibus
Imudi eam rem noiauerunt. Et mumi
vel eris. vel stagni: vel ferri vel plumbi
noie: quousq; ab illo colore moueat
et fiat iuxta.
Alij vo pti diuersis et in finitis q;

noibz hanc rem appellant. quod
ayage sic dicit. Ut Bonellus. quia
phi huius rei noia multiplicauerunt.
ut posteros seducerent. Ut ait Her-
mogenes

Item oibz inuicauerunt noibz: cuius
nomen veru et ppuz vnu est tantuz
Ut ait pitagoras. Multis tamen
ipam rem inuicauerunt noibus: pp
excellenciam sue nature. Vel alit
Ut msa dicit. Veru quantuqz
diuersificentur ei noia: semper in
vna res est tm sola et eadem

Ait. n. Luchas. pluribz aut rebz
non indigetis: nisi vna. Et tmsis
huius artis fundamentu: propter que
multi perierunt vnu quidem est.

Et Diamedes. Venerabili vtimin
natura: qm nra no emendat nisi
in sua natura. quibus nohte mto
ducere aliena: nec puluerem: neqz
vllam rem.

Et Baccen. Cauete ne alienam
quid introducatis.

Et phietas. Tenebrosos noiz plura
litatem dimittit. Natura em vna est.
que omia superat.

Et Bonellus. Totu opus et regimen
non fit nisi ex aqua. Cum dicunt
rem quam queritis vnam esse. Et
nisi sit in illa re: quod ipam emendat
quod queritis non fiet

Et Iarchos. Es id quod operi vnu est
requirit igni.

Et Senon. Significo postis: qz rotundu
quod es in quatuor. huius fieri spm
et vaporem conuertit. ex vna re est.

Et Astarus. Natura vna est tm que
oa superat

Et ayandus. ideo ayage. quod pfiat
vnu dixerunt. non. n. diuersa illa

rem emendant nature. Natura
vna est: que seipam germina-
re facit.

Ait. n. Luchas. hoc albu es assate
donec faciat germinare seipsum
qm ayagnesia n deatbat. spuz fuge.
non permittit.

Et Hyeris inquit. Ita fit hoc com-
positu in oibz. qz elementis pform

Item idem hyeris. hoc omiz ex se
vitam quam her aiaz et gnatione
extrahit. Si. n. hoc es assat donec
faciat germinare seipm: nec res
diuersa illam rem emendant: et co-
positu hoc pform in oibz. qz elis. Ita
q ex se vitam quam her aiaz et gna-
none extrahit. bn sequit. q her
res vna sit tm et non diuersa.

Dicit aut her res extrahit esse co-
posita. s. aia spu et corpore. Nam hoc es
vt homo corpus her et spuz. huius
ez spatio exaere est. que sibi post
deu vita est. Sicut es huore mspi-
rat: quod vim suscipiens multiplicat
et augmentat. Illud es ut res cetera.

Ideoq phi aiut: qz es n co mburu
et iteant multo uisus. fit melius qz fiat.
ut ait Bonellus.

Item hermogones inquit. qz es ut homo
corpus her et aiam

Quare phi dixerunt: q corpus no pene-
trat corpus veru subtilis natura quod
est aia. que corpus penetrat et tngit

Dicit aut sulphura. que m. qz fue-
rit occulta corporibz. Quatuor aut
corpora dicunt. azas sine masculis
qui mas ppe dicit liquefactio sine
aqua. Et q ex aqua et neo ere-
fiat ait Aristens. dicens. hanc
ethera aqua sua imbibit: que ex
eo exiunt: que est aqua pmanens.

Et subofes dicit. Accipe humiditatem
quam erat illud: Et ferra aquam
cum suo comite.

Item locustos. hec aut cum vapore
suo compari deservatur.

Item phuetas. Que in ea a suo com-
pazi introducitur

Item Bonellus. Es in sua aqua con-
gelare. que aqua etiam veneni
appellat: quod est q̄i nativitas
et vita. eo q̄ est aia ex multis
extracta rebus. Nam eius figura
vita est hys quibus introit de
termentu et mors de quibz exhi

Item de aqua permanens sine qua
nihil fit. Vis namq; ipsius est spiritualis
sanguis. Contrita est cum corpore
ipsum in spiritum vertit. et sibi adinuenit
mixta: et in vnum redacta semiviva
vertit: corpus. scilicet incorporeat spiritum.
spiritus vero corpus in spiritum tinctum
pur sanguis vertit. Nam omne
quod spiritum habet: habet et sanguinem. ut ait
mandus. Cum enim venenum corpus
penetrat: ipsum inuariabili colore
colorat: et namq; dimittit corpus
animam: que sibi compat est.
a se separari. Nam fuga persequente
fugienti obuiante ab eis aufertur
et sequitur. Veritas: eo quod natura
sua cepit compatem. ut inimici
et semivivem continerentur. Eo quod
ex sulfureo sulfure mixto primo
sine fit odor: qui non videtur: nec
ab igne fugit: quoniam anima in corpore
intima infert: ac corpus commutet
et colorat. ut ait Subofes:

Cum autem haec aqua sit de natura
frigoris: ut ait idem: cauendum est
ab igne nimio: qui est primarius
frigoris: Vt ait fixis. Nam p'mo

eius humor est frigidus . ut ait Idē.

Et iste mas. dñ. ar. vi. quod ar.
vi. nō hēt nisi ex corporibus li-
quefactis. Ut autē moyses et
hermes. Non tñ intelligas vi-
oberzantes et ydeote quidam
q. ar. vi. hōat ex corporibus
liquefactis liquefactione vulgarī
sed ea tñ de qua ita dñ. s. que de
rotio durat: q̄diu coniuges vno
modo sociant et vniūt: f. vsq. ad
albedinem

Et si aut scire velis qn corpus lique-
factu sit in decoctione: audi Bonellu
id dicentem videns aut ingredie
illi aque imminere: scire corpus
liquefactu esse.

Prædictorum vero duorum .s. aie et spiritus de
 esse ternum eorum spiritum: quod corpus
 appellatur. dicitur etiam cortex: nubes
 fumus: tenebrosa baptis: mors: in-
 gredo: tenebra: umbra: magnesia
 sive terra: que terra aque aerea
 et subtilis a suo generato facta dicitur
 autem. quod .s. erat in corpore ma-
 gnesie occultum. **M**am hec est de qua
 dicitur. Fili extrahere a radio sua umbram.

Et huius est quod p'diximus. q' multi-
pli dicit. Tria sunt componentia
nostrum es. s. terra p'dicta. s. corpus: aia:
et spūs. Et p' hoc bene dicit' oīū.
et ei mīto comparat'. Nam sicut ex
tribus p'dictis componentibz oīūz
nasit' pullus: Ita ex p'dictis tribus
componentibz nōm oīū nasitur
seu orit' alquimia: que testificant'
Calid. Rossing. hermes. et alij p'les
in turba.

Dicitur mas ille sine aqua illa. & cor-
pora: qm aqua illa est natura ce-
lestis: que in corporibus existit

elementa suo regimine sepat. **E**t
ut ea componens in vnu reducat.
De hac em aqua dicit fitis. O
natura hec que semper corpus vnu
in spiritu. O q̄ admirabilis natura
qualis oibus immet: et oia superat.
et est acetu acerrimu: quod ferit
auru meru spm sine quo aceto
neq; albedo: neq; nigredo: neq; ru-
bor: neq; rubigo fieri potest. **E**t
scio q̄ cu corporibus misceat: et fit
vnu cum eo: verit ipm in spm:
spuali vo igne tingit tinctura in-
uariabili: que deleri non potest.
Audi enam Orfulcum dicentem.
Scire q̄ in micio miscendi oportet
vos elementa cruda amena sincera
et ipa recta supra lenem commiscere
ignem: et cauere ignis intensione
quousq; coniungant elia: et se mutice
consequantur et complectant. **E**t
completio est: q̄ paulatim oburatur
quousq; in illo tam igne desicent.
Et scire q̄ vnu. i. aia comburit
et vnu. i. spm dicitur. **E**t vnu. i. corp
confortat. **E**t vnu docet vnu contra
ignem preliari. **E**lementa em
diligenter tota letant: et in alienas
vertunt naturas. i. aia vertit in
corpus: et corpus vertit in aiam.
eo q̄ liquefactu quod est corpus fit
non liquefactu. huius vo spissum
et sicut corpus spm: et spm ingens
forte contra ignem pugnat.
Quare pho ait: Conuertere elia: et
quod queris inuenies.
Conuertere aut elia est face huius
sicut: et sicut huius: et fugiens fixu.
et id quod compositu germinat se
ipm regit mas. i. iste.
Quid aut sit multi gume huius inuesti-

gationis: quidam ex eis applica-
nes quasdam inueniunt: que in penas
vz. ignis nequeunt sustinere: nam
eo diminiunt. **I**lla vo mea elixre
et applicationes que sunt ex guma
et ex honorabili nro lapide: quia
in se tincturam naturalis continent:
penas ignis ipse sustinet. n. nuq;
eo diminiunt. qm eo. i. igne sunt nutriti.
et nuq; interficiet mater filiu quem
nutriunt: certe non.

Et intellige gumam hic me ponere
pro gnanone vel generante. i. p aqua
faciente vtraq; s. albedinem et rube-
dinem. **E**cce enim sunt res que
que dealbant et rubificant intermiscen-
et extrinsecus: lem pma facie de-
votione inueniente.

Domitus naq; pme devotio est
signu sui ruboris extractio. alio no
fit bona illa pma devotio. ut ait flor.
Cum n. videris ipm iam nigru: scio
q̄ albedo ipis tunc in ventre nigredinis
primo apparens occulta est. **E**t tunc
oportet te illam albedinem exhere:
ab illa ingredine subtilissimo eig.

Videns aut illam albedinem in vase
supereminente: esto ratus q̄ rubor
in albedine illa occultus est. **E**t
tunc te non oportet illu extrahere:
veru roquare. quousq; totu rubu
fiat albissimu.

Nec mirer quis p diversa phoz
dicta inuenies predictoz reu. s.
aie corporis et spm nrm es com-
ponentiu noia diversificata.

Nam quandoq; dicitur fees: et mito
vz. vterim. ex eodem. n. predunt
vteru. **A**liquando appellantur non
iuges: nec sine quare. na quandoq;
agere dicitur idem: et quandoq; pati.

fer. et sic viciſſim qñq agut: et quandoq paſſut

Item et ſocij nūcupant: et nature individue ſocietatis. nūq em vere vñ ab alio ſeparat: licet quoad vñ ſegregari videant: ſue ſpſſualiter. ymo nec vñ ſine alio eſſe poſſet. Nam ſui ſpſſus ſepari ſut per viam nature perfecte. Ita q ab invicem nō ſepantur vt ait Geber in libro radicum.

Hoc intellige ſm dictū Bonelli. ſ. q abſq calore nō vñq gñat. Et balneū intery calore pñe ſit. Si vñ ſit frigidū: fugat. pñe peramentū vñ ſit corpus ſuave atq conueniens.

Aliquando dicūt hec tria ſpſſus nec ſine cauſa. Nam et eoz tertiu ſue ſpſſitudo in terra dicit ſit ſpſſualio aerea. et ſubtilis: que oīa in eadem re ſue in nō exi conſiſtūt. Quod et eſ corpus eſt: ſue ex corporibus. Quod aut ſit corpus ait **A**riſtoteles dicens: Accipite corpus quod vobis demonſtrami. et in tabulas tenues maptate.

Item Bonellus. melius eſt q ſit ex metallis quoddam cor ſolis. hoc eſt. aut cor eſt ſol.

Item Zmop ait. Et ſatote q corpus eſt in quo aurū eſt.

Item phietas. Et ſatote q ai aqua ſit. diuſenter contritū eſt. Si aut dicitur qualiter aqua puluis ſit.

Volubilis corpus eius a y uam

Notandū q mrentio phoz eſt: q corpus quod nō erat aqua mīdar in aquam: et aqua aque alimixta eſt: ac vna ſimul facta ſunt aqua. **I**ntendendū eſt q q mſi quodlibet in aqua verſans

ad opus nō perueniens. **O**portet q corpus flama ignis occupari: ut dñuar: et debile ſit ai aqua: m qua illud eſt: donec totū ſit aqua.

infra a m. qm m.

Inſipientes aut aquam audientis. putant eam aquam nubis eſſe.

Si aut libros legiſſent: ſincer eam vñq aquam pmanentem eſſe: que tñ abſq ſuo corpore. ai quo diſſoluta eſt: et facta ſit vñ: pmanens eſſe non poſſet.

Item **E**xistus ait. Accipite lapidem auri: et huori comſicete: qui eſt aqua permanens: et ſuo quoq m = pñte baſi ſup lentū ignem: ſue leuem calorem: et tra ſit. que qdē terra ſtans tñcturam accipit. ſ. a ſpū in ea latentem.

De quo **h**ermogenes ait. Inſpūte latentem ſpū: et nolite vilipendere ipm: eo q ai eo permanet magnum archanū eſt. **D**icit hēc maiorem vñ ſuis ſubg. i. aīa et ſpū. hoc ſit ſ. per tñcturam quam recepit: poſt ſocij vere conuicti ſūt. i. poſt dealba nonem. In ipā. n. dealbatione conuiges vñ nō ſonant et vñunt.

Et quod pmo egit. ſ. ſeīa: tñ mapi pati a mare. **E**t quod pmo traherat ſ. dēa ſeīa: ſue ſulph: tñ trahitur a mare: ſue ab. ar. vi. **E**t quod pmo dñabat: tñ in dñatūz tranſſertur. **Q**uod. n. qui pmo ſe trahi pmiſit: a ſeīa pmo trahente ſue dñante accipit tñgentem ſpū. ſ. qñ ipe mas ſeīam a ſe trahit: que ſeīa dicit prior vñs honorabilis nē lapidis.

Etiam acetū dicit acerrimū. vñde illud: terite ipm aceto acerrimo. et coquite donec inſpūſſet. **E**t caute ne acetū in ſimū vñat. et pereat.

Quo lapide notu: et eis opatione: nil
aliud est: q̄ mulieris opus: et ludus
puerorum. Nam archani opus auri fit
ex masculo et feia. Vi em masculi
recepta gaudet feia: eo q̄ masculo
adiunatur. masculus vō a feia tm̄
gente accipit spm̄. vt Socrates ait.
Et scire: q̄ nisi lapidem hūc dealbet
non potestis rubē facere. s. veruz.
Quia die nativite nil aliud sūt q̄ albu
et rubē. Cum n. masculus et feia
coniūgūt: fit mulier nō fugiens: con
positū vō spūale. Ex compositū aut
in spm̄ rubē verū: fit mudr p̄m
cipiū: vt ait Zmon. Aqua em ai
intreuit in corpore venit ipm̄ in
terram: deinde in puluerem. sine
cretem: ut quam omēs si vultis
apud perfectionem experiri manu
accipite. si n. impalpabilem ut aqua
inuenias bene est: si aut. stercate.
vt ait Custos.

Item et guma dē. de qua mandus
ait: Scire q̄ guma nra est auro
fortior. Et oportet scientes ipam
tenete honorabiliorem auro. auz
tm̄ honorabilius sine ipa nāq̄ guma
non emendat. Guma iḡ nra est
apud phos p̄noscior et sublimior mez
garinis. eo q̄ ex guma et pauro
auro multa emimus.

Et q̄uis hic lapis nō iam in se
tm̄turam nālē contineat. Nam
in corpore magnesia. i. t̄re p̄ferte
creatus est. attamen motu per se
non hēt: nisi perficiat̄ arte et op
atione. Quare p̄ phos dictū est
fili extrahē a radio suam vmbra
vt ait mandus et Theophilus et
hermes. Igitur operatio nobis
necessaria est.

Sicut est videre in infante: qui quo
ad creationem p̄ferte nascitur: p̄
p̄ferte vō quo ad opationē: nisi prius
ablatet̄ pauro lacte: postea pluri: po
stea p̄fertiōri abo. Videndū itaq̄
est. de hoc nro lapide: iuxta dictū
Geberis. Ait. n. in libro radiū.

Ad hoc fit opatio: ut meliores ei
tm̄tura: plusq̄ est in sui natura.
et enamy ut fiat elixir. iuxta sa
pientiū allegoriam: compositū ex
sp̄ibus limpidis condimentū. ann
doni et medicina om̄i corpori
curandoz purgandoz. et transfor
mando in lūmīnū et solūm
verum. Quid n. aliud est
Alquimia: q̄ ars administrans
vel ministrat essentiam septem
metalloz continens: tate q̄ forme
eoz de diminutione ad nālē com
p̄mentū naturalē deducat ostendes.
Vel aliter.

Alquimia est quoddam celari regimē
quod fit manifestū luce filioz genitorū.
et id quod per filios iuvenescit: ut
scius phus ait. Vel alit̄

Alquimia est suba corporea: ex vno
et p̄ vnu composita: p̄nosciora
admixtem p̄ r̄canonē et essentū
coniungens: in eadē nālē com̄p̄tōe
in genū melioris converterens nālē

Noster n. lapis est illa suba corporea
ex vno et p̄ vnu composita: que
duobus terrissimis hūidīs continēs
est. s. aia et spū siue limpidis: et que
luce filioz dīoz atē se genitorū
manifestat et iuvenescit: et que
continens est essentiam vij. metalloz
statur in ea suba sit spū ingenio for
ns: quem querimus: quo t̄m̄gimus
in quolibet corpore: at eoz quodlibet

de diminutione ad finale complementum
naturaliter deducamus.

Dicitur. n. spūs. i. ar. vi. de lazar. Vmū
aīe. i. fulfuris p. p. p. et es. i. magnesie
sue terre. que spūalis fca dī. autū.
quod. s. erat in corpore magnesie or-
cultum.

Secundum quod intellige id quod dī.
fili extrahere a radio suam umbram
i. a sole suam tēstetatem. alio den-
suarem.

Magnesia vō ideo sic nōiatur: qm in
ca magnū laret arduū: ut aut pty

Verū anteq̃ ad nri lapidis opatione
pveniamus: aduertat quisq̃ hūc
stam quoteris: ne decadat in derisu
et errorem: ex eo q̃ pty hūc nri
lapidem sic diuersimode appellant:
q̃mūc. i. aliqn nōie lapidū: nūc aīa:
lūm: nūc reze vegetabilū: nūc
salū: nūc alūmū: nūc spūs: nūc
corpus: nūc omī: nūc cuiusvis
rei nōie appellatur. quod est. quia
in ipī opatione omēs colores qui
hodie in mūdo exogitari possunt
apparent. Et sic p̃m diuersos co-
lores in opatione apparentes di-
uersificantur p̃ p̃hos eis nōia.

Est aut alia ratio: q̃ ex oībz q̃
elementis hūc lapis p̃fectus est.
quate cuiuslibet rei elementate.
ipm. n. nōie euocant.

Est aut terra ratio. s. ṽr suspicet
hūc lapidem nō cognoscant. Si n. ipm
cognoscant: nō ut faciūt. venderet
vili p̃cio. **E**t q̃mūc aut hūc m
lapis sit vili: attamen est in eo
quod p̃ciosissimū est. s. spūs tringens a
in eis corpore occultis absconditis
imūscibilis: quemadmodū aīa in
hūano corpore. **N**on. n. sit p̃cū

absq̃ vili: nec vile absq̃ p̃ciosū.

Qui lapis aqua sua tenet: donat omī
illū bibat hūorem: et vni recipiat
iminentem apud pugnam ignis.

Et nūc rubigo appellat sine nūcū-
pat: ac diligenter putrefit: q̃stq̃
puluis fiat spūalis: hēns colorem ut
combusti sanguis. quem hūorem
ignis superans in natice ventrem
uolantem introduxit: ac p̃māzabili
colore colorauit.

Hūc igit lapidem Reges querebant
non p̃ueniunt: nisi hī quibus deus
amuit et donauit: vt ait Barten.

Hic aut lapis quem querimus palam
minimo vendit p̃cio. quia si eum
nouissent venditores: ann in mātū
cū tenerent: nullo modo venderent. ut
ait Zimon.

Et si vulgus id vilissimū sciret: men-
daciū esse putaret: cui si vni sciret:
non vilipenderet.

Hoc aut a p̃p̃to celauit deus: ne mūdū
deuastaretur: ut Putagoras ait.

Nam et si aliqn p̃ty hanc rem p̃p̃io
nōie appellauerit. semper eis nōi aliqd
ficti addidit: vel negatiua p̃ affirma-
tiua posuerit. quod est.

Preterea ne notus fiat: et hanc vltimā
rationem reddit mandus in turba.

Snat igit. qui opari vult: anteq̃ ad
operandū procedat: nri quid operi
ne suo pat multos labores et sup̃tus
frustrat p̃posito.

Alysq̃ abiectis tū circa lapide nri
operi: qui ab mīno lenem exigit
ignem: et mortuo p̃tis videtur p̃
dies: ut homo in suo tumulto: et
post deus reddet sibi aīam suam.
et spiritum. **E**t infirmitate ablata
purgatur: etiam post confustatione

et coarctationem emendat: quousque
omnis fiat: igne intensiore priori.
Et scire: quod cum omnis est: optime miseri-
cor: eo quod omnis ille recipit spiritum.
Et ut ex illo imbuitur humore: inten-
sior igne: quousque non combust: vel
Syrupi granati colore assumat.
Nomen videtur quod ex sanguine spasma
non fit: quousque in epate diligenter
coquat: et intensum habeat calorem.
et nil nomen in illo spasmate fit.
Similiter et nomen putrefactione spasma
fit spirituale: ut Pythagoras et bonellus
aiunt.
Et si aliquis qui se hanc scientiam sine
artem ante eius operationem se scire
dicat: velut in scientiam ad opan-
dum aliquem: vel superius circa hoc
opus faciendum inducere: hanc scientiam
ex meo libello veritate sentiat per-
cepisse: ne possit a quoque decipi
sine falli. Et si quis ex dictis vel
dicendis non possit ad meum predictum la-
pidis noticiam devenire: forte per
sui obscuritatem ingem. Si enim hanc
qui scientiam sciverit vel quesiverit:
et eius operatione ignatus sit: deus
ei revelat veritatem. Nam si deus
in eo siverit mentem fidelem: unus
veritatem intimaret. ut ait Dya-
medes.
Non ergo sapientes reprehendat:
sed seipsum: meos enim liberos non com-
posui: nisi nobis et filijs meis.
Et qui ad intelligendum eos venerit:
ex meis est. Qui autem non intelle-
xerit eos: nobis est gratus. Ut in
libro lince. qui est. 38. de 70.
Et qui ergo veritatis naturas igno-
rat: huius operi non appropinquet.
quoniam totum est novum: et infortunius

et tristitia: ut ait Pythagoras.
Audiat igitur et intelligat quisque
diligenter: qui non sinit ea obscurare
quemque. vel volente de eodem deducere
seu distendere ad inobscurum: vel per-
quemque per deum sequi.
Nam quisque intendens operi
super transire recte intendat. Circa
unam rem tantum. scilicet circa nomen
lapidem operabitur secundum hermetum.
Quem lapidem volens operari: si se
non cognoscere dicat: obcurus est.
Si vero se cognoscere dicat: quere
ab eo ex quibus compositus est.
et que sit ipsius anima: et quid spiritus
et quod corpus: et de alijs eiusdem
lapidis circumstantijs suppositis quere.
De quibus anima ac spiritus audi per me-
ndem dicentem. Omne nature
celestis veritatis naturas mutui dei
multiplicantes. Omnia illa foras
que naturas vincit et superat: suasque
gaudere et letari facit. Hoc igitur
est aliquod spirituale: cum deus posse
tribuit: quod ignis non possit per eum.
Ideoque magnificauimus et honora-
uimus eam: quia nil est profundius
in nature tinctura: mihi simile vel
par minime inueni. Spasmodum vitæ
liquefacta omni suis corporibus
alacritatem opus operatur. Scire ergo
quod tingens: et ea que ei mixta sunt
vos oportet diuere: quoniam namque
ea que ei miscentur superat: et in sua
vestit colorem: et quemadmodum
apud visum superficiem vincit: et
sibi eam minima superat. Et si vitæ
sit fugiens: alterum vitæ panem
vitæ natus parit ignem. Et si
eius superficiem nubes dealbauerit:
pauidubio eius prima dealbauerit.

igne. s. lem prima facit.

Si orca nrm lapidem opati velle
se dicat: ipm q cognoscere: quetas
an aliqua radunantia vel admini-
cula sint orca opationem ipm nrm
lapidis opportuna. Si dicat non:
bene quidem. Si dicat sic: est vt deinas
a vo longinquus. Nam aia et vrg
et spm ingens sit sit et vna res.
mse hnd oia: cu ml addit: et
cu ml extraneu introduatur. vt
aut zmon.

Et idem dicit Rosifus. Orfulus
et arzeris: et aly pler m turba.
Ex vna re: et vna via: et vna
dispositione nrm magisteru ter-
minat. **A** qua tangi a radice
sumit quilibet vres et tictura
et quilibet continet. Nam eoru
regimen vnu est. **I**ntellige g
ne oberres dnta phi: et qualis
opus dimisit. Contere: coque:
retera: et ne tedeat te. **I**n hor
aut opnd dimisset. comstere:
coquere: simulare: assare: cale-
facere: dealbare: terere: adaquare:
Echelia: rubignem facere: acingere
que plura noia sit: quoz regmie
vnu est. **E**t si sintent phi: q vna
decoho et combusho et modus
requendi: sibi sufficeret: no tm
dnta eoz retereret: quod ideo fe-
retur: ut terat: et composum
requat: ingit: et ne vos tedeat
rdinomietur.

Est g vna actio tantu: que est
requere. vt **Theophilus** dicit:
et sebet m libro radicum. s. pa-
tienter et comime. **D**e quo audi
Baron dicentem. hmg azno pi-
uestigatorzes non potestis ad vni-

liatery peruenire. absq prolixo auo
et regimine continuo. **Q**ui g libens
patientia feur: m hac dispositione
intueat. **Q**ui ang cupit puenire:
m libris nris no inspiciat. qm magna
infertur miziam: anteq a lectoribz
intelligant semel hris vel ter.

Ideo g magister ait: qui curuat
dorsum m libris nris legendis: assq
vacat: et no est vams simplicius
cogitationibus: deusq precat: etia
m regno regnabit mdeficiente
quousq moriatur. **H**ec vobis
vos qui queratis thesauru dei ma-
ximu: et nestis terminationem

None ex minima hmg mundi assequeda
gentes se nosti dant. quid ergo ageret
pro hac excellenissima obto fere
impossibili: ang regimen manus
est q rone papiat: et absq mo
sit: nisi ex inspiratione divina.

Hec vobis doctrine filij: quilibet
naqz arbores mferens no sperat
fructus herte nisi post ipus. **E**t
femina seminans non sperat
metere: nisi post inesses adueni-
entes. **Q**uaret g hoc vultis herte
s. leao semel herte vel pmo tm
experto regimine. **I**gitur no vos
tedeat procedere operando: vel
ad secundam et tnam parte regi-
minis. Itaq Rex diademate
coronetur rubeo.

Idem est ab operari volente queren-
dum. Si nrm lapidis pnu sit ma-
gnum aut parum. Si dicat parum:
bene quidem. Si dicat magnum: de-
cepro est: querens aliquid m suis
vris conuertere. **N**am vt phi
testant: ipm herte tm pauperes
q diuites. **D**e quo audi **fitns**

7

2011
2012

2011
2012

2011
2012

2011
2012

2011
2012

2011
2012

Depictio

Plasm
 ignis
 Plasm
 compo
 gine
 Plasm
 fate
 vo. q
 format
 talor
 neg
 Deu
 lotem
 stru
 ad lib
 late
 paula
 et qua
 conse
 m qua
 Et sic
 opam
 talor
 inter
 feigi
 Per
 fir si
 ignis
 extral
 se no
 corru
 q̄ leu
 et v
 Nam
 regit
 rombi
 onoz
 Ut a
 vior
 prohe
 puer

Nostro vō lapide in vase posito :
 ignis faciendus est . ut ait Bonellus
 Nam ex clemens nil fit vñle absq̃
 compositione et regimine : eo q̃ san-
 guine et sparmate et hūidine gñat̃
 vñro nāq̃ imminente mulieri hūidi-
 tate et caliditate pugit . peractis
 vō . 40 . diebus et noctibus spazma
 format̃ . Si . n . hūiditas vteri et
 calor nō esset : spazma nō maneret .
 neq̃ fetus perageretur .
Deus aut̃ mulieri sanguine et ca-
 lorem admutandū spazma con-
 struit : quousq̃ extrahat ipsū .
 ad libitū . fetus aut̃ extractus msi
 lacte nutritur et igne parce . et
 paulatim dum parvulus est .
 et quantū magis excrevit ossibz
 confortatq̃ . In iuventute dicit̃
 in quam perueniens subsistit .
Et sic etiam oportet te in hac
 operatione facere . Siens q̃ absq̃
 calore nil vñq̃ generat̃ . et
 intensus calor perire facit . et
 frigidū balneū compositū fugat .
Per temperamētū vō corpus
 fit suave atq̃ conueniens . Nā
 igne lem hūiditate corrūpentes
 extrahit̃ . **Ph** . n . testant̃ omes
 se nō inuenisse igne hūiditatem
 corrūpentem . extrahentē alim̃
 q̃ lenem . phixitatem commendantes
 et vniuerantes festinantes et mto .
Nam si compositū plusq̃ oportet
 regit̃ . extinguit̃ : et sic oportet
 comburi : hoc est et dealbati tāq̃
 onoz nutritione . i . lem decoratione .
 Ut ayosius ait . **S**tat em̃ . i .
 vñot aqua pugnam ignis a
 prolixitate requendi . corrūdi .
 purce facendi . inspissandi . Ut et

idem ayosius manu .
Namq̃ calore solis . hoc est lem
 decoratione res congelatur . q̃ re
 compositū temperatū mteoduci
 debet balneū suū renatulum .
 quod quidem balneū intensū ca-
 lore . i . nimio igne perire facit
 Ut ait Bonellus . Quoniam si
 intensus ignem ante terminū
 rubicū fit . quod nihil vobis pdest .
 eo q̃ in imo regendi vultū al-
 bedinem Ut ait luchs
De modo etiam ignis quereus phos
 orfulū et orfoleū . ac Subofem
 Gregoriū balneū et Azearū in
 turba . Nam omes ignem lenem
 fieri debere asserunt ppter vones
 predictas .
Inquit . n . fitis . Vos suauiter rege
 oportet : donec fulsue fiat mce-
 mabile . **F**iat q̃ sub vase vacuo
 ignis carbonū pauore ad vñs
 phatione et calefactionem . et post
 pluriū et gradatim et paulatim
 igne carbonū augmentando . vsq̃
 in diem . xlv . Ut fornax optime
 desicet̃ . et ut pter̃ an vas dura-
 tū sit . Et si fornax per se absq̃
 igne desicata esset : nō sufficeret
 predictū ignem carbonū fieri in
 diebus . viij . post quos drachone
 suū lapide nō in vase posito suū
 sepulto . ignis tēū fustū siccū
 et subitū in fouea fornacis accen-
 dat̃ . qui sit continuus . nec minuit̃
 nec augmentat̃ . vsq̃ ad albedinē
 in opere apparentem . usquequo
 diuersitas colore ceperit apparere .
 tū em̃ albedinē proximū sumus .
Cum . n . supradixerimq̃ : q̃ vñā re
 fiant hec oia . Nam et quidam ex

Phil. dicitur: q ignis et azoth sufficiat.
Et alii dicunt q ignis est azoth.
Alii dicentes: q aqua sola p se ipam
oia faciat: oia soluit: oia congelat.
oia dicitur: sine alio adminiculo.
In ipa sunt omnes: et tunc. per
ipam fit. et ipa sola est que facit
apparere colores cum primo corpore.
In qua est tinctura nunglibet corporis
ut dixeris. et demotetur aut.
Alii vo asserentes: q ignis et ethelie
oia fiunt. **Intelligendum** est. in igne
oia fieri: hoc est nutrire. Azoth vel
ethelie. i. humiditate siue liquefactione
vel aqua. s. pmanente: que in abss
suo corpore non quo dissoluta est
et facta sit una pmanens esse non
potest. que aqua etiam de sps de spu
sulfur de sulfure. ar. vi. de ar. vi.
Nam quolibet et ipm dicitur. **Ite**
et vapor appellatur. **De** quo audi et
Benimonto dicentem suis discipulis
Nul aliud expedit. nisi aquam
et vaporem sublimare. **Nam** ai
videritis naturas aquam fieri ab
ignis calore purificatas: totaq
corpus magnesie ut aqua lique-
facta: tunc vapor facta sit. **De** iur
aut tunc vapor suu continet com-
patem: quare humidi vtriusq va-
pore notauerunt. eo q si unus in
decoctione iunctus est: et unus alter
continuit: tunc ad fugiendum natura
iter non inuenit. **Et** quis emz
ei fuga sit essentialis: continuit
in eam: et fugere non potest.
et loqui fugiendi non inuenit: et
pmanencia facta sunt. **Cum**
igitur mandit occultu in corpore
congelat omnes. at conglutinat
et color eis variatur. summq nuz

exiit ex suis ingemis: quos deus
suis dñs insinauit: et manapat
ipm ne fugiat. Et quemadmodu in
humore humiditas est et siccitas: sic
opus nrm nil aliud est q vapor
et aqua. **Hec** aut duo humidi
composituz nūcupauerunt: coqista
duo sunt. s. humiditas et siccitas
spus et vapor. **Et** quis dicit duo
et illa duo fieri. q non obliuista-
ris te in ope meo una in re indige.
De quo audi medu dicente: Nolite
compositionu pluralitate tizare: nec
ea que in suis libris phi posuerunt
Veritas naq una est: que naturale
imitatur: eoq illud niale archanum
in suo ventre occultu est: nec vi-
detur nec sit nisi a sapiente. **Igitur**
qui parte regit: omzq sunt comple-
xione seu compositione extrahit
ab eo naturas omes naturas super-
rante. et tunc ager verba comple-
buntur. **Natura** natura letatur:
natura natura super: et natura
naturam continet. **Sed** tñ non sunt
diuersa nature: nec plures veruz
una: hñs res in se. quibus res
rebus imminuit. **Et** hec aqua
sit diuersis modis appellata dicitur
a phi aqua dealbans: mundificans
siue aque imbutio vel infusio. in-
gredimur a corporibus remoues.
Et hec est aqua illa: que in ablu-
tione corporis phi dicitur in duas
partes: cuius aque pma pars mu-
dificat compositu a corruptione
Si elementa in igne lem suauiter
pertactentur. ut dictu est. al. i. si
compositu plus q oportet regatur.
i. murietur igne minimo vel non lem
extinguit. **Que** liquefactio in

illo igne leni est tenens continue
utoranda: donec ingredo pma
fane in opere ofeureens denuat
et recedat.

Dicit. n. phs. Et pnueniens ingre-
dme desuper. in puma fane ap-
parentem: sicut q rubor ex m-
gredme illa extrahit post dealka-
tione. eo q illud ingru emendatur
et mterfugiens et no fugiens
parem componens ea in vnu m
reducit. et reuertat. eo q trunata
res ann in corpore submergit.
vertit ipam in natura malte-
rabilem ac indelebilem. Oportet
q nos hoc sulfur sive quod mpy
demigrat.

De quo audi aenebda. Iubeo po-
steros corpora facere no corpora
et incorporea corpora.

Hoc. n. regimen impat mpositu
emiss nature occultuz extrahit
hissz corporibus ar. vi. corpora
ingite aagnesie: ac feia vno.

Et p Ethelie na extrahit ocula
p quam corpora colorant.

Hoc utq regimen si intelligans:
corpora sut no corpora: et incor-
porea corpora. si diligenter res
fatis igne ac ethelie peragans:
fuit res mude no fugientes.
pro quo alibi d. om m ignis
consumens est.

Et sicut q ar. vi. est ignis
corpora comburens et mortificas
et constingens vno regimine.

Et qm magis corpora mscant
et tenu: tanto magis corpus
diruit ar. q vnu ignem attenuat.

Cum aut corpora diligant tenuis:
caq ut oportet pazans: possidebit

ethelie natura: et colore no fugietz.
ac om tinctura patienti igne super
constingit et continet. eo q es non
colorat: nisi colorer. nam eo colorato
colorat. **Et satote** q corpus no pot
tingere nisi tingat. **Et nisi sps**
eig extrahat. in ventre eig oc-
cultus: et fuit corpus et dia absq
spu: que est spualis natura: ex qua
colores apparebunt: eo q spissu treu
non tingit: veru tenne nature qd
in corpore transfugit et colorat.

Cum aut eris tetigis corpus: et
ex eo tenuissimu extrahis: tunc ver-
ter m intentione qua coloratur
Ideoq dixit sapiens: q es no tingit
nisi prius tingat. **Et satote** q mpy
illud sme hor no pot contractari:
nec tingit: sed hoc cruat et tingit.

Et sulfur quod demigrat est: quod no
fugienti ianuā aperit: et m fugies
cum fugientibus vertit. **Nomme**
videt q crucians non crucia
notumento: nec corruptione: vix
radunatione et vtilitate. Si emz
eius cruciatus esset: noning et m-
ueniens: non vng ab illo complecte-
ret: quousq ad eo extraheret colores
inalterabiles: et indelebiles.

Quod sulfuris aquam vorauing: et
ad ruboris tinctura aptauing: que
de vno demigrat: et quod no fit
absq ingredme: clauem operis esse
nonficam. **Qz diu** vō illa ingredo
ducat: dominat feia. s. vsq ad al-
bedinem. **Et illa pma** vis m lapidis
ut dictu est appellat aretu. s. acer-
vium. **De quo** dicit. Aretu est aqua
intoductua anglibet coloris m me-
tallis. et etiam m lapides non lique-
factuos. **Et docet** metalla tingere

proponentes. ac etiam intendentes
fringere lapides preciosos. De quo
etiam aceto in ope nro cauendum est
ne vertat in fumum p. nimium ignem.

Lem. n. de coctione. **fat. vi.** a **faia**
i. a sulfure tingente accipit spuz
qui spuz tingens et viuificans intro
mittit. postq. recesserit humiditas
corrupta. no al. quod est postq.
puenti est ad albedine.

Et hoc est quod dixit **Auicenna**
in capto de humoribz. Calor naq.
in humido corpore ingreditur effiat
et densat. Deinde nudat ipm.
a nigredine: qn eis oio fuit huius
ditas: et cu superfluit in illo: ipm
albefcat. vt et videre in calce. que
fit apud vulgus.

Primo. n. in ope nro vt dixi oia
denigraunt. **secundario** dealbant.
et tertio per maioris ignis inten
sionem et compositionem oportet
manerari. et totam in cinerem
redigi.

Et hec est omis de qua loquitur
Mauneng. dicens. Ne cinerem
vilipendas: Tunc dixit ibi gre.
Nam utru ipi cinerem sudor sue
liquefactio reddit. p. maiore. v. z.
ignis intensione.

Et quarto et vltio **Rex** coronat
Et hic est **Rex** de quo dixit **Dia**
medes. Veneramini Regem et
suam vxorem: et nolite ipos robare.
nec fugere eos: comburendo nimio
igne. qm nescitis qn indigent hys
que Regem et suam vxorem emendat.
Coquite eos: donec nigri fiant. Deinde
albi. Deinde rubei: Deinde rubei
fiat veneni.

Hoc aut her fieri per aque diuisi

onem. vt ait **Existius.** dicens. subeo
in vos no simul aquam fundere.
ne exire submergat. Veru paulatim
et paulatim in fundite: et terite:
et desiccate: quousq. finiat aqua.
Et hoc p. uidi dixerunt aqua finita.
dimitte ipm et fiet deorsum:

Quando vo aquam dimiseritis:
ut ait **Serius** dicens. Coquite
in asculu simul et vaporem: quoad
vtrinq. coagulet. et fiat lapis: qui
dicit. acris vel albus. Jam n. aqua
dimissio. fit aut albu cum bustioe
vel humore sue liquefactione per quem
dicit sequi mortificationem: quod ap
paret in nigredine: ut dixi pmo in
ope appazente in quo mortificatione
punit. i. desicant. Que nigredo etia
appellat nubes

De qua dicit **Luchas.** Accipite nube
quam vos priores capere iusserunt
et cu suo coquite corpore. Eo q. fumus
ille albus est: et oia dealbat: quo
fumo quicquid p. p. p. dealbari dealbat
illam igit. fumum sue feri misere: do
nec coagulet. et nimium albu fiat.

Hoc etiam albu es affate: donec seipm
faciat germinare. **Qm** magna esia
omni dealbat. spud fugere no pmetur
nec oris apparere vmbra: eo q.
natura naturam conuertit. ppter
ipm quitate quam int se hent.

Quia nature suis obuiantes naturis
letant. **Et** vna. n. res facit quod
plures operant.

Pluribus aut rebz non indigent
nisi vna re. et illa vna res in vno
quoq. gradu operu vroz in alia
vertitue naturam

Nigredine vo deficiente redditur
spus vtriq. qui spus quoad visum

ab eis fore separatis videtur: corpore et
aia. nō tñ statē erit. Nam spūs vt
dictū est nūq̄ morit̄. quia nichil est
quod cū separaret, vel corrūpar: ymo
corpus et aia vniūficat.
Et sic intelligendū est supra dictū phoz
Natura natura letat̄. s. obinātine
sui p̄p̄y, natura natura vniat: mor-
tificando corpus: et vniūficando.
qm̄ ex ipō fuit: et in ipm̄ veratur.
et augmentat̄ et multiplicat̄: et
extrahi dicim̄ ex vno plura: que
nil creauit regimine carentes: et in
genijs quibus mūdatur.
Similit̄ es nēm: cū plus requit̄
aqua fit. Deinde quando magis
requit̄: tam̄ magis spissat̄. quūq̄
fit lapis. Quem tūc mundi nū-
cupant lapidem nū metallo imminet̄.
Postea frangit̄ imbut̄: et pigne
nitensiozem priore assat̄: quousq̄
roco fiat silis vel sanguis gubsto.
Tunc n. corporibus imponit̄: et tigit
ea in auro vt ait bonellus.
Et cū superius dixerim: q̄ hic lapis
nū duobus tenuissimis hūidie sine
limpidis continens est. aia et spū:
ita q̄ ei nō est rictē quemq̄ extra-
neu introducti seu apponi. Ab eo
nūq̄ tanq̄ a radice sumit̄. quasi
vires in tinctura: que quibz con-
tinent̄ vt dictū est: et sup̄ ipam
radicem oia fundant̄.
Quia tñ hoc fundamentū opīs pūū
hēt radicem. Et quia nō hūm̄ radios
equalit̄ virtus abūdat: sicut nec
splendor solis nec planens pacien-
tia et mora nōcia sunt.
Et ideo Zmon ait. Si quilibet in
hac arte introductus eius foret nūq̄
plexitatem in requendo sustineret:

215
donec propositū nutu dei extraheret
Hoc em̄ om̄ ex se vitam quā hēt aia
et gñationē extrahit: nō aut̄ ex
alio vel ex alijs: sed ex eis vntes
flores extrahit: et seipm̄ germin-
nate facit. et quod est minus. mittit
foras. et quod est foras mittit minus.
Ita q̄ extrinsecus emendat intrinsecū
et eḡ donec rubeū. s. nālē rubeū et
in corpore occultū vertat̄ in album.
In p̄ma h̄z. p̄te opīs: et albū vertitur
in rubeū non occultū ut p̄mo: sed ap-
parens in vlt̄a parte opīs: et ita p̄mū
se emendant.
Et hoc est quod dixit Bonellus. Et msi
sit in illa re quod ipam emendat:
quod queris non fiet.
Reuera. n. in ea est quod ipam emen-
dat: msi fugit in ignem nūmo. vel
festinantia.
Propter quod inquit Zmon. quod
predictū est. Si quilibet in hac arte
introductus foret naturas: plexit̄
requendo sustineret: donec p̄positū
nutu dei extraheret.
Notandū etiā. q̄ corpus sine terra
que stans tincturam recipit: dicit h̄z
maiorē vniū fectus suis. s. aia et
spūs: sicut dictū est. Nam aia que ei
misit̄ super: et in suā vertit roborem
Et spūs vt predicti delator est virtutū
aie: per corpus et es. Et sic flūis
d̄ emendare p̄m̄: p̄p̄ ipm̄ mori-
ficando: postea vniūficando. Et iste
spūs p̄p̄e d̄. liquesfactio: sua aque
imbūo. vel infusio: vt predicti.
Iuxta. n. sapienti allegoriam. Igmo
stans tingens est. Aer vō confirmas
et mancipans. Aqua dealbens: et
ingredm̄e a corporibus expellens
terra q̄ stans tinctura recipiens.

Hor in teneas / q de illis coloribz
qui ante dealbatione apparent
ritandu non est: qui no sunt
veri colores. Et quicquid euemiat
de coloribus / dealbatio expectanda
est: que totius operis. vr predicti
est / est fundamentu incu et
firmamentu: nec deinde variat^r
Ex pmissis aut bene intellectis
apparet compositu nrm constare
sive fore compositu opus nostru.

ex auro in corpore magnese occulto
ex sulfure. a terrestreitate mundo
at ex sulfure quod dicitur sulfur de
sulfure. et ex aeris. quod dicitur
ar. vi. de. ar. vi. **H**ys duobus
vltis fugitiuis in primu non fugi-
tiuū vt dictū est conuersis.
Cum igitur vt predictū est vna re
bz. nro lapide vna via. s. hermetis
vna dispositione. s. pmo demigandi.
po dealbandi. tercio emezandi. qro
et vltio rubificandi. vno actu. s. n-
quendi. totū magisterū recriminat.

Deinde falsi alquimici ac eis
credentes. a dictis suis distilla-
tombus. sublimatombus. conuicti-
ombus. separatombus. congelatombus
dissolutombus. pparatombus. con-
tinentombus. electibz. dealbano-
mbus. rubificatombus. alijsq de-
stantur deceptombus. **E**t sicut
predicantes aliud aurū a nostro
quod est in corpore magnese
occulto. aliud sulfur a nro pto
quod dicitur sulfur de sulfure. aliud
ar. vi. a nro pto. quod dicitur
ar. vi. de ar. vi. **A**liam aquam
a nra predicta. que dicitur aqua per-
manens. **A**liam ablutionē a nra
predicta. que fit medianibz albo
et nigro colore. **A**liud acm a nro
quod dicitur acerrimū. **A**liā decocti-
onē a nra predicta. que fit super
ignem lenem. **A**liam putrefacto-
nem a nra pto. que fit per
secundam aque partem. **A**liud
elixir a nro predicto. **A**liam
dealbationem vel rubefactionē
a nris predictis. **A**liud volatile
sue spm aliquem aliū a nris

212
predictis. s. ar. vi. et sulfure. **V**el
aliud alumen. vel sal. a nro pto
quod in albedinem positi dicitur flos
salis albi. **V**el aliquod aliud aial
a nro predicto. quod quemelxel dicitur.
Vel aliud omni a nro predicto qd
similitudinarie omni dicitur. **V**el
aliū lapidem a nro predicto qui
aeros vel alig dicitur. **V**el sanguinem
humanū. vel gumma. **V**el aliqd
aliud ex re vegetabili. **V**el hore
vel vnto aiali extractū fore nec
opationi opportunū. vel vtile.
In hoc. n. forte deapm. qd lapi-
dis nri sūt tot noia quot res.
vt dictū est.

Audiant ena ples phos dicentes.
Aur. n. dyannedig. **S**ciote omes huius
doctrinē inuestigatores. qd nō exi-
t ex hore nisi homo. nec ex brutis
aialibus nisi similes sūt sibi. nec
ex volatilibz nisi sibi sit similes.
Sed compendioso tractatu nro n-
tendite. qm prolixitate p-
mittens in vtru vos exeri. qm
natura nō emendat. nisi in sua
natura. **Q**uoniam adu tu nō eme-
datis nisi in tuo plio. homo. s. n
hore. **C**auē igitur ne ptemittas
mea precepta. et venerabili vtrū
natura. **E**x ea nāq fit ars. et nō
ex alio. **E**t sciote qd nisi eam
accipitis et regatis. nihil habitis.
Conūgite ergo masculū serui ru-
bei filij sue vxori odorifere. qd
pacto. nomen emet ac te gignit
quibus noli mroducere alienum
nec puluerem. nec villam rem.
Sufficiat igitur vobis. conceptio nāq
pprie est filij vbi ea prior. **O** qd pto
ssima est serui natura illius sine

quo regimine constare nō potest
nisi exconcoctos sequentes aliquas
falsas applicationes. ¶ Querant
phi talia predicta: per quas et ipi
falsarij merito appellantur. Et ta-
ceant etiam credentes ex pulvere
bruti alatis basilis opus nōm
fieri. pro ratione predictas. qd nō
ori ex hoc nisi homo et. Et qd
natura nō auendat: nisi in sua
natura. In hoc. n. forte fallunt.
qd mei lapidis odorem esse dicunt
phi tanq sepulchrazu odorem.
Et propterea forte creditur ipsam
esse basilis. qm feridissimū aliat
est. Si inueniet hanc rem mi-
teri debere sicut infans in vtero
vt quidam phi dicunt: trahas illud
et filia: nō ad tpeis quantitate.
sed ad lenitatem decoctionis. Vt
et cum dr. Solis naq calore res
ingelat. Et cum dicit hanc
in tanq ouoz miterem.
quod dicit Rosling ad Eu-
angeliam: querentem de hac ope-
ratione: qui respondit. Inchoamus
ita in hac opatione. Inchoamus
ab humido. Coniuncta qd quatuor
sūt omi tpea. s. hiems: ver: estas:
et Autumnus. Vt intelligas qd sit
in hys quatuor omi tpebus seu
partibus. ab hyeme que est humida
inchoamus. Itaq in hac opatione
Inchoamus ab humido procedendo ex-
trahendo in ope leni decoctione.
Vt caloris lenitas in vere. post-
modū per maiorem calorem post
dealbanonem. ad miterationē per-
ueniendo: sicut in estate augme-
tatur calor: prout vltio ad rube-
dinem perueniendo. post mitera-

tionem per maiorem calorem sicut
in autumno p maiorem calorem
fructus maturant: et ab arboribz
colliguntur.
Alia lita. ¶ Perueniendo ad ver-
per pullulatione. i. apitione caloz
que fit leni decoctione. ut in vere.
Deinde ad estate perueniendo. i. ad
miteratione. per maiorem ignis
intensionem ut in estate. Vltio
ad autumnū procedendo: in quo
fructus maturant: maiori calore
ad rubificationem peruenimus.
¶ Neq considerare in hoc opere
nizsum signoz vel plimetaruz.
lucet hoc in aliquibus: et pper
scripsit. Nam si oia que in hac
arte vel sua scripta sūt: ad eam
occultandam: non vt in ceteris
scientijs: ad nram doctrinam
sūt scripta. ¶ Quare dicit phi
Nolite componere plurimam
curare: neq ea que in suis libris
phi posuerit: veritas naq nra
vna est: in qua est spūs quem
querimus: quo tingimus in corpore
quoz: ac eoz quodlibet de dmi ma-
tione ad nāle complementū na-
turaliter deducamus. ac etiam in
hoc tingenti spū vitū malleabile
sive non feangibile ut videtur
et ex reustallo carbūculū faciamus
¶ Hinc rere nri modica quanti-
tas: ut in plometaz admixtione
opatione admixta medicina
est vna. 3. sup. 83. libris. et 4.
3. cuiusqz rorponit. et si mille
milia. i. si quodlibet ex mille in
anillo. v3. donec totus nris comple-
atur. ¶ Restat aut de vltima
et digniori parte tractatus nri

213
videre. s. de medicina breuius et
summatim

Cum igitur homo sit dignissima cre-
aturaz: cuius gratia oia sunt ad in-
uentu: eidemque subdita: et eius
corpus non recipit estimatione.
quous iure diuino vel humano re-
stante mto: quod in in sanitate
iuuentuteque conseruat: nictos
ab eo depellendo languores: ut sup-
uenientes diuertendo in summa
diligentia inquirendum supra
diuitias quantasque. hoc aut
opari per nrm sup omes Galien
ypocritas: Auicenne: et alioz
oiz phoz medicinas. vel ponones
vel confectiões quasque: ut
leptam etiam depellat.

Est aut ratio ad predicta: qz in
dicamus huc esse spm quo ingam
in corpore quoz: siqz fiat anti-
dotu et medicina duiz corporu.
rurandoz: et purgandoz: et hoc
her fieri igne naturali mediante
ut in metalloz corporibus. Sic et
in infirmoz corporibus. multo fortius
ab huius corporibz nalem calore
et motu in se hētibz promptu et
deputatu ad superflua queqz depel-
lenda repellere. quoniam languore
atqz fomentatu et nutrimentum
hec medicina paulatim in confectis
apposita proteget. ne quid eodem
morbus ei veniat in futuru.

Sit etiam quisque memor eius quod
gentibus est vulgare. chagne
in auro in confectis limato apposito.
querut sanitate et iuuentute sibi
conseruare. i. quanto magis hoc
debet fieri possit per aurū in
mo ex: sit decoctū: quod spm

217
efficit cum medicina quanto sub-
liores: tanto meliores. Quid plarq
Quanto magis per hoc aurū quod
erat in corpore magnesie occultū
nūc purgatu aereū et spnale fīm.
Quanto medicina est subtilior: tanto
est efficacior. ut apud quoslibet
medicos de facto extat videre. qm
omēs intendūt in suaz medicinar
subtilianone vel continentone sue
iustanone vel dectione. sue quo-
rūqz alio modo. Quid ultra plus
dicam. hec que fidelis ut memoria
membrans in scriptis audiui et didici
et apud operanti cura iungili oia
lata fide operando vidi p singula
postmodū apud me ipm mira facta
et vaticinationes opari cepissem in
per domesticos facta terribilia occur-
rerūt. inter que stans: et de ipso de-
sperans ope ppter superuenientia
imperfecto relicto cuidam a-
etiam: et qui michi videri
amicus: et hac re digni
lapidis: et eius opatione
anxius dilātissime cū omnibus
et per ore explicauit. Hoc autē
ille prestare dignet. qui cū pte
et filio et spū sfo viuit et regnat
deus per oia secula seculorū Amen.

Magister apud quem oparis fui
perfecit hoc opus in. lxxx. diebz

Explicit liber qui lulu vocatur.
deo gratias.

1489. 8. kal. Septi
parthenope.
Ar. de bruxella

*Incipit libellus de lapide phos qui
dicitur Liliu Abtremanum*

Quoniam es nōm ex tribus cōstat:
s. corpore aīa et spū. Ex ele-
mentis. n. nichil fit vtile.

sine compatione et regimine.

¶ Debet g. q. corpus imbuat: et ut
inde vrm. et augmentu suscipiat.
necho et vite spirantulu et eterna

¶ Que aqua ar. vi. dicitur: quod
non hēt nisi ex corporib liquefactis.

¶ Est aut corpus liquefactu in deco-
ctione cū mredo iminet s. aqua

¶ Et signū bonitatis p me decoctionis
est. sui ruboris extractio: et in
mredmē conuersio.

¶ In ventre. n. mredmē pmo appa-
rentis est albedo occulta: vnde oz.
albedmē illam ab eis mredmē
extrahere.

¶ Cum vīt albedmē illam superem
in vase videt mē: rati sumus
in ipa albedmē est occulta.

¶ antv nō oportet ut tūc illud
extrahat. sed oz. ut tūc illud
dōnet totū rubēa hāt

¶ Cum. n. corpori admiscet: et fit
vnu cū eo: vertit ipm in spūz et
spūali igne tingit ipm tinctura
inuariabili: que deleri nō potest.

¶ Ipā. n. est venenū vinctens pugna
ignis: per quam corpus vertit
in spūm.

¶ Cum aqua enatidiligenter fit
corpus contritū. ¶ Et nisi corpus
quod nō erat aqua madat in aqua
et aqua illa alteri mixta fit aque

¶ Ita q. sit aqua vna et mfirmul.
et quodlibet vertat in aquam
ad opus nō peruenit.

¶ Oportet g. vt corpus flāma ignis

occupati dnuar et debile fiat.

¶ Cum aqua in qua illud est: donec
totū fiat. ¶ Non quidem aqua vulgi
sed pmanēs: que tū absq suo corpe
cū quo dissoluta est: et facta sum
vnu. pmanens esse non potest.

¶ Accipiat is lapis auri: que est
aqua pmanens: et cōmiscet hu-
mori: et vasi suo imponat sup
lentū ignē: et fiat terra: q. tra
constans recipit tinctura a spū
in ea latente

¶ Cum aut corpus liquefactu est gīati.
vertit ad suū generans. vterans
em. i. magnesia fit aerea et subtilis
a suo gīato. s. a spū. vel aqua. sive
liquefactione: quod fit tū post de-
albationē. tūc. n. vtrūq fugiens
i. aīa et spūz vertit in fugientes.
i. in fiam. et faciūt eam spūalem
et a sua terrestreitate mūdum.
i. aeream et subtilem. Ita ut deinde
spū a corpore alterat: eo gaudeat
in corrupto facto. ¶ Absq calore
tū ml vniū generatur.

¶ Pro quāto corpus ut elementa
reuda amena sintera et ia recta
supra lenem ignem admiscant

¶ Balneū. n. mrens calore perire
facit. ¶ Si vō sit frigidū. fugat.

¶ Sed per temperamentū fit corpus
suave.

¶ Si. n. mrendat ignē ante termi-
nū: fit rubēū. quod vobis mthil
prodest. eo q. in mīno regendi
vulnō albedmem.

¶ Cūmendū is est ab igne mīmo.
cū sit mīmū frigidus et gīus.

¶ Nam pms eis hūor est frigidus.
ipō ergo vno aceto acerrimo co-
quat. donec spissetur.

Cave autamen ne accendi in furnu
vertat: et pereat: pro quanto
caueat ignis intensio: quousq
alimenta consumant: et se inuice
assuant: et completantur

Complectent aut si paulatim ro-
burant: quousq tali lem igne
desiccantur.

Sic. n. vnu comburit vnu.
et dicitur: et vnu confortat vnu.
et docet ipm contra igne plare

Et sic elementa tota letantur: et
in alienas vertunt naturas. eo q
liquefactu fir: no liquefactu: et
fluidu spissum: et fugiens fixu.
et corpus spissum spuo: et spuo
tingens forma pugnat ignez.

Et hoc aut de elementoz dñslo.
De qua scriptu est. Conuertere terra
et quod queris inuenies.

Predicta aut res terra aliquando
fecit: aliqui soni: aliqui guiges appellat

Ex eis in corpus maiore vnu de
habere: duobz scilicet alijs: et hoc
est rone trinitate quam recipit
post q soni vere coniuncti sunt.
s. post dealbanone. In ipa. n. deal-
banone coniuges seu soni vero
modo sonant: et vniunt.

Mas. n. pmo se trahi pmissit a
fca: pmo trahente siue dnante
tingentem accipit spm. eo. s. quia
mas fcaz ad se trahit.

Qu diu vo illa ingredo durat do-
minat fca. s. usq ad albedinem.
que fca por vis honorabilis nri
lapidis dicitur. que prior vis acceti
appellat. De quo dicitur acceti est

agua introductua anglibet cor-
poris in metalla. et ena in lapides
no liquefactuos: quod docet metalla

*Ex ut lo-
lapide nri
quod pmo
lapidis dicitur
que prior
appellat
agua introductua
anglibet cor-
poris in metalla
et ena in lapides
no liquefactuos
quod docet metalla*

218
Conuertere pponentes. ac etiam inten-
deres fingere lapides preciosos.
Et tunc omnes colores qui in mundo ex-
cogitari possunt apparent. et tunc in
colore albedinis firmant: qui est
vni operis mri et firmanenti
neq demde variant in duobz
colores: videlicet veros: preter q in
rubu: in quo est finis ultimus.

Cineratio. n. que fit inter albu et
rubu non dr color: nec pot quis
errare in dectione post albedine.

Nam regimine augmentato ignis
post albedine ad cineratione puenit
demde ad rubedinem

Spus aut ingens et vniificans
intromittit: postq recesserit hu-
miditas corporis eius. no alias.

Hoc aut est: postq peruentu est
ad albedinem.

Oportet g. ut lapis prius de albe-
albe. n. no possit ipm ve-
ficere. Ex albo. n. fit.

Vnde in aqua cu mro-
pore vertit ipm in terram
puluerem. et cinerem. q
si vultis avi pertermonie exper-
mentu accipite. et n. aqua impal-
pabilem inueniatis bene est. Sm aut
iterare.

Lapis g. aqua sua terit: donec non
illu humorem bibat. et vnu recipia
iminentem apud pugna ignis: et tunc
rubigo appellat.

Diligenter ergo pure fiat: quousq fiat
puluis spualis: hnd colorem vmbis
sanguis

Lapis g. nri ab pmo lenem exigit
ignem: et mortuo simili videatur.
ut homo in suo mulo: quousq
rimo fiat igne intensiore piori.

*Ex ut lo-
lapide nri
quod pmo
lapidis dicitur
que prior
appellat
agua introductua
anglibet cor-
poris in metalla
et ena in lapides
no liquefactuos
quod docet metalla*

Deus. n. reddit ei post aiaz suam.
Liquefactio in illo lem igne est ro-
tiens continue iteranda: donec mi-
gredo in ope pma facie occurrens
dnuat.

Quanto magis corpora miscentur
et terunt: tanto magis corpus di-
ruit: ar. vi. ignem attenuat.

Coque q. m gredies seu nube cu
suo corpore: eo q. fumus ille albus est
et oia dealbat. eo. n. quicquid pre-
cipit dealbari dealbat.

Fumum ig. sue feri misce: donec
congelat: et nimium alba fiat.

Hoc etia albu es assare: donec se-
ipm faciat germinare. quoma-
tu magnesia dealbat: sps fuge
no pmitit: neq. eris apparere
vmbra. **I**am. n. natura.
naturam continet.

Stans. n. oia que ei miscentur
it. et in suu conuertit colore
decolor est virtutu aie
pus et es.

Alius dicit emendare ptez
pms ipm mortificando.

Hec aut ppe de lia etarno sue
aque infusio: i. aucto. iuxta
aut sapientia allegoriam. **I**gnis
fictus est contingens. **A**er vero
confirmas et manans: aqua
dealbans et ingrediens a corporib.
remouens: terra quoq. stans: et
tinctura recipiens.

Et sciendu. q. ar. vi. est ignis com-
burens et mortificans et confem-
gens vne regimine.

Sciendu aut est q. corpus no pot
tingere nisi tingat.

Et nisi sps eius in ventre eius or-
cultus extrahat: et fiat corpus et cna

absq. sps. que est spualis natura.
ex qua colores apparebunt.

Est aut sciendu. q. cu omis est opne
facta est mixtio: eo q. omis ille re-
cipit spm. **I**teru tn imbuat hudoze
intensiore igne. quousq. tota sicut
vel combusti sanguis vel syru-
granati colorem assumat.

Sicut. n. ex sanguine minime gnat
spasma: donec diligent roquatur
in epate: et intensu heat colore
et tn nullo spasmate ml fit
nouu additione.

Similit. es nem fit spasma spuale
putrefactione et suprafactione.

Aquam aut petam phi in ablutione
corporis in duas partes diuiserunt.

Cuius aque pma pars mundificat
compositu a corruptione. si lem
igne vt dictu est ptractet.

Si vo compositu igne mmo: vel
no lem regat. vel nuroiat extin-
guet. **S**ic. n. oportet ipm aburi
et dealbari tanq. ouoz nutritione.
i. lem decoratione.

Aqua. n. stat. i. vmat pugna igs
plexitate roquendi: putrefaciendi
et inspissandi.

Res. n. calore solis hoc est lem de-
rotatione congelat: ppter quod com-
positu tpratur mtrouari debet
baleu. seu cenaculum.

Omes. n. phi testant. se no inuenisse
aliu ignem humiditates corrumpens
extrahentem q. lenem.

Oportet g. ut regat suauiter.
ut fiat sulfur mteemabile. Sicut
qntuz hcalor in humido corpore
agens prius ingredie efficit.

Demde demutat ipm ingrediez.
quo eis oia fmit humiditate. **E**t cu

superfluit in illo: ipm albisat: ut
est videre in caloe que fit apud vulg
Siquidem in ope nro ut diximus
oia demigrant: sado dealbant: tno
p maiorem ignis intensioe oportet
totam compositione manerare
et in merem redigi

Nec debet omis ille vilipendi: na
itey reddit illi meri sudor: siue
liquefactio p maiore ignis intensioe
Et sic quarto et vltio Rex coronat:
Non igit tedeat opando predere ad
2³ et 3³ ptem regimms. Ita q
Rex diademate rubeo coronet.

Coquat^r g^o Rex et eius vxor: donec
nigri fiant: deinde albi: deinde
rubei: deinde tingens fiat ve
netu. Nichil. n. p^reciosiss^m in har
tinctura: cui simile vel par minime
reperit. Ipa. n. q^u veritas: que
liquefacta cu suis corporibus al
tissimu opus operatur.

Et sciendu q^u tingens et ea que
ei mixta sut nos oportet d^reuē.
Ip^m naq^{ue} et ea que ei miscntur
supat: et in sua venit colorem.
et quemadmodu apud visu super
ficiem bmat: sic et minima supant
et si vire sit fugiens: alteru vō
ignem patens: vtrūq^{ue} in vtrūq^{ue}
nietuz ignem partit.

Et si eris superficem nubes deal
bauerit: eius Innima prouidubio
dealbabit^r igne. s. lem p^rma fane.

Hoc aut her fieri p aque diuisione.
Iussim tū est nobis no sit aquaz
fmdere: ut ixre submergatur.

Coquit^r aut masculus fit et va
por eius: quoad vtrūq^{ue} congelet^r
et fiat lapis qui acros vel albus
diat. q^u tū aqua diuisa est.

219.
Es. n. mem cu pmo coquit^r fit aqua
deinde quantomagis coquit^r: tanto
magis spissatur: quousq^{ue} fiat lapis
quam tū mundi vocant lapidem
di metallo imminente

Consequenter aut frangit^r: mibnitur.
ac igne intensiore priore assat^r quoz
similis fiat reoro. et sang. nim ro busto
tū aut corporibus mponit^r: et ea
tingit: sēa in autu conuertit.

Ignis igit oia fuit et muerit^r: et azor^r
i. aqua pmanente. s. oia. i. cor
congelat. et oia sine aliq^{uo} a
dicitur. In ipa. n. sū oia
et tinctu: p ipam fit: et ip
que facit apparere. colores
corpore. i. desiccato: n. ano
tughbet corporis

Sicut aut in quatuor am
ab hieme que est huda mch
Ita in har opatione ab hi
hondo mchoamus: pue
vex p pullulando. e. i.
coloruz: ut in vace. i. d
tem pariendo. i. ai. i. oia
p maiorem m^s intensioe
tū m est. timo. ad aut. m
puem. io fectus ma
tutant. i. calore ad abifi
rationem. amamus

Coniunge^r masculu seru rubei
filu sue vxori odorifere. qu
peracto: conuenient^r a re g g^m
quibus noli alienu mcommittere
neq^{ue} puluere: neq^{ue} ullam rem

Hec igit sufficiant. s. conceptio.
que posterior est: filius vō ea por
Preciosissima n. est serui illius
natura: sine quo regimine con
stare non potest.

Dracho aut nūq^{ue} morit^r. i. sp^s

hi in mulieres suos coniuges m-
fientes neci dederunt. Venter n.
illig mulieris plenus est armis et
veneno. Et fodiatur is illi drachom
sepulchrum: et sepeliatur illic mulier
in eo: qui foris iunctus illi mulieri
quanto quidem eam magis conuenit
et quam magis vertitur circa eam:
tanto i. pus eius in plures p-
ecatur et muliebribus artibus
xius. certus sit morte: totusq
in sanguinem.

ponendus est lapis la-
r esse et indare: neq
om sine aqua ex nostri
ur nra.

isa ex his vasis lapideis
reary vntur duram
m in ope vel fundant
ad capacitatem. L.
m ozis in tabulas
ut v. m. laminas
m xor caudi et amem.
n. v. m. m. d. m. l. d. l. d.

in medie lun. celum. eua

mut apud
dem. m. n.
Quod vas ponent in fornae.
in aqua flama ignis m. d. beret sup
m. e. ta q. iuxta vas in fornace
ut v. m. d. ignis: et sup vas sit fora-
m. n. e. quos etiam respiciamus
debet esse coopertus ne per ipsum
flos fugiat. et p. m. p. p. u. teneat
secum: et eius alledm. m. t. m. d. f. a. u. t.
f. i. a. t. g. sub vase vario ignis paucos
carbonu. ad vase p. b. a. n. o. n. e. et ha-
post paulatim et gradatim ignem
carbonu augmentando: vsq. m. x. v.
nem. ut fornax opne deflatur.

et ut probetur an vas duraturum
sit. Et si fornax p. se deflata est
m. sufficitur predictus ignis carbonu
fiori tantu octo diebus.

Post quoq. drachone in vase posito
sine sepulchro: ignis triu sustin. florum
et subtilu in fornace fornax acci-
dat. qui continue ardeat: neq. an-
gmentetur: usquequo diversitas
coloru cepti apparere.

Phi aut. durissim. passuerunt huius
combustionis et assationis t. m. n. a.
et hoc forte p. durissim. h. m. d. r.
rosel loci. a floro et h. m. d. n. v. e. l. o. c. i. g.
in floro v. o. t. a. d. i. u. s. r. o. g. e. l. a. t. h. o. r. o. p. u. s.

Vnde t. m. n. e. d. e. c. o. r. n. o. u. t. e. r. e. t. d. o. n. e.
v. s. i. m. p. l. e. t. u. m. e. n. s. m. u. t. a. t. i. o.

Itaq. p. m. n. e. p. p. m. u. t. a. t. i. o. n. o. s. r. e. t.
t. i. f. i. c. a. t. u. r. e. t. d. e. f. i. c. a. t. u. r.

Quidam aut. m. n. e. t. m. p. l. e. m. e. n. t. u. m.
h. u. i. u. s. o. p. e. r. u. m. f. l. o. r. u. m. c. l. o. s. s. e. d. i. e. b. u. s.

Alij m. c. l. e. t. q. u. d. a. m. e. n. a. a. s. s. e. r. u. t.
v. s. i. m. o. p. u. s. c. o. n. u. e. r. t. i. m. e. t. a. m. m. x. l.
d. i. e. b. u. s. Et quidam o. n. a. p. f. e. r. e. r. u. n. t.
t. o. t. u. m. o. p. u. s. m. t. a. n. t. o. s. e. d. p. a. x. d. e. m. a.
t. e. r. r. a. a. c. c. e. p. e. r. u. n. t.

Quas aut. lapis n. m. s. e. n. a. l. e. t. m. i. c. t. u. r. a.
c. o. n. t. i. n. e. a. t. n. a. m. m. r. o. s. p. o. r. e. a. g. n. e. s. c. i.
i. t. e. p. f. e. r. e. r. e. a. r. y. e. s. t. a. t. t. a. m. e. n. m. o. t. u.
p. s. e. n. o. n. h. e. t. m. s. i. p. f. i. c. i. a. t. a. r. e. t. o. p. u.
n. o. n. e. S. i. a. u. t. e. s. t. v. i. d. e. r. e. m. i. n. f. a. n. t. e.
q. u. i. q. u. o. a. d. r. e. a. n. o. n. e. p. f. e. n. a. s. c. i. u. n. t.
i. m. p. e. r. f. e. r. t. e. v. o. q. u. a. n. t. u. a. d. o. p. a. n. o. e. s.
m. s. i. p. r. i. g. a. l. a. t. p. a. u. c. o. l. a. t. e. d. e. m. d. e.
p. l. u. z. i. d. e. m. d. e. a. b. o. f. o. r. n. a. c. i.

Ad hoc ig. est nobis opus n. n. a.
v. t. m. e. l. i. o. r. e. t. t. i. n. c. t. u. r. a. e. u. s. p. l. u. s.
q. u. i. s. t. m. s. u. i. n. a. t. u. r. a. Et e. n. a. v. t.
f. i. a. t. l. x. i. i. u. x. t. a. s. a. p. i. e. n. t. i. a. l. l. e. g. o. r. i. a.
l. x. i. i. c. o. m. p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. p. e. c. i. e. b. u. s. i. m. p. i.
d. i. s. s. i. m. i. s. r. o. n. d. m. e. n. t. u. a. m. i. n. d. o. r. u. m.

et mediana ouz corporu curan-
doz purgandoz et transforman-
doz in lumen verum.

Pro quanto scriptu est. fili extrah
a radio suam umbram. i. suam
terrestreitate: que in corpore
apagale occultabatur.

Magnesia aut notat. qm in ea
magna latet arcanu.

Nec q. considerate in hoc opere
cursum signoz vel planetaz: licet
in aliquibus recipiat scripturis. Na
q. oia que in hac arte vel scia septa
sunt ad eam occultandam ut in suis
receptis ad nram doctrina scripta sunt.

Quare dicit phs. Nolite compellere
pluralitatem in unitate: nec ad que in
suis libris posuit. Veritas mag
nra una. si in qua. Nam que
querimus: quo t. in quolibet
repe: ac eoz que in mundo
ad nale complerentur. Nali dedu-
rimus: ac etiam in hoc spu rigem
virtu sit malleabile: siue no fran-
gibile. Et ex crystallo carbunata
faring.

Huc yxiris nri quantitas modica
in planetaz ope admixta. Una ps
f. in millenlia partes omne metalla
in aurum verissimu conuertit. Vt
donec dñs nris compleat.

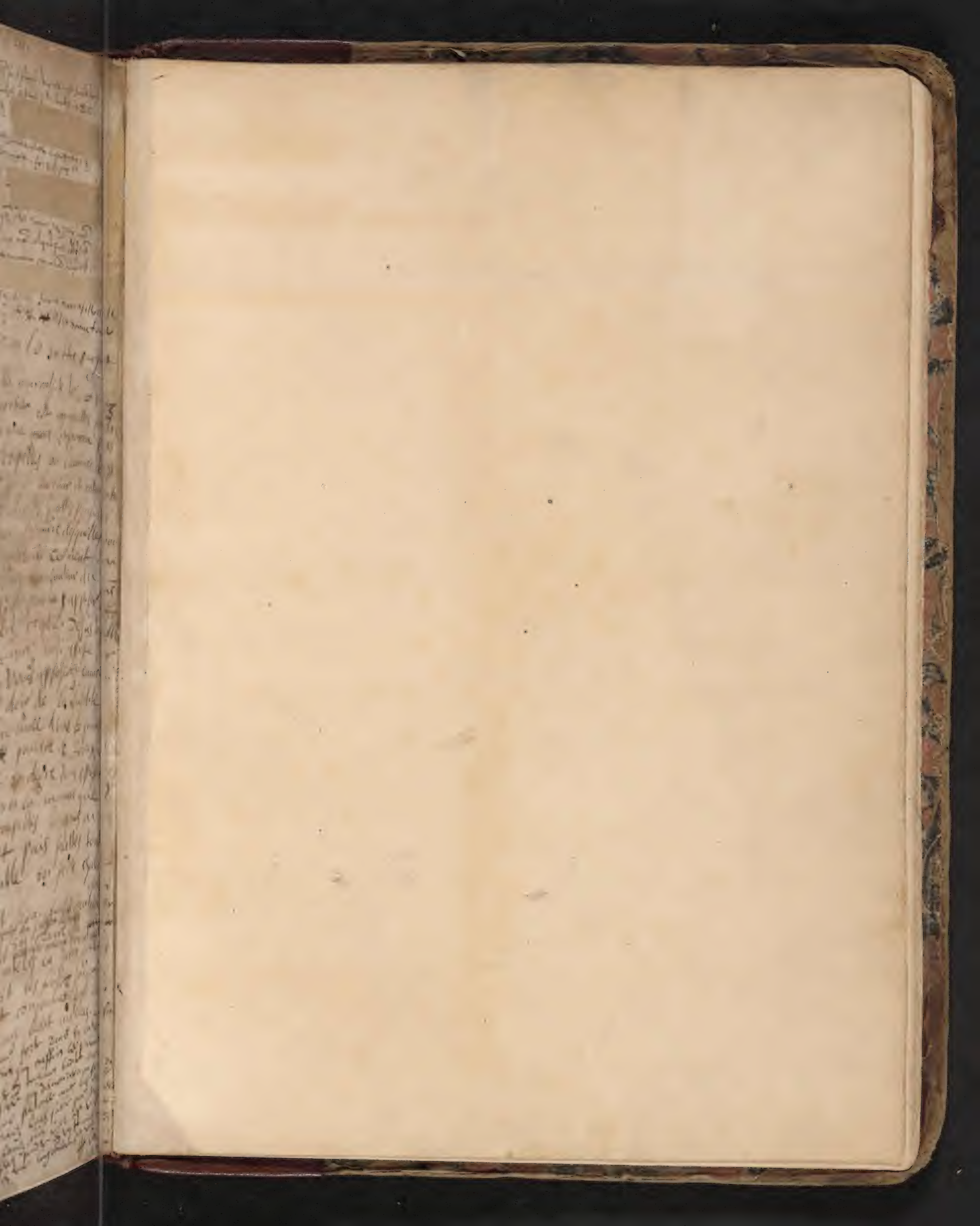
Restat aut nri de blima et digni-
ori parte nri tractatus videre. f. de
medicina breui et summatim.

Cum hoc sit dignissima creatura
cuius gratia dia adiuuenta sunt: adeq
subdita: et cuius corpus no recipit
eximianonem: quo iure diuino
vel humano restante merito. Quia
in similitudine iuuentuteq. robustat.
autos ab eo depellendo languores.

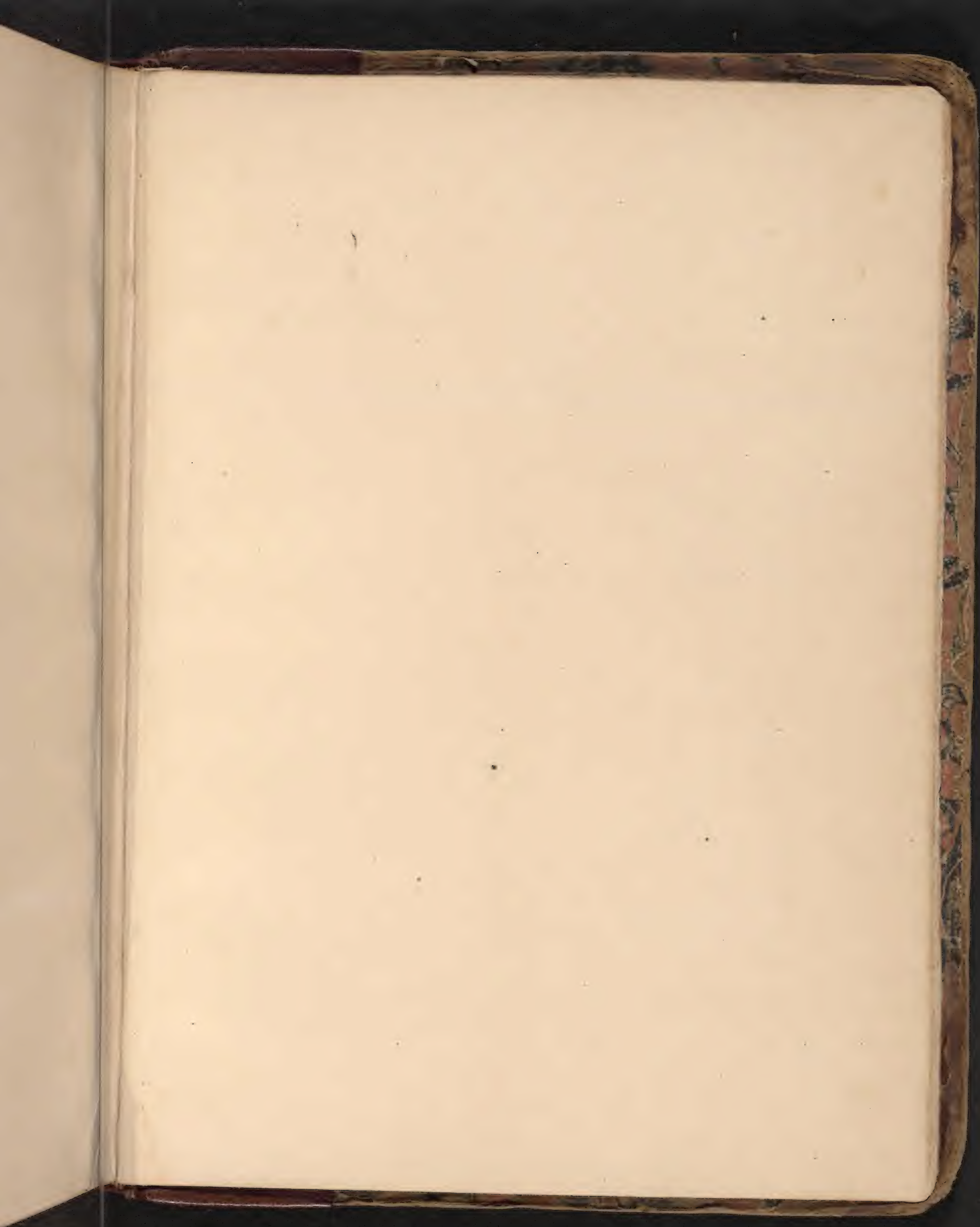
216
a superuenientibus auertentia aie-
rum suma diligencia et pcuranda
super quantisq. diuinis. hoc n.
opat yxir nem sup omes medi-
cinas yporas. Galien. et Amrore
et alijs phoz ouz ponones vel
confermones q. alijs: et lepra depellit.
Et q. uno predicta. q. ai diuinas
huc spu est. quem querimus: quo
tingimus in uoluer corpore. Siq.
est amodo et medici a ouz corpo-
randoz et purgandoz. Et hor-
her feci nutriende igne mat-
ur in metalloz et infirmoz
ribus multo f. q. ab hi
poribus naturam et
in se habens et depur-
lenda queq. superflua.
languorem: atq. fumentam.
ac medicina paulatim confecto
sua proteget: ne quis morbi
aduomat in futurum.

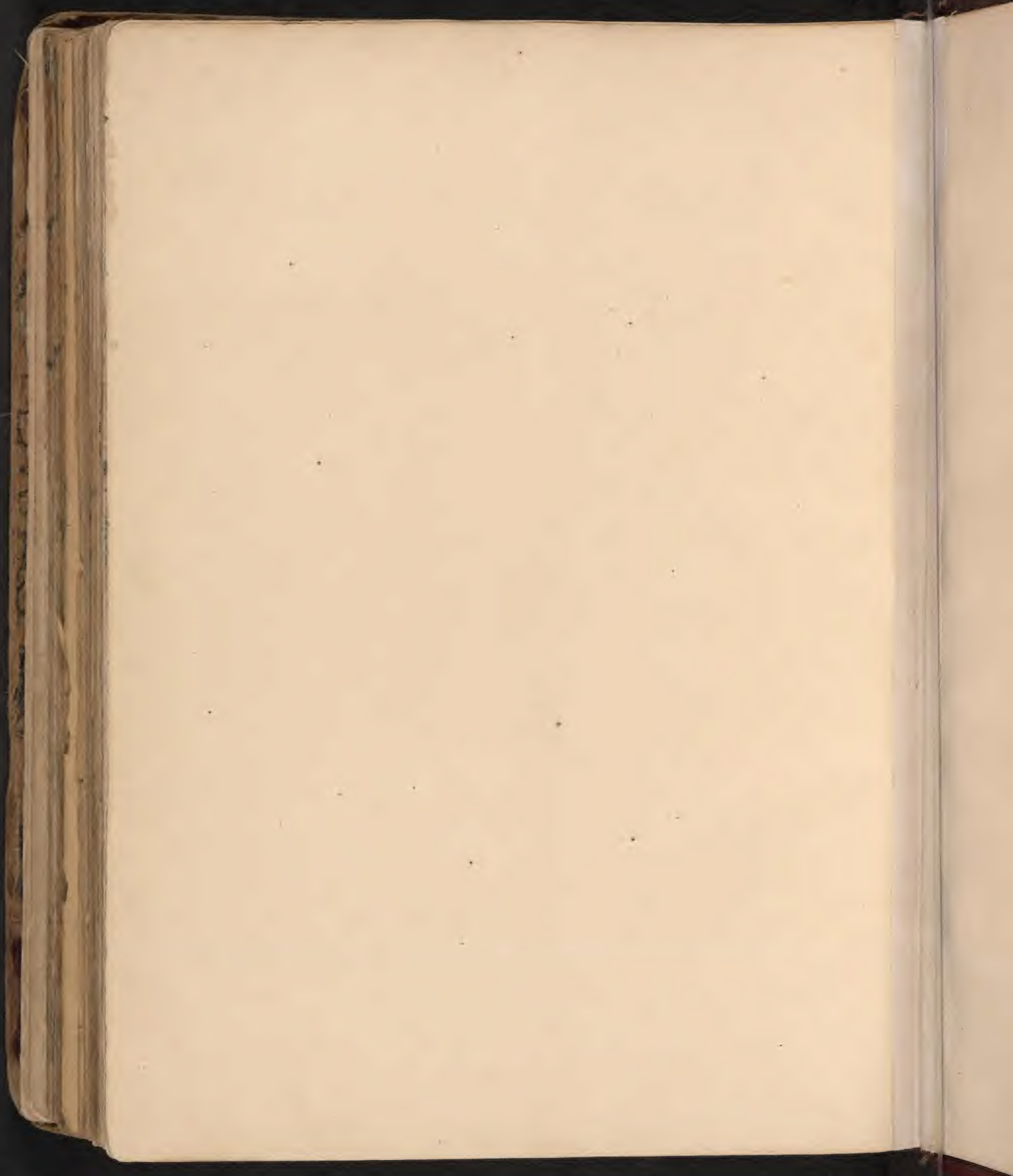
Explicit libru abbi.

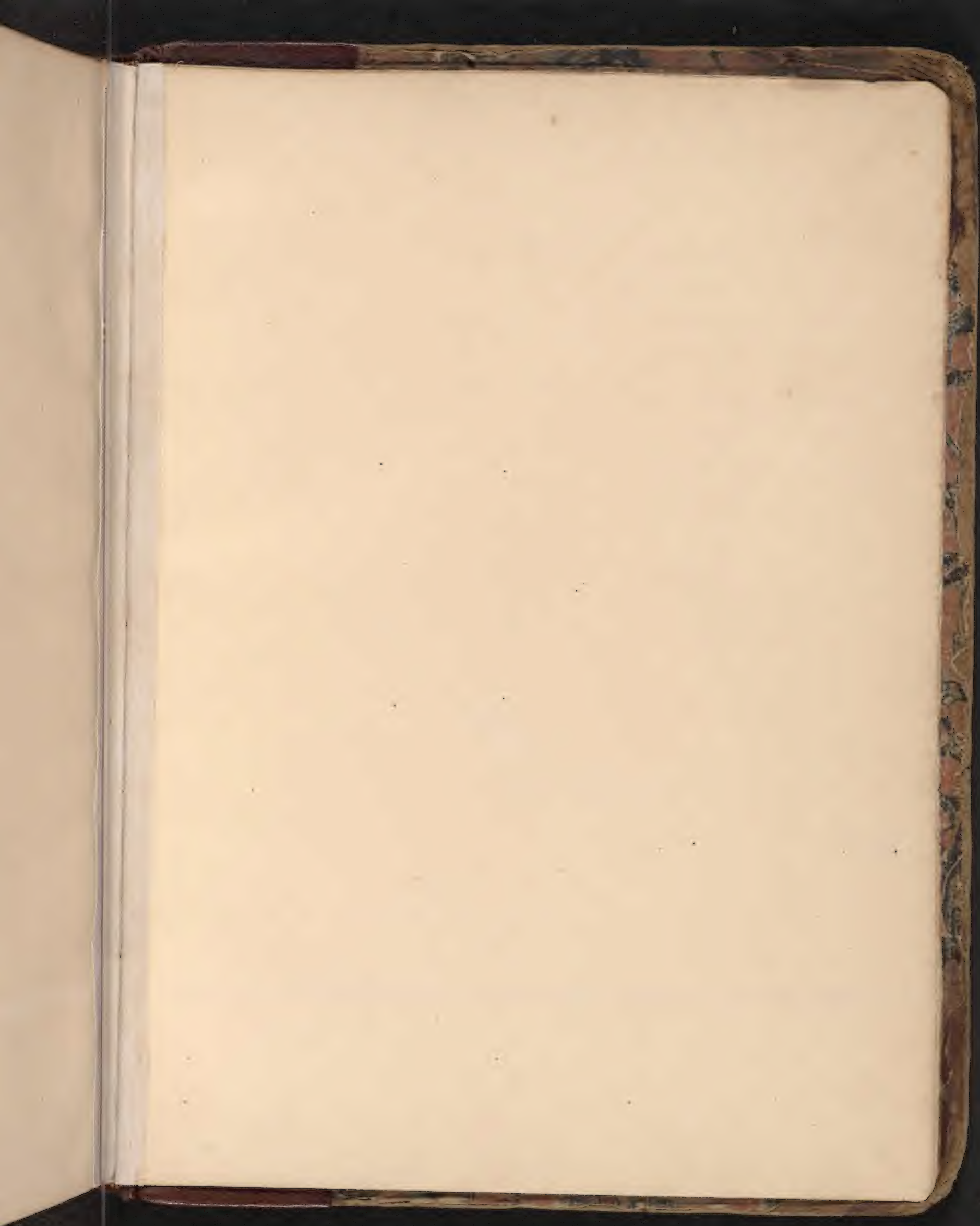
[illegible]

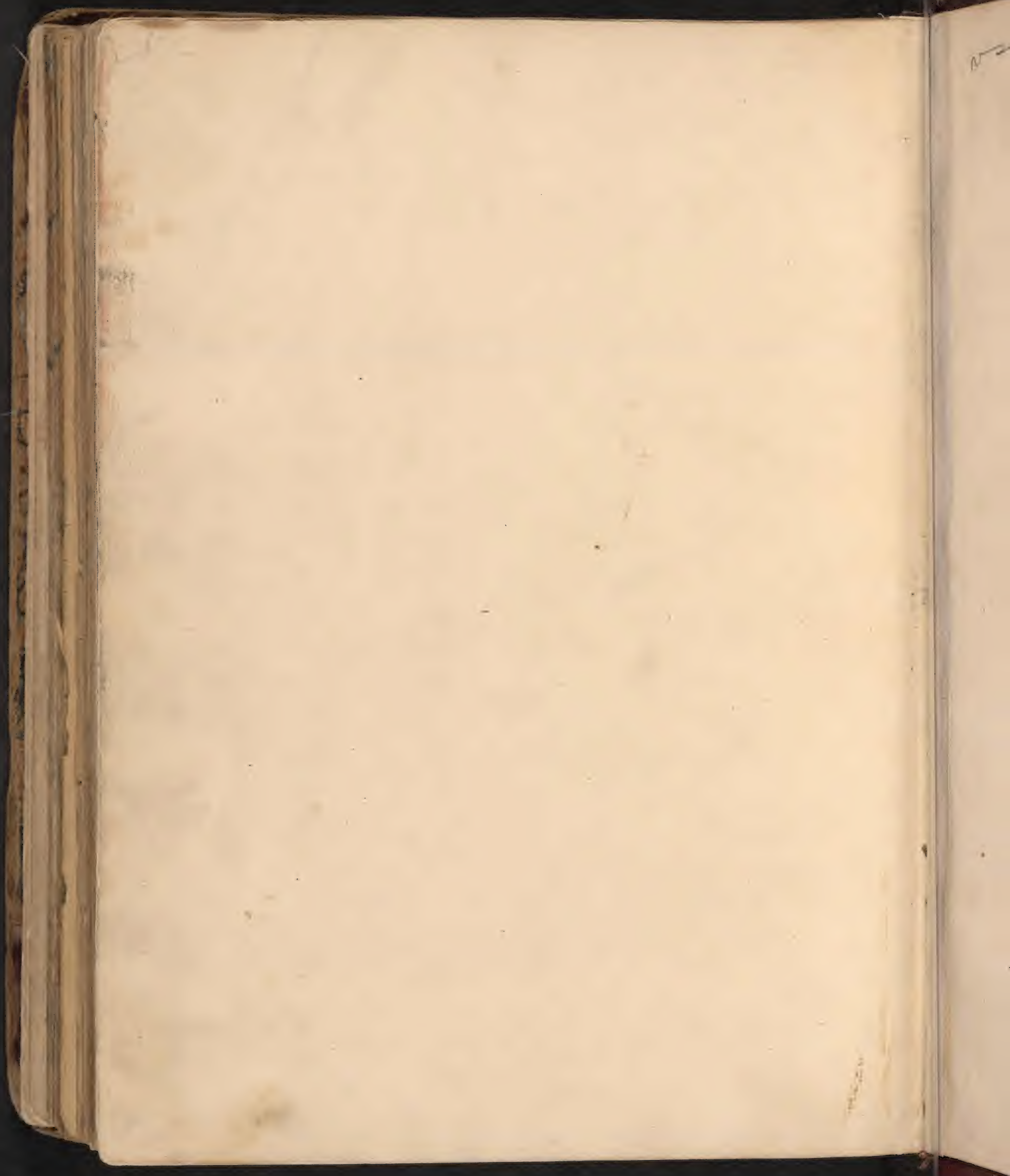

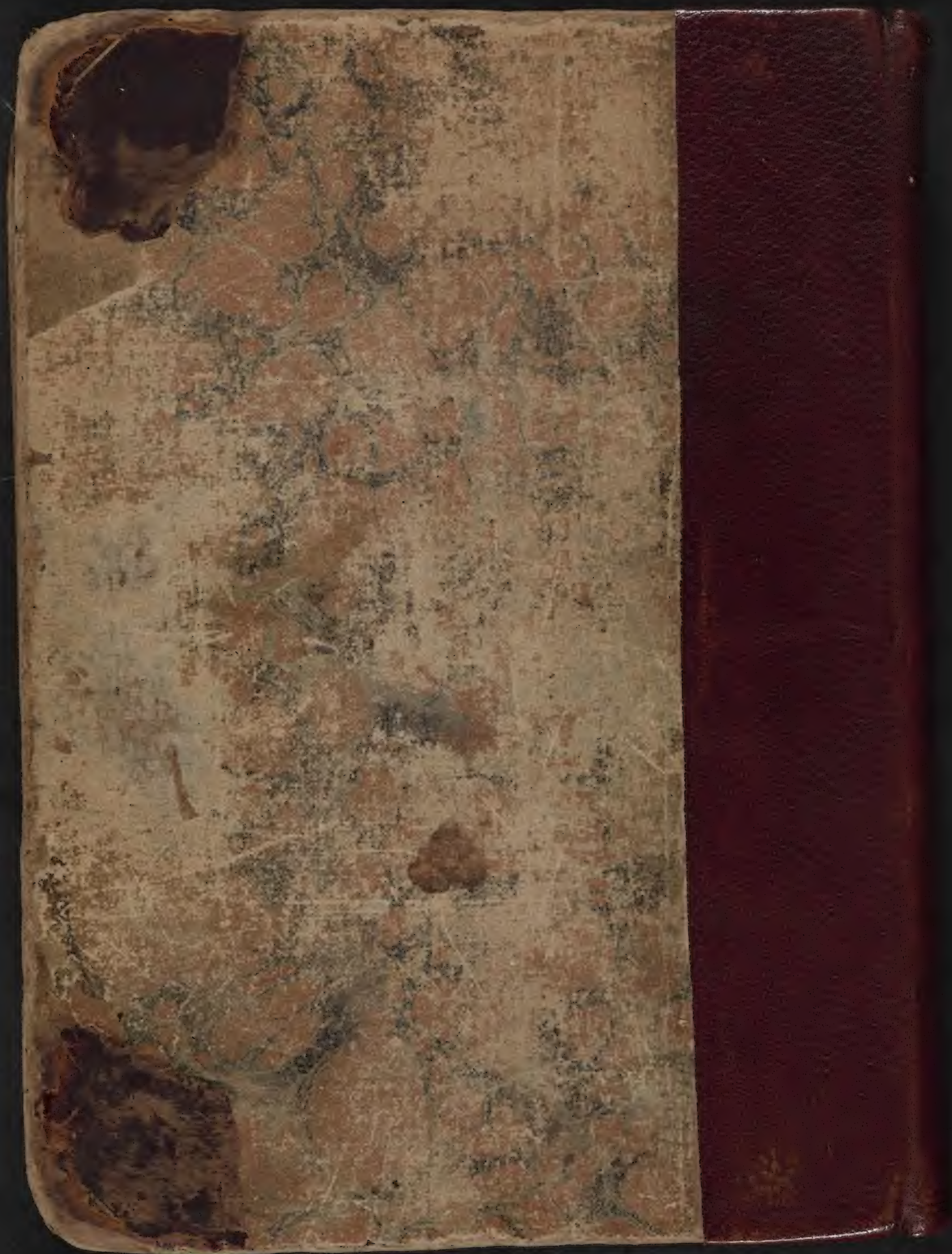

22

LE TRESOR
DES
ALCHIMISTES

